

Službeni list

Europske unije

C 347

Hrvatsko izdanje

Informacije i objave

Godište 65.
9. rujna 2022.

Sadržaj

EUROPSKI PARLAMENT

ZASJEDANJE 2021.–2022.

Dnevne sjednice od 8. do 11. ožujka 2022.

USVOJENI TEKSTOVI

I. Rezolucije, preporuke i mišljenja

REZOLUCIJE

Europski parlament

utorak, 8. ožujka 2022.

2022/C 347/01 Rezolucija Europskog parlamenta od 8. ožujka 2022. o smanjenju prostora za djelovanje civilnog društva u Europi (2021/2103(INI)) 2

2022/C 347/02 Rezolucija Europskog parlamenta od 8. ožujka 2022. o ulozi kulture, obrazovanja, medija i sporta u borbi protiv rasizma (2021/2057(INI)) 15

2022/C 347/03 Rezolucija Europskog parlamenta od 8. ožujka 2022. o kohezivskoj politici kao instrumentu za smanjenje razlika u zdravstvenoj zaštiti i povećanje prekogranične suradnje u području zdravstva (2021/2100(INI)) 27

2022/C 347/04 Rezolucija Europskog parlamenta od 8. ožujka 2022. o ulozi kohezivske politike u promicanju inovativne i pametne preobrazbe i regionalne povezanosti IKT-a; (2021/2101(INI)) 37

srijeda, 9. ožujka 2022.

2022/C 347/05 Rezolucija Europskog parlamenta od 9. ožujka 2022. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk GHB811 (BCS-GH811-4), sastoje se ili su proizvedeni od njega, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (D077486/02 – 2021/3057(RSP)) 48

2022/C 347/06	Rezolucija Europskog parlamenta od 9. ožujka 2022. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu uljanu repicu 73496 (DP-Ø73496-4), sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (D077485/02 – 2021/3058(RSP))	55
2022/C 347/07	Rezolucija Europskog parlamenta od 9. ožujka 2022. o vanjskom upletanju u sve demokratske procese u Europskoj uniji, uključujući dezinformiranje (2020/2268(INI))	61
2022/C 347/08	Rezolucija Europskog parlamenta od 9. ožujka 2022. s preporukama Komisiji o programima stjecanja državljanstva i boravišta ulaganjem (2021/2026(INL))	97
2022/C 347/09	Rezolucija Europskog parlamenta od 9. ožujka 2022. o suradnji s građanima: pravo na podnošenje predstavi, pravo na obraćanje Europskom ombudsmanu i europska građanska inicijativa (2020/2275(INI))	110
četvrtak, 10. ožujka 2022.		
2022/C 347/10	Rezolucija Europskog parlamenta od 10. ožujka 2022. o novom strateškom okviru EU-a za zdravlje i sigurnost na radu nakon 2020. (uključujući bolju zaštitu radnika od izloženosti štetnim tvarima, stresa na radu i povreda nastalih čestim ponavljanjem pokreta) (2021/2165(INI))	122
2022/C 347/11	Rezolucija Europskog parlamenta od 10. ožujka 2022. o rodno osviještenoj politici u Europskom parlamentu – godišnje izvješće za 2020. (2021/2039(INI))	139
2022/C 347/12	Rezolucija Europskog parlamenta od 10. ožujka 2022. o Akcijskom planu EU-a za rodnu ravnopravnost III (2021/2003(INI))	150
2022/C 347/13	Rezolucija Europskog parlamenta od 10. ožujka 2022. o vladavini prava i posljedicama presude Suda Europske unije (2022/2535(RSP))	168
2022/C 347/14	Rezolucija Europskog parlamenta od 10. ožujka 2022. o europskom okviru za porez po odbitku (2021/2097(INI))	172
2022/C 347/15	Rezolucija Europskog parlamenta od 10. ožujka 2022. o europskom semestru za koordinaciju ekonomskih politika: godišnji pregled održivog rasta 2022. (2022/2006(INI))	181
2022/C 347/16	Rezolucija Europskog parlamenta od 10. ožujka 2022. o položaju novinara i boraca za ljudska prava u Meksiku (2022/2580(RSP))	187
2022/C 347/17	Rezolucija Europskog parlamenta od 10. ožujka 2022. o Mjanmaru, jednu godinu nakon državnog udara (2022/2581(RSP))	191
2022/C 347/18	Rezolucija Europskog parlamenta od 10. ožujka 2022. o uništavanju kulturne baštine u Gorskom Karabahu (2022/2582(RSP))	198
2022/C 347/19	Rezolucija Europskog parlamenta od 10. ožujka 2022. o Izvješću o građanstvu EU-a 2020.: Jačanje položaja građana i zaštita njihovih prava (2021/2099(INI))	202
2022/C 347/20	Rezolucija Europskog parlamenta od 10. ožujka 2022. s preporukama Komisiji o pravednom i jednostavnijem oporezivanju kojim se podupire strategija oporavka (EP-ovo praćenje akcijskog plana Komisije iz srpnja i njegovih 25 inicijativa u području PDV-a, oporezivanja poslovanja i pojedinačnog oporezivanja) (2020/2254(INL))	211

III Pripremni akti

Europski parlament

utorak, 8. ožujka 2022.

2022/C 347/21	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 8. ožujka 2022. o Prijedlogu uredbe europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EZ) br. 138/2004 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regionalnih ekonomskih računa u poljoprivredi (COM(2021)0054 – C9-0020/2021 – 2021/0031(COD))	223
2022/C 347/22	Rezolucija Europskog parlamenta od 8. ožujka 2022. o Prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom na temelju zahtjeva iz Španjolske – EGF/2021/006 ES/Cataluña automotive (COM(2022)0020 – C9-0015/2022 – 2022/0010(BUD))	224
2022/C 347/23	Rezolucija Europskog parlamenta od 8. ožujka 2022. o prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom – EGF/2022/000 TA 2022 – Tehnička pomoć na inicijativu Komisije (COM(2022)0025 – C9-0025/2022 – 2022/0015(BUD))	228

srijeda, 9. ožujka 2022.

2022/C 347/24	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 9. ožujka 2022. o prijedlogu Direktive Vijeća o izmjeni Direktive 2008/118/EZ i Direktive (EU) 2020/262 (preinaka) u pogledu prodavaonica koje su izuzete od poreza na francuskom terminalu izravne veze ispod Engleskog kanala (COM(2021)0817 – C9-0016/2022 – 2021/0418(CNS))	231
2022/C 347/25	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 9. ožujka 2022. o Nacrtu direktive Vijeća o izmjeni Direktive 2006/112/EZ u pogledu stopa poreza na dodanu vrijednost (14754/2021 – C9-0456/2021 – 2018/0005(CNS))	232

četvrtak, 10. ožujka 2022.

2022/C 347/26	P9_TA(2022)0067 Opći program djelovanja Unije za okoliš do 2030. ***I Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 10. ožujka 2022. o Prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o Općem programu djelovanja Unije za okoliš do 2030. (COM(2020)0652 – C9-0329/2020 – 2020/0300(COD)) P9_TC1-COD(2020)0300 Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 10. ožujka 2022. radi donošenja Odluke (EU) 2022/... Europskog parlamenta i Vijeća o Općem programu djelovanja Unije za okoliš do 2030.	233
2022/C 347/27	Odluka Europskog parlamenta od 10. ožujka 2022. o osnivanju, nadležnostima, brojčanom sastavu i trajanju mandata „Posebnog odbora za pandemiju bolesti COVID-19: stečena iskustva i preporuke za budućnost” (2022/2584(RSO))	234
2022/C 347/28	Odluka Europskog parlamenta od 10. ožujka 2022. o osnivanju, nadležnostima, brojčanom sastavu i trajanju mandata Posebnog odbora za vanjsko upletanje (INGE 2) u sve demokratske procese u Europskoj uniji, uključujući dezinformiranje (2022/2585(RSO))	238
2022/C 347/29	Odluka Europskog parlamenta od 10. ožujka 2022. o osnivanju, nadležnostima, brojčanom sastavu i trajanju mandata Istražnog odbora za istraživanje uporabe Pegasusa i ekvivalentnog špijuskog softvera za nadzor te o određivanju predmeta istrage (2022/2586(RSO))	241
2022/C 347/30	Amandmani koje je donio Europski parlament 10. ožujka 2022. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o baterijama i otpadnim baterijama, stavljanju izvan snage Direktive 2006/66/EZ i izmjeni Uredbe (EU) 2019/1020 (COM(2020)0798 – C9-0400/2020 – 2020/0353(COD))	245

OZNAKE POSTUPAKA

- * postupak savjetovanja
- *** postupak suglasnosti
- ***I redovni zakonodavni postupak, prvo čitanje
- ***II redovni zakonodavni postupak, drugo čitanje
- ***III redovni zakonodavni postupak, treće čitanje

(Vrsta postupka ovisi o pravnoj osnovi predloženoj u nacrtu akta.)

Amandmani Parlamenta:

Novi tekst piše se **podobljanim kurzivom**. Brisanja se označuju simbolom **■** ili precrtanim tekstom. Zamjene se označuju isticanjem novog teksta **podobljanim kurzivom** i brisanjem ili precrtavanjem zamijenjenog teksta.

EUROPSKI PARLAMENT

ZASJEDANJE 2021.–2022.

Dnevne sjednice od 8. do 11. ožujka 2022.

USVOJENI TEKSTOVI

utorak, 8. ožujka 2022.

I.

(Rezolucije, preporuke i mišljenja)

REZOLUCIJE

EUROPSKI PARLAMENT

P9_TA(2022)0056

Smanjenje prostora za djelovanje civilnog društva u Europi

Rezolucija Europskog parlamenta od 8. ožujka 2022. o smanjenju prostora za djelovanje civilnog društva u Europi (2021/2103(INI))

(2022/C 347/01)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji (UEU) i Ugovor o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”),
- uzimajući u obzir Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava (ECHR),
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/692 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi programa Građani, jednakost, prava i vrijednosti te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1381/2013 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EU) br. 390/2014 ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) 2020/2092 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o općem režimu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije (Uredba o uvjetovanosti) ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 20. srpnja 2021. naslovljenu „Izvješće o vladavini prava za 2021. – Stanje vladavine prava u Europskoj uniji” (COM(2021)0700),
- uzimajući u obzir Smjernice Komisije od 23. rujna 2020. za provedbu pravila EU-a o definiranju i sprječavanju olakšavanja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir izvješće Skupine za temeljna prava i vladavinu prava Europskog gospodarskog i socijalnog odbora iz lipnja 2020. pod nazivom „Razvoj u nacionalnim okvirima sa stajališta civilnog društva, 2018. – 2019.”,
- uzimajući u obzir izvješće Agencije Europske unije za temeljna prava od 17. siječnja 2018. naslovljeno „Izazovi s kojima se suočavaju organizacije civilnog društva u području ljudskih prava u EU-u”, njezine biltenne objavljene 2020. o utjecaju pandemije bolesti COVID-19 na temeljna prava u EU-u te druga izvješća, podatke i alate Agencije, posebno Informacijski sustav Europske unije o temeljnim pravima (EFRIS),

⁽¹⁾ SL L 156, 5.5.2021., str. 1.

⁽²⁾ SL L 433 I, 22.12.2020., str. 1.

⁽³⁾ SL C 323, 1.10.2020., str. 1.

utorak, 8. ožujka 2022.

- uzimajući u obzir izvješće Agencije Europske unije za temeljna prava od 22. rujna 2021. naslovljeno „Zaštita prostora za građansko djelovanje u EU-u”,
- uzimajući u obzir zajedničke smjernice Ureda za demokratske institucije i ljudska prava (ODIHR) Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESS) i Venecijanske komisije od 1. siječnja 2015. o slobodi udruživanja,
- uzimajući u obzir izvješće Vijeća Europe od 11. veljače 2019. naslovljeno „Smanjenje prostora za djelovanje civilnog društva: utjecaj na mlade i njihove organizacije”,
- uzimajući u obzir smjernice OESS-a/ODIHR-a i Venecijanske komisije od 8. srpnja 2019. o slobodi mirnog okupljanja,
- uzimajući u obzir smjernice Ujedinjenih naroda od 23. rujna 2020. o zaštiti i promicanju prostora za građansko djelovanje,
- uzimajući u obzir Deklaraciju UN-a od 9. prosinca 1998. o pravima i odgovornostima pojedinaca, skupina i društvenih tijela za promicanje i zaštitu općepriznatih ljudskih prava i temeljnih sloboda,
- uzimajući u obzir opću napomenu br. 34 Odbora UN-a za ljudska prava od 12. rujna 2011. o članku 19.: sloboda mišljenja i izražavanja,
- uzimajući u obzir opću napomenu br. 37 Odbora UN-a za ljudska prava od 17. rujna 2020. o članku 21.: pravo na mirno okupljanje,
- uzimajući u obzir Konvenciju Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu od 25. lipnja 1998. o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša (Aarhuška konvencija) i Odluku VII/9 od 21. listopada 2021. o mehanizmu za brzi odgovor za rješavanje slučajeva povezanih s člankom 3. stavkom 8 Aarhuške konvencije,
- uzimajući u obzir rezolucije UN-a 2250 (2015.), 2419 (2018.) i 2535 (2020.) o mladima, miru i sigurnosti,
- uzimajući u obzir Deklaraciju UN-a o borcima za ljudska prava iz 1998.,
- uzimajući u obzir preporuku Odbora ministara Vijeća Europe državama članicama od 10. listopada 2007. o pravnom statusu nevladinih organizacija u Europi,
- uzimajući u obzir izjavu povjerenice za ljudska prava Vijeća Europe od 16. svibnja 2019. naslovljenu „Zaštitim borce za prava LGBTI osoba”,
- uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora (EGSO) od 20. ožujka 2019. naslovljeno „Postizanje postojeće demokracije snažnim i raznolikim civilnim društvom”,
- uzimajući u obzir mišljenje EGSO-a od 19. listopada 2017. naslovljeno „Financiranje organizacija civilnog društva sredstvima EU-a”,
- uzimajući u obzir godišnje izvješće partnerskih organizacija Platforme Vijeća Europe za promicanje zaštite novinarstva i sigurnosti novinara za 2020.,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 2. prosinca 2020. naslovljenu „Strategija za jačanje primjene Povelje o temeljnim pravima u EU-u” (COM(2020)0711),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 3. prosinca 2020. o akcijskom planu za europsku demokraciju (COM(2020)0790),

utorak, 8. ožujka 2022.

- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 3. listopada 2017. o sužavanju prostora za djelovanje civilnog društva u zemljama u razvoju ⁽⁴⁾,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. travnja 2018. o potrebi za uspostavljanjem instrumenta europskih vrijednosti za podršku organizacijama civilnog društva koje promiču temeljne vrijednosti u Europskoj uniji na lokalnoj i nacionalnoj razini ⁽⁵⁾,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. studenoga 2018. o potrebi za sveobuhvatnim mehanizmom EU-a za zaštitu demokracije, vladavine prava i temeljnih prava ⁽⁶⁾,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 7. listopada 2020. o uspostavi mehanizma EU-a za demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava ⁽⁷⁾,
  - uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 13. studenoga 2020. o utjecaju mjera donesenih uslijed pandemije bolesti COVID-19 na demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava ⁽⁸⁾,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. studenoga 2020. o jačanju slobode medija: zaštita novinara u Europi, govor mržnje, dezinformiranje i uloga platformi ⁽⁹⁾,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 26. studenoga 2020. o stanju temeljnih prava u Europskoj uniji – Godišnje izvješće za godine 2018. – 2019. ⁽¹⁰⁾,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 24. lipnja 2021. o Izvješću Komisije o vladavini prava za 2020. ⁽¹¹⁾,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. veljače 2022. s preporukama Komisiji o statutu za europska prekogranična udruženja i neprofitne organizacije ⁽¹²⁾,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. studenoga 2021. o jačanju demokracije te slobode i pluralizma medija u EU-u: neprikladna upotreba mjera građanskog i kaznenog prava za ušutkavanje novinara, nevladinih organizacija i civilnog društva ⁽¹³⁾,
  - uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za pravna pitanja,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (A9-0032/2022),
- A. budući da je Unija zasnovana na vrijednostima sadržanima u članku 2. UEU-a i da su te vrijednosti zajedničke državama članicama; budući da se u članku 11. stavku 2. UEU-a i članku 15. stavku 1. UFEU-a ističe važnost civilnog dijaloga za ostvarenje ciljeva Unije;
- B. budući da su organizacije civilnog društva neprofitne organizacije koje ne ovise o javnim institucijama i komercijalnim interesima te čije aktivnosti doprinose ostvarivanju vrijednosti EU-a utvrđenih u članku 2. UEU-a i temeljnih prava; budući da postoje razni oblici organizacija civilnog društva kao što su udruženja i zaklade; budući da su borci za ljudska prava, aktivisti i neformalne skupine također ključni akteri u civilnom društvu;
- C. budući da je intersekcijski pristup ključan za razumijevanje, ali i za uspješno uklanjanje ranjivosti s kojima se građani suočavaju kad se uključuju u civilno društvo;

⁽⁴⁾ SL C 346, 27.9.2018., str. 20.

⁽⁵⁾ SL C 390, 18.11.2019., str. 117.

⁽⁶⁾ SL C 363, 28.10.2020., str. 45.

⁽⁷⁾ SL C 395, 29.9.2021., str. 2.

⁽⁸⁾ SL C 415, 13.10.2021., str. 36.

⁽⁹⁾ SL C 425, 20.10.2021., str. 28.

⁽¹⁰⁾ SL C 425, 20.10.2021., str. 107.

⁽¹¹⁾ SL C 81, 18.2.2022., str. 27.

⁽¹²⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0044.

⁽¹³⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0451.

utorak, 8. ožujka 2022.

- D. budući da se velik broj organizacija civilnog društva bori za opstanak i ima problema s financiranjem, što može ozbiljno otežati njihovu učinkovitost i sposobnost da izvrše svoj mandat;
- E. budući da se prostor za građansko djelovanje odnosi na pravni i politički okvir u kojem osobe i skupine mogu smisleno sudjelovati u političkom, gospodarskom, društvenom i kulturnom životu svojih društava, ostvarujući pritom svoje pravo na izražavanje stajališta, pravo na okupljanje, povezivanje i međusobni dijalog i dijalog s vlastima;
- F. budući da su sloboda mišljenja i sloboda izražavanja, uključujući slobodu izražavanja na internetu, temelj svakog slobodnog i demokratskog društva; budući da je građanski aktivizam temelj istinski funkcionalne demokracije u kojoj se poštuju i čuvaju prava manjina; budući da bi organizacije civilnog društva trebale imati pravo sudjelovati u političkim i javnim raspravama, neovisno o tome je li njihovo stajalište u skladu s državnim politikom ili se one zalažu za promjenu zakona;
- G. budući da je sloboda udruživanja jedna od ključnih osnova demokratskog i pluralističkog društva jer građanima omogućuje da kolektivno djeluju u područjima od zajedničkog interesa i da doprinose pravilnom funkcioniranju javnog života; budući da sloboda udruživanja ne obuhvaća samo mogućnost osnivanja ili raspuštanja udruženja, nego i mogućnost da udruženje djeluje bez neopravdanog zadiranja države; budući da je mogućnost traženja, prikupljanja i korištenja sredstava ključna za djelovanje svakog udruženja; budući da bi zabrana i raspuštanje udruženja uvijek trebali biti krajnje mjere i da bi takve odluke trebale podlijegati pravnom lijeku;
- H. budući da je pravo na mirno okupljanje jedan od temelja demokracije i ključno je za stvaranje tolerantnog i pluralističkog društva u kojem skupine različitih uvjerenja, praksi ili politika mogu mirno supostojati; budući da se u slučajevima ograničavanja i policijskog nadzora mirnih okupljanja moraju poštovati zakonitost, nužnost, razmjernost i nediskriminacija;
- I. budući da je pravo na informacije preduvjet za vođenje informirane javne rasprave i za pozivanje tijela vlasti i javnih ustanova na odgovornost;
- J. budući da su sloboda izražavanja i pristup informacijama u nekim državama članicama ograničeni, često pod izlikom da se tako suzbijaju dezinformacije u vezi s bolesti COVID-19; budući da se mjerama za suzbijanje terorizma ili govora mržnje ne bi smjela nametati nepotrebna ograničenja slobode izražavanja; budući da se protiv organizacija civilnog društva, boraca za ljudska prava i aktivista koji rade u područjima zaštite okoliša, vladavine prava, prava LGBTIQ+ osoba i prava žena u nekoliko država članica također koriste strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja (SLAPP-ovi); budući da one imaju ozbiljan odvraćajući učinak na slobodu izražavanja i javni aktivizam;
- K. budući da se u nekim državama članicama narušava sloboda udruživanja reformama kojima se organizacije civilnog društva izlažu opasnosti od poništenja registracije ili se uvode nepotrebno komplicirani administrativni postupci, uključujući, ali ne ograničavajući se na nepravilnu primjenu mjera protiv pranja novca ili politike kojima se ograničava pravo na zagovaranje interesa;
- L. budući da se u nekim državama članicama nameću ograničenja s namjerom ograničavanja prostora za građansko djelovanje te su ona popraćena pravnim, administrativnim i fiskalnim uznemiravanjem, kriminalizacijom i negativnom retorikom čiji je cilj stigmatizacija i delegitimizacija organizacija civilnog društva i iscrpljivanje njihovih kapaciteta za obavljanje njihova legitimnog djelovanja; budući da govor mržnje na internetu i izvan njega, verbalno i fizičko uznemiravanje i napadi dolaze i od nedržavnih aktera; budući da su posebno izloženi organizacije civilnog društva i borci za ljudska prava koji se bave vladavinom prava, transparentnosti i korupcijom, pravima žena, uključujući seksualno i reproduktivno zdravlje i prava, okolišnim pitanjima te zaštitom manjina i pravima LGBTIQ+ osoba, kao i organizacije civilnog društva i borci za ljudska prava koji pružaju pomoć migrantima i tražiteljima azila i oni uključeni u operacije traganja i spašavanja;
- M. budući da ograničavanje prostora za građansko djelovanje u susjednim zemljama ima učinke i posljedice i na stanje civilnog društva u EU-u;

utorak, 8. ožujka 2022.

- N. budući da su česte mete ograničenja, mjera odmazde i nadzora neke nacionalne organizacije civilnog društva koje djeluju kao nadzornici, posebno tako što prate i izvještavaju o kršenjima prava i sloboda, zagovaraju interese i sudjeluju u sudskim postupcima;
- O. budući da povjerenica Vijeća Europe za ljudska prava smatra da je stanje boraca za prava LGBTIQ+ osoba u Europi zabrinjavajuće te je prijavila nekoliko slučajeva uznemiravanja na internetu i izvan njega, nasilnih napada, kampanja mržnje i prijetnji smrću u državama članicama i susjednim zemljama; budući da je taj trend povezan s prebacivanjem krivnje na druge manjinske skupine i time se krši načelo da je svaki pojedinac rođen s jednakim dostojanstvom i pravima;
- P. budući da dobar odnos države i njezinih građana podrazumijeva da bi svi građani, uključujući djecu i mlade, trebali imati mogućnost sudjelovanja u raspravama i ostvarivanja utjecaja na javne politike; budući da će demokratski sustavi moći napredovati samo ako svi vjeruju u takve sustave i ako građani smatraju njihove institucije vjerodostojnima;
- Q. budući da su određene države članice ograničile mogućnost organizacija civilnog društva da sudjeluju u političkim aktivnostima; budući da se u određenim državama članicama optuživanje organizacija civilnog društva da imaju političku narav koristi kao alat za stigmatizaciju i delegitimizaciju tih organizacija; budući da se u određenim državama članicama delegitimizacija organizacija civilnog društva može odvijati na način da se čini povezanom s državnim ili medijskim kampanjama ocrnjivanja; budući da organizacije civilnog društva prijavljuju diskriminirajuće i restriktivne prakse financiranja u određenim državama članicama;
- R. budući da su u nekim državama članicama usvojene politike i prakse kojima se ostvaruje odvrćajući učinak na prostor za građansko djelovanje u cilju postizanja autocenzure i odvrćanja aktera iz građanskog prava od ostvarivanja njihovih prava; budući da takve politike često sadržavaju nejasne odredbe kojima se javnim tijelima ostavlja široko diskrecijsko pravo te se nameću nerazmjerno visoke sankcije; budući da sama mogućnost njihove primjene može biti dovoljna da se postigne autocenzura i nije ih potrebno zaista primijeniti;
- S. budući da je pravo na mirno okupljanje ograničeno zbog nužnih pravila o ograničavanju socijalnih kontakata u većini država članica; budući da su proteklih godina neke države članice donijele zakone kojima se ograničava pravo na slobodu mirnog okupljanja i zahtjeve o odobrenjima i obavješćivanju; budući da se u nekim državama članicama povećavaju ovlasti tijela kaznenog progona, što izaziva zabrinutost u pogledu njihove nužnosti i proporcionalnosti;
- T. budući da se u nekim državama članicama hitno zakonodavstvo doneseno kao odgovor na zdravstvenu krizu koristilo kao izlika da se proizvoljno ograničavaju temeljna prava i slobode i provodi represija civilnog društva i drugih neistomišljenika; budući da u nekim slučajevima te mjere nisu bile u skladu s načelima nužnosti, proporcionalnosti, vremenskog ograničenja i nediskriminacije, što znači da se bilo kakva ograničenja temeljnih prava i sloboda koja se tako nameću ne mogu smatrati legitimnima ni zakonitima; budući da se s organizacijama civilnog društva nije savjetovalo o razvijanju hitnih mjera iako su one radile na terenu;
- U. budući da su organizacije civilnog društva tijekom pandemije bolesti COVID-19 imale dosad neviđeni angažman u pronalaženju rješenja za pandemiju i pružanju podrške osobama u ranjivom položaju; budući da su organizacije mladih za vrijeme aktualne pandemije imale pozitivan utjecaj na suzbijanje dezinformacija i jačanje povjerenja u javne institucije; budući da dugoročno odgovarajuće financiranje i institucijska potpora za civilno društvo imaju dodanu vrijednost u kriznim vremenima;
- V. budući da pojava nevladinih organizacija koje organiziraju vlade, a koje su osmišljene za trajno podupiranje političkog legitimiteta onih na vlasti i podupiranje vlade u javnim raspravama i njezinim političkim ciljevima, a koje se pritom predstavljaju kao neovisne, predstavlja jedan od najozbiljnijih oblika napada na organizacije civilnog društva, ugrožavajući njihovo postojanje potkopavanjem aktivnog građanstva i uskraćujući im javno financiranje;
- W. budući da, iako su organizacije civilnog društva sve aktivnije u gospodarskim aktivnostima i doprinose socijalnoj ekonomiji, nisu poduzete nikakve zakonodavne mjere kako bi se njihove aktivnosti pokrenule na razini EU-a; budući da, iako postoji konkretna praksa Suda EU-a, primjena načela nediskriminacije i slobodnog kretanja kapitala za prekogranične donacije i dalje nije ujednačena na razini Unije;

utorak, 8. ožujka 2022.

- X. budući da bi se sudjelovanje organizacija civilnog društva u razvoju politike i prava trebalo olakšati okvirima politike koji im omogućuju sudjelovanje u dijalogu s javnim tijelima; budući da je građanski dijalog i dalje često ad hoc postupak iako je ostvaren napredak i na nacionalnoj razini i na razini EU-a;
- Y. budući da su financiranja iz inozemstva bila meta pravnih i političkih napada u nekim državama članicama; budući da se nametanje bilo kakvog ograničenja organizacijama civilnog društva koje se financiraju iz inozemstva protivi pravu Unije, posebno članku 63. UFEU-a o odredbama o slobodnom kretanju kapitala i Povelji; budući da je Sud EU-a u predmetu C-78/18⁽¹⁴⁾ presudio da se navedenom sudskom praksom krše slobodno kretanje kapitala i sloboda udruživanja;
- Z. budući da je Unija započela proces u kontekstu europskog zelenog plana i digitalne transformacije; budući da će za taj proces biti potrebno osigurati zdrav prostor za građansko djelovanje kako bi građani i pogođene zajednice mogli izraziti svoje interese, raspravljati o političkim rješenjima i sklapati nove društvene ugovore;
1. potvrđuje ključnu ulogu organizacija civilnog društva u ostvarivanju i zaštiti vrijednosti Unije utvrđenih u članku 2. UEU-a te stvaranju i provedbi prava, politika i strategija EU-a, uključujući u području borbe protiv klimatskih promjena, digitalne transformacije i oporavka od pandemije bolesti COVID-19; ističe da one daju ključan doprinos informiranoj javnoj raspravi, izražavanju težnji u društvu, da daju glas ranjivim i marginaliziranim osobama, jamče pristup ključnim uslugama, pružaju stručno znanje pri oblikovanju politika, promiču aktivno građanstvo i djeluju kao škole demokracije te imaju nezamjenjivu ulogu u provođenju demokratskog nadzora nad državnim institucijama i osiguravaju preuzimanje odgovornosti za javno djelovanje i korištenje javnih sredstava; stoga priznaje da je prostor za građansko djelovanje ključna sastavnica demokracije, vladavine prava i temeljnih prava; ističe da bi Unija stoga trebala biti predana očuvanju i širenju tog prostora na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini;
2. ističe da, kako bi organizacije civilnog društva bile uspješne, prostor za građansko djelovanje mora biti poticajno i sigurno okruženje bez neopravdanog uplitanja, zastrašivanja, uznemiravanja i odvrćajućih učinaka državnih i nedržavnih aktera; podsjeća države članice da imaju pozitivnu obvezu osigurati poticajno okruženje za organizacije civilnog društva, uključujući pristup transparentnim mehanizmima financiranja i mehanizmima civilnog dijaloga, u skladu s međunarodnim standardima o ljudskim pravima u pogledu slobode udruživanja, izražavanja i okupljanja te kako je potvrđeno Poveljom; ističe važnost medijskog pluralizma za organizacije civilnog društva jer im omogućuje da komuniciraju s javnošću i tako sudjeluju u javnim raspravama;
3. upozorava na degradaciju prostora za građansko djelovanje diljem EU-a kao rezultat politika koje ometaju rad organizacija civilnog društva, njihov pristup održivom financiranju i njihovu sposobnost da sudjeluju u donošenju odluka; osuđuje sve oblike uznemiravanja, rušenja ugleda, stigmatizacije, kriminalizacije i lažnog okrivljavanja organizacija civilnog društva; ističe da se tim postupcima ugrožava aktivno građanstvo i sloboda izražavanja kritike te narušava javna rasprava, a time i sami temelji demokracije;
4. napominje da je pandemija uzrokovana bolešću COVID-19 dodatno naglasila brojne postojeće izazove s kojima se suočavaju organizacije civilnog društva, kako je prikazano u izvješću Agencije Europske unije za temeljna prava za 2021., u kojem je navedeno da je 57 % nacionalnih i lokalnih organizacija izjavilo da se situacija „pogoršala” ili „znatno pogoršala” u usporedbi s prethodnim godinama; sa zabrinutošću napominje da su određene vlade iskoristile pandemiju da ograniče prostor za građansko djelovanje i donesu kontroverzne zakone u trenutku kad je društvu bila ograničena sposobnost mobilizacije, uključujući sposobnost sudjelovanja u javnim raspravama te slobode govora, okupljanja i udruživanja;
5. slaže se s Komisijom da je sužavanje prostora za djelovanje civilnog društva znak da je vladavina prava ugrožena; pozdravlja činjenicu da Komisija nadzire okruženje za civilno društvo u okviru svojeg godišnjeg izvješća o vladavini prava, što ispravno ukazuje na to da vladavina prava ne može funkcionirati bez dinamičnog civilnog društva koje djeluje u sigurnom i poticajnom okruženju; stoga apelira na Komisiju da pojača i strukturira praćenje stanja u pogledu prostora za građansko djelovanje u državama članicama na način da uspostavi „europski indeks prostora za građansko djelovanje” na

⁽¹⁴⁾ Presuda Suda Europske unije od 18. lipnja 2020., *Europska komisija protiv Mađarske*, ECLI:EU:C:2020:476.

utorak, 8. ožujka 2022.

temelju postojećih okvira za mjerenje prostora za građansko djelovanje te da prostoru za građansko djelovanje posveti punopravno poglavlje koje uključuje preporuke za pojedine zemlje u svoje godišnje izvješće o vladavini prava, kojim bi trebalo u potpunosti obuhvatiti i temeljna prava; poziva Komisiju da sustavno koristi rezultate izvješća FRA-e i da od nje traži savjete u pogledu metodologije;

6. pozdravlja činjenicu da je Komisija prepoznala važnost civilnog društva u nizu politika, strategija i programa financiranja EU-a; naglašava, međutim, da su zbog fragmentiranosti tog pristupa stvarna poboljšanja položaja organizacija civilnog društva na terenu neznatna;

7. stoga apelira na Komisiju da donese sveobuhvatnu strategiju za civilno društvo za zaštitu i razvoj prostora za građansko djelovanje unutar Unije koja će integrirati sve postojeće instrumente, ispraviti nedostatke u području praćenja, potpore i zaštite te dati istinsko političko priznanje za ključnu ulogu organizacija civilnog društva u ostvarivanju demokratskih vrijednosti i politika te jasno povezati instrumente za praćenje i izvješćivanje s mehanizmima EU-a za provedbu kako bi se pravodobno i učinkovito mogle poduzeti daljnje radnje; poziva Komisiju da istraži inicijative kojima se jačaju mreže potpore dostupne organizacijama civilnog društva;

8. smatra da bi ta strategija za civilno društvo trebala predstaviti skup konkretnih mjera kojima će se zaštititi i ojačati prostor za građansko djelovanje, među ostalim:

(a) uvođenjem minimalnih standarda za pravno i administrativno okruženje za civilno društvo;

(b) uvođenjem statuta za europska prekogranična udruženja i neprofitne organizacije;

(c) uspostavljanjem kontaktnih točaka između europskih institucija i civilnog društva;

(d) omogućavanjem dosljednog pristupa raspravama o politikama i utvrđivanju programa na razini Unije u skladu s Ugovorima EU-a i poslovnica institucija EU-a;

(e) jačanjem pristupa nadzoru Unijinih politika i provedbe proračuna Unije;

(f) širenjem fleksibilnijeg pristupa financijskim sredstvima Unije;

9. poziva Vijeće i Komisiju da usklade unutarnje i vanjske politike Unije u pogledu zaštite i osiguravanja prostora za građansko djelovanje, među ostalim donošenjem unutarnjih smjernica o boricima za ljudska prava koje bi odgovarale smjernicama koje se odnose na vanjsko djelovanje Unije;

Poticajno regulatorno i političko okruženje bez odvratajućih učinaka, prijatni i napada

10. naglašava da sposobnost djelovanja organizacija civilnog društva ovisi o postojanju poticajnog pravnog i političkog okruženja, posebno u pogledu ostvarivanja prava na slobodu udruživanja, mirnog okupljanja i izražavanja i prava na javno sudjelovanje; apelira na države članice da zajamče ostvarivanje tih prava u skladu s europskim i međunarodnim pravom i standardima, uključujući Europsku konvenciju o ljudskim pravima, preporuku Odbora ministara Vijeća Europe državama članicama od 28. studenoga 2018. o potrebi jačanja zaštite i promicanja prostora za djelovanje civilnog društva u Europi, Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima, Deklaraciju Ujedinjenih naroda o boricima za ljudska prava i smjernice Ujedinjenih naroda o zaštiti i promicanju prostora za građansko djelovanje, i da iskoriste mogućnost da od Venecijanske komisije zatraže mišljenje o planiranom zakonodavstvu;

11. podsjeća na važnost neovisnog, nepristranog, profesionalnog i odgovornog novinarstva za informiranje o aktivnostima organizacija civilnog društva u privatnim i javnim medijima, kao i na važnost pristupa javnim informacijama kao ključnih stupova demokratskih država, koje se temelje na vladavini prava;

12. žali zbog sve veće koncentracije vlasništva nad medijima nauštrb pluralizma, neovisnosti i pravedne javne zastupljenosti ideja i djelovanja organizacija civilnog društva; podsjeća da su neovisno i odgovorno novinarstvo te pristup pluralističkim informacijama, glavni stupovi demokracije te da su djelovanje i doprinos civilnog društva ključni za napredak svake demokracije; poziva države članice da osiguraju i održe neovisnost medija o političkom i gospodarskom pritisku te da zajamče pluralizam medija i osiguraju transparentnost; poziva Komisiju da, u svrhu jačanja pluralizma medija, osim pravila o transparentnosti vlasništva nad medijima, kao jedan od minimalnih zahtjeva predstojećeg Akta o slobodi medija uvrsti pravila vlasništvu nad medijima na razini EU-a;

utorak, 8. ožujka 2022.

13. smatra da je doprinos organizacija civilnog društva jedinstvenom tržištu i socijalnoj ekonomiji, kao i njihova uloga u ostvarivanju politika EU-a i vrijednosti utvrđenih u članku 2. UEU-a, snažan argument za uklanjanje prepreka njihovu djelovanju na razini EU-a; stoga poziva Komisiju da na odgovarajući način odgovori donošenjem mjera, uključujući zakonodavne prijedloge, kako bi ostvarila taj cilj; ističe da se takvim zakonodavstvom ne bi samo zajamčila minimalna zaštita organizacijama civilnog društva, nego bi se također stvorili jednaki uvjeti, čime bi im se omogućilo da ostvare svoj puni potencijal;

14. poziva Komisiju da u svoje procjene učinka uključi sustavnu provjeru prostora za građansko djelovanje donošenjem jasnih kriterija za utvrđivanje što je poticajno okruženje za civilno društvo, na temelju međunarodnih standarda o ljudskim pravima u pogledu slobode udruživanja, izražavanja i okupljanja te kako je potvrđeno Poveljom, kako bi se spriječili negativni učinci planiranog zakonodavstva na prostor za građansko djelovanje; poziva Komisiju da uvede potrebne zaštitne mjere i izradi nacrt smjernica za države članice kako bi ih one provele kad se utvrde rizici, u suradnji s civilnim društvom;

15. poziva Komisiju da na jednak način preispituje i nadzire provedbu prava Unije kako bi se osiguralo da ono nema negativan utjecaj na prostor za građansko djelovanje i da osigura pravne lijekove ako do toga dođe; poziva države članice da donesu slične pravne lijekove na nacionalnoj razini;

16. poziva Komisiju da upotrijebi svoje ovlasti na temelju Ugovorâ kako bi predložila zakonodavstvo EU-a kojim bi se ispunile praznine i riješili problemi s kojima se suočavaju akteri civilnog društva u cijeloj Uniji, uključujući minimalne standarde za registraciju, djelovanje i financiranje organizacija civilnog društva i postupovne mjere zaštite od SLAPP-ova, i da sastavi smjernice o tome kako pravom Unije bolje zaštititi civilno društvo;

17. vjeruje da bi statut za europska prekogranična udruženja i neprofitne organizacije mogao pružiti dodatnu razinu sigurnosti organizacijama civilnog društva koje su suočene s nepotrebnim preprekama u osnivanju i djelovanju;

18. poziva države članice da poštuju i olakšaju ostvarivanje prava na mirno okupljanje, koja se mogu ograničavati samo uz poštovanje načela nužnosti i proporcionalnosti, u skladu s primjenjivim zakonima; upozorava protiv prakse nekih država članica da povećavaju ovlasti tijela kaznenog progona u pogledu nadzora okupljanja; osuđuje svaku nerazmjernu upotrebu sile protiv prosvjednika, kao i njihovu kriminalizaciju, kazneni progon i nadziranje; poziva države članice da odmah stave izvan snage zakone i propise kojima se pojačava nasilje nad prosvjednicima ili ograničava sloboda prosvjedovanja; poziva Komisiju da izda smjernice za zaštitu slobode mirnog okupljanja i za vrijeme zdravstvenih kriza i u ubičajenim okolnostima;

19. ističe da se od izbijanja pandemije znatan dio aktivnosti civilnog društva odvija na internetu; poziva Komisiju i države članice da zajamče slobodu izražavanja, da se bore protiv svih oblika govora mržnje i da podižu razinu osviještenosti o govoru mržnje i rizicima koje predstavlja za demokraciju i pojedince, osobito na društvenim mrežama;

20. upozorava na štetan utjecaj politika i retorike kojima se ostvaruje odvrćajući učinak na prostor za građansko djelovanje; apelira na Komisiju da analizu odvrćajućih učinaka uključi kao ključan aspekt svojeg godišnjeg izvješća o vladavini prava, da se svojim radom nastavi na predmet C-78/18 kako bi osporila mjere koje imaju odvrćajući učinak na ostvarivanje prava iz Povelje kada su slični pristupi mogući te da podnese zahtjev za privremene mjere kako bi se izbjegla nepopravljiva šteta dok je sudsko preispitivanje u tijeku;

21. osuđuje činjenicu što su predstavnici organizacija civilnog društva zbog svojeg djelovanja izloženi fizičkim i verbalnim napadima, uznemiravanju i zastrašivanju i na internetu i izvan njega; nadalje žali što se ti predstavnici nose s posljedicama na mentalno zdravlje, među ostalim sa sindromom „profesionalnog sagorijevanja”, depresijom, „traumom uzrokovanom pružanjem potpore” i „zamorom suosjećanja” te zato što mogući psihološki učinci njihova rada nisu dovoljno istraženi; naglašava da su djeca i mladi posebno ranjivi zato što oni ne prijavljuju uvijek zlostavljanje i uznemiravanje jer nisu upoznati s definicijom uznemiravanja i ne znaju kako i kome se obratiti da bi se ti problemi riješili;

utorak, 8. ožujka 2022.

22. osuđuje sve prijetnje i napade na organizacije civilnog društva i borce za ljudska prava koje vrše državni akteri ili akteri povezani s vladom, uključujući negativnu i stigmatizirajuću retoriku, lažno okrivljavanje te pravno, administrativno i fiskalno uznemiravanje, i osuđuje osuđuje neuspjeh državnih aktera da zaštite organizacije civilnog društva i borce za ljudska prava od takvih napada i prijetnji; jednako tako osuđuje sve slučajeve napada i prijetnji od strane nedržavnih aktera, uključujući, ali ne ograničavajući se na SLAPP-ove;

23. zabrinut je zbog niskih razina prijavljivanja napada i prijetnji usmjerenih na organizacije civilnog društva na nacionalnoj razini; apelira na države članice da nedvosmisleno osude takve činove, donesu preventivne i djelotvorne mjere i sustavno, temeljito, neovisno i nepristrano bez odlaganja istraže sve s time povezane navode te da ulože u programe osposobljavanja tijela kako bi ona bolje mogla rješavati takve slučajeve; poziva Komisiju da uz takve postupke daje preporuke i olakša razmjenu najboljih praksi;

24. ističe da je dobra suradnja među civilnim društvom, policijom i relevantnim institucijama ključna za uklanjanje ranjivosti i pronalaženje najboljih praksi za zaštitu aktivista, civilnog društva i same demokracije;

25. izražava ozbiljnu zabrinutost zbog rasta stope nasilja i mržnje prema organizacijama i aktivistima koji se bore protiv rasizma i zalažu za vjerske manjine, feminizam i prava LGBTIQ+ osoba;

26. podsjeća da lažno okrivljavanje organizacija civilnog društva koje se zalažu za prava žena i rade s manjinama i ranjivim skupinama kao što su pripadnici LGBTIQ+ zajednice nije izolirani događaj, nego je namjeran pokušaj postupnog ukidanja temeljnih prava, koja su zaštićena člankom 2. UEU-a, te je dio šireg političkog programa koji obuhvaća pokret „protiv jednakosti spolova”; poziva države članice da s posebnim oprezom pristupaju inicijativama kojima se pokušavaju uskratiti stečena prava namijenjena sprečavanju diskriminacije i zaštititi osoba od diskriminacije te promicanju jednakosti;

27. poziva Komisiju da uključi upućivanja na napade na borce za ljudska prava u svoja izvješća u skladu s okvirnom odlukom o suzbijanju određenih oblika i načina izražavanja rasizma i ksenofobije, u okviru nadzora i ocjene pravila i instrumenata EU-a za zaštitu prava žrtava zločina te pri reviziji odredbi EU-a o borbi protiv govora mržnje i zločina iz mržnje;

28. napominje da EU trenutačno nema djelotvorne postupke za pružanje prikladnog odgovora u slučaju kad organizacije civilnog društva prijave da su demokratski standardi i prostor za građansko djelovanje u državama članicama ugroženi; poziva na uspostavu mehanizma upozoravanja EU-a putem kojeg bi organizacije civilnog društva i borci za ljudska prava mogli prijavljivati napade te kojim bi se bilježila upozorenja, prepoznali trendovi i omogućila pravovremena i ciljana podrška žrtvama; smatra da bi takav mehanizam osim toga pridonio prijavljivanju na razini Unije, pružanju doprinosa godišnjoj procjeni vladavine prava koju provodi Komisija i boljem informiranju europske javnosti općenito;

29. duboko žali zbog toga što su Komisija i Vijeće odbili inicijativu Parlamenta o uspostavi mehanizma EU-a za demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava koji bi trebao biti uređen međuinstitucijskim sporazumom Parlamenta, Komisije i Vijeća; podsjeća da je nadzor prostora za građansko djelovanje nerazrješivo povezan s demokracijom i temeljnim pravima te da je mehanizam za nadzor vrijednosti iz članka 2. UEU-a najbolji alat za postizanje holističkog pristupa u tom pogledu;

30. potiče Komisiju da iskoristi svoje izvršne ovlasti protiv država članica koje neopravdano ograničavaju prostor za građansko djelovanje i time krše pravo Unije, među ostalim pokretanjem postupaka zbog povrede i primjenom okvira EU-a za vladavinu prava, nove Uredbe o uvjetovanosti i postupka iz članka 7. UEU-a; poziva Komisiju da zajamči aktivno sudjelovanje civilnog društva i njegov smislen doprinos u tim postupcima te da zajamči odgovarajuću zaštitu legitimnih interesa krajnjih primatelja i korisnika;

31. smatra da države članice ne bi trebale kriminalizirati registraciju, djelovanje, financiranje i prekogranično kretanje organizacija civilnog društva ili primjenjivati odredbe kojima se na te aspekte na drugi način negativno utječe; u tom je pogledu zabrinut zbog načina na koji neke države članice tumače odredbe EU-a, a koji bi mogao dovesti do kriminalizacije aktivnosti organizacija civilnog društva i boraca za ljudska prava, osobito u području migracija, što je često u suprotnosti s Komisijinim smjernicama; traži od država članica da odmah zaustave nepravednu kriminalizaciju operacija traganja

utorak, 8. ožujka 2022.

i spašavanja i potiče Komisiju da aktivno nadzire države članice i poduzme mjere protiv država članica u tom pogledu; jednako tako, ponavlja da svi akteri koji se bave migrantima zbog humanitarnih razloga i koji sudjeluju u aktivnostima traganja i spašavanja moraju poštovati opća načela međunarodnog prava i prava o ljudskim pravima, kao i primjenjive europske i nacionalne zakone kojima se poštuju ta načela;

Održiv pristup resursima bez diskriminacije

32. napominje da izazovi povezani s financiranjem s kojima se susreću organizacije civilnog društva uključuju nedostatak dostatnih izvora financiranja, opterećujuće administrativne postupke za pristup financiranju, nedostatak transparentnosti i pravednosti u dodjeli sredstava te restriktivne kriterije prihvatljivosti;

33. ističe zaključke Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 2535 (2020.), u kojima se navodi da je sudjelovanje mladih ključno za stvaranje i očuvanje miroljubivih društava;

34. ističe važan i pozitivan doprinos koji mladi mogu imati i imaju na ostvarivanje demokratskih i miroljubivih društava; stoga poziva države članice da povećaju ulaganja u mlade i organizacije mladih; nadalje poziva na odgovarajuće financiranje programa Erasmus+ te ističe njegovu ulogu u stvaranju demokratske Europe;

35. apelira na Komisiju da utvrdi postojeće prepreke i predloži sveobuhvatan skup mjera i preporuka kako bi se zajamčilo dugoročno predvidljivo, primjereno i poticajno financiranje organizacija civilnog društva, uključujući financiranje njihovih operativnih aktivnosti povezanih sa zagovaranjem i nadzorom; ističe da bi u financiranju organizacija civilnog društva sredstvima Unije trebalo izbjeći prekomjernu birokraciju;

36. smatra da su otvorenost i transparentnost ključne za uspostavu odgovornosti organizacija civilnog društva i izgradnju povjerenja javnosti u njih sve dok one služe osiguravanju legitimnog javnog nadzora te da su obveze izvješćivanja i dalje nužne i razmjerne; osuđuje svaku zlouporabu mjera transparentnosti u cilju stigmatizacije određenih organizacija civilnog društva;

37. naglašava važnost osiguravanja komplementarnih izvora financiranja, uključujući javne institucije na svim razinama, privatne, filantropske i pojedinačne donatore, članarine i dohotke ostvarene gospodarskim aktivnostima, kao i lokalnih, regionalnih i nacionalnih izvora financiranja, jer će to zajamčiti otpornost tih organizacija na moguća vladina ograničenja vanjskog financiranja; poziva države članice i EU da poboljšaju pravno okruženje za organizacije civilnog društva i da im olakšaju uvjete pristupa različitim izvorima financiranja, uključujući privatno i inozemno financiranje; naglašava da bi javno financiranje trebalo obuhvaćati sve vrste aktivnosti civilnog društva, uključujući zagovaranje, parničenje, nadzor, obrazovanje, informiranje, pružanje usluga te izgradnju kapaciteta i koalicija, čime se promiču i štite vrijednosti Unije utvrđene u članku 2. UEU-a; poziva države članice i EU da iziđu iz okvira financiranja projekata te da omoguće financiranje osnovne infrastrukture i višegodišnje financijske cikluse kako bi osigurale održivost civilnog društva;

38. osuđuje svaki oblik politički ili na bilo koji drugi način motivirane diskriminacije pri dodjeli javnih sredstava i odvrćući učinak koji iz nje proizlazi; poziva države članice da u tom pogledu zajamče jasne, transparentne i nediskriminirajuće postupke; osuđuje svaki oblik ograničenja pristupa sredstvima, osobito one usmjerene na organizacije civilnog društva i aktiviste koji rade na zaštiti prava žena, pripadnika zajednice LGBTIQ+, manjina, migranata i izbjeglica;

39. ističe da se na kampanje organizacija civilnog društva ne bi trebala primjenjivati ograničenja u pogledu financiranja pod izlikom da se one preklapaju s izborima ili drugim političkim kampanjama; napominje da je uz sredstva koja su dostupna organizacijama civilnog društva često potrebno sufinanciranje, što bi moglo podrazumijevati da korisnik mora prikupiti dio potrebnih sredstava iz drugih izvora, što može biti štetno za projekt ili djelovanje organizacije; stoga smatra da bi udio potrebnog sufinanciranja trebao biti razumno ograničen i da je potrebno uzeti u obzir različita sredstva koja bi se mogla monetizirati;

40. žali zbog toga što javna tijela eksternaliziraju zadaće javnih službi organizacijama civilnog društva u područjima kao što su stanovanje, zdravstvo, obrazovanje i azil, što nadilazi uravnoteženu suradnju javnih tijela s neprofitnim organizacijama koje imaju dobro iskustvo u radu s predmetnim osobama i u suradnji s njima te za što nisu predviđena dovoljna dodatna sredstva; naglašava da se takvim praksama eksternalizacije resursi civilnog društva koriste za izvršavanje

utorak, 8. ožujka 2022.

odgovornosti država i ne ostavljaju prijeko potreban prostor za javni angažman organizacija civilnog društva u obliku zagovaranja, strateških sudskih postupaka i javnog obrazovanja;

41. ozbiljno je zabrinut zbog pojave nevladinih organizacija koje organiziraju vlade i povezanih diskriminirajućih i često netransparentnih praksi javnog financiranja; upozorava na njihov štetan učinak na demokraciju pluralizam i raznolikost u civilnom društvu te na percipirani legitimitet organizacija civilnog društva, a time i na spremnost građana da se uključe u aktivno građanstvo; poziva države članice da istraže i poduzmu mjere protiv skupina koje potiču mržnju, čime krše primjenjiva pravna pravila; ističe da one mogu narušiti javnu raspravu i tako ugroziti ustroj demokracije;

42. potiče Komisiju da utvrdi uvjete i postupke kako bi zajamčila da se sredstva EU-a namijenjena civilnom društvu, bilo da se njima upravlja izravno ili podijeljeno, dodjeljuju samo organizacijama koje su strogo neovisne o bilo kojoj vladi i potpuno se pridržavaju vrijednosti EU-a, kako je utvrđeno člankom 2. UEU-a; potiče Komisiju da odgovori na navode o diskriminacijskoj raspodjeli financijskih sredstava EU-a među organizacijama civilnog društva i da poduzme odgovarajuće mjere kako bi zajamčila se financijskim sredstvima EU-a ne pruža potpora nevladinim organizacijama koje organiziraju vlade;

43. pozdravlja usvajanje programa Građani, jednakost, prava i vrijednosti s povećanim proračunom od 1,55 milijardi EUR za razdoblje 2021.–2027., što smatra smislenom reakcijom na izazove s kojima se suočava civilno društvo u EU-u i prvi korak prema stvaranju sustavnijeg okvira pomoći za organizacije civilnog društva u EU-u; poziva Komisiju da se aktivno savjetuje s organizacijama civilnog društva pri definiranju programa rada i mehanizama financiranja kako bi se zajamčila transparentnost, fleksibilnost i prilagođenost korisnicima; pozdravlja mehanizme za ponovno dodjeljivanje bespovratnih sredstava u potprogramu Vrijednosti Unije; ističe važnost osiguravanja dovoljnih financijskih sredstava za aktivnosti nadzora, zagovaranja, parničenja i izgradnje kapaciteta jer se njima jača doprinos organizacija civilnog društva očuvanju vrijednosti EU-a i temeljnih prava; poziva Komisiju da osigura izdvajanje financijskih sredstava za potporu organizacijama civilnog društva u obavljanju tih zadaća i uloga koje su im dodijeljene u raznim sektorskim politikama; poziva na osiguravanje posebnih sredstava za hitne slučajeve i praktične potpore za civilne aktere i borce za ljudska prava koji su izloženi riziku od povrede njihovih temeljnih prava;

44. poziva Komisiju da uloži više truda u poticanje sudjelovanja organizacija civilnog društva u programu Građani, jednakost, prava i vrijednosti i drugim fondovima kojima se upravlja centralizirano, uključujući daljnjim pojednostavljenjem, fleksibilnijim kriterijima prihvatljivosti te ciljanim informiranjem i osposobljavanjem; poziva Komisiju da poboljša nadzor praksi u državama članicama i pruži preporuke o načinima poticanja sudjelovanja organizacija civilnog društva u programima kojima se podijeljeno upravlja; poziva Komisiju da poboljša sudjelovanje i osposobljavanje organizacija civilnog društva u nadzoru potrošnje sredstava EU-a na razini država članica;

45. smatra da ne bi trebalo samo predvidjeti potporu iz proračuna za organizacije civilnog društva, već je i promicati i podupirati u svim programima EU-a; žali zbog toga što europski paket za oporavak nije, osim na poduzeća te mala i srednja poduzeća, bio posebno usmjeren i na organizacije civilnog društva; poziva Komisiju i države članice da zajamče da su organizacije civilnog društva uključene u cijeli postupak provedbe i nadzora nacionalnih planova za oporavak i otpornost te drugih sredstava kojima se podijeljeno upravlja i preispita usklađenost nacionalnih planova oporavka sa zahtjevima za financiranje organizacija civilnog društva; poziva Komisiju da zajamči da organizacijama civilnog društva ne može naštetiti povlačenje financijskih sredstava na temelju Uredbe o uvjetovanosti ili uvjeta ugrađenih u fondove i programe u okviru višegodišnjeg financijskog okvira ili mehanizma za oporavak i otpornost kojima je poštovanje vladavine prava i načela nediskriminacije utvrđeno kao preduvjet za primanje financijskih sredstava na način da predvidi posebne načine usmjeravanja sredstava u organizacije civilnog društva prilagođene okruženju u kojem one djeluju;

46. potiče Komisiju da zajamči da se sredstva EU-a dodjeljuju samo organizacijama koje su strogo neovisne o bilo kojoj vladi i potpuno se pridržavaju vrijednosti EU-a;

47. osuđuje pokušaje određenih država članica da nametnu ograničenja na inozemno financiranje i povezane političke diskurse koje su promicale i mjere koje su poduzele radi stigmatizacije ili uznemiravanja organizacija civilnog društva; podsjeća da je Sud EU-a zaključio da se njima krše slobodno kretanje kapitala i sloboda udruživanja; poziva Komisiju da

utorak, 8. ožujka 2022.

u tom pogledu nastavi pokretati postupke zbog povrede prava i sustavno zahtijeva donošenje privremenih mjera; poziva Komisiju da mapira ograničenja za inozemno financiranje u cijeloj Uniji kako bi se osiguralo da se u svim državama članicama stvarno poštuju načela koja je utvrdio Sud EU-a;

48. naglašava važnost poreznih poticaja za poticanje privatnih donacija; potiče države članice da dodatno razviju takve programe; poziva Komisiju da mapira najbolje prakse i izradi preporuke; prepoznaje važnost usklađenosti organizacija civilnog društva s nacionalnim pravilima u pogledu oporezivanja i borbe protiv pranja novca, ali podsjeća da se takvi propisi i transparentnost financiranja općenito ne smiju zloupotrebjavati za ometanje aktivnosti organizacija civilnog društva ili stvaranje odvrćajućeg učinka na njihove članove i donatore;

49. podsjeća da se međunarodnim standardima o slobodi udruživanja od tijela vlasti zahtijeva da primijene pretpostavku u korist slobode organizacija civilnog društva da zatraže i prime financijska sredstva iz bilo kojeg izvora te zakonitosti njihovih aktivnosti, dok je ograničenja moguće postaviti ako je to propisano zakonom, ako se njima nastoji ostvariti jedan ili više legitimnih ciljeva te ako su potrebna u demokratskom društvu za ostvarenje predmetnih ciljeva;

50. poziva Komisiju da izradi smjernice o primjeni načela nediskriminacije i slobodnog kretanja kapitala na prekogranične donacije; ističe da bi usklađivanje definicije pojma javne koristi omogućilo uzajamno priznavanje i jednako postupanje u pogledu prekograničnih donacija i koristi povezanih sa statusom javne koristi; traži da se na razini EU-a definira pojam javne koristi jer bi se time potaknule prekogranične donacije u mjeri u kojoj bi se time omogućilo uzajamno priznavanje statusa javne koristi i jednako postupanje u pogledu povezanih prednosti; poziva Komisiju da utvrdi mjere za uklanjanje prepreka za prekogranična filantropska djela i zajamči jednako postupanje za prekogranične donacije u skladu s presudama Suda EU-a;

Civilni dijalog i sudjelovanje u donošenju politika

51. naglašava važnost civilnog dijaloga u donošenju utemeljenih politika i ističe da organizacije civilnog društva imaju ključnu ulogu kao posrednice između građana i tijela vlasti na svim razinama jer osiguravaju strukturirani dijalog; naglašava važnu ulogu organizacija civilnog društva u dosljednom kontaktu s građanima, uključujući marginalizirane i ranjive skupine, te prepoznaje njihovo stručno znanje, dodjeljuje im ključnu ulogu u civilnom dijalogu te ističe njihovu ulogu u omogućivanju najmarginaliziranijim članovima da sudjeluju u civilnom dijalogu i izraze svoje zabrinutosti, pri čemu provode demokratsku kontrolu i jamče odgovornost za javno djelovanje;

52. pozdravlja pozitivne korake koje su poduzele neke države članice uspostavljanjem novih strategija za civilni dijalog i osnivanjem savjetodavnih odbora za civilno društvo; no osuđuje prakse kojima se namjerno onemogućava sudjelovanje organizacija civilnog društva, kao što su njihovo isključivanje iz javnih postupaka, primjena netransparentnih sveobuhvatnih zakona i ubrzani parlamentarni postupci kojima se zaobilaze obveze savjetovanja i rasprave;

53. podsjeća da je hitnost mjera povezanih s bolešću COVID-19 često dodatno ograničila pristup organizacija civilnog društva postupku odlučivanja; no napominje da se u nekoliko država članica radi na rješavanju tog problema;

54. žali zbog toga što je civilni dijalog često ad hoc proces; poziva države članice da izrade dosljedne okvire politika kojima se osiguravaju strukturirani, predvidljivi i dugoročni procesi, uključivo sudjelovanje i sustavni pregled te da dodijele odgovarajuća sredstva, među ostalim za osposobljavanje relevantnih dužnosnika; poziva Komisiju da pruži preporuke sastavljene u bliskoj suradnji s civilnim društvom na temelju analize postojećih praksi;

55. smatra da sve institucije EU-a trebaju revidirati svoje uvjete suradnje s organizacijama civilnog društva u skladu s člankom 11. UEU-a kako bi osigurale otvoren, transparentan, smislen i redovit dijalog s organizacijama civilnog društva koji je ravnopravan dijalogu s drugim dionicima; poziva Komisiju da razmotri podnošenje međuinstitucijskog sporazuma o civilnom dijalogu među svim glavnim institucijama koji bi obuhvaćao sva područja politika Unije i transverzalne procese kao što su govor o stanju Unije ili konferencija o budućnosti Europe;

56. u tom pogledu smatra da bi predsjednica Europskog parlamenta mogla imenovati jednog od svojih potpredsjednika da provodi otvoren, transparentan i redovit dijalog s civilnim društvom; potiče političke klubove da uspostave vlastite strukture za civilni dijalog;

utorak, 8. ožujka 2022.

57. posebno poziva Komisiju da svojim savjetodavnim procesima ponovno uspostavi ravnotežu između predstavnika korporativnih interesa i predstavnika drugih interesa, kao što su prava radnika, socijalna prava i zaštita okoliša te da zajamči zaštitne mjere protiv praksi lobiranja koje su nekompatibilne s pravednim i transparentnim dijalogom s civilnim društvom;

58. poziva države članice, institucije EU-a općenito i posebno Komisiju da osiguraju blisko savjetovanje s civilnim društvom tijekom priprema ili revizije zakonodavstva koje potencijalno utječe na prostor i slobodu djelovanja civilnog društva;

59. prima na znanje da je jednome od potpredsjednika Komisije dodijeljena odgovornost za održavanje otvorenog, transparentnog i redovitog dijaloga s civilnim društvom; naglašava da bi taj dijalog trebalo dodatno operacionalizirati; posebno poziva Komisiju da razmotri uspostavljanje posebnih kontaktnih točaka unutar svake glavne uprave s pomoću kojih civilno društvo može biti u bliskom kontaktu s potpredsjednikom Komisije; smatra da je ključno da se transparentnim postupkom odabira različitim organizacijama civilnog društva da istaknuta uloga u stručnim skupinama i savjetodavnim forumima koji pomažu Komisiji te da se posebno istaknu organizacije civilnog društva koje zastupaju ranjive i nedovoljno zastupljene skupine;

60. poziva Komisiju da iskoristi definiciju nacionalnih programa u okviru kojih se izvršavaju sredstva EU-a i provedbu strategija i akcijskih planova EU-a u državama članicama kako države članice potaknulo da uspostave učinkovite mehanizme za sudjelovanje organizacija civilnog društva i dijalog s civilnim društvom; poziva na ojačano sudjelovanje civilnog društva u postupku europskog semestra i nadzoru europskog paketa za oporavak;

61. pozdravlja Europsku godinu mladih kao priliku da se dodatno promiču građanski angažman i dijalog u demokratskom društvu;

62. obvezuje se da će osigurati daljnje postupanje na temelju ovog izvješća i poziva Komisiju i Vijeće da preuzmu istu obvezu;

o

o o

63. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću i Komisiji.

---

utorak, 8. ožujka 2022.

P9_TA(2022)0057

Uloga kulture, obrazovanja, medija i sporta u borbi protiv rasizma**Rezolucija Europskog parlamenta od 8. ožujka 2022. o ulozi kulture, obrazovanja, medija i sporta u borbi protiv rasizma (2021/2057(INI))**

(2022/C 347/02)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno drugu, četvrtu, petu, šestu i sedmu alineju preambule, članak 2., članak 3. stavak 3. drugi podstavak i članak 6.,
- uzimajući u obzir članke 10. i 19. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima, a posebno njezine članke 2., 3., 4., 5. i 21.,
- uzimajući u obzir europski stup socijalnih prava, uključujući treće načelo o jednakim mogućnostima i s njime povezani akcijski plan,
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2000/43/EZ od 29. lipnja 2000. o provedbi načela jednakog postupanja prema osobama bez obzira na njihovo rasno ili etničko podrijetlo ⁽¹⁾ (Direktiva o rasnoj jednakosti),
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2000/78/EZ od 27. studenoga 2000. o uspostavi općeg okvira za jednako postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir osnivanje Skupine EU-a na visokoj razini za suzbijanje rasizma, ksenofobije i drugih oblika netolerancije u lipnju 2016. godine,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 22. svibnja 2018. naslovljenu „Izgradnja snažnije Europe: uloga politika u području mladih, obrazovanja i kulture” (COM(2018)0268),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 18. rujna 2020. naslovljenu „Unija ravnopravnosti: Akcijski plan EU-a za antirasizam za razdoblje 2020. – 2025.” (COM(2020)0565),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 3. prosinca 2020. naslovljenu „Europski mediji u digitalnom desetljeću: akcijski plan za potporu oporavku i transformaciji” (COM(2020)0784),
- uzimajući u obzir Direktivu 2010/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2010. o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama) ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/817 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o uspostavi programa „Erasmus+”: program Unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/818 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o uspostavi programa Kreativna Europa (2021. – 2027.) ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ SL L 180, 19.7.2000., str. 22.⁽²⁾ SL L 303, 2.12.2000., str. 16.⁽³⁾ SL L 95, 15.4.2010., str. 1.⁽⁴⁾ SL L 189, 28.5.2021., str. 1.⁽⁵⁾ SL L 189, 28.5.2021., str. 34.

utorak, 8. ožujka 2022.

- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/888 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o uspostavi programa Europskih snaga solidarnosti ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/692 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi programa Građani, jednakost, prava i vrijednosti ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir Europsku konvenciju o ljudskim pravima,
- uzimajući u obzir Preporuku Vijeća od 12. ožujka 2021. o jednakosti, uključivanju i sudjelovanju Roma ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir Okvirnu odluku Vijeća 2008/913/PUP od 28. studenoga 2008. o suzbijanju određenih oblika i načina izražavanja rasizma i ksenofobije kaznenopravnim sredstvima ⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir izvješće o temeljnim pravima Agencije EU-a za temeljna prava od 9. lipnja 2020. i njezino drugo istraživanje EU-a o manjinama i diskriminaciji od 5. prosinca 2017. te povezano izvješće i sažetak pod naslovom „Biti crnac u EU-u” od 23. studenoga 2018. i 15. studenoga 2019., u kojima se opisuju iskustva rasne diskriminacije i rasističkog nasilja među osobama afričkog podrijetla u EU-u,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 12. studenoga 2020. naslovljenu „Unija ravnopravnosti: Strategija o ravnopravnosti LGBTIQ osoba 2020. – 2025.” (COM(2020)0698),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 3. ožujka 2021. naslovljenu „Unija ravnopravnosti: Strategija o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. – 2030.” (COM(2021)0101),
- uzimajući u obzir Zaključke Vijeća od 15. studenoga 2018. o planu rada za kulturu za razdoblje 2019. – 2022. ⁽¹⁰⁾,
- uzimajući u obzir strateški okvir EU-a za jednakost, uključivanje i sudjelovanje Roma za razdoblje 2020. – 2030. od 7. listopada 2020.,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 5. listopada 2021. naslovljenu „Strategija EU-a za suzbijanje antisemitizma i njegovanje židovskog načina života (2021. – 2030.)” (COM(2021)0615),
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 19. lipnja 2020. o prosvjedima protiv rasizma nakon smrti Georgea Floyd ⁽¹¹⁾,
- uzimajući u obzir Preporuku Vijeća od 22. svibnja 2018. o promicanju zajedničkih vrijednosti, uključivog obrazovanja i europske dimenzije poučavanja ⁽¹²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 26. ožujka 2019. o temeljnim pravima osoba afričkog podrijetla u Europi ⁽¹³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. rujna 2020. o provedbi nacionalnih strategija integracije Roma: borba protiv negativnih stavova prema osobama romskog podrijetla u Europi ⁽¹⁴⁾,

⁽⁶⁾ SL L 202, 8.6.2021., str. 32.

⁽⁷⁾ SL L 156, 5.5.2021., str. 1.

⁽⁸⁾ SL C 93, 19.3.2021., str. 1.

⁽⁹⁾ SL L 328, 6.12.2008., str. 55.

⁽¹⁰⁾ SL C 460, 21.12.2018., str. 12.

⁽¹¹⁾ SL C 362, 8.9.2021., str. 63.

⁽¹²⁾ SL C 195, 7.6.2018., str. 1.

⁽¹³⁾ SL C 108, 26.3.2021., str. 2.

⁽¹⁴⁾ SL C 385, 22.9.2021., str. 104.

utorak, 8. ožujka 2022.

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. ožujka 2021. o pravima djece u pogledu strategije EU-a o pravima djeteta ⁽¹⁵⁾,
  - uzimajući u obzir postupak zbog povrede koji je pokrenula Komisija zbog neusklađenosti s Direktivom o rasnoj jednakosti zbog diskriminacije romske djece u obrazovanju (brojevi povreda 20142174, 20152025 i 20152206),
  - uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1057 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o uspostavi Europskog socijalnog fonda plus (ESF+) ⁽¹⁶⁾,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 23. studenoga 2021. o politici EU-a u pogledu sporta: ocjena i mogući putevi naprijed ⁽¹⁷⁾,
  - uzimajući u obzir Prijedlog Komisije za uredbu Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju usklađenih pravila o umjetnoj inteligenciji (Akt o umjetnoj inteligenciji) i izmjeni određenih zakonodavnih akata Unije (COM(2021)0206),
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. studenoga 2021. o europskom prostoru obrazovanja: zajednički holistički pristup ⁽¹⁸⁾,
  - uzimajući u obzir studiju Resornog odjela za strukturnu i kohezijsku politiku Glavne uprave za unutarnju politiku iz listopada 2021. o ulozi kulture, obrazovanja, medija i sporta u borbi protiv rasizma,
  - uzimajući u obzir opće preporuke Europske komisije o politikama protiv rasizma i nesnošljivosti Vijeća Europe, a posebno preporuku br. 10 od 15. prosinca 2006. o suzbijanju rasizma i diskriminacije u školskom obrazovanju i s pomoću njega,
  - uzimajući u obzir plan Europske komisije protiv rasizma i nesnošljivosti za istinsku ravnopravnost od 27. rujna 2019.,
  - uzimajući u obzir šestu evaluaciju Kodeksa postupanja za borbu protiv nezakonitog govora mržnje na internetu koju je provela Komisija,
  - uzimajući u obzir cilj za održivi razvoj br. 10 UN-a: smanjiti nejednakost unutar i između država,
  - uzimajući u obzir Konferenciju o budućnosti Europe,
  - uzimajući u obzir preporuke Europske skupine regulatora za audiovizualne medijske usluge za novi kodeks dobre prakse u suzbijanju dezinformacija iz listopada 2021.,
  - uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za kulturu i obrazovanje (A9-0027/2022),
- A. budući da diskriminacija i rasizam ugrožavaju ljudsko dostojanstvo, životne mogućnosti, blagostanje, dobrobit, a često i sigurnost; budući da se rasistički stereotipi često protežu generacijama; budući da je diskriminacija na temelju rasnog ili etničkog podrijetla zabranjena u EU-u; budući da su migranti, izbjeglice i tražitelji azila, među ostalima, izloženi rasizmu i diskriminirajućem ponašanju;

⁽¹⁵⁾ SL C 474, 24.11.2021., str. 146.

⁽¹⁶⁾ SL L 231, 30.6.2021., str. 21.

⁽¹⁷⁾ Usvojeni tekstovi P9_TA(2021)0463.

⁽¹⁸⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0452.

utorak, 8. ožujka 2022.

- B. budući da su prema podacima Agencije EU-a za temeljna prava⁽¹⁹⁾ rasna diskriminacija i uznemiravanje i dalje uobičajena pojava diljem Europske unije; budući da su rasne, vjerske i etničke manjine posebno često izložene uznemiravanju, nasilju, rasnom i etničkom profiliranju, među ostalim od strane tijela kaznenog progona, te govoru mržnje na internetu i izvan njega; budući da žrtve ne prijavljuju većinu rasističkih i ksenofobnih incidenata motiviranih mržnjom⁽²⁰⁾; budući da se u EU-u rasne i etničke manjine suočavaju sa strukturnom diskriminacijom i u nekim slučajevima segregacijom u određenim područjima svakodnevnog života, uključujući stanovanje, zdravstvenu skrb, zapošljavanje, obrazovanje i pravosudne sustave;
- C. budući da se u Akcijskom planu EU-a za antirasizam za razdoblje 2020. – 2025. strukturni rasizam navodi kao diskriminirajuće ponašanje koje može biti utkano u socijalne, financijske i političke institucije, što utječe na poluge moći i donošenje politika;
- D. budući da Ured visokog povjerenika UN-a za ljudska prava definira strukturnu diskriminaciju kao pravila, norme, rutine te obrasce stavova i ponašanja u institucijama i drugim društvenim strukturama koji predstavljaju prepreke skupinama ili pojedincima u ostvarivanju istih prava i mogućnosti koje su dostupne većini stanovništva;
- E. budući da migranti, izbjeglice, tražitelji političkog azila i pripadnici rasnih, vjerskih i etničkih manjina imaju ograničen pristup tržištu rada te su kao radna snaga često izloženi izrabljivanju;
- F. budući da je jasno da je prikupljanje kvalitetnih podataka jedan od najučinkovitijih načina analize socijalnih problema, i kvantitativno i kvalitativno, te je od ključne važnosti za osmišljavanje, prilagodbu, praćenje i razvoj javnih politika utemeljenih na dokazima kao rješenja za te probleme;
- G. budući da neki predvodnici javnog mnijenja i političari diljem EU-a prihvaćaju rasističke i ksenofobne stavove, što potiče društvenu klimu koja pruža plodno tlo za rasizam, diskriminaciju i zločine iz mržnje; budući da se to okruženje dodatno potiče ekstremističkim pokretima kao što su fašistički i ekstremno desni pokreti kojima se u naša društva nastoji unijeti razdor; budući da je to suprotno zajedničkim europskim vrijednostima i idealima demokracije i jednakosti koje trebaju poštovati sve države članice;
- H. budući da mnoge manjinske skupine moraju trpjeti policijsko nasilje, uključujući kolektivno kažnjavanje i rasno profiliranje; budući da su za borbu protiv te pojave potrebne specifične mjere; budući da zbog nedostataka u pogledu vladavine prava i kaznenog pravosuđa žrtve policijskog nasilja nemaju dovoljnu zaštitu i pristup pravosuđu te se često suočavaju s progonom državnih tijela; budući da je rasizam prema etničkim i rasnim manjinama doveo do nasilja i ubojstava;
- I. budući da se načinom na koji se ljudi prikazuju u medijima, bez obzira na njihovo rasno ili etničko podrijetlo, mogu povećati negativni stereotipi s rasnim konotacijama; budući da kulturni sektor i mediji imaju moć promicanja uključenosti i borbe protiv rasizma i takvih stereotipa;
- J. budući da je na internetu i izvan njega potrebno pojačati borbu protiv otvorenog i prikrivenog rasizma i diskriminacije u našim društvima te da ona predstavlja zajedničku odgovornost; budući da Europska unija i države članice trebaju dodatno razmotriti i obvezati se na rješavanje strukturnog rasizma i diskriminacije s kojima se suočavaju mnoge manjinske skupine te nastaviti s radom u tom smjeru;
- K. budući da su dezinformacije često usmjerene na manjine i potiču društvene nemire; budući da neovisni i pluralistički mediji koji promiču uravnotežene diskurse doprinose poticanju uključivih društava;

⁽¹⁹⁾ Agencija EU-a za temeljna prava, *Drugo istraživanje Europske unije o manjinama i diskriminaciji: glavni rezultati*, 6. prosinca 2017.; *Second European Union Minorities and Discrimination Survey (Drugo istraživanje Europske unije o manjinama i diskriminaciji): Muslims – Selected findings (Muslimani – odabrani nalazi)*, 21. rujna 2017.; *Experiences and perceptions of antisemitism – Second survey on discrimination and hate crime against Jews in the EU (Iskustva i percepcije antisemitizma – Drugo istraživanje o diskriminaciji i zločinima iz mržnje protiv Židova u EU-u)*, 10. prosinca 2018.; *Second European Union Minorities and Discrimination Survey (Drugo istraživanje Europske unije o manjinama i diskriminaciji): Romi – odabrani nalazi*, 29. studenoga 2016.; *Second European Union Minorities and Discrimination Survey (Drugo istraživanje Europske unije o manjinama i diskriminaciji): Being Black in the EU (Biti crnac u EU-u)*, 23. studenoga 2018.

⁽²⁰⁾ *Ibidem*.

utorak, 8. ožujka 2022.

- L. budući da su solidarnost i poštovanje ljudskog života i drugih ljudskih bića vrijednosti koje se prenose s generacije na generaciju; budući da školsko obrazovanje ima ključnu ulogu u tom procesu;
- M. budući da je pristup obrazovanju i stjecanju određenog stupnja obrazovanja važno pitanje za zajednice diskriminirane na rasnoj osnovi diljem Europe; budući da je segregacija u obrazovanju i dalje velik problem u Europi; budući da se u nekim državama članicama djeca i dalje stavljaju u segregirane škole te postoji diskriminirajuća praksa stavljanja djece etničkih i rasnih manjina u škole za djecu s mentalnim poteškoćama;
- N. budući da škole imaju ključnu ulogu u pružanju iskustva o vrijednosti raznolikosti, promicanju uključenosti, borbi protiv rasizma i smanjenju rasnih stereotipa i predrasuda;
- O. budući da je važno da djeca i mladi vide da su zastupljeni u cijelom društvu, pa tako i u obrazovanju koje im se pruža, u kulturnim i sportskim udrugama i klubovima u kojima sudjeluju, na internetu i u medijima kojima se koriste;
- P. budući da, iako sport ima ključnu ulogu u društvenom, kulturnom i obrazovnom životu te posjeduje moć ujediniti ljude različitih rasa, etničke pripadnosti i religija te iako se može koristiti za okupljanje zajednica i promicanje vrijednosti jednakosti, dostupnosti i poštovanja, na sportskim događanjima i općenito u sportu diljem Europe opetovano dolazi do rasističkih incidenata, kao i brojnih izazova povezanih s rasizmom; budući da bi trebalo utvrditi i suzbiti radikalizaciju koja se javlja u skupinama povezanim sa sportom;
- Q. budući da je pandemija bolesti COVID-19 ostavila nerazmjerno velike posljedice na zajednice rasnih i etičkih manjina, pri čemu su se pojavile, dodatno naglašene i povećane nejednakosti, među ostalim u području kulture, medija, obrazovanja i sporta; budući da su uznemiravanje potaknuto mržnjom i zločini iz mržnje znatno učestaliji tijekom pandemije bolesti COVID-19;

Opći kontekst

1. naglašava da rasizam postoji u svim područjima našeg svakodnevnog života i da može imati mnogo oblika; poziva na pristup nulte tolerancije tom pitanju; uviđa da su različite skupine, zajednice i pojedinci izloženi rasizmu, ksenofobiji i diskriminaciji; priznaje da svaki pojedini oblik rasizma ima posebna obilježja, pri čemu su određeni oblici rasizma istaknutiji u nekim državama članicama od drugih zbog, među ostalim, povijesnih ili političkih čimbenika;
2. prima na znanje akcijski plan EU-a za borbu protiv rasizma; pozdravlja uključivanje posebnog odjeljka o obrazovanju i posebno upućivanje na medije, sport i kulturu; poziva Komisiju i države članice da usvoje holistički pristup i osiguraju odgovarajuća financijska sredstva i resurse kako bi se ispunile obveze iz plana ne dovodeći u pitanje financiranje postojećih programa i mjera, uz istodobno poštovanje europskih vrijednosti;
3. poziva Komisiju da zajamči da koordinator za borbu protiv rasizma dobije odgovarajuća sredstva i da sve glavne uprave zajednički rade na uključivanju rasne ravnopravnosti u sve politike EU-a;
4. sa zanimanjem iščekuje procjenu postojećeg pravnog okvira EU-a za borbu protiv diskriminacije, rasizma, ksenofobije i drugih oblika netolerancije; poziva Komisiju da ocijeni provedbu tog okvira, da utvrdi kako ga prema potrebi poboljšati te da sudjeluje u redovitom dijalogu i razmjeni najboljih praksi s državama članicama i dionicima, posebno onima koji zastupaju probleme osoba pogođenih rasizmom i rasnom diskriminacijom;
5. podsjeća da su nacionalni akcijski planovi učinkovit alat za odgovor na rasizam, rasnu i etničku diskriminaciju i povezanu netoleranciju u državama članicama jer omogućuju poduzimanje konkretnih mjera kao odgovor na posebne situacije; žali zbog toga što samo 15 država članica ima na raspolaganju takve planove⁽²¹⁾; apelira na Komisiju da objavi planirana zajednička vodeća načela za provedbu nacionalnih akcijskih planova protiv rasizma i rasne diskriminacije, kao i druge alate za potporu naporima na nacionalnoj razini; poziva da se pri izradi tih planova uključe posebni ciljevi u vezi s kulturom, obrazovanjem, medijima i sportom koji odražavaju cjelovitu raznolikost društva; smatra da je u tom pogledu potrebno prikupiti dobre prakse i razmijeniti ih s državama članicama kako bi se olakšao razvoj njihovih nacionalnih akcijskih planova i potakla razmjena iskustava među nacionalnim agencijama;

⁽²¹⁾ Od 2019., prema izvješću Agencije EU-a za temeljna prava od 9. lipnja 2020.

utorak, 8. ožujka 2022.

6. pozdravlja objavljivanje i provedbu posebnih smjernica EU-a o prikupljanju podataka o jednakosti na temelju rasnog ili etničkog podrijetla, kako je definirano u Direktivi o rasnoj jednakosti kao podataka koji su dobrovoljni i anonimni i kojima se osigurava zaštita osobnih podataka, samoodređenje i savjetovanje s relevantnim zajednicama; poziva države članice da prilagode nacionalne statističke podatke i uklone prepreke, olakšaju i poboljšaju, prema potrebi, sustavno prikupljanje kvalitetnih pouzdanih i raščlanjenih podataka o jednakosti po državama članicama kako bi se utvrdili uzroci rasizma i diskriminacije i radilo na njihovu suzbijanju te kako bi se poduprle politike utemeljene na dokazima i na nacionalnoj razini i na razini EU-a; poziva Komisiju i države članice da se koriste tim podacima za razvoj mjera za postizanje rasne pravde i da ti podaci budu dostupni javnosti, uz potpuno poštovanje temeljnog prava na privatnost, zaštite osobnih podataka i relevantnog zakonodavstva EU-a, uključujući Direktivu o rasnoj jednakosti, Opću uredbu o zaštiti podataka⁽²²⁾ i predloženu Uredbu o e-privatnosti⁽²³⁾, kao i relevantne nacionalne pravne okvire;
7. pozdravlja predanost raznolikosti i uključivosti u okviru programa Erasmus+, Kreativna Europa, Europskih snaga solidarnosti, programa Građani, jednakost, prava i vrijednosti, inicijative Novi europski Bauhaus, Europskog socijalnog fonda plus i Europske garancije za mlade; naglašava da je potrebno sustavno pratiti i analizirati doprinos svakog od tih programa borbi protiv rasizma te izraditi pregled dobrih praksi; poziva Komisiju da se pobrine za to da se nedavno objavljene strategije za uključivost uključe u sve relevantne programe EU-a i obrazovne, kulturne, medijske i sportske inicijative te da prati njihovu provedbu i učinak;
8. pozdravlja činjenicu da je Komisija prepoznala potrebu za međusektorskim pristupom donošenju politika; poziva Komisiju i države članice da zajamče da se relevantni ciljevi borbe protiv rasizma provode u svim područjima politike;
9. sa zabrinutošću prima na znanje nepostizanje dogovora u Vijeću o Prijedlogu Komisije za direktivu Vijeća od 2. srpnja 2008. o primjeni načela jednakog postupanja prema osobama bez obzira na njihovu vjeru ili uvjerenje, invaliditet, dob ili spolnu orijentaciju⁽²⁴⁾; potiče države članice da što prije postignu zajedničko stajalište o tome; podržava Komisiju u nastojanju da potakne postizanje napretka kako bi se u Vijeću postigla jednoglasnost potrebna za donošenje ovog prijedloga;
10. potiče daljnju suradnju između Europske komisije protiv rasizma i netolerancije, tijela za ravnopravnost u državama članicama, nevladinih organizacija, vlada i dionika, posebno onih koji zastupaju probleme pojedinaca i skupina pogođenih rasizmom i rasnom diskriminacijom; posebno poziva države članice da u potpunosti provedu preporuke Europske komisije protiv rasizma i netolerancije;
11. poziva Komisiju i države članice da povećaju svoju potporu Savezu civilizacija UN-a u cilju jačanja međunarodnog, međukulturnog i međuvjerskog dijaloga i suradnje;
12. ističe da ograničen pristup tehnologiji i digitalnoj infrastrukturi u obrazovanju, kulturi, medijima i sportu prijeti stvoriti novi oblik diskriminacije i nejednakosti s kojim se Komisija i države članice trebaju na odgovarajući način i brzo suočiti;
13. poziva države članice da organiziraju telefonske linije za pomoć, tijela za posredovanje te osposobljavanje osoba kako bi se na odgovarajući način suočilo s nasiljem ili drugim izgredima rasne ili etničke prirode u obrazovanju, kulturi, medijima i sportu te kako bi se takvi slučajevi prijavili;
14. poziva Komisiju i države članice da razviju poboljšanu strategiju kojom će se promicati uključivanje ljudi iz ruralnih, planinskih i izoliranih područja, posebno mladih i žena, u obrazovanje, kulturu, sport i medije, uz istodobno razvijanje i ulaganje u lokalnu i prilagođenu infrastrukturu;
15. poziva Komisiju i države članice da osmisle dosljedan akcijski plan kako bi se na odgovarajući način riješio problem rizika od diskriminacije s kojim se posebno suočavaju mobilni radnici i njihova djeca, uključujući ograničen pristup kvalitetnom obrazovanju, kulturi, medijima i sportu;

⁽²²⁾ SL L 119, 4.5.2016., str. 1.

⁽²³⁾ Prijedlog Komisije za uredbu Europskog parlamenta i Vijeća o poštovanju privatnog života i zaštiti osobnih podataka u elektroničkim komunikacijama (COM(2017)0010).

⁽²⁴⁾ COM(2008)0426.

utorak, 8. ožujka 2022.

Kultura

16. ističe da u europskim društvima postoji sve veća kulturna raznolikost i da sve veći udio stanovništva čine ljudi rođeni u inozemstvu i njihovi potomci; smatra da su kultura, obrazovanje i sport ključni za poticanje otvorenog društva u kojem su svi dobrodošli; smatra da je važno priznati doprinos i nasljeđe tih ljudi europskoj kulturi i znanju tijekom povijesti;

17. prepoznaje da je rasizam duboko ukorijenjen u društvu i isprepleten s njegovim kulturnim korijenima, naslijeđem i društvenim normama; stoga ističe važnu ulogu koju kultura može i mora odigrati u borbi protiv diskriminacije i rasizma te promicanju socijalne uključenosti, raznolikosti, jednakosti i tolerancije; naglašava važnost poticanja međukulturnog učenja;

18. primjećuje golem doprinos različitih zajednica kulturnoj i jezičnoj raznolikosti Europe;

19. žali zbog toga što postoje prepreke za sudjelovanje manjina u kulturi, odnosno stereotipi, predrasude, segregacija i getoizacija; poziva Komisiju i države članice da promiču inicijative za raznolikije sudjelovanje zajednica i pojedinaca diskriminiranih na rasnoj osnovi u kulturnom sektoru, posebno korištenjem financijskih sredstava iz svih relevantnih programa kako bi se uklonile takve prepreke; poziva na veću potporu postojećim kanalima i stvaranje mreža potpore i informativnih aktivnosti, među ostalim za stanovnike prigradskih, ruralnih i najudaljenijih regija te ostalih regija u nepovoljnom položaju;

20. poziva države članice da pokrenu inicijative za poticanje osoba različitog rasnog i etničkog podrijetla da sudjeluju u kulturnim događanjima, kao što su sustavi vaučera ili slična nastojanja;

21. poziva Komisiju i države članice da poboljšaju praćenje i ocjenjivanje, među ostalim ispitivanjem, dijeljenjem i razmjenom participativnih alata i najboljih praksi kojima se mogu dokazati učinci promicanja uključenosti i nediskriminacije te suzbijanja rasizma s pomoću kulturnih aktivnosti i koji doprinose osmišljavanju uključivijih politika;

22. poziva države članice i relevantne dionike da potiču raznolikost u kulturnim institucijama među zaposlenicima i članovima uprave, uvodeći kriterij izbora i nagrade u organizacijama koje primaju javna sredstva te osiguravajući da su svi radnici plaćeni od početka svoje karijere;

23. pozdravlja rad radne skupine stručnjaka država članica o otvorenoj metodi suradnje na temu rodne ravnopravnosti u kulturnim i kreativnim sektorima; poziva države članice da u sljedeći plan rada za kulturu uključe radnu skupinu stručnjaka država članica za borbu protiv rasizma s pomoću umjetnosti i kulture; poziva tu radnu skupinu da izradi studiju o ulozi kulture i kreativnog sektora u promicanju rasne ravnopravnosti u tim područjima;

24. pozdravlja uključivanje ljudi i mjesta kojima je pomoć najpotrebnija kao jedne od strateških osi Novog europskog Bauhausa; traži da se tom inicijativom uzme u obzir socijalna uključenost migranata kako bi imali jednak pristup mogućnostima;

25. snažno podupire činjenicu da određene države članice priznaju potrebu da se kulturna djela i artefakti vrate u njihova mjesta podrijetla jer bi to služilo promicanju poštovanja i međusobnog razumijevanja kulturne baštine druge strane, kao i povećanju njihove vrijednosti, među ostalim javnim pristupom tim djelima i artefaktima; poziva na provedbu potrebnih istraživanja, studija i razmjena za uspostavu koherentnih programa za vraćanje kulturnih djela i artefakata u njihove zemlje podrijetla ili u druge odgovarajuće kulturne institucije, koje je odredila država podrijetla, u skladu s relevantnim međunarodnim konvencijama za zaštitu kulturne baštine; potiče Komisiju da olakša dijalog radi promicanja razmjene najboljih praksi među državama članicama, trećim zemljama, muzejima i drugim kulturnim institucijama;

Obrazovanje

26. prepoznaje odlučujuću ulogu obrazovanja i osposobljavanja u borbi protiv strukturnog rasizma i diskriminacije, izgradnji uključivih društava, razotkrivanju predrasuda i stereotipa te promicanju tolerancije, razumijevanja i raznolikosti; ističe ulogu novog europskog prostora obrazovanja u borbi protiv svih oblika diskriminacije unutar i izvan učionice, posebno u razvoju kvalitetnih i uključivih prostora za obrazovanje;

utorak, 8. ožujka 2022.

27. ističe činjenicu da posebni elementi europske povijesti, uključujući kolonijalizam, ropstvo i genocid, posebno holokaust, zajedno s drugim manifestacijama rasizma, i dalje trajno utječu na današnje društvo, uključujući obrazovne sustave i razvoj obrazovnih kurikulumata; predlaže da se obrazovni kurikulumi revidiraju kako bi se s pomoću usmjerenog i kontekstualiziranog pristupa objasnila povijest naših društava kako bi se bolje razumjela njihova povezanost sa sadašnjošću i kako bi se iskorijenili stereotipi koji dovode do današnje diskriminacije;
28. naglašava da je u kurikulumu povijesti potrebno ostaviti veći prostor objektivnom i činjeničnom učenju o različitim rasnim ili etničkim ideologijama, njihovim oblicima i porijeklu, uključujući ropstvo, kolonijalizam i fašizam te zloupotrebu znanosti za njihovo opravdanje, kao i o njihovim posljedicama i mogućim ostacima danas;
29. poziva države članice da potiču izradu obrazovnih kurikulumata i obrazovnih alata ili aktivnosti kojima se vodi računa o raznolikosti i uključivosti kako bi se zajamčilo da su u tim i ostalim ključnim materijalima zastupljeni autori, povjesničari, znanstvenici, umjetnici i druge ličnosti različitog rasnog i etničkog podrijetla;
30. naglašava ulogu obrazovanja u promicanju građanstva i zajedničkih vrijednosti slobode, tolerancije i nediskriminacije; naglašava važnost stvaranja sinergija između građanskog obrazovanja diljem Europe i politika EU-a za borbu protiv rasizma i diskriminacije; potiče države članice da stave veći naglasak na obrazovanje o povijesti EU-a kako bi se potaknula kohezija; smatra da bi ta područja trebala biti sastavni dio kurikulumata građanskog odgoja i obrazovanja;
31. poziva države članice da promiču jezike, kulturu i povijest manjina u školskim kurikulumima, muzejima i drugim oblicima kulturnog i povijesnog izražaja te da prepoznaju doprinos njihove kulture europskoj baštini; poziva države članice da razviju usklađene i dosljedne mjere, uz pomoć primjerenih sredstava kako bi se potaknula, poduprla i promicala umjetnost i kultura rasnih i etničkih skupina te da istraže i sačuvaju materijalnu i nematerijalnu baštinu kulture tradicionalnih zajednica;
32. poziva Komisiju i države članice da promiču višejezičnost kao važno sredstvo koje povezuje ljude;
33. naglašava važnost pružanja odgovarajuće potpore djeci mobilnih radnika diljem država članica kako bi im se omogućilo da nauče svoj materinski jezik i uče o kulturi svoje zemlje i nove zemlje boravišta kako bi se osigurala bolja integracija;
34. poziva na dublje proučavanje zajedničkih humanističkih znanosti, povijesti, filozofije, jezika i književnosti, što može pomoći u promicanju duha europskog sklada; poziva da se u povijesnim kurikulumima koristi pristup usmjeren na povijest rasnih i etničkih zajednica koje žive u Europi kako bi se potaknulo sagledavanje europske i svjetske povijesti iz različitih kutova koje je više potkrijepljeno činjenicama, te kako bi se postiglo bolje razumijevanje interakcija među različitim kontinentima prije, tijekom i nakon europske kolonizacije; poziva na to da se u knjigama povijesti naglasi doprinos rasnih zajednica razvoju i oblikovanju današnje Europe;
35. poziva države članice da se aktivno bore protiv pristranosti u školskim knjigama, obrazovnim alatima, filmovima i informativnim programima za djecu i mlade te sportu; poziva države članice da te ciljeve uključe u provedbu Europske godine mladih 2022.;
36. oštro osuđuje praksu rasne i etničke segregacije u školama, koja još uvijek postoji u Europi; upozorava da takve prakse dovode do marginalizacije, ranog prekida školovanja, niskih stopa upisa, stvaranja paralelnih društvenih prostora te da se njima nastavlja strukturna diskriminacija i onemogućuje jednak pristup kvalitetnom životu; poziva sve države članice da uvedu ili ojačaju uključive politike kako bi se spriječilo da se marginalizirane skupine učenika od predškolskog do visokog obrazovanja smjeste u zasebne škole, obrazovne ustanove ili razrede, bilo namjerno ili ne, kako bi se promicala socijalna uključenost uz jamčenje jednakih mogućnosti za sve te kako bi se osiguralo da sva djeca imaju jednak pristup kvalitetnom obrazovanju i izvannastavnim aktivnostima, uključujući kulturu i sport; potiče države članice da aktivno promiču uključenost djece iz manjinskih skupina u škole i lokalne zajednice te da zaštite sekularni karakter javnog obrazovanja, poštujući pritom kulturne i vjerske identitete;
37. poziva Komisiju i države članice da poduzmu korake za pružanje potpore djeci koja pripadaju rasnim i etničkim manjinama ili potječu iz nesigurnih socioekonomskih sredina na njihovim putovima do izvrsnosti tako što će im se pomoći da se uključe u izvannastavne aktivnosti (npr. umjetnost i sport) na visokoj razini, pružiti prilika da se upišu u škole koje zadovoljavaju njihove posebne potrebe, osigurati kvalitetne mogućnosti obrazovanja i staviti na raspolaganje potrebna sredstva;

utorak, 8. ožujka 2022.

38. poziva države članice da svakom djetetu zajamče pravo na obrazovanje i uspostave mjere za suzbijanje i sprečavanje ranog prekidanja školovanja te da osiguraju rodno ravnopravan pristup kvalitetnom i uključivom obrazovanju od ranog djetinjstva do adolescencije; poziva Komisiju da osmisli nove instrumente za financiranje ili potprograme koji će biti komplementarni mjerama država članica u cilju omogućavanja ciljane i prilagođene potpore kvalitetnom obrazovanju djece u dobi od 3 godine nadalje koja se moraju suočavati s ekstremnim siromaštvom i ne ispunjavaju uvjete za postojeće i buduće inicijative financiranja EU-a za obrazovanje i socijalnu uključenost, kao što su Erasmus+, jamstvo za djecu ili Europski socijalni fond plus;
39. prepoznaje važnost podučavanja djece i mladih kako bi ih se osvijestilo o negativnom učinku netolerancije i razvoja njihovih vještina kritičkog razmišljanja; ističe da je potrebno osigurati da obrazovanje o ljudskim pravima započne od malih nogu i da nastavni materijal odražava raznolikost i pluralizam društva te da ne obuhvaća rasistički sadržaj;
40. poziva Komisiju da promiče istraživanja o sustavima ranog upozoravanja i učinkovitim metodama učenja kako bi se suzbijali rasizam i diskriminacija u školama, uzimajući u obzir najbolje prakse koje postoje u Europi, te da potiče širenje rezultata u cilju iskorjenjivanja zlostavljanja na temelju rase;
41. poziva države članice da zajamče da nastavno osoblje iz rasnih i etničkih manjinskih skupina ima jednak i pravedan pristup radnim mjestima u nastavi i obrazovanju na svim razinama obrazovanja i da se uspostave mjere kojima će se osigurati da su i nastavnici i učenici zaštićeni od rasne diskriminacije u školskom sustavu;
42. osuđuje strukturnu diskriminaciju koju trpe tisuće djece izbjeglica u Europi koja su imala slab ili nikakav pristup obrazovanju; potvrđuje da odvojeni razredi u prihvatnim kampovima, koje često vode volonteri, ne mogu biti zamjena za školovanje; poziva na obavezno obrazovanje djece izbjeglica u školskom sustavu zemlje domaćina kao preduvjet za pristup financijskim sredstvima EU-a u području migracija;
43. poziva države članice da nastavnicima osiguraju odgovarajuću edukaciju, bez obzira na predmet podučavanja, njihovu specijalizaciju, dob njihovih učenika ili vrstu ustanove u kojoj će podučavati, kako bi stekli vještine i kulturne sposobnosti koje su im potrebne za promicanje uključenosti i tolerancije te borbu protiv diskriminacije u obrazovnom sustavu; poziva na to da se svim edukatorima i osobama koje rade s mladima omogući dovoljno vremena za sudjelovanje u početnom obrazovanju nastavnika i kontinuiranom stručnom usavršavanju usmjerenom na podučavanje u multikulturalnom i multirasnom kontekstu, uključujući osposobljavanje o nesvjesnim predrasudama; poziva države članice da uvedu programe cjeloživotnog učenja za državne službenike i snage državne sigurnosti kako bi se uklonilo rasističko i ksenofobno ponašanje;
44. podsjeća na to da se sustavi umjetne inteligencije za upotrebu u obrazovanju i strukovnom osposobljavanju te u postupcima zapošljavanja obrazovnog osoblja u nekim slučajevima smatraju „visokorizičnima”; poziva na to da se provedu odgovarajuće procjene rizika prije upotrebe takvih alata;
45. naglašava važnost aktivnosti sjećanja u okviru programa Građani, jednakost, prava i vrijednosti te potrebu za dostatnim financiranjem i vidljivošću projekata čiji je cilj podsjećati na ključne događaje u novijoj europskoj povijesti, istraživati ih i razjašnjavati, te podizati razinu osviještenosti europskih građana kad je riječ o njihovoj zajedničkoj povijesti, kulturi, kulturnoj baštini i vrijednostima, čime bi se poboljšalo njihovo razumijevanje EU-a, njezina podrijetla, svrhe i raznolikosti;
46. priznaje da su programi mobilnosti kao što je Erasmus+ poticaj obrazovnom, društvenom, osobnom i profesionalnom razvoju te da pomažu u poticanju razumijevanja drugih ljudi; potiče kontinuirano podupiranje takvih programa;
47. ističe vrijednost građanskog odgoja i obrazovanja EU-a za uzajamno razumijevanje i socijalnu koheziju, što je i uvjerenje građana koji su dali svoj doprinos Konferenciji o budućnosti Europe, što će se također uzeti u obzir u zaključcima konferencije koji će se objaviti ove godine;
48. naglašava važnost priznavanja neformalnog i informalnog obrazovanja, kao i automatskog priznavanja diploma i kvalifikacija kao ključnih alata za otvaranje mogućnosti pojedincima iz rasnih i etničkih skupina, suzbijanje strukturnog rasizma i diskriminacije te poticanje raznolikosti;

utorak, 8. ožujka 2022.

49. prepoznaje važnost uzora u stjecanju obrazovanja; potiče stvaranje paneuropske platforme pojedinaca i kolektiva pripadnika rasnih i etničkih manjina koji mogu podijeliti svoja iskustva s učenicima;
50. naglašava važnost podizanja razine osviještenosti šire javnosti i javnog mnijenja o raznolikoj prirodi naših društava podučavanjem i drugim relevantnim materijalima;
51. poziva države članice da odustanu od proračunskih rezova za obrazovne programe jer bi to moglo dovesti do smanjenja prostora za rasprave o međukulturnoj osviještenosti i antirasizmu ⁽²⁵⁾;
52. naglašava važnost socijalnih programa koje financira EU, posebno programa školskih obroka, za integraciju socijalno ugrožene djece i mladih;

Mediji

53. naglašava važnost zastupljenosti i raznolikosti u razvoju uključivih društava; podsjeća na odgovornost medija u odražavanju društava u svoj njihovoj raznolikosti i žali zbog nedostatka rasne i etničke raznolikosti u mnogim medijima; poziva kulturne i medijske sektore da izbjegavaju prakse kojima se nastavljaju ili jačaju negativni stereotipi o etničkim i rasnim manjinama, te ih potiče da članove tih zajednica pokazuju u pozitivnim ulogama; poziva relevantne dionike da se pozabave raznolikošću i zastupljenošću u svojim organizacijama, među ostalim stvaranjem radnog mjesta za osobu odgovornu za raznolikost i provedbom inicijativa osmišljenih za poboljšanje kompetencija medijskih djelatnika o pitanjima raznolikosti i uključivosti kako bi se bolje odrazila neovisna i pluralistička priroda njihovih zadaća;
54. pozdravlja Komisijinu komunikacijsku kampanju i kampanju za podizanje razine osviještenosti kako bi se potaknula raznolikost u audiovizualnom sektoru, ispred i iza kulisa; poziva na to da se ta kampanja usredotoči na raznolikost i povijest zajednica diskriminiranih na rasnoj osnovi i ostalih marginaliziranih zajednica te načine na koje postizanje rasne pravde može doprinijeti stvaranju povezanije, mirne i demokratske Europe za sve;
55. pozdravlja činjenicu da je Europski opservatorij za digitalne medije zadužen za borbu protiv dezinformacija i djelovanje usmjereno na manjinske zajednice; naglašava hitnu potrebu za stavljanjem većeg naglaska na razvoj kritičkog razmišljanja, medijske pismenosti i digitalnih vještina u obrazovnim programima; naglašava ključne učinke koje kampanje i inicijative za medijsku pismenost mogu imati na ublažavanje diskursa o rasnoj diskriminaciji koji se širi dezinformacijama; ističe da je potrebno da se mladima osiguraju analitički i operativni alati kako bi se prepoznalo i suzbilo širenje govora mržnje na internetu;
56. potiče Komisiju da osigura da se definicija govora mržnje, na internetu ili izvan njega, i kriminalizacija zločina iz mržnje u potpunosti i ispravno prenesu u nacionalno pravo država članica te da po potrebi pokrene postupke zbog povrede prava;
57. pozdravlja šestu evaluaciju kodeksa postupanja za borbu protiv nezakonitog govora mržnje na internetu i napredak u uklanjanju govora mržnje na internetu; međutim, izražava žaljenje zbog toga što je prosječna stopa pregledanih obavijesti u roku od 24 sata i dalje visoka (81 %), no smanjila se od 2020. (90,4 %), a prosječna stopa uklanjanja pala je na 62,5 % od 2019. i 2020.; potiče Komisiju da nastavi suradnju s platformama kako bi se uklonio govor mržnje na internetu te poboljšali stopa uklanjanja, transparentnost i povratne informacije korisnicima;
58. izražava zabrinutost zbog toga što se s pomoću umjetne inteligencije i algoritama šire govor mržnje i dezinformacije koje uključuju rasne i diskriminirajuće sadržaje; napominje da govor mržnje i dezinformacije dovode do neposrednih podjela u našim društvima; poziva na ulaganje napora u suzbijanje takvih aktivnosti, posebno osmišljavanjem namjenske umjetne inteligencije i algoritama s krajnjim ciljem zaustavljanja plime govora mržnje i dezinformacija te ublažavanja njihovih posljedica;
59. primjećuje da engleski jezik prevladava u razvoju, uvođenju i upotrebi umjetne inteligencije, uključujući filtre sadržaja; upozorava da se govor mržnje na internetu prakticira i na drugim jezicima, čiji su filtri sadržaja manje učinkoviti; poziva na donošenje mjera za borbu protiv govora mržnje na svim jezicima;

⁽²⁵⁾ *The role of culture, education, media and sport in the fight against racism (Uloga kulture, obrazovanja, medija i sporta u borbi protiv rasizma)*, Glavna uprava Europskog parlamenta za unutarnju politiku, Resorni odjel za strukturnu i kohezijsku politiku, listopad 2021., str. 13.

utorak, 8. ožujka 2022.

60. pozdravlja praksu određenih međunarodnih pružatelja audiovizualnih usluga da prije emitiranja medijskih sadržaja dodaju izjave o ograničenju odgovornosti za štetan i rasistički sadržaj; potiče razvoj takve prakse u europskoj audiovizualnoj sferi;

61. napominje da u nekim državama članicama postoje regulatorna tijela za audiovizualne sadržaje s ovlastima za izricanje sankcija za programe kojima se promiče diskriminacijski ili rasistički sadržaj; potiče države članice da u tom smislu osnaže svoje regulatorne agencije; poziva da se Europskoj skupini regulatora za audiovizualne medijske usluge omogući pristup resursima kako bi na odgovarajući način koordinirala nacionalne agencije u prikupljanju i razmjeni kvalitetnih podataka, kao i u nadgledanju takvih zadaća; poziva Komisiju i države članice da prestanu dodjeljivati financijska sredstva EU-a i državna financijska sredstva medijskim kućama za koje su službena regulatorna tijela zaključila da su u suprotnosti s pravnima standardima za promicanje govora mržnje i ksenofobije;

62. osuđuje rasističku retoriku određenih medijskih kuća koje stigmatiziraju rasne zajednice, na primjer usmjeravanjem na migrante kao izvora raznih gospodarskih i socijalnih problema te nerazmjernim pokrivanjem zločina koje su počinili migranti; poziva države članice da poduzmu učinkovite mjere kako bi spriječile medije u širenju stigmatizirajuće retorike, govora mržnje, lažnog diskursa i negativnih prikaza određenih etničkih ili rasnih skupina koji služe samo dehumaniziranju dotičnog pojedinca;

63. naglašava da je potrebno povećati preuzimanje odgovornosti od strane digitalnih platformi i društvenih mreža kako bi se suzbilo širenje rasno motivirane mržnje prema migrantima i manjinama;

Sport

64. naglašava da sportski klubovi i savezi imaju ključnu ulogu u borbi protiv rasizma, među ostalim podizanjem svijesti; podsjeća da je sport, a posebno timski sport, pokretač socijalne uključenosti, ravnopravnosti i promicanja vrijednosti EU-a, kako je navedeno u Uredbi o programu Erasmus+; pozdravlja pružanje financijskih sredstava EU-a i nacionalnih sredstava kako bi se siromašnim osobama, posebno manjinama i djeci, omogućilo sudjelovanje u sportskim aktivnostima;

65. napominje da se rasizam spominje u okviru sektorskih prioriteta o partnerstvima za sport u okviru ključne mjere 2. godišnjeg programa rada za Erasmus+ 2022., te da se amaterske sportske inicijative usmjerene na uključenost i borbu protiv rasizma mogu financirati u okviru novog programa malih partnerstava; poziva Komisiju da ocijeni te inicijative i sustavno prati broj i vrstu sportskih projekata koji su u prvom redu usmjereni na borbu protiv rasizma, kao i iznos financijskih sredstava koja su im dodijeljena; poziva Komisiju da promiče uključivanje migranata i osoba koje pripadaju rasnim i etničkim manjinama u amaterske sportske klubove;

66. pozdravlja napore nevladinih organizacija i lokalnih organizacija u različitim državama članicama da se sport koristi kao sredstvo za okupljanje ljudi i poticanje kolektivnog sjećanja u cilju izgradnje poštovanja i uključenosti; poziva Komisiju da razvije bazu podataka najboljih praksi u području sportskog obrazovanja i medija kako bi se potaknuo njihov razvoj diljem EU-a;

67. uviđa da bi veću pozornost trebalo posvetiti zastupljenosti različitih skupina u sportu općenito i na rukovodećim položajima u sportskim organizacijama, uključujući žene i one koji imaju manje mogućnosti kao što su izbjeglice, etničke i rasne manjine te pripadnici zajednice LGBTIQ; potiče međunarodna, europska i nacionalna sportska upravljačka tijela i dionike da provedu mjere za raznolikost i uključenost, posebno kako bi se riješilo pitanje malog broja žena i pripadnika etničkih manjina na vodećim položajima i u odborima; poziva države članice da razviju uključivu sportsku politiku s odgovarajućim financijskim sredstvima kako bi se osiguralo da sport bude dostupan svima, bez obzira na etničko podrijetlo, rasu, invaliditet ili socioekonomsku pozadinu;

68. ustraje u pristupu nulte tolerancije u pogledu rasizma, govora mržnje, nasilja i ostalog rasističkog ponašanja u sportu te potiče Komisiju, države članice i sportske saveze da osmisle mjere za sprečavanje takvih incidenata i da usvoje učinkovite kazne i mjere za potporu žrtvama, kao i mjere za zaštitu od odmazde onih sportaša koji osuđuju rasizam ili se zalažu za raznolikost;

69. potiče Komisiju da izradi preporuke ili smjernice u sportu kako bi se suzbio rasizam u sportu na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini te da promiče uključenost i poštovanje na svim razinama sporta, uključujući za one kojima je potrebna posebna odjeća; poziva sportske organizacije i dionike na svim razinama da aktivno pridonose takvom kodeksu, da se obvežu na nj i da ga uključe u svoje statute; potiče organizacije da informiraju svoje članove i njihove obitelji te širu javnost o takvom kodeksu i njegovu sadržaju;

utorak, 8. ožujka 2022.

o

o o

70. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

---

utorak, 8. ožujka 2022.

P9_TA(2022)0058

Kohezijska politika: smanjenje razlika u zdravstvenoj zaštiti i povećanje prekogranične suradnje u području zdravstva**Rezolucija Europskog parlamenta od 8. ožujka 2022. o kohezijskoj politici kao instrumentu za smanjenje razlika u zdravstvenoj zaštiti i povećanje prekogranične suradnje u području zdravstva (2021/2100(INI))**

(2022/C 347/03)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 168. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), kojim se zahtijeva visoka razina zaštite zdravlja ljudi u utvrđivanju i provedbi svih politika i aktivnosti Unije te kojim se nastoji potaknuti suradnja među državama članicama kako bi se poboljšala komplementarnost njihovih zdravstvenih usluga u prekograničnim područjima,
- uzimajući u obzir članak 174. UFEU-a o jačanju ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije u Uniji,
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 2011/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2011. o primjeni prava pacijenata u prekograničnoj zdravstvenoj skrbi ⁽²⁾ (Direktiva o prekograničnoj zdravstvenoj skrbi), a posebno njezin članak 168.,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1304/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom socijalnom fondu i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1081/2006 ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir studiju Komisije o prekograničnoj suradnji naslovljenu „Iskorištavanje postojećih inicijativa za suradnju u prekograničnim regijama” objavljenu u ožujku 2018. ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir mišljenje Europskog odbora regija od 14. listopada 2020. o provedbi i budućnosti prekogranične zdravstvene zaštite ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 11. studenoga 2020. naslovljenu „Izgradnja europske zdravstvene unije: jačanje otpornosti EU-a na prekogranične prijetnje zdravlju” (COM(2020)0724),
- uzimajući u obzir izvješće Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj od 19. studenoga 2020. naslovljeno „Ukratko o zdravlju: Europa 2020.”,
- uzimajući u obzir svoje stajalište usvojeno u prvom čitanju od 9. ožujka 2021. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa djelovanja Unije u području zdravlja za razdoblje 2021. – 2027. i o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 282/2014 (program „EU za zdravlje”) ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ SL L 166, 30.4.2004., str. 1.

⁽²⁾ SL L 88, 4.4.2011., str. 45.

⁽³⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 470.

⁽⁴⁾ Röhring, I., Habimana, K., Groot, W., et al., Capitalising on existing initiative for cooperation in cross-border regions (Iskorištavanje postojećih inicijativa za suradnju u prekograničnim regijama), Glavna uprava za zdravlje i sigurnost hrane, Europska komisija, 2018.

⁽⁵⁾ SL C 440, 18.12.2020., str. 10.

⁽⁶⁾ SL C 474, 24.11.2021., str. 179.

utorak, 8. ožujka 2022.

- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/522 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. ožujka 2021. o uspostavi Programa djelovanja Unije u području zdravlja (program „EU za zdravlje“) za razdoblje 2021. – 2027. i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 282/2014 ⁽⁷⁾,
  - uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa, o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1290/2013 i (EU) br. 1291/2013 ⁽⁸⁾,
  - uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1058 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o Europskom fondu za regionalni razvoj i Kohezijskom fondu ⁽⁹⁾,
  - uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1059 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o posebnim odredbama za cilj „Europska teritorijalna suradnja (Interreg)“ koji se podupire iz Europskog fonda za regionalni razvoj i iz instrumenata za financiranje vanjskog djelovanja ⁽¹⁰⁾,
  - uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu i financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument financijske potpore za upravljanje granicama i viznu politiku ⁽¹¹⁾,
  - uzimajući u obzir studiju iz 2021. o prekograničnoj suradnji u zdravstvu koju je naručio Odbor za regionalni razvoj ⁽¹²⁾,
  - uzimajući u obzir smjernice Komisije o europskim strukturnim i investicijskim fondovima za razdoblje 2014. – 2020.,
  - uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za regionalni razvoj (A9-0026/2022),
- A. budući da nedostatak osnovne infrastrukture, dobro obučenog osoblja i kvalitetnih usluga u regijama na razini NUTS 2 (regije s 800 000 do 3 milijuna stanovnika) s BDP-om po stanovniku nižim od 75 % prosjeka EU-27 i tranzicijskim regijama s BDP-om po stanovniku između 75 % i 90 % prosjeka EU-27 ozbiljno otežava jednak pristup zdravstvenoj skrbi te je glavni razlog zbog kojeg bi visokokvalitetna zdravstvena infrastruktura te odgovarajuće i dobro obučeno zdravstveno osoblje trebali biti prioritet svih nacionalnih i regionalnih vlasti;
- B. budući da je izbijanje pandemije bolesti COVID-19 ukazalo na ključnu važnost zdravstvenog sektora i dovelo do povećane potražnje za zdravstvenim sustavima i zdravstvenim radnicima te tako razotkrilo slabosti i nedostatke zdravstvenih sustava, kao i razlike u zdravstvenoj skrbi i nejednakosti među državama članicama i unutar njih, posebno u pograničnim, najudaljenijim, udaljenim i ruralnim regijama, među ostalim i u regijama s niskom gustoćom naseljenosti;
- C. budući da je kohezijska politika putem Investicijske inicijative kao odgovor na koronavirus (CRII) i Investicijske inicijative plus kao odgovor na koronavirus (CRII+) bila prva linija obrane od pandemije bolesti COVID-19, što dokazuje da ta politika može znatno doprinijeti smanjenju zdravstvenih nejednakosti podupiranjem napretka u e-zdravstvu, e-medicini i drugim oblicima digitalizacije, za koje je, iako je izvor novih mogućnosti, potrebna i odgovarajuća oprema za upravljanje svakom specifičnom situacijom, kao i osposobljavanje medicinskog osoblja kako bi se odgovorilo na svaku specifičnu situaciju;

⁽⁷⁾ SL L 107, 26.3.2021., str. 1.

⁽⁸⁾ SL L 170, 12.5.2021., str. 1.

⁽⁹⁾ SL L 231, 30.6.2021., str. 60.

⁽¹⁰⁾ SL L 231, 30.6.2021., str. 94.

⁽¹¹⁾ SL L 231, 30.6.2021., str. 159.

⁽¹²⁾ Resorni odjel za strukturnu i kohezijsku politiku, „Prekogranična suradnja u zdravstvu“, Glavna uprava za unutarnju politiku Unije, Europski parlament, 2021.

utorak, 8. ožujka 2022.

- D. budući da je standard pružanja zdravstvene skrbi u EU-u i dalje u nadležnosti država članica i da postoje znatne razlike među regijama, što dovodi do nejednakosti; budući da regije na razini NUTS 2 s BDP-om po stanovniku nižim od 75 % prosjeka EU-27 ne mogu izdvojiti ni približan iznos sredstava za zdravstvenu skrb po stanovniku kao druge, razvijenije regije na istoj razini;
- E. budući da su instrumenti EU-a usmjereni na kompenzaciju nekih od tih problema uglavnom ograničeni na neobvezujuće pravo, što dovodi do općih nedostataka; budući da je strukturiraniji pristup na razini Unije nadopunjen jačim i sveobuhvatnijim pravnim okvirom i pravno obvezujućim sredstvima djelovanja potreban kako bi se poboljšala suradnja i koordinacija među državama članicama, bolje zaštitilo zdravlje ljudi i učinkovito riješile postojeće razlike u zdravstvenoj skrbi;
- F. budući da Komisija brojnim studijama i inicijativama podupire prekograničnu suradnju u zdravstvu, među ostalim u okviru programa Interreg, koji se financira iz strukturnih fondova;
- G. budući da prekogranična suradnja povezana sa zdravstvenom skrbi zahtijeva potporu i uključenost širokog raspona partnera, socijalnih i zdravstvenih ustanova, subjekata zdravstvenog osiguranja i javnih tijela, koji bi trebali riješiti postojeće prepreke prelaska granice u područjima kao što su slobodno kretanje, informacije, različiti sustavi opozreivanja i socijalne sigurnosti, kao i priznavanje kvalifikacija zdravstvenog osoblja i prepreke s kojima se suočavaju zdravstvene ustanove;
- H. budući da je pravo na pristup kvalitetnoj zdravstvenoj skrbi, uključujući preventivnu skrb, dio europskog stupa socijalnih prava i trebalo bi biti dostupno osobama u prekograničnim područjima, koja čine 40 % teritorija EU-a i u kojima živi gotovo trećina stanovništva EU-a, te koja su općenito gospodarski slabije razvijena od drugih regija u državama članicama, posebno prekogranična područja s nižom gustoćom naseljenosti i nestabilnim gospodarstvima, kao što su ruralne i udaljene regije te najudaljenije regije i otoci;
- I. budući da je jačanje kohezijske politike potrebno kako bi se smanjile razlike među standardima pružanja zdravstvene skrbi u EU-u;
- J. budući da rashodi za zdravstvo čine gotovo 10 % BDP-a u EU-u, pri čemu osobe zaposlene u područjima povezanima sa zdravljem čine 15 % radne snage EU-a; budući da među državama članicama i njihovim regijama i dalje postoje znatne razlike u pogledu razine rashoda za zdravstvenu skrb i dostupnosti liječnika i zdravstvenih djelatnika;
- K. budući da ozbiljna depopulacija pograničnih regija, posebno među mladima i kvalificiranim radnicima, ukazuje na nedostatak gospodarskih prilika u tim regijama i čini ih manje privlačnima u pogledu zapošljavanja u zdravstvenom sektoru; budući da je nedostatak ljudskih resursa u pravednoj zdravstvenoj skrbi, bilo zbog ograničenja broja studenata ili nedostatka mogućnosti za razvoj karijere, jedan od ključnih problema u pogledu održivosti europskih zdravstvenih sustava;
- L. budući da su u posljednja dva višegodišnja financijska okvira (VFO-ovi) ulaganja u zdravstvo iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) uglavnom bila koncentrirana u manje razvijenim državama članicama i regijama na razini NUTS 2 s BDP-om po stanovniku nižim od 75 % prosjeka EU-27, obično usmjerenom na modernizaciju zdravstvenih usluga, dok su se ulaganja Europskog socijalnog fonda (ESF) odnosila na pristup zdravstvenoj skrbi i uglavnom su bila koncentrirana u zemljama suočenima s posebnim izazovima u pogledu pristupa cjenovno pristupačnim, održivim i visokokvalitetnim uslugama;
- M. budući da je trenutačno primarna odgovornost za zdravstvenu zaštitu na državama članicama jer one kontroliraju organizaciju i financiranje zdravstvenih usluga i medicinskih praksi;
- N. budući da prioriteta instrumenta NextGenerationEU uključuju digitalizaciju i otpornost zdravstvenog sustava;
- O. budući da je prekogranična zdravstvena zaštita jedno od područja politike i područja intervencije koja su najviše pogođena pravnim i nepravnim preprekama zbog velikih razlika među nacionalnim sustavima;

utorak, 8. ožujka 2022.

- P. budući da bi europska zdravstvena unija trebala doprinijeti i poticati bližu suradnju, koordinaciju i razmjenu znanja o zdravlju između država članica i relevantnih dionika te povećati kapacitete EU-a za borbu protiv prekograničnih prijetnji zdravlju;

Smanjenje nejednakosti u zdravstvu preko kohezijske politike

1. naglašava da kohezijska politika EU-a ulaže u zdravlje kao ključno sredstvo za regionalni razvoj, socijalnu konvergenciju i regionalnu konkurentnost kako bi se smanjile gospodarske i socijalne razlike;
2. ističe da je pristup javnim uslugama od ključne važnosti za 150 milijuna osoba koje žive na unutarnjim pograničnim područjima, a često ga otežavaju brojne pravne i administrativne prepreke; stoga poziva Komisiju i države članice da ulože najveće moguće napore u uklanjanje tih prepreka, posebno kada su povezane sa zdravstvenim uslugama, prijevozom, obrazovanjem, mobilnosti radne snage i okolišem;
3. smatra da bi EU trebao razviti strateški i integrirani pristup kada je riječ o velikim bolestima objedinjavanjem različitih resursa iz nekoliko fondova, uključujući kohezijske fondove; naglašava potrebu za primjenom modela europskog plana za borbu protiv raka kako bi se riješili drugi problemi u području zdravlja kao što su mentalno zdravlje i kardiovaskularne bolesti;
4. ističe porast u mentalnim bolestima i poremećajima, posebno od početka pandemije bolesti COVID-19; poziva Komisiju da što prije predloži novi europski akcijski plan za mentalno zdravlje na temelju europskog plana za borbu protiv raka, koristeći se svim dostupnim instrumentima, uključujući kohezijsku politiku, u obliku sveobuhvatnog plana s mjerama i ciljevima u kojima nitko ne smije biti zapostavljen;
5. smatra da je oporavak od pandemije bolesti COVID-19 prilika za izgradnju jačih i otpornijih zdravstvenih sustava upotrebom instrumenata kohezijske politike; podržava Komisiju u stvaranju funkcionalne europske zdravstvene unije kako bi se oslobodio golem potencijal suradnje u području zdravstva;
6. ističe da mnoge regije na razini NUTS 2 s BDP-om po stanovniku nižim od 75 % prosjeka EU-27 i tranzicijske regije s BDP-om po stanovniku između 75 % i 90 % prosjeka EU-27, ruralna područja i područja s niskom gustoćom naseljenosti nisu ujednačeno usklađeni sa standardima pružanja zdravstvene skrbi u usporedbi s uslugama dostupnima u razvijenijim dijelovima EU-a; naglašava da su potrebne daljnja konvergencija i suradnja između država članica i EU-a u tom području, posebno putem ulaganja u okviru kohezijske politike; stoga poziva Komisiju i države članice da surađuju u uspostavi minimalnih standarda u zdravstvenoj infrastrukturi i zdravstvenim uslugama te da se koriste sredstvima EU-a kako bi se osigurao jednak pristup minimalnim standardima kvalitete u svim regijama, a posebno za goruće probleme u pograničnim područjima; poziva Komisiju i države članice da udruže svoje obveze i resurse kako bi se postigao taj cilj;
7. podsjeća na znatan doprinos kohezijske politike planiranim ulaganjima u zdravstveni sektor u posljednjem programskom razdoblju (2014. – 2020.) putem ESF-a i EFRR-a u dosadašnjem iznosu od 24 milijarde EUR s ciljem poboljšanja pristupa uslugama, kao i razvoja specijalizirane zdravstvene infrastrukture i kapaciteta kako bi se smanjile zdravstvene nejednakosti;
8. smatra da će se ulaganjima u inovacije u području zdravstvene skrbi, zdravstvene sustave te kvalificirano i dostatno zdravstveno osoblje smanjiti zdravstvene nejednakosti i da će se nastaviti znatno poboljšavati svakodnevni život građana, što će dovesti do duljeg očekivanog životnog vijeka; naglašava važnost europskih, nacionalnih i regionalnih vlasti u osiguravanju učinkovitijeg sudjelovanja širokog raspona zdravstvenih ustanova; nadalje ističe potrebu za izravnom suradnjom, djelovanjem i projektima koji se koriste instrumentima kohezijske politike između država članica i njihovih regija i unutar njih kako bi se uspostavili postupci usmjereni na smanjenje birokratskog opterećenja za pacijente i rješavanje što većeg broja problema među službama zdravstvenog osiguranja u prekograničnim regijama;
9. poziva države članice da uzmu u obzir pozitivan doprinos privatnog zdravstvenog sektora i da pri programiranju sljedećih kohezijskih programa osiguraju dostatna sredstva za privatne projekte u području zdravstvene infrastrukture i usluga;

utorak, 8. ožujka 2022.

10. preporučuje da se pri definiranju zdravstvenih politika na regionalnoj i nacionalnoj razini te na razini EU-a predvide prilagođeni i prilagodljivi pristupi između zdravstvenih, socijalnih i gospodarskih politika u cilju poboljšanja dijaloga, sinergija i planiranih ulaganja iz strukturnih fondova i drugih relevantnih programa EU-a, kao što je Interreg, primjerice početnom opskrbom medicinskom opremom, razmjenom medicinskog osoblja i premještanjem pacijenata između bolničkih ustanova koje mogu zadovoljiti nezadovoljene zdravstvene i socijalne potrebe građana;

11. ističe da bi europske referentne mreže mogle poboljšati pristup zdravstvenoj skrbi u slučaju rijetkih i složenih bolesti; poziva Komisiju i države članice da osiguraju stalnu potporu i bolje resurse za europske referentne mreže i nacionalne centre stručnosti za rijetke i složene bolesti te da područje rada europskih referentnih mreža prošire na druga područja kao što su teške opekline i programi za transplantaciju organa; poziva Komisiju da analizira izvedivost uspostave namjenskog fonda u okviru kohezijske politike kako bi se zajamčio pravedan pristup odobrenim terapijama za rijetke bolesti;

12. poziva države članice da pri utvrđivanju politika zdravstvene skrbi uzmu u obzir posebnosti prekograničnih regija i pravo pacijenta na odabir te da se koriste kohezijskim instrumentima za razvoj regionalne zdravstvene infrastrukture i postupaka koji pacijentima omogućuju odabir zdravstvenih usluga u regiji s obje strane granice bez obzira na njihovu državu boravišta;

13. predlaže da Komisija osnuje europski savjetodavni odbor za zdravstvo, koji bi uključivao nacionalna, regionalna i lokalna tijela vlasti i druge dionike, u cilju promicanja boljeg korištenja europskih fondova i rada na razvoju učinkovitih i usklađenih odgovora na zajednička pitanja javnog zdravlja;

14. poziva na bolje sinergije i komplementarnosti između programâ kohezijske politike u cilju smanjenja regionalnih razlika, posebno u programu Obzor Europa, kojim bi se trebalo stvoriti novo znanje, i programu „EU za zdravlje”, kojim bi se to novo znanje iskoristilo na najbolji mogući način u korist građana i zdravstvenih sustava;

15. poziva Komisiju da u potpunosti iskoristi svoju nadležnost u zdravstvenoj politici kako bi pružila potporu nacionalnim i regionalnim tijelima u jačanju zdravstvenih sustava, promicanju uzlazne konvergencije zdravstvenih standarda u cilju smanjenja zdravstvenih nejednakosti unutar država članica i među njima te olakšavanju razmjene najboljih praksi među državama članicama, posebno u pogledu spolnog i reproduktivnog zdravlja i prava, među ostalim, prema potrebi, upotrebom programa „EU za zdravlje” i Europskog socijalnog fonda plus (ESF+);

16. naglašava važnost kohezijske politike u borbi protiv rodne neravnopravnosti u zdravstvenoj skrbi i promicanju rodni prioritetâ strategije EU-a za rodnu ravnopravnost za razdoblje 2020. – 2025., uključujući spolno i reproduktivno zdravlje i prava;

17. poziva Komisiju na promicanje integracije zdravstvene skrbi i liječenja s pomoću strategija zdravstva i skrbi kako bi se težište stavilo na pacijente i kako bi se izbjeglo udvostručavanje, nedostaci i nedostatak skrbi, posebno u skrbi za kronično bolesne pacijente ili starije osobe, uz pouke koje treba izvući posebno iz iskustava prekograničnih programa;

18. ističe da je pri ocjenjivanju ukupne omotnice financiranih strukturnih projekata i referentnih vrijednosti u kontekstu zdravlja isto tako potrebno preispitati naknadne zdravstvene ishode pojedinačnih projekata kako bi se pratili njihovi rezultati i provele tekuće analize njihove učinkovitosti te kako bi se donijeli točni zaključci za poboljšanje programiranja i provedbe tih projekata u budućnosti, među ostalim u cilju daljnjeg razvoja vodiča dobre prakse koji izrađuje Komisija;

19. naglašava važnost nastavka izgradnje sveobuhvatne zdravstvene infrastrukture i smanjenja postojećih nejednakosti u najvećoj mogućoj mjeri; podsjeća da kohezijska politika može znatno doprinijeti izgradnji zdravstvene infrastrukture u svim dijelovima EU-a, posebno u regijama na razini NUTS 2 s BDP-om po stanovniku nižim od 75 % prosjeka EU-27 i tranzicijskim regijama s BDP-om po stanovniku između 75 % i 90 % prosjeka EU-27, kako bi se stvorili visokokvalitetni, potpuno opremljeni i otporni zdravstveni sustavi u cijelom EU-u kojima se bolje štiti zdravlje ljudi; osim toga, naglašava da je potrebno uspostaviti radnu mrežu za prekograničnu suradnju između država članica i njihovih regija koja bi mogla učinkovito odgovoriti na trenutačne i buduće zdravstvene izazove;

utorak, 8. ožujka 2022.

20. poziva na korištenje sredstava kohezijske politike za razvoj specijaliziranih centara izvrsnosti za određene bolesti diljem EU-a, čime bi se obuhvatile i susjedne zemlje i doprinijelo prekograničnoj suradnji u području zdravstvene skrbi; u tom kontekstu ponavlja da je potrebno u sinergiji iskoristiti sve postojeće instrumente EU-a, kao što su „EU za zdravlje” i Obzor Europa, kako bi se podržao razvoj mreže takvih centara koji će biti ravnomjerno raspoređeni na cijelom teritoriju EU-a;

21. naglašava da osobe u pograničnim područjima, ruralnim područjima i najudaljenijim regijama često nailaze na prepreke u jednakom pristupu zdravstvenoj skrbi koje ograničavaju njihovu mogućnost da dobiju potrebnu skrb, posebno u obliku osnovne zdravstvene infrastrukture, kvalificiranog i dostatnog zdravstvenog osoblja i pristupa ključnim lijekovima; naglašava da bi kvalitetne usluge trebale biti dostupne i pravodobno ostvarive kako bi se tim osobama omogućio dostatan pristup zdravstvenoj infrastrukturi i odgovarajućoj zdravstvenoj skrbi koja im je potrebna; nadalje ističe posebnu situaciju u pogledu pristupa zdravstvenoj skrbi u pograničnim regijama na vanjskim granicama EU-a i u perifernim regijama u kojima se građani EU-a već suočavaju s brojnim izazovima;

22. napominje da su troškovi prijevoza jedan od razloga za povećanje cijena lijekova i kliničke opreme za bolnice i zdravstvene centre u najudaljenijim regijama, udaljenim regijama i regijama s niskom gustoćom naseljenosti, koje se isto tako moraju nositi s dugim vremenima isporuke, što znači da regionalne zdravstvene službe moraju imati veći kapacitet za skladištenje velikih količina zaliha i izbjegavanje nestašica; stoga smatra da bi EU trebao razviti odgovor na ta pitanja;

23. naglašava da će jednak pristup zdravstvenoj skrbi isto tako povećati uključenost osoba, uključujući osobe s invaliditetom ili osobe koje su na neki drugi način u nepovoljnom položaju, te će povećati razinu njihove socijalne zaštite; napominje da bi promicanje dostupnosti usluga mentalnog zdravlja isto tako moglo pomoći u povećanju zaposlenosti i iskorjenjivanju siromaštva u slabije razvijenim regijama;

24. ističe važnost mobilizacije europskih fondova kako bi se više ulagalo u prevenciju bolesti i promicanje zdravog načina života i aktivnog starenja kako bi se spriječio rani pritisak na zdravstvene sustave; naglašava važnost podupiranja kampanja za podizanje javne svijesti, posebno među mladima, o prednostima usvajanja zdravog načina života te važnost podupiranja razvoja programa probira za rano otkrivanje ozbiljnih bolesti;

25. smatra da bi, kako bi se prevladale glavne prepreke koje postoje u pogledu jednakog pristupa zdravstvenoj skrbi u ruralnim područjima, trebalo u velikoj mjeri upotrebljavati napredne tehnologije, kao što su e-zdravstvo, robotska kirurgija i 3D ispis kao sastavni dio koncepta „pametnih sela”, u cilju poboljšanja pristupa zdravstvenoj skrbi i povećanja učinkovitosti i kvalitete; naglašava važnost korištenja kohezijskih programa EU-a za poboljšanje primjene digitalnih rješenja i pružanje tehničke pomoći javnim upravama, osiguravajućim društvima i drugim zdravstvenim subjektima koji se bave pitanjima prekogranične suradnje; stoga ističe da je potrebno zajamčiti pristup brzom internetu u ruralnim i udaljenim područjima, promicati digitalnu pismenost svih dobnih skupina u tim područjima te opremiti ruralne zdravstvene usluge i zdravstvene usluge na daljinu resursima potrebnima za osiguravanje učinkovite internetske zdravstvene skrbi, kao što je e-medicina, te za sigurnu i usklađenu pohranu kliničkih podataka; preporučuje razvoj održive usporedive prekogranične baze podataka i mapiranje pograničnih i prekograničnih pružatelja zdravstvene zaštite kako bi prekogranična stvarnost bila vidljiva i kako bi se stvorile nove prilike;

26. ističe prednosti europskog pristupa u borbi protiv pandemije bolesti COVID-19 zajedničkim nabavama, zalihama i drugim mjerama; poziva na nastavak i razvoj tog pristupa korištenjem instrumenata kohezijske politike za druge zajedničke nabave medicinske opreme i liječenja na razini EU-a, kao što su cjepiva za sprečavanje raka poput cjepiva protiv humanog papilomavirusa (HPV), cjepiva protiv hepatitisa B i oprema za hitne slučajeve, kako bi se poboljšala cjenovna pristupačnost i pristup liječenju;

27. poziva na donošenje ambicioznih mjera kohezijske politike, u skladu s pravnim odredbama koje su na snazi u EU-u, kako bi se ublažio znatan nedostatak kvalificiranog i dostatnog zdravstvenog osoblja u pograničnim i ruralnim područjima, posebno pomaganjem zdravstvenom osoblju i njihovim obiteljima da se nastane u tim područjima, pružanjem mogućnosti za kontinuirano strukovno osposobljavanje i specijalizaciju te jamčenjem dobrih radnih uvjeta, kako bi ih se potaknulo da započnu ili nastave raditi u tim područjima;

utorak, 8. ožujka 2022.

28. ističe da su održiva dugoročna ulaganja u zdravstveno osoblje hitnija nego ikad s obzirom na ozbiljne gospodarske, socijalne i zdravstvene posljedice krize uzrokovane bolesti COVID-19; ističe posebnu potrebu za ulaganjima u dostatan broj zdravstvenih djelatnika, obrazovanje u okviru ESF-a plus i financiranje specijalizacija i podspecijalizacija zdravstvenog osoblja u državama članicama i regijama koje se suočavaju s odljevom mozgova; poziva države članice koje se suočavaju s odljevom mozgova u zdravstvenom sektoru da prednost daju ulaganjima iz kohezijske politike u cilju poboljšanja radnog okruženja medicinskog osoblja;

29. poziva na korištenje fondova kohezijske politike u cilju poboljšanja radnog okruženja i privlačnosti zdravstvenog sektora za zdravstveno osoblje kako bi se olakšale strategije za stvaranje interesa i osiguralo zadržavanje zdravstvenog osoblja u regijama na razini NUTS 2 s BDP-om po stanovniku nižim od 75 % prosjeka EU-27 i tranzicijskim regijama s BDP-om po stanovniku između 75 % i 90 % prosjeka EU-27 te ruralnim područjima s niskom gustoćom naseljenosti i manjim gospodarskim bogatstvom, nadopunjujući nacionalne i regionalne politike usmjerene na osiguravanje odgovarajuće zdravstvene radne snage diljem EU-a; poziva na veću ulogu lokalnih i regionalnih vlasti, posebno onih u prekograničnim regijama, u uspostavi i provedbi programa i projekata kohezijske politike koji znatno utječu na smanjenje zdravstvenih nejednakosti;

30. poziva države članice da osiguraju istinsku suradnju u području prekogranične zdravstvene zaštite kako bi se zajamčilo poštovanje prava pacijenata, kako je predviđeno Direktivom o prekograničnoj zdravstvenoj skrbi, te da zajamče povećanje dostupnosti i kvalitete usluga;

31. ističe da je kriza uzrokovana bolesti COVID-19 ukazala na potrebu za povećanjem ulaganja radi jačanja pripravnosti, sposobnosti reagiranja i otpornosti zdravstvenih sustava, uz istodobno osiguravanje prekogranične suradnje diljem EU-a, te da su stoga solidarnost, održivost i pravednost ključne za prevladavanje ove krize i njezinih razornih socioekonomskih posljedica;

32. ističe da je kriza uzrokovana bolesti COVID-19 pokazala važnost javno-privatnih partnerstava u liječenju pacijenata, istraživanju lijekova i cjepiva te distribuciji cjepiva; smatra da bi trebalo uzeti u obzir omjer troškova i koristi korištenja sredstava EU-a za projekte istraživanja i razvoja u području zdravstva koji se provode u okviru javno-privatnih partnerstava;

33. naglašava da je potrebno pokrenuti internetsku platformu s relevantnim dionicima kako bi se potaknule razmjene najboljih praksi i rasprave o prekograničnoj zdravstvenoj skrbi;

34. smatra da pandemija bolesti COVID-19 predstavlja povijesnu prekretnicu kad je riječ o ulaganjima u zdravstvene sustave i buduće kapacitete radne snage; poziva na uspostavu snažne i dostatno financirane europske zdravstvene unije radi poboljšanja suradnje i koordinacije među državama članicama, jačanja sustava javne zdravstvene skrbi, bolje zaštite zdravlja ljudi i učinkovitog rješavanja dugotrajnih nejednakosti u zdravstvenoj skrbi;

Prekogranična suradnja u području zdravstva – doprinos programâ Interrega i druge prilike

35. potiče upotrebu sredstava iz instrumenta NextGenerationEU i kohezijskih fondova za radikalno poboljšanje digitalnih kapaciteta zdravstvenih sustava; naglašava potrebu za većom interoperabilnosti informatičkih sustava jer je to glavni stup za olakšavanje prekograničnog pružanja usluga e-zdravstva, a posebno usluga telemedicine;

36. poziva Komisiju i države članice da se koriste instrumentima kohezijske politike za promicanje digitalizacije medicinskih usluga u europskim bolnicama, uključujući sustave sljedivosti, kako bi se smanjile medikacijske pogreške, poboljšala komunikacija među odjelima za skrb i pojednostavnila birokracija; poziva na uvođenje i razvoj infrastrukture digitalnih usluga e-zdravstva (eHDSI), uključujući jedinstveni europski digitalni karton pacijenta, čime bi se građanima osigurao brz pristup odgovarajućim zdravstvenim uslugama diljem EU-a;

utorak, 8. ožujka 2022.

37. poziva Komisiju da sastavi europski popis osnovnih lijekova i da osigura njihovu dostupnost i cjenovnu pristupačnost stalnim zalihama, zajedničkim pregovorima o cijenama i zajedničkom nabavom korištenjem instrumenata EU-a, uključujući instrumente kohezijske politike;

38. ističe da mnoge pogranične regije već imaju povijest i strukture za suradnju u području zdravlja koje bi trebale u potpunosti iskoristiti u duhu europske solidarnosti;

39. ističe važnost mobilnosti pacijenata i prekograničnog pristupa sigurnoj i kvalitetnoj zdravstvenoj skrbi u EU-u; naglašava da pacijenti često ne mogu imati koristi od zdravstvenih usluga u susjednim zemljama zbog različitih sustava nadoknade troškova, dok su prekogranični radnici suočeni sa zbunjujućim oporezivanjem i socijalnim naknadama jer države članice slijede različite sustave socijalne sigurnosti; stoga snažno potiče promicanje posebnih posrednika, kao što su zone organiziranog pristupa prekograničnoj zdravstvenoj skrbi (ZOAST), Europske grupacije za teritorijalnu suradnju (EGTS), centri za praćenje zdravlja i druge mreže, kako bi se doprinijelo koordinaciji prekogranične suradnje u zdravstvu u suradnji s lokalnim, regionalnim i nacionalnim vlastima; naglašava da poboljšanja prekogranične zdravstvene skrbi mogu koristiti pacijentima jer omogućuju pravedan pristup zdravstvenim uslugama i infrastrukturi u drugim državama članicama ili njihovim pograničnim regijama, uključujući dijagnozu i klinička ispitivanja, na temelju načela „najlakšeg, najbližeg, najboljeg i najbržeg” pristupa; poziva na učinkovitije mogućnosti prijevoza pacijenata do najbližih prekograničnih ustanova, istodobno priznajući da rješavanje svih pravnih i administrativnih prepreka i dalje predstavlja opterećenje i treba ga riješiti budućom uredbom o europskom prekograničnom mehanizmu;

40. ističe važnost nedavnih mjera kohezijske politike za borbu protiv pandemije bolesti COVID-19, odnosno Investicijske inicijative za odgovor na koronavirus (CRII), Investicijske inicijative plus za odgovor na koronavirus (CRII+) i Pomoći za oporavak za koheziju i europska područja (REACT-EU); nadalje naglašava da su slične mjere poduzete u Uredbi (EU) 2021/1060;

41. snažno preporučuje poboljšanje i širenje pojednostavljenih informacija za prekogranične pacijente i zdravstveno osoblje s pomoću priručnika za pacijente ili prekograničnih regionalnih kontaktnih točaka;

42. priznaje da diljem Europe postoje brojni uspješni prekogranični projekti u području zdravstva i naglašava da bi se iskustvo stečeno iz njih trebalo iskoristiti za nadogradnju inteligentne upotrebe postojećih projekata kohezijske politike daljnjim jačanjem i olakšavanjem prekogranične suradnje u tom području u korist svih osoba u EU-u; nadalje ističe važnost učenja i daljnjeg iskorištavanja primjera uspješne primjene iz nekih pograničnih regija;

43. prepoznaje važnost ulaganja u programe prekogranične suradnje kojima se odgovara na zdravstvene potrebe i izazove koji su u pograničnim regijama utvrđeni kao prekogranično upravljanje važno u hitnim situacijama, kao što su hitne službe koje obuhvaćaju regije s obje strane granice; naglašava ključnu ulogu ulaganja u visokokvalitetne usluge u izgradnji socijalne otpornosti i pomaganju osobama da se nose s gospodarskim, zdravstvenim i socijalnim krizama; poziva Komisiju i države članice da daju prednost ulaganjima u zdravstveni sektor pograničnih regija učinkovitom kombinacijom ulaganja u infrastrukturu, inovacije, ljudski kapital, dobro upravljanje i institucionalni kapacitet;

44. naglašava važnost prekogranične suradnje u području zdravstva za sve europske regije i potrebu za pronalaženjem rješenja za prekograničnu zdravstvenu zaštitu, posebno za pogranične regije u kojima građani svakodnevno prelaze granicu; ističe da je za pružanje potrebnih usluga potrebna visoka razina suradnje između pograničnih regija;

45. poziva na veću usredotočenost na pacijente u projektima koji će se financirati u okviru programa Interreg u novom programskom razdoblju i u projektima koji su posebno usmjereni na ranjive i marginalizirane skupine, kao i na rodne prioritete u području zdravlja iz strategije EU-a za rodnu ravnopravnost za razdoblje 2020. – 2025., uključujući spolno i reproduktivno zdravlje i prava;

utorak, 8. ožujka 2022.

46. smatra da bi se financijska sredstva dostupna u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja” trebala koristiti za stvaranje funkcionalnih prekograničnih usluga javnog zdravstva i ne bi se trebala koristiti samo kao instrument za stvaranje nepovezanih zdravstvenih ustanova; nadalje ističe da bi projekti u okviru programa Interreg trebali imati jasnu komponentu prekogranične funkcionalnosti; poziva Komisiju i države članice da potiču stvaranje sveobuhvatnog zajedničkog teritorijalnog planiranja za pogranična područja u pogledu zdravstvenih usluga;

47. podsjeća da su programi Interrega postali važan instrument za rješavanje problema tipičnih za pogranična područja, promicanje prekogranične suradnje među partnerima i razvoj potencijala europskih graničnih područja;

48. ističe da je u posljednjem razdoblju Interreg V-A prekogranična suradnja u području zdravstva bila usmjerena, među ostalim, na olakšavanje prekogranične mobilnosti zdravstvenih djelatnika i pacijenata, povećanje inovacija i razvoj pristupa visokokvalitetnoj zdravstvenoj skrbi upotrebom zajedničke opreme, zajedničkih usluga i zajedničkih ustanova u prekograničnim područjima te da je uključivala projekte koji obuhvaćaju mjere kao što su osposobljavanje (38 %), liječenje i dijagnoza (22 %) i oprema (17 %);

49. poziva na financiranje projekata kojima se olakšava sklapanje prekograničnih ugovora u području zdravstva, koji pacijentima omogućuju da putuju i da se liječe u okviru ugovornih sporazuma i koji omogućuju slobodan izbor zdravstvenih djelatnika;

50. ističe kako bi za uspjeh prekograničnih usluga javne zdravstvene skrbi Komisija i države članice trebale prikupiti značajne podatke o prirodi pravnih i nepravničkih prepreka u svakoj pograničnoj regiji i podržati analizu specifičnu za politiku o njihovu prevladavanju;

51. poziva Komisiju da zajamči da će postojeća koordinacijska tijela olakšati prekogranično liječenje na temelju lijekova za naprednu terapiju i osigurati da pacijenti diljem EU-a imaju jednak pristup inovativnim terapijama; poziva države članice da odobre pristup tim inovativnim terapijama u inozemstvu na učinkovit i pravodoban način te da ubrzaju postupak povrata troškova za pacijente;

52. smatra da bi se prekogranično sklapanje ugovora moglo dodatno potaknuti i povećati s pomoću centara izvrsnosti i da bi kao posljedica toga ti centri mogli biti vrlo važni i korisni za poboljšanje općeg zdravstvenog stanja i time za produljenje očekivanog životnog vijeka građana EU-a;

53. poziva Komisiju, države članice i regije da potiču bolje upravljanje prekograničnom zdravstvenom skrbi s obzirom na to da se pacijenti u EU-u i dalje suočavaju s ozbiljnim izazovima i preprekama u pristupu zdravstvenoj skrbi u drugim državama članicama te da je samo manji dio potencijalnih pacijenata svjestan svojeg prava na traženje prekogranične zdravstvene zaštite; poziva Komisiju i države članice da bolje šire informacije i razmotre odgovarajuću kampanju na razini EU-a kako bi se javnost informiralo o pravima i načinima pristupa prekograničnoj zdravstvenoj skrbi; ponavlja važnost financiranja digitalizacije i ulaganja u javne informacije, integracije informacijskih i podatkovnih sustava kako bi se olakšao pristup i upotreba;

54. poziva Komisiju da provede sveobuhvatnu studiju o okviru suradnje među sustavima osiguranja u EU-u, ispitujući moguća uska grla i nedostatke s kojima se susreću pacijenti koji traže medicinske usluge na teritoriju druge države članice, kao i administrativne prepreke koje sprečavaju građane u ostvarivanju koristi od prekogranične zdravstvene skrbi, te da istakne kako bi se instrumenti kohezijske politike mogli upotrijebiti za rješavanje tih potencijalnih problema;

55. naglašava da nedostatak koordiniranog prekograničnog sustava zdravstvenog osiguranja odvraća pacijente od traženja prekograničnog liječenja u slučaju da si ne mogu priuštiti plaćanje troškova skrbi prije nego što im se osigura povrat troškova;

56. smatra da će razmjena znanja i širenje praksi u okviru Interrega doprinijeti jačanju prekograničnih kapaciteta za pripravnost i odgovor, koji su postali jedan od glavnih čimbenika tijekom krize prouzročene pandemijom;

utorak, 8. ožujka 2022.

57. smatra da programi Interrega mogu pružati zajedničke usluge javnog zdravstva i pokrenuti druge prekogranične inicijative jer je promicanje takve blizine u velikoj mjeri u skladu s ciljem zelene održivosti;

58. ističe da je nekoliko projekata Interrega doprinijelo borbi prekograničnih regija protiv bolesti COVID-19 diljem EU-a, na primjer mobilnosti pacijenata i zdravstvenih djelatnika u intenzivnoj skrbi, kao i prekograničnom opskrbom medicinskom i osobnom zaštitnom opremom i PCR testovima te razmjenom informacija ili pružanjem pravnih savjeta; stoga naglašava važnost malih i prekograničnih projekata u zbližavanju ljudi i na taj način stvaranju novih potencijala za održivi lokalni razvoj i prekograničnu suradnju u području zdravstva; napominje, međutim, da je zatvaranje granica unutar EU-a tijekom pandemije utjecalo na mobilnost pacijenata i zdravstvenog osoblja, dok informacije o podacima o zarazi, cijepljenju ili uvjetima za transfer pacijenata nisu bile dovoljno usklađene među državama članicama, što je usporilo zajednički epidemiološki odgovor na COVID-19, stvorilo zbnjenost i otežalo regionalnu suradnju među najpogođenijim regijama;

59. čvrsto vjeruje da su zbog postojeće raznolikosti među prekograničnim regijama potrebna prilagođena rješenja i lokalni pristup te da su oni preduvjet za održiv lokalni razvoj;

60. poziva države članice te regionalne i lokalne vlasti da u potpunosti iskoriste fleksibilnost koju nude programi kohezijske politike, definirani u Uredbi (EU) 2021/1060, i programi Interrega, kako bi se odgovorilo na trenutačnu krizu uzrokovanu bolesti COVID-19;

61. poziva Komisiju i države članice da u svjetlu pandemije bolesti COVID-19 u okviru kohezijske politike i programa „EU za zdravlje” zajednički podupru razvoj strategija, protokola i postupaka odgovora na nacionalnoj razini i razini EU-a kako bi se omogućila bolja suradnja u slučaju budućih izvanrednih stanja u području javnog zdravlja;

62. smatra da prekogranična suradnja u području zdravstva u okviru kohezijske politike neće biti u potpunosti moguća bez uzajamnog priznavanja diploma i kvalifikacija u području zdravstvenih usluga u svim državama članicama; poziva Komisiju da predloži okvir kojim se omogućuje automatsko priznavanje razine diploma visokog obrazovanja na europskoj razini na temelju odluke koju su 2015. potpisale države Beneluksa;

63. poziva države članice da bolje iskoriste bilateralne sporazume i uspostave mehanizme suradnje kako bi se uklonile prepreke prekograničnoj zdravstvenoj skrbi;

o

o o

64. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima država članica.

---

utorak, 8. ožujka 2022.

P9_TA(2022)0059

Kohezijska politika: promicanje inovativne i pametne preobrazbe i regionalne povezanosti IKT-a**Rezolucija Europskog parlamenta od 8. ožujka 2022. o ulozi kohezijske politike u promicanju inovativne i pametne preobrazbe i regionalne povezanosti IKT-a; (2021/2101(INI))**

(2022/C 347/04)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 174. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u kojem je riječ o jačanju gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije Unije,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike ⁽¹⁾ (Uredba o zajedničkim odredbama), a posebno njezin prvi cilj politike kako je utvrđen u članku 5.,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1058 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o Europskom fondu za regionalni razvoj i Kohezijskom fondu ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1059 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o posebnim odredbama za cilj „Europska teritorijalna suradnja (Interreg)” koji se podupire iz Europskog fonda za regionalni razvoj i iz instrumenata za financiranje vanjskog djelovanja ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1057 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o uspostavi Europskog socijalnog fonda plus (ESF+) i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1296/2013 ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2020/2221 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. prosinca 2020. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1303/2013 u pogledu dodatnih sredstava i provedbenih mehanizama radi pružanja pomoći u sanaciji krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te u pripremi zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva (REACT-EU) ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1056 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o uspostavi Fonda za pravednu tranziciju ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/523 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. ožujka 2021. o uspostavi programa InvestEU i izmjeni Uredbe (EU) 2015/1017 ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/694 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2021. o uspostavi programa Digitalna Europa (Uredba o programu Digitalna Europa) ⁽⁸⁾, kojom se nastoji podupirati digitalna transformacija u EU-u,

⁽¹⁾ SL L 231, 30.6.2021., str. 159.

⁽²⁾ SL L 231, 30.6.2021., str. 60.

⁽³⁾ SL L 231, 30.6.2021., str. 94.

⁽⁴⁾ SL L 231, 30.6.2021., str. 21.

⁽⁵⁾ SL L 437, 28.12.2020., str. 30.

⁽⁶⁾ SL L 231, 30.6.2021., str. 1.

⁽⁷⁾ SL L 107, 26.3.2021., str. 30.

⁽⁸⁾ SL L 166, 11.5.2021., str. 1.

utorak, 8. ožujka 2022.

- uzimajući u obzir instrument za oporavak NextGenerationEU,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 19. veljače 2020. naslovljenu „Izgradnja digitalne budućnosti Europe” (COM(2020)0067),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 9. ožujka 2021. naslovljenu „Digitalni kompas 2030.: europski pristup za digitalno desetljeće” (COM(2021)0118),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 10. ožujka 2020. naslovljenu „Strategija za MSP-ove i održivu i digitalnu Europu” (COM(2020)0103),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 11. prosinca 2019. naslovljenu „Europski zeleni plan” (COM(2019)0640),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 1. srpnja 2020. naslovljenu „Program vještina za Europu za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost” (COM(2020)0274),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 30. rujna 2020. naslovljenu „Akcijski plan za digitalno obrazovanje 2021. – 2027. – Prilagodba obrazovanja i osposobljavanja digitalnom dobu” (COM(2020)0624),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 30. lipnja 2021. naslovljenu „Dugoročna vizija za ruralna područja EU-a – Do 2040. ostvariti jača, povezana, otporna i prosperitetna ruralna područja” (COM(2021)0345),
- uzimajući u obzir izvješća Komisije o Indeksu gospodarske i društvene digitalizacije za 2020.,
- uzimajući u obzir studiju Resornog odjela za strukturnu i kohezijsku politiku od 15. lipnja 2018. naslovljenu „Digital Agenda and Cohesion Policy” (Digitalni program i kohezijska politika),
- uzimajući u obzir izjavu o preuzimanju obveze u pogledu žena u digitalnoj sferi od 9. travnja 2019. koju su potpisali ministri EU-a i predstavnici država članica te Norveška i Ujedinjena Kraljevina,
- uzimajući u obzir Berlinsku deklaraciju od 8. prosinca 2020. o digitalnom društvu i digitalnoj upravi utemeljenoj na vrijednostima,
- uzimajući u obzir izvješće Europskog instituta za ravnopravnost spolova od 16. listopada 2020. naslovljeno „Gender Equality Index 2020: Digitalisation and the future of work” (Indeks rodne ravnopravnosti 2020.: Digitalizacija i budućnost rada),
- uzimajući u obzir preporuku Vijeća Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD) o širokopojasnoj povezivosti izmijenjenu 24. veljače 2021.,
- uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 2. listopada 2020. o bolesti COVID-19, jedinstvenom tržištu, industrijskoj politici i digitalizaciji te o vanjskim odnosima, a posebno zaključke o digitalnoj transformaciji,
- uzimajući u obzir nacrt zaključaka Vijeća od 11. prosinca 2020. o digitalizaciji za dobrobit okoliša,
- uzimajući u obzir nacrt zaključaka Vijeća od 7. travnja 2021. o teleradu u kontekstu rada na daljinu,
- uzimajući u obzir kombinirani plan grada Bruxellesa za rad na daljinu i klimu,
- uzimajući u obzir studiju Resornog odjela za ekonomsku i znanstvenu politiku te politiku kvalitete života od 30. travnja 2021. naslovljenu „The impact of teleworking and digital work on workers and society: Special focus on surveillance and monitoring, as well as on mental health of workers” (Utjecaj rada na daljinu i digitalnog rada na radnike i društvo: Poseban naglasak na nadzoru i praćenju, kao i na mentalnom zdravlju radnika),

utorak, 8. ožujka 2022.

- uzimajući u obzir djelovanje EU-a za pametna sela koje je pokrenula Komisija,
  - uzimajući u obzir studiju Resornog odjela za strukturnu i kohezijsku politiku od 30. rujna 2020. naslovljenu „EU Lagging Regions: state of play and future challenges” (Regije koje zaostaju u EU-u: trenutačno stanje i budući izazovi),
  - uzimajući u obzir deklaraciju iz Corca 2.0 od 5. i 6. rujna 2016. naslovljenu „Bolji život u ruralnim područjima”,
  - uzimajući u obzir zajedničku studiju Odbora regija i Komisije od 18. siječnja 2018. naslovljenu „Innovation Camp Methodology Handbook: Realising the potential of the Entrepreneurial Discovery Process for Territorial Innovation and Development” (Priručnik za metodologije inovacijskih kampova: Ostvarivanje potencijala procesa poduzetničkog otkrivanja za teritorijalne inovacije i razvoj) ⁽⁹⁾,
  - uzimajući u obzir irsku politiku ruralnog razvoja za razdoblje 2021. – 2025. naslovljenu „Naša ruralna budućnost” i njezinu usmjerenost na rad na daljinu u ruralnim područjima,
  - uzimajući u obzir izvješće Europske zaklade za poboljšanje životnih i radnih uvjeta od 28. rujna 2020. naslovljeno „Living, working and COVID-19” (Život, rad i COVID-19),
  - uzimajući u obzir studiju Komisije iz kolovoza 2019. naslovljenu „The changing nature of work and skills in the digital age” (Promjenjiva priroda posla i vještina u digitalnom dobu) ⁽¹⁰⁾,
  - uzimajući u obzir radni dokument Komisije iz prosinca 2018. naslovljen „The Geography of EU Discontent” (Geografija nezadovoljstva u EU-u) ⁽¹¹⁾,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 20. svibnja 2021. o oblikovanju digitalne budućnosti Europe: uklanjanje prepreka funkcioniranju jedinstvenog digitalnog tržišta i poboljšanje upotrebe umjetne inteligencije za europske potrošače ⁽¹²⁾,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. siječnja 2020. o europskom zelenom planu ⁽¹³⁾,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. ožujka 2021. o kohezijskoj politici i regionalnim strategijama za okoliš u borbi protiv klimatskih promjena ⁽¹⁴⁾,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 20. svibnja 2021. o preokretanju demografskih trendova u regijama EU-a uz pomoć instrumenata kohezijske politike ⁽¹⁵⁾,
  - uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir pismo Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za regionalni razvoj (A9-0010/2022),
- A. budući da EU nastoji provoditi učinkovite digitalne politike kojima se svi pojedinci i poduzeća osnažuju za ostvarivanje održive i prosperitetne digitalne budućnosti u svim regijama;
- B. budući da digitalna transformacija mora biti pravedna i uključiva, da mora stvarati prilike te da se njome moraju promicati ravnopravnost, kvaliteta života, regionalna konkurentnost i modernizacija gospodarstva;

⁽⁹⁾ Rissola G., Kune H. and Martinez P., *Innovation Camp Methodology Handbook: Realising the potential of the Entrepreneurial Discovery Process for Territorial Innovation and Development*, Ured za publikacije Europske unije, Luxembourg.

⁽¹⁰⁾ Arregui Pabollet, E i dr., *The Changing nature of work and skills in the digital age*, Ured za publikacije Europske unije, Luxembourg.

⁽¹¹⁾ Dijkstra, L., Poelman, H., Rodríguez-Pose, A., *The Geography of EU Discontent*, Ured za publikacije Europske unije, Luxembourg.

⁽¹²⁾ SL C 15, 12.1.2022., str. 204.

⁽¹³⁾ SL C 270, 7.7.2021., str. 2.

⁽¹⁴⁾ SL C 494, 8.12.2021., str. 26.

⁽¹⁵⁾ SL C 15, 12.1.2022., str. 125.

utorak, 8. ožujka 2022.

- C. budući da digitalna tranzicija mora biti usko povezana s aktualnom zelenom tranzicijom (zajedno ih nazivamo „usporedna tranzicija”); budući da se ne smije zanemariti socijalna dimenzija te tranzicije;
- D. budući da moderno gospodarstvo podrazumijeva uvođenje novih poslovnih modela u skladu s trendovima četvrte industrijske revolucije, koji će dati odgovor na moderne izazove digitalne i zelene transformacije;
- E. budući da su europske regije kojima je najviše potrebna održiva tranzicija uglavnom one s visokom razinom siromaštva i isključenosti; budući da su potrebne odlučne mjere i ulaganja za brzi oporavak koji bi trebao biti usmjeren na ublažavanje gospodarskih i socijalnih učinaka pandemije, ponovno pokretanje gospodarske aktivnosti, poticanje održivog razvoja, zelene tranzicije i digitalne transformacije te provedbu načela politike europskog stupa socijalnih prava s ciljem poboljšanja konkurentnosti Europe;
- F. budući da novi višegodišnji financijski okvir, zajedno s instrumentom NextGenerationEU, čini najveći paket poticaja u EU-u dosad i da će doprinijeti izgradnji zelenije, digitalnije i otpornije Unije u razdoblju nakon pandemije bolesti COVID-19; budući da nova kohezijska politika istodobno predstavlja jedinstvenu priliku da države članice potaknu digitalizaciju jer su one prema toj politici obvezne dodijeliti minimalni iznos za digitalnu tranziciju i osigurati da budu zadovoljeni određeni uvjeti, kako su utvrđeni u okviru za ulaganja kohezijske politike za razdoblje 2021. – 2027., za primanje takvih sredstava;
- G. budući da u EU-u i dalje postoji digitalni jaz u pogledu geografije, dobi, spola, stečenog obrazovanja, socioekonomskog statusa i dohotka, zbog čega neki pojedinci i poduzeća ne mogu iskoristiti prednosti digitalne transformacije; budući da taj digitalni jaz može dodatno otuđiti regije pogođene demografskim padom, što može pogoršati teritorijalne neravnoteže EU-a;
- H. budući da stopa širokopojasne pokrivenosti u Europi pokazuje da i dalje postoji potreba za znatnim ulaganjima, posebno u ruralnim područjima, u kojima 10 % kućanstava nije pokriveno nikakvim fiksnim mrežama, a 41 % nema nikakvu brzu širokopojasnu tehnologiju, dok samo 59 % ima širokopojasni pristup nove generacije (najmanje 30 Mbps), u usporedbi s 87 % kućanstava u ostatku EU-a ⁽¹⁶⁾; budući da se, osim s lošom povezivosti u području IKT-a, ruralna i periferna područja često suočavaju s drugim strukturnim izazovima kao što su nedostatak infrastrukture i usluga, niski prihodi ili nedostatak obrazovnih ustanova i kulturnih dobara, zbog čega se visokokvalificirani pojedinci sele u perspektivnija područja (odljev mozgova) ⁽¹⁷⁾; budući da bi se sredstvima EU-a trebalo olakšavati osiguravanje ključne infrastrukture kako bi se savladali demografski izazovi;
- I. budući da su mala i srednja poduzeća (MSP-ovi) okosnica europskoga gospodarstva i čine 99 % svih poduzeća u EU-u te zapošljavaju oko 100 milijuna ljudi; budući da ostvaruju više od polovine europskog BDP-a i da su ključna ne samo za postizanje usporedne tranzicije EU-a u održivo i digitalno gospodarstvo nego i za stvaranje dodane vrijednosti u svim sektorima gospodarstva; budući da je, međutim, samo 17 % MSP-ova uspješno uključilo digitalne tehnologije u svoje poslovanje, u usporedbi s 54 % velikih poduzeća; budući da neke industrije i tradicionalni sektori kao što su građevinarstvo, poljoprivredno-prehrambeni sektor, tekstilna industrija ili industrija čelika zaostaju u digitalnoj transformaciji ⁽¹⁸⁾;
- J. budući da, unatoč činjenici da je pandemija bolesti COVID-19 dovela do masovnog širenja rada na daljinu i mobilnog rada utemeljenog na IKT-u ⁽¹⁹⁾, što nudi velik potencijal za daljnje povezivanje radnih mjesta iz urbanih središta s manjim gradovima, predgrađima i ruralnim područjima, postoje znatne razlike u mogućnostima korištenja rada na daljinu između dobro i slabo plaćenih radnika, između uredskih radnika i radnika u proizvodnji te između spolova ⁽²⁰⁾; budući da rad na daljinu i mobilni rad utemeljen na IKT-u te digitalizacija usluga u određenim uvjetima mogu olakšati uravnoteženiju geografsku raspodjelu radnih mjesta i stanovništva;

⁽¹⁶⁾ Radni dokument službi Komisije od 11. lipnja 2020. naslovljen „Digital Economy and Society Index (DESI) 2020” (Indeks gospodarske i društvene digitalizacije (DESI) 2020.) (SWD(2020)0111).

⁽¹⁷⁾ SWD(2020)0111.

⁽¹⁸⁾ Negreiro, M., Madiega, T., Služba Europskog parlamenta za istraživanja, *Digital Transformation (Digitalna transformacija)*, lipanj 2019.

⁽¹⁹⁾ Nacrt zaključaka Vijeća o teleradu u kontekstu rada na daljinu, stavak 17.

⁽²⁰⁾ Radni dokument Komisije iz svibnja 2020. naslovljen „Teleworkability and the COVID-19 crisis: a new digital divide?” (Mogućnost rada na daljinu i kriza uzrokovana bolešću COVID-19: Novi digitalni jaz?).

utorak, 8. ožujka 2022.

- K. budući da bi se radi doprinošenja provedbi europskog stupa socijalnih prava fondom ESF+ trebala podupirati ulaganja u pojedince i sustave u područjima zapošljavanja, obrazovanja i socijalne uključenosti, uz istodobno podupiranje kvalitete, uključenosti i djelotvornosti sustava obrazovanja i osposobljavanja te njihove relevantnosti za tržište rada, uključujući promicanje digitalnog učenja i profesionalnog razvoja nastavnog osoblja; budući da bi se time poduprla ekonomska, teritorijalna i socijalna kohezija u skladu s člankom 174. Ugovora o funkcioniranju Europske unije;
- L. budući da su iskustva s pandemijom bolesti COVID-19 pokazala koliko je razvoj digitalne infrastrukture važan za funkcioniranje gospodarstava i društava, uključujući javnozdravstvene usluge, javno obrazovanje i javnu upravu; budući da je pandemija također istaknula mnoge postojeće probleme u ruralnim područjima i naglasila ranjivost tih regija, posebno u smislu digitalnog kapaciteta, kvalitete i pružanja zdravstvenih usluga, obrazovanja, pristupa širokopojasnom internetu, otpornosti lanaca vrijednosti i digitalnih vještina;
- M. budući da prema podacima Komisije 42 % stanovništva EU-a još uvijek nema osnovne digitalne vještine te 37 % radnika i dalje nema dostatne digitalne vještine, iako je u sklopu Europskog programa vještina postavljen cilj da 70 % odraslog stanovništva EU-a do 2025. posjeduje barem osnovne digitalne vještine; budući da i dalje postoje velike geografske razlike u vještinama u području IKT-a; budući da su žene nerazmjerno podzastupljene u sektoru IKT-a u Uniji jer zauzimaju samo 17 %⁽²¹⁾ specijaliziranih radnih mjesta u području IKT-a te je manje vjerojatno da će imati specijalizirane digitalne vještine i raditi u područjima povezanim s IKT-om; budući da je, uz znatne razlike među državama članicama, u 2019. manje od 25 % poduzeća u EU27 svojem osoblju omogućilo osposobljavanje u području IKT-a⁽²²⁾; budući da je jaz među spolovima i dalje prisutan posebno kad je riječ o start-up poduzećima i da su 2020. godine 91 % ukupnih kapitalnih ulaganja u europsku tehnologiju primila poduzeća koja su osnovali samo muškarci⁽²³⁾;
- N. budući da su razvoj sektora IKT-a i mjere kojima se promiču inovacije također potrebni za podupiranje gospodarske i socijalne digitalizacije općenito, a posebno digitalizacije industrijskih sektora;
- O. budući da digitalizacija javnih usluga mora biti usklađena s pravima na privatnost i zaštitu osobnih podataka u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka⁽²⁴⁾;

Kohezijska politika za razdoblje 2021. – 2027. i izazovi koje donosi usporedna tranzicija

1. pozdravlja paket kohezijske politike za razdoblje 2021. – 2027. i njegov prvi cilj politike usmjeren na razvoj „konkurentnije i pametnije Europe promicanjem inovativne i pametne gospodarske preobrazbe i regionalne povezivosti u području IKT-a”⁽²⁵⁾;
2. ističe ulogu koju nova kohezijska politika može imati u promicanju usporedne digitalne i zelene tranzicije; naglašava da će digitalna i inovacijska komponenta nove kohezijske politike biti ključne kako bi se omogućila održiva i uključiva transformacija društva prema socijalnijem i konkurentnijem gospodarstvu te kako bi se ostvarili ciljevi europskog zelenog plana i ciljevi digitalnog desetljeća Europe za 2030.; naglašava da su uz kvalitetnu i cjenovno pristupačnu digitalnu infrastrukturu potrebne i mjere za razvoj digitalnih vještina svih skupina korisnika, što bi trebalo poticati i fleksibilnim korištenjem različitih vrsta potpore i financiranja koje se međusobno nadopunjuju;
3. podsjeća da je potpora iz Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda (EFRR i KF) u okviru cilja politike br. 1 dostupna državama članicama za ulaganje u inovacije u skladu s konceptom pametne specijalizacije; poziva nacionalna i regionalna tijela da poboljšaju svoj pristup pametnoj specijalizaciji tako da se usredotoče na najperspektivnija područja i projekte u smislu prilika za inovacije i održivi razvoj;

⁽²¹⁾ Europski institut za ravnopravnost spolova, „Work-life balance in the ICT sector – Women in the ICT sector” (Ravnoteža između poslovnog i privatnog života u sektoru IKT-a – Žene u sektoru IKT-a).

⁽²²⁾ Zajednički istraživački centar Komisije, sažeto izvješće o politikama, *Telework in the EU before and after the COVID-19: where we were, where we head to (Rad na daljinu u EU-u prije i nakon pandemije bolesti COVID-19: pogled unatrag i izgledi za budućnost)*, 2020.

⁽²³⁾ *The State of European Tech report 2020 (Izvješće o stanju europske tehnologije za 2020.)*.

⁽²⁴⁾ SL L 119, 4.5.2016., str. 1.

⁽²⁵⁾ Članak 5. stavak 1. točka (a) Uredbe (EU) 2021/1060.

utorak, 8. ožujka 2022.

4. naglašava važnost koncepta pametnih sela u suočavanju s digitalnim i klimatskim izazovima koji stoje pred Unijom te pozdravlja njegovo uključivanje u buduću zajedničku poljoprivrednu politiku (ZPP) te kohezijsku i regionalnu politiku; ustraje u tome da države članice uključe pristup utemeljen na pametnim selima u svoje programe kohezijske politike na nacionalnoj i regionalnoj razini;
5. podsjeća na to da su prema Uredbi o EFRR-u i KF-u države članice dužne namijeniti najmanje 8 % svojih sredstava za ulaganje u radna mjesta i rast kako bi se ostvario održiv urbani razvoj; žali zbog činjenice da još nije uspostavljena slična dodjela sredstava za ruralna područja; napominje da se u tom pogledu u Uredbi navodi da valja obratiti posebnu pozornost na rješavanje pitanja zaštite okoliša i klimatskih promjena te na iskorištavanje potencijala digitalne tehnologije u inovacijske svrhe, što bi omogućilo regionalnim tijelima da financijska sredstva usmjere u područje održivog urbanog razvoja;
6. podsjeća na to da je u Uredbi o programu Digitalna Europa utvrđeno da zajedničko djelovanje između tog instrumenta te EFRR-a i KF-a mora doprinosti razvoju i jačanju regionalnih i lokalnih inovacijskih ekosustava, industrijskoj transformaciji te digitalnoj transformaciji društva i javnih uprava;
7. potiče Vijeće i Komisiju da postave ambicioznije ciljeve za digitalni razvoj svih regija EU-a te poziva na donošenje europskog digitalnog akcijskog plana za sve regije sa srednjoročnim ciljevima i mjerama za 2025. te specifičnim preporukama za EU i države članice kako bi se do 2030. postigli konkretni rezultati;
8. ističe da je potrebno zajamčiti da će se u procesima digitalizacije u obzir uzeti regionalne posebnosti i posebne potrebe pojedinih regija; podsjeća da bi jednak pristup za sve mogao dovesti do produbljivanja postojećeg jaza između regija i teritorija različitog stupnja razvijenosti;
9. ističe važnost osiguravanja dosljednosti brojnih inicijativa i programa EU-a za promicanje digitalizacije, kao i stvaranja odgovarajućih sinergija s instrumentima kohezijske politike kako bi se povećale mogućnosti u tom području; potiče države članice da uzmu u obzir činjenicu da ulaganja u digitalizaciju trebaju uključivati cilj rasta usklađen sa strategijama održivoga gospodarskog razvoja, uz izbjegavanje udvostručavanja;
10. napominje da je učinkovit sustav mobilnosti jedan od uvjeta za regionalni gospodarski razvoj, teritorijalnu koheziju i razvoj regionalnog potencijala; ističe da je stoga potrebno osigurati potrebna financijska sredstva za razvoj i održavanje ekološki održivih i cjenovno pristupačnih prometnih veza, što bi moglo potaknuti stariju generaciju da se dulje bavi poljoprivredom i privući mlade iz regionalnih središta da rade u ruralnim područjima;
11. ističe da se slabije razvijene regije Unije suočavaju sa specifičnim izazovima; poziva Komisiju da tim regijama osigura prilagođenu pomoć usmjerenu na jačanje administrativnih kapaciteta, znanja i stručnosti koja se temelji na tehnologiji kako bi se osigurala uspješna tranzicija njihovih gospodarstava i društava prema sve digitalnijoj budućnosti;
12. pozdravlja stajalište Vijeća kojim se podupire Komisijino uvažavanje „usporednog izazova” zelene tranzicije i digitalne transformacije; ističe potencijal usporedne tranzicije za stvaranje novih zelenih i digitalnih radnih mjesta koja su potrebna za gospodarski oporavak nakon pandemije bolesti COVID-19 te je uvjeren da će digitalna komponenta biti ključna za ostvarivanje ambicija europskog zelenog plana i ciljeva održivog razvoja UN-a, kako su utvrđeni u digitalnoj strategiji EU-a „Izgradnja digitalne budućnosti Europe”;
13. ističe da je potrebno podupirati razvoj digitalnih rješenja ne samo za prevenciju klimatskih promjena, kao što je smanjenje emisija stakleničkih plinova s pomoću učinkovitih digitalnih resursa i pametnih inovacija, nego i za prilagodbu klimatskim promjenama; ističe potrebu za razvojem digitalnih alata i aplikacija za upozoravanje kako bi se smanjili negativni učinci elementarnih nepogoda kao što su poplave, klizanje tla, toplinski valovi i šumski požari;

utorak, 8. ožujka 2022.

Uklanjanje digitalnog jaza

14. poziva Komisiju da se pobrine za to da se u sklopu budućeg ruralnog opservatorija prikupljaju sveobuhvatni i ažurirani podaci o digitalnom jazu kako bi se državama članicama pružila potpora da utvrde potrebe svojih regija i gradova; smatra da je ključno imati ažurirane informacije o napredovanju digitalizacije u svim europskim regijama i poziva Komisiju da dostavi podatke iz Indeksa gospodarske i društvene digitalizacije na razini NUTS 2;

15. naglašava da digitalni jaz ima dva aspekta, infrastrukturu i kapacitet, da je njihovo ishodište različito i da se na njih stoga trebaju primijeniti različite politike koje će biti prilagođene značajkama svakog od tih aspekata;

16. sa zabrinutošću prima na znanje digitalni jaz koji je i dalje prisutan u državama članicama i među njima; posebno je zabrinut zbog jaza između urbanih i ruralnih područja u pogledu kvalitete i cjenovne pristupačnosti širokopojsnih mreža⁽²⁶⁾; posebno podsjeća da bi buduća ulaganja iz EFRR-a i KF-a trebala pridonijeti daljnjem razvoju mreža digitalne infrastrukture velikih brzina; ističe da je u tom smislu potrebno dati prednost ruralnim područjima;

17. potiče Komisiju i države članice da pruže potporu i pomoć postojećim platformama i projektima iz područja uključive i pravedne digitalizacije kao instrumentima koji će uvesti sve dijelove EU-a, uključujući udaljena i ruralna područja, u 21. stoljeće;

18. napominje da postoji kritična razlika u digitalnim vještinama između odraslih u ruralnim područjima i onih koji žive u gradovima, što posebno utječe na osobe s niskim prihodima, žene i starije osobe; napominje da je ta razlika posebno izražena u određenim državama članicama te dodatno pogoršava postojeće poteškoće u pronalaženju posla u ruralnim područjima; poziva države članice da ulažu u ciljano usavršavanje i obrazovne mjere kako bi se premestio digitalni jaz te ističe da je taj jaz, među ostalim, povezan s nemogućnošću pristupa mrežama visokog kapaciteta;

19. s velikim zanimanjem prima na znanje Komisijin Digitalni kompas, program kojim se digitalne ambicije EU-a za 2030. nastoje pretočiti u konkretne ciljeve u četirima glavnim sektorima, a to su: vještine, sigurna i održiva digitalna infrastruktura, digitalna transformacija poslovanja i digitalizacija javnih usluga; traži od Komisije da redovito izvješćuje o postignutom napretku u tim četirima područjima;

20. uvjeren je da digitalizacija predstavlja priliku za unaprjeđenje kvalitete života i promicanje mogućnosti obrazovanja, otvaranja radnih mjesta, inovacija i veće dostupnosti javnih usluga u ruralnim regijama i regijama koje zaostaju, čime se doprinosi preokretanju trenda depopulacije i borbi protiv odljeva mozgova;

21. pozdravlja cilj programa digitalne politike do 2030. da se do kraja desetljeća sva naseljena područja u EU-u pokriju 5G mrežom; poziva Komisiju da u sklopu predstojećeg zakonodavstva promiče mjere koje olakšavaju uvođenje 5G mreža u ruralna područja, posebno smanjenjem ili ukidanjem zahtjevnih administrativnih postupaka;

22. ističe potrebu za prevladavanjem još uvijek postojećeg digitalnog jaza između ruralnih i urbanih područja te za iskorištavanjem potencijala povezivosti i digitalizacije u ruralnim područjima izradom horizontalne strategije; poziva države članice da sredstva kohezijske politike, ZPP-a i instrumenta NextGenerationEU iskoriste za uvođenje i razvoj koncepta pametnih sela nakon 2020., što će doprinijeti digitalizaciji, jačanju gospodarskog potencijala, inovacijama i socijalnoj uključenosti u ruralnim područjima te osnaživanju ruralnih zajednica s pomoću prilagođenih projekata usmjerenih na poboljšanje širokopojsne povezivosti i infrastrukture; međutim, podsjeća na to da bi se strategije digitalizacije trebale prilagoditi ruralnom kontekstu i provesti uz uključenost i aktivno sudjelovanje samih ruralnih zajednica te uz primjenu digitalnih i robotičkih tehnologija u poljoprivredi; ističe da se prijelaz na održivu poljoprivredu do 2030. može postići promicanjem novih tehnologija, istraživanjem i inovacijama te stalnim prijenosom znanja na selo;

23. potiče države članice da u najvećoj mogućoj mjeri i na najučinkovitiji način iskoriste financijska sredstva koja su im dostupna u okviru europskih strukturnih i investicijskih fondova te instrumenta NextGenerationEU kako bi se regijama pružila ciljana potpora koja im je potrebna da nadoknade zaostatak i prevladaju digitalni jaz u ruralnim područjima i među generacijama; nadalje poziva države članice da podupru uvođenje mreža vrlo velikog kapaciteta u okviru odgovarajućih

⁽²⁶⁾ Negreiro, M., Služba Europskog parlamenta za istraživanja, *The rise of digital health technologies during the pandemic (Procvat digitalnih zdravstvenih tehnologija tijekom pandemije)*, travanj 2021.

utorak, 8. ožujka 2022.

programa javnog financiranja na područjima koja nisu pokrivena tržišnim uslugama i da osiguraju međusektorska i sveobuhvatna rješenja, kao što su pametna sela i ruralni inovacijski centri; podupire nastojanja za promicanje digitalizacije jačanjem tematske koncentracije kohezijske politike i istovremeno promicanje suradnje s Europskom investicijskom bankom ili drugim razvojnim bankama; skreće pozornost na opasnost od povećanja nejednakosti ako se ne pruži odgovarajuća potpora najranjivijim područjima, koja često imaju slabiju sposobnost učinkovitog planiranja i trošenja sredstava iako imaju najveće potrebe;

24. također poziva na potpunu provedbu Instrumenta za povezivanje Europe, čiji će novi financijski instrument u digitalnom sektoru uz veću prekograničnu digitalnu povezivost imati ključnu ulogu u uklanjanju gospodarskih, socijalnih i teritorijalnih nejednakosti i pružiti mnogo novih prilika europskim regijama i ruralnim područjima;

Uključiva i pravedna digitalizacija

25. ističe potrebu za socijalno održivim, uključivim te socijalno i gospodarski pravednim procesom digitalizacije u kojemu nitko neće biti zapostavljen; naglašava da bi se potporom u sklopu europskih strukturnih i investicijskih fondova trebalo doprinijeti razvoju digitalnog potencijala i inovacija u sektoru MSP-ova kako bi se poboljšale digitalne sposobnosti i vještine stanovništva te bi se njome trebalo podupirati uključivanje u digitalno društvo i poticati gospodarsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju u svim regijama EU-a s naglaskom na slabije razvijenim regijama;

26. poziva države članice da se pobrinu za to da se digitalizacija javnih usluga provodi zajedno s mjerama koje pojedincima olakšavaju pristup internetu bez diskriminacije, ograničavanja ili ometanja; podsjeća da se pretpostavka uspješne digitalne tranzicije temelji na načelu stabilne i cjenovno pristupačne internetske veze visokog kapaciteta;

27. ističe izazove s kojima se periferne regije Europe, uključujući otoke, susreću u pogledu digitalne povezivosti; smatra da je digitalna povezivost jedan od temeljnih stupova svake strategije za europske otoke; poziva na daljnje djelovanje kako bi sve lokalne zajednice bile uključene u digitalnu tranziciju;

28. sa zabrinutošću napominje da je veća uporaba digitalnih rješenja i mobilnog rada utemeljenog na IKT-u kao posljedica pandemije bolesti COVID-19 pogoršala postojeće nejednakosti prouzročene digitalnim jazom među pojedinim skupinama stanovništva; naglašava, međutim, da digitalizacija također može koristiti socijalno i ekonomski ranjivim i marginaliziranim skupinama pod određenim uvjetima; skreće pozornost na to da su oni koji su isključeni iz digitalnog svijeta suočeni s dvostrukom isključenošću jer mogu naići na poteškoće u pristupu obrazovanju, tržištu rada i osnovnim javnim uslugama; ističe da bi kao praktično rješenje za povećanje broja usluga dostupnih u ruralnim područjima posebno mogla poslužiti pametna sela, čime bi se smanjile postojeće nejednakosti;

29. ističe da je pandemija bolesti COVID-19 naglasila važnost digitalnih rješenja, posebno rada na daljinu; potiče Komisiju da predloži direktivu o minimalnim standardima i uvjetima za pravedan rad na daljinu radi zaštite zdravlja i sigurnosti radnika te osiguranja pristojnih uvjeta rada, uključujući dobrovoljnu prirodu takvog rada i poštovanje radnog vremena, dopusta, ravnoteže između poslovnog i privatnog života i ostalih digitalnih prava na radnom mjestu kao što su pravo na isključivanje i zaštita privatnosti radnika, među ostalim zabranom daljinskog nadzora ili bilo kojeg drugog oblika digitalnog praćenja te korištenja umjetne inteligencije u postupcima zapošljavanja, uzimajući u obzir Okvirni sporazum o digitalizaciji europskih socijalnih partnera;

30. traži od Komisije i država članica da razviju globalnu strategiju koja će uključivati holističku perspektivu na svim razinama kako bi se uklonile društvene nejednakosti i diskriminacija povezane s digitalizacijom i radom na daljinu ili hibridnim radom s ciljem jačanja njihovih pozitivnih učinaka;

31. smatra da su osnaživanje građana, savjetovanje s relevantnim dionicima i uključivanje lokalnih vlasti ključni za pravilno planiranje i uspješnu provedbu regionalnih digitalnih strategija;

Digitalizacija malih i srednjih poduzeća te javnih službi

32. poziva na popratno djelovanje uz Akcijski plan za e-upravu uz dva glavna sveobuhvatna cilja: osiguravanje učinkovite digitalne transformacije i smanjenje birokracije, čime će se poboljšati kvaliteta života građana, s pomoću mjera kojima se poboljšavaju javni pristup i usluge u svim državama članicama i povećava transparentnost te uspostavljanje mjera

utorak, 8. ožujka 2022.

za unaprjeđenje digitalnih vještina radnika u javnom sektoru; ističe da bi to popratno djelovanje trebalo uključivati mnoga iskustva stečena u pandemiji bolesti COVID-19, kad su se usluge javne uprave gotovo u potpunosti premjestile na internet;

33. napominje da je pandemija prouzročena bolešću COVID-19 pokazala da je povećanje rada na daljinu i mobilnog rada temeljenog na IKT-u u privatnom i javnom sektoru pojačalo ranjivost našeg društva na kibernetičke napade; podsjeća da daljinski pristup mrežama privatnog ili javnog sektora iziskuje nova rješenja u području kibernetičke sigurnosti;

34. potiče Komisiju i države članice da brže napreduju s procesom digitalizacije javnih usluga, uključujući škole, sveučilišta, istraživačke institute, javni prijevoz, e-upravu i učinkovitu upravu;

35. napominje da je pandemija bolesti COVID-19 ubrzala razvoj rješenja u području elektroničkih javnih usluga i e-zdravstva; ističe da je potrebno prionuti na uklanjanje jaza u digitalnim vještinama među zdravstvenim djelatnicima i ohrabriti pacijente, posebno starije i socijalno ugrožene građane, na korištenje digitalnih zdravstvenih usluga; upozorava na to da bi neke osobe, primjerice starije osobe ili osobe u socijalno nepovoljnom položaju, koje su možda manje sposobne koristiti se tehnologijama koje su im potrebne ili si ih teže mogu priuštiti, mogle biti zapostavljene; napominje da su potrebna javna ulaganja u područjima kao što su ljudski resursi i javni digitalni sadržaji te proaktivne mjere potpore kako bi se svim građanima mogao osigurati nediskriminatoran, brz i kvalitetan pristup digitalnim javnim uslugama, uključujući zdravstvene usluge; u tom kontekstu ističe da je potrebno naglasiti važnost promicanja i jačanja djelovanja u području obrazovanja i razvoja digitalnih vještina, posebno u ruralnim područjima; ističe potrebu za iskorištavanjem punog potencijala novih digitalnih alata, tehnologija i rješenja za zdravo društvo;

36. uviđa da je sada važnije nego ikad osigurati pošten i socijalno održiv rad te stvarno sudjelovanje zaposlenika u oblikovanju radnih uvjeta, na digitalnim platformama kao i u svim ostalim sektorima, te da radnici moraju imati demokratski utjecaj na uređenje rada; naglašava da koristi od digitalizacije moraju biti široko dostupne i ravnomjerno raspoređene te da radnici u digitalnom sektoru moraju uživati ista prava i radne uvjete kao i oni u drugim sektorima; poziva Komisiju da predloži direktivu o pristojnim uvjetima rada i pravima u digitalnom gospodarstvu;

37. ističe ključnu ulogu poduzetnika, mikropoduzeća i MSP-ova u otvaranju pristojnih radnih mjesta, održivom rastu i ruralnom razvoju te smatra da će se javnim ulaganjima u sklopu kohezijske politike i drugih instrumenata doprinijeti boljoj socijalnoj, gospodarskoj i teritorijalnoj koheziji u svim regijama EU-a; ističe da je pristup financiranju jedan od najvažnijih problema mikropoduzeća i malih poduzeća te da su različitim vrstama MSP-ova potrebne individualizirane vrste potpore i poticaja na razini EU-a te na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, ovisno o njihovim okolnostima i razini tehnologije; potiče regije da uspostave inovacijske strategije usmjerene na MSP-ove koje će biti u skladu s njihovim strategijama pametne specijalizacije u području istraživanja i inovacija;

38. žali što velika većina MSP-ova u EU-u još nije u potpunosti prihvatila digitalnu transformaciju; poziva Komisiju da se pobrine za to da države članice svoje operativne programe usmjere na MSP-ove u područjima s nižim stupnjem digitalnog razvoja;

39. napominje da e-trgovina ima velik potencijal za ruralne MSP-ove i lokalne proizvođače jer im povećava doseg i smanjuje prepreke povezane s regijama koje se suočavaju s teškim i stalnim geografskim i demografskim izazovima; poziva regije i države članice EU-a da uspostave pilot-projekte i strategije digitalizacije kako bi integrirale e-trgovinu u poslovne modele ruralnih MSP-ova;

40. uviđa potencijal digitalizacije za povezivanje poduzeća, a posebno MSP-ova, i ističe pozitivan učinak digitalizacije na pružanje socijalnih usluga kao što su pametni prijevozni sustavi, e-zdravstvo, usluge internetskog bankarstva i rješenja za učenje prilagođena učenicima iz ugroženih skupina; podsjeća na važnost istodobnog pružanja obrazovanja u području digitalnih vještina kako bi se osiguralo da nitko ne bude zapostavljen;

41. podsjeća na to da je u Uredbi o programu Digitalna Europa utvrđeno da bi sinergije između tog programa te EFRR-a i KF-a trebale doprinijeti razvoju i jačanju regionalnih i lokalnih inovacijskih ekosustava, industrijskoj transformaciji te digitalnoj transformaciji društva i javnih uprava;

utorak, 8. ožujka 2022.

42. ističe stajalište Revizorskog suda⁽²⁷⁾ o EFRR-u i KF-u prema kojemu MSP-ovi pronalaze inovativna rješenja za izazove kao što su klimatske promjene, učinkovitost resursa i socijalna kohezija te pomažu širenju tih inovacija diljem europskih regija, što ih čini ključnima za prijelaz EU-a na održivo i digitalno gospodarstvo;

43. sa zabrinutošću napominje da se i start-up poduzeća i etablirani MSP-ovi suočavaju s nedostatkom kvalificiranih zaposlenika i naglašava da je manjak vještina posebno izražen kad je riječ o vještinama u području digitalizacije i novih tehnologija s obzirom na to da 35 % radne snage⁽²⁸⁾ posjeduje nisku razinu digitalnih vještina ili ih uopće ne posjeduje; smatra da bi trebalo pokrenuti inicijative kako bi se poduprli MSP-ovi koji se suočavaju s posebnim izazovima i kako bi se među radnom snagom razvile kompetencije i vještine ključne za moderno gospodarstvo, među ostalim i u smislu privlačenja i zadržavanja digitalnih talenata, uz istodobno poticanje fleksibilnih mogućnosti usavršavanja i prekvalifikacije u području digitalnih vještina za sve, bez obzira na radni status, dob, obrazovanje ili struku;

44. ističe važnost povećanja broja inovativnih poduzeća osiguravanjem pristupa novim tehnologijama, usklađivanjem s industrijom 4.0 i standardima održivog gospodarstva, mobilizacijom privatnog kapitala, razvojem ljudskih resursa i podržavanjem inicijativa za pametne gradove;

Promicanje vještina za digitalno doba

45. naglašava da je potrebno ukloniti jaz u digitalnim vještinama diljem EU-a kako bi svi pojedinci i poduzeća mogli u najvećoj mogućoj mjeri iskoristiti digitalnu transformaciju; poziva na postupnu provedbu Akcijskog plana Komisije za digitalno obrazovanje za razdoblje 2021. – 2027. za promicanje boljih digitalnih vještina, čime bi se zajamčile mogućnosti obrazovanja, osposobljavanja i zapošljavanja za sve, uključujući poduzetništvo; ističe ključnu ulogu država članica i regionalnih vlada u podupiranju ruralnih vlasti u njihovim nastojanjima da oblikuju i osiguraju digitalnu uključenost zaštitom podataka građana i osnaživanjem uloge građana i lokalnih poduzeća pristupom podacima; naglašava da je od rane dobi potrebno promicati cjeloživotni razvoj digitalnih kompetencija i medijske pismenosti; traži od Komisije da potiče dodjeljivanje potpore za obrazovne programe i inicijative u području digitalne medijske pismenosti u školama i ustanovama za strukovno osposobljavanje te na sveučilištima; u tom pogledu podsjeća na važnost Europskog socijalnog fonda plus za financiranje projekata koji pomažu radnicima i nezaposlenim osobama u stjecanju novih vještina, s obzirom na to da je cilj navedenog fonda, među ostalim, pružiti im nove vještine radi napredovanja na radnome mjestu (usavršavanje) ili pronalaska novog posla (prekvalifikacija); smatra da je važno uspostaviti hibridne modele učenja kako bi usavršavanje bilo dostupno pojedincima s osnovnim ili nikakvim digitalnim vještinama;

46. pozdravlja preporuke iz pojačane Garancije za mlade da se osobe koje ne rade, nisu u sustavu redovitog obrazovanja i nisu u sustavu obrazovanja odraslih podvrgnu procjeni digitalnih vještina te da se osposobe u području u kojem imaju manjak znanja kako bi poboljšale svoje digitalne vještine;

47. primjećuje kritičnu razliku u digitalnim vještinama između pojedinaca koji žive u ruralnim područjima i onih koje žive u gradovima, kao i između generacija; nadalje primjećuje nerazmjernu raširenost rada na daljinu i mobilnog rada utemeljenog na IKT-u među visoko obrazovanim zaposlenicima koji rade u uslužnom sektoru u gradovima i posjeduju visoko razvijene digitalne vještine; primjećuje nedostatak mogućnosti za usvajanje digitalnih vještina u ruralnim područjima; apelira na države članice i Komisiju da sredstva iz fondova ESF+ i EFRR iskoriste za donošenje mjera za ublažavanje te neravnoteže i pružanje mogućnosti zapošljavanja u regijama kojima prijeti depopulacija; napominje da bi pametna sela mogla služiti kao praktično rješenje jer digitalne instrumente za učenje uključuju u digitalni pristup odozdo prema gore koji primjenjuju;

48. ističe da promicanje i razvoj e-vještina ima ključnu ulogu u stvaranju većeg kapaciteta tržišta rada te da pospješuje socijalnu uključenost, potiče tehnološku diversifikaciju i stvara mogućnosti zapošljavanja, posebno u ruralnim područjima i slabije razvijenim regijama; potiče Komisiju da uloži veće napore u smanjenje jaza u području digitalnih vještina dopiranjem do svih dionika u okviru Koalicije za digitalne vještine i radna mjesta;

49. napominje da ESF+, na koji se upućuje u okviru cilja politike br. 4 Uredbe o zajedničkim odredbama, sadržava posebni cilj koji obuhvaća digitalne vještine, uključivost i sustave osposobljavanja, među ostalim i vrednovanjem neformalnog i informalnog učenja;

⁽²⁷⁾ Europski revizorski sud, priopćenje za medije, „Revizori EU-a ispituju uporabu financijskih sredstava EU-a za povećanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća”, 14. listopada 2020.

⁽²⁸⁾ Europski revizorski sud, *Mjere EU-a za odgovor na nisku razinu digitalnih vještina*, veljača 2021.

utorak, 8. ožujka 2022.

50. naglašava da se u Programu vještina za Europu poziva na ulaganje u infrastrukturu s velikim društvenim učinkom, uključujući digitalnu infrastrukturu, s pomoću EFRR-a i KF-a te programa InvestEU; ističe da je potrebno ulagati u digitalnu infrastrukturu s pomoću sredstava iz EFRR-a i KF-a te programa InvestEU i nadovezivati se na inicijative za promicanje digitalnih vještina kao što je Akcijski plan za digitalno obrazovanje za razdoblje 2021. – 2027.;

51. ponavlja da je rješavanje pitanja demografskih promjena jedan od temeljnih izazova za EU kojemu bi trebalo dati prednost pri osmišljavanju i provedbi programa; s tim u vezi podsjeća da je jedan od glavnih ciljeva utvrđenih u Uredbi o EFRR-u i KF-u za razdoblje 2021. – 2027. pružanje potpore urbanim i ruralnim područjima s geografskim ili demografskim poteškoćama te da pritom države članice moraju dodijeliti financijsku potporu EU-a projektima kojima se promiče digitalni razvoj i povezanost IKT-a u spomenutim regijama; s tim u vezi podsjeća da bi se posebna potpora trebala pružiti područjima razine NUTS 3 ili klasterima lokalnih administrativnih jedinica s gustoćom naseljenosti manjom od 12,5 stanovnika po kvadratnom kilometru ili prosječnim godišnjim smanjenjem broja stanovnika za više od 1 % između 2007. i 2017., na koje bi se trebale primjenjivati posebne regionalne i nacionalne procjene;

52. pozdravlja Fond za pravednu tranziciju i njegovu usmjerenost na osposobljavanje i vještine; pozdravlja činjenicu da se njime omogućuje ulaganje u socijalnu infrastrukturu kao što su centri za osposobljavanje za bolje mogućnosti zaposlenja i kvalitetnog zapošljavanja za sve regije u prelasku na klimatsku neutralnost najkasnije do 2050. te ističe da je potrebno staviti poseban naglasak na digitalne vještine; poziva Komisiju da ocijeni potrebu za revidiranim Fondom za pravednu tranziciju, kao i njegovu izvedivost, radi rješavanja aktualnih problema;

53. poziva države članice i njihova upravljačka tijela da olakšaju i pojednostavne pristup ruralnih područja sredstvima iz instrumenta NextGenerationEU te europskih strukturnih i investicijskih fondova; smatra da je potrebno osigurati da se pri upotrebi sredstava iz instrumenta NextGenerationEU te europskih strukturnih i investicijskih fondova na teritorijalnoj razini prate svi relevantni institucijski akteri kako bi se osigurala pravedna raspodjela sredstava među regijama;

54. izražava zabrinutost zbog mogućnosti da će se sredstva na mnogim javnim natječajima za digitalne programe dodjeljivati na temelju poziva za podnošenje prijedloga, što može smanjiti mogućnost ruralnih područja da pristupe sredstvima iz instrumenta NextGenerationEU te europskih strukturnih i investicijskih fondova jer su tradicionalno slabija u izgradnji kapaciteta i tehničkoj podršci u planiranju i trošenju sredstava EU-a;

55. poziva Komisiju i Vijeće na brzu provedbu zaključaka Vijeća o ljudskim pravima, sudjelovanju i dobrobiti starijih osoba u dobu digitalizacije, uključujući stvaranje „platforme za sudjelovanje i volontiranje nakon radnog vijeka” te promicanje međugeneracijske razmjene iskustava i povezivanja;

o

o o

56. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću, Komisiji, Odboru regija i državama članicama.

---

srijeda, 9. ožujka 2022.

P9_TA(2022)0062

Genetski modificirani pamuk GHB811 (BCS-GH811-4)

Rezolucija Europskog parlamenta od 9. ožujka 2022. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk GHB811 (BCS-GH811-4), sastoje se ili su proizvedeni od njega, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (D077486/02 – 2021/3057(RSP))

(2022/C 347/05)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir nacrt provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk GHB811 (BCS-GH811-4), sastoje se od njega ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (D077486/02,
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 7. stavak 3. i članak 19. stavak 3.,
- uzimajući u obzir glasovanje Stalnog odbora za prehrambeni lanac i zdravlje životinja iz članka 35. Uredbe (EZ) br. 1829/2003 od 11. siječnja 2022., koje nije dovelo do usvajanja mišljenja,
- uzimajući u obzir članke 11. i 13. Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir mišljenje Europske agencije za sigurnost hrane (EFSA) doneseno 8. srpnja 2021. i objavljeno 16. kolovoza 2021. ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije u kojima se protivi odobravanju genetski modificiranih organizama („GMO“) ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ SL L 268, 18.10.2003., str. 1.

⁽²⁾ SL L 55, 28.2.2011., str. 13.

⁽³⁾ Znanstveno mišljenje EFSA-ina Povjerenstva za genetski modificirane organizme o procjeni genetski modificiranog pamuka 73496 za uporabu u hrani i hrani za životinje, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 (zahtjev EFSA-GMO-ES-2018/154), <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/6781>

⁽⁴⁾ Parlament je u osmom sazivu donio 36 rezolucija u kojima se protivi odobravanju GMO-a. Nadalje, u devetom sazivu Parlament je donio sljedeće rezolucije:

- Rezolucija Europskog parlamenta od 10. listopada 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2), sastoje se ili su proizvedeni od njega, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0028).
- Rezolucija Europskog parlamenta od 10. listopada 2019. o nacrtu Provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0029).
- Rezolucija Europskog parlamenta od 10. listopada 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobrenju za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 te genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju, triju ili četiriju pojedinačnih promjena MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 i DAS-40278-9, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0030).

srijeda, 9. ožujka 2022.

-
- Rezolucija Europskog parlamenta od 14. studenoga 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije kojom se produljuje odobrenje za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3), sastoje se ili su proizvedeni od njega, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0054).
  - Rezolucija Europskog parlamenta od 14. studenoga 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 89788 (MON-89788-1), sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0055).
  - Rezolucija Europskog parlamenta od 14. studenoga 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 i potkombinacije MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 i NK603 × DAS-40278-9, sastoje se ili su proizvedeni od njih na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0056).
  - Rezolucija Europskog parlamenta od 14. studenoga 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobrenju za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 te genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju, triju, četiriju ili pet pojedinačnih promjena Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 i GA21, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0057).
  - Rezolucija Europskog parlamenta od 14. svibnja 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, sastoje se od nje ili su proizvedeni od nje, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0069).
  - Rezolucija Europskog parlamenta od 11. studenoga 2020. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603, sastoje se od njega ili su od njega proizvedeni i genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju ili triju pojedinačnih promjena MON 87427, MON 89034, MIR162 i NK603 i o stavljanju izvan snage Provedbene odluke Komisije (EU) 2018/1111 na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0291).
  - Rezolucija Europskog parlamenta od 11. studenoga 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), sastoje se od nje ili su od nje proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0292).
  - Rezolucija Europskog parlamenta od 11. studenoga 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobrenju za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 te genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju, triju ili četiriju pojedinačnih promjena MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 i NK603, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0293).
  - Rezolucija Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, sastoje se od nje ili su proizvedeni od nje, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0368).
  - Rezolucija Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411, te genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju ili triju pojedinačnih promjena MON 87427, MON 89034, MIR162 i MON 87411, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0366).
  - Rezolucija Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o nacrtu Provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MIR604 (SYN-IR6Ø4-5), sastoje se ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0367).
  - Rezolucija Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, sastoje se od nje ili su proizvedeni od nje, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0365).
  - Rezolucija Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 89034 (MON-89Ø34-3), sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0369).
  - Rezolucija Europskog parlamenta od 11. ožujka 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk GHB614 × T304-40 × GHB119, sastoje se ili su od njega proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0080).

srijeda, 9. ožujka 2022.

- uzimajući u obzir članak 112. stavke 2. i 3. Poslovnika,

- uzimajući u obzir Prijedlog rezolucije Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane,

- A. budući da je društvo BASF Agricultural Solutions Belgium NV, sa sjedištem u Belgiji, koje je podružnica društva BASF SE, sa sjedištem u Njeačkoj, u ime društva BASF Agricultural Solutions Seed US LLC („podnositelj zahtjeva”) 19. rujna 2018. u skladu s člancima 5. i 17. Uredbe (EZ) br. 1829/2003 podnijelo zahtjev za stavljanje na tržište hrane, sastojaka hrane i hrane za životinje koji sadržavaju genetski modificiranu soju GHB811 („genetski modificirani pamuk”), sastoje se ili su proizvedeni od nje; budući da je taj zahtjev također obuhvaćao stavljanje na tržište proizvoda koji sadrže genetski modificiran kukuruz ili se sastoje od njega za druge namjene osim uporabe u hrani i hrani za životinje, no ne i za uzgoj;

- B. budući da je EFSA 8. srpnja 2021. donijela pozitivno mišljenje o odobrenju za genetski modificirani pamuk, koje je objavljeno 16. kolovoza 2021.;

- C. budući da je genetski modificirani pamuk razvijen kako bi se omogućila tolerancija na herbicide glifosata i inhibitora HPPD-a⁽⁵⁾; budući da herbicidi inhibitori HPPD-a uključuju herbicide kao što su izoksaflutol, mezotrion i tembotrionin;

- D. budući da se ulje sjemeni pamuka može pronaći u raznim prehrambenim proizvodima, uključujući preljeve, majonezu, fine pekarske proizvode, čokoladne namaze i čips, premda je njegova ljudska potrošnja relativno ograničena u Europi; budući da se životinje hrane pamukom ponajprije u obliku brašna i pogače od sjemenki pamuka ili cijelih sjemenki pamuka⁽⁶⁾; budući da i ljudi konzumiraju pamuk u obliku pamučnog brašna;

-
- Rezolucija Europskog parlamenta od 11. ožujka 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MZIR098 (SYN-ØØØ98-3), sastoje se od njega ili su od njega proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0081).
  - Rezolucija Europskog parlamenta od 7. srpnja 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju DAS-81419-2 × DAS-44406-6, sastoje se ili su od nje proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0334).
  - Rezolucija Europskog parlamenta od 7. srpnja 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 i genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju ili triju pojedinačnih promjena 1507, MIR162, MON810 i NK603, sastoje se ili su proizvedeni od njega, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0335).
  - Rezolucija Europskog parlamenta od 7. srpnja 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz Bt 11 (SYN-BTØ11-1), sastoje se ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0336).
  - Rezolucija Europskog parlamenta od 15. veljače 2022. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju GMB151 (BCS-GM151-6), sastoje se ili su proizvedeni od nje, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0024).
  - Rezolucija Europskog parlamenta od 15. veljače 2022. o Nacrtu provedbene direktive Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk GHB614 (BCS-GHØØ2-5), sastoje se ili su proizvedeni od njega, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0025).

⁽⁵⁾ Mišljenje EFSA-e, str. 1.

⁽⁶⁾ Znanstveno mišljenje Povjerenstva EFSA-e za genetski modificirane organizme o procjeni genetski modificiranog pamuka GHB614 × T304-40 × GHB119 za upotrebu u hrani i hrani za životinje te uvoz i preradu, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 (zahtjev EFSA-GMO-NL-2014-122), EFSA Journal 2018;16(7):5349, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.2903/j.efsa.2018.5349>, str. 22.

srijeda, 9. ožujka 2022.

Nepostojanje procjene za komplementarne herbicide

- E. budući da se Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 503/2013 ⁽⁷⁾ zahtijeva procjena o tome utječu li očekivane poljoprivredne prakse na ishod proučavanih krajnjih točaka; budući da je u skladu s tom Provedbenom uredbom to posebno relevantno za biljke otporne na herbicide;
- F. budući da se u brojnim studijama iznosi da je za genetski modificirane usjeve otporne na herbicide potrebno koristiti više komplementarnih herbicida, velikim dijelom zbog pojave korova otpornih na herbicide ⁽⁸⁾; budući da se zbog toga mora očekivati da će genetski modificiran pamuk biti izložen i višim i ponovljenim dozama glifosata i herbicida inhibitora HPPD-a te da bi, stoga, količina njihovih ostataka tijekom žetve mogla biti veća;
- G. budući da je EFSA u studenome 2015. zaključila da glifosat vjerojatno nije karcinogen, a Europska agencija za kemikalije u ožujku 2017. da nije potrebna klasifikacija; budući da je za razliku od njih Međunarodna agencija za istraživanje raka, agencija Svjetske zdravstvene organizacije specijalizirana za rak, 2015. glifosat kategorizirala kao tvar koja je vjerojatno karcinogena za čovjeka; budući da se u nizu najnovijih znanstvenih stručno recenziranih studija potvrđuje moguća karcinogenost glifosata ⁽⁹⁾;
- H. budući da prema podacima EFSA-e nisu dostupni toksikološki podaci koji bi opravdali provedbu procjene rizika za potrošače za nekoliko produkata razgradnje glifosata relevantnih za genetski modificirane usjeve otporne na glifosat ⁽¹⁰⁾;
- I. budući da je izoksafutol, prema usklađenom klasificiranju i označivanju koje je odobrila Unija, vrlo toksičan za vodeni okoliš i da se za njega sumnja da može izazvati oštećenja ploda ⁽¹¹⁾; budući da je u svrhu procjene rizika na genetski modificiranom pamuku upotrijebljen samo izoksafutol; međutim, budući da herbicidi koji su inhibitori HPPD-a obuhvaćaju niz herbicida, uključujući mezotrion, koji se prema EFSA-i može smatrati endokrinim disruptorom ⁽¹²⁾;
- J. budući da je, prema neovisnoj znanstvenoj analizi ⁽¹³⁾, zbog načina djelovanja aktivnih sastojaka komplementarnih herbicida vjerojatno da će primjena tih herbicida izazvati stresne reakcije u biljkama i tako utjecati na ekspresiju gena i sam sastav biljaka;
- K. budući da se smatra da procjena ostataka herbicida i produkata njihove razgradnje pronađenih na genetski modificiranim biljkama nije u nadležnosti Povjerenstva EFSA-e za genetski modificirane organizme te se stoga ne provodi u okviru postupka davanja odobrenja za genetski modificirane organizme; budući da je to problematično zbog načina na koji pojedina genetski modificirana biljka razgrađuje komplementarne herbicide te zbog toga što na sastav, a time i na toksičnost produkata razgradnje (metabolita) može utjecati sama genetska modifikacija ⁽¹⁴⁾;

⁽⁷⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) br. 503/2013 od 3. travnja 2013. o prijavama za odobrenje genetski modificirane hrane i hrane za životinje u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća i o izmjeni uredbi Komisije (EZ) br. 641/2004 i (EZ) br. 1981/2006 (SL L 157, 8.6.2013., str. 1.).

⁽⁸⁾ Vidi primjerice Bonny, S., Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact (Genetski modificirani usjevi i korovi otporni na herbicide i herbicidi: pregled i učinak), *Environmental Management*, siječanj 2016.; 57(1), str. 31.-48., <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738> i Benbrook, C.M., Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years (Učinak genetski modificiranih usjeva na korištenje pesticida u SAD-u – prvih šesnaest godina), *Environmental Sciences Europe*; 28. rujna 2012., sv. 24(1), <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>

⁽⁹⁾ Vidi, na primjer, <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1383574218300887>, <https://academic.oup.com/ije/advance-article/doi/10.1093/ije/dyz017/5382278>, <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0219610> i <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6612199/>

⁽¹⁰⁾ Zaključak EFSA-e o stručnom pregledu procjene rizika od pesticida s aktivnom tvari glifosatom, *EFSA Journal* 2015.; 13(11):4302, str. 3. <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4302>

⁽¹¹⁾ <https://echa.europa.eu/substance-information/-/substanceinfo/100.114.433>

⁽¹²⁾ Zaključak EFSA-e o stručnom pregledu procjene rizika od pesticida koji sadržavaju aktivnu tvar mezotrion. *EFSA Journal* 2016., 14(3):4419, str. 3. <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2016.4419>

⁽¹³⁾ Komentar Testbiotecha o Znanstvenom mišljenju o procjeni genetski modificiranog pamuka GHB881 namijenjenog korištenju u hrani i hrani za životinje skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 (zahtjev EFSA-GMO-ES-2018-154 koji je podnio BASF). <https://www.testbiotech.org/content/testbiotech-comment-cotton-ghb881>

⁽¹⁴⁾ To je doista slučaj kod glifosata, kako se navodi u obrazloženom mišljenju EFSA-ine revizije postojećih maksimalnih razina ostataka glifosata u skladu s člankom 12. Uredbe (EZ) br. 396/2005, *EFSA Journal* 2018; 16(5):5263, str. 12., <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5263>

srijeda, 9. ožujka 2022.

Primjedbe nadležnog tijela države članice

L. budući da su države članice tijekom tromjesečnog razdoblja savjetovanja EFSA-i uputile brojne kritike⁽¹⁵⁾; budući da se, između ostalog, kritika upućuje tome da na temelju predstavljenih dokaza i usporedne procjene nije moguće donijeti zaključak o sigurnosti modificiranog pamuka, da uzgoj genetski modificiranog pamuka podrazumijeva povećanu izloženost glifosatu gospodarskih subjekata u trećim zemljama, čiji je utjecaj na zdravlje trenutačno sporan, ali bi mogao biti štetan, da su informacije i podaci o toksikologiji nedostadni i da plan praćenja ne povezuje aktivnosti praćenja s relevantnim ciljevima zaštite;

Ispunjavanje međunarodnih obveza Unije

M. budući da se u izvješću posebnog izvjestitelja Ujedinjenih naroda za pravo na hranu iz 2017. godine zaključuje da opasni pesticidi, posebno u zemljama u razvoju, imaju katastrofalne učinke po zdravlje⁽¹⁶⁾; budući da se u okviru cilja održivog razvoja br. 3.9 UN-a do 2030. želi znatno smanjiti broj smrtnih slučajeva i bolesti prouzročenih opasnim kemikalijama i onečišćenjem i kontaminacijom zraka, vode i tla⁽¹⁷⁾; budući da bi se odobravanjem uvoza genetski modificiranog pamuka povećala potražnja za tom biljkom tretiranom glifosatom i herbicidima inhibitorima HPPD-a, čime bi se povećala izloženost radnika i okoliša u trećim zemljama; budući da je rizik od povećane izloženosti radnika i okoliša osobito zabrinjavajući kad je riječ o genetski modificiranim usjevima otpornima na herbicide, s obzirom na veće količine herbicida koje se pritom koriste;

N. budući da prema stručno ocijenjenoj studiji Roundup objavljenoj 2020. jedan od najviše korištenih herbicida na bazi glifosata u svijetu može dovesti do gubitka biološke raznolikosti, zbog čega ekosustavi postaju osjetljiviji na onečišćenje i klimatske promjene⁽¹⁸⁾;

O. budući da su u stručno recenziranoj znanstvenoj studiji provedenoj u Meksiku 2021. dokazani fiziološki, metabolički i ekološki učinci introgresije transgena⁽¹⁹⁾ u divljem pamuku te je utvrđeno da je, među ostalim, izražavanje gena *cp4-epsps* (tolerantan na glifosat) u divljem pamuku u prirodnim uvjetima promijenilo razine izlučivanja ekstraflornog nektara, a time i njegovu povezanost s različitim vrstama mravi, kao i razina oštećenja biljojeda⁽²⁰⁾; budući da se u studiji navodi: „Ako želimo očuvati primarni genski skup divljih srodnika *in situ*, moramo raditi na utvrđivanju ekoloških i evolucijskih procesa na koje utječe postojanje i trajnost tih transgena unutar njihovih populacija” i da se „nakon otkrivanja tih gena mogu brzo osmisliti strategije ublažavanja za smanjenje razmjera štete”; budući da bi najučinkovitija strategija za ublažavanje introgresije transgena i povezanih rizika za divlje populacije i biološku raznolikost, u skladu s načelom predostrožnosti, bila izbjegavanje uzgoja transgenskih usjeva;

P. budući da Unija kao stranka potpisnica Konvencije UN-a o biološkoj raznolikosti mora zajamčiti da se aktivnostima u okviru njezine jurisdikcije ili pod njezinom kontrolom ne prouzročuje šteta u okolišu drugih država⁽²¹⁾; budući da uvoz genetski modificiranog pamuka ne bi trebao biti odobren s obzirom na to da bi njegov uzgoj i posljedična introgresija transgena mogli dovesti do neuravnoteženosti osjetljivih ekoloških interakcija u ekosustavima divljeg pamuka;

⁽¹⁵⁾ Primjedbe država članica dostupne su u bazi pitanja EFSA-e: <https://www.efsa.europa.eu/en/register-of-questions>

⁽¹⁶⁾ <https://www.ohchr.org/EN/Issues/Food/Pages/Pesticides.aspx>

⁽¹⁷⁾ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/>

⁽¹⁸⁾ <https://www.mcgill.ca/newsroom/channels/news/widely-used-weed-killer-harming-biodiversity-320906>

⁽¹⁹⁾ Introgresija transgena trajna je integracija transgena iz transgenskih usjeva u prirodnu populaciju unakrsnim oprašivanjem.

⁽²⁰⁾ Vázquez-Barrios, V., Boege, K., Sosa-Fuentes, T.G., Rojas, P., Wegier, A.. "Ongoing ecological and evolutionary consequences by the presence of transgenes in a wild cotton population" („Tekuće ekološke i evolucijske posljedice zbog prisutnosti transgena u populaciji divljeg pamuka”), *Scientific Reports* 11, 2021., 1959., <https://doi.org/10.1038/s41598-021-81567-z>

⁽²¹⁾ Konvencija UN-a o biološkoj raznolikosti, članak 3.: <https://www.cbd.int/convention/articles?a=cbd-03>

srijeda, 9. ožujka 2022.

Q. budući da se u Uredbi (EZ) br. 1829/2003 navodi da genetski modificirana hrana ili hrana za životinje ne smije imati nepovoljne učinke na zdravlje ljudi, zdravlje životinja ili okoliš te da Komisija pri sastavljanju svojih odluka mora uzeti u obzir sve relevantne odredbe prava Unije i druge legitimne čimbenike važne za predmet koji se razmatra; budući da bi takvi legitimni faktori trebali obuhvaćati obveze Unije u okviru ciljeva održivog razvoja UN-a, Pariškog klimatskog sporazuma i Konvencije UN-a o biološkoj raznolikosti;

Nedemokratsko donošenje odluka

R. budući da na glasovanju Stalnog odbora za lanac prehrane i zdravlje životinja iz članka 35. Uredbe (EZ) br. 1829/2003 koje je održano 11. siječnja 2022. nije doneseno nikakvo mišljenje, što znači da kvalificirana većina država članica nije podržala odobrenje;

S. budući da Komisija uviđa problematičnost činjenice da i dalje donosi odluke o davanju odobrenja za genetski modificirane organizme bez podrške kvalificirane većine država članica, što je u svakom slučaju iznimka u postupku odobrenja proizvoda, ali je postalo pravilo pri donošenju odluka o odobrenjima za genetski modificiranu hranu i hranu za životinje;

T. budući da je Europski parlament u osmom sazivu donio ukupno 36 rezolucija u kojima se protivi stavljanju na tržište genetski modificiranih organizama za hranu i hranu za životinje (33 rezolucije) i uzgoju genetski modificiranih organizama u Uniji (tri rezolucije); budući da je u devetom sazivu Europski parlament već usvojio 23 prigovora na stavljanje genetski modificiranih organizama na tržište; budući da kvalificirana većina država članica nije podržala odobravanje nijednog od tih genetski modificiranih organizama; budući da razlozi zbog kojih države članice ne podržavaju odobrenja uključuju nepoštovanje načela predostrožnosti u postupku odobravanja i znanstvena pitanja povezana s procjenom rizika;

U. budući da Komisija i dalje daje odobrenja za genetski modificirane organizme unatoč tome što je i sama priznala postojanje demokratskih nedostataka te usprkos izostanku potpore država članica i prigovorima Parlamenta;

V. budući da u slučajevima u kojima u Žalbenom odboru kvalificirana većina država članica nije podržala davanje odobrenja nije potrebno mijenjati zakonodavstvo kako bi se Komisiji omogućilo da uskrati odobrenje za genetski modificirane organizme ⁽²²⁾;

1. smatra da Nacrt provedbene odluke Komisije prekoračuje provedbene ovlasti predviđene Uredbom (EZ) br. 1829/2003;

2. smatra da Nacrt provedbene odluke Komisije nije u skladu s pravom Unije jer nije spojiv s ciljem Uredbe (EZ) br. 1829/2003, a on je, u skladu s općim načelima utvrđenima u Uredbi (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²³⁾, pružanje osnove za visoku razinu zaštite života i zdravlja ljudi, zdravlja i dobrobiti životinja, interesa okoliša i potrošača u pogledu genetski modificirane hrane i hrane za životinje, uz istovremeno jamčenje uspješnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta;

3. traži od Komisije da povuče svoj nacrt provedbene odluke;

4. ponovno poziva Komisiju da ne odobrava genetski modificirane usjeve otporne na herbicide dok se zdravstveni rizici povezani s ostacima temeljito ne istraže na osnovi pojedinačnih slučajeva, što zahtijeva potpunu procjenu ostataka od prskanja genetski modificiranih usjeva komplementarnim herbicidima, procjenu produkata njihove razgradnje i svih kombiniranih učinaka, među ostalim i sa samom genetski modificiranom biljkom;

⁽²²⁾ U skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 (članak 6. stavak 3.), ako davanje odobrenja nije podržala kvalificirana većina država članica, Komisija „može”, ali ne „mora” dati odobrenje.

⁽²³⁾ Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1.2.2002., str. 1.).

srijeda, 9. ožujka 2022.

5. pozdravlja činjenicu da je Komisija u dopisu zastupnicima od 11. rujna 2020. konačno uvidjela potrebu da se pri donošenju odluka o odobrenju genetski modificiranih organizama u obzir uzme održivost ⁽²⁴⁾; međutim, izražava duboko razočaranje zbog toga što je Komisija nastavila davati odobrenja za uvoz genetski modificiranih organizama u Uniju unatoč stalnim prigovorima Parlamenta i većine država članica koje glasuju protiv;
6. poziva EFSA-u da zatraži podatke o utjecaju konzumacije hrane i hrane za životinje dobivene od genetski modificiranih biljaka na crijevni mikrobiom;
7. ponovno apelira na Komisiju da u obzir uzme obveze Unije na temelju međunarodnih sporazuma, kao što su Pariški sporazum o klimatskim promjenama, Konvencija UN-a o biološkoj raznolikosti i ciljevi održivog razvoja UN-a; ponavlja svoj poziv da se nacrti provedbenih akata poprate obrazloženjem u kojem se objašnjava na koji se način poštuje načelo „nenanošenja štete” ⁽²⁵⁾;
8. naglašava da se u izmjenama Prijedloga uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 182/2011 ⁽²⁶⁾, koje je Europski parlament usvojio 17. prosinca 2020. kao temelj za pregovore s Vijećem, navodi da Komisija ne smije dati odobrenje za genetski modificirane organizme ako se za to nije izjasnila kvalificirana većina država članica; inzistira na tome da Komisija poštuje to stajalište te poziva Vijeće da hitno nastavi s radom i donese opći pristup u pogledu tog predmeta;
9. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.

⁽²⁴⁾ <https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf>

⁽²⁵⁾ Rezolucija Europskog parlamenta od 15. siječnja 2020. o europskom zelenom planu (SL C 270, 7.7.2021., str. 2), stavak 102.

⁽²⁶⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0364.

srijeda, 9. ožujka 2022.

P9_TA(2022)0063

Genetski modificirana uljana repica 73496 (DP-Ø73496-4)

Rezolucija Europskog parlamenta od 9. ožujka 2022. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu uljanu repicu 73496 (DP-Ø73496-4), sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (D077485/02 – 2021/3058(RSP))

(2022/C 347/06)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Nacrt provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu uljanu repicu 73496 (DP-Ø73496-4), sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (D077485/02,
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 7. stavak 3. i članak 19. stavak 3.,
- uzimajući u obzir Provedbenu uredbu Komisije (EU) br. 503/2013 od 3. travnja 2013. o prijavama za odobrenje genetski modificirane hrane i hrane za životinje u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća i o izmjeni Uredbi Komisije (EZ) br. 641/2004 i (EZ) br. 1981/2006 ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir glasovanje Stalnog odbora za prehrambeni lanac i zdravlje životinja iz članka 35. Uredbe (EZ) br. 1829/2003 od 11. siječnja 2022., koje nije dovelo do usvajanja mišljenja,
- uzimajući u obzir članke 11. i 13. Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir mišljenje Europske agencije za sigurnost hrane (EFSA) doneseno 5. svibnja 2021. i objavljeno 17. lipnja 2021. ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije u kojima se protivi odobravanju genetski modificiranih organizama (GMO) ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ SL L 268, 18.10.2003., str. 1.

⁽²⁾ SL L 157, 8.6.2013., str. 1.

⁽³⁾ SL L 55, 28.2.2011., str. 13.

⁽⁴⁾ Znanstveno mišljenje EFSA-ina Povjerenstva za genetski modificirane organizme o procjeni genetski modificirane uljane repice 73496 za uporabu u hrani i hrani za životinje, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 (zahtjev EFSA-GMO-NL-2012/109), EFSA Journal 2021.; 19(4)6424.

<https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/6610>

⁽⁵⁾ Parlament je u osmom sazivu donio 36 rezolucija u kojima se protivi odobravanju GMO-a. Nadalje, u devetom sazivu Parlament je donio sljedeće rezolucije:

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 10. listopada 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MZHGOJG (SYN-ØØØJG-2), sastoje se ili su proizvedeni od njega, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0028)

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 10. listopada 2019. o nacrtu Provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0029)

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 10. listopada 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobrenju za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 te genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju, triju ili četiriju pojedinačnih promjena MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 i DAS-40278-9, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0030)

srijeda, 9. ožujka 2022.

-
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. studenoga 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije kojom se produljuje odobrenje za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3), sastoje se ili su proizvedeni od njega, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0054)
  - Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. studenoga 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 89788 (MON-89788-1), sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0055)
  - Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. studenoga 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 i potkombinacije MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 i NK603 × DAS-40278-9, sastoje se ili su proizvedeni od njih na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0056)
  - Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. studenoga 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobrenju za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 te genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju, triju, četiriju ili pet pojedinačnih promjena Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 i GA21, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0057)
  - Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. svibnja 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, sastoje se od nje ili su proizvedeni od nje, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0069)
  - Rezoluciju Europskog parlamenta od 11. studenoga 2020. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603, sastoje se od njega ili su od njega proizvedeni i genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju ili triju pojedinačnih promjena MON 87427, MON 89034, MIR162 i NK603 i o stavljanju izvan snage Provedbene odluke Komisije (EU) 2018/1111 na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0291)
  - Rezoluciju Europskog parlamenta od 11. studenoga 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), sastoje se od nje ili su od nje proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0292)
  - Rezoluciju Europskog parlamenta od 11. studenoga 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobrenju za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 te genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju, triju ili četiriju pojedinačnih promjena MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 i NK603, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0293)
  - Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, sastoje se od nje ili su proizvedeni od nje, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0365).
  - Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411, te genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju ili triju pojedinačnih promjena MON 87427, MON 89034, MIR162 i MON 87411, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0366)
  - Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o nacrtu Provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MIR604 (SYN-IR6Ø4-5), sastoje se ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0367)
  - Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 88017 (MON-88Ø17-3), sastoje se ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0368)
  - Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 89034 (MON-89Ø34-3), sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0369)
  - Rezoluciju Europskog parlamenta od 11. ožujka 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk GHB614 × T304-40 × GHB119, sastoje se ili su od njega proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0080)

srijeda, 9. ožujka 2022.

- uzimajući u obzir članak 112. stavke 2. i 3. Poslovnika,
- uzimajući u obzir Prijedlog rezolucije Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane,
- A. budući da je 15. svibnja 2012. godine u skladu s člancima 5. i 17. Uredbe (EZ) br. 1829/2003 društvo Pioneer Overseas Corporation, sa sjedištem u Belgiji, u ime društva Pioneer Hi-Bred International Inc., sa sjedištem u Sjedinjenim Američkim Državama („podnositelj zahtjeva”), nacionalnom nadležnom tijelu Nizozemske podnijelo zahtjev za stavljanje na tržište hrane, sastojaka hrane i hrane za životinje koji sadržavaju genetski modificiranu uljanu repicu 73496 („genetski modificirana uljana repica”); budući da se taj zahtjev također odnosio na stavljanje na tržište proizvoda koji sadrže genetski modificiranu uljanu repicu 73496 za namjene koje nisu hrana i hrana za životinje, osim za uzgoj;
- B. budući da je EFSA 5. svibnja 2021. donijela pozitivno mišljenje o odobrenju za genetski modificiranu uljanu repicu, koje je objavljeno 17. lipnja 2021.;
- C. budući da je genetski modificirana uljana repica otporna na glifosat⁽⁶⁾ zahvaljujući ekspresiji proteina glifosat acetiltransferaze GAT4621;

Nepostojanje procjene za komplementarne herbicide

- D. budući da se Provedbenom uredbom (EU) br. 503/2013 zahtijeva procjena o tome utječu li očekivane poljoprivredne prakse na ishod proučavanih krajnjih točaka; budući da je u skladu s tom Provedbenom uredbom to posebno relevantno za biljke otporne na herbicide;
- E. budući da se u brojnim studijama iznosi da je za genetski modificirane usjeve otporne na herbicide potrebno koristiti više komplementarnih herbicida, velikim dijelom zbog pojave korova otpornih na herbicide⁽⁷⁾; budući da se zbog toga mora očekivati da će genetski modificirana uljana repica biti izložena i višim i ponovljenim dozama glifosata te da bi stoga količina njihovih ostataka i njihovih proizvoda razgradnje (metabolita) tijekom žetve mogla biti veća;

-
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 11. ožujka 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MZIR098 (SYN-ØØØ98-3), sastoje se od njega ili su od njega proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0081)
  - Rezoluciju Europskog parlamenta od 7. srpnja 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju DAS-81419-2 × DAS-44406-6, sastoje se ili su od nje proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0334)
  - Rezoluciju Europskog parlamenta od 7. srpnja 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 i genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju ili triju pojedinačnih promjena 1507, MIR162, MON810 i NK603, sastoje se ili su proizvedeni od njega, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0335)
  - Rezoluciju Europskog parlamenta od 7. srpnja 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz Bt 11 (SYN-BTØ11-1), sastoje se ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0336).
  - Rezolucija Europskog parlamenta od 15. veljače 2022. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju GMB151 (BCS-GM151-6), sastoje se ili su proizvedeni od nje, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0024).
  - Rezolucija Europskog parlamenta od 15. veljače 2022. o Nacrtu provedbene direktive Komisije o produljenju odobrenja za stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk GHB614 (BCS-GHØØ2-5), sastoje se ili su proizvedeni od njega, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0025).

⁽⁶⁾ Mišljenje EFSA-e, str. 1.

⁽⁷⁾ Vidi primjerice Bonny, S., Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact (Genetski modificirani usjevi i korovi otporni na herbicide i herbicidi: pregled i učinak), Environmental Management, siječanj 2016.;57(1), str. 31.-48., <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738> i Benbrook, C.M., Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years (Učinak genetski modificiranih usjeva na korištenje pesticida u SAD-u – prvih šesnaest godina), Environmental Sciences Europe; 28. rujna 2012., sv. 24(1), <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>

srijeda, 9. ožujka 2022.

- F. budući da je EFSA u studenome 2015. zaključila da glifosat vjerojatno nije karcinogen, a Europska agencija za kemikalije u ožujku 2017. da nije potrebna klasifikacija; budući da je za razliku od njih Međunarodna agencija za istraživanje raka, agencija Svjetske zdravstvene organizacije specijalizirana za rak, 2015. glifosat kategorizirala kao tvar koja je vjerojatno karcinogena za čovjeka; budući da se u nizu najnovijih znanstvenih stručno recenziranih studija potvrđuje moguća karcinogenost glifosata ⁽⁸⁾;
- G. budući da prema EFSA-i ne postoje toksikološki podaci na temelju kojih bi se mogla provesti procjena rizika koji za potrošače predstavljaju metaboliti N-acetil-glifosat i N-acetil-AMPA, koji su relevantni za uporabu na genetski modificiranim biljnim sortama otpornima na glifosat koje se uvoze u Uniju ⁽⁹⁾;
- H. budući da se smatra da procjena ostataka herbicida i proizvoda njihove razgradnje pronađenih na genetski modificiranim biljkama nije u nadležnosti Povjerenstva EFSA-e za genetski modificirane organizme te se stoga ne provodi u okviru postupka davanja odobrenja za genetski modificirane organizme; budući da je to problematično jer na način na koji pojedina genetski modificirana biljka razgrađuje komplementarne herbicide, te na sastav, a stoga i toksičnost metabolita, može utjecati sama genetska modifikacija ⁽¹⁰⁾;

Primjedbe nadležnog tijela države članice

- I. budući da su države članice tijekom tromjesečnog razdoblja savjetovanja EFSA-i uputile brojne kritike ⁽¹¹⁾; budući da te kritičke primjedbe obuhvaćaju i to da se metodološki pristupi koji se primjenjuju pri procjeni rizika povezanih s genetski modificiranom uljanom repicom u nekim slučajevima razlikuju od onih preporučenih u smjernicama EFSA-e, što znači da procjena rizika pati od očitih nedostataka i da se ne mogu donijeti čvrsti zaključci o sigurnosti, da nije dovoljno dokazano ni jesu li lokacije ispitivanja reprezentativne za različite okolišne uvjete prisutne tijekom komercijalne proizvodnje materijala od uljane repice uvezenih u Uniju, da nije procijenjena ni razina ostataka od tretiranja glifosatom ni metabolita glifosata u genetski modificiranoj uljanoj repici, da se sigurnost genetski modificirane uljane repice ne može potvrditi bez informacija o koncentracijama glifosata, N-acetil-glifosata i njegovih metabolita te da nema dokaza o netoksičnosti aciliranog glifosata;

Ispunjavanje međunarodnih obveza Unije

- J. budući da se u izvješću posebnog izvjestitelja Ujedinjenih naroda za pravo na hranu iz 2017. godine zaključuje da opasni pesticidi, posebno u zemljama u razvoju, imaju katastrofalne učinke po zdravlje ⁽¹²⁾; budući da se u okviru cilja održivog razvoja br. 3.9 UN-a do 2030. želi u velikoj mjeri smanjiti broj smrtnih slučajeva i bolesti prouzročenih opasnim kemikalijama te onečišćenjem i kontaminacijom zraka, vode i tla ⁽¹³⁾; budući da bi se odobravanjem uvoza genetski modificirane uljane repice povećala potražnja za tom biljkom tretiranom glifosatom, čime bi se povećala izloženost radnika i okoliša u trećim zemljama; budući da rizik od povećane izloženosti radnika i okoliša osobito zabrinjava kad je riječ o genetski modificiranim usjevima otpornima na herbicide, s obzirom na veće količine herbicida koje se za njih koriste;
- K. budući da prema stručno ocijenjenoj studiji Roundup objavljenoj 2020. jedan od najviše korištenih herbicida na bazi glifosata u svijetu može dovesti do gubitka biološke raznolikosti, zbog čega ekosustavi postaju osjetljiviji na onečišćenje i klimatske promjene ⁽¹⁴⁾;

⁽⁸⁾ Vidi, na primjer, <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1383574218300887>, <https://academic.oup.com/ije/advance-article/doi/10.1093/ije/dyz017/5382278>, <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0219610> i <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6612199/>

⁽⁹⁾ Zaključak EFSA-e o stručnom pregledu procjene rizika od pesticida s aktivnom tvari glifosatom, EFSA Journal 2015.; 13(11):4302, str. 3. <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5263>

⁽¹⁰⁾ To je doista slučaj kod glifosata, kako se navodi u obrazloženom mišljenju EFSA-ine revizije postojećih maksimalnih razina ostataka glifosata u skladu s člankom 12. Uredbe (EZ) br. 396/2005, EFSA Journal 2018; 16(5):5263, str. 12., <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5263>

⁽¹¹⁾ Primjedbe država članica dostupne su u bazi pitanja EFSA-e: <https://www.efsa.europa.eu/en/register-of-questions>

⁽¹²⁾ <https://www.ohchr.org/EN/Issues/Food/Pages/Pesticides.aspx>

⁽¹³⁾ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/>

⁽¹⁴⁾ <https://www.mcgill.ca/newsroom/channels/news/widely-used-weed-killer-harming-biodiversity-320906>

srijeda, 9. ožujka 2022.

- L. budući da Unija kao stranka potpisnica Konvencije UN-a o biološkoj raznolikosti mora zajamčiti da se aktivnostima u okviru njezine jurisdikcije ili pod njezinom kontrolom ne prouzročava šteta u okolišu drugih država ⁽¹⁵⁾;
- M. budući da se u Uredbi (EZ) br. 1829/2003 navodi da genetski modificirana hrana ili hrana za životinje ne smije imati nepovoljne učinke na zdravlje ljudi, zdravlje životinja ili okoliš te da Komisija pri sastavljanju svojih odluka mora uzeti u obzir sve relevantne odredbe prava Unije i druge legitimne čimbenike važne za predmet koji se razmatra; budući da bi takvi legitimni faktori trebali obuhvaćati obveze Unije u okviru ciljeva održivog razvoja UN-a, Pariškog klimatskog sporazuma i Konvencije UN-a o biološkoj raznolikosti;

Nedemokratsko donošenje odluka

- N. budući da na glasovanju Stalnog odbora za lanac prehrane i zdravlje životinja iz članka 35. Uredbe (EZ) br. 1829/2003 koje je održano 11. siječnja 2022. nije doneseno nikakvo mišljenje, što znači da kvalificirana većina država članica nije podržala odobrenje;
- O. budući da Komisija uviđa problematičnost činjenice da i dalje donosi odluke o davanju odobrenja za genetski modificirane organizme bez podrške kvalificirane većine država članica, što čini iznimku za odobrenja proizvoda općenito, ali je ona postala pravilo pri donošenju odluka o odobrenjima za genetski modificiranu hranu i hranu za životinje;
- P. budući da je Parlament u svojem osmom sazivu usvojio ukupno 36 rezolucija u kojima se protivi stavljanju na tržište genetski modificiranih organizama za hranu i hranu za životinje (33 rezolucije) i uzgoju genetski modificiranih organizama u Uniji (tri rezolucije); budući da je Parlament u svojem devetom sazivu usvojio već 23 prigovora na stavljanje genetski modificiranih organizama na tržište; budući da odobravanje nijednog od tih genetski modificiranih organizama nije podržala kvalificirana većina država članica; budući da razlozi zbog kojih države članice ne podržavaju odobrenja uključuju nepoštovanje načela predostrožnosti u postupku odobravanja i znanstvena pitanja povezana s procjenom rizika;
- Q. budući da Komisija i dalje daje odobrenja za genetski modificirane organizme unatoč tome što je i sama priznala postojanje demokratskih nedostataka te usprkos izostanku potpore država članica i prigovorima Parlamenta;
- R. budući da u slučajevima kad u Žalbenom odboru davanje odobrenja nije podržala kvalificirana većina država članica nije potrebno mijenjati zakonodavstvo kako bi se Komisiji omogućilo da uskrati odobrenje za genetski modificirane organizme ⁽¹⁶⁾;
1. smatra da Nacrt provedbene odluke Komisije prekoračuje provedbene ovlasti predviđene Uredbom (EZ) br. 1829/2003;
  2. smatra da Nacrt provedbene odluke Komisije nije u skladu s pravom Unije jer nije spojiv s ciljem Uredbe (EZ) br. 1829/2003, a on je, u skladu s općim načelima utvrđenima u Uredbi (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁷⁾, pružanje osnove za visoku razinu zaštite života i zdravlja ljudi, zdravlja i dobrobiti životinja, interesa okoliša i potrošača u pogledu genetski modificirane hrane i hrane za životinje, uz istovremeno jamčenje uspješnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta;
  3. traži od Komisije da povuče svoj Nacrt provedbene odluke;
  4. ponovno poziva Komisiju da ne odobrava genetski modificirane usjeve otporne na herbicide dok se zdravstveni rizici povezani s ostacima temeljito ne istraže na osnovi pojedinačnih slučajeva, što zahtijeva potpunu procjenu ostataka od prskanja genetski modificiranih usjeva komplementarnim herbicidima, procjenu produkata njihove razgradnje i svih kombiniranih učinaka, među ostalim i sa samom genetski modificiranom biljkom;

⁽¹⁵⁾ Konvencija UN-a o biološkoj raznolikosti, članak 3.: <https://www.cbd.int/convention/articles?a=cbd-03>

⁽¹⁶⁾ U skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 (članak 6. stavak 3.), ako ne postoji kvalificirana većina država članica za odobrenje, Komisija „može” ali „ne mora” dati odobrenje.

⁽¹⁷⁾ Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1.2.2002., str. 1.).

srijeda, 9. ožujka 2022.

5. pozdravlja činjenicu da je Komisija u dopisu zastupnicima od 11. rujna 2020. konačno uvidjela potrebu da se pri donošenju odluka o odobrenju genetski modificiranih organizama u obzir uzme održivost ⁽¹⁸⁾; međutim, izražava duboko razočaranje zbog toga što je Komisija nastavila davati odobrenja za uvoz genetski modificiranih organizama u Uniju unatoč stalnim prigovorima Parlamenta i većine država članica koje glasuju protiv;
6. poziva EFSA-u da zatraži podatke o utjecaju konzumacije hrane i hrane za životinje dobivene od genetski modificiranih biljaka na crijevni mikrobiom;
7. ponovno apelira na Komisiju da u obzir uzme obveze Unije na temelju međunarodnih sporazuma, kao što su Pariški sporazum o klimatskim promjenama, Konvencija UN-a o biološkoj raznolikosti i ciljevi održivog razvoja UN-a; ponavlja svoj poziv da se nacrti provedbenih akata poprate obrazloženjem u kojem se objašnjava na koji se način poštuje načelo „nenanošenja štete” ⁽¹⁹⁾;
8. naglašava da se u izmjenama Prijedloga uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 182/2011 ⁽²⁰⁾, koje je Europski parlament usvojio 17. prosinca 2020. kao temelj za pregovore s Vijećem, navodi da Komisija ne smije dati odobrenje za genetski modificirane organizme ako se za to nije izjasnila kvalificirana većina država članica; inzistira na tome da Komisija poštuje to stajalište te poziva Vijeće da hitno nastavi s radom i donese opći pristup u pogledu tog predmeta;
9. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.

⁽¹⁸⁾ <https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf>

⁽¹⁹⁾ Rezolucija Europskog parlamenta od 15. siječnja 2020. o europskom zelenom planu (SL C 270, 7.7.2021., str. 2.), stavak 102.

⁽²⁰⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0364.

srijeda, 9. ožujka 2022.

P9_TA(2022)0064

Vanjsko upletanje u sve demokratske procese u Europskoj uniji**Rezolucija Europskog parlamenta od 9. ožujka 2022. o vanjskom upletanju u sve demokratske procese u Europskoj uniji, uključujući dezinformiranje (2020/2268(INI))**

(2022/C 347/07)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”), a posebno njezine članke 7., 8., 11., 12., 39., 40., 47. i 52.,
- uzimajući u obzir Povelju Ujedinjenih naroda, a posebno njezine članke 1. i 2.,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Opće skupštine Ujedinjenih naroda 2131 (XX) od 21. prosinca 1965. naslovljenu „Deklaracija o neprihvatljivosti intervencije u unutarnjim poslovima država i zaštiti njihove neovisnosti i suverenosti”,
- uzimajući u obzir Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, a posebno njezine članke 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 16. i 17., i Protokol uz tu Konvenciju, a posebno njegov članak 3.,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 23. studenoga 2016. o strateškoj komunikaciji EU-a za borbu protiv propagande koju protiv nje provode treće strane ⁽¹⁾ i svoju preporuku od 13. ožujka 2019. o popratnim mjerama koje je ESVD poduzeo dvije godine nakon izvješća EP-a o strateškoj komunikaciji EU-a za borbu protiv propagande koju protiv njega provode treće strane ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. lipnja 2018. o kiberobrani ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir zajedničke komunikacije Komisije i Visoke predstavnice Europske unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 5. prosinca 2018. naslovljenu „Akcijski plan za borbu protiv dezinformiranja” (JOIN(2018)0036) te od 14. lipnja 2019. naslovljenu „Izvješće o provedbi Akcijskog plana za borbu protiv dezinformiranja” (JOIN(2019)0012),
- uzimajući u obzir zajednički radni dokument od 23. lipnja 2021. o petom izvješću o napretku provedbe Zajedničkog okvira za suzbijanje hibridnih prijetnji iz 2016. i Zajedničke komunikacije o jačanju otpornosti i poboljšanju sposobnosti za borbu protiv hibridnih prijetnji iz 2018. (SWD(2021)0729),
- uzimajući u obzir akcijski plan za europsku demokraciju (COM(2020)0790),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 3. prosinca 2020. naslovljenu „Europski mediji u digitalnom desetljeću: akcijski plan za potporu oporavku i transformaciji” (COM(2020)0784),
- uzimajući u obzir Akt o digitalnim uslugama,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 20. listopada 2021. o Europskim medijima u digitalnom desetljeću: Akcijski plan za potporu oporavku i transformaciji ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Kodeks dobre prakse u suzbijanju dezinformacija iz 2018. te Smjernice za jačanje Kodeksa dobre prakse u suzbijanju dezinformacija iz 2021. (COM(2021)0262) te preporuke Europske skupine regulatora za audiovizualne medijske usluge za novi kodeks dobre prakse u suzbijanju dezinformacija iz listopada 2021.,

⁽¹⁾ SL C 224, 27.6.2018., str. 58.

⁽²⁾ SL C 23, 21.1.2021., str. 152.

⁽³⁾ SL C 28, 27.1.2020., str. 57.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0428.

srijeda, 9. ožujka 2022.

- uzimajući u obzir tematsko izvješće Europskog revizorskog suda br. 9/2021 naslovljeno „Dezinformacije koje utječu na EU: poduzeti su određeni koraci, ali problem nije riješen”,
- uzimajući u obzir Komisijin Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o otpornosti kritičnih subjekata (COM(2020)0829) i predloženi prilog toj direktivi,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2019/452 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. ožujka 2019. o uspostavi okvira za provjeru izravnih stranih ulaganja u Uniji ⁽⁵⁾ (Uredba o provjeri izravnih stranih ulaganja) i Smjernice o Uredbi o provjeri izravnih stranih ulaganja (C(2020)1981) iz ožujka 2020.,
- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 16. prosinca 2020. o strategiji EU-a za kibersigurnost za digitalno desetljeće (JOIN(2020)0018),
- uzimajući u obzir članke Komisije za međunarodno pravo o odgovornosti država za međunarodno protupravne akte,
- uzimajući u obzir Komisijin Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o mjerama za visoku zajedničku razinu kibersigurnosti širom Unije i stavljanju izvan snage Direktive (EU) 2016/1148 (COM(2020)0823),
- uzimajući u obzir instrumentarij EU-a za mjere ublažavanja rizika za kibersigurnost 5G tehnologije iz ožujka 2021.;
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2019/881 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o ENISA-i (Agencija Europske unije za kibersigurnost) te o kibersigurnosnoj certifikaciji u području informacijske i komunikacijske tehnologije i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 526/2013 ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir studije, brifinge i dubinske analize koje je naručio Posebni odbor za vanjsko upletanje u sve demokratske procese u Europskoj uniji, uključujući dezinformiranje (INGE),
- uzimajući u obzir saslušanje Frances Haugen održano 8. studenoga 2021. u organizaciji Odbora Europskog parlamenta za unutarnje tržište i zaštitu potrošača u suradnji s drugim odborima,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 7. listopada 2021. o stanju kapaciteta EU-a za kiberobranu ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir ciljeve održivog razvoja Ujedinjenih naroda, posebno cilj br. 16 kojim se promiču mirna i uključiva društva radi održivog razvoja,
- uzimajući u obzir govor o stanju Unije i pismo namjere iz 2021.,
- uzimajući u obzir izvješće glavnog tajnika UN-a o „našem zajedničkom planu” od 10. rujna 2021.,
- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjsku i sigurnosnu politiku od 10. lipnja 2020. naslovljenu „Borba protiv dezinformacija o bolesti COVID-19 – Prepoznavanje činjenica” (JOIN(2020)0008),
- uzimajući u obzir Odluku Vijeća od 15. studenoga 2021. o izmjeni svojeg režima sankcija protiv Bjelorusa kako bi se kriteriji za uvrštenje na popis proširili na pojedince i subjekte koji organiziraju hibridne napade ili doprinose tim napadima te instrumentalizaciju ljudskih bića koju provodi bjeloruski režim,
- uzimajući u obzir svoju odluku od 18. lipnja 2020. o osnivanju, nadležnostima, brojčanom sastavu i trajanju mandata ⁽⁸⁾ Posebnog odbora za vanjsko upletanje u sve demokratske procese u Europskoj uniji, uključujući dezinformiranje, donesenu u skladu s člankom 207. Poslovnika Parlamenta,
- uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,

⁽⁵⁾ SL L 79 I, 21.3.2019., str. 1.

⁽⁶⁾ SL L 151, 7.6.2019., str. 15.

⁽⁷⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0412.

⁽⁸⁾ SL C 362, 8.9.2021., str. 186.

srijeda, 9. ožujka 2022.

- uzimajući u obzir izvješće Posebnog odbora za vanjsko upletanje u sve demokratske procese u Europskoj uniji, uključujući dezinformiranje (A9-0022/2022),
- A. budući da vanjsko upletanje predstavlja tešku povredu univerzalnih vrijednosti i načela na kojima se temelji Unija, primjerice ljudskog dostojanstva, slobode, jednakosti, solidarnosti, poštovanja ljudskih prava i temeljnih sloboda, demokracije i vladavine prava;
- B. budući da su vanjsko upletanje, manipuliranje informacijama i dezinformiranje zlorabe temeljnih sloboda izražavanja i informiranja navedenih u članku 11. Povelje te da ugrožavaju te slobode, ali i narušavaju demokratske procese u EU-u i njegovim državama članicama, primjerice održavanje slobodnih i poštenih izbora; budući da je cilj vanjskog upletanja iskrivljavanje i lažno prikazivanje činjenica, umjetno povećanje jednostranih argumenata, diskreditiranje informacija kako bi se degradirao politički diskurs i u konačnici potkopalo povjerenje u izborni sustav, a time i u sam demokratski proces;
- C. budući da Rusija objavljuje dezinformacije nezapamćene zlonamjernosti i razmjera, i u tradicionalnim medijskim kućama i na platformama društvenih mreža, kako bi obmanula svoje građane u zemlji i međunarodnu zajednicu uoči i tijekom ratne agresije na Ukrajinu, koju je Rusija započela 24. veljače 2022., što dokazuje da se čak i informacije mogu koristiti kao oružje;
- D. budući da se i pri svim mjerama protiv vanjskog upletanja i manipulacije informacijama moraju poštovati temeljne slobode izražavanja i informiranja; budući da Agencija EU-a za temeljna prava (FRA) ima ključnu ulogu u ocjenjivanju poštovanja temeljnih prava, što se odnosi i na članak 11. Povelje, kako bi se izbjeglo nerazmjerno djelovanje; budući da akteri vanjskog upletanja i manipuliranja informacijama zloupotrebljavaju te slobode u svoju korist te da je stoga od ključne važnosti pojačati preventivnu borbu protiv vanjskog upletanja i manipuliranja informacijama jer naša demokracija ovisi o tome da ljudi donose informirane odluke;
- E. budući da postoje dokazi da zlonamjerni i autoritarni strani državni i nedržavni akteri, poput Rusije, Kine i drugih, pribjegavaju manipulaciji informacijama i drugim sličnim potezima radi upletanja u demokratske procese u EU-u; budući da se ti napadima, koji su dio strategije hibridnog ratovanja i predstavljaju kršenje međunarodnog prava, obmanjuje građane i utječe na njihove odluke na biralistu, pojačavaju razdorne rasprave, dijele i polariziraju društva te iskorištavaju njihove ranjivosti, promiče govor mržnje, pogoršava položaj ranjivih skupina za koje je vjerojatnije da će postati žrtve dezinformacija, narušava integritet demokratskih izbora i referendumata, potiče nepovjerenje u nacionalne vlade, javna tijela i liberalni demokratski poredak i da za cilj imaju destabilizirati europsku demokraciju te stoga predstavljaju ozbiljnu prijetnju sigurnosti i suverenosti EU-a;
- F. budući da vanjsko upletanje predstavlja obrazac ponašanja koji ugrožava i negativno utječe na vrijednosti, demokratske postupke, političke procese, sigurnost država i građana te sposobnost nošenja s izvanrednim situacijama; budući da je takvo upletanje po svojoj prirodi manipulativno te da se vrši i financira namjerno i koordinirano; budući da za takvo upletanje odgovorni mogu biti i državni i nedržavni akteri, što se odnosi i na njihove agente unutar ili izvan vlastitog teritorija te da im u njihovu upletanju često pomažu politički suradnici u državama članicama koji ostvaruju političku i gospodarsku dobit davanjem prednosti stranim strategijama; budući da je, s obzirom na to da vanjski akteri koriste domaće agente i imaju domaće saveznike, razlika između vanjskog i domaćeg upletanja ponekad nejasna;
- G. budući da su taktike koje se koriste za vanjsko upletanje raznolike te da uključuju dezinformiranje, suzbijanje informacija, manipuliranje platformama društvenih medija i njihovim algoritmima, uvjetima korištenja i sustavima oglašavanja, kibernetičke napade, objavljivanje informacija dobivenih hakerskim napadima (engl. *hack and leak*) kako bi se stekli podaci o glasačima i dovela u pitanje legitimnost izbornog postupka, prijetnje novinarima, istraživačima, političarima i članovima organizacija civilnog društva i njihovo uznemiravanje, prikrivene donacije i zajmovi političkim strankama, kampanjama u korist određenih kandidata, organizacijama i medijskim kućama, fiktivne medijske kuće i organizacije kao i one pod stranim utjecajem, vrbovanje i kooptiranje elita, „prljav” novac, fiktivne identitete i osobnosti, pritisak u pogledu samocenzuriranja, zlorabu povijesnih, vjerskih i kulturnih narativa, pritiske na obrazovne i kulturne institucije, preuzimanje kontrole nad kritičnom infrastrukturom, pritiske na strane građane koji žive u EU-u, instrumentalizaciju migranata i špijunažu; budući da se te taktike često kombiniraju kako bi se pojačao njihov učinak;
- H. budući da manipuliranje informacijama i širenje dezinformacija mogu služiti gospodarskim interesima državnih i nedržavnih aktera i njihovih posrednika i dovesti do gospodarskih ovisnosti koje se mogu iskoristiti za političke ciljeve; budući da u svijetu nekinetičkog međunarodnog natjecanja vanjsko upletanje može biti jedan od glavnih alata za

srijeda, 9. ožujka 2022.

destabilizaciju i slabljenje ciljanih rivala ili za jačanje vlastite konkurentne prednosti uspostavom kanala utjecaja, ovisnosti o opskrbnom lancu, ucjene ili prisile; budući da dezinformiranje izaziva izravnu i neizravnu gospodarsku štetu koja se još uvijek sustavno ne procjenjuje;

- I. budući da su pogrešne informacije provjerljivo netočne informacije čija svrha nije nanošenje štete dok su dezinformacije provjerljivo netočne ili obmanjujuće informacije koje su namjerno stvorene, predstavljene ili širene u svrhu nanošenja štete ili postizanja potencijalno disruptivnog učinka na društvo obmanjivanjem javnosti ili stjecanja ekonomske dobiti;
- J. budući da je unutar EU-a potrebno utvrditi zajedničke i detaljne definicije i metodologije kako bi se poboljšalo zajedničko razumijevanje prijetnji i razvili odgovarajući standardi EU-a za bolje pripisivanje i odgovor; budući da je Europska služba za vanjsko djelovanje (ESVD) u tom smislu uložila znatne napore; budući da te definicije moraju osigurati otpornost na vanjsko upletanje i poštovanje ljudskih prava; budući da je suradnja s partnerima istih nazora u relevantnim međunarodnim forumima u pogledu zajedničke definicije vanjskog upletanja kako bi se uspostavili međunarodni standardi i norme od presudnog značaja; budući da bi EU trebao preuzeti vodeću ulogu u uspostavi jasnih međunarodnih pravila za pripisivanje vanjskog upletanja;

Potreba za koordiniranom strategijom protiv vanjskog upletanja

- K. budući da su diljem svijeta pokušaji vanjskog upletanja sve češći i sve sustavniji i sofisticiraniji, uz raširenu upotrebu umjetne inteligencije i smanjenu mogućnost pripisivanja odgovornosti;
- L. budući da je dužnost EU-a i njegovih država članica da sve građane i infrastrukturu, kao i svoje demokratske sustave, zaštite od pokušaja vanjskog upletanja; budući da se, međutim, čini da EU i njegove države članice nemaju odgovarajuća i dostatna sredstva potrebna kako bi bolje spriječili, otkrili, pripisali, suzbili i sankcionirali te prijetnje;
- M. budući da mnogi kreatori politika i stanovništvo u cjelini ne znaju dovoljno o tim pitanjima, čime se nenamjerno može doprinijeti otvaranju daljnjim ugrozama; budući da pitanje kampanja dezinformiranja nije bilo među glavnim prioritetima europskih kreatora politika; budući da su saslušanja i rad posebnog odbora INGE doprinijeli javnom priznavanju i kontekstualizaciji tih pitanja i omogućili da se postavi okvir za europsku raspravu o vanjskom upletanju; budući da su dugotrajni naponi vanjskih aktera u pogledu dezinformiranja već doprinijeli pojavi domaćih izvora dezinformacija;
- N. budući da je ključno da institucionalna tijela i neovisni analitičari i provjeravatelji činjenica mogu transparentno pratiti stanje u pogledu vanjskog upletanja u stvarnom vremenu, djelotvorno koordinirati svoje djelovanje i razmjenjivati informacije kako bi se poduzele odgovarajuće mjere, što ne podrazumijeva samo pružanje informacija o zlonamjernim napadima koji su u tijeku, nego i njihovo suzbijanje; budući da je jednako nužno posvetiti odgovarajuću pozornost mapiranju društva i utvrđivanju područja koja su najosjetljivija i najpodložnija stranim manipulacijama i dezinformiranju te rješavanju uzroka tih ranjivosti;
- O. budući da glavni prioritet obrane EU-a, odnosno otpornosti i pripravnosti građana EU-a na vanjsko upletanje i manipuliranje informacijama, zahtijeva dugoročan pristup kojim će biti obuhvaćeno cijelo društvo, počevši od obrazovanja i podizanja razine osviještenosti o problemima u ranoj fazi;
- P. budući da je za identificiranje ranjivosti te otkrivanje i neutraliziranje napada potrebna suradnja i koordinacija među administrativnim razinama i sektorima u državama članicama i na razini EU-a te sa zemljama sličnih nazora, kao i s civilnim društvom i privatnim sektorom; budući da postoji hitna potreba za usklađivanjem percepcija prijetnji nacionalnoj sigurnosti;

Jačanje otpornosti s pomoću osvješćivanja situacije, medijske i informacijske pismenosti, medijskog pluralizma, neovisnog novinarstva i obrazovanja

- Q. budući da su osvješćivanje situacije, čvrsti demokratski sustavi, snažna vladavina prava, dinamično civilno društvo, rano upozoravanje i procjena prijetnji prvi koraci ka suzbijanju manipuliranja informacijama i upletanja; budući da, unatoč ostvarenom napretku u osvješćivanju o vanjskom upletanju, mnogi, a među njima i kreatori politika i javni službenici koji djeluju u osjetljivim područjima, još uvijek nisu svjesni potencijalnih rizika povezanih s vanjskim upletanjem i kako ih riješiti;

srijeda, 9. ožujka 2022.

- R. budući da su visokokvalitetni, održivo i transparentno financirani i neovisni informativni mediji i profesionalno novinarstvo od ključne važnosti za medijske slobode i pluralizam te vladavinu prava i time jedan od temelja demokracije i najbolja protumjera za dezinformiranje; budući da neki strani akteri iskorištavaju slobodu zapadnih medija kako bi širili dezinformacije; budući da je digitalno doba izazovno vrijeme za profesionalne medije i tradicionalno novinarstvo, kao kvalitetan izvor informacija; budući da je kvalitetno obrazovanje u novinarstvu i osposobljavanje unutar EU-a i izvan njega potrebno kako bi se osigurala vrijedne novinarske analize i visoki izdavački standardi; budući da EU treba nastaviti podupirati novinarstvo u digitalnom okruženju; budući da bi znanstveno utemeljena komunikacija trebala imati važnu ulogu;
- S. budući da su urednički neovisni javni mediji ključni i nezamjenjivi u pružanju visokokvalitetne i nepristrane usluge informiranja šire javnosti te da moraju biti zaštićeni od zlonamjernog vrbovanja i ojačani kao temeljni stup u borbi protiv dezinformiranja;
- T. budući da različiti dionici i institucije za analizu vanjskog upletanja upotrebljavaju različite metodologije i definicije – koje su pak različitih stupnjeva razumljivosti – te budući da te razlike mogu biti prepreka za usporedivo praćenje, analizu i procjenu razine prijetnje, čime je otežano zajedničko djelovanje; budući da postoji potreba za definicijom i metodologijom na razini EU-a kako bi se poboljšala zajednička analiza prijetnji;
- U. budući da, kako bi se na odgovarajući način riješila ova problematika, terminologiju koja je usmjerena na sadržaj, primjerice na pojmove poput lažnih, neistinitih ili obmanjujućih vijesti i dezinformiranja, treba dopuniti terminologijom koja je usredotočena na ponašanje; budući da bi takvu terminologiju trebalo uskladiti i držati je se;
- V. budući da su osposobljavanje u području medijske i digitalne pismenosti, i za djecu i za odrasle, te jačanje osviještenosti važni alati kako bi građani postali otporniji na pokušaje upletanja u informacijskom prostoru i kako bi se izbjeglo manipuliranje i polarizacija; budući da su, općenito gledano, društva s visokom razinom medijske pismenosti otpornija na vanjsko upletanje; budući da bi novinarske metode rada poput konstruktivnog novinarstva na mogle pomoći u jačanju povjerenja u novinarstvo među građanima;
- W. budući da se manipuliranje informacijama može vršiti na različite načine, primjerice širenjem dezinformacija i potpuno neistinitih vijesti, iskrivljavanjem činjenica, diskursa i stajališta, suzbijanjem određenih informacija ili stajališta, izvlačenjem informacija iz konteksta, manipuliranjem osjećajima, promicanjem govora mržnje, favoriziranjem nekih stajališta u odnosu na druga te uznemiravanjem građana kako bi ih se ušutkalo; budući da je jedan od ciljeva manipulacije stvaranje kaosa kako bi se potaknuo gubitak povjerenja građana u stara i nova „tijela pristupa” informacijama; budući da je granica između slobode izražavanja i promicanja govora mržnje i dezinformacija tanka i da se ne bi smjela zloupotrebljavati;
- X. budući da su se Azerbajdžan, Kina, Turska i Rusija, među ostalima, obušili na novinare i protivnike u Europskoj uniji, kao u slučaju azerbajdžanskog blogera i pripadnika oporbe Mahammada Mirzalija u Nantesu ili turskog novinara Erka Acarera u Berlinu;
- Y. budući da postoje konkretni dokazi da su demokratski procesi EU-a meta upletanja u okviru kampanja dezinformiranja koje dovode u pitanje demokratske ideale i temeljna prava; budući da je dezinformiranje u pogledu, među ostalim, pitanja roda, LGBTIQ+ zajednice, seksualnog i reproduktivnog zdravlja i prava te manjina oblik dezinformiranja kojim se ugrožavaju ljudska prava i potkopavaju digitalna i politička prava, kao i sigurnost i zaštita njegovih meta, čime se potiču trzavice i nejedinstvo među državama članicama; budući da su tijekom izbornih kampanja političke kandidatkinje često nerazmjerno meta seksističkih diskursa, što dovodi do obeshrabrivanja žena da sudjeluju u demokratskim procesima; budući da voditelji tih kampanja dezinformiranja, pod krinkom promicanja „tradicionalnih” ili „konzervativnih” vrijednosti, ulaze u strateške saveze s lokalnim partnerima kako bi se stekao pristup lokalnim informacijama te da postoje izvješća da su primljeni milijuni eura iz stranih izvora;
- Z. budući da osim državnih institucija, novinara, kreatora javnog mnijenja i privatnog sektora, svaki dio društva i svaki pojedinac imaju važnu ulogu u identificiranju i sprečavanju širenja dezinformacija i upozoravanju izloženih osoba u njihovu okruženju; budući da su civilno društvo, akademska zajednica i novinari već dali snažan doprinos podizanju osviještenosti u javnosti i jačanju društvene otpornosti, među ostalim u suradnji s partnerima u partnerskim zemljama;

srijeda, 9. ožujka 2022.

- AA. budući da organizacije civilnog društva koje predstavljaju glasove manjina i organizacije za ljudska prava diljem Europe i dalje nemaju dovoljno sredstava, unatoč tome što imaju ključnu ulogu u podizanju razine osviještenosti i suzbijanju dezinformiranja; budući da bi organizacijama civilnog društva trebalo osigurati odgovarajuća sredstva kako bi mogle sudjelovati u ograničavanju utjecaja vanjskog upletanja;
- AB. budući da je, kada započne širenje dezinformacija, važan jednostavan i pravodoban pristup informacijama iz pouzdanih izvora koje se temelje na činjenicama;
- AC. budući da je potrebno brzo otkriti napade vanjskog upletanja i pokušaje manipuliranja informacijskom sferom kako bi ih se suzbilo; budući da analiza obavještajnih podataka i svijest EU-a o situaciji ovisi o volji država članica da dijele informacije; budući da je predsjednica Europske komisije predložila da se razmotri osnivanje Zajedničkog centra EU-a za osvješćivanje situacije; budući da su prevencija i proaktivne mjere kao što su preventivno razotkrivanje i robusan informacijski ekosustav mnogo djelotvorniji od naknadnih napora za provjeru činjenica i razotkrivanje, koji pokazuju manji doseg od izvornih dezinformacija; budući da EU i njegove države članice trenutačno nemaju dovoljno kapaciteta da poduzme te mjere; budući da bi novi analitički alati temeljeni na umjetnoj inteligenciji, primjerice litavski Debunk.eu, mogli pomoći u otkrivanju napada, razmjeni saznanja i informiranju javnosti;
- AD. budući da dezinformacijama pogoduju okruženje slabog ili fragmentiranog nacionalnog diskursa ili diskursa na razini EU-a, polarizirajuće i emotivne rasprave jer se naslanjaju na slabe točke i pristranost društava i pojedinaca te budući da se dezinformacijama narušava javna rasprava koja prati izbore i druge demokratske procese, što građanima može otežati donošenje informiranih odluka;

Vanjsko upletanje preko internetskih platformi

- AE. budući da internetske platforme mogu biti lako dostupni i cjenovno pristupačni alati za one koji se upuštaju u manipuliranje informacijama i druge vrste upletanja poput širenja mržnje i uznemirivanja, narušavanja sigurnosti internetskih zajednica, ušutkavanja protivnika, špijunaže ili širenja dezinformacija; budući da je dokazano da njihovo funkcioniranje potiče iskazivanje polariziranih i ekstremnih mišljenja nauštrb informacija utemeljenih na činjenicama; budući da su platforme zainteresirane strane te da nisu nužno neutralne u načinu na koji postupaju s informacijama; budući da neke internetske platforme imaju velike koristi od sustava kojim se pojačavaju podjele, ekstremizam i polarizacija; budući da je internetski prostor postao jednako važno mjesto za našu demokraciju kao i fizički prostor te su stoga potrebna odgovarajuća pravila i za taj prostor;
- AF. budući da su platforme ubrzale i pogoršale širenje pogrešnih informacija i dezinformacija na dosad nezabilježen i izazovan način; budući da internetske platforme kontroliraju protok informacija i oglašavanje na internetu, budući da te platforme za kontrolu tih tokova osmišljavaju i koriste algoritme te budući da nisu transparentne, da nemaju odgovarajuće postupke za provjeru identiteta, koriste nejasnu i nepreciznu terminologiju i dijele vrlo malo informacija o strukturi, upotrebi i učincima tih algoritama ili ih uopće ne dijele; budući da je komponenta ovisnosti algoritama internetskih platformi stvorila ozbiljan problem javnog zdravlja koji treba riješiti; budući da bi internetske platforme trebale biti odgovorne za štetne učinke svojih usluga jer su neke platforme bile svjesne nedostataka u svojim algoritmima, a posebno svoje ulogu u širenju sadržaja koji unosi razdor, ali ih nisu rješavale kako bi povećale dobit, kao što su to otkrili zviždači;
- AG. budući da su 27. veljače 2022., kao odgovor na rusku ratnu agresiju na Ukrajinu, premijeri Estonije, Latvije, Litve i Poljske poslali pismo glavnim direktorima platformi društvenih mreža koje vode velika tehnološka društva (Twitter, Alphabet, YouTube i Meta) u kojemu su, među ostalim, pozvali na zatvaranje naloga s kojih se sudjeluje u ratnim zločinima i zločinima protiv čovječnosti te se oni veličaju, na strože moderiranje sadržaja na ruskom i ukrajinskom jeziku, potpunu i neposrednu demonetizaciju svih naloga s kojih se šire dezinformacije koje objavljuju ruska i bjeloruska vlada te na pomoć korisnicima koji pokušavaju pronaći pouzdane informacije o ratu u Ukrajini;
- AH. budući da postoje kontinuirano upletanje i kampanje manipuliranja informacijama usmjereni na sve mjere protiv širenja bolesti COVID-19, što se odnosi i na cijepljenje diljem EU-a, te da internetske platforme nisu bile koordinirane u naporima da ih spriječe, a možda su čak i doprinijele njihovom širenju; budući da takvo dezinformiranje može biti opasni za život, ako se ljudi odvrću od cijepljenja ili ako se promiču lažne metode liječenja; budući da je pandemija

srijeda, 9. ožujka 2022.

pogoršala sistemsku borbu između demokracije i autoritarizma, što je potaknulo autoritarne državne i nadržavne aktere, primjerice Kinu i Rusiju, da u želji za destabilizacijom svojih demokratskih konkurenata primijene širok raspon otvorenih i tajnih instrumenata; budući da su interni dokumenti Facebooka otkrili neuspjeh platforme u borbi protiv dezinformacija povezanih s cjepivima, među ostalim i na engleskom jeziku; budući da je situacija još gora za dezinformacije povezane s cijepljenjem na drugim jezicima; budući da se to pitanje odnosi na sve platforme;

- AI. budući da brojni prodavatelji registrirani u EU-u bilo kome tko želi na umjetan način pojačati svoju vidljivost na internetu prodaju neautentične oznake „sviđa mi se“, pratitelje, komentare i dijeljenje sadržaja; budući da je nemoguće utvrditi koja bi bila legitimna svrha tih usluga, dok primjeri štetne uporabe uključuju manipuliranje izborima i drugim demokratskim procesima, olakšavanje prevara, negativne recenzije proizvoda konkurenata, prijevare oglašivača i stvaranje lažne javnosti koja se koristi za usmjeravanje razgovora, za osobne napade i umjetno napuhivanje određenih stajališta koja inače ne bi privukla pozornost; budući da se strani režimi, primjerice Rusija i Kina, masovno koriste tim internetskim alatima kako bi utjecali na javnu raspravu u europskim zemljama; budući da dezinformiranje može destabilizirati europsku demokraciju;
- AJ. budući da društvene platforme, digitalni uređaji i aplikacije prikupljaju i pohranjuju goleme količine vrlo preciznih osobnih i, često, osjetljivih podataka o svakom korisniku; budući da se ti podaci mogu iskoristiti za predviđanje tendencija u ponašanju, jačanje kognitivne pristranosti i usmjeravanje donošenja odluka; budući da se ti podaci iskorištavaju u komercijalne svrhe; budući da često dolazi do curenja podataka na štetu sigurnosti žrtava takvih curenja i da se ti podaci mogu prodati na crnom tržištu; budući da bi takve baze podataka mogle biti „zlatni rudnik“ za zlonamjerne aktere koji bi željeli ciljano djelovati prema određenim skupinama ili pojedincima;
- AK. budući da su, općenito, platforme osmišljene tako da je izbor da se podaci ne dijele neintuitivan i kompliciran te da zahtijeva više vremena u odnosu na pristanak za dijeljenje podataka;
- AL. budući da su internetske platforme sastavni dio velikog dijela naših života i da širenje informacija putem platformi može imati golem utjecaj na naša promišljanja i ponašanja, primjerice u pogledu sklonosti i odluka birača, ekonomskih i društvenih odabira i odabira izvora informiranja te budući da su te presudne odluke od javne važnosti danas zapravo uvjetovane komercijalnim interesima privatnih poduzeća;
- AM. budući da su algoritamski mehanizmi za predstavljanje sadržaja i ostali elementi platformi društvenih medija osmišljeni tako da se maksimalno privuče pozornost; budući da postoji niz izvješća prema kojima se tim elementima promiču polarizirajući, radikalizirajući i diskriminirajući sadržaji, a korisnici zadržavaju u okruženjima sličnih stavova; budući da to dovodi do postupne radikalizacije korisnika platformi, a time se uvjetuju i zagađuju procesi kolektivne rasprave, umjesto da se štite demokratski procesi i pojedinci; budući da je nekoordinirano djelovanje platformi dovelo do neusklađenosti u njihovu djelovanju i omogućilo širenje dezinformacija među platformama; budući da poslovni model zarađivanja novca širenjem polarizirajućih informacija i struktura postojećih algoritama platforme čine lakom metom za manipulaciju od strane vanjskih neprijateljskih aktera; budući da bi se platforme društvenih medija mogle osmisliti drukčije kako bi se potaknula zdravija javna sfera na internetu;
- AN. budući da je stvaranje uvjerljivo krivotvorenih (engl. *deepfake*) audio i audiovizualnih sadržaja sve jednostavnije zbog pojave cjenovno pristupačnih tehnologija jednostavnih za upotrebu te da bi širenje takvih sadržaja moglo postati eksponencijalno rastući problem; budući da se, međutim, trenutačno 90 % istraživanja odnosi na razvoj *deepfake* sadržaja, a samo 10 % na njihovo otkrivanje;
- AO. budući da su sustavi koji se temelje na samoregulaciji, poput Kodeksa dobre prakse u suzbijanju dezinformacija iz 2018, doveli do određenih poboljšanja; budući da, međutim, oslanjanje na dobru volju platformi ne funkcionira, nije djelotvorno i da je na temelju toga stečeno malo smislenih podataka o njihovu ukupnom učinku; budući da su, osim toga, platforme poduzele pojedinačne mjere koje su se razlikovale u stupnju i učinku, što je dovelo do toga da „stražnji ulazi“ omogućuju da se sadržaj nastavi širiti na drugom mjestu, iako je bio uklonjen; budući da je potreban jasan skup pravila i sankcija kako bi Kodeks dobre prakse imao dovoljan učinak na internetsko okruženje;

srijeda, 9. ožujka 2022.

- AP. budući da je cilj akcijskog plana za europsku demokraciju jačanje Kodeksa dobre prakse iz 2018. i da on zajedno s Aktom o digitalnim uslugama predstavlja odmak od pristupa koji se temelji na samoregulaciji te da je cilj da se uvede više jamstava i zaštite za korisnike, na način da se poveća autonomija i prevlada pasivnost u pogledu usluga koje se nude, uvedu mjere kojima se od poduzeća traži veća transparentnost i odgovornosti te da se uvede više obveza za platforme;
- AQ. budući da aktualne mjere protiv kampanja dezinformiranja na internetskim platformama nisu učinkovite ni odvratajuće te da platformama omogućuju da nastave promicati diskriminatorne i zlonamjerne sadržaje;
- AR. budući da platforme posvećuju znatno manje resursa upravljanju sadržajima na jezicima kojima govori manje ljudi, pa čak i na većim jezicima koji nisu engleski, u odnosu na sadržaj na engleskom jeziku;
- AS. budući da su pritužbeni i žalbeni postupci koje pružaju platforme općenito neodgovarajući;
- AT. budući da je posljednjih mjeseci nekoliko velikih aktera odlučilo pokoriti se zahtjevima za cenzuru, primjerice tijekom ruskih parlamentarnih izbora u rujnu 2021. kada su Google i Apple ukinuli mogućnost preuzimanja aplikacija povezanih s izborima (engl. *Smart Voting Apps*);
- AU. budući da je zbog nedostatka transparentnosti u pogledu korištenja algoritama od strane platformi nemoguće provjeriti njihove tvrdnje o tome što čine i kakav učinak ima njihovo djelovanje kako bi se suzbilo manipuliranje informacijama i upletanje; budući da postoji nepodudarnost između navedenog učinka njihovih napora u njihovim godišnjim samoprocjenama i njihove stvarne učinkovitosti, kako je prikazano u nedavnim internim dokumentima Facebooka;
- AV. budući da netransparentna narav ciljanog oglašavanja dovodi do toga da znatan postotak oglasa respektabilnih robnih marki, a ponekad čak i javnih ustanova, završi na internetskim stranicama na kojima se potiče terorizam, govor mržnje i dezinformacije i tako financira rast takvih stranica, bez znanja ili pristanka oglašivača;
- AW. budući da tržište internetskog oglašavanja kontrolira mali broj velikih poduzeća iz tog sektora koja su međusobno podijelila tržište, pri čemu su Google i Facebook najveći akteri; budući da je ta visoka tržišna koncentracija na nekoliko poduzeća povezana sa snažnom neravnotežom snaga; budući da primjena tehnika tzv. poveznica-mamac (engl. *clickbait*) i činjenica da samo nekoliko velikih aktera određuje koji se sadržaji monetiziraju, a koji ne – iako njihovi algoritmi ne mogu razlikovati dezinformacije i normalni informativni sadržaj – predstavljaju prijetnju raznovrsnosti medija; budući da je tržište ciljnog oglašavanja iz temelja netransparentno; budući da poduzeća u sektoru internetskog oglašavanja prisiljavaju robne marke da preuzmu krivnju zbog njihove nepažnje u praćenju mjesta na kojima se oglasi postavljaju;

Kritična infrastruktura i strateški sektori

- AX. budući da upravljanje prijetnjama čija su meta kritične infrastrukture, posebno ako su dio sinkronizirane, zlonamjerne hibridne strategije, zahtijeva koordinirane, zajedničke napore u različitim sektorima, na različitim razinama – na razini EU-a te na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini – te u različito vrijeme;
- AY. budući da je Komisija predstavila prijedlog nove direktive za povećanje otpornosti kritičnih subjekata koji pružaju ključne usluge na području EU-a, koja sadrži i popis predloženih novih vrsta kritične infrastrukture; budući da će popis usluga biti naveden u prilogu toj direktivi;
- AZ. budući da je sve veća globalizacija raspodjele poslova i proizvodnih lanaca dovela do manjkova u pogledu proizvodnje i vještina u ključnim sektorima diljem Unije; budući da EU zbog toga za mnoge ključne proizvode, koji bi mogli imati ugrađene ranjivosti, i primarne sirovine ovisi o uvozu iz inozemstva; budući da bi otpornost lanca opskrbe trebala biti jedan od prioriteta donositelja odluka u EU-u;
- BA. budući da izravna strana ulaganja – ulaganja trećih zemalja i stranih poduzeća – u strateške sektore u EU-u, ali i u susjedna područja poput zapadnog Balkana, posebno činjenica da Kina stječe vlasništvo nad kritičnim strukturama, posljednjih godina predstavljaju sve veći razlog za zabrinutost, s obzirom na sve veću važnost isprepletenosti trgovine i sigurnosti; budući da su ta ulaganja rizična u pogledu gospodarske ovisnosti i da mogu dovesti do gubitka znanja u glavnim proizvodnim i industrijskim sektorima;

srijeda, 9. ožujka 2022.

- BB. budući da otvorena strateška autonomija EU-a podrazumijeva nadzor nad europskom strateškom infrastrukturom; budući da Komisija i države članice izražavaju sve veću zabrinutost u pogledu sigurnosti i kontrole tehnologija i infrastrukture u Europi;

Vanjsko upletanje tijekom izbornih postupaka

- BC. budući da zlonamjerni akteri koji se žele upletati u izborne procese iskorištavaju otvorenost i pluralizam naših društava kao stratešku ranjivost kako bi napali demokratske procese i otpornost EU-a i njegovih država članica; budući da u kontekstu izbornih procesa vanjsko upletanje postaje opasnije jer se građani ponovno angažiraju i više su uključeni u konvencionalno političko sudjelovanje;
- BD. budući da posebna priroda vanjskog upletanja u izborne procese i upotreba novih tehnologija u tom pogledu, kao i njihovi potencijalni učinci, predstavljaju osobito opasno prijetnje demokraciji; budući da vanjsko upletanje u izborne procese uvelike nadilazi medijsko „ratovanje informacijama” u kojem se prednost daje određenim kandidatima kako bi se hakirale i ciljale baze podataka i dobio pristup informacijama o registriranim glasačima i tako izravno upletalo u normalno funkcioniranje, konkurentnost i legitimnost izbornog procesa; budući da je cilj vanjskog upletanja potaknuti sumnjičavost, nesigurnost i nepovjerenje, dakle ne samo izmijeniti rezultate izbora, već i delegitimizirati cijeli izborni proces;

Prikriveno financiranje političkih aktivnosti koje dolazi od stranih aktera i donatora

- BE. budući da postoje čvrsti dokazi da se strani akteri aktivno upleću u demokratsko funkcioniranje EU-a i njegovih država članica, posebno za vrijeme izbora i referendum, putem operacija prikrivenog financiranja tijekom kampanja;
- BF. budući da su, primjerice, Rusija, Kina i drugi autoritarni režimi usmjerili više od 300 milijuna USD u 33 zemlje kako bi se upletali u demokratske procese te da su drugi akteri, poput Irana i Venezuele te aktera s Bliskog istoka i iz krajnje desnice SAD-a, također su sudjelovali u prikrivenom financiranju; budući da se taj trend očigledno ubrzava; budući da se polovica tih slučajeva odnosi na aktivnosti Rusije u Europi; budući da su korupcija i nezakonito pranje novca jedan od izvora političkog financiranja iz autoritarnih trećih zemalja;
- BG. budući da medijski alati koje su stvorili strani donatori na netransparentan način postaju vrlo učinkoviti u pridobivanju velikog broja pratitelja i poticanju angažmana;
- BH. budući da se tim operacijama financiraju ekstremističke, populističke i antieuropske stranke te neke druge stranke i pojedinci čiji je cilj produbljivanje društvene rascjepkanosti i potkopavanje legitimiteta europskih i nacionalnih javnih tijela; budući da je to doprinijelo povećanju dosega tih stranaka ili pokreta;
- BI. budući da Rusija nastoji ostvariti kontakte sa strankama, pojedincima i pokretima kako bi se akteri koji djeluju u institucijama EU-a iskoristili za to da se ruska stajališta i vlade pod njezinom kontrolom prikažu legitimnima te kako bi se lobiralo za ukidanje sankcija i ublažile posljedice međunarodne izolacije; budući da su stranke poput austrijske *Freiheitliche Partei Österreichs*, francuskog *Rassemblement Nationala* i talijanske *Lege Nord* potpisale sporazume o suradnji s Ujedinjenom Rusijom, strankom ruskoga predsjednika Vladimira Putina, i sada su suočene s navodima medija da su spremne prihvatiti političko financiranje iz Rusije; budući da i druge europske stranke, kao što su njemačka *Alternative für Deutschland* (AfD), mađarski *Fidesz* i *Jobbik* te stranka *Brexit* u Ujedinjenoj Kraljevini, navodno imaju bliske kontakte s Kremljom, a AfD i *Jobbik* djelovali su i kao takozvani „izborni promatrači” na izborima u područjima pod kontrolom Kremlja, na primjer u Donjecku i Lugansku u istočnoj Ukrajini, kako bi pratili i legitimizirali izbore pod ruskim pokroviteljstvom; budući da informacije o bliskim i redovitim kontaktima između ruskih dužnosnika i predstavnika skupine katalonskih secesionista u Španjolskoj, kao i između ruskih dužnosnika i najvećeg privatnog donatora za kampanju *Brexit Vote Leave* zahtijevaju temeljitu istragu te čine dio šire ruske strategije da iskoristi svaku priliku za manipuliranje diskursom u cilju promicanja destabilizacije;

srijeda, 9. ožujka 2022.

- BJ. budući da su Skupina zemalja protiv korupcije (GRECO) Vijeća Europe i Venecijanska komisija već dalekosežne preporuke za smanjenje opsega mogućeg upletanja stranih aktera političkim financiranjem;
- BK. budući da izborno zakonodavstvo, a posebno odredbe o financiranju političkih aktivnosti, nije na dostatno koordinirano na razini EU-a te stoga stranim akterima omogućuje netransparentne metode financiranja; budući da je pravna definicija političkih donacija preuska jer omogućuje strane doprinose u naravi u Europskoj uniji;
- BL. budući da u nekim državama članicama političko oglašavanje na internetu ne podliježe pravilima o političkom oglašavanju koja vrijede izvan njega; budući da postoji ozbiljan nedostatak transparentnosti u političkom oglašavanju na internetu, zbog čega regulatorna tijela ne mogu provoditi ograničenja potrošnje i spriječiti nezakonite izvore financiranja, što bi moglo imati katastrofalne posljedice za integritet naših izbornih sustava;
- BM. budući da nedostatak transparentnosti financiranja stvara okružje za korupciju, koja pak često prati strana financijska sredstva i ulaganja;
- BN. budući da je Uredba (EU, Euratom) br. 1141/2014 od 22. listopada 2014. o statutu i financiranju europskih političkih stranaka i europskih političkih zaklada⁽⁹⁾ u postupku revizije kako bi se postigla veća razina transparentnosti u pogledu financiranja političkih aktivnosti;
- BO. budući da se posljednjih godina povećala uloga političkih zaklada, da one u većini slučajeva imaju pozitivnu ulogu u politici i jačanju demokracije, ali da u nekim slučajevima postaju nepredvidljivo sredstvo za zlonamjerne oblike financiranja i neizravnog upletanja;
- BP. budući da se moderne tehnologije i digitalna imovina, kao što su kriptovalute, upotrebljavaju za prikrivanje nezakonitih financijskih transakcija političkim akterima i političkim strankama;

Kibersigurnost i otpornost na kibernapade

- BQ. budući da se posljednjih godina povećala učestalost kibernapada i kiberincidenata koje predvode neprijateljski državni i nedržavni akteri; budući da se pokazalo da su nekoliko kibernapada, primjerice globalne *spear phishing* kampanje putem e-pošte usmjerene na strateške objekte za skladištenje cjepiva te kibernapade na Europsku agenciju za lijekova, Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo, norveški parlament i brojne druge napade, izvršile skupine hakera iza kojih stoji država, uglavnom povezane s ruskom i kineskom vladom;
- BR. budući da se Europska unija obvezala na primjenu postojećeg međunarodnog prava u kiberprostoru, posebno Povelje UN-a; budući da zlonamjerni strani akteri iskorištavaju nepostojanje snažnog međunarodnog pravnog okvira u području kibersigurnosti;
- BS. budući da su države članice povećale suradnju u području kiberobrane u okviru stalne strukturirane suradnje (PESCO), uključujući uspostavom timova za brz odgovor na kiberincidente; budući da je Europski program industrijskog razvoja u području obrane (EDIDP) u svoje programe rada uključio obavještajne podatke, sigurnu komunikaciju i kiberobranu; budući da su trenutačni kapaciteti za suočavanje s kiberprijetnjama ograničeni zbog nedostatka ljudskih i financijskih resursa, primjerice u kritičnim strukturama poput bolnica; budući da se EU u okviru programa Digitalna Europa⁽¹⁰⁾ obvezao uložiti 1,6 milijardi EUR u kapacitet za odgovor i početak upotrebe alata za kibersigurnost za javne uprave, poduzeća i pojedince, kao i za razvoj suradnje između javnog i privatnog sektora;
- BT. budući da nedostaci i rascjepkanost kapaciteta i strategija EU-a u području kibersigurnosti postaju sve veći problem, što je istaknuo i Europski revizorski sud⁽¹¹⁾; budući da je Alat EU-a za kiberdiplomaciju, uspostavljen u svibnju 2019., pokazao da zajednički diplomatski odgovor EU-a na zlonamjerne kiberaktivnosti ima dodanu vrijednost; budući da je Vijeće 30. srpnja 2020. prvi put odlučilo uvesti mjere ograničavanja protiv pojedinaca, subjekata i tijela odgovornih za različite kibernapade ili uključenih u njih;

⁽⁹⁾ SL L 317, 4.11.2014., str. 1.

⁽¹⁰⁾ <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/cybersecurity/>

⁽¹¹⁾ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/BRP_CYBERSECURITY/BRP_CYBERSECURITY_EN.pdf

srijeda, 9. ožujka 2022.

- BU. budući da su strani državni akteri koristili masovne i nezakonite programe za nadzora, primjerice Pegasus, usmjerene na novinare, aktiviste za ljudska prava, akademike, vladine dužnosnike i političare, uključujući čelnike europskih država; budući da su se i neke države članice koristile špijunskim softverom za nadzor;

Zaštita država članica, institucija, agencija, delegacija i misija EU-a

- BV. budući da zlonamjerni strani akteri koji hoće posijati razdor unutar EU-a sve više kao metu koriste decentralizirani i multinacionalni karakter institucija EU-a, što se odnosi i na misije i operacije EU-a; budući da institucijama Europske unije općenito nedostaje kultura sigurnosti, unatoč činjenici da su jasne mete; budući da se Europski parlament, kao demokratski izabrana institucija EU-a, suočava sa specifičnim izazovima; budući da je nekoliko slučajeva pokazalo da se čini da su europske institucije izložene u pogledu stranog infiltriranja; budući da bi trebalo zajamčiti sigurnost osoblja EU-a;
- BW. budući da je prioritet uspostaviti snažne i koherentne postupke za upravljanje krizama; budući da bi trebalo ponuditi dodatno osposobljavanje kako bi se poboljšala pripravnost osoblja;
- BX. budući da je nekoliko institucija EU-a nedavno bilo metom kibernetičkih napada, čime je istaknuta potreba za snažnom međuinstitucijskom suradnjom u pogledu otkrivanja, praćenja i razmjene informacija tijekom kibernetičkih napada i/ili radi sprečavanja kibernetičkih napada, što se odnosi i na misije i operacije u okviru Zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP); budući da EU i države članice trebali organizirati redovite zajedničke vježbe radi utvrđivanja slabih točaka i poduzeti potrebne mjere;

Upletanje globalnih aktera putem kooptiranja elita, nacionalnih dijaspora, sveučilišta i kulturnih događaja

- BY. budući da su javna i privatna poduzeća pod kontrolom stranih autoritarnih režima zaposlila ili angažirala određeni broj političara, među kojima i bivših europskih političara i javnih službenika na visokoj razini, u zamjenu za njihovo znanje i nauštrb interesa građana EU-a i država članica;
- BZ. budući da su u pogledu vrbovanja i angažiranja elita posebno aktivne određene zemlje, posebno Rusija i Kina, ali i Saudijska Arabija i druge zaljevske zemlje, te da su primjeri za to bivši njemački kancelar Gerhard Schröder i bivši finski premijer Paavo Lipponen, koji su obojica zaposleni u Gazpromu kako bi se ubrzao postupak odobrenja za Sjeverni tok 1 i 2, bivša austrijska ministrica vanjskih poslova Karin Kneissl, imenovana za člana uprave Rosnefta, bivši francuski premijer François Fillon, imenovan za člana upravnog odbora Zarubežnefta, bivši francuski premijer Jean-Pierre Raffarin, koji aktivno promiče kineske interese u Francuskoj, bivši češki povjerenik Komisije Štefan Füle, koji radi za CEFC China Energy, bivši finski premijer Esko Aho, koji je sada član upravnog vijeća ruske Sberbanke, bivši francuski ministar za odnose s Parlamentom Jean-Marie Le Guen, koji je sada član upravnog odbora Huaweija u Francuskoj ili bivši belgijski premijer Yves Leterme, potpredsjednik kineskog investicijskog fonda ToJoy i brojni drugi visokopozicionirani političari i dužnosnici u sličnim ulogama;
- CA. budući da strategije gospodarskog lobiranja mogu biti isprepletene s ciljevima vanjskog upletanja; budući da prema izvješću OECD-a o lobiranju u 21. stoljeću⁽¹²⁾ samo SAD, Australija i Kanada imaju propise kojima se obuhvaća strani utjecaj; budući da postoji ozbiljan manjak pravno obvezujućih pravila i da se registar EU-a za lobiranje ne upotrebljava u dovoljnoj mjeri, zbog čega nije moguće pratiti lobiranje koje dolazi iz zemalja izvan EU-a; budući da trenutačno nije moguće nadzirati aktivnosti lobiranja u državama članicama, a one utječu na zakonodavstvo i vanjsku politiku posredstvom Europskog vijeća; budući da su propisi o lobiranju u EU-u uglavnom usmjereni na izravan kontakt i da se njima ne uzima u obzir cjelokupan ekosustav različitih vrsta lobiranja koji je prisutan u Bruxellesu; budući da i zemlje kao što su Kina i Rusija, ali i Katar, Ujedinjeni Arapski Emirati i Turska, intenzivno ulažu u lobiranje u Bruxellesu;

⁽¹²⁾ Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD), *Lobbying in the 21st Century: Transparency, Integrity and Access* (Lobiranje u 21. stoljeću: transparentnost, integritet i pristup), 2021., OECD Publishing, Pariz, dostupno na: <https://doi.org/10.1787/c6d8eff8-en>

srijeda, 9. ožujka 2022.

- CB. budući da je nastojanje da se instrumentaliziraju ranjive skupine, uključujući nacionalne manjine i dijaspore koje žive na teritoriju EU-a, važan element strategija vanjskog upletanja;
- CC. budući da različiti državni akteri, primjerice vlade Rusije, Kine i, u manjoj mjeri, Turske svoj utjecaj pokušavaju povećati osnivajući i koristeći se kulturnim, obrazovnim (primjerice dodjelom bespovratnih sredstava za istraživanje i stipendija) i vjerskim institucijama u svim državama članicama, što predstavlja strateške napore da se destabilizira europska demokracija i proširi kontrola nad istočnom i srednjom Europom; budući da je Rusija u prošlosti koristila navodnu tešku situaciju svoje manjine kao izliku za izravno upletanje u trećim zemljama;
- CD. budući da postoje dokazi o ruskom upletanju i manipuliranju informacijama na internetu u velikom broju liberalnih demokracija diljem svijeta, što uključuje, ali nije ograničeno na, referendum o Brexitu u Ujedinjenoj Kraljevini i predsjedničke izbore u Francuskoj i SAD-u, te o praktičnoj potpori za ekstremističke, populističke, antieuropske i neke druge stranke i pojedince diljem Europe, u Francuskoj, Njemačkoj, Italiji i Austriji, ali i drugim zemljama; budući da je potrebna dodatna potpora za istraživanja i edukaciju kako bi se mogao razumjeti točan utjecaj vanjskog upletanja na konkretne događaje kao što su Brexit i izbor predsjednika Trumpa 2016.;
- CE. budući da Sputnik i RT, portali koji djeluju na Zapadu i koje kontrolira ruska država, zajedno sa zapadnjačkim medijima koji su u potpunosti ili djelomično u vlasništvu ruskih i kineskih pravnih i fizičkih subjekata, aktivno šire dezinformacije usmjerene protiv liberalnih demokracija; budući da Rusija pribjegava povijesnom revizionizmu, odnosno nastoji preokrenuti povijest sovjetskih zločina i promicati nostalgiju za sovjetskim vremenima među prijemčivim stanovništvom u srednjoj i istočnoj Europi; budući da nacionalne televizijske kuće u središnjoj i istočnoj Europi teško mogu konkurirati televizijskom sadržaju na ruskom jeziku koji financira ruska vlada; budući da postoji rizik neuravnotežene suradnje između kineskih i stranih medija, uzimajući u obzir i činjenicu da su kineski mediji glas Komunističke partije Kine na vlastitom području i u inozemstvu;
- CF. budući da je diljem svijeta otvoreno više od 500 Konfucijevih centara, uključujući njih oko 200 u Europi, i da Kina te centre pri visokoškolskim i srednjoškolskim ustanovama koristi kao sredstvo upletanja u EU; budući da je akademska sloboda strogo ograničena u Konfucijevim institutima; budući da su na sveučilišta ili obrazovne programe, primjerice Sveučilište Fudan u Budimpešti, usmjerena velika strana financijska sredstva, osobito iz Kine ili Katara;
- CG. budući da EU trenutačno nema potreban instrumentarij za suzbijanje kooptiranja elita i borbu protiv uspostave kanala utjecaja, među ostalim unutar institucija EU-a; budući da su kapaciteti za osvješćivanje situacije i protuobavještajni instrumenti na razini EU-a i dalje ograničeni te se EU za to u velikoj mjeri oslanja na spremnost nacionalnih aktera da dijele informacije;

Odvraćanje, pripisivanje odgovornosti i kolektivne protumjere, uključujući sankcije

- CH. budući da EU i njegove države članice trenutačno ne posjeduju poseban režim sankcija povezanih sa stranim upletanjem i kampanjama dezinformiranja koje organiziraju strani državni akteri, što znači da ti akteri mogu sa sigurnošću pretpostaviti da će njihove kampanje za destabilizaciju EU-a proći bez posljedica za njih;
- CI. budući da su prvi koraci za djelotvornu obranu protiv takvog djelovanja jasno pripisivanje odgovornosti za napade dezinformacijama i propagandom, uključujući javno prozivanje počinitelja, njihovih sponzora i ciljeva koje žele postići, te mjerenje utjecaja tih napada na ciljnu publiku;
- CJ. budući da bi EU trebao ojačati svoje instrumente odvrćanja i instrumente za pripisivanje i kategorizaciju prirode tih napada kao onih koji jesu ili nisu u suprotnosti s međunarodnim pravom, s ciljem uvođenja učinkovitog sustava sankcija kako bi zlonamjerni strani akteri bili prisiljeni snositi cijenu i posljedice svojih odluka; budući da usmjeravanje na pojedince možda nije dovoljno; budući da bi se drugi alati, kao što su trgovinske mjere, mogli upotrijebiti za zaštitu europskih demokratskih procesa protiv hibridnih napada pod okriljem pojedinih država; budući da se mjere odvrćanja moraju primjenjivati transparentno, uz sva potrebna jamstva; budući da su hibridni napadi pažljivo kalibrirani tako da ciljano budu ispod praga iz članka 42. stavka 7. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) i članka 5. Sjevernoatlantskog ugovora;

srijeda, 9. ožujka 2022.

Globalna suradnja i multilateralizam

- CK. budući da su zlonamjernim djelovanjima stranih državnih i nedržavnih aktera zahvaćene brojne demokratske partnerske zemlje diljem svijeta; budući da demokratski saveznici ovise o svojoj sposobnosti udruživanja snaga za pružanje zajedničkog odgovora;
- CL. budući da su zemlje pristupnice EU-a na zapadnom Balkanu pod posebno snažnim udarom u obliku kampanja vanjskog upletanja i dezinformiranja kojima upravljaju Rusija, Kina i Turska, za što kao primjer mogu poslužiti ruske kampanje upletanja tijekom postupka ratifikacije Prespanskog sporazuma u Sjevernoj Makedoniji; budući da su Kina i Rusija na zapadnom Balkanu dodatno iskoristile pandemiju bolesti COVID-19 kako bi destabilizirale te zemlje i diskreditirale EU; budući da se od zemalja kandidatkinja i potencijalnih zemalja kandidatkinja očekuje da se uključe u inicijative EU-a za suzbijanje vanjskog upletanja;
- CM. budući da partneri sličnih stavova i saveznici još uvijek ne dijele zajedničko razumijevanje i zajedničke definicije kad je riječ o prirodi tih prijetnji; budući da glavni tajnik UN-a poziva na uspostavu globalnog kodeksa ponašanja kojim bi se promicao integritet javnih informacija; budući da je Konferencija o budućnosti Europe važna platforma za rasprave o ovoj temi;
- CN. budući da je za rješavanje pitanja vanjskog zlonamjernog upletanja potrebna globalna multilateralna suradnja i potpora među partnerima sličnih stavova; budući da su druge demokracije razvile napredne vještine i strategije, primjerice Australija ili Tajvan; budući da je Tajvan predvodnik u borbi protiv manipulacije informacija, ponajprije iz Kine; budući da se uspjeh tajvanskog sustava temelji na suradnji svih grana vlasti, ali i suradnji s neovisnim nevladinim organizacijama koje su specijalizirane za provjeravanje činjenica i medijsku pismenost, te s platformama društvenih medija, kao što je Facebook, te na promicanju medijske pismenosti svih generacija, razotkrivanju dezinformacija i suzbijanju širenja manipulativnih poruka; budući da je posebni odbor INGE proveo tri dana na službenom putovanju u Tajvanu radi razgovora o dezinformiranju i vanjskom upletanju u izbore;

Potreba za koordiniranom strategijom EU-a protiv vanjskog upletanja

1. duboko je zabrinut zbog sve veće učestalosti i sve sofisticiranije naravi pokušaja vanjskog upletanja i manipulacije informacijama, koje najvećim dijelom provode Rusija i Kina te koji su usmjereni na sve sastavnice demokratskog funkcioniranja Europske unije i njezinih država članica;
2. pozdravlja najavu predsjednice Komisije od 27. veljače 2022. o zabrani ruskih propagandnih medijskih kuća na razini EU-a kao što su Sputnik TV, RT (ranije poznat kao Russia Today) i druga ruska tijela za dezinformiranje čiji je jedini cilj oslabiti i podijeliti javno mnijenje EU-a i donositelje odluka u EU-u; poziva na donošenje daljnjih mjera u tom pogledu;
3. poziva Komisiju da predloži, a suzakonodavce i države članice da podrže, višeslojnu, koordiniranu i međusektorsku strategiju i odgovarajuća financijska sredstva kako bi se EU i države članice opremili odgovarajućim politikama za previđanje i otpornost te instrumentima za odvratanje koji bi im omogućili da se suoče sa svim vrstama hibridnih prijetnji i napada koje organiziraju strani državni i nedržavni akteri; smatra da bi se ta strategija trebala temeljiti na:
  - (a) zajedničkim terminologijama i definicijama, jedinstvenoj metodologiji, evaluacijama i *ex post* procjenama učinka dosad donesenog zakonodavstva, zajedničkom obavještajnom sustavu te na razumijevanju, praćenju i osvješćivanju situacije u pogledu pitanja o kojima je riječ, što obuhvaća i rano upozoravanje;
  - (b) konkretnim politikama kojima bi se omogućilo jačanje otpornosti među građanima EU-a, u skladu s demokratskim vrijednostima, među ostalim pružanjem potpore civilnom društvu;
  - (c) odgovarajućim kapacitetima za disrupciju upletanja i obranu;
  - (d) diplomatskim i odvratajućim odgovorima, među kojima je i paket instrumenata EU-a za suzbijanje vanjskog upletanja i utjecaja, što se odnosi i na hibridne operacije, odgovarajućim mjerama, npr. pripisivanjem odgovornosti i imenovanjem počinitelja, sankcijama i protumjerama te globalnim partnerstvima za razmjenu najboljih praksi i promicanje međunarodnih normi odgovornog ponašanja država;
4. ističe da sve mjere za sprečavanje, otkrivanje, pripisivanje odgovornosti, suzbijanje i sankcioniranje vanjskog upletanja moraju biti osmišljene na način kojim se poštuju i promiču temeljna prava, uključujući mogućnost građana EU-a da komuniciraju na siguran i anoniman način, bez cenzure i neopravdanog upletanja bilo kojih stranih aktera;

srjeda, 9. ožujka 2022.

5. smatra da ta strategija zahtijeva pristup temeljen na procjeni rizika kojim se obuhvaćaju sve razine uprave i društva, s posebnim naglaskom na sljedećem:

- (a) jačanju otpornosti EU-a s pomoću osvještavanja situacije, medijske i informacijske pismenosti, medijskog pluralizma, neovisnog novinarstva i obrazovanja;
- (b) vanjskom upletanju preko internetskih platformi;
- (c) kritičnoj infrastrukturi i strateškim sektorima;
- (d) vanjskom upletanju za vrijeme izbornih postupaka;
- (e) prikrivenom financiranju političkih aktivnosti koje dolazi od stranih aktera i donatora;
- (f) kibersigurnosti i otpornosti na kibernetičke napade;
- (g) zaštiti država članica, institucija, agencija, delegacija i misija EU-a;
- (h) upletanju globalnih aktera putem kooptiranja elita, nacionalnih dijaspora, sveučilišta i kulturnih događaja;
- (i) odvratanju, pripisivanju odgovornosti i kolektivnim protumjerama, uključujući sankcije;
- (j) globalnoj suradnji i multilateralizmu;

6. posebno poziva EU i njegove države članice da povećaju sredstva i resurse za europska i globalna tijela i organizacije, kao što su skupine za strateško promišljanje i provjeravatelji činjenica, zadužene za praćenje i podizanje razine osviještenosti o ozbiljnosti tih prijetnji, među kojima je i dezinformiranje; ističe ključnu ulogu EU-a u širem strateškom smislu; poziva na jačanje kapaciteta predviđanja i interoperabilnosti EU-a i njegovih država članica, kako bi se zajamčila snažna pripravnost za predviđanje, sprečavanje i ublažavanje stranog manipuliranja informacijama i upletanja, pojačala zaštite njihovih strateških interesa i infrastrukture te sudjelovalo u multilateralnoj suradnji i koordinaciji kako bi se postiglo zajedničko razumijevanje tog pitanja na relevantnim međunarodnim forumima; poziva Vijeće za vanjske poslove da redovito raspravlja o pitanju vanjskog upletanja;

7. zabrinut je zbog golemog nedostatka osviještenosti, i u široj javnosti i među dužnosnicima vlada, o ozbiljnosti prijetnje koju predstavlja upletanje stranih autoritarnih režima i drugih zlonamjernih aktera u sve razine i sektore europskog društva, koje za cilj ima podiranje temeljnih prava i legitimnosti javnih tijela, produbljivanje političke i društvene rascjepkanosti te, u nekim slučajevima, čak i dovođenje građana EU-a u životnu opasnost;

8. zabrinut je zbog manjka normi te odgovarajućih i dostatnih mjera za pripisivanje odgovornosti za aktivnosti vanjskog upletanja, što upletanje čini privlačnom taktikom s niskim troškovima, niskim rizikom i velikom dobiti za zlonamjerne aktere jer je rizik da se suoče s posljedicama za svoje radnje trenutačno vrlo malen;

9. poziva Komisiju da se *ex ante* procjenama učinka koje se provode prije predstavljanja novih prijedloga po potrebi obuhvate i pitanja vanjskog manipuliranja informacijama i upletanja u cilju uključivanja borbe protiv vanjskog upletanja i manipuliranja informacijama u oblikovanje politika EU-a; potiče ESVD i Komisiju da provode redovite revizije otpornosti i procjenjuju prijetnje i njihov utjecaj na postojeće zakonodavstvo i politike;

10. poziva Komisiju da izvrši analizu nedavno uspostavljenih nacionalnih institucija, kao što su Nacionalni koordinator za borbu protiv vanjskog upletanja u Australiji, Odbor za sigurnost koji pomaže vladi i ministarstvima u Finskoj, Agencija za civilnu zaštitu, nova Agencija za psihološku obranu i Nacionalni centar za Kinu u Švedskoj, nova francuska nacionalna agencija Viginum, Nacionalni centar za kibersigurnost Litve te međuagencijska radna skupina za koordinirano suzbijanje dezinformacija u Tajvanu kako bi se utvrdilo što se može naučiti iz tih najboljih praksi i u kojoj mjeri bi se slične ideje mogle provesti na razini EU-a; poziva Komisiju da podupre dijeljenje informacija i najboljih praksi u tom pogledu među državama članicama; ističe važnost proaktivnih pristupa i instrumenata, uključujući strateške komunikacije, kao osnovnog načina djelovanja za provedbu politika EU-a i država članica riječima i djelima; poziva Komisiju da osigura odgovarajuće osposobljavanje u području podatkovne znanosti i da u okviru Komisije osnuje jedinstveno nadzorno tijelo koje bi se bavilo manipulacijama informacijama;

srijeda, 9. ožujka 2022.

11. zabrinut je zbog brojnih nedostataka i propusta u postojećem zakonodavstvu i politikama za otkrivanje, sprečavanje i suzbijanje vanjskog upletanja, i na razini EU-a i na nacionalnoj razini;

12. napominje da EU financira nekoliko dugoročnih projekata i programa usmjerenih na suzbijanje dezinformacija na tehnološkoj, pravnoj, psihološkoj i informacijskoj razini; poziva Komisiju da procijeni učinak tih projekata i programa te njihovu primjenjivost;

13. poziva Komisiju da uspostavi radnu skupinu Komisije koju bi predvodila Věra Jourová, potpredsjednica Komisije za vrijednosti i transparentnost, za provjeru postojećeg zakonodavstva i politika kako bi se utvrdili nedostaci koje bi mogli iskoristiti zlonamjerni akteri te potiče Komisiju da se ti nedostaci uklone; naglašava da bi ta struktura trebala surađivati s drugim institucijama EU-a i državama članicama na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini te olakšati razmjenu najboljih praksi; poziva Komisiju i ESVD da razmotre uspostavu neovisnog Europskog centra za prijetnje upletanja i integritet informacija s odgovarajućim resursima, a koji bi trebao utvrditi, analizirati i dokumentirati operacije manipuliranja informacijama i prijetnje upletanja u EU u njihovoj ukupnosti, povećati informiranost o stanju, razviti specijalizirani centar znanja kao platforma za koordinaciju s civilnim društvom, poslovnim sektorom, EU-om i nacionalnim institucijama te podizati osviještenost javnosti, među ostalim redovitim izvješćima o sustavnim prijetnjama; ističe da bi se u slučaju stvaranja takvog novog, samostalnog i dobro ekipiranog Europskog centra za prijetnje upletanja i integritet informacija trebalo jasnije utvrditi i pojačati uloga odjela Stratcom u okviru ESVD-a i njegovih radnih skupina kao strateškog tijela diplomatske službe Unije i spriječiti preklapanje djelovanja; ističe da bi zadaće odjela Stratcom u okviru ESVD-a trebale biti usmjerene na strateški razvoj vanjskih politika za suzbijanje postojećih zajedničkih prijetnji i onih u nastajanju i poboljšavanje suradnje s međunarodnim partnerima u tom području; ističe da bi odjel Stratcom u okviru ESVD-a te aktivnosti mogao obavljati u bliskoj suradnji s novim Europskim centrom za prijetnje upletanja i integritet informacija i novom radnom skupinom Komisije;

14. poziva institucije EU-a i države članice da osnaže civilno društvo kako bi imalo aktivnu ulogu u suzbijanju vanjskog upletanja; poziva sve razine i sektore europskog društva da uspostave sustave kojima bi se organizacije i građani učinili otpornijima na vanjsko upletanje i koji bi bili u stanju pravovremeno otkriti i što učinkovitije suzbiti napade, među ostalim edukacija i osvještavanjem, unutar okvira EU-a za temeljna prava i na transparentan i demokratski način; u tom kontekstu ističe najbolje prakse i pristup Tajvana koji obuhvaća cijelo društvo; poziva donositelje odluka da pruže civilnom društvu odgovarajuće alate i namjenska financijska sredstva za proučavanje, razotkrivanje i suzbijanje stranog utjecaja;

Jačanje otpornosti EU-a s pomoću osvještavanja situacije, medijske pismenosti i obrazovanja

15. naglašava da su institucijama EU-a i državama članicama potrebni čvrsti, pouzdani i međusobno povezani sustavi za otkrivanje, analizu, praćenje i evidentiranje slučajeva upletanja stranih državnih i nedržavnih aktera u demokratske procese, kako bi se razvili osviještenost i jasno razumijevanje u pogledu vrsta postupaka koje EU i njegove države članice trebaju odvrćati i rješavati; poziva na redovita sociološka istraživanja i ispitivanja javnog mnijenja kako bi se pratila otpornost i medijska pismenost, kao i razumljela javna potpora i predodžbe o najčešćim dezinformacijskim narativima;

16. naglašava da je jednako važno da saznanja stečena takvim analizama ne ostanu unutar skupina stručnjaka za vanjsko upletanje, nego da se, u mjeri u kojoj je to moguće, otvoreno dijele sa širom javnošću, a posebno s osobama koje obnašaju osjetljive dužnosti, kako bi svi bili svjesni obrazaca prijetnji i toga kako izbjeći rizike;

17. naglašava da je potrebno razviti zajedničku metodologiju za osvještavanje situacije, rano upozoravanje i procjenu prijetnji, sustavno prikupljanje dokaza i pravodobno otkrivanje manipulacija u informacijskom okruženju, kao i za razvoj tehničkih standarda za pripisivanje odgovornosti, primjerice u pogledu autentičnosti sadržaja, kako bi se zajamčio djelotvoran odgovor;

18. ističe potrebu da EU, u suradnji s državama članicama i multilateralnom suradnjom u okviru relevantnih međunarodnih foruma, razvije konceptualnu definiciju prijetnji upletanja s kojima je suočen EU; naglašava da takva definicija treba odražavati taktike, tehnike, postupke i upotrijebljene alate koji opisuju obrasce ponašanja državnih i nedržavnih aktera čijem upletanju danas svjedočimo; potiče Komisiju da u okviru tog procesa uključi Agenciju EU-a za temeljna prava (FRA) u ocjenjivanje kako bi se osiguralo da ni u kojoj konceptualnoj definiciji nema diskriminatornih ili nepravednih koncepata ni pristranosti;

srijeda, 9. ožujka 2022.

19. ističe da su javna diplomacija i strateška komunikacija ključni elementi vanjskih odnosa EU-a i zaštite demokratskih vrijednosti EU-a; poziva institucije EU-a da dodatno razviju i pojačaju važan rad radnih skupina odjela Stratcom Europske službe za vanjsko djelovanje (ESVD), Obavještajnog i situacijskog centra EU-a (EU INTCEN), jedinice za otkrivanje hibridnih prijetnji, Obavještajne uprave vojnog stožera EU-a, kao i sustav brzog uzbunjivanja, uspostavljenu suradnju na administrativnoj razini između ESVD-a, Komisije i Parlamenta, mreže pod vodstvom Komisije za borbu protiv dezinformiranja i administrativne radne skupine Parlamenta za borbu protiv dezinformiranja te suradnju koja je u tijeku s NATO-om, skupinom G7, civilnim društvom i privatnim sektorom u pogledu analize obavještajnih podataka, dijeljenja najboljih praksi i osvješćivanja situacije o vanjskim manipulacijama informacijama i upletanju; pozdravlja tematsko izvješće Europskog revizorskog suda br. 9/2021 naslovljeno „Dezinformacije koje utječu na EU: poduzeti su određeni koraci, ali problem nije riješen”, poziva ESVD i Komisiju da objave detaljan raspored za provedbu preporuka Europskog revizorskog suda;

20. naglašava da je kontinuirano praćenje situacije potrebno dodatno pojačati znatno prije izbora ili drugih važnih političkih procesa diljem Europe;

21. poziva države članice da te resurse u potpunosti iskoriste dijeljenjem relevantnih obavještajnih podataka s Obavještajnim i situacijskim centrom EU-a i pojačanim sudjelovanjem u sustavu brzog uzbunjivanja; stajališta je da je potrebno dodatno ojačati analizu i obavještajnu suradnju s EU-om i NATO-om te ih istovremeno treba učiniti transparentnijima i demokratski odgovornima, među ostalim dijeljenjem informacija s Parlamentom;

22. pozdravlja zamisao predsjednice Komisije Ursule von der Leyen o uspostavi Zajedničkog centra za osvješćivanje situacije kako bi se poboljšalo strateško predviđanje i otvorena strateška autonomija EU-a te očekuje dodatne pojedinosti o njegovu ustroju i misiji; naglašava da bi takav centar trebao aktivno surađivati s relevantnim službama Komisije, ESVD-a, Vijeća i Parlamenta te s nacionalnim tijelima; ponavlja, međutim, da je važno izbjeći udvostručavanje djelovanja i preklapanje s postojećim strukturama EU-a;

23. podsjeća da je ESVD-u potrebno pružiti snažniji i jasno definiran mandat te potrebne resurse za Odjel za stratešku komunikaciju i analizu informacija te radne skupine, za praćenje i rješavanje problema manipuliranja informacijama i upletanja i povrh vanjskih izvora trenutačno pokrivenih trima postojećim radnim skupinama te nastojati ostvariti bolju geografsku pokrivenost primjenom pristupa temeljenog na riziku; poziva ESVD da hitno uspostavi odgovarajuće kapacitete za rješavanje pitanja manipuliranja informacijama i upletanja s izvorom u Kini, osobito osnivanjem posebnog tima za Daleki istok; ponovno ističe da je potrebno znatno povećati stručne i jezične kapacitete u pogledu Kine i drugih strateški važnih regija, u ESVD-u, državama članicama i općenito u institucijama EU-a, te upotrebljavati obavještajne podatke iz otvorenih izvora koji se trenutačno ne upotrebljavaju dovoljno;

24. ističe važnost široko dostupnih, konkurentnih, pluralističkih medija, neovisnosti novinara, provjeravatelja činjenica i istraživača te snažnih javnih medija za živu i slobodnu demokratsku raspravu; pozdravlja inicijative, kao što su Europski opservatorij za digitalne medije i Europska zaklada za demokraciju, za okupljanje, osposobljavanje i podupiranje organizacija neovisnih novinara, provjeravatelja činjenica i istraživača diljem Europe, a posebno u najugroženijim regijama; duboko žali zbog toga što Europski opservatorij za digitalne medije ne uključuje Baltičke države; pozdravlja i inicijative usmjerene na utvrđivanje lako prepoznatljivih pokazatelja pouzdanosti novinarstva, kao što je inicijativa koju su pokrenuli Reporteri bez granica; poziva Komisiju da suzbije monopolističko vlasništvo nad masovnim medijima;

25. pohvaljuje neophodna istraživanja te mnoge kreativne i uspješne inicijative u području medijske i digitalne pismenosti te inicijative za podizanje svijesti koje provode pojedinci, škole, sveučilišta, medijske organizacije, javne institucije i organizacije civilnog društva;

26. poziva da EU i države članice pruže javne izvore financiranja EU-a neovisnim provjeravateljima činjenica, istraživačima, kvalitetnim istraživačkim medijima i novinarima te nevladinim organizacijama koje istražuju manipuliranje informacijama i vanjsko upletanje, promiču medijsku, digitalnu i informacijsku pismenost i druga sredstva za osnaživanje građana i istražuju kako smisleno mjeriti učinkovitost osposobljavanja u području medijske i informacijske pismenosti, podizanja razine osviještenosti, razotkrivanja i strateške komunikacije;

27. poziva na mjere za jačanje profesionalnih i pluralističkih medija i jamčenje pravedne naknade izdavačima za korištenje njihovih sadržaja na internetu; ističe da nekoliko zemalja diljem svijeta poduzima korake kako bi osiguralo da mediji imaju odgovarajuća financijska sredstva; ponovno upućuje poziv da se uspostavi stalni fond EU-a za informativne

srijeda, 9. ožujka 2022.

medije te u tom smislu pozdravlja pokretanje inicijative „News” koja uključuje nove prilike za financiranje medijske i informacijske pismenosti u okviru programa Kreativna Europa 2021. – 2027.; napominje, međutim, da izvori financiranja mogu stvoriti ovisnosti ili utjecati na neovisnost medija; u tom smislu ističe važnost transparentnog financiranja medija; smatra da je potrebno javno objaviti informacije o tome tko posjeduje, donira, kontrolira ili pruža sadržaj medijskim kućama i plaća novinarski sadržaj kako bi se zaštitio medijski pluralizam;

28. ističe da je potrebno konsolidirati analize, izvješća o incidentima i procjene javnih prijetnji temeljene na obavještajnim podacima o manipuliranju informacijama i vanjskom upletanju i te informacije učiniti dostupnima javnosti; stoga predlaže stvaranje baze podataka na razini EU-a o slučajevima vanjskog upletanja o kojima su izvjestila tijela EU-a i država članica; ističe da bi se informacije o tim incidentima mogle, prema potrebi, podijeliti s organizacijama civilnog društva i javnosti, na svim jezicima EU-a;

29. poziva sve države članice da medijsku i digitalnu pismenost, kao i obrazovanje o demokraciji, temeljnim pravima, nedavnoj povijesti, svjetskoj politici, kritičkom promišljanju i sudjelovanju javnosti, uvrste u svoje obrazovne programe, od onih za najmlađe do programa za obrazovanje odraslih, što podrazumijeva i osposobljavanje za nastavnike i istraživače; poziva Komisiju i države članice da povećaju potporu obrazovanju i istraživanjima u području povijesnih znanosti, posebno o tome kako su u prošlosti strano upletanje i totalitarizmi utjecali na društvo općenito, a posebno na demokratske događaje velikih razmjera;

30. poziva institucije EU-a i države članice da na svim administrativnim razinama utvrde sektore u kojima postoji rizik od pokušaja upletanja i da zaposlenima u tim sektorima pruže redovita osposobljavanja i vježbe u pogledu otkrivanja i izbjegavanja pokušaja upletanja te ističe da bi u tom smislu bilo korisno da EU uspostavi standardizirani format; preporučuje da se sveobuhvatni programi osposobljavanja omoguće i za sve javne službenike; u tom pogledu pozdravlja osposobljavanje koje zastupnicima i osoblju nudi uprava Parlamenta; preporučuje da se to osposobljavanje dodatno razvije;

31. ističe potrebu za podizanjem razine svijesti o vanjskom upletanju u svim slojevima društva; pozdravlja inicijative ESVD-a, Komisije i uprave Parlamenta kao što su organizacija događanja za osposobljavanje i podizanje razine svijesti novinara, nastavnika, utjecajnih osoba, studenata, umirovljenika i posjetitelja, na internetu i izvan njega, u Bruxellesu i svim državama članicama, te preporučuje da se ta događanja dodatno razvijaju;

32. poziva države članice, administraciju EU-a i organizacije civilnog društva da razmjenjuju najbolje prakse za osposobljavanje i podizanje razine svijesti u području medijske i informacijske pismenosti, kako je zatraženo u Direktivi o audiovizualnim medijskim uslugama⁽¹³⁾; poziva Komisiju da te razmjene organizira u suradnji sa Skupinom stručnjaka za medijsku pismenost; naglašava da države članice moraju brzo i pravilno provesti revidiranu direktivu;

33. potiče institucije EU-a da sastave Etički kodeks za usmjeravanje javnih tijela i političkih predstavnika u upotrebi platformi i mreža društvenih medija; smatra da je potrebno poticati odgovornu upotrebu tih platformi i mreža i boriti se protiv manipulacije i dezinformacija koje proizlaze iz javnog prostora;

34. poziva EU i njegove države članice da provedu prilagođene programe za podizanje razine svijesti i medijsku i informacijsku pismenost među ostalim za dijaspore i manjine te poziva Komisiju da uspostavi sustav za laku razmjenu materijala na manjinskim jezicima kako bi se smanjili troškovi prevođenja i doprlo do što većeg broja ljudi; poziva regije i općine da preuzmu vodeću ulogu jer je važno doprijeti do ruralnih područja i svih demografskih skupina;

35. ističe da je ključni odgovor na pokušaje vanjskog upletanja obrana glavnih ciljnih skupina na koje je upletanje usmjereno; naglašava potrebu za ciljanim djelovanjem putem usklađenog pravnog okvira EU-a protiv širenja dezinformacija i govora mržnje o pitanjima povezanim s rodom, pripadnicima zajednice LGBTIQ+, manjinama i izbjeglicama; poziva Komisiju da izradi i provede strategije za sprječavanje financiranja pojedinaca i skupina koji aktivno šire dezinformacije ili sudjeluju u manipuliranju informacijama, što je često usmjereno na navedene skupine i teme, kako bi posijali razdor unutar društva; poziva na pozitivne komunikacijske kampanje o tim pitanjima i ističe potrebu za rodno osjetljivim osposobljavanjem;

⁽¹³⁾ Direktiva 2010/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2010. o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga (SL L 95, 15.4.2010., str. 1.).

srijeda, 9. ožujka 2022.

36. uviđa da se napadi i kampanje rodno utemeljenog dezinformiranja često koriste u sklopu šire političke strategije čiji je cilj potkopavanje ravnopravnog sudjelovanja u demokratskim procesima, posebno žena i pripadnika LGBTIQ skupine; ističe da dezinformacije o LGBTIQ osobama potiču mržnju i na internetu i izvan njega i ugrožavaju živote; poziva da se istraživanja u području dezinformacija na internetu provode iz interseksijske perspektive i da se nadziru promjene koje platforme provode kao odgovor na internetske kampanje rodno utemeljenog dezinformiranja; poziva na to da se više pažnje posveti borbi protiv rodno utemeljenog dezinformiranja uvođenjem sustava za rano upozoravanje preko kojih bi se kampanje rodno utemeljenog dezinformiranja mogle prijaviti i prepoznati;

37. poziva Komisiju da predloži sveobuhvatnu strategiju za medijsko i informacijsko opismenjavanje, s posebnim naglaskom na borbi protiv manipuliranja informacijama;

38. pozdravlja osnivanje stručne skupine za borbu protiv dezinformacija i promicanje digitalne pismenosti u okviru obrazovanja i osposobljavanja koja će, među ostalim zadaćama, biti usmjerena na kritičko mišljenje, osposobljavanje nastavnika, predviđanje, razotkrivanje i provjeravanje činjenica, kao i sudjelovanje učenika; poziva Komisiju da podijeli rezultate rada te stručne skupine i provede njezine zaključke;

39. ističe važnost strateškog komuniciranja za suzbijanje najčešćih antidemokratskih narativa; poziva na poboljšanje strateške komunikacije Europske unije kako bi se povećao njezin doseg prema građanima, ali i inozemstvu; naglašava da sve demokratske organizacije moraju braniti demokraciju, štiti vladavinu prava i podijeliti odgovornost u pogledu angažmana prema građanima, koristeći pritom jezike i platforme kojima se sami građani najradije koriste;

40. poziva države članice da osiguraju učinkovite javne informativne kampanje povezane s pandemijom bolesti COVID-19 u cilju širenja točnih i pravodobnih informacija i suzbijanja dezinformacija, posebno u pogledu cjepiva;

41. duboko je zabrinut zbog širenja inozemne državne propagande koja ponajprije potječe iz Moskve ili Pekinga, kao i iz Ankare, primjerice medijskih sadržaja RT-a, Sputnika, Anadolua, CCTV-a, Global Timesa, Xinhue, TRT Worlda ili onih kreiranih pod pokroviteljstvom Kineske komunističke partije, koji se, zamaskirani kao novinarstvo i prevedeni na lokalne jezike, distribuiraju u novinama; smatra da se takvi kanali ne mogu smatrati pravim medijima te da stoga ne bi trebali uživati prava i zaštitu demokratskih medija; jednako je tako zabrinut jer su takvi narativi prodrli u istinske novinarske sadržaje; ističe da je potrebno informirati javnost o ruskim i kineskim kampanjama dezinformiranja usmjerenima na rušenje demokratskih vrijednosti i razdor unutar EU-a, s obzirom na to da su one glavni izvor dezinformacija u Europi; poziva Komisiju da pokrene istraživanje o minimalnim medijskim standardima kao osnovu za moguće oduzimanje dozvola u slučajevima prekršaja; traži od Komisije da uključi rezultate istraživanja u predstojeće zakonodavstvo, kao što je mogući Zakon o slobodi medija; primjećuje da se strani akteri upletanja mogu lažno predstavljati kao novinari; smatra da bi u takvim slučajevima trebalo biti moguće sankcionirati tu osobu ili organizaciju, na primjer javnim prozivanjem, zabranom pristupa medijskim događanjima ili oduzimanjem akreditacije;

42. duboko je zabrinut zbog napada, uznemiravanja, nasilja i prijetnji novinarima, braniteljima ljudskih prava i drugim osobama koje razotkrivaju vanjsko upletanje, što može ugroziti njihovu neovisnost; poziva Komisiju da brzo podnese konkretne i ambiciozne prijedloge u pogledu sigurnosti svih tih osoba, uključujući instrument protiv strateških tužbe protiv javnog sudjelovanja (SLAPP) te gospodarsku, pravnu i diplomatsku potporu, kako je najavljeno u akcijskom planu za europsku demokraciju; u tom pogledu pozdravlja Preporuku Komisije (EU) 2021/1534 od 16. rujna 2021. o jamčenju zaštite, sigurnosti i jačanja položaja novinara i drugih medijskih djelatnika u Europskoj uniji ⁽¹⁴⁾; poziva države članice da učinkovito štite novinare i druge medijske djelatnike zakonodavnim i nezakonodavnim alatima;

43. naglašava da je potrebno uključiti lokalne i regionalne donositelje odluka odgovorne za strateške odluke u područjima koja su u njihovoj nadležnosti, kao što su infrastruktura, kibersigurnost, kultura i obrazovanje; naglašava da su lokalni i regionalni političari i vlasti često ti koji zabrinjavajuće pojave mogu prepoznati u ranoj fazi i naglašava da je za utvrđivanje i provedbu odgovarajućih protumjera često potrebno lokalno znanje;

⁽¹⁴⁾ SL L 331, 20.9.2021., str. 8.

srijeda, 9. ožujka 2022.

44. poziva Komisiju i države članice da uspostave komunikacijske kanale i platforme na kojima poduzeća, nevladine organizacije i pojedinci, među ostalim pripadnici dijaspora, mogu prijaviti ako postanu žrtve manipuliranja informacijama ili upletanja; poziva države članice da pruže potporu žrtvama napada i osobama upoznatima s tim napadima ili izloženima pritisku;

Vanjsko upletanje preko internetskih platformi

45. pozdravlja predloženu reviziju Kodeksa dobre prakse te prijedloge za Akt o digitalnim uslugama i Akt o digitalnim tržištima, kao i druge mjere povezane s akcijskim planom za europsku demokraciju, kao potencijalno djelotvorne instrumente za suzbijanje vanjskog upletanja; preporučuje da se pri završnom čitanju tih dokumenata povede računa o pitanjima navedenima u ovom odjeljku;

46. naglašava da se sloboda izražavanja ne smije pogrešno tumačiti kao sloboda sudjelovanja na internetu u aktivnostima koje su nezakonite izvan interneta, kao što su uznemiravanje, govor mržnje, rasna diskriminacija, terorizam, nasilje, špijunaža i druge prijetnje; naglašava da platforme trebaju poštovati ne samo zakone države u kojoj djeluju, nego i uvjete za korisnike, posebno u pogledu štetnih sadržaja na internetu; poziva platforme da pojačaju napore kako bi spriječile ponovno pojavljivanje sadržaja koji je identičan sadržaju koji su već identificirale i uklonile kao nezakonit sadržaj;

47. ističe da je prije svega potrebno nastaviti proučavati porast dezinformacija i vanjskog upletanja na internetu te da je potrebno zakonodavstvo na razini EU-a kako bi se osigurala znatno povećana i smisljena transparentnost, praćenje i odgovornost u pogledu operacija internetskih platformi i pristupa podacima za zakonite tražitelje pristupa, posebno kada je riječ o algoritmima i internetskom oglašavanju; poziva poduzeća u sektoru društvenih medija da vode arhive oglasa;

48. poziva na donošenje propisa i mjera kojima bi se platforme, posebno one koje sadrže sistemske rizike za društvo, obvezale da daju doprinos smanjenju broja slučajeva manipuliranja informacijama i upletanja, primjerice uvođenjem oznaka na kojima bi se navelo tko stvarno stoji iza nekog korisničkog računa, ograničavanjem dosega računa koji se redovito upotrebljavaju za širenje dezinformacija ili koji redovito krše uvjete platforme, suspenzijom i, ako je potrebno i na temelju jasnog zakonodavstva, brisanjem neautentičnih računa koji se upotrebljavaju za koordinirane kampanje upletanja ili demonetizacijom internetskih stranica koje se koriste za širenje dezinformacija, uspostavom mjera za ublažavanje rizika koje uzrokuju njihovi algoritmi, modeli oglašavanja, sustavi preporuka i tehnologije umjetne inteligencije te označivanjem dezinformacijskog sadržaja u objavama i komentarima; podsjeća da je te mjere potrebno provesti na transparentan i odgovoran način;

49. poziva Komisiju da ozbiljno uzme u obzir Smjernice Vijeća Europe za najbolje prakse za stvaranje učinkovitih pravnih i postupovnih okvira za samoregulatorne i koregulatorne mehanizme moderiranja sadržaja donesene u lipnju 2021.;

50. poziva na potpunu i djelotvornu provedbu Opće uredba o zaštiti podataka⁽¹⁵⁾ kojom se ograničava količina podataka koje platforme smiju pohranjivati o korisnicima i koliko dugo se ti podaci smiju koristiti, posebno za platforme i aplikacije koje se koriste vrlo privatnim i/ili osjetljivim podacima, kao što su one povezane s razmjenom poruka, zdravljem, financijama te aplikacije za upoznavanje i male grupe za raspravu; poziva da se platforme koje imaju ulogu nadzornika suzdrže od kombiniranja osobnih podataka s osobnim podacima drugih usluga koje nadzornik pristupa nudi ili s osobnim podacima dobivenima iz usluga trećih strana te da omogućuje da se jednakom lakoćom može izraziti suglasnost ili nesuglasnost za pohranjivanje i dijeljenje osobnih podataka i da korisnici mogu izabrati hoće li primati ciljane personalizirane internetske oglase; pozdravlja sve napore za zabranu tehnika mikrociljanja za političko oglašavanje, posebno, ali ne ograničavajući se na one koje se temelje na osjetljivim osobnim podacima, kao što su etničko podrijetlo, vjerska uvjerenja ili seksualna orijentacija, te traži od Komisije da razmotri proširenje zabrane mikrociljanja na tematsko oglašavanje;

51. poziva da se donesu obvezujuća pravila EU-a kojima bi se od platformi zahtijevalo da surađuju s nadležnim tijelima kako bi redovito testirale svoje sustave te utvrđivale, procjenjivale i ublažavale rizik u pogledu manipuliranja informacijama,

⁽¹⁵⁾ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ, (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

srijeda, 9. ožujka 2022.

upletanja i ranjivosti povezanih s korištenjem njihovih usluga, uključujući i način na koji struktura njihovih usluga i upravljanje njima doprinose tom riziku; poziva da se donesu obvezujuća pravila EU-a kojima bi se platforme obvezalo da uspostave sustave za praćenje načina na koji se koriste njihove usluge, primjerice praćenjem u stvarnom vremenu najpopularnijih objava u pojedinim zemljama, kako bi se otkrili slučajevi manipuliranja informacijama i upletanja te o njima izvjestila nadležna tijela, te kako bi akteri koji omogućuju da njihovi sustavi ignoriraju takve slučajeve za to platili cijenu;

52. poziva internetske platforme da osiguraju odgovarajuće resurse za sprečavanje štetnog vanjskog upletanja, kao i za osiguravanje boljih radnih uvjeta, psihološke skrbi i pravedne naknade za moderatore sadržaja; poziva velike platforme društvenih medija da redovito izvješćuju po zemljama o resursima za provjeravanje činjenica, istraživanje, moderiranje sadržaja, uključujući ljudske kapacitete i kapacitete umjetne inteligencije po pojedinim jezicima, te o suradnji s lokalnim civilnim društvom u svim državama članicama; ističe da bi se te platforme trebale još jače boriti protiv dezinformiranja na manjim i manje komercijalno isplativim tržištima EU-a;

53. poziva platforme društvenih medija da u potpunosti poštuju jednakost svih građana EU-a, bez obzira na jezik koji se upotrebljava u osmišljavanju njihovih usluga, alata i mehanizama praćenja, kao i u pogledu mjera za veću transparentnost i sigurnije internetsko okruženje; naglašava da se to ne odnosi samo na sve službene nacionalne i regionalne jezike, već i na jezike velikih dijaspora unutar EU-a; ističe da bi te usluge trebale biti dostupne i osobama s oštećenjem sluha;

54. poziva na jasno i čitljivo označavanje uvjerljivo krivotvorenih (engl. *deepfake*) sadržaja, i za korisnike platformi i u metapodacima sadržaja, kako bi se olakšala njihova sljedivost za istraživače i provjeravatelje činjenica; u tom pogledu pozdravlja inicijative čiji je cilj poboljšati autentičnost i sljedivost sadržaja, kao što su razvoj vodenih žigova i standarda autentičnosti te uvođenje globalnih standarda;

55. poziva na reguliranje usluga koje nude alate i usluge za manipulaciju društvenim medijima, kao što je povećanje doseg računala ili sadržaja s pomoću umjetnog angažmana ili neautentičnih profila; naglašava da se ta uredba treba temeljiti na detaljnoj procjeni trenutačnih praksi i povezanih rizika te da bi se njome trebalo spriječiti da zlonamjerni akteri koriste te usluge za političko upletanje;

56. ističe da je potrebna transparentnost u pogledu fizičkih ili pravnih osoba koje stoje iza sadržaja i računala na internetu, posebno onih koji se žele oglašavati; poziva platforme da uvedu mehanizme za otkrivanje i suspendiranje neautentičnih računala povezanih s koordiniranim operacijama širenja utjecaja; ističe da se tim praksama ne bi trebala onemogućiti anonimnost na internetu, koja je ključna za zaštitu novinara, aktivista, marginaliziranih zajednica i osoba u ranjivom položaju (npr. zviždača ili disidenata i političkih protivnika autokratskih režima) te bi se trebalo omogućiti postojanje satiričnih i humorističkih korisničkih računala;

57. naglašava da povećana odgovornost za uklanjanje sadržaja ne smije dovesti do proizvoljnog uklanjanja zakonitih sadržaja; potiče na oprez u pogledu konačnog ukidanja korisničkih računala stvarnih osoba ili masovne upotrebe automatiziranih filtera; sa zabrinutošću prima na znanje proizvoljne odluke platforma da uklanjaju račune izabranih dužnosnika; ističe da bi te račune trebalo ukloniti samo na temelju jasnih propisa u skladu s našim demokratskim vrijednostima, koje se prenose u poslovnu politiku i potvrđuju neovisnim demokratskim nadzorom, te da mora postojati potpuno transparentan proces koji sadrži pravo na žalbu;

58. poziva na donošenje obvezujućih pravila kojima bi se od platformi zahtijevalo da uspostave lako dostupne i djelotvorne komunikacijske kanale za osobe ili organizacije koje žele prijaviti nezakonite sadržaje, kršenje uvjeta korištenja, dezinformacije, strano upletanje ili manipuliranje, po potrebi, kako bi osobe koje se optužuje mogle reagirati prije nego što se poduzmu restriktivne mjere te da uspostave transparentne, brze i dostupne postupke upućivanja i žalbene postupke za žrtve sadržaja objavljenih na internetu, one koji prijavljuju te sadržaje i za pojedince ili organizacije na koje utječe odluka o označavanju ili ograničavanju vidljivosti njihovih računala, onemogućavanju pristupa ili suspenziji tih računala ili ograničavanju pristupa prihodima od oglašavanja; preporučuje da platforme društvenih medija odrede posebnu kontaktnu točku za svaku državu članicu i formiraju radne skupine za sve važne izbore u svakoj državi članici;

srijeda, 9. ožujka 2022.

59. poziva na donošenje zakonodavnih pravila kojima bi zajamčila transparentnost prema korisnicima i široj javnosti, kao što je obvezivanje platformi da uspostave javne arhive internetskih oglasa s mogućnošću jednostavnog pretraživanja koja bi sadržavala informacije o tome tko je cilj oglasa i tko je platio za njih, uspostave mjere za samoregulaciju te da osiguraju sveobuhvatan i smislen pristup informacijama o strukturi, upotrebi i učinku algoritama nadležnim nacionalnim tijelima, provjerenim istraživačima koji su povezani s akademskim institucijama, medijima, organizacijama civilnog društva i međunarodnim organizacijama koje zastupaju javni interes; smatra da bi pokazatelje tih arhiva trebalo uskladiti kako bi se omogućila analiza na više platformi i smanjilo administrativno opterećenje platformi;

60. poziva na ukidanje poslovnih modela koji se temelje na tome da se ljude potiče da se dulje zadrže na platformama pružajući im senzacionalistički sadržaj; poziva donositelje zakonodavnih odluka i platforme da angažiranjem ljudskih moderatora i vanjskih revizora osiguraju da algoritmi ne promiču nezakonite, ekstremističke, diskriminirajuće ili radikalizirajuće sadržaje, već da korisnicima nude različite perspektive te daju prednost i promiču činjenično i znanstveno utemeljene sadržaje, posebno o važnim društvenim pitanjima kao što su javno zdravlje i klimatske promjene; smatra da ustavi rangiranja po stopi angažmana stvaraju ovisnosti i predstavljaju sistemsku prijetnju našem društvu; poziva Komisiju da riješi aktualni problem cjenovnih poticaja jer vrlo ciljani oglasi sa sadržajem koji unosi razdor često imaju niže cijene za istu količinu pregleda od manje ciljanih oglasa sa sadržajem koji promiče društvenu integraciju;

61. poziva da se algoritmi modificiraju tako da se prestanu poticati sadržaji koji potječu s nevjerođostojnih računa i kanala kojima se umjetno potiče širenje štetnog stranog manipuliranja informacijama; poziva da se algoritmi modificiraju tako da prestanu promicati sadržaj koji unosi razdor ili potiče ljutnju; naglašava potrebu da EU uvede mjere kojima bi se poduzeća u području društvenih medija zakonski obvezalo da, nakon što ih se otkrije, u najvećoj mogućoj mjeri spriječe širenje dezinformacija te da platforme moraju snositi posljedice ako ne poštuju zahtjev za uklanjanje dezinformacija;

62. ističe potrebu za poboljšanom fazom ispitivanja i sustavnim preispitivanjem posljedica algoritama, uključujući i način na koji oblikuju javnu raspravu i utječu na političke rezultate te koji sadržaji dobivaju prioritet; naglašava da bi takvim preispitivanjem također trebalo ispitati mogu li platforme poštovati jamstva obećana u njihovim uvjetima te imaju li dostatne zaštitne mehanizme da spriječe koordinirano neautentično ponašanje velikih razmjera u cilju manipuliranja sadržajem koji se prikazuje na njihovim platformama;

63. zabrinut je zbog toga što svake godine oko 1 400 internetskih stranica koje služe za dezinformiranje europskih građana ostvari u prosjeku 65 milijuna EUR prihoda od oglasa⁽¹⁶⁾; ističe da internetski oglasi, ponekad čak i oglasi javnih ustanova, završe, a time ih i financiraju, na malicioznim internetskim stranicama na kojima se promiču govor mržnje i dezinformacije, bez suglasnosti pa čak ni znanja oglašivača; konstatira da pet poduzeća, među kojima i Google Ads, plaća 97 % tih prihoda od oglasa te da su ona odgovorna za odabir internetskih stranica koje se nudi oglašivačima, odnosno da ona odlučuju koji se sadržaji monetiziraju, a koji ne; smatra da je neprihvatljivo da su algoritmi koji raspodjeljuju sredstva od oglašavanja potpuno automatizirani i nedostupni javnosti; poziva Komisiju da iskoristi instrumente koje joj pruža politika tržišnog natjecanja i kartelno pravo kako bi osigurala funkcioniranje tržišta i suzbio taj monopol; poziva te aktere da spriječe da se internetske stranice koje služe za dezinformiranje financiraju njihovim uslugama oglašavanja; pohvaljuje organizacije posvećene osvješćivanju tog zabrinjavajućeg problema; naglašava da bi oglašivači trebali imati pravo znati i odlučivati o tome gdje se će objavljivati njihovi oglasi i koji je posrednik obradio njihove podatke; poziva na uspostavu procesa posredovanja kojim bi se oglašivačima omogućio povrat novca kad se oglasi objave na stranicama koje šire dezinformacije;

64. naglašava da će nakon ažuriranja Kodeksa dobre prakse u suzbijanju dezinformacija te donošenja Akta o digitalnim uslugama, Akta o digitalnim tržištima i drugih mjera povezanih s akcijskim planom za europsku demokraciju biti potreban učinkovit mehanizam pregleda, procjene i sankcija kako bi se redovito ocjenjivala njihova provedba na nacionalnoj razini i razini EU-a te bez odgađanja identificirale, ispravljale rupe u zakonima te sankcionirali nepravilna primjena obveza i njihovo neprimjenjivanje; u tom pogledu poziva da se u svakoj državi članici imenuju stabilni i domišljati koordinatori za digitalne usluge te da se provedbenim tijelima Komisije osiguraju dostatna sredstva za provedbu zadataka koji su im povjereni u okviru Akta o digitalnim uslugama; nadalje ističe da je važno osigurati da internetske platforme podliježu neovisnim revizijama koje certificira Komisija; napominje da, kako bi se osigurala njihova neovisnost, revizore ne smiju izravno financirati platforme;

⁽¹⁶⁾ https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/232164/revised_Agenda%20item%207_Clare%20Melford_GDI_Deck_EU-Ad-funded_Di-sinfo.pdf

srijeda, 9. ožujka 2022.

65. u tom pogledu poziva da se koregulacijom definiraju objektivni ključni pokazatelji uspješnosti kako bi se zajamčila provjera mjera koje su platforme poduzele i njihova učinkovitost; naglašava da bi ti ključni pokazatelji uspješnosti trebali uključivati parametre za pojedine zemlje, kao što su publika na koju su usmjerene dezinformacije, angažman (stopa klikova po stranici, itd.), financiranje aktivnosti provjere činjenica i istraživanja unutar zemlje te raširenost i snaga odnosa civilnog društva unutar pojedine zemlje;

66. duboko je zabrinut zbog nedostatka transparentnosti u reviziji Kodeksa dobre prakse o suzbijanju dezinformacija jer su u raspravu o ažuriranju Kodeksa uglavnom uključeni samo privatni sektor i Europska komisija; žali zbog toga što se s Europskim parlamentom, posebno s posebnim odborom INGE, te s nekim drugim ključnim dionicima nije na odgovarajući način savjetovalo pri pripremi revizije Kodeksa dobre prakse;

67. izražava žaljenje zbog činjenice da Kodeks dobre prakse ima samoregulacijski karakter jer samoregulacija nije dostatna za zaštitu javnosti od pokušaja upletanja i manipulacije; zabrinut je zbog činjenice da ažurirani Kodeks dobre prakse u suzbijanju dezinformacija možda neće riješiti problem koji predstavljaju predstojeći izazovi; zabrinut je što se pri izradi Smjernica za jačanje Kodeksa dobre prakse snažno oslanjalo na Komisijin prijedlog za Akt o digitalnim uslugama; poziva na brzo djelovanje kako bi se u Kodeks dobre prakse uključile snažne obveze za platforme kako bi se zajamčila spremnost EU-a uoči predstojećih lokalnih, regionalnih, nacionalnih i europskih izbora;

68. poziva EU da štiti i potiče dijalog unutar tehnološke zajednice te razmjenu informacija o ponašanju i strategijama na društvenim platformama; smatra da samo otvorena tehnološka zajednica može ojačati javno mnijenje u odnosu na napade, manipuliranje i upletanje; traži da se istraži moguće osnivanje javno-privatnog centra za razmjenu i analizu informacija, čiji bi članovi pratili, označivali i dijelili informacije o prijetnjama od dezinformacija i dostavljačima dezinformacija prema klasifikaciji prijetnji; smatra da bi se te informacije mogle prenositi u sustav brzog uzbunjivanja EU-a i mehanizam za brzi odgovor skupine G7 te da bi također bilo korisno i za manje aktere s manje sredstava; poziva i na to da se na razini industrije usvoji standard o dezinformiranju za usluge oglašavanja i internetske monetizacije kako bi se demonetizirao štetan sadržaj, a trebalo bi ga primjenjivati i na sustave za plaćanje na internetu i platforme za e-trgovinu, pri čemu bi njegovu reviziju trebala vršiti treća strana;

69. ističe da bi kodeks trebao moći funkcionirati kao učinkovit instrument dok na snagu ne stupi Akt o digitalnim uslugama; smatra da bi u kodeks trebalo uvrstiti neke obveze iz Akta o digitalnim uslugama i obvezati potpisnike da provedu niz odredaba Akta o digitalnim uslugama u pogledu pristupa podacima za istraživače i regulatorna tijela te u pogledu transparentnosti oglašavanja, uključujući i transparentnost algoritamskih sustava i sustava za preporučivanje; apelira na potpisnike da neovisnom revizoru omoguće da provjeri njihovu usklađenost s tim obvezama i poziva na objavljivanje izvješća o tim provjerama;

70. žali zbog nedovoljne transparentnosti procesa nadzora usklađenosti s kodeksom kao i odabir trenutka za provođenje revizije kodeksa, koja će završiti prije zaključenja posebnog odbora INGE; napominje da bi barem dnevni red sastanaka, završne napomene i popis sudionika trebali biti javno dostupni; potiče potpisnike da pred Parlamentom potvrde svoju predanost ispunjavanju obveza kodeksa i izlože način na koji su proveli te obveze ili će ih provesti;

71. smatra da bi neovisna medijska regulatorna tijela, kao što je Europska skupina regulatora za audiovizualne medijske usluge, mogla imati ključnu ulogu u nadzoru i poštovanju kodeksa;

72. pozdravlja prijedlog da se uspostavi radna skupina predviđena Komisijinim smjernicama za jačanje kodeksa; ustraje u tome da Komisija pozove predstavnike Parlamenta, nacionalna regulatorna tijela i druge dionike, uključujući civilno društvo i istraživačku zajednicu, da budu dio te radne skupine;

Kritična infrastruktura i strateški sektori

73. smatra da je kritična infrastruktura, s obzirom na njezinu međupovezanost i prekogranični karakter, sve osjetljivija na vanjsko upletanje i da bi postojeći okvir trebalo revidirati; stoga pozdravlja činjenicu da je Komisija predstavila prijedlog nove direktive za povećanje otpornosti kritičnih subjekata koji pružaju ključne usluge na području Europske unije;

74. preporučuje da države članice zadrže pravo na utvrđivanje kritičnih subjekata, ali ističe da je koordinacija na razini EU-a nužna kako bi se:

(a) jačale veze i komunikacijski kanali kojima se koriste brojni akteri, među ostalim za opću sigurnost misija i operacija EU-a;

srijeda, 9. ožujka 2022.

- (b) poduprla nadležna tijela u državama članicama u okviru Skupine za otpornost kritičnih subjekata, osiguravajući raznoliko sudjelovanje dionika, a posebno učinkovito sudjelovanje malih i srednjih poduzeća (MSP-ova), organizacija civilnog društva i sindikata;
- (c) promicala razmjena najboljih praksi ne samo među državama članicama već i na regionalnoj i lokalnoj razini, među ostalim sa zapadnim Balkanom, te među vlasnicima i operaterima kritične infrastrukture, pa i s pomoću međuagencijske komunikacije, kako bi se u ranoj fazi utvrdila zabrinjavajuća zbivanja i osmislile odgovarajuće protumjere;
- (d) provela zajednička strategija za odgovor na kibernetičke napade na kritičnu infrastrukturu;

75. preporučuje da se popis kritičnih subjekata proširi na digitalnu izbornu infrastrukturu i obrazovne sustave, s obzirom na njihovu ključnu važnost u jamčenju dugoročnog funkcioniranja i stabilnosti EU-a i njegovih država članica, te da bi trebalo omogućiti fleksibilnost u pogledu donošenja odluka o dodavanju novih strateških sektora kojima je potrebna zaštita;

76. poziva na sveobuhvatan pristup EU-a rješavanju pitanja hibridnih prijetnji izbornim procesima i na poboljšanje koordinacije i suradnje među državama članicama; poziva Komisiju da provede kritičku procjenu ovisnosti o platformama i podatkovnoj infrastrukturi u izbornom kontekstu; smatra da je razina demokratskog nadzora nad privatnim sektorom nedostatna; traži veći demokratski nadzor nad platformama, uključujući odgovarajući pristup podacima i algoritmima za nadležna tijela;

77. preporučuje da bi obveze izložene u okviru predložene direktive, uključujući procjene prijetnji, rizika i ranjivosti diljem EU-a i po državama, trebale odražavati najnovije promjene i da bi ih trebao provoditi Zajednički istraživački centar u suradnji s Obavještajnim i situacijskim centrom ESVD-a (INTCEN); ističe potrebu za dostatnim sredstvima za te institucije kako bi mogle pružiti najnoviju i najmoderniju analizu, uz snažan demokratski nadzor, što ne bi trebalo spriječiti prethodnu evaluaciju Agencije za temeljna prava kako bi se zajamčilo poštovanje temeljnih prava;

78. smatra da EU i njegove države članice trebaju osigurati alternativne opcije financiranja za zemlje kandidatkinje za članstvo u EU-u iz regije zapadnog Balkana i druge potencijalne zemlje kandidatkinje, u kojima su se treće zemlje koristile izravnim stranim ulaganjima kako bi povećale prevagu tih zemalja, kako bi se spriječilo da veliki dijelovi kritične infrastrukture EU-a i zemalja kandidatkinja dođu u posjed zemalja i poduzeća izvan EU-a, kao što je već slučaj s lukom Pirej u Grčkoj i kao što se trenutačno događa s kineskim ulaganjima u podmorske kabele u Baltičkom moru, Sredozemnom moru i na Arktiku; stoga pozdravlja Uredbu o provjeri izravnih stranih ulaganja kao važan alat za koordinaciju djelovanja država članica u pogledu stranih ulaganja te poziva na čvršći regulatorni okvir i njegovo čvršće provođenje, kako bi se zajamčilo da se izravna strana ulaganja koja imaju štetan učinak na sigurnost u EU-u, kako je navedeno u Uredbi, blokiraju te da se institucijama EU-a prenesu veće ovlasti za provjeru izravnih stranih ulaganja; traži da se ukine načelo najnižeg ponuditelja u vladinim odlukama o ulaganju; poziva sve države članice koje nisu uspostavile mehanizme za provjeru ulaganja da te mjere uvedu; smatra da bi taj okvir trebalo bolje povezati s neovisnim analizama koje provode nacionalni instituti i instituti EU-a ili drugi relevantni dionici kao što su skupine za strateško promišljanje radi evidentiranja i procjene tokova izravnih stranih ulaganja; smatra da bi bilo prikladno u taj okvir uključiti i druge strateške sektore, primjerice 5G i druge informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT-ove), kako bi se ograničila ovisnost EU-a i njegovih država članica o visokorizičnim dobavljačima; ističe da bi se taj pristup trebao jednako primjenjivati i na zemlje kandidatkinje i potencijalne kandidatkinje;

79. smatra da je EU suočen s dodatnim izazovima zbog manjka ulaganja u prošlosti, što je doprinijelo njegovoj ovisnosti o stranim dobavljačima tehnologije; preporučuje osiguravanje proizvodnih i opskrbnih lanaca kritične infrastrukture i ključnog materijala unutar EU-a; smatra da je okretanje EU-a prema otvorenoj strateškoj autonomiji i digitalnom suverenitetu važno i da predstavlja korak u pravom smjeru; naglašava da se od EU-a očekuje da upotrijebi nove alate radi jačanja svojega geopolitičkog položaja, uključujući instrument za borbu protiv prisile; smatra da je Europski akt o čipovima, koji je najavila Komisija kako bi se zajamčilo da se ključni dijelovi za proizvodnju čipova proizvode u EU-u, važan korak za smanjenje ovisnosti o trećim zemljama poput Kine i SAD-a; smatra da ulaganja u proizvodnju čipova treba koordinirati na razini Unije i na temelju analize potražnje, kako bi se izbjegli utrka za nacionalnim subvencijama i fragmentiranje jedinstvenog tržišta; poziva Komisiju da stoga uspostavi namjenski Europski fond za poluvodiče koji bi mogao poduprijeti stvaranje silno potrebne kvalificirane radne snage i nadoknaditi visoke troškove izgradnje postrojenja za proizvodnju i dizajn u EU-u; uviđa da je Tajvan važan partner za povećanje proizvodnje poluvodiča unutar EU-a;

srijeda, 9. ožujka 2022.

80. traži da se dodatno razviju europske mreže podatkovne infrastrukture i pružatelji usluga s europskim sigurnosnim standardima, kao što je GAIA-X, što je važan korak prema izgradnji održivih alternativa postojećim pružateljima usluga i prema otvorenom, transparentnom i sigurnom digitalnom gospodarstvu; ističe potrebu za jačanjem MSP-ova i izbjegavanjem stvaranja kartela na tržištu računalstva u oblaku; podsjeća da su podatkovni centri kritična infrastruktura; zabrinut je zbog utjecaja trećih zemalja i njihovih poduzeća na razvoj standarda GAIA-X;

81. ističe da su cjelovitost, dostupnost i povjerljivost javnih elektroničkih komunikacijskih mreža, kao što su okosnice internetske mreže i podmorski komunikacijski kabeli, ključni sigurnosni interesi; poziva Komisiju i države članice da spriječe sabotazu i špijunažu u tim komunikacijskim mrežama te da promiču upotrebu standarda interoperabilnog sigurnog usmjeravanja kako bi se zajamčile cjelovitost i stabilnost elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga, među ostalim putem nedavne strategije Global Gateway;

82. poziva Komisiju da predloži mjere za izgradnju sigurne, održive i pravedne opskrbe sirovinama koje se upotrebljavaju za proizvodnju ključnih komponenti i tehnologija, uključujući baterije i opremu, 5G i naknadne tehnologije te kemijske i farmaceutske proizvode, naglašavajući pritom važnost globalne trgovine, međunarodne suradnje uz puno poštovanje prava radnika i prirodnog okoliša te uz provedbu međunarodnih socijalnih standarda i standarda održivosti u pogledu upotrebe resursa; podsjeća da je potrebno dodijeliti potrebna sredstva za istraživanje i razvoj kako bi se pronašle odgovarajuće zamjene u slučaju poremećaja u lancu opskrbe;

Vanjsko upletanje tijekom izbornih postupaka

83. traži da se zaštita cjelokupnog izbornog procesa utvrdi kao glavna tema sigurnosti EU-a i nacionalne sigurnosti jer su slobodni i poštenu izbori u središtu demokratskog procesa; poziva Komisiju da izradi bolji okvir za odgovor kako bi se suzbilo vanjsko upletanje u izborne procese, koji bi se, među ostalim mjerama, trebao sastojati od izravnih komunikacijskih kanala s građanima;

84. ističe potrebu za poticanjem društvene otpornosti na dezinformacije tijekom izbornih procesa, među ostalim u privatnom i akademskom sektoru, te za usvajanjem holističkog pristupa u okviru kojeg bi se to upletanje trebalo rješavati na stalnoj osnovi, od školskih obrazovnih programa do tehničkog integriteta i pouzdanosti glasovanja te putem strukturnih mjera za rješavanje pitanja njegove hibridne prirode; posebno poziva na donošenje plana pripreme za europske izbore 2024., koji bi trebao obuhvaćati strategiju, osposobljavanje i podizanje razine osviještenosti europskih političkih stranaka i njihova osoblja te jačanje sigurnosnih mjera za sprečavanje vanjskog upletanja;

85. smatra da pogrešne informacije i dezinformacije putem društvenih medija postaju sve veći problem za izborni integritet; smatra da bi platforme društvenih medija trebale osigurati provedbu i dobro funkcioniranje politika za zaštitu integriteta izbora; izražava zabrinutost zbog nedavnih saznanja o tome da zlonamjerni akteri zapošljavaju privatna poduzeća da se većinom kroz društvene medije upleću u izbore, šire lažne diskurse i potiču teorije zavjere koje se šire internetom; poziva na temeljitu istragu o načinu na koji se može boriti protiv fenomena „zapošljavanja dezinformatora” jer postaje sve sofisticiraniji i uobičajeniji u svim dijelovima svijeta;

86. ističe iznimnu važnost misija za promatranje izbora u pružanju relevantnih informacija i izdavanju posebnih preporuka kako bi izborni sustav postao otporniji i kako bi se pomoglo u suzbijanju vanjskog upletanja u izborne postupke; poziva na poboljšanje i učvršćivanje izbornih procesa s obzirom na to da su misije za promatranje izbora ključan instrument u borbi protiv sve češćih nepoštenih i namještenih izbornih procesa koje upotrebljavaju neliberalni režimi kako bi stvorili privid demokracije; s tim u vezi ističe potrebu za ponovnim ocjenjivanjem i ažuriranjem alata i metoda koji se rabe u promatranju međunarodnih izbornih procesa kako bi se riješilo pitanje novih trendova i prijetnji, uključujući borbu protiv lažnih izbornih promatrača, razmjenu najboljih praksi s partnerima sličnih stavova te bližu suradnju s relevantnim međunarodnim organizacijama, kao što su Organizacija za europsku sigurnost i suradnju (OESS), Vijeće Europe i svi relevantni akteri u okviru Deklaracije o načelima međunarodnog promatranja izbora i Kodeksa ponašanja za međunarodne izborne promatrače; naglašava da sudjelovanje zastupnika u Europskom parlamentu u neovlaštenim misijama za promatranje izbora potkopava vjerodostojnost i ugled Europskog parlamenta; pozdravlja i preporučuje potpunu provedbu postupka Skupine za podršku demokraciji i koordinaciju izbora za „slučajeve pojedinačnih neslužbenih promatranja izbora koje provode zastupnici u Europskom parlamentu” (usvojen 13. prosinca 2018.), čime se omogućuje isključenje zastupnika iz službenih izaslanstava Parlamenta za promatranje izbora tijekom trajanja mandata;

srijeda, 9. ožujka 2022.

Prikriveno financiranje političkih aktivnosti koje dolazi od stranih donatora

87. naglašava da, iako i dalje postoji potreba da se bolje shvate učinci prikrivenog financiranja političkih aktivnosti na, primjerice, antidemokratske tendencije u Europi, tajne operacije inozemnog financiranja političkih aktivnosti ipak predstavljaju ozbiljno kršenje integriteta demokratskog funkcioniranja EU-a i njegovih država članica, posebno tijekom izbornih razdoblja, čime se krši načelo slobodnih i poštenih izbora; naglašava da bi stoga u svim državama članicama trebalo zabraniti sudjelovanje u bilo kojoj vrsti tajnih aktivnosti koje financira strani akter radi utjecanja na procese europske ili nacionalne politike; u tom pogledu napominje da zemlje kao Australija provode zakone prema kojima je vanjsko upletanje u politiku zabranjeno;

88. osuđuje činjenicu da ekstremističke, populističke, antieuropske stranke i određene druge stranke i pojedinci imaju veze s pokušajima upletanja u demokratske procese Unije i da su izričito umiješani u njih te je zabrinut zbog toga što se te stranke koriste kao glas aktera vanjskog upletanja kako bi legitimizirale svoje autoritarne vlade; traži cjelovito objašnjenje političkih i gospodarskih veza između tih stranaka i pojedinaca i Rusije; smatra da su te veze izrazito neprimjerene i osuđuje suučesništvo koje, u svrhu postizanja političkih ciljeva, EU i njegove države članice može izložiti napadima vanjskih sila;

89. poziva države članice da posebno popune sve sljedeće rupe u zakonima pri daljnjem usklađivanju nacionalnih propisa i da provedu zabranu stranih donacija:

- (a) doprinosi u naravi stranih aktera političkim strankama, zakladama, osobama koje obnašaju javnu dužnost ili izabranim dužnosnicima, uključujući financijske zajmove pravnih ili fizičkih osoba sa sjedištem izvan EU-a i Europskog gospodarskog prostora (EGP) (osim europskih glasača), anonimne donacije iznad određenog praga te nepostojanje ograničenja potrošnje za političke kampanje, što omogućuje utjecaj velikim donacijama; politički pojedinci, akteri i stranke kojima je ponuđeno i/ili koji su prihvatili financijske doprinose ili doprinose u naravi stranih aktera moraju biti obvezni o tome obavijestiti nadležna tijela i te bi informacije zatim trebalo prijaviti na razini EU-a kako bi se postiglo praćenje u cijelom EU-u;
- (b) fiktivni donatori s državljanstvom neke države članice EU-a⁽¹⁷⁾: potrebno je osigurati transparentnost u pogledu donatora, i fizičkih i pravnih osoba, putem izjava o sukladnosti donatora kojima se potvrđuje njihov status te davanjem većih provedbenih ovlasti izbornim povjerenstvima; donacije iz EU-a koje premašuju određeni minimalni prag trebale bi biti upisane u službeni i javni registar i povezane s fizičkom osobom, a trebalo bi utvrditi gornju granicu za donacije privatnih i pravnih osoba (i subvencije) političkim strankama;
- (c) fiktivna trgovačka društva i tuzemna društva kćeri stranih društava matica⁽¹⁸⁾: trebalo bi zabraniti donacije fiktivnih trgovačkih društava i postaviti strože zahtjeve za otkrivanje izvora financiranja preko društava matica; sredstva i donacije političkim strankama iznad određenog praga moraju se registrirati u javnom i središnjem registru pod službenim imenom i adresom koji se mogu povezati sa stvarnom osobom, a države članice bi trebale prikupljati te informacije; poziva Komisiju da zajamči da nadležna tijela u državama članicama imaju pravo istražiti podrijetlo financiranja kako bi provjerila informacije primljene od domaćih društava kćeri i riješila problem nedostatka podataka u nacionalnim registrima, posebno u situacijama u kojima se upotrebljava mreža fiktivnih poduzeća;
- (d) neprofitne organizacije i treće strane⁽¹⁹⁾ kojima koordiniraju strani akteri i koje su osnovane kako bi se utjecalo na izborne postupke: trebalo bi razmotriti ujednačenja pravila i veću transparentnost diljem EU-a u pogledu organizacija čiji je cilj financiranje političkih aktivnosti, ako nastoje izravno utjecati na izborne procese kao što su izborne i referendumске kampanje; ta pravila ne bi trebala sprečavati neprofitne organizacije i treće strane da primaju sredstva za kampanje o nekom pitanju; pravila kojima se osigurava transparentnost financiranja ili donacija moraju se primjenjivati i na političke zaklade;

⁽¹⁷⁾ Pod tim se pojmom podrazumijevaju osobe koje nekoj političkoj stranci ili kandidatu pod svojim imenom doniraju tuđi novac.

⁽¹⁸⁾ Ta rupa u zakonima obuhvaća dvije različite stvari: fiktivna trgovačka društva, koja ne obavljaju stvarne poslovne djelatnosti i nisu ništa drugo nego sredstva za financijsko prikrivanje i tuzemna društva kćeri stranih društava matica koja se koriste za usmjeravanje novca u politiku.

⁽¹⁹⁾ Neprofitne organizacije i treće strane nisu obvezne otkriti identitet svojih donatora, ali im je u nekoliko država članica EU-a dopušteno financiranje političkih stranaka i kandidata.

srijeda, 9. ožujka 2022.

- (e) političko oglašavanje na internetu ne podliježe pravilima za oglašavanje na televiziji, radiju i u tisku te obično nije regulirano na razini EU-a; potrebno je stoga zabraniti oglase koje su kupili akteri koji nisu iz EU-a ili EGP-a te jamčiti potpunu transparentnost u pogledu kupnje političkih oglasa na internetu koju vrše akteri iz EU-a; ističe potrebu da se osigura puno veća transparentnost i demokratska odgovornost u pogledu korištenja algoritama; pozdravlja najavu novog zakonodavnog prijedloga Komisija o transparentnosti sponzoriranog političkog sadržaja, kako je predloženo u okviru akcijskog plana za europsku demokraciju, čiji bi cilj trebao biti spriječiti pojavu 27 različitih pojedinačnih nacionalnih zakonodavstava o političkom oglašavanju na internetu i kojim će se jamčiti da stranke iz EU-a mogu voditi kampanje na internetu uoči europskih izbora te pritom ograničiti rizik od vanjskog upletanja i istražiti koja se pravila među onima koja su političke stranke pojedinih država članica i velike platforme za društvene medije dobrovoljno usvojile mogu uspostaviti kao pravila za sve u EU-u; poziva države članice da ažuriraju svoja nacionalna pravila političkog oglašavanja, koja nisu održala korak s kontinuiranim prijelazom na digitalni medij kao primarni način političke komunikacije; poziva Komisiju da predloži način za demokratsko definiranje političkog oglašavanja kako bi se stalo na kraj tome da privatne profitne platforme odlučuju što je tematsko, a što nije;
- (f) praćenje izborne potrošnje preko neovisnih revizora trebalo bi provoditi, a informacije o potrošnji i donacijama pravodobno staviti na raspolaganje neovisnim revizorima, čime bi se ublažili rizici kao što su sukobi interesa i lobiranje u vezi s političkim financiranjem; pri uspostavi proaktivnog otkrivanja informacija, institucije odgovorne za financijske propise trebale bi imati jasan mandat te sposobnost, resurse i pravnu ovlast za provođenje istraga i upućivanje predmeta na kazneni progon;

90. stoga poziva Komisiju da provede analizu prikrivenog financiranja u EU-u i da podnese konkretne prijedloge za uklanjanje svih rupa u zakonima koje omogućuju netransparentno financiranje političkih stranaka i zaklada ili izabраниh dužnosnika koje potječe iz trećih zemalja te da predloži zajedničke standarde EU-a koji bi se primjenjivali na nacionalne izborne zakone u svim državama članicama; smatra da bi države članice trebale nastojati uvesti jasne uvjete transparentnosti za financiranje političkih stranaka i zabranu donacija političkim strankama i pojedinačnim političkim akterima od izvora izvan EU-a i EGP-a, uz iznimku europskih glasača koji žive izvan EU-a i EGP-a, te uspostaviti jasnu strategiju u pogledu sustava sankcija; apelira na Komisiju i države članice da osnuju tijelo EU-a za financijski nadzor kako bi se suzbile nezakonite financijske prakse i upletanje Rusije i drugih autoritarnih režima; ističe potrebu za zabranom donacija ili financiranja koji se koriste novim tehnologijama koje je iznimno teško slijediti; traži da države članice i Komisija dodijele još sredstava i veće ovlasti agencijama za nadzor kako bi se postigla bolja kvaliteta podataka;

91. obvezuje se osigurati da su sve neprofitne organizacije, skupine za strateško promišljanje, instituti i nevladine organizacije koje za vrijeme rada parlamenta dobivaju informacije o razvoju politika EU-a ili koje imaju bilo koju savjetodavnu ulogu u zakonodavnom postupku u potpunosti transparentne, neovisne i bez sukoba interesa u pogledu njihova financiranja i vlasništva;

92. pozdravlja reviziju Uredbe (EU, Euratom) br. 1141/2014 o statutu i financiranju europskih političkih stranaka i zaklada koja je u tijeku; podupire sve napore za postizanje veće razine transparentnosti u financiranju aktivnosti europskih političkih stranaka i zaklada, posebno uoči europskih izbora 2024., uključujući zabranu svih donacija koje dolaze iz izvora izvan EU-a i anonimnih izvora, uz iznimku dijaspore država članica EU-a, i donacija iz izvora izvan EU-a koje se ne mogu dokumentirati ugovorima, sporazumima o uslugama ili naknadama povezanim s pripadnosti europskim političkim strankama, a da se europskim političkim strankama pritom omogući prikupljanje članarina iz nacionalnih članskih stranaka izvan EU-a i EGP-a; apelira na europske i nacionalne političke stranke da se obvežu na borbu protiv vanjskog upletanja i širenja dezinformacija potpisivanjem povelje koja sadržava posebne obveze s tim u vezi;

93. naglašava da bi se provedbom mnogih preporuka GRECO-a Vijeća Europe i Venecijanske komisije ojačao imunitet političkog sustava država članica i Unije u cjelini od stranog financijskog utjecaja;

Kibersigurnost i otpornost na kibernapade

94. potiče institucije EU-a i države članice da brzo povećaju ulaganja u strateške kiberkapacitete i sposobnosti EU-a da otkrije, razotkrije i riješi problem vanjskog upletanja, kao što su umjetna inteligencija, sigurna komunikacija te podatkovna infrastruktura i infrastruktura u oblaku, kako bi se poboljšala kibersigurnost EU-a, uz jamčenje poštovanja temeljnih prava; poziva Komisiju da također više ulaže u povećanje digitalnog znanja i tehničke stručnosti EU-a kako bi se bolje razumjeli

srijeda, 9. ožujka 2022.

digitalni sustavi koji se upotrebljavaju diljem EU-a; poziva Komisiju da dodijeli dodatne ljudske, materijalne i financijske resurse za kapacitete za analizu kiberprijetnji, odnosno INTCEN ESVD-a, i kibernsigurnost institucija, tijela i agencija EU-a, odnosno ENISA-e i tima za hitne računalne intervencije institucija, tijela i agencija EU-a (CERT-EU) i država članica; žali zbog nedostatka suradnje i usklađenosti u pitanjima kibernsigurnosti među državama članicama;

95. pozdravlja prijedloge Komisije za novu kibernsigurnosnu strategiju i novu direktivu o mjerama za visoku zajedničku razinu kibernsigurnosti širom Europske unije i stavljanju izvan snage Direktive (EU) 2016/1148⁽²⁰⁾ (NIS2); preporučuje da se konačnim ishodom aktualnog rada na prijedlogu otklone nedostaci direktive NIS iz 2016., posebno jačanjem sigurnosnih zahtjeva, proširenjem njezina područja primjene, izradom okvira za europsku suradnju i razmjenu informacija, jačanjem kapaciteta država članica za kibernsigurnost, razvojem suradnje javnog i privatnog sektora, uvođenjem strožih uvjeta provedbe te dodjelom odgovornosti za kibernsigurnost najvišim razinama uprave europskih tijela koja su ključna za naše društvo; ističe važnost postizanja visoke zajedničke razine kibernsigurnosti u svim državama članicama kako bi se smanjio broj slabih točaka u zajedničkoj kibernsigurnosti EU-a; ističe ključnu potrebu za osiguravanjem otpornosti informacijskih sustava i u tom pogledu pozdravlja mrežu organizacija za vezu za kiberkrize (CyCLONE); potiče daljnje promicanje mjera OESS-a za izgradnju povjerenja u kiberprostoru;

96. pozdravlja prijedlog Komisije iz direktive NIS2 da se provedu koordinirane procjene sigurnosnih rizika ključnih lanaca opskrbe, slično instrumentariju EU-a za mreže 5G, kako bi se bolje uzeli u obzir rizici povezani s, primjerice, upotrebom softvera i hardvera koje proizvode poduzeća pod kontrolom stranih država; poziva Komisiju da izradi globalne standarde za mrežu 6G i pravila za tržišno natjecanje u skladu s demokratskim vrijednostima; poziva Komisiju da promiče razmjenu informacija između institucija EU-a i nacionalnih tijela o izazovima, primjerima najbolje prakse i rješenjima povezanim s mjerama iz tog instrumentarija; smatra da bi EU trebao više ulagati u svoje kapacitete u području tehnologija 5G i tehnologija nakon 5G kako bi se smanjila ovisnost o stranim dobavljačima;

97. ističe da kiberkriminalitet nema granica i potiče EU da pojača međunarodne napore da se s tim učinkovito suoči; ističe da bi EU trebao preuzeti vodstvo u izradi Međunarodnog ugovora o kibernsigurnosti u kojem se utvrđuju međunarodna pravila o kibernsigurnosti radi borbe protiv kiberkriminaliteta;

98. ustraje u tome da EU, NATO i međunarodni partneri istomišljenici trebaju pojačati pomoć Ukrajini u području kibernsigurnosti; pozdravlja činjenicu da je započelo raspoređivanje stručnjaka tima za brzi odgovor na kiberincidente koji se financira iz programa stalne strukturirane suradnje (PESCO) i poziva na potpunu primjenu režima EU-a za kiberankcije protiv pojedinaca, subjekata i tijela koji su odgovorni za razne kibernetičke napade usmjerene na Ukrajinu ili su u njih uključeni;

99. pozdravlja najavu stvaranja akta o kiberotpornosti kojim bi se dopunila europska politika kiberobrane jer su ta pitanja blisko povezana; traži da se povećaju ulaganja u kapacitete i koordinaciju europske kiberobrane; preporučuje da se izgradnja kiberkapaciteta naših partnera potiče u okviru misija EU-a za osposobljavanje ili civilnih kibermisija; ističe potrebu za usklađivanjem i standardizacijom osposobljavanja u području kibernsigurnosti i traži strukturno financiranje EU-a u tom području;

100. osuđuje masovnu i nezakonitu upotrebu softvera za nadzor Pegasus poduzeća NSO Group od strane državnih subjekata, kao što su Maroko, Saudijska Arabija, Mađarska, Poljska, Bahrein, Ujedinjeni Arapski Emirati i Azerbajdžan, protiv novinara, boraca za ljudska prava i političara; podsjeća da je Pegasus samo jedan od mnogih primjera programa koje zloupotrebljavaju državni subjekti u svrhu nezakonitog masovnog nadzora nad neudžnim građanima; također osuđuje druge operacije državne špijunaže usmjerene protiv europskih političara; potiče Komisiju da sastavi popis nezakonitog softvera za nadzor i da kontinuirano ažurira taj popis; traži da se EU i države članice koriste tim popisom kako bi zajamčili potpunu dužnu pažnju u pogledu ljudskih prava i pravilnu provjeru izvoza europske nadzorne tehnologije i tehničke pomoći te uvoza u države članice koji predstavljaju jasan rizik za vladavinu prava; usto poziva na uspostavu laboratorija EU-a za građane, sličnog onome koji je uspostavljen u Kanadi, koji bi se sastojao od novinara, stručnjaka za ljudska prava i stručnjaka za obrnuti inženjering zlonamjernog softvera, a koji bi radio na otkrivanju i razotkrivanju nezakonite upotrebe softvera u svrhu nezakonitog nadzora;

⁽²⁰⁾ Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o mjerama za visoku razinu kibernsigurnosti širom Unije i stavljanju izvan snage Direktive (EU) 2016/1148 (COM(2020)0823).

srijeda, 9. ožujka 2022.

101. traži da EU donese čvrst regulatorni okvir u tom području, i unutar EU-a i na međunarodnoj razini; u tom pogledu pozdravlja odluku Središnjeg ureda za industriju i sigurnost Ministarstva trgovine SAD-a da se poduzeće NSO Group Technologies stavi na crnu listu te da mu se tako zabrani dobivanje američke tehnologije;

102. izražava zabrinutost zbog toga što na pravosudnim pitanjima i pitanjima provedbe zakona EU surađuje s trećim zemljama koje su surađivale s poduzećem NSO Group i koristile se špijunskim softverom Pegasus radi špijuniranja građana EU-a; traži dodatne zaštitne mjere i pojačan demokratski nadzor takve suradnje;

103. poziva Komisiju da preispita ulaganja EU-a u poduzeće NSO Group Technologies i donese ciljne mjere protiv stranih zemalja koje upotrebljavaju softver za špijuniranje građana EU-a ili osoba koje uživaju status izbjeglica u zemljama EU-a;

104. zabrinut je zbog toga što autoritarni režimi mogu nezakonito držati pod nadzorom novinare i prodemokratske aktiviste te ih uznemirivati, čak i na tlu EU-a, iako su upravo od tih režima nastojali pobjeći, te smatra da to čini teško kršenje temeljnih vrijednosti Unije i temeljnih prava pojedinaca, kako se navode u Povelji, Europskoj konvenciji o ljudskim pravima i Međunarodnom paktu o građanskim i političkim pravima; žali zbog nedostatka pravne potpore za žrtve tog špijunskog softvera;

105. ističe hitnu potrebu za jačanjem zakonodavnog okvira kako bi se pozvali na odgovornost oni koji distribuiraju, koriste i zloupotrebljavaju takav softver u nezakonite i nedopuštene svrhe; posebno upućuje na sankcije izrečene 21. lipnja 2021. Aljaksandru Šatrouu, glavnom direktoru bjeloruskog poduzeća koje proizvodi softver za prepoznavanje lica kojim se koristi jedan autoritarni režim, primjerice za prepoznavanje prosvjednika političke oporbe; poziva Komisiju da spriječi svaku upotrebu ili financiranje nezakonitih tehnologija nadzora u EU-u; traži da EU i države članice surađuju s vladama trećih zemalja kako bi se okončale represivne prakse i zakonodavstvo u području kibersigurnosti i borbe protiv terorizma, pod pojačanim demokratskim nadzorom; traži da nadležna tijela EU-a provedu istragu nezakonite uporabe špijunskog softvera u EU-u i njegova izvoza iz EU-a te da se utvrde posljedice za države članice i povezane zemlje, uključujući one koje sudjeluju u programima EU-a, koje su kupile i upotrebljavale takav špijunski softver te iz kojih je taj softver izvezen kako bi se nezakonito špijunirali novinari, borci za ljudska prava, odvjetnici i političari;

106. traži ambicioznu reviziju Direktive o e-privatnosti⁽²¹⁾ kako bi se ojačala povjerljivost komunikacije i osobnih podataka pri upotrebi elektroničkih uređaja, a da se pritom ne smanji razina zaštite predviđena Direktivom te ne dovodeći u pitanje odgovornost država članica za zaštitu nacionalne sigurnosti; ističe da bi tijela javne uprave trebala biti obvezna otkriti nedostatke koje utvrde u informatičkim uređajima; traži od EU-a i država članica da dodatno koordiniraju svoja djelovanja na temelju Direktive o napadima na informacijske sustave⁽²²⁾ kako bi se osiguralo da se nezakonit pristup informacijskim sustavima i nezakonito presretanje utvrde kao kaznena djela te da se za njih izreknu primjerene sankcije; podsjeća da se u demokratskom društvu svako kršenje povjerljivosti za potrebe nacionalne sigurnosti mora provoditi zakonito i u izričite i legitimne svrhe, na temelju stroge nužnosti i proporcionalnosti, u skladu sa zahtjevima Europske konvencije o ljudskim pravima i Suda Europske unije;

Zaštita država članica, institucija, agencija, delegacija i misija EU-a

107. ističe da su mreže, zgrade i osoblje institucija, tijela, delegacija, misija i operacija EU-a meta za sve vrste hibridnih prijetnji i napada stranih državnih aktera te bi ih stoga trebalo na odgovarajući način zaštititi, a posebna pozornost mora se posvetiti imovini, prostorima i aktivnostima ESVD-a u inozemstvu i sigurnosti osoblja Unije koje je u izaslanstvu u nedemokratskim zemljama s represivnim režimima; traži strukturirani odgovor misija ZSOP-a na te prijetnje, kao i pružanje konkretnije potpore tim misijama putem strateške komunikacije; uviđa stalno povećanje broja napada pod okriljem pojedinih država na institucije, tijela i agencije EU-a, uključujući napade na EMA-u, te na institucije i javna tijela država članica;

⁽²¹⁾ Direktiva 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija, (SL L 201, 31.7.2002., str. 37.).

⁽²²⁾ Direktiva 2013/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 12. kolovoza 2013. o napadima na informacijske sustave i o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2005/222/PUP, (SL L 218, 14.8.2013., str. 8.).

srijeda, 9. ožujka 2022.

108. traži temeljitu i periodičnu reviziju svih usluga, mreža, opreme i hardvera institucija, tijela, agencija, delegacija, misija i operacija EU-a kako bi se ojačala njihova otpornost na prijetnje kibersigurnosti i isključili potencijalno opasni programi i uređaji, kao što su oni koje je razvio Kaspersky Lab; potiče institucije EU-a i države članice da osiguraju odgovarajuće smjernice i sigurne alate za osoblje; ističe potrebu za podizanjem razine osviještenosti o upotrebi zaštićenih usluga i mreža u institucijama i upravama, među ostalim i tijekom misija; ističe povjerenje i sigurnosne prednosti mrežnih operacijskih sustava otvorenog koda, koji imaju široku primjenu u savezničkim vojnim i vladinim agencijama;

109. naglašava važnost učinkovite, pravodobne i bliske koordinacije između različitih institucija, tijela i agencija EU-a specijaliziranih za kibersigurnost, kao što su CERT-EU, čije operativne kapacitete treba razviti u potpunosti, ENISA i predstojeća zajednička jedinica za kibersigurnost koja će osigurati koordinirani odgovor na kibersigurnosne prijetnje velikih razmjera u EU-u; pozdravlja aktualnu strukturiranu suradnju između CERT-EU-a i ENISA-e; također pozdravlja osnivanje radne skupine EU-a za kiberobavještajne podatke u okviru INTCEN-a EU-a radi unapređenja strateške obavještajne suradnje; cijeni nedavne inicijative glavnih tajnika institucija EU-a za razvoj zajedničkih pravila o informiranju i kibersigurnosti;

110. sa zanimanjem iščekuje dva prijedloga uredbi Komisije kojima se uspostavlja normativni okvir za informacijsku sigurnost i kibersigurnost u svim institucijama, tijelima i agencijama EU-a te smatra da bi te uredbe trebale obuhvaćati izgradnju kapaciteta i otpornosti; poziva Komisiju i države članice da dodijele dodatna sredstva i resurse za kibersigurnost institucija EU-a kako bi se odgovorilo na izazove okruženja prijetnji koje se stalno razvija;

111. sa zanimanjem iščekuje tematsko izvješće Europskog revizorskog suda o reviziji kibersigurnosti koje se očekuje početkom 2022.;

112. traži temeljitu istragu prijavljenih slučajeva infiltracije stranih dužnosnika među osobljem institucija EU-a; traži preispitivanje i moguću izmjenu postupaka u vezi s ljudskim resursima, uključujući provjeru prije zapošljavanja, kako bi se uklonili nedostaci koji omogućuju infiltraciju stranih državljana; poziva upravljačka tijela Parlamenta da poboljšaju postupke sigurnosne provjere osoblja i postrože pravila i provjere pristupa svojim prostorima kako bi se spriječilo da pojedinci koji su usko povezani sa stranim interesima imaju pristup povjerljivim sastancima i informacijama; poziva belgijske vlasti da preispitaju i ažuriraju nacionalni okvir za borbu protiv špijunaže kako bi omogućile učinkovito otkrivanje, kazneni progon i sankcioniranje počinitelja; poziva na provedbu sličnih mjera u drugim državama članicama kako bi se zaštitile institucije i agencije EU-a na njihovu tlu;

113. traži od svih institucija EU-a da podignu razinu osviještenosti među svojim osobljem odgovarajućim osposobljavanjem i usmjeravanjem kako bi se, spriječili, ublažili i prevladali sigurnosni rizici, i u kiberprostoru i izvan njega; traži obvezno i redovno sigurnosno i IKT osposobljavanje za sve osoblje (uključujući stažiste) i zastupnike u Europskom parlamentu; traži redovno i namjensko evidentiranje i procjene rizika stranog utjecaja unutar institucija;

114. naglašava potrebu za odgovarajućim postupcima upravljanja kriznim situacijama za slučajeve manipulacije informacijama, uključujući sustave upozoravanja između administrativnih razina i sektora, kako bi se osiguralo uzajamno informiranje i spriječilo širenje manipuliranja informacijama; u tom pogledu pozdravlja sustav brzog uzbunjivanja (RAS) i postupak brzog uzbunjivanja uspostavljen prije europskih izbora 2019. te postupke uspostavljene u upravama Komisije i Parlamenta kako bi se upozorilo na moguće slučajeve koji utječu na institucije ili demokratske procese EU-a; traži od uprave EU-a da pojača praćenje, među ostalim uspostavom središnjeg repozitorija i alata za praćenje kiberincidenata te da izradi zajednički instrumentarij koji bi se aktivirao u slučaju upozorenja RAS-a;

115. traži uvođenje pravila obvezne transparentnosti za putovanja koja strane zemlje i subjekti nude dužnosnicima institucija EU-a, uključujući zastupnike u Europskom parlamentu, akreditirane parlamentarne asistente i savjetnike klubova zastupnika te nacionalne dužnosnike, a ona obuhvaćaju, ali se ne ograničavaju na imena platnih agenata, cijenu putovanja i navedene razloge; podsjeća da se takva organizirana putovanja ne mogu smatrati službenim izaslanstvima Parlamenta te traži stroge sankcije ako se ta pravila ne poštuju; naglašava da neformalne skupine prijateljstva mogu ugrožavati rad službenih tijela Parlamenta, kao i njegov ugled i koherentnost njegova djelovanja; potiče upravljačka tijela Parlamenta da povećaju transparentnost i odgovornost tih skupina te da provode aktualna pravila i poduzmu potrebne mjere kad treće zemlje zloupotrebljavaju te skupine prijateljstva; traži od kvestora da izrade i vode dostupan i ažuriran registar skupina prijateljstva i deklaracija;

srijeda, 9. ožujka 2022.

Upletanje globalnih aktera putem kooptiranja elita, nacionalnih dijaspora, sveučilišta i kulturnih događaja

116. osuđuje sve vrste vrbovanja elita i tehniku kooptiranja najviših javnih službenika i bivših političara EU-a kojima se koriste strana poduzeća povezana s vladama koje aktivno sudjeluju u radnjama upletanja usmjerenog protiv EU-a te žali zbog nedostatka alata i provedbe potrebnih za sprečavanje tih praksi; smatra da bi otkrivanje povjerljivih informacija stečenih tijekom javnih mandata ili obnašanja javnih dužnosti na štetu strateških interesa EU-a i njegovih država članica trebalo imati pravne posljedice i rezultirati ozbiljnim sankcijama, među ostalim trenutačnim otkazom i/ili diskvalifikacijom iz budućeg zapošljavanja u institucijama; smatra da izjave o prihodima i imovini tih pojedinaca treba staviti na raspolaganje javnosti;

117. poziva Komisiju da potiče i koordinira mjere protiv vrbovanja elita, kao što su dopuna i provedba beziznimnog izvršenja razdoblja mirovanja za povjerenike EU-a i visoke javne službenike EU-a obvezom izvješćivanja nakon tog razdoblja, kako bi se okončala praksa „rotirajućih vrata”, te strukturirana pravila za borbu protiv vrbovanja elita na razini EU-a; poziva Komisiju da ocijeni služe li postojeći zahtjevi za mirovanja još uvijek svojoj svrsi; ističe da bi bivši političari i javni službenici EU-a posebnom nadzornom tijelu trebali prijaviti slučajeve kad im se obrati strana država i da bi trebali dobiti zaštitu namijenjenu zviždačima; poziva sve države članice da primijene i usklade razdoblja mirovanja za svoje političko vodstvo te da osiguraju da imaju uspostavljene mjere i sustave kojima se od javnih dužnosnika zahtijeva da prijave svoje vanjske aktivnosti, zaposlenje, ulaganja, imovinu i znatne darove ili koristi koji mogu dovesti do sukoba interesa;

118. zabrinut je zbog integriranih strategija lobiranja u kojima se kombiniraju industrijski interesi i strani politički ciljevi, posebno kada se njima pogoduje interesima autoritarne države; stoga od institucija EU-a traži da reformiraju Registar transparentnosti, među ostalim uvođenjem strožih pravila o transparentnosti, evidentiranjem stranih financijskih sredstava za lobiranje povezano s EU-om i jamčenjem mogućnosti utvrđivanja financiranja stranih vlada; poziva na učinkovitu suradnju svih institucija EU-a u pogledu tog pitanja; smatra da je sustav transparentnosti stranih utjecaja Australije dobra praksa koju treba slijediti;

119. poziva države članice da razmotre uspostavu sustava registracije stranih utjecaja i stvaranje registra prijavljenih aktivnosti koje provodi neka strana država ili koje se provode u njezino ime, kojim bi upravljala vlada, u skladu s dobrom praksom drugih demokracija sličnih stavova;

120. zabrinut je zbog pokušaja stranih autoritarnih država da kontroliraju dijasporu koje žive na tlu EU-a; ističe ključnu ulogu Kineske ujedinjene fronte, odjela koji izravno odgovara Središnjem odboru Komunističke partije Kine i koji je zadužen za koordinaciju kineske strategije vanjskog upletanja s pomoću stroge kontrole kineskih pojedinaca i kineskih poduzeća u inozemstvu; ističe iskustva Australije i Novog Zelanda u odnosima s Ujedinjenom frontom;

121. oštro osuđuje napore Kremlja oko instrumentalizacije manjina u državama članicama EU-a provedbom tzv. sunarodnjačkih politika, posebno u baltičkim državama i zemljama Istočnog susjedstva, kao dijela geopolitičke strategije Putinova režima čiji je cilj podjela društava u EU-u, uz provedbu koncepta „ruskog svijeta”, čiji je cilj opravdati ekspanzionističko djelovanje režima; napominje da su mnoge ruske „privatne zaklade”, „privatna poduzeća”, „medijske organizacije” i „nevladine organizacije” u državnom vlasništvu ili imaju skrivene veze s ruskom državom; naglašava da je tijekom vođenja dijaloga s ruskim civilnim društvom od iznimne važnosti razlikovati one organizacije koje se klone utjecaja ruske vlade i one koje su povezane s Kremljem; podsjeća i da postoje dokazi o ruskom upletanju i manipuliranju u mnogim ostalim zapadnjačkim liberalnim demokracijama te o aktivnoj potpori ekstremističkim snagama i radikalno nastrojenim subjektima s ciljem promicanja destabilizacije Unije; napominje da se Kremlj naveliko koristi kulturom, među ostalim popularnom glazbom, audiovizualnim sadržajem i književnosti, kao dijelom svojeg ekosustava dezinformiranja; žali zbog pokušaja Rusije da ne prizna u potpunosti povijest sovjetskih zločina i da umjesto toga uvede novi ruski diskurs;

122. zabrinut je zbog pokušaja turske vlade da utječe na osobe turskog podrijetla radi korištenja dijasporu kao posrednika za položaje Ankare i podjele europskih društava, a posebno preko ustanove Presidency for Turks Abroad and Related Communities (YTB); osuđuje otvorene pokušaje Turske da iskoristi svoju dijasporu u Europi kako bi promijenila tijek izbora;

srijeda, 9. ožujka 2022.

123. osuđuje pokušaje Rusije da iskoristi napetosti među etničkim skupinama na zapadnom Balkanu kako bi raspirila sukobe i podijelila zajednice, što bi moglo dovesti do destabilizacije cijele regije; zabrinut je zbog pokušaja Pravoslavne Crkve u zemljama kao što su Srbija, Crna Gora i Bosna i Hercegovina, a posebno u njezinu entitetu Republici Srpskoj, da promiče Rusiju kao zaštitnicu tradicionalnih obiteljskih vrijednosti i učvršćuje odnose između države i crkve; izražava zabrinutost zbog toga što Mađarska i Srbija pomažu Kini i Rusiji u njihovim geopolitičkim ciljevima; preporučuje sazivanje dijaloga s civilnim društvom i privatnim sektorom zapadnog Balkana radi usklađivanja napora u borbi protiv dezinformacija u toj regiji, s naglaskom na istraživanju i analizi te uključivanju regionalnog znanja i iskustva; poziva Komisiju da izgradi potrebnu infrastrukturu kako bi pružila odgovore temeljene na dokazima na kratkoročne i dugoročne prijetnje u pogledu dezinformacija na zapadnom Balkanu; poziva ESVD da zauzme proaktivniji stav, usredotočujući se na izgradnju vjerodostojnosti EU-a u regiji, a ne na njezinu obranu, u širenju praćenja StratComa kako bi se ono usredotočilo na prekogranične prijetnje dezinformacijama koje dolaze iz zemalja zapadnog Balkana i njihovih susjeda;

124. naglašava potrebu da EU i njegove države članice povećaju potporu zemljama Istočnog partnerstva, posebice suradnjom na izgradnji otpornosti države i društva na dezinformacije i rusku državnu propagandu, kako bi se suprotstavili strateškom slabljenju i fragmentaciji svojih društava i institucija;

125. zabrinut je zbog izvanteritorijalne primjene prisilnih mjera koje proizlaze iz novog Zakona o nacionalnoj sigurnosti Hong Konga i kineskog Zakona o suzbijanju stranih sankcija, u kombinaciji sa sporazumima o izručenju koje Kina ima s drugim zemljama, čime se Kini omogućuje provedba opsežnih mjera odvratanja u odnosu na kritički raspoložene nekineske državljane, primjerice, u nedavnom slučaju, protiv dvojice danskih parlamentaraca, te zbog kineskih protusankcija protiv petero zastupnika u Europskom parlamentu, Pododbora za ljudska prava Parlamenta, triju zastupnika iz država članica EU-a, Političkog i sigurnosnog odbora Vijeća EU-a, dvaju europskih znanstvenika i dvaju europskih skupina za strateško promišljanje u Njemačkoj i Danskoj; poziva sve države članice da se opiru izručenju i da ga odbiju te, prema potrebi, pruže odgovarajuću zaštitu dotičnim pojedincima kako bi spriječile moguća kršenja ljudskih prava;

126. zabrinut je zbog broja europskih sveučilišta, škola i kulturnih centara koji su uključeni u partnerstva s kineskim subjektima, uključujući Konfucijeve institute, koji omogućuju krađu znanstvenih spoznaja i strogu kontrolu nad svim temama povezanim s Kinom u području istraživanja i poučavanja, što predstavlja kršenje ustavne zaštite akademske slobode i autonomije, te nad odabirom kulturnih aktivnosti povezanih s Kinom; zabrinut je da bi takve mjere mogle dovesti do gubitka znanja o pitanjima povezanim s Kinom, lišavajući EU potrebnih sposobnosti; zabrinut je, primjerice, zbog toga što je Ured za informiranje Državnog vijeća kineske vlade 2014. bio pokrovitelj Kineske knjižnice Europskog koledža⁽²³⁾; duboko je zabrinut zbog pokušaja Kine da izvrši pritisak i cenzurira, primjerice, Muzej Nantesa u vezi s izložbom o Džingis-kanu, koja je izvorno planirana za 2020.⁽²⁴⁾; poziva Komisiju da olakša razmjenu dobrih praksi među državama članicama kako bi se suzbilo vanjsko upletanje u kulturne i obrazovne sektore;

127. zabrinut je zbog slučajeva skrivenog financiranja istraživanja provedenih u Europi, među ostalim kineskih pokušaja krađe talenata putem Plana tisuću talenata i stipendija Konfucijeva instituta, te namjernog mješovitog financiranja vojnih i civilnih znanstvenih projekata putem kineske strategije za fuziju civilnog i vojnog sektora; ističe pokušaje kineskih visokih učilišta da potpišu memorandume o razumijevanju s partnerskim ustanovama u Europi koji sadržavaju odredbe kojima se nastavlja kineska propaganda ili potiče potpora stajalištima ili političkim inicijativama Komunističke partije Kine, kao što je inicijativa „Jedan pojas, jedan put”, čime se zaobilaze i podrivaju službena stajališta vlada svake od država; traži od kulturnih, akademskih i nevladinih institucija da poboljšaju transparentnost s obzirom na utjecaj Kine i poziva ih da objave sve razmjene i interakcije s kineskom vladom i povezanim organizacijama;

128. osuđuje odluku mađarske vlade o otvaranju podružnice Sveučilišta Fudan uz istodobno zatvaranje Srednjoeuropskog sveučilišta u Budimpešti; zabrinut je zbog sve veće financijske ovisnosti europskih sveučilišta o Kini i drugim stranim zemljama s obzirom na rizik od slanja osjetljivih podataka, tehnologija i ishoda istraživanja u strane zemlje i na posljedice koje bi ta ovisnost mogla imati na akademsku slobodu; naglašava važnost akademske slobode za rješavanje problema dezinformiranja i utjecaja na operacije; potiče te institucije da provedu detaljne procjene osjetljivosti

⁽²³⁾ <https://www.coleurope.eu/events/official-inauguration-china-library>

⁽²⁴⁾ <https://www.chateaublantes.fr/expositions/fils-du-ciel-et-des-stepes/>

srijeda, 9. ožujka 2022.

prije sklapanja novih partnerstava sa stranim partnerima; naglašava da bi akademsko osoblje trebalo biti osposobljeno za prijavljivanje prikrivenog financiranja ili utjecaja putem posebne dežurne telefonske linije te da bi oni koji ga prijavljuju uvijek trebali dobiti zaštitu zviždača; poziva Komisiju i države članice da zajamče da financiranje istraživanja od geopolitičkog interesa koja provode europska sveučilišta dolaze iz europskih izvora; poziva Komisiju da predloži zakonodavstvo o povećanju transparentnosti inozemnog financiranja sveučilišta, kao i nevladinih organizacija i skupina za strateško promišljanje, primjerice obveznim izjavama o donacijama, dužnom pažnjom u pogledu njihovih tokova financiranja i objavljivanjem financijskih sredstava, doprinosa u naravi i subvencija stranih subjekata; poziva tijela država članica da donesu učinkovita pravila o stranom financiranju visokih učilišta, uključujući stroge zahtjeve o gornjim granicama i izvješćivanju;

129. ističe da slični rizici u pogledu sigurnosti i krađe intelektualnog vlasništva postoje u privatnom sektoru, u kojem zaposlenici mogu imati pristup ključnim tehnologijama i poslovnim tajnama; poziva Komisiju i države članice da potaknu akademske institucije i privatni sektor na uspostavu sveobuhvatnih programa sigurnosti i usklađenosti, među ostalim konkretnih sigurnosnih revizija za nove ugovore; napominje da povećana ograničenja u pogledu sustava i pristupa mreži te sigurnosnog odobrenja mogu biti opravdana za neke profesore ili zaposlenike koji rade na ključnim istraživanjima i proizvodima;

130. napominje da revidirana Direktiva o plavoj karti EU-a ⁽²⁵⁾ koja kvalificiranim migrantima koji nisu iz EU-a olakšava dolazak u EU, omogućuje primjerice kineskim i ruskim poduzećima s poslovnim nastanom u Europi da dovedu kvalificirane migrante iz svojih zemalja; ističe da bi to državama članicama moglo otežati kontrolu nad priljevom tih građana, što bi moglo dovesti do rizika od vanjskog upletanja;

131. primjećuje osnivanje sve većeg broja Konfucijevih instituta diljem svijeta, a posebno u Europi; napominje da je Centar za jezično obrazovanje i suradnju, prethodno poznat kao sjedište Konfucijevih instituta ili Hanban (Ured Međunarodnog vijeća za kineski jezik), koji je odgovoran za program Konfucijevih instituta diljem svijeta, dio propagandnog sustava kineske stranke i države; poziva države članice i Komisiju da podupru neovisne tečajeve kineskog jezika u čijoj organizaciji ne sudjeluju kineska država i pridružene organizacije; smatra da bi nedavno osnovani Nacionalni centar za Kinu u Švedskoj mogao poslužiti kao važan primjer kad je riječ o tome kako povećati neovisne kompetencije na temu Kine u Europi;

132. isto smatra da Konfucijevi instituti služe kao platforma za lobiranje za kineske gospodarske interese i kineske obavještajne službe te za novačenje agenata i špijuna; podsjeća da su mnoga sveučilišta odlučila prekinuti suradnju s Konfucijevim institutima zbog rizika od kineske špijunaže i upletanja, kao što su učinila sveučilišta u Düsseldorfu 2016., Bruxellesu (VUB i ULB) 2019. i Hamburgu 2020. te sva sveučilišta u Švedskoj; poziva da više sveučilišta preispita trenutačnu suradnju kako bi osigurali da ona ne utječe ne njihovu akademsku slobodu; poziva države članice da pozorno prate poučavanje, istraživanja i druge aktivnosti Konfucijevih instituta te da, ako se jasnim dokazima potkrijepi navodna špijunaža ili upletanje, poduzmu mjere za zaštitu europskoga gospodarskog i političkog suvereniteta, među ostalim uskraćivanjem financijskih sredstava ili oduzimanjem licencija povezanim institutima;

133. primjećuje da se strano upletanje može provoditi i utjecajem u vjerskim institutima i njihovom instrumentalizacijom, kao što je ruski utjecaj u pravoslavnim crkvama, posebno u Srbiji, Crnoj Gori, Bosni i Hercegovini, posebno u njezinu entitetu Republici Srpskoj, Gruziji i donekle Ukrajini, među ostalim sijanem sjemena razdora među lokalnim stanovništvom, razvijanjem pristranog pisanja povijesti i promicanjem antieuropskih programa, te utjecaj turske vlade u džamijama u Francuskoj i Njemačkoj ili utjecaj Saudijske Arabije putem salafističkih džamija u cijeloj Europi koje promiču radikalni islam; poziva Komisiju i države članice da osiguraju bolju koordinaciju zaštite vjerskih instituta od vanjskog upletanja te da ograniče i povećaju transparentnost financiranja; poziva države članice da pozorno prate aktivnosti u vjerskim institutima te da, prema potrebi i ako postoje dokazi, poduzmu mjere, među ostalim uskraćivanjem financijskih sredstava ili oduzimanjem licencija povezanim institutima;

134. poziva ESVD da izradi studiju o pojavnosti i utjecaju zlonamjernih državnih aktera u europskim skupinama za strateško promišljanje, sveučilištima, vjerskim organizacijama i medijskim institucijama; poziva sve institucije i države članice EU-a da surađuju s dionicima i stručnjacima te da s njima vode sustavni dijalog kako bi precizno evidentirali i pratili

---

⁽²⁵⁾ Direktiva (EU) 2021/1883 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2021. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika te stavljanju izvan snage Direktive 2009/50/EZ, (SL L 382, 28.10.2021., str. 1.).

srijeda, 9. ožujka 2022.

strani utjecaj u kulturnim, akademskim i vjerskim sferama; traži veću razmjenu sadržaja među europskim nacionalnim radiotelevizijskim kućama, uključujući one u susjednim zemljama;

135. zabrinut je zbog izvješća o vanjskom upletanju u europske pravosudne sustave; skreće posebnu pozornost na izvršavanje ruskih presuda protiv protivnika Kremlja od europskih sudova; poziva države članice da podignu razinu osviještenosti među pravosudnim osobljem i da surađuju s civilnim društvom kako bi spriječili strane vlade u zloupotrebi međunarodne pravosudne suradnje, europskih tribunala i sudova; poziva ESVD da naruči studiju o pojavnosti i utjecaju vanjskog upletanja u europske sudske postupke; napominje da bi na temelju te studije moglo biti potrebno predložiti promjene zahtjeva za transparentnost i financiranje u pogledu sudskih postupaka;

Odvraćanje, pripisivanje odgovornosti i kolektivne protumjere, uključujući sankcije

136. smatra da su režimi sankcija koje je EU nedavno uspostavio, kao što su restriktivne mjere protiv kibernetičkih napada koji prijete Uniji i njezinim državama članicama⁽²⁶⁾ te Globalni režim sankcija EU-a za ljudska prava⁽²⁷⁾ (zakon Magnicki Europske unije), doneseni 17. svibnja 2019. odnosno 7. prosinca 2020., pokazali dodanu vrijednost u pružanju EU-u vrijednih alata za odvratanje; poziva Komisiju da podnese zakonodavni prijedlog za donošenje novog sustava tematskih sankcija za postupanje u pogledu ozbiljnih djela korupcije; podsjeća da su režimi sankcija za kibernetičke napade i sankcija za kršenja ljudskih prava korišteni dvaput, prvi 2020., a drugi 2021.; apelira na to da režim kibersankcija postane trajan i poziva države članice da razmjenjuju sve prikupljene dokaze i obavještajne podatke kako bi doprinijele uspostavi popisa kibersankcija;

137. traži od EU-a i njegovih država članica da poduzmu daljnje mjere protiv vanjskog upletanja, uključujući kampanje dezinformiranja velikih razmjera, hibridne prijetnje i hibridno ratovanje, uz potpuno poštovanje slobode izražavanja i informiranja, među ostalim i u obliku uspostave režima sankcija; smatra da bi to trebalo uključivati uvođenje međusektorskog i asimetričnog okvira sankcija, kao i diplomatskih sankcija, zabrana putovanja, blokiranja imovine i ukidanja boravišnih dozvola EU-a stranim pojedincima i članovima njihovih obitelji povezanih s pokušajima vanjskog upletanja, koji bi trebao biti što preciznije usmjeren na donositelje odluka i tijela odgovorna za agresivna djelovanja, čime bi se izbjeglo okruženje koje funkcionira po načelu milo za drago, u skladu s člankom 29. UEU-a i člankom 215. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) (mjere ograničavanja) i koji bi trebao biti čvrsto integriran u stupove zajedničke vanjske i sigurnosne politike (ZVSP) i ZSOP-a Unije; poziva države članice da trajno uvrste vanjsko i domaće upletanje i dezinformacije u program Vijeća za vanjske poslove; traži od EU-a da definira što čini međunarodni prijestup i da usvoji minimalne pragove za aktivaciju protumjera kao rezultat te nove definicije, što treba popratiti procjenom učinka kako bi se pružila pravna sigurnost; napominje da bi Vijeće trebalo moći donijeti odluku o sankcijama povezanim s vanjskim upletanjem većinom glasova, a ne jednoglasno; smatra da bi zemlje koje sudjeluju u stranom upletanju i manipuliranju informacijama s ciljem destabilizacije stanja unutar EU-a trebale snositi cijenu svojih odluka te gospodarske i/ili reputacijske i/ili diplomatske posljedice; poziva Komisiju i potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da u tom pogledu podnesu konkretne prijedloge;

138. ustraje u tome da se, uz nastojanje da se očuvaju demokratski procesi, ljudska prava i slobode kako su definirani u Ugovorima, u svakom režimu sankcija posebna pozornost mora posvetiti učinku svih izrečenih sankcija na temeljna prava i slobode kako bi se zajamčilo poštovanje Povelje i da mora biti transparentan u pogledu razloga na temelju kojih je odluka o primjeni sankcija donesena; naglašava potrebu za većom jasnoćom na razini EU-a u pogledu područja primjene i učinka sankcija na povezane osobe, kao što su građani i poduzeća Unije;

139. smatra da, iako se priroda tih hibridnih napada razlikuje, njihova opasnost za vrijednosti, temeljne interese, sigurnost, neovisnost i integritet EU-a i njegovih država članica, kao i za konsolidaciju i potporu demokraciji, vladavini prava, ljudskim pravima, načelima međunarodnog prava i temeljnim slobodama, može biti znatna u smislu razmjera

⁽²⁶⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=OJ%3AL%3A2019%3A129I%3ATOC>

⁽²⁷⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=OJ:L:2020:410I:TOC>

srijeda, 9. ožujka 2022.

napada, njihove prirode ili njihova kumulativnog učinka; pozdravlja činjenicu da se akcijskim planom za europsku demokraciju predviđa da Komisija i ESVD zajedno razviju paket instrumenata za operacije vanjskog upletanja i utjecaja, uključujući hibridne operacije i jasno pripisivanje zlonamjernih napada trećih strana i zemalja na EU;

140. ističe da se na međunarodnoj razini sve više razvija shvaćanje da određene aktivnosti vanjskog upletanja ozbiljno utječu na demokratske procese i na ostvarivanje prava ili obavljanje dužnosti; u tom pogledu ističe amandmane usvojene 2018. u australskom Zakonu o izmjeni nacionalnog sigurnosnog zakonodavstva (špijunaža i vanjsko upletanje), čiji je cilj kriminalizirati tajne i obmanjujuće aktivnosti stranih aktera čija je namjera upletanje u političke ili vladine postupke, utjecanje na prava ili dužnosti ili podupiranje obavještajnih aktivnosti strane vlade, stvaranjem novih kaznenih djela kao što je „namjerno vanjsko upletanje”;

141. svjestan je da u skladu s člankom 21. stavkom 3. UEU-a Unija mora osigurati dosljednost među različitim područjima svojeg vanjskog djelovanja te između tih i drugih politika, kako je utvrđeno u Ugovorima; u tom pogledu ističe da je problem vanjskog upletanja, primjerice prijetnja koju predstavljaju strani teroristički borci i skupine koje utječu na pojedince koji ostaju u EU-u, također obuhvaćen Direktivom (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o borbi protiv terorizma ⁽²⁸⁾;

142. ističe da bi, kako bi se pojačao njihov učinak, sankcije trebalo nametnuti zajednički na temelju, prema potrebi, koordinacije s partnerima sličnih stavova, po mogućnosti uz uključivanje međunarodnih organizacija i formalizirano u međunarodnom sporazumu, uzimajući u obzir i druge vrste reakcija na napade; napominje da bi zemlje kandidatkinje i potencijalne zemlje kandidatkinje trebale usvojiti te sankcije kako bi bile usklađene sa ZVSP-om EU-a; prima na znanje važan rad NATO-a u području hibridnih prijetnji i u tom pogledu podsjeća na priopćenje sa sastanka NATO-a od 14. lipnja 2021. u kojem je ponovno potvrđeno da će Sjevernoatlantsko vijeće odluke o tome trebali li se zbog određenog kibernetičkog napada pozvati na članak 5. Ugovora o NATO-u donositi za svaki slučaj posebno te da bi se učinak znatnih zlonamjernih kumulativnih kibernetičkih aktivnosti u određenim okolnostima mogao smatrati jednakim oružanom napadu ⁽²⁹⁾; naglašava da bi EU i NATO trebali usvojiti strateški pristup hibridnim prijetnjama koji je više usmjeren prema budućnosti, s naglaskom na motive i ciljeve protivnika, te bi trebalo pojasniti u kojim je slučajevima EU bolje opremljen za suočavanje s prijetnjom, kao i komparativne prednosti svojih mogućnosti; podsjeća da nekoliko država članica EU-a nisu članice NATO-a, ali ipak surađuju s NATO-om, primjerice u okviru programa Partnerstvo za mir (PfP) i Inicijative za interoperabilnost partnerstva (PII) te stoga ističe da se nijednom suradnjom EU-a i NATO-a ne smije dovesti u pitanje sigurnosna i obrambena politika država članica EU-a koje nisu članice NATO-a, uključujući one koje imaju uspostavljene politike neutralnosti; naglašava važnost uzajamne pomoći i solidarnosti u skladu s člankom 42. stavkom 7. UEU-a i člankom 222. UFEU-a te poziva EU da izradi konkretne scenarije za aktivaciju tih članaka u slučaju hipotetskog kibernetičkog napada; poziva EU i sve države članice da povežu taj problem s drugim aspektima svojih odnosa s državama koje se upleću i provode kampanje dezinformiranja, a posebno Rusijom i Kinom;

Globalna suradnja i multilateralizam

143. uviđa da su mnoge demokratske zemlje diljem cijeloga svijeta suočene sa sličnim operacijama destabilizacije koje provode strani državni i nedržavni akteri;

144. ističe potrebu za globalnom multilateralnom suradnjom zemalja sličnih stavova na relevantnim međunarodnim forumima u tim pitanjima od ključne važnosti, u obliku partnerstva utemeljenog na zajedničkom razumijevanju i zajedničkim definicijama, radi uspostave međunarodnih normi i načela; ističe važnost bliske suradnje s SAD-om i drugim državama sličnih stavova za modernizaciju multilateralnih organizacija; u tom pogledu pozdravlja sastanak na vrhu za demokraciju i očekuje da će on dovesti do konkretnih prijedloga i mjera za rješavanje najvećih prijetnji s kojima se danas suočavaju demokracije zajedničkim djelovanjem;

145. smatra da bi, na temelju zajedničke informiranosti o stanju, partneri sličnih stavova trebali razmjenjivati primjere najbolje prakse i utvrđivati zajedničke odgovore na globalne ali i zajedničke domaće izazove, uključujući kolektivne sankcije, zaštitu ljudskih prava i demokratskih standarda; traži od EU-a da predvodi raspravu o pravnim posljedicama vanjskog upletanja, da promiče zajedničke međunarodne definicije i pravila o pripisivanju te da izradi međunarodni okvir za odgovore na upletanje u izbore kako bi se uspostavio globalni kodeks prakse za slobodne i otporne demokratske procese;

⁽²⁸⁾ SL L 88, 31.3.2017., str. 6.

⁽²⁹⁾ https://www.nato.int/cps/en/natohq/news_185000.htm

srijeda, 9. ožujka 2022.

146. traži od EU-a i njegovih država članica da razmotre odgovarajuće međunarodne formate kako bi se omogućilo takvo partnerstvo i suradnja među partnerima sličnih stavova; traži da EU i njegove države članice na razini UN-a pokrenu postupak donošenja globalne konvencije za promicanje i obranu demokracije kojom se uspostavlja zajednička definicija vanjskog upletanja; traži od EU-a da predloži instrumentarij za globalnu obranu demokracije koji će biti uvršten u konvenciju i koji će sadržavati zajedničke mjere i sankcije za borbu protiv vanjskog upletanja;

147. pozdravlja izjavu NATO-a od 14. lipnja 2021. u kojoj se potvrđuje da kiberprijetnje, hibridne i druge asimetrične prijetnje, uključujući kampanje dezinformiranja, te zlonamjerna upotreba sve sofisticiranijih disruptivnih tehnologija u nastajanju predstavljaju sve veći izazov; pozdravlja napredak postignut u suradnji EU-a i NATO-a u području kiberobrane; pozdravlja činjenicu da je Litva osnovala Regionalni centar za kiberobranu u kojem sudjeluju SAD i zemlje Istočnog partnerstva; podupire bližu suradnju s partnerskim zemljama u području kiberobrane u pogledu razmjene informacija i operativnog rada; pozdravlja rasprave između SAD-a i EU-a o multilateralnim kontrolama izvoza robe za kibernadzor u kontekstu Vijeća za trgovinu i tehnologiju;

148. pozdravlja inicijative koje su već poduzete, posebno na administrativnoj razini, za razmjenu saznanja o stanju hibridnih napada, uključujući operacije dezinformiranja, u stvarnom vremenu, kao što su sustav brzog uzbunjivanja koji je uspostavio ESVD, djelomično otvoren trećim zemljama sličnih stavova, mehanizam brzog odgovora uspostavljen u okviru skupine G7 i Zajednička obavještajna i sigurnosna služba NATO-a;

149. ističe da bi se globalna suradnja trebala temeljiti na zajedničkim vrijednostima koje se odražavaju u zajedničkim projektima, u kojima sudjeluju međunarodne organizacije kao što su OESS i UNESCO, te na izgradnji demokratskih kapaciteta i održivog mira i sigurnosti u zemljama koje su suočene sa sličnim prijetnjama vanjskog upletanja; traži od EU-a da uspostavi Europski demokratski medijski fond za potporu neovisnom novinarstvu u zemljama (potencijalnog) proširenja i europskog susjedstva te u zemljama kandidatkinjama i potencijalnim zemljama kandidatkinjama; ističe praktične potrebe, kao što je nabava tehničke radne opreme, o kojima redovito govore neovisni novinari iz zemalja susjedstva;

150. naglašava hitnu potrebu za rješavanjem problema pogrešnih informacija i dezinformacija o klimi; pozdravlja trud uložen na konferenciji COP26 u donošenje univerzalne definicije pogrešnih informacija i dezinformacija o klimatskim pitanjima te u utvrđivanje mjera za njihovo suzbijanje; traži da modeli kao što je međuvladin panel o klimatskim promjenama posluže kao temelj za izradu globalnoga kodeksa ponašanja o dezinformiranju, a taj bi proces bio osnova za Pariški sporazum o dezinformacijama;

151. naglašava važnost pružanja jasne perspektive za zemlje kandidatkinje i potencijalne zemlje kandidatkinje i podupiranja partnerskih i susjednih zemalja poput onih u zapadnom Balkanu te istočnom i južnom susjedstvu EU-a, s obzirom na to da zemlje kao što su Rusija, Turska i Kina nastoje iskoristiti te zemlje kao laboratorij za manipuliranje informacijama i hibridno ratovanje usmjereno na potkopavanje EU-a; smatra da je SAD važan partner u borbi protiv vanjskog upletanja, kampanja dezinformiranja i hibridnih prijetnji u tim regijama; posebno je zabrinut zbog uloge Srbije i Mađarske u općem širenju dezinformacija okolnim zemljama; ističe da bi EU trebao podupirati te zemlje i surađivati s njima, kako je predviđeno Uredbom o Instrumentu za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju⁽³⁰⁾; smatra da njegovo djelovanje može biti u obliku promicanja dodane vrijednosti EU-a i pozitivnog učinka u regiji, financiranja projekata usmjerenih na jamčenje slobode medija, jačanje civilnog društva i vladavine prava te poboljšanja suradnje u području medija, digitalne i informacijske pismenosti, uz poštovanje suvereniteta tih zemalja; poziva na povećanje kapaciteta ESVD-a u tom pogledu;

152. potiče EU i njegove države članice da prodube suradnju s Tajvanom u suzbijanju operacija upletanja i dezinformacijskih kampanja iz zlonamjernih trećih zemalja, uključujući razmjenu najboljih praksi, zajedničke pristupe poticanju medijske slobode i novinarstva, proširenje suradnje u području kibersigurnosti i kiberprijetnji, podizanje razine osviještenosti građana i općenito povećanje digitalne pismenosti stanovništva kako bi se pojačala otpornost naših demokratskih sustava; podupire jačanje suradnje između relevantnih europskih i tajvanskih vladinih agencija, nevladinih organizacija te skupina za strateško promišljanje u tom području;

⁽³⁰⁾ Uredba (EU) 2021/947 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. lipnja 2021. o uspostavi Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa, izmjeni i stavljanju izvan snage Odluke br. 466/2014/EU Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2017/1601 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 480/2009, (SL L 209, 14.6.2021., str. 1.).

srijeda, 9. ožujka 2022.

153. poziva Parlament da aktivno promiče narativ EU-a, da preuzme vodeću ulogu u promicanju razmjene informacija i da s partnerskim parlamentima diljem svijeta raspravlja o najboljim praksama, koristeći se svojom velikom mrežom međuparlamentarnih izaslanstava, kao i inicijativama za demokraciju i aktivnostima potpore koje koordinira Skupina za podršku demokraciji i koordinaciju izbora; ističe važnost uske suradnje s parlamentarcima iz trećih zemalja u okviru prilagođenih projekata kojima se podupire europska perspektiva zemalja kandidatkinja i potencijalnih zemalja kandidatkinja;

154. traži od ESVD-a da ojača ulogu delegacija EU-a i misija Unijina ZSOP-a u trećim zemljama kako bi se ojačala njihova sposobnost uočavanja i razotkrivanja kampanja dezinformiranja koje provode strani državni akteri te kako bi se financirali edukacijski projekti kojima se jačaju demokratske vrijednosti i temeljna prava; snažno preporučuje osnivanje centra za stratešku komunikaciju, koje bi pokrenuo ESVD, kako bi se uspostavila strukturna suradnja u borbi protiv dezinformacija i stranog upletanja, čije bi sjedište bilo u Taipeiju; osim toga, poziva delegacije EU-a da doprinesu borbi EU-a protiv dezinformacija prevođenjem relevantnih odluka EU-a, kao što su hitne rezolucije Parlamenta, na jezik zemlje u kojoj služuju;

155. traži da se u okviru predstojećeg novog strateškog kompasa EU-a riješi pitanje stranog zlonamjernog upletanja;

156. traži stvaranje trajnog institucijskog aranžmana u Europskom parlamentu posvećenog praćenju tih preporuka daljnjim mjerama, kako bi se sustavno i ponad aktualnog mandata posebnog odbora INGE riješilo pitanje vanjskog upletanja i dezinformiranja u EU-u; traži bolju institucionaliziranu razmjenu gledišta između Komisije, ESVD-a i Parlamenta preko tog tijela;

o

o o

157. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću, Komisiji, potpredsjedniku komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku te vladama i parlamentima država članica.

---

srijeda, 9. ožujka 2022.

P9_TA(2022)0065

Programi stjecanja državljanstva i boravišta ulaganjem**Rezolucija Europskog parlamenta od 9. ožujka 2022. s preporukama Komisiji o programima stjecanja državljanstva i boravišta ulaganjem (2021/2026(INL))**

(2022/C 347/08)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 225. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir članak 4. stavak 3. i članak 49. Ugovora o Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir članak 21. stavke 1. i 2., članak 77. stavak 2. točku (a), članak 79. stavak 2. i članke 80., 82., 87., 114., 311., 337. i 352. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima, osobito članke 7., 8. i 20.,
- uzimajući u obzir Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, osobito njezin članak 8.,
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji ⁽¹⁾ („Direktiva o spajanju obitelji”),
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2003/109/EZ od 25. studenoga 2003. o statusu državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravištem ⁽²⁾ („Direktiva o dugotrajnom boravištu”),
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2018/1806 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenoga 2018. o popisu trećih zemalja čiji državljani moraju imati vizu pri prelasku vanjskih granica i zemalja čiji su državljani izuzeti od tog zahtjeva ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir kriterije iz Kopenhagena i skup pravila Unije (pravna stečevina) koje država kandidatkinja mora usvojiti, provesti i čije poštovanje mora osigurati kako bi mogla pristupiti Uniji, osobito poglavlja 23. i 24.,
- uzimajući u obzir pisma opomene Komisije od 20. listopada 2020. upućena Cipru i Malti kojima je pokrenula postupke zbog povrede prava u pogledu njihovih programa za stjecanje državljanstva ulaganjem,
- uzimajući u obzir pismo Komisije Bugarskoj od 20. listopada 2020. u kojem se ističe zabrinutost u pogledu programa za stjecanje državljanstva ulaganjem i traže dodatne pojedinosti,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije od 23. siječnja 2019. naslovljeno „Investor Citizenship and Residence Schemes in the European Union” („Programi stjecanja državljanstva i boravišta ulaganjem u Europskoj uniji”),

⁽¹⁾ SL L 251, 3.10.2003., str. 12.⁽²⁾ SL L 16, 23.1.2004., str. 44.⁽³⁾ SL L 303, 28.11.2018., str. 39.⁽⁴⁾ SL L 141, 5.6.2015., str. 73.

srijeda, 9. ožujka 2022.

- uzimajući u obzir izlaganje Komisije od 20. srpnja 2021. o paketu od četiri zakonodavna prijedloga za jačanje pravila EU-a o sprečavanju pranja novca i borbi protiv financiranja terorizma,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. siječnja 2014. o građanstvu Europske unije na prodaju ⁽⁵⁾, Rezoluciju od 26. ožujka 2019. o financijskom kriminalu, utaji poreza i izbjegavanju plaćanja poreza ⁽⁶⁾, Rezoluciju od 18. prosinca 2019. o vladavini prava na Malti nakon nedavnih otkrića u slučaju ubojstva Daphne Caruane Galizije ⁽⁷⁾, Rezoluciju od 10. srpnja 2020. o sveobuhvatnoj politici Unije o sprečavanju pranja novca i financiranja terorizma – akcijski plan Komisije i druga nedavna događanja ⁽⁸⁾, Rezoluciju od 17. prosinca 2020. o strategiji EU-a za sigurnosnu uniju ⁽⁹⁾, Rezoluciju od 29. travnja 2021. o ubojstvu Daphne Caruane Galizije i vladavini prava u Malti ⁽¹⁰⁾,
  - uzimajući u obzir studiju Službe Europskog parlamenta za istraživanja od 17. listopada 2018. naslovljenu „Citizenship by Investment (CBI) and Residency by Investment (RBI) schemes in the EU” („Programi stjecanja državljanstva i boravišta ulaganjem u EU-u”),
  - uzimajući u obzir studiju Službe Europskog parlamenta za istraživanja od 22. listopada 2021. naslovljenu „Avenues for EU action on citizenship and residence by investment schemes – European Added Value Assessment” („Djelovanje EU-a u području programa za stjecanje državljanstva i boravišta ulaganjem – procjena europske dodane vrijednosti”) („studija Odjela za europsku dodanu vrijednost u okviru EPRS-a”),
  - uzimajući u obzir studiju iz srpnja 2018. koju je društvo Milieu Ltd provelo za Komisiju pod nazivom „Factual analysis of Member States Investors’ Schemes granting citizenship or residence to third-country nationals investing in the said Member State – Study Overview” („Činjenična analiza programa država članica za dodjelu državljanstva ili boravišta državljanima trećih zemalja koji ulazu u predmetnu državu članicu – pregled studije”),
  - uzimajući u obzir aktivnosti Skupine za praćenje demokracije, vladavine prava i temeljnih prava (DRFMG), osnovane u okviru Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove, o ovom pitanju, a posebno razmjenu mišljenja s, među ostalim, Komisijom, akademskom zajednicom, civilnim društvom i novinarima od 19. prosinca 2019., 11. rujna 2020. i 4. prosinca 2020. i posjet te Skupine Malti 19. rujna 2018.,
  - uzimajući u obzir članke 47. i 54. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (A9-0028/2022),
- A. budući da je predsjednica Komisije von der Leyen, prije nego što je njezin mandat potvrdio Parlament, u Političkim smjernicama za sljedeću Europsku komisiju za razdoblje 2019. – 2024. ⁽¹¹⁾ obećala da će podržati pravo inicijative Parlamenta i da će odgovoriti zakonodavnim aktom kada Parlament donese rezolucije u kojima se od Komisije traži da podnese zakonodavne prijedloge;
- B. budući da je predsjednica Komisije von der Leyen u svojem govoru o stanju Unije 16. rujna 2020. izjavila: „Bilo da je riječ o nadređenosti europskog prava, slobodi tiska, neovisnosti pravosuđa ili o prodaji zlatnih putovnica. Europske vrijednosti nisu na prodaju.”;
- C. budući da nekoliko država članica provodi programe stjecanja državljanstva i boravišta ulaganjem kojima se državljanima trećih zemalja dodjeljuje državljanstvo ili status osobe s boravištem u zamjenu za prvenstveno financijsku naknadu u obliku „pasivnih” kapitalnih ulaganja; budući da za takve programe stjecanja državljanstva ili boravišta ulaganjem postoje minimalni zahtjevi u pogledu fizičke prisutnosti i da se njima nudi „ubrzano” stjecanje državljanstva ili statusa osobe s boravištem u državi članici u usporedbi s konvencionalnim načinima; budući da se vrijeme obrade

⁽⁵⁾ SL C 482, 23.12.2016., str. 117.

⁽⁶⁾ SL C 108, 26.3.2021., str. 8.

⁽⁷⁾ SL C 255, 29.6.2021., str. 22.

⁽⁸⁾ SL C 371, 15.9.2021., str. 92.

⁽⁹⁾ SL C 445, 29.10.2021., str. 140.

⁽¹⁰⁾ SL C 506, 15.12.2021., str. 64.

⁽¹¹⁾ „Ambicioznija Unija – Moj plan za Europu – Političke smjernice za sljedeću Europsku komisiju 2019. – 2024.”, kandidatkinja za predsjednicu Europske komisije Ursula von der Leyen, https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/political-guidelines-next-commission_hr.pdf

srijeda, 9. ožujka 2022.

zahtjeva znatno razlikuje među državama članicama ⁽¹²⁾; budući da se jednostavnost stjecanja državljanstva ili boravišta korištenjem takvih programa drastično kosi s preprekama u traženju međunarodne zaštite, zakonitih migracija ili naturalizacije konvencionalnim načinima;

- D. budući da postojanje programa stjecanja državljanstva ulaganjem utječe na sve države članice jer se odlukom jedne države članice o dodjeli državljanstva za ulaganja automatski dodjeljuju prava u odnosu na druge države članice, osobito pravo na slobodno kretanje, aktivno i pasivno biračko pravo na lokalnim i europskim izborima, pravo na konzularnu zaštitu ako nema predstavništva izvan Unije, te pravo na pristup unutarnjem tržištu radi obavljanja gospodarskih aktivnosti; budući da programi stjecanja državljanstva ili boravišta ulaganjem u pojedinačnim državama članicama također stvaraju znatne vanjske učinke na druge države članice, kao što su rizici povezani s korupcijom i pranjem novca; budući da ti vanjski učinci opravdavaju reguliranje na razini Unije;
- E. budući da je građanstvo Unije jedinstven i temeljni status koji se dodjeljuje građanima Unije i koji nadopunjuje nacionalno državljanstvo te predstavlja jedno od glavnih postignuća integracije Unije, kojim se građanima diljem Unije dodjeljuju jednaka prava;
- F. budući da je dodjela nacionalnog državljanstva pravo država članica, ta se prerogativa mora izvršavati u dobroj vjeri, u duhu uzajamnog poštovanja, transparentno, u skladu s načelom lojalne suradnje i uz puno poštovanje prava Unije; budući da je Unija donijela mjere za usklađivanje načina zakonite migracije u Uniju i prava povezanih s pravom boravka, kao što je Direktiva o dugotrajnom boravištu;
- G. budući da provedba programa stjecanja državljanstva ili boravišta ulaganjem dovodi do komodifikacije građanstva Unije; budući da se komodifikacijom prava krše vrijednosti Unije, a posebno jednakost; budući da su načini zakonite migracije u Uniju i prava povezana s boravištem već obuhvaćeni pravom Unije, kao što je Direktiva o dugotrajnom boravištu;
- H. budući da Bugarska, Cipar i Malta trenutačno imaju zakonodavstvo kojim se omogućuje funkcioniranje programa stjecanja državljanstva ulaganjem; budući da je bugarska vlada predložila zakonodavstvo kojim će okončati svoj program stjecanja državljanstva ulaganjem; budući da je 13. listopada 2020. ciparska vlada najavila da će obustaviti svoj program stjecanja državljanstva; budući da je ciparska vlada najavila dovršetak razmatranja svih neriješenih zahtjeva za ciparsko državljanstvo zaprimljenih prije studenoga 2020.; budući da i neke druge države članice u izvanrednim postupcima nagrađuju velike ulagače državljanstvom;
- I. budući da Bugarska, Cipar, Estonija, Grčka, Irska, Italija, Latvija, Luksemburg, Malta, Nizozemska, Portugal i Španjolska trenutačno provode programe stjecanja boravišta ulaganjem s minimalnim razinama ulaganja u rasponu od 60 000 EUR (Latvija) do 1 250 000 EUR (Nizozemska); budući da je privlačenje ulaganja uobičajena metoda održavanja dobrog funkcioniranja gospodarstava država članica, ali ono ne bi trebalo predstavljati pravne i sigurnosne rizike za građane Unije;
- J. budući da se u studiji Odjela za europsku dodanu vrijednost u okviru EPRS-a procjenjuje da je odobreno 42 180 zahtjeva u okviru programa stjecanja državljanstva ili boravišta ulaganjem te da je više od 132 000 osoba, uključujući članove obitelji podnositelja zahtjeva iz trećih zemalja, dobilo boravište ili državljanstvo u državama članicama u okviru programa za stjecanje državljanstva ili boravišta ulaganjem, pri čemu se ukupna ulaganja procjenjuju na 21,4 milijarde EUR ⁽¹³⁾;
- K. budući da se zahtjevi u okviru programa stjecanja državljanstva ili boravišta ulaganjem često obrađuju uz pomoć komercijalnih posrednika koji bi mogli ostvarivati postotak naknade za prijavu; budući da su u nekim državama članicama komercijalni posrednici imali ulogu u razvoju i promicanju programa stjecanja državljanstva ili boravišta ulaganjem;

⁽¹²⁾ Studija Odbora za europsku dodanu vrijednost u okviru EPRS-a, tablica 9., str. 28. – 29.

⁽¹³⁾ Studija Odbora za europsku dodanu vrijednost u okviru EPRS-a.

srijeda, 9. ožujka 2022.

- L. budući da je Komisija pokrenula postupke zbog povrede prava protiv Cipra i Malte na temelju činjenice da dodjela građanstva Unije za unaprijed određena plaćanja ili ulaganja bez ikakve povezanosti s predmetnim državama članicama ugrožava bit građanstva Unije;
- M. budući da programi stjecanja državljanstva ili boravišta ulaganjem u različitoj mjeri predstavljaju rizike, uključujući rizike od korupcije, pranja novca, sigurnosnih prijetnji, izbjegavanja plaćanja poreza, makroekonomske neravnoteže, pritiska na sektor nekretnina, čime se smanjuje pristup stanovanju, te narušavanja integriteta unutarnjeg tržišta; budući da je teško potkrijepiti razmjere tih rizika zbog nedostatka informacija i transparentnosti te zato što se njima trenutačno ne upravlja u dovoljnoj mjeri, što dovodi do slabih provjera i nedostatka dužne pažnje u odnosu na podnositelje zahtjeva u okviru programa stjecanja državljanstva ili boravišta ulaganjem u državama članicama; budući da bi trebalo na odgovarajući način procijeniti sve te rizike te povećati transparentnost u pogledu provedbe i posljedica programa;
- N. budući da istraživanja upućuju na to da su države članice s programima stjecanja državljanstva ili boravišta ulaganjem izloženije rizicima povezanim s financijskom tajnom i korupcijom nego druge države članice;
- O. budući da se postojećim pravom Unije ne predviđa sustavno savjetovanje s opsežnim informacijskim sustavima Unije za provjere podobnosti podnositelja zahtjeva u okviru programa stjecanja državljanstva ili boravišta ulaganjem; budući da se postojećim pravilima Unije i nacionalnim pravilima ne zahtjeva provođenje postupaka provjere prije dodjele državljanstva ili boravišta u okviru programa stjecanja državljanstva ili boravišta ulaganjem; budući da države članice ne provjeravaju uvijek baze podataka, ne primjenjuju temeljite postupke niti dijele rezultate provjera i postupaka;
- P. budući da je Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD) izdala smjernice o ograničavanju izbjegavanja zajedničkog standarda izvješćivanja zlouporabom programa stjecanja državljanstva ili boravišta ulaganjem ⁽¹⁴⁾;
- Q. budući da je inicijativa Komisije za osnivanje skupine stručnjaka za programe stjecanja državljanstva i boravišta ulaganjem bila usmjerena na dogovor predstavnika država članica o zajedničkom skupu sigurnosnih provjera, ali da ta skupina nije predložila takav zajednički skup sigurnosnih provjera; budući da se ta skupina nije sastala od 2019.;
- R. budući da neke treće zemlje uvrštene u Prilog II. Uredbi (EU) 2018/1806 čiji građani imaju pristup Uniji bez vize provode programe stjecanja državljanstva ili boravišta ulaganjem s niskim zahtjevima u pogledu boravišta ili bez njih te slabim sigurnosnim provjerama, posebno u pogledu zakonodavstva o sprečavanju pranja novca; budući da se takvi programi stjecanja državljanstva i boravišta ulaganjem oglašavaju kao „zlatne putovnice” s izričitom svrhom omogućavanja putovanja u Uniju bez vize; budući da neke države kandidatkinje imaju slične programe uz dodatnu korist koja se očekuje od budućeg članstva u Uniji;
- S. budući da korisnici programa stjecanja državljanstva i boravišta ulaganjem odmah počinju uživati slobodu kretanja ⁽¹⁵⁾ unutar schengenskog područja nakon što im je dodijeljen novi status boravišta ili državljanstva;
- T. budući da je pravo trećih zemalja da svojim građanima dopuste promjenu imena rizik jer bi državljani trećih zemalja mogli steći državljanstvo treće zemlje u okviru programa stjecanja državljanstva ulaganjem te potom promijeniti svoje ime i ući u Uniju pod tim novim imenom;

⁽¹⁴⁾ Preventing abuse of residence by investment schemes to circumvent the CRS, OECD, 19. veljače 2018. (Sprečavanje zlouporabe programa stjecanja boravišta ulaganjem u cilju izbjegavanja primjene zajedničkih standarda izvješćivanja), i Corruption Risks Associated with Citizen- and Resident-by-Investment Schemes (Korupcijski rizici povezani s programima stjecanja državljanstva i boravišta ulaganjem), OECD, 2019.

⁽¹⁵⁾ budući da Bugarska, Hrvatska, Cipar, Irska i Rumunjska nisu zemlje schengenskog prostora, državljanin treće zemlje s dozvolom boravka koju je izdala bilo koja od tih država članica ne uživa automatski slobodu kretanja unutar schengenskog prostora.

srijeda, 9. ožujka 2022.

- U. budući da su ciparske vlasti 15. listopada 2021. najavile da će ukinuti državljanstvo 39 stranih ulagača i šest članova njihovih obitelji koji su postali ciparski državljani u okviru programa stjecanja državljanstva ulaganjem; budući da je nešto više od polovice od 6 779 putovnica koje je Cipar izdao u okviru tog programa u razdoblju između 2007. i 2020. izdano bez provođenja dostatnih provjera podobnosti podnositelja zahtjeva ⁽¹⁶⁾;
- V. budući da je Komisija 2019. zaključila da nedostaju jasni statistički podaci o primljenim, prihvaćenim i odbijenim zahtjevima za dodjelu državljanstva i boravišta ulaganjem ili da su oni nedostatni;
- W. budući da su programi stjecanja boravišta ulaganjem vrlo specifične prirode; budući da bi sve izmjene prava Unije uvedene za podnositelje zahtjeva u okviru programa stjecanja boravišta ulaganjem trebale biti usmjerene upravo na taj oblik statusa boravišta i da ne bi trebale negativno utjecati na prava podnositelja zahtjeva u pogledu drugih oblika statusa boravišta, kao što su studenti, radnici i članovi obitelji; budući da se više razine sigurnosnih provjera za podnositelje zahtjeva u okviru programa stjecanja boravišta ulaganjem ne bi trebale primjenjivati na one koji podnose zahtjev za boravište u Uniji u okviru programa stjecanja boravišta koji su već obuhvaćeni pravom Unije;
- X. budući da crnogorska vlada nije odlučila prekinuti svoj program stjecanja državljanstva ulaganjem, iako je ukazala na važnost potpunog i učinkovitog postupnog ukidanja tog programa stjecanja državljanstva ulaganjem što je prije moguće; poziva crnogorsku vladu da to učini bez odgode;
1. smatra da su programi kojima se dodjeljuje državljanstvo na temelju financijskog ulaganja (programi stjecanja državljanstva ulaganjem), poznati i kao „zlatne putovnice”, sporni s etičkog, pravnog i ekonomskog stajališta i predstavljaju nekoliko ozbiljnih sigurnosnih rizika za građane Unije, kao što su rizici koji proizlaze iz pranja novca i korupcije; smatra da nepostojanje zajedničkih standarda i usklađenih pravila o programima kojima se odobrava boravište na temelju financijskog ulaganja (programi stjecanja boravišta ulaganjem) također može predstavljati takve sigurnosne rizike, utjecati na slobodno kretanje osoba unutar schengenskog područja i doprinijeti narušavanju integriteta Unije;
2. podsjeća na svoje stajalište da programi stjecanja državljanstva ili boravišta ulaganjem sami po sebi predstavljaju niz ozbiljnih rizika i da bi ih sve države članice trebale postupno ukinuti ⁽¹⁷⁾; ponavlja da od Rezolucije od 16. siječnja 2014. o građanstvu Europske unije na prodaju Komisija i države članice nisu poduzele dostatne mjere za suzbijanje tih programa;
3. smatra da se programima stjecanja državljanstva ulaganjem dovodi u pitanje bit građanstva Unije, koje je jedno od najvećih postignuća integracije Unije, čime se njezinim građanima dodjeljuje jedinstven i temeljni status, uključujući pravo na glasovanje na europskim i lokalnim izborima;
4. smatra da građanstvo Unije nije roba koja se može staviti na tržište ili prodati te da u Ugovorima nikada nije bilo zamišljeno kao takvo;
5. potvrđuje da je reguliranje stjecanja državljanstva prvenstveno u nadležnosti država članica, ali naglašava da se ta nadležnost mora izvršavati u dobroj vjeri, u duhu uzajamnog poštovanja, transparentno, uz dužnu pažnju i propisne provjere, u skladu s načelom lojalne suradnje i uz puno poštovanje prava Unije ⁽¹⁸⁾; smatra da, ako države članice ne

⁽¹⁶⁾ <https://agenceurope.eu/en/bulletin/article/12814/25>

⁽¹⁷⁾ Rezolucije Europskog parlamenta od 18. prosinca 2019. o vladavini prava na Malti nakon nedavnih otkrića u slučaju ubojstva Daphne Caruane Galizije, od 10. srpnja 2020. o sveobuhvatnoj politici Unije o sprečavanju pranja novca i financiranja terorizma – akcijski plan Komisije i druga nedavna događanja, od 17. prosinca 2020. o strategiji EU-a za sigurnosnu uniju i od 29. travnja 2021. o ubojstvu Daphne Caruane Galizije i vladavini prava u Malti.

⁽¹⁸⁾ Vidjeti obrazloženje koje je Komisija iznijela u postupcima zbog povrede prava protiv Malte i Cipra u pogledu njihovih programa za dodjelu državljanstva ulagačima (https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_1925) i sudsku praksu Suda Europske unije: presuda Suda od 7. srpnja 1992., *Mario Vicente Micheletti i drugi/Delegación del Gobierno en Cantabria*, C-369/90, ECLI:EU:C:1992:295; presuda Suda od 11. studenoga 1999., *État belge/Fatna Mesbah*, C-179/98, ECLI:EU:C:1999:549; presuda Suda od 20. veljače 2001., *The Queen/Secretary of State for the Home Department, ex parte: Manjit Kaur*, C-192/99, ECLI:EU:C:2001:106; presuda Suda od 2. ožujka 2010., *Janko Rottman/Freistaat Bayern*, C-135/08, ECLI:EU:C:2010:104; i presuda Suda od 12. ožujka 2019., *M.G. Tjebbes i drugi/Minister van Buitenlandse Zaken*, C-221/17, ECLI:EU:C:2019:189.

srjeda, 9. ožujka 2022.

postupaju potpuno u skladu s tim standardima i načelima, postoji pravna osnova za djelovanje Unije; smatra da bi se nadležnost Unije nedvojbeno mogla temeljiti na članku 21. stavku 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) u pogledu određenih aspekata nacionalnog prava država članica ⁽¹⁹⁾;

6. smatra da su povlašteni uvjeti i ubrzani postupci koji se primjenjuju na ulagače u okviru programa stjecanja državljanstva ili boravišta ulaganjem, u usporedbi s uvjetima i postupcima za ostale državljane trećih zemalja koji žele dobiti međunarodnu zaštitu, boravište ili državljanstvo, diskriminirajući, nepravedni i da mogu ugroziti dosljednost pravne stečevine Unije u području azila i migracija;

7. smatra da programe stjecanja državljanstva ulaganjem treba razlikovati od programa stjecanja boravišta ulaganjem zbog razlike u ozbiljnosti rizika koje oni predstavljaju te stoga iziskuju prilagođen zakonodavni i politički pristup Unije; potvrđuje vezu između programa stjecanja boravišta ulaganjem te državljanstva jer stečeno boravište može olakšati pristup državljanstvu;

8. napominje da tri države članice imaju programe stjecanja državljanstva, odnosno Bugarska (iako je bugarska vlada podnijela zakonodavni prijedlog za ukidanje programa stjecanja državljanstva ulaganjem), Cipar i Malta, te da 12 država članica ima programe stjecanja boravišta ulaganjem, s različitim iznosima i mogućnostima ulaganja te s različitim standardima provjera i postupaka; žali zbog toga što bi te razlike mogle potaknuti natjecanje u privlačenju podnositelja zahtjeva među državama članicama te dovesti do utrke prema dnu u smislu snižavanja standarda provjere i smanjenja dužne pažnje kako bi se potaknulo korištenje tih programa ⁽²⁰⁾;

9. smatra da uloga posrednika u razvoju i promicanju programa stjecanja državljanstva ili boravišta ulaganjem, kao i u pripremi pojedinačnih zahtjeva, često bez transparentnosti ili odgovornosti, predstavlja sukob interesa koji je podložan zlouporabi te da je stoga potrebna stroga i obvezujuća regulacija takvih posrednika, koja nadilazi puku samoregulaciju i kodekse ponašanja; traži prestanak pružanja usluga posrednika u slučaju programa stjecanja državljanstva;

10. žali zbog nepostojanja sveobuhvatnih sigurnosnih provjera, postupaka provjere i dužne pažnje u državama članicama koje imaju programe stjecanja državljanstva ili boravišta ulaganjem; napominje da države članice ne provjeravaju uvijek dostupne baze podataka Unije i ne razmjenjuju informacije o ishodu takvih provjera i postupaka, što omogućuje uzastopne zahtjeve u okviru programa stjecanja državljanstva ili boravišta ulaganjem diljem Unije; poziva države članice da to čine; smatra da tijela država članica moraju imati uspostavljene odgovarajuće postupke za provjeru podnositelja zahtjeva za stjecanje državljanstva i boravišta ulaganjem jer je dodjela prava boravišta i državljanstva odgovornost države te se tijela država članica ne smiju oslanjati na provjere podobnosti i postupke dubinske analize koje provode posrednici i drugi nedržavni akteri, iako se države članice mogu koristiti relevantnim informacijama neovisnih nedržavnih aktera; izražava zabrinutost zbog nekih država članica u kojima su, prema navodima, zahtjevi za državljanstvo prihvaćeni čak i ako podnositelji zahtjeva nisu ispunili sigurnosne zahtjeve;

11. žali zbog toga što Skupina stručnjaka za programe stjecanja državljanstva i boravišta ulaganjem, sastavljena od predstavnika država članica, nije postigla dogovor o zajedničkom skupu sigurnosnih provjera što joj je naloženo da učini do kraja 2019.; smatra da nepostizanje dogovora o zajedničkom skupu sigurnosnih provjera pokazuje ograničenja međuvladinog pristupa u tom pogledu i naglašava potrebu za djelovanjem Unije;

⁽¹⁹⁾ Studija Odbora za europsku dodanu vrijednost u okviru EPRS-a, str. 43. – 44.

⁽²⁰⁾ Studija Odbora za europsku dodanu vrijednost u okviru EPRS-a, str. 57.; Preventing abuse of residence by investment schemes to circumvent the CRS (Sprečavanje zlouporabe programa stjecanja boravišta ulaganjem u cilju izbjegavanja primjene zajedničkih standarda izvješćivanja), OECD, 19. veljače 2018.

srijeda, 9. ožujka 2022.

12. žali zbog činjenice da zahtjevi u pogledu boravišta koji se moraju ispuniti za stjecanje državljanstva ili boravišta ulaganjem u okviru takvih programa država članica ne uključuju uvijek neprekidnu i stvarnu fizičku prisutnost te ih je teško nadzirati, čime potencijalno privlače podnositelje zahtjeva u zloj vjeri koji kupuju nacionalno državljanstvo isključivo radi pristupa teritoriju i unutarnjem tržištu Unije bez ikakve povezanosti s predmetnom državom članicom;

13. poziva države članice da učinkovito osiguraju provedbu zahtjeva fizičkog boravišta za državljane trećih zemalja koji žele dobiti status osobe s dugotrajnim boravištem u skladu s Direktivom o dugotrajnom boravištu, a koji nisu ispunili zahtjev od pet godina neprekidnog i zakonitog boravka, što je uvjet iz te direktive;

14. pozdravlja postupke zbog povrede prava koje je Komisija u listopadu 2020. pokrenula protiv Cipra i Malte u vezi s njihovim programima stjecanja državljanstva ulaganjem; poziva Komisiju da nastavi s tim postupcima jer bi se njima moglo dodatno razjasniti kako bi se pitanje programa stjecanja državljanstva ulaganjem moglo riješiti, uz ovdje predložene zakonodavne mjere te da, ako je to opravdano, pokrene daljnje postupke zbog povrede prava protiv država članica za programe stjecanja boravišta ulaganjem; poziva Komisiju da pažljivo prati sve programe stjecanja državljanstva ili boravišta ulaganjem diljem Unije, izvješćuje o njima i poduzima mjere u vezi s njima;

15. smatra da je zakonodavstvo Unije o sprečavanju pranja novca ključan element u suzbijanju rizika koje predstavljaju programi stjecanja državljanstva ili boravišta ulaganjem; pozdravlja činjenicu da se paket zakonodavnih prijedloga Komisije od 20. srpnja 2021. o sprečavanju pranja novca i borbi protiv financiranja terorizma odnosi na programe stjecanja boravišta ulaganjem, posebno time što se njime promiče uključivanje posrednika na popis obveznika; međutim, smatra da će i dalje postojati nedostaci, kao što je činjenica da javni subjekti koji obrađuju zahtjeve za stjecanje državljanstva ili boravišta ulaganjem neće biti uvršteni na popis obveznika;

16. napominje da je posebno teško pratiti i procjenjivati zahtjeve u okviru programa stjecanja državljanstva ili boravišta ulaganjem kada se odnose na zajedničke zahtjeve koji uključuju različite članove obitelji; napominje da se u okviru određenih nacionalnih sustava stjecanja boravišta ulaganjem pravo boravka može dodijeliti na temelju obiteljskih, osobnih ili drugih veza s glavnim podnositeljima zahtjeva; napominje da se prava na spajanje obitelji u skladu s Direktivom o pravu na spajanje obitelji primjenjuju nakon dobivanja boravišnog statusa u državi članici, čime se članovima obitelji omogućuje ulazak u Uniju bez dodatnih posebnih provjera koje se obično zahtijevaju u okviru programa stjecanja boravišta ulaganjem;

17. napominje da rizik proizlazi iz trećih zemalja koje imaju programe stjecanja državljanstva ulaganjem i čiji građani imaju pravo na putovanje u Uniju⁽²¹⁾ bez vize jer državljani trećih zemalja mogu kupiti državljanstvo tih trećih zemalja isključivo kako bi mogli ući u Uniju bez dodatnih provjera; naglašava da se rizici povećavaju za zemlje kandidatkinje za članstvo u Uniji koje imaju programe stjecanja državljanstva ili boravišta ulaganjem⁽²²⁾ jer očekivane koristi od budućeg članstva u Uniji i putovanja bez viza unutar područja Unije mogu imati određenu ulogu;

18. smatra da bi, s obzirom na posebne rizike koje predstavljaju programi stjecanja državljanstva ili boravišta ulagačima i njima svojstvenu neusklađenost s načelom lojalne suradnje, kao što je potvrđeno u Komisijinim postupcima zbog povrede prava koji su u tijeku protiv dviju država članica, programe stjecanja državljanstva ili boravišta trebalo u potpunosti ukinuti u svim državama članicama te traži da Komisija prije kraja svojeg trenutnog mandata podnese prijedlog akta u tu svrhu koji bi se mogao temeljiti na članku 21. stavku 2., članku 79. stavku 2., članku 114. ili članku 352. UFEU-a;

19. smatra da će postupno ukidanje programa stjecanja državljanstva ulaganjem zahtijevati prijelazno razdoblje i vjeruje da je financijski doprinos proračunu Unije, kao konkretan izraz solidarnosti koji proizlazi, među ostalim, iz članka 80. UFEU-a, opravdan za obje vrste programa sve dok se potpuno ne ukinu svi programi stjecanja državljanstva ulaganjem,

⁽²¹⁾ Antigva i Barbuda, Dominika, Grenada, Sveti Kristofor i Nevis te Sveta Lucija.

⁽²²⁾ Srbija, Albanija, Turska, Crna Gora i Sjeverna Makedonija.

srijeda, 9. ožujka 2022.

s obzirom na to da su programi stjecanja državljanstva ili boravišta ulaganjem oportunistički i imaju ozbiljne posljedice za Uniju i države članice; stoga traži od Komisije da tijekom 2022., na temelju članka 311. UFEU-a, podnese prijedlog za uspostavu nove kategorije vlastitih sredstava Unije koja bi se sastojala od „mehanizma prilagodbe programa stjecanja državljanstva ili boravišta ulaganjem” kojim bi se uvela pristojba u obliku značajnog postotka ulaganja u državama članicama u okviru programa stjecanja državljanstva i boravišta ulaganjem, a koji je razumno procijenjen na temelju svih negativnih vanjskih učinaka za Uniju u cjelini;

20. smatra da je doprinos programa stjecanja državljanstva ili boravišta ulaganjem realnom gospodarstvu država članica ograničen u smislu otvaranja radnih mjesta, inovacija i rasta jer se znatan dio ulaganja odnosi na izravna ulaganja u tržište nekretnina ili u fondove; smatra da bi velika ulaganja povezana s programima stjecanja državljanstva ili boravišta ulaganjem mogla utjecati na financijsku stabilnost, posebno u malim državama članicama u kojima bi priljev mogao činiti velik udio u BDP-u ili stranim ulaganjima⁽²³⁾; traži od Komisije da tijekom 2022. na temelju članka 79. stavka 2. i članaka 80., 82., 87. i 114. UFEU-a podnese prijedlog akta koji bi sadržavao pravila na razini Unije o ulaganjima u okviru programa stjecanja boravišta ulaganjem kako bi se povećala njihova dodana vrijednost za realno gospodarstvo i osigurala poveznice s prioritetima za gospodarski oporavak Unije;

21. traži od Komisije da prije kraja trenutnog mandata podnese prijedlog akta, prema potrebi dopunjen drugim zakonodavnim mjerama, koji bi se mogao temeljiti na članku 79. stavku 2. i člancima 80., 82., 87. i 114. UFEU-a, a kojim bi se sveobuhvatno regulirali različiti aspekti programa stjecanja boravišta ulaganjem u cilju usklađivanja standarda i postupaka te jačanja borbe protiv organiziranog kriminala, pranja novca, korupcije i utaje poreza, uključujući, među ostalim, sljedeće elemente:

- (a) povećanu dužnu pažnju i stroge provjere podobnosti podnositelja zahtjeva i, prema potrebi, članova njihovih obitelji, uključujući izvore njihovih financijskih sredstava, obvezne provjere u opsežnim informacijskim sustavima za pravosuđe i unutarnje poslove te postupke provjere u trećim zemljama;
- (b) reguliranje, odgovarajuću certifikaciju i nadzor posrednika kao i ograničavanje njihove djelatnosti te, u slučaju programa stjecanja državljanstva ulaganjem, prestanak njihovih usluga;
- (c) usklađena pravila i obvezu država članica da izvješćuju Komisiju o svojim programima stjecanja boravišta ulaganjem i zahtjevima podnesenima u okviru tih programa;
- (d) minimalne zahtjeve u pogledu fizičkog boravka i minimalnu aktivnu uključenost u ulaganje, kvalitetu ulaganja, dodanu vrijednost i doprinos gospodarstvu kao uvjete za stjecanje boravišta u okviru programa stjecanja boravišta ulaganjem;
- (e) mehanizam praćenja za *ex post* kontrolu kontinuirane usklađenosti uspješnih podnositelja zahtjeva s pravnim zahtjevima programa stjecanja boravišta ulaganjem;

22. traži od Komisije da osigura i podrži visoke regulatorne standarde za programe stjecanja državljanstva ili boravišta ulaganjem u slučaju da se na programe stjecanja boravišta ulaganjem primijeni sveobuhvatna regulacija prije potpunog ukidanja programa stjecanja državljanstva ulaganjem;

23. pozdravlja obvezu koju su najavile države članice da će poduzeti mjere za ograničavanje prodaje državljanstva Rusima povezanim s ruskom vladom; poziva sve države članice da odmah prestanu provoditi svoje programe stjecanja državljanstva ili boravišta ulaganjem za sve ruske podnositelje zahtjeva; potiče države članice da preispitaju sve odobrene zahtjeve ruskih državljana tijekom posljednjih nekoliko godina te da iskoriste sve mogućnosti u skladu s nacionalnim pravom i pravom Unije kako bi se osiguralo da nijedan pojedinac iz Rusije s financijskim, poslovnim ili drugim vezama s Putinovim režimom ne zadrži svoje državljanstvo i pravo na boravak ili da se ti pojedinci privremeno blokiraju u ostvarivanju tih prava; poziva Komisiju da provjeri takva preispitivanja koje su provele države članice i da hitno predstavi zakonodavni prijedlog za potpunu zabranu programa stjecanja državljanstva i boravka ulagačima za ruske državljane koji podliježu ciljanim mjerama;

⁽²³⁾ Studija Odbora za europsku dodanu vrijednost u okviru EPRS-a, str. 36. – 39.

srijeda, 9. ožujka 2022.

24. traži od Komisije da u svoj prijedlog uključi ciljane revizije postojećih pravnih akata Unije kojima bi se države članice mogle odvratiti od uspostave štetnih programa stjecanja boravišta ulaganjem jačanjem pravnih akata u području sprečavanja pranja novca te relevantnih odredaba Direktive o dugotrajnom boravištu;
25. traži od Komisije da izvrši najveći mogući pritisak kako bi se osiguralo da treće zemlje koje imaju programe stjecanja državljanstva i boravišta ulaganjem i čiji građani u skladu s Prilogom II. Uredbi (EU) 2018/1806 imaju pravo putovati bez viza ukinu programe stjecanja državljanstva ulaganjem i reformiraju programe stjecanja boravišta ulaganjem kako bi ih uskladile s pravom i standardima Unije te od Komisije traži da 2022. na temelju članka 77. stavka 2. točke (a) UFEU-a podnese prijedlog akta kojim bi se u tom pogledu izmijenila Uredba (EU) 2018/1806; napominje da se u skladu s revidiranom metodologijom proširenja Unije pitanja povezana s programima stjecanja državljanstva ili boravišta ulaganjem smatraju složenima i da se rješavaju u raznim pregovaračkim skupinama i poglavljima; naglašava važnost postupnog i pažljivog usklađivanja takvih programa zemalja kandidatkinja i potencijalnih kandidatkinja s pravom Unije; predlaže da se prestanak programâ stjecanja državljanstva ulaganjem i regulacija programa stjecanja boravišta ulaganjem uključe u kriterije za pristupanje;
26. podsjeća predsjednicu Komisije na njezino obećanje u pogledu prava Parlamenta na inicijativu i na obećanje da će povodom zakonodavnih izvješća Parlamenta o vlastitoj inicijativi podnijeti zakonodavni akt u skladu s načelima prava Unije, što je navedeno u Političkim smjernicama za sljedeću Europsku komisiju za razdoblje 2019. – 2024.; stoga očekuje od Komisije da postupi u skladu s tom rezolucijom i iznese konkretne zakonodavne prijedloge;
27. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju i priložene preporuke prosljedi Komisiji i Vijeću.
-

srjeda, 9. ožujka 2022.

PRILOG REZOLUCIJI:

PRIJEDLOZI SVEOBUHVAATNOG ZAKONODAVNOG PAKETA

Prijedlog 1.: postupno ukidanje programa stjecanja državljanstva ulaganjem na razini Unije do 2025.

- Na razini Unije trebalo bi uspostaviti sustav obavješćivanja s mjerljivim ciljnim vrijednostima, koji bi se primjenjivao isključivo na postojeće programe te stoga ne bi bilo moguće tim sustavom legitimizirati nove programe, a za maksimalan broj državljanstava koja se stječu u okviru programa stjecanja državljanstva ulaganjem u državama članicama, pri čemu bi se taj broj postupno smanjivao svake godine te bi 2025. dosegnuo nulu, što bi dovelo do potpunog ukidanja programa stjecanja državljanstva ulaganjem. Takvim postupnim ukidanjem omogućit će se državama članicama koje imaju programe stjecanja državljanstva ulaganjem da pronađu alternativne načine za privlačenje ulaganja i održavanje javnih financija. Takvo postupno ukidanje u skladu je s prethodnim stajalištem Parlamenta izraženim u nekoliko rezolucija te je nužno s obzirom na golem izazov koji programi stjecanja državljanstva ulaganjem predstavljaju za načelo lojalne suradnje u skladu s Ugovorima (članak 4. stavak 3. UEU-a).
- Ovaj prijedlog mogao bi se temeljiti na članku 21. stavku 2. i članku 79. stavku 2. te, s obzirom na to da programi stjecanja državljanstva ulaganjem utječu i na unutarnje tržište, na članku 114. UFEU-a.

Prijedlog 2.: sveobuhvatna uredba koja obuhvaća sve programe stjecanja boravišta ulaganjem u Uniji

- Kako bi se uzelo u obzir posebnosti i raširenost programa stjecanja boravišta ulaganjem u državama članicama, potreban je poseban pravni okvir Unije u obliku uredbe. Takvom uredbom osigurat će se usklađenost na razini Unije, ograničiti rizici koje nose programi stjecanja boravišta ulaganjem i te će programe pratiti Unija, čime će se povećati transparentnost i poboljšati upravljanje. Uredbom se također žele odvratiti države članice od uspostave štetnih programa stjecanja boravišta ulaganjem.
- Uredba bi trebala sadržavati standarde i postupke za veći stupanj dužne pažnje na razini Unije te stroge provjere podobnosti za podnositelje zahtjeva i izvora njihova bogatstva. Konkretno, nadležna tijela država članica trebala bi sustavno unakrsno provjeravati sve podnositelje zahtjeva u relevantnim nacionalnim bazama podataka, bazama podataka Unije i međunarodnim bazama podataka poštujući pritom standarde temeljnih prava. Trebala bi se provoditi neovisna provjera dostavljenih dokumenata, potpuna provjera podobnosti na temelju svih policijskih evidencija i uključenosti u prijašnje i trenutačne građanske i kaznene sporove, osobni razgovori s podnositeljima zahtjeva i temeljita provjera načina na koji je podnositelj zahtjeva stekao bogatstvo te razmjera njegova bogatstva u odnosu na prijavljeni dohodak. Postupak bi trebao pružiti dovoljno vremena za odgovarajući postupak temeljite provjere te bi trebao predvidjeti mogućnost retroaktivnog poništavanja pozitivnih odluka u slučajevima dokazanog netočnog prikazivanja ili prijevare.
- Praksu podnošenja zajedničkih zahtjeva u okviru koje glavni podnositelj zahtjeva i članovi obitelji mogu biti dio istog zahtjeva, trebalo bi zabraniti: trebalo bi dopustiti samo pojedinačne zahtjeve koji podliježu pojedinačnim i strogim provjerama, uzimajući u obzir veze među podnositeljima zahtjeva. Stroge provjere trebale bi se primjenjivati i kada članovi obitelji uspješnih podnositelja zahtjeva mogu ostvariti prava na boravak na temelju pravila o spajanju obitelji ili drugih sličnih odredbi.
- Važan element uredbe trebalo bi biti reguliranje posrednika, koje bi prema potrebi trebalo dopuniti drugim zakonodavnim mjerama. Trebalo bi obuhvatiti sljedeće:
  - (a) postupak izdavanja dozvola na razini Unije za posrednike koji sadržava temeljit postupak s primjenom dužne pažnje i revizijom posredničkog trgovačkog društva, njegovih vlasnika i s njim povezanih društava. Dozvola bi se trebala obnavljati svake druge godine i biti uključena u javni registar Unije za posrednike. Ako su posrednici uključeni u zahtjeve, državama članicama trebalo bi dopustiti obradu takvih zahtjeva samo ako su ih pripremili posrednici s dozvolom Unije. Zahtjeve za izdavanje dozvola trebalo bi podnositi Komisiji, kojoj bi pri provedbi provjera i postupaka potporu pružila relevantna tijela, uredi i agencije Unije;
  - (b) posebna pravila za aktivnosti posrednika. Ta pravila trebala bi obuhvaćati detaljna pravila o provjerama podobnosti, dužnoj pažnji i sigurnosnim provjerama koje posrednici moraju provoditi nad podnositeljima zahtjeva;

srijeda, 9. ožujka 2022.

- (c) zabranu na razini Unije marketinških praksi za programe stjecanja boravišta ulaganjem u kojima se upotrebljava zastava Unije ili bilo koji drugi simboli povezani s Unijom na bilo kojem materijalu, internetskoj stranici ili dokumentima ili u kojima se programi stjecanja boravišta ulaganjem povezuju s bilo kakvim pogodnostima povezanim s Ugovorima ili pravnom stečevinom;
- (d) jasna pravila o transparentnosti posrednika i njihovu vlasništvu;
- (e) antikorupcijske mjere i najbolje prakse u pogledu primjene dužne pažnje koje treba donijeti u okviru organizacije posrednika, uključujući odgovarajuće plaće osoblja, pravilo dviju osoba (da svaki korak provjeravaju najmanje dvije osobe) i odredbe u pogledu davanja drugog mišljenja pri pripremi zahtjeva i provedbi provjera zahtjeva te rotaciju članova osoblja iz zemalja podrijetla podnositelja zahtjeva u okviru programa stjecanja boravišta ulaganjem;
- (f) zabranu kombiniranja savjetovanja s vladama o uspostavi i vođenju programa stjecanja boravišta ulaganjem sa svojim sudjelovanjem u pripremi zahtjeva. Takva kombinacija dovodi do sukoba interesa i stvara pogrešne poticaje. Nadalje, posrednicima se ne bi smjelo dopustiti da sami provode programe stjecanja boravišta ulaganjem za tijela država članica, već bi im se trebalo dopustiti da djeluju samo kao posrednici u pojedinačnim zahtjevima i samo ako im se pojedinačni podnositelji zahtjeva obrate. Aktivnosti posrednika u području općih javnih poslova trebale bi biti organizacijski odvojene od njihovih drugih aktivnosti i biti u skladu sa svim pravnim zahtjevima i kodeksima ponašanja na razini Unije i na nacionalnoj razini u pogledu transparentnosti;
- (g) okvir za praćenje, istrage i sankcije kako bi se osiguralo da posrednici postupaju u skladu s uredbom. Relevantna tijela za izvršenje zakonodavstva država članica trebala bi imati mogućnost provoditi tajne istrage, među ostalim i tako što bi se predstavljali kao potencijalni podnositelji zahtjeva. Sankcije bi trebale uključivati odvraćajuće novčane kazne i trebale bi, ako se povrede utvrde dvaput, dovesti do ukidanja dozvole za rad koju je izdala Unija.
- Trebalo bi uvesti obvezu država članica da izvješćuju Komisiju o svojim programima stjecanja boravišta ulaganjem. Države članice trebale bi Komisiji podnositi detaljna godišnja izvješća o općim institucionalnim i upravljačkim elementima svojih programa, kao i o uspostavljenim mehanizmima praćenja. Trebale bi je izvješćivati i o pojedinačnim zahtjevima, među ostalim o odbijenim i odobrenim zahtjevima te razlozima za odobrenje ili odbijanje, primjerice zbog nepoštovanja odredbi o sprečavanju pranja novca. Statistički podaci trebali bi uključivati raščlambu podnositelja zahtjeva prema zemlji podrijetla i informacije o članovima obitelji i uzdržavanim članovima obitelji koji su stekli prava preko podnositelja zahtjeva u okviru programa stjecanja boravišta ulaganjem. Komisija bi trebala objaviti ta godišnja izvješća, prema potrebi redigirana u skladu s propisima o zaštiti podataka i Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, te bi uz ta godišnja izvješća trebala objaviti svoju ocjenu tih izvješća.
- Na razini Unije trebalo bi uspostaviti sustav prethodnog obavješćivanja svih drugih država članica i Komisije te savjetovanja s njima prije odobravanja boravišta u okviru programa stjecanja boravišta ulaganjem. Ako države članice ne ulože prigovor u roku od 20 dana, to bi trebalo značiti da nema prigovora na odobravanje boravišta⁽¹⁾. To bi svim državama članicama omogućilo otkrivanje dvostrukih ili naknadnih zahtjeva i provođenje provjera u nacionalnim bazama podataka. Tijekom tih 20 dana, Komisija bi u suradnji s relevantnim tijelima, uredima i agencijama Unije (među ostalim preko njihovih časnika za vezu u trećim zemljama) trebala provoditi završne provjere zahtjeva na razini Unije u relevantnim bazama podataka Unije i međunarodnim bazama podataka te dodatne sigurnosne provjere i provjere podobnosti. Na temelju toga Komisija bi trebala izdati mišljenje državi članici. Države članice trebale bi ostati nadležne za donošenje odluke o tome hoće li u okviru programa stjecanja boravišta ulaganjem dodijeliti to pravo ili ne. Komisija bi trebala pružiti sve relevantne informacije kako bi pomogla istaknuti gdje su isti pojedinci podnijeli nekoliko neuspješnih zahtjeva.
- Od država članica trebalo bi zahtijevati da učinkovito provjeravaju fizički boravak, među ostalim korištenjem mogućnosti utvrđivanja minimalnih zahtjeva za fizičku prisutnost, na svojem državnom području i da o njemu vode evidenciju u koju Komisija i agencije Unije imaju uvid. To bi trebalo obuhvaćati osobne sastanke s podnositeljima zahtjeva najmanje svake dvije godine i terenske posjete na adresi dotičnih pojedinaca.

⁽¹⁾ Slično sustavu utvrđenom u članku 22. Uredbe (EZ) br. 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama) (SL L 243, 15.9.2009., str. 1.).

srijeda, 9. ožujka 2022.

- Kako bi se suzbilo izbjegavanje plaćanja poreza, trebalo bi uvesti posebne mjere Unije za sprečavanje i suzbijanje izbjegavanja zajedničkog standarda izvješćivanja preko programa stjecanja boravišta ulaganjem, posebno poboljšanu razmjenu informacija među poreznim tijelima i financijsko-obavještajnim jedinicama ⁽²⁾.
- Trebalo bi uvesti pravila o vrstama ulaganja koja se zahtijevaju u okviru programa stjecanja boravišta ulaganjem. Produktivna ulaganja u realno gospodarstvo trebala bi činiti znatnu većinu potrebnih ulaganja, u skladu s prioritetnim područjima zelene i digitalne ekonomske aktivnosti. Ulaganja u nekretnine, investicijske ili uzajamne fondove ili državne obveznice te izravne uplate u proračun države članice trebala bi biti ograničena na manji dio uloženog iznosa. Nadalje, sva plaćanja izravno u proračun države članice trebala bi biti ograničena kako ne bi došlo do proračunske ovisnosti o tom izvoru, a Komisija bi trebala zatražiti od država članica da procijene takva plaćanja u kontekstu europskog semestra.
- Uredba bi se mogla temeljiti na članku 79. stavku 2. i člancima 80., 82. i 87. te, s obzirom na to da programi stjecanja boravišta ulaganjem utječu na unutarnje tržište, na članku 114. UFEU-a.
- U slučaju da uredba ili bilo koji drugi zakonodavni akt koji se odnosi na programe stjecanja boravišta ulaganjem stupi na snagu prije potpunog ukidanja programa stjecanja državljanstva ulaganjem, sva bi se pravila primjenjiva na programe stjecanja boravišta ulaganjem trebala primjenjivati na programe stjecanja državljanstva ulaganjem kako bi se izbjeglo da se na te programe primjenjuju manje stroge kontrole nego na programe stjecanja boravišta ulaganjem.

Prijedlog 3.: nova kategorija vlastitih sredstava Unije, koja se sastoji od „mehanizma prilagodbe programa stjecanja državljanstva i boravišta ulaganjem”

- Budući da se sve države članice i institucije Unije suočavaju s rizicima i troškovima programa stjecanja državljanstva i boravišta ulaganjem koji postoje u nekim državama članicama, opravdana je uspostava zajedničkog mehanizma koji se temelji na odgovarajućim podacima i informacijama s ciljem neutralizacije negativnih posljedica tih programa. Osim toga, vrijednost prodaje državljanstva ili viza država članica sama je po sebi povezana s pravima i slobodama Unije koje iz nje proizlaze. Uspostavom mehanizma prilagodbe programa stjecanja državljanstva i boravišta ulaganjem negativne posljedice koje snose sve države članice kompenziraju se pravičnim doprinosom u proračun Unije. To je pitanje solidarnosti između država članica koje provode programe stjecanja državljanstva i boravišta ulaganjem i ostalih država članica i institucija Unije. Kako bi taj mehanizam bio učinkovit, pristojba koja se plaća Uniji trebala bi biti utvrđena u obliku značajnog postotka ulaganja u državama članicama u okviru programa stjecanja državljanstva ili boravišta ulaganjem, koji je razumno procijenjen na temelju svih negativnih vanjskih učinaka utvrđenih u programima.
- Mehanizam bi se mogao uspostaviti u skladu s člankom 311. UFEU-a, u kojem se navodi da „Unija sebi osigurava sredstva potrebna za postizanje svojih ciljeva i provođenje svojih politika”, uključujući mogućnost da „[uspostavi] nove kategorije vlastitih sredstava ili [ukine] postojeće kategorije”. Daljnje provedbene mjere mogle bi se donijeti u obliku uredbe. Slično je učinjeno i za vlastita sredstva koja se temelje na plastičnom otpadu i koja su na snazi od 1. siječnja 2021. Ta mogućnost obuhvaća prilično dugotrajan proces formalnog donošenja odluke o vlastitim sredstvima, povezan s odgovarajućim nacionalnim ustavnim zahtjevima za njezino odobravanje. To bi se moglo kombinirati s pravnom osnovom članka 80. UFEU-a u kojem se navodi „načelo solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti među državama članicama, uključujući i njegove financijske implikacije”, među ostalim u području imigracije.

⁽²⁾ Vidjeti „Preventing abuse of residence by investment schemes to circumvent the CRS” (Sprečavanje zlouporabe programa stjecanja boravišta ulaganjem u cilju izbjegavanja primjene zajedničkih standarda izvješćivanja), OECD, 19. veljače 2018.; Direktiva Vijeća 2014/107/EU od 9. prosinca 2014. o izmjeni Direktive 2011/16/EU u pogledu obvezne automatske razmjene informacija u području oporezivanja (SL L 359, 16.12.2014., str. 1.).

srijeda, 9. ožujka 2022.

Prijedlog 4.: ciljana revizija pravnih akata u području sprečavanja pranja novca i borbe protiv financiranja terorizma

- Komisija je učinila dobrodošao korak uključivanjem programa stjecanja boravišta ulaganjem u svoj paket zakonodavnih prijedloga od 20. srpnja 2021. za revidiranje pravnih akata u području sprečavanja pranja novca i borbe protiv financiranja terorizma, posebno kad je riječ o posrednicima. Potrebno je uključiti i sljedeća tri elementa:
  - (a) javna tijela koja sudjeluju u obradi zahtjeva u okviru programa stjecanja državljanstva ili boravišta ulaganjem treba uvrstiti na popis obveznika u skladu s pravnim aktima u području sprečavanja pranja novca i borbe protiv financiranja terorizma, posebno člankom 3. točkom 3. Prijedloga uredbe o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma (2021/0239(COD));
  - (b) bolja razmjena informacija o podnositeljima zahtjeva u okviru programa stjecanja boravišta ulaganjem među tijelima država članica na temelju pravnih akata u području sprečavanja pranja novca i borbe protiv financiranja terorizma, posebno među financijsko-obavještajnim jedinicama;
  - (c) pojačane mjere dubinske provjere koje je preporučio OECD kako bi se ublažili rizici koje predstavljaju programi dodjele boravišta ulaganjem, a koje treba predvidjeti za sve obveznike uključene u postupak u okviru programa stjecanja boravišta ulaganjem.

Prijedlog 5.: ciljana revizija Direktive o dugotrajnom boravištu

- Komisija bi, kad iznese očekivane prijedloge revizija Direktive o dugotrajnom boravištu, trebala ograničiti mogućnost da državljani trećih zemalja koji su dobili boravišnu dozvolu u okviru programa stjecanja boravišta ulaganjem iskoriste povoljniji tretman u skladu s tom direktivom. To bi se moglo postići izmjenom članka 13. Direktive o dugotrajnom boravištu kako bi se suzilo njezino područje primjene izričitim isključivanjem korisnika programa stjecanja boravišta ulaganjem.
- Komisija bi trebala poduzeti potrebne korake kako bi osigurala da se zakonit i neprekinut boravak od pet godina, kako je utvrđeno člankom 4. stavkom 1. Direktive o dugotrajnom boravištu, ne zaobilazi programima stjecanja boravišta ulaganjem, među ostalim osiguravanjem da države članice uvedu strože kontrole i obveze izvješćivanja za podnositelje zahtjeva u okviru programa stjecanja boravišta ulaganjem.

Prijedlog 6.: osiguravanje da treće zemlje ne primjenjuju štetne programe stjecanja državljanstva i boravišta ulaganjem

- Programe trećih zemalja za stjecanje državljanstva ulaganjem trebalo bi uvrstiti u Uredbu (EU) 2018/1806 kao poseban element koji treba uzeti u obzir pri odlučivanju o uključivanju određene treće zemlje u priloge toj uredbi, tj. kao čimbenik za odlučivanje o trećim zemljama čiji su državljani izuzeti iz obveze posjedovanja vize. Taj bi element trebao biti uvršten u mehanizam suspenzije viza utvrđen u članku 8. te uredbe i u planirano praćenje.
- Uredbi (EZ) br. 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama) ⁽³⁾ trebalo bi dodati novi članak o suradnji s trećim zemljama pri postupnom ukidanju njihovih programa stjecanja državljanstva ulaganjem i usklađivanju njihovih programa stjecanja boravišta ulaganjem s novom uredbom predloženom u navedenom prijedlogu 2.
- Za zemlje kandidatkinje i potencijalne zemlje kandidatkinje potpuno postupno ukidanje programa stjecanja državljanstva ulaganjem i stroga regulacija programa stjecanja boravišta ulaganjem trebali bi biti istaknut i ključan dio pristupnih kriterija.

⁽³⁾ SL L 243, 15.9.2009., str. 1.

srijeda, 9. ožujka 2022.

P9_TA(2022)0066

Suradnja s građanima: pravo na podnošenje predstavki i obraćanje Europskom ombudsmanu, europska građanska inicijativa

Rezolucija Europskog parlamenta od 9. ožujka 2022. o suradnji s građanima: pravo na podnošenje predstavki, pravo na obraćanje Europskom ombudsmanu i europska građanska inicijativa (2020/2275(INI))

(2022/C 347/09)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članke 10. i 11. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),
  - uzimajući u obzir članke 24. i 227. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), koji odražavaju važnost koja se Ugovorom pridaje pravu građana i stanovnika EU-a na izražavanje svoje zabrinutosti Parlamentu,
  - uzimajući u obzir članak 228. UFEU-a o ulozi i zadaćama Europskog ombudsmana,
  - uzimajući u obzir akt Vijeća kojim je uspostavljen Revidirani okvir na razini EU-a u skladu s člankom 33. stavkom 2. Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom (CRPD),
  - uzimajući u obzir članke 11., 41., 42., 43. i 44. Povelje Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”) o pravu na podnošenje predstavki Europskom parlamentu,
  - uzimajući u obzir odredbe UFEU-a u vezi s postupkom zbog povrede, posebno njegove članke 258. i 260.,
  - uzimajući u obzir svoje rezolucije o zaključcima razmatranja Odbora za predstavke,
  - uzimajući u obzir članke 222., 230. i 216. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir članak 10. stavak 3. UEU-a,
  - uzimajući u obzir članak 20. UFEU-a o pravu na podnošenje predstavki Europskom parlamentu, na obraćanje Europskom ombudsmanu i obraćanje institucijama i savjetodavnim tijelima Unije na bilo kojem od jezika Ugovora te na dobivanje odgovora na istom jeziku,
  - uzimajući u obzir Odluku Europskog parlamenta 94/262/EZUČ, EZ, Euratom od 9. ožujka 1994. o propisima i općim uvjetima koji uređuju obnašanje dužnosti Europskog ombudsmana ⁽¹⁾,
  - uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o radu Europskog ombudsmana,
  - uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2019/788 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o europskoj građanskoj inicijativi ⁽²⁾,
  - uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2020/1042 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2020. o utvrđivanju privremenih mjera koje se odnose na rokove za faze prikupljanja, provjere i ispitivanja predviđene u Uredbi (EU) 2019/788 o europskoj građanskoj inicijativi s obzirom na izbijanje bolesti COVID-19 ⁽³⁾,
  - uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir mišljenje Odbora za ustavna pitanja,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za predstavke (A9-0018/2022),
- A. budući da je člankom 10. stavkom 3. Ugovora o Europskoj uniji propisano da svaki građanin ima pravo sudjelovati u demokratskom životu Unije te da se odluke donose na što otvoreniji način i na razini što je moguće bližoj građanima;

⁽¹⁾ SL L 113, 4.5.1994., str. 15.

⁽²⁾ SL L 130, 17.5.2019., str. 55.

⁽³⁾ SL L 213, 17.7.2020., str. 7.

srijeda, 9. ožujka 2022.

- B. budući da Odbor za predstavke ima „zaštitnu ulogu” u smislu osiguravanja toga da se EU pri izradi politika i u zakonodavnim aktivnostima na razini EU-a pridržava Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom; budući da je Odbor za predstavke Parlamenta u revidiranom okviru na razini EU-a, usvojenom na 3513. sastanku Vijeća održanom 16. siječnja 2017., zajedno s Europskim ombudsmanom, Agencijom Europske unije za temeljna prava i Europskim forumom za osobe s invaliditetom imenovan za oblikovanje okvira EU-a;
- C. budući da je poboljšanje sudjelovanja i transparentnosti građana na razini EU-a ključno za premošćivanje percipiranog jaza između EU-a i njegovih građana, te predstavničkih organizacija;
- D. budući da je pravo na podnošenje predstavki Europskom parlamentu jedno od temeljnih prava građana EU-a, sadržano u članku 44. Povelje;
- E. budući da je broj predstavki i dalje skroman u odnosu na ukupnu populaciju EU-a, što potvrđuje da su potrebni znatni naponi i prilagođene mjere za informiranje javnosti i postizanje znatnih poboljšanja u pogledu ostvarivanja prava na podnošenje predstavki; budući da Europski parlament u prosjeku godišnje primi oko 1 200 predstavki;
- F. budući da je 2013. Europskom parlamentu upućen najveći broj predstavki, a taj se broj trenutačno smanjuje; budući da mnogi europski građani i dalje nisu upoznati s time da imaju pravo na podnošenje predstavki;
- G. budući da su kriteriji za prihvatljivost predstavki utvrđeni u članku 227. UFEU-a i članku 226. Poslovnika Parlamenta, kojim se nalaže da predstavke moraju podnijeti građani EU-a i osobe s boravištem u EU-u na koje izravno utječu pitanja koja pripadaju području djelovanja EU-a;
- H. budući da je postupak Parlamenta za podnošenje predstavki najotvoreniji i najtransparentniji u Uniji, te podnositelji predstavki mogu sudjelovati u njegovim aktivnostima, uključujući u raspravama na razini Odbora i usmenim raspravama;
- I. budući da Odbor za predstavke razmatra i obrađuje svaku predstavku i jedini je odbor koji je u svakodnevnom dijalogu s građanima;
- J. budući da pravo na podnošenje predstavki često ostvaruju privatne osobe;
- K. budući da se jačanje prava na podnošenje predstavki može postići samo poboljšanjem sposobnosti institucija EU-a i država članica da pronađu pravodobna i učinkovita rješenja za probleme na koje su upozorili podnositelji predstavki, uz istodobno osiguravanje potpune zaštite temeljnih prava građana;
- L. budući da neke predstavke budu proglašene nedopuštenima zbog nedostatka informacija ili zbog neupoznatosti građana s nadležnostima Europske unije;
- M. budući da Komisija još uvijek nije pružila sveobuhvatne informacije o broju predstavki koje su dovele do pokretanja postupka zbog povrede ili do bilo koje druge zakonodavne ili nezakonodavne mjere;
- N. budući da je potrebna revizija Poslovnika Parlamenta kako bi se poboljšala relevantna pravila u vezi s postupkom podnošenja predstavki s ciljem povećanja vidljivosti i daljnjeg postupanja u vezi s predstavkama, među ostalim u okviru plenarnih sjednica Parlamenta, kako bi se pitanja na koja se upozorava putem predstavki učinkovitije integrirala u prioritete političkog programa EU-a;
- O. budući da je Komisija svoju strategiju postupanja s predstavkama temeljila na svojoj komunikaciji iz 2016. naslovljenoj „Pravo EU-a: boljom primjenom do boljih rezultata”, u kojoj nema odredbi kojima se uspostavljaju administrativni postupci ili prakse u vezi s predstavkama;
- P. budući da se UFEU-om osnažuje građanstvo Unije i dodatno poboljšava demokratsko funkcioniranje Unije tako što se, među ostalim, propisuje da svaki građanin ima pravo sudjelovati u demokratskom životu Unije putem europske građanske inicijative (EGI);
- Q. budući da valja istaknuti važnost europske građanske inicijative u kreiranju inicijativa i strateškom razvoju EU-a;

srijeda, 9. ožujka 2022.

- R. budući da građani Unije imaju pravo izravno se obratiti Komisiji sa zahtjevom kojim je pozivaju da podnese prijedlog pravnog akta Unije u svrhu provedbe Ugovora;
- S. budući da EU mora zajamčiti građanima, vodeći pritom posebno računa o posebnim potrebama osoba s invaliditetom, pravo na aktivno sudjelovanje u demokratskim aktivnostima Europske unije na bilo kojem službenom jeziku EU-a kako bi se izbjegla bilo kakva vrsta diskriminacije i promicala višejezičnost;
- T. budući da europska građanska inicijativa stoga doprinosi jačanju demokratskog funkcioniranja Unije na način da građani sudjeluju u njezinu demokratskom i političkom životu; budući da bi se ona trebala smatrati jednim od načina, među kojima su i dijalog s predstavničkim udrugama i civilnim društvom, savjetovanje s relevantnim dionicima, pravo na podnošenje predstavki i pravo na podnošenje pritužbi Europskom ombudsmanu, koji građanima omogućuju da skrenu pozornost institucija Unije na određena pitanja i obrate im se s ciljem da se donese zakonodavstvo o pitanjima koja su unutar područja nadležnosti EU-a i utječu na građane;
- U. budući da je Uredbom (EU) 2019/788, koja je stupila na snagu 1. siječnja 2020., ta inicijativa postala pristupačnija i jednostavnija za provedbu za organizatore, posebno zahvaljujući prevođenju inicijativa na sve službene jezike EU-a;
- V. budući da je Komisija navela određen broj poteškoća povezanih s provedbom Uredbe (EU) br. 211/2011⁽⁴⁾ i budući da je cilj nove Uredbe (EU) 2019/788 detaljno rješavanje tih pitanja u vezi s učinkovitošću europske građanske inicijative kao instrumenta te poboljšanje njezina funkcioniranja; budući da je potrebno učinkovito i pravovremeno ocijeniti njezinu provedbu; budući da bi Komisija u svakom slučaju trebala predstaviti službeno izvješće najkasnije 1. siječnja 2024. te svake četiri godine nakon toga;
- W. budući da bi se, kako bi se postigli ti ciljevi i ostvario puni potencijal europske građanske inicijative, postupcima i uvjetima potrebnima za europsku građansku inicijativu trebalo osigurati da Komisija na odgovarajući način razmatra inicijative o valjanim temama u smislu članka 14. stavka 1. Uredbe (EU) 2019/788 i na njih odgovara; budući da je Komisija pravno obvezna navesti mjere koje namjerava poduzeti u vezi s valjanom europskom građanskom inicijativom, ako postoji, te navesti razloge za poduzimanje ili nepoduzimanje mjera, što bi trebala učiniti na jasan, razumljiv i detaljan način; budući da je potrebno barem milijun potpisa iz barem jedne četvrtine država članica kako bi europska građanska inicijativa bila valjana i kako bi se podnijela Komisiji; budući da su Uredbom (EU) 2020/1042 rokovi za faze prikupljanja, provjere i ispitivanja postali fleksibilniji zbog globalne pandemije bolesti COVID-19 tako što su uvedene privremene mjere; budući da je primjena tih mjera produljena putem provedbenih akata Komisije; budući da je ta uredba privremena i primjenjiva samo do kraja 2022., što je ujedno i datum do kojeg će pojedinačni sustavi internetskog prikupljanja predviđeni člankom 11. Uredbe (EU) 2019/788 biti postupno ukinuti;
- X. budući da su organiziranje i podržavanje europske građanske inicijative političko pravo građana Unije i jedinstveni instrument za utvrđivanje prioriteta u okviru participativne demokracije u EU-u, kojim se građanima omogućava da aktivno sudjeluju u projektima i procesima koji na njih utječu; budući da je dosad bilo šest valjanih europskih građanskih inicijativa koje su sve primile odgovor Komisije, od kojih su najnovije one pod nazivom „Minority SafePack” i „End the Cage Age”; budući da su te inicijative bile prve europske građanske inicijative o kojima se raspravljalo u Parlamentu nakon stupanja na snagu nove Uredbe (EU) 2019/788 te u skladu s novouvedenim člankom 222. stavkom 8. Poslovnika Parlamenta; budući da je Parlament slijedom toga donio rezolucije u prosincu 2020. i lipnju 2021. s velikom većinom od 76 % odnosno 82 % danih glasova;
- Y. budući da je Odbor za predstavke zaprimio 107 zahtjeva za pokretanje europske građanske inicijative, od kojih je 83 ocijenjeno prihvatljivima te su se kvalificirali za registraciju, a od njih je šest bilo uspješno;
- Z. budući da jedan od prioritarnih ciljeva EU-a mora biti jačanje demokratskog legitimiteta njegovih institucija i jamčenje potpune transparentnosti postupaka donošenja odluka u EU-u, kao i učinkovita zaštita temeljnih prava građana i veća uključenost građana u oblikovanje političkog programa EU-a s pomoću ojačanih, učinkovitijih i transparentnijih instrumenata za sudjelovanje građana;

⁽⁴⁾ Uredba (EU) br. 211/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o građanskoj inicijativi (SL L 65, 11.3.2011., str. 1.).

srijeda, 9. ožujka 2022.

- AA. budući da je člancima 20., 24. i 228. UFEU-a te člankom 43. Povelje Europski ombudsman ovlašten primati pritužbe u slučajevima nepravilnosti u postupanju institucija, tijela, ureda i agencija EU-a, s iznimkom Suda Europske unije u izvršavanju njegovih pravosudnih ovlasti;
- AB. budući da se istrage Ombudsmana odnose prvenstveno na transparentnost i odgovornost, kulturu usluga, pravilnu upotrebu diskrecijskog prava i poštovanje postupovnih prava;
- AC. budući da je 2020. proslavljena 25. godišnjica uspostavljanja institucije Europskog ombudsmana; budući da je Ured Europskog ombudsmana od svojeg osnutka obradio 57 000 pritužbi, koje su dovele do više od 7 600 istraga;
- AD. budući da su pravo na podnošenje predstavki, pravo na obraćanje Europskom ombudsmanu i europska građanska inicijativa participativni alati koji potiču transparentnost, participativnu demokraciju i aktivno europsko građanstvo;

Pravo na podnošenje predstavki

1. podsjeća da je pravo na podnošenje predstavki najstariji instrument izravnog sudjelovanja građana na razini Unije i da je ono najjednostavniji i najizravniji način na koji građani mogu stupiti u kontakt s institucijama Unije, izraziti svoje mišljenje o donesenom zakonodavstvu i političkim odlukama na razini Unije te podnijeti pritužbu na rupe u zakonu i lošu provedbu; podsjeća da je broj zaprimljenih predstavki u odnosu na populaciju EU-a i dalje skroman te da postoje znatne razlike među državama članicama, regijama i jezicima kada je riječ o ostvarivanju prava na podnošenje predstavki; smatra da ciljane informativne kampanje i građansko obrazovanje o pravima koja proizlaze iz građanstva EU-a mogu doprijeti do šire populacije i donijeti opipljive rezultate u podizanju osviještenosti o pravima građana na razini EU-a; ističe da Odbor za predstavke ima na raspolaganju širok raspon instrumenata, kao što su sastavljanje izvješća i rezolucija, javna saslušanja, tematske radionice i misije za utvrđivanje činjenica, s pomoću kojih može odgovoriti na zabrinutosti građana i potaknuti Europski parlament, druge europske institucije i nacionalna tijela da poduzmu mjere; poziva Odbor za predstavke da pojača suradnju s nacionalnim parlamentima i da uspostavi partnerstvo koje će omogućiti razmjenu najboljih praksi;
2. podsjeća da način na koji se postupi s pitanjima iz predstavki ima odlučujući utjecaj na građane u smislu učinkovitog poštovanja prava na podnošenje predstavki sadržanog u Ugovorima EU-a, kao i na mišljenja građana o institucijama Unije;
3. izražava žaljenje zbog činjenice da odbijanje Komisije da poduzme mjere u vezi s pitanjima postavljenima u pojedinačnim predstavkama predstavlja kršenje postojećih odredbi Ugovora EU-a koje se odnose na pravo na podnošenje predstavki, jer ono nije ograničeno na pitanja od strateške važnosti ili pitanja koja odražavaju strukturne probleme;
4. poziva Komisiju da revidira svoj trenutačni strateški pristup pravodobnom postupanju s predstavkama jer on dovodi do toga da se, među ostalim, ne rješavaju problemi povezani s ozbiljnim kršenjima prava EU-a koja narušavaju zaštitu prava građana;
5. apelira na Parlament i Komisiju da usvoje obvezujući međuinstitucijski sporazum o postupanju s predstavkama kako bi se osigurao jasan, predvidljiv i transparentan pravni okvir usmjeren na dosljednu provedbu prava na podnošenje predstavki koji je utvrđen u Ugovorima EU-a i učinkovitu zaštitu temeljnih prava građana;
6. ističe da je pravo na podnošenje predstavki ključan element participativne demokracije; u tom kontekstu poziva Vijeće i Komisiju da smatraju pravo na podnošenje predstavki temeljnim alatom za komunikaciju između građana i institucija EU-a te ključnim elementom demokratskog i transparentnog upravljanja na razini EU-a;
7. podsjeća da mnogi europski građani ne mogu ostvariti pravo na podnošenje predstavki jer platforme koje koriste nisu u skladu sa standardima pristupačnosti i zahtjevima iz članka 33. stavka 2. Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom;
8. konstatira da su potrebna znatna poboljšanja, unutar granica utvrđenih Ugovorima EU-a, kako bi se ispunila očekivanja građana kada ostvaruju pravo na podnošenje predstavki radi rješavanja individualnih problema, s ciljem da se spriječi razočaranost javnosti u institucije EU-a; poziva da se građanima pruži više informacija o pravu na podnošenje predstavki i da se ojača suradnja s tijelima država članica kako bi se u potpunosti zaštitila prava građana koja proizlaze iz prava EU-a; poziva institucije EU-a da pruže jasne informacije o pravu na podnošenje predstavki i da sustavno potiču upotrebu tog instrumenta;

srijeda, 9. ožujka 2022.

9. smatra da je važno diversificirati sredstva komunikacije i podići razinu osviještenosti građana, u bliskoj suradnji s nacionalnim i lokalnim udrugama, i to preko informativnih kampanja i kontinuirane javne rasprave o područjima politika Unije; smatra da bi trebalo razviti interaktivne internetske forume na kojima građani mogu dobiti informacije, razmjenjivati stajališta i slobodno se izražavati, a koji bi bili posebno usmjereni na mlade;
10. ističe da frustracija podnositelja predstavlja zbog izostanka stvarnih rješenja za njihove probleme može dovesti do udaljavanja od institucija EU-a, kao i do osjećaja euroskepticitizma zbog nedobivenih odgovora;
11. poziva na uvođenje jedinstvenih kriterija pri postupanju s različitim predstavkama kako bi se zajamčilo standardizirano i dosljedno postupanje s predstavkama i izbjeglo proizvoljno ili pristrano postupanje prema zahtjevima građana; naglašava da nedostatak homogenosti u postupanju s predstavkama može izazvati zbunjenost podnositelja predstavlja i općenito dovesti do ograničene motivacije kod građana da ostvaruju pravo na podnošenje predstavlja;
12. u tom kontekstu ponavlja svoje mišljenje da se zbog pretjerano uskog i nedosljednog tumačenja članka 51. Povelje potkopava povjerenje građana u EU; traži od Komisije da predstavi mjere kojima se jamči dosljedna i široka primjena odredbi članka 51. i poziva da se na Konferenciji o budućnosti Europe raspravi o tom pitanju;
13. podsjeća na mogućnosti koje pravo na podnošenje predstavlja pruža kad je riječ o upozoravanju institucija Unije na moguće propuste ili kršenja ili pogrešnu provedbu prava Unije u pojedinačnim slučajevima ili na razini sustava; ustraje na prepoznavanju potencijala pojedinačnih predstavlja kao alata za primjenu i poboljšanje prava EU-a; poziva Komisiju kao čuvaricu Ugovorâ da posveti veću pozornost pitanjima istaknutima u predstavkama, uključujući pojedinačnim predstavkama, i da se pobrine za to da ona rezultiraju odgovarajućim istragama kako bi moglo doći do istinskih poboljšanja u ispravnoj primjeni prava EU-a u cijeloj Uniji; naglašava da Komisija, u slučajevima kada nema zakonodavne ovlasti, mora učinkovito iskoristiti mogućnost djelovanja pružanjem koordinacije ili potpore kako bi savjesno odgovorila na probleme i potrebe podnositelja predstavlja;
14. primjećuje da je Odbor za predstavlja obradio veliki broj predstavlja o bolesti COVID-19, uglavnom u hitnom postupku; čestita Odboru za predstavlja na brzom i učinkovitom postupanju s predstavkama u vrijeme velike krize, što je preduvjet za povjerenje građana u institucije EU-a;
15. podsjeća da je pravo na podnošenje predstavlja ključan element građanstva EU-a; izražava duboko žaljenje zbog toga što se u komunikaciji Komisije o Izvješću o građanstvu za 2020. i Akcijskom planu za europsku demokraciju ne spominje pravo na podnošenje predstavlja; smatra da je to propuštena prilika da se poveća vidljivost jednog od aspekata građanstva EU-a; poziva Komisiju da uključi pravo na podnošenje predstavlja u svoje strateške dokumente;
16. poziva na provedbu detaljne analize kako bi se otkrili razlozi zbog kojih se broj registriranih predstavlja posljednjih godina smanjuje; poziva Komisiju da se koordinira s Odborom za predstavlja kako bi se provelo istraživanje s ciljem otkrivanja glavnih prepreka pri ostvarivanju prava na podnošenje predstavlja, kao i eventualnih problema u komunikaciji; poziva na provedbu potrebnih mehanizama kako bi se razriješili mogući nedostaci i problemi koje to istraživanje otkrije;
17. kritizira Komisiju zbog nepostojanja odgovarajućeg sustava za prikupljanje informacija o predstavkama i načina na koji se one povezuju s postupcima zbog povrede prava ili aktima EU-a, što potvrđuju i nedostaci u godišnjim izvješćima Komisije o praćenju primjene prava EU-a, u kojima se predstavlja spominju vrlo općenito;
18. traži od Komisije da prati i analizira obrađene predstavlja i na godišnjoj razini o njima izvještava te da osigura da se na razini Komisije uzimaju u obzir te analize pri donošenju političkih odluka; poziva Komisiju da skрати vrijeme potrebno za odgovor na zahtjeve Parlamenta u vezi s predstavkama;
19. poziva Vijeće i države članice da se aktivno uključe i sudjeluju u vijećanju i raspravama o predstavkama i da pruže odgovore na pitanja koja su istaknuli podnositelji predstavlja na razini Unije, osobito prosljeđivanjem predstavlja odgovornim i nadležnim tijelima, uz osiguravanje odgovarajućeg daljnjeg postupanja i sudjelovanje u parlamentarnim raspravama;
20. ističe da je u parlamentarnom i zakonodavnom radu potrebno osigurati odgovarajuće daljnje postupanje u vezi s predstavkama; podsjeća da se predstavlja mogu smatrati strateškim alatom za poticanje primjene prava na zakonodavnu inicijativu Europskog parlamenta iz članka 225. UEU-a, čime se uklanjaju nedostaci i nedosljednosti prava EU-a istaknuti u predstavkama kako bi se zajamčila potpuna zaštita prava građana;

srijeda, 9. ožujka 2022.

21. poziva institucije EU-a i odbore Parlamenta, kao i države članice, da unaprijede suradnju s Odborom za predstavke kako bi se podnositeljima predstavki učinkovito pružili odgovori i zadovoljili njihovi zahtjevi; smatra da je ključno osigurati prisutnost i sudjelovanje predstavnika država članica tijekom rasprava o predstavkama u Odboru; u tom kontekstu apelira na Komisiju da izbjegava općenite odgovore i podnositeljima predstavki na njihove zahtjeve odgovori ciljano i individualno;
22. traži od cjelokupnog civilnog društva da u potpunosti iskoristi potencijal prava na podnošenje predstavki u pogledu poticanja političkih i zakonodavnih promjena na razini Unije; potiče organizacije civilnog društva da bolje iskoriste predstavke kao instrumente izravne demokracije kako bi europskim institucijama prenijele svoje zabrinutosti, kao i upozorile na moguće neusklađenosti s pravom Unije;
23. poziva da se u okviru Konferencije o budućnosti Europe razmotri i održi rasprava o pravu na podnošenje predstavki te da se, zajedno s predstavnicima javnosti, razmotre načini za poboljšanje informiranosti i pristupa kada je riječ o pravu na podnošenje predstavki kako bi ono postalo demokratičniji i korisniji instrument za građane i stanovnike EU-a, čime bi ih se stavilo u izravan kontakt s institucijama EU-a te prosljeđivale njihove pritužbe; poziva da se u okviru Konferencije o budućnosti Europe iznesu prijedlozi za poboljšanje provedbe prava na podnošenje predstavki na razini EU-a;
24. traži da se položaj Odbora za predstavke ojača u okviru Parlamenta i njegovih međuinstitucijskih odnosa, uzimajući u obzir da je to jedini odbor koji izravno komunicira s građanima; u tom pogledu ističe da je Odboru za predstavke potrebno dodijeliti više ljudskih i financijskih resursa zbog opsega poslova koje obavlja;
25. poziva druge odbore da pravovremeno doprinesu naporima koje Parlament ulaže kako bi se brže i učinkovitije odgovorilo na zabrinutosti građana i da u zakonodavnom radu koji se trenutačno provodi uzmu u obzir pitanja koja su istaknuli podnositelji predstavki; poziva druge odbore da u okviru svakodnevnog zakonodavnog rada Parlamenta uzimaju u obzir predstavke koje se odnose na područja u njihovoj nadležnosti te da službeno i konkretno odgovore na očekivanja navedena u predstavkama građana;
26. smatra da je mreža za predstavke nužan alat za olakšavanje daljnjeg postupanja u vezi s predstavkama u okviru parlamentarnog i zakonodavnog rada, kao i za promicanje razmjene informacija i najboljih praksi među svojim članovima, i na tehničkoj i na političkoj razini; smatra da bi ta mreža trebala poboljšati dijalog i suradnju s Komisijom i drugim institucijama EU-a;
27. poziva na ažuriranje Smjernica ^(?) kako bi se Odboru za predstavke i drugim odborima dale potrebne ovlasti za učinkovito djelovanje s obzirom na to da, u skladu sa Smjernicama, kada se od njega zatraži mišljenje, relevantni odbor stavlja na vagu važnost prava na podnošenje predstavki i svoje zakonodavno radno opterećenje prije nego što odluči hoće li dati mišljenje ili ne, te da to pravilo prethodi Ugovoru iz Lisabona i odražava staru percepciju važnosti predstavki u parlamentarnom radu;
28. traži da se provede istraživanje Eurobarometra o razini informiranosti građana Unije o pravu na podnošenje predstavki Europskom parlamentu kako bi se prikupili podaci za pokretanje snažne i pristupačne kampanje za povećanje vidljivosti; smatra da redovita istraživanja na razini EU-a koja se temelje na prekograničnim anketama pomažu u osvještavanju europskih institucija o pitanjima koja zabrinjavaju građane;
29. poziva da se uspostavi zajednička baza podataka između Parlamenta i Komisije kako bi se na transparentan i kooperativan način dijelile informacije o svim daljnjim mjerama koje Komisija poduzme na temelju predstavki, uključujući postupke EU Pilot i postupke zbog povrede prava, zakonodavne prijedloge i sve druge akte EU-a;
30. poziva na aktivnije promicanje prava na podnošenje predstavki i portala za predstavke Parlamenta na društvenim medijima, uz pomoć kampanja za informiranje, edukacija za novinare i povezivanja tog portala s portalima za predstavke koji su popularni među građanima kako bi dobili potporu na razini EU-a i na nacionalnoj razini;

(?) Konferencija predsjednika odbora Europskog parlamenta, Smjernice za postupanje s predstavkama u stalnim odborima, 14. srpnja 1998., PE225.233.

srijeda, 9. ožujka 2022.

31. poziva Vijeće i Komisiju da povežu svoje internetske stranice i platformu Konferencije o budućnosti Europe s portalom za predstavke te da promiču taj portal putem svojih kanala, uključujući uz pomoć predstavništava Komisije u državama članicama, koje bi trebalo potaknuti na suradnju s uredima za vezu Europskog parlamenta;

32. poziva na to da se internetski portal za predstavke poboljša na način da mu se poveća vidljivost, da bude više prilagođen korisniku, jednostavniji i intuitivniji za navigaciju i dostupan svim građanima, a posebno osobama s invaliditetom; poziva da se poboljšaju funkcije analize podataka u bazi podataka ePetition kako bi se olakšalo dohvaćanje prethodnih predstavlki o istoj temi iz sustava ePetition; poziva da se pojednostavi postupak preko kojeg građani mogu podržati određenu predstavku podnesenu putem internetskog portala, čime bi se omogućilo da se njihova prava na podnošenje predstavlki mogu bolje realizirati;

33. primjećuje da podnositelji predstavlki nemaju pristup informacijama o statusu svojih predstavlki u stvarnom vremenu; stoga poziva da više informacija bude javno dostupno i objavljeno na internetskom portalu za predstavke, uključujući, primjerice, status predstavlke i s njom povezanih otvorenih istraga u drugim institucijama; poziva na veću sinergiju između portala i interne baze podataka Parlamenta kako bi se promicala veća transparentnost u obradi predstavlki;

34. poziva da se prikupi više informacija o profilima podnositelja predstavlki, uz zajamčeno potpuno poštovanje pravila zaštite osobnih podataka, kako bi se utvrdilo koje skupine nisu dovoljno zastupljene kada je riječ o ostvarivanju prava na podnošenje predstavlki i kako bi se na njih usmjerile prilagođene komunikacijske kampanje;

Funkcija Europskog ombudsmana

35. podsjeća da je važno da svaki građanin i svaka fizička ili pravna osoba s boravištem u Uniji ima pravo podnijeti pritužbu Europskom ombudsmanu o slučajevima nepravilnosti u postupanju u institucijama Unije; smatra da su pritužbe građana Ombudsmanu ključan element participativne demokracije i legitimnosti Unijinog postupka odlučivanja; ističe da pravo na upućivanje pritužbi Ombudsmanu povećava angažman građana i njihovo povjerenje u institucije EU-a jer se na taj način promiču transparentnost i dobro upravljanje u institucijama i tijelima EU-a;

36. ističe razvoj uloge Ombudsmana, koji na vlastitu inicijativu može djelovati protiv sustavnih problema u postupanju administracije EU-a i pridonijeti promicanju dobrog upravljanja, odnosno osigurati da institucije, tijela, uredi i agencije Unije rade u skladu s najvišim standardima; u tom kontekstu smatra da je uloga Ombudsmana važnija no ikad, uzimajući u obzir činjenicu da administracija EU-a, uz pomoć svojih agencija, ima sve važniju ulogu u životu građana u području okoliša, migracija i zdravlja;

37. podsjeća da Europski ombudsman ima ovlasti za davanje preporuka, prijedloga za rješenja i prijedloga za poboljšanja u svrhu rješavanja problema koji se odnose na razne slučajeve administrativnih nepravilnosti; primjećuje da Europski ombudsman može savjetovati podnositelju pritužbe da pritužbu uputi nekom drugom tijelu ili Odboru za predstavke ako ona nije u njegovoj nadležnosti; konstatira da je 2020. ombudsmanica zaprimila 1 400 pritužbi koje nisu bile u okviru njezina mandata, uglavnom jer se nisu odnosile na aktivnosti u vezi s administracijom na razini EU-a;

38. poziva ombudsmanicu da intenzivnije prati kako se troše sredstva iz fondova i proračuna EU-a te da ispita jesu li interesi Unije ugroženi zbog povrede vladavine prava, bilo kakvih kršenja načela i vrijednosti EU-a, korupcije ili sukoba interesa, posebno u okviru instrumenta EU-a za oporavak *NextGenerationEU*; ističe da je poštovanje vladavine prava ključan uvjet za ostvarivanje pristupa fondovima EU-a; smatra da ta uvjetovanost poštovanjem vladavine prava i činjenica da Europska unija ne kompromitira svoje vrijednosti jačaju povjerenje građana u Uniju i pokazuju čvrstu privrženost EU-a kvaliteti demokracije na cijelom svojem teritoriju;

39. podsjeća da su odnosi s Ombudsmanom jedna od odgovornosti dodijeljenih Odboru za predstavke Pravilnikom Parlamenta;

40. pozdravlja nedavne promjene Statuta Europskog ombudsmana kojima se obnašanje dužnosti Ombudsmana usklađuje s Ugovorom iz Lisabona te kojima će se dodatno ojačati pravo građana i stanovnika EU-a na podnošenje pritužbi u slučaju nepravilnosti u postupanju, posebno u pogledu zaštite zviždača, uznemiravanja i sukoba interesa u institucijama,

srijeda, 9. ožujka 2022.

tijelima i agencijama EU-a; podsjeća da se novim Statutom Europskog ombudsmana također pojašnjavaju uvjeti pod kojima Ombudsman može provoditi istrage na vlastitu inicijativu, te ponavlja da Europski ombudsman može surađivati s tijelima država članica i institucijama, tijelima i agencijama EU-a; u tom kontekstu čvrsto vjeruje da bi Europskom ombudsmanu trebalo dodijeliti veći proračun i tako osigurati potrebna sredstva za učinkovito rješavanje povećanog radnog opterećenja i nastavak kompetentnog rada u službi europskih građana; apelira na europske institucije, tijela i agencije da slijede preporuke Ombudsmana u pogledu transparentnosti i drugih etičkih pitanja;

41. podsjeća da građani EU-a imaju pravo pristupa dokumentima institucija EU-a; čestita ombudsmanici na izvrsno obavljenom poslu u pogledu dostupnosti dokumenata EU-a, a posebno na primjeni ubrzanog postupka za obradu tih zahtjeva; poziva suzakonodavce da slijede preporuke ombudsmanice u vezi s Uredbom (EZ) br. 1049/2001 o javnom pristupu dokumentima i da potaknu njezinu reviziju; smatra da je revizija Uredbe (EZ) br. 1049/2001 ⁽⁶⁾ prioritet kako bi se zajamčila potpuna transparentnost i potpun javni pristup dokumentima u posjedu institucija EU-a; ističe važnost zadaća Ombudsmana povezanih s transparentnošću za europsku demokraciju, posebno onih koje se odnose na dostupnost dokumenata europskim građanima, i to kako bi im se omogućilo da u potpunosti ostvaruju svoje pravo na informacije i kako bi se povećalo povjerenje građana u europski projekt; poziva ombudsmanicu da nastavi ulagati napore u tom pogledu, jer je mogućnost pravovremenog pristupa dokumentima na 24 službena jezika EU-a ključna za osiguravanje odgovarajućeg sudjelovanja građana i civilnog društva u procesu donošenja odluka;

42. čestita ombudsmanici na njezinu radu na promicanju višejezičnosti za građane i na objavljivanju niza preporuka administraciji EU-a o uporabi službenih jezika EU-a u komunikaciji s javnošću, u kojima se daju smjernice o tome kako i kada komunicirati na kojim jezicima kako bi se zaštitila jezična raznolikost EU-a;

43. podsjeća da je jedan od načina za poboljšanje percepcije EU-a među građanima taj da se poveća razumljivost i transparentnost; smatra da bi Vijeće trebalo nastaviti raditi na poboljšanju svoje transparentnosti te ga poziva da provede neke od preporuka koje su u više navrata izdali Parlament i Ombudsman;

44. smatra da je vrlo važno da se građanima Unije nastave pružati odgovarajuće informacije o ulozi i opsegu aktivnosti Ombudsmana i njegovu utjecaju na promjene u institucijama Unije; poziva ombudsmanicu da nastavi pružati informacije o rezultatima istraga koje su povećale transparentnost trgovinskih pregovora Unije, dovele do objavljivanja rezultata kliničkih ispitivanja lijekova koji su ocjenjivani u Uniji, uspostavljanja mehanizama za podnošenje pritužbi za tražitelje azila te jačanja etičkih pravila za europske povjerenike;

45. traži od ombudsmanice da dodatno učvrsti europsku mrežu pučkih pravobranitelja kako bi se promicalo pravo na obraćanje pučkom pravobranitelju na nacionalnoj i europskoj razini te kako bi se održala povezanost i usmjerenost na okolnosti u kojima se nalaze građani na nacionalnoj razini; smatra da je potrebno ojačati interakciju i razmjenu najboljih praksi između nacionalnih i regionalnih pučkih pravobranitelja i Europskog ombudsmana kako bi se osiguralo da su građani bolje informirani o svojim pravima i da imaju bolje smjernice pri podnošenju pritužbi;

Europska građanska inicijativa

46. ističe da je europska građanska inicijativa jedinstveni instrument participativne demokracije i temeljni alat; ističe da je europska građanska inicijativa iznimna prilika za građane Unije da prepoznaju i uvrste pitanja ili teme koje ih zabrinjavaju u europski politički program, da izraze svoje težnje i zatraže od EU-a djelovanje i donošenje zakonodavstva, te da se njezina primjena mora poticati i podupirati svim raspoloživim sredstvima; podsjeća, u tom smislu, na obveze Komisije i država članica u skladu s Uredbom (EU) 2019/788, posebno u pogledu podizanja razine osviještenosti građana Unije o postojanju, ciljevima i funkcioniranju europske građanske inicijative te pružanja pomoći i praktične potpore organizatorima europske građanske inicijative; smatra, u tom pogledu, da bi trebalo pojasniti doprinos Parlamenta obvezama Komisije u pogledu komunikacije;

⁽⁶⁾ Uredba (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije (SL L 145, 31.5.2001., str. 43.).

srijeda, 9. ožujka 2022.

47. poziva Komisiju na bolje postupanje s valjanim europskim građanskim inicijativama te ju poziva da ispravi nedostatak popratnih zakonodavnih mjera kako bi se postigao cilj jačanja demokratskog legitimiteta Unije zahvaljujući većem sudjelovanju građana u njezinu demokratskom i političkom životu; stoga smatra da bi Komisija trebala istinski razmotriti i posvetiti se ispunjavanju očekivanja građana u pogledu valjanih europskih građanskih inicijativa;

48. podsjeća da je Komisija poduzela adekvatne popratne radnje nakon samo nekoliko uspješnih europskih građanskih inicijativa;

49. smatra da je za europsku demokraciju ključno da građani mogu doprinijeti izvršavanju zakonodavnih ovlasti Unije te izravno sudjelovati u pokretanju zakonodavnih prijedloga; stoga poziva Komisiju da provede temeljitu procjenu prijedloga svih valjanih europskih građanskih inicijativa te da u potpunosti poštuje svoju pravnu obvezu da navede razloge za poduzimanje ili nepoduzimanje mjera, što bi trebala činiti na jasan, razumljiv i detaljan način; podsjeća na obvezu Parlamenta da evaluira svaku valjanu europsku građansku inicijativu i mjere koje je Komisija poduzela u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) 2019/788 i člankom 222. stavkom 9. Poslovnika Parlamenta, posebno ako Komisija ne iznese takve prijedloge ili ih ne provede;

50. poziva na daljnje jačanje uloge Parlamenta i na jačanje njegovih veza s organizacijama civilnog društva s obzirom na konkretne valjane europske građanske inicijative i njihovu provedbu od strane Komisije; smatra da u posebnim slučajevima u kojima Komisija ne objavi svoje namjere u zadanom roku u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) 2019/788, ili u komunikaciji navede da ne namjerava poduzeti mjere u vezi s europskom građanskom inicijativom koja ispunjava proceduralne uvjete, odnosno da inicijativa poštuje primarno pravo EU-a i nije u suprotnosti s vrijednostima Unije utvrđenima u članku 2. UEU-a i pravima utvrđenima u Povelji, Parlament bi mogao donijeti odluku da poduzme daljnje korake u vezi s tom europskom građanskom inicijativom donošenjem zakonodavnog izvješća o vlastitoj inicijativi u skladu s člankom 222. Poslovnika; potiče Komisiju da se obveže na podnošenje zakonodavnog prijedloga nakon što Parlament usvoji takvo zakonodavno izvješće o vlastitoj inicijativi; smatra da bi u takvom slučaju Komisija trebala ponovno evaluirati svoj prvotni odgovor, poštujući na taj način u potpunosti zakonodavno izvješće Parlamenta o vlastitoj inicijativi; traži da se Uredba (EU) 2019/788 izmijeni kako bi se Komisiju potaknulo da podnese prijedlog pravnog akta ako podnošenje europske građanske inicijative ispunjava relevantne zahtjeve;

51. poziva Komisiju da jasno informira građane o podjeli nadležnosti između Unije i njezinih država članica kako bi se europske građanske inicijative bavile temama i pitanjima obuhvaćenim nadležnošću Komisije za predlaganje pravnih akata te da organizatorima pruži praktične i pravovremene savjete o izradi nacrtu europskih građanskih inicijativa te da se mogućnost djelomične registracije europske građanske inicijative iskoristi na odgovarajući način; naglašava da se nedavnim europskim građanskim inicijativama od EU-a tražilo da napravi više i da djeluje brže, posebno u području zaštite okoliša, zdravlja, dobrobiti životinja te građanskih i političkih prava, uključujući prava manjina, kao što je bio slučaj s inicijativama „Minority SafePack” i „End the Cage Age”, koje su dobile vrlo veliku potporu; stoga ponavlja da je potrebno primijeniti najšire moguće tumačenje okvira ovlasti Komisije za predlaganje pravnih akata;

52. pozdravlja činjenicu da je Komisija 2020. organizirala informativne seminare i Tjedan europske građanske inicijative, na kojem su se okupili predstavnici institucija, civilnog društva i organizatori prošlih i aktualnih inicijativa u cilju promišljanja o tome kako poboljšati taj instrument; međutim, smatra da je europska građanska inicijativa i dalje slabo poznat instrument; stoga poziva Komisiju da poveća medijsku vidljivost tog participativnog instrumenta, u skladu s člankom 18. Uredbe (EU) 2019/788;

53. poziva Komisiju da u potpunosti evaluira privremene mjere uvedene Uredbom (EU) 2020/1042, posebno u pogledu produljenja razdoblja prikupljanja i to kako ono utječe na sposobnost organizatora da mobiliziraju potporu za svoje europske građanske inicijative kako bi se, među ostalim, pružile informacije za postupak revizije Uredbe (EU) 2019/788; smatra da bi se produljenje tih privremenih mjera moglo predvidjeti za dulje razdoblje ako iz tog ocjenjivanja proizađu pozitivni zaključci;

54. poziva Komisiju da, uzimajući u obzir mali broj inicijativa koje su rezultirale pokretanjem pravnog akta, poboljša europsku građansku inicijativu kao alat kako bi građanima sudjelovanje bilo pristupačnije; u tom pogledu ističe mjere navedene u Uredbi (EU) 2019/788 za poboljšanje načina na koji građani Unije mogu ostvariti svoje pravo na podupiranje određene europske građanske inicijative te poziva na ocjenu provedbe tih mjera; poziva Komisiju da provede temeljitu procjenu ostvarivanja tog prava u svojem sljedećem Izvješću o građanstvu EU-a te da navede zakonodavne i nezakonodavne mjere koje bi se mogle uvesti kako bi se dodatno poboljšalo ostvarivanje tog prava;

srijeda, 9. ožujka 2022.

55. smatra da način na koji se oblikuju službeni odgovori Komisije na uspješne građanske inicijative može znatno utjecati na način na koji građani ocjenjuju taj instrument te da je za svaku uspješnu inicijativu potrebno uložiti veće napore i provesti opreznije ispitivanje kako bi se osiguralo da Komisija na odgovarajući način razmatra prijedloge građana;

56. naglašava potrebu za stalnim participativnim mehanizmima kojima će se građanima omogućiti sudjelovanje u donošenju odluka EU-a;

57. ističe da je potrebno uspostaviti odgovarajući mehanizam za praćenje neuspješnih europskih građanskih inicijativa kako bi se učinkovito i ozbiljno procijenio doprinos građana, uključujući preusmjeravanjem građana prema Odboru za predstavljanje, jer bi izostanak učinka mogao dovesti do odustajanja od sudjelovanja; ističe da Odbor za predstavljanje treba imati jaču ulogu tijekom cijelog postupka saslušanja; poziva Komisiju da pravovremeno surađuje s Parlamentom nakon što se europska građanska inicijativa ocijeni kao valjana kako bi se Parlamentu omogućilo da u potpunosti iskoristi razdoblje od tri mjeseca koje ima za organizaciju saslušanja pri relevantnim odborima i pripremu plenarnih rasprava i rezolucija o valjanim europskim građanskim inicijativama; ustraje u tome da je cilj duljeg vremenskog okvira iz Uredbe (EU) 2019/788 u kojem bi Komisija trebala odgovoriti na valjane europske građanske inicijative u osnovi omogućiti Komisiji da u potpunosti uzme u obzir mišljenja i stajališta o europskim građanskim inicijativama koja su iznesena tijekom razdoblja ispitivanja te da adekvatno razmotri moguće opcije za prijedloge pravnih akata;

58. pozdravlja činjenicu da se Komisija obvezala poboljšati i ojačati Forum europske građanske inicijative, što je i pravna obveza koja proizlazi iz Uredbe (EU) 2019/788; ustraje u tome da bi taj forum trebao pružiti praktične smjernice i pravnu potporu organizatorima te služiti kao alat za izgradnju kapaciteta za pokretanje, podupiranje i održavanje europskih građanskih inicijativa u periodu prikupljanja te promicanje europske građanske inicijative kao alata za uključivanje građana u demokratski život Unije;

59. traži da se u okviru Konferencije o budućnosti Europe građanima Unije omogući da se izravno izjasne o učinkovitosti provedbe europske građanske inicijative i njezina trenutačnog pravnog okvira, te da se europska građanska inicijativa promiče kao koristan alat kojim se građanima omogućuje sudjelovanje u provedbi javnih politika Unije;

60. ističe da Konferencija o budućnosti Europe nudi priliku za bolje razumijevanje potrebe za sudjelovanjem u programu Unije te da bi mogla poslužiti kao platforma za razmatranje poboljšanja i primjene procesa građanskog sudjelovanja; naglašava da će Konferencija dati novi poticaj dijalogu na europskoj razini o jačanju demokracije, a posebno u kontekstu europskih građanskih inicijativa; poziva Komisiju da potakne građane čiji prijedlozi predstavljeni u okviru Konferencije o budućnosti Europe ne budu uključeni u Komisijine prijedloge da upotrijebe sve druge instrumente koji su im na raspolaganju, uključujući europske građanske inicijative;

Zaključci

61. ističe da je uloga triju participativnih instrumenata olakšavanje i poticanje angažmana građana i stanovnika EU-a, čime se ostvaruje konkretan izravan učinak na politički program EU-a; poziva na uspostavu i promicanje sveobuhvatne, jedinstvene i pristupačne međuinstitucijske internetske stranice za građane EU-a (i aplikacije, koja bi trebala biti jednostavna za upotrebu) na kojoj bi se pružale informacije o svim pravima i demokratskim instrumentima koji javnosti omogućuju izravno sudjelovanje u donošenju odluka na razini EU-a i utjecanje na te odluke; smatra da bi takva objedinjena platforma ne samo podigla osviještenost građana o njihovim pravima, već bi i promicala komplementarnost među različitim instrumentima;

62. naglašava da bi redovito prikupljanje informacija o temama koje su od interesa za građane i pitanjima koja se ponavljaju u predstavkama, upitima Europskog ombudsmana i europskim građanskim inicijativama pomoglo u bržem pronalasku rješenja, istodobno osiguravajući usklađenost politika EU-a za njegove građane;

63. smatra da je ključno analizirati probleme u komunikaciji između europskih institucija i građana zbog kojih Europljani nedovoljno koriste mehanizme građanskog sudjelovanja; poziva da se aktiviraju resursi potrebni za širenje informacija o postojanju i funkcioniranju tih alata u široj javnosti;

64. poziva na informiranje javnosti, a posebno mladih, o ta tri participativna instrumenta kako bi se osiguralo da postanu učinkoviti i korisni alati za demokratsko sudjelovanje; naglašava da bi sve europske institucije trebale maksimalno povećati svoje komunikacijske napore na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini kako bi se osiguralo da je što veći broj

srjeda, 9. ožujka 2022.

građana upoznat s tim trima instrumentima, dakle s europskom građanskom inicijativom, pritužbama Europskom ombudsmanu i pravom na podnošenje predstavki, te da ih se u tom smislu potiče na sudjelovanje i uključivanje; naglašava da je građanima pri podnošenju predstavki, europskih građanskih inicijativa i pritužbi Europskom ombudsmanu važno pružiti pomoć, kako na europskoj tako i na lokalnoj razini, putem informativnih centara Europe Direct i Kuća Europe (7);

65. ističe ključnu obrazovnu ulogu koju akademski dionici moraju imati u pružanju europskoga građanskog obrazovanja; apelira na države članice da učenike odnosno studente u osnovnim i srednjim školama i fakultetima podučavaju o trima participativnim instrumentima EU-a kako bi bili svjesni postupka donošenja odluka u EU-u i načina aktivnog sudjelovanja; traži od Komisije da ojača ciljeve programa Erasmus+ u pogledu aktivnog sudjelovanja mladih u demokratskom životu, posebno preko aktivnosti učenja za razvoj građanskih vještina i razumijevanje europskih politika; podsjeća da je građanski angažman mladih ključan za budućnost svih demokracija;

66. ističe da je važno da osobe s invaliditetom imaju pristup cijelom spektru instrumenata koje EU osigurava za građane, naročito zahvaljujući sustavnom tumačenju i prevođenju na znakovni i lako čitljiv jezik;

67. poziva institucije EU-a da se uhvate u koštac s izazovima s kojima se suočavaju ranjive skupine osoba, koje su nedovoljno zastupljene i koje ne mogu dobiti odgovore na svoje probleme, te da ih uključe u proces donošenja odluka;

68. poziva Komisiju da uključi ta tri participativna instrumenta u provedbu strategije za mlade za razdoblje 2019. – 2027. pod nazivom „Uključivanje, povezivanje i osnaživanje mladih: nova strategija EU-a za mlade”, a posebno u područjima djelovanja „Uključivanje” i „Povezivanje”;

69. podsjeća da su višejezična komunikacijska politika EU-a i objavljivanje informacija i dokumenata na svim službenim jezicima EU-a ključan element u komunikaciji i uključivanju građana iz svih država članica, te da ih je potrebno ojačati; ističe njegovu važnost u svim komunikacijskim kanalima, uključujući društvene medije, i to s ciljem ostvarivanja bolje povezanosti s građanima, posebno uzimajući u obzir posebne potrebe osoba s invaliditetom; pozdravlja smjernice koje je objavila ombudsmanica i kojima se institucijama daje uputa o tome kako razviti jezičnu politiku na način koji je najprihvatljiviji građanima;

70. ustraje u tome da je potrebno da se u Parlamentu povede rasprava o ulozi i veličini Odbora za predstavke; ističe da se više pozornosti zahtjevima građana može osigurati samo ako tijelo koje je za to nadležno preuzme na sebe daljnje postupanje; ističe da Odbor za predstavke trenutačno nije dovoljno velik niti ima dovoljno ovlasti da udovolji zahtjevima građana koji mu se obraćaju za pomoć;

71. ističe da je potrebno odgovoriti na nedostatke sustava EU-a za podnošenje predstavki, uzimajući u obzir posebne potrebe osoba s invaliditetom, kako bi se osigurao njegov puni demokratski potencijal i uloga u određivanju programa; poziva institucije EU-a da iskoriste resurse koji su im na raspolaganju kako bi povećale privlačnost tog instrumenta i promicale sudjelovanje građana u izradi zakonodavstva EU-a; u tom pogledu ističe da je potrebno da se više sredstava EU-a dodijeli za promicanje participativnih mehanizama;

72. u cilju poboljšanja sudjelovanja javnosti, naglašava da je potrebno da građani imaju jasne smjernice kako bi im se pomoglo da odaberu najprikladniji participativni instrument za svoje potrebe; smatra da je potrebno razumjeti i prevladati prepreke s kojima se građani, a posebno Europljani s invaliditetom, susreću pri sastavljanju predstavki Parlamentu, pritužbi Ombudsmanu i inicijativa za Komisiju;

73. nadalje ističe da bi se one europske građanske inicijative i predstavke koje su ostvarile uspjeh, posebno u pogledu pokrivenosti u masovnim medijima ili razmatranja u Komisiji ili Parlamentu, trebale analizirati kako bi se utvrdile uspješne strategije i najbolje prakse koje bi se u budućnosti mogle koristiti kao alati za učenje;

74. ističe važnost transparentnosti u procesu postupanja s građanskim inicijativama i pritužbama; poziva Komisiju da poduzme potrebne mjere kako bi zajamčila potpunu transparentnost; izražava potporu naporima koje ombudsmanica ulaže u to da sve institucije i tijela EU-a budu mnogo transparentniji i odgovorniji prema građanima EU-a;

(7) *Maison de l'Europe* na francuskom, <https://www.maisons-europe.eu/>

---

srijeda, 9. ožujka 2022.

75. izražava čvrsto uvjerenje u to da je pristup građana dokumentima europskih institucija temelj participativne demokracije; u tom pogledu naglašava potrebu za transparentnošću i odgovornošću institucija prema građanima;

76. naglašava da bi rasprava o budućnosti EU-a trebala dovesti do poboljšanja instrumenata za sudjelovanje građana, koji će omogućiti da Unija postane demokratskija, transparentnija i otvorenija za svoje građane;

o

o o

77. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću, Komisiji, Europskom ombudsmanu, vladama i parlamentima država članica te njihovim ombudsmanima ili sličnim nadležnim tijelima.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

P9_TA(2022)0068

Novi strateški okvir EU-a za zdravlje i sigurnost na radu nakon 2020.

Rezolucija Europskog parlamenta od 10. ožujka 2022. o novom strateškom okviru EU-a za zdravlje i sigurnost na radu nakon 2020. (uključujući bolju zaštitu radnika od izloženosti štetnim tvarima, stresa na radu i povreda nastalih čestim ponavljanjem pokreta) (2021/2165(INI))

(2022/C 347/10)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 3. Ugovora o Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir članke 153. i 168. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir članak 3. Europske socijalne povelje Vijeća Europe,
- uzimajući u obzir članak 3. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,
- uzimajući u obzir konvencije i preporuke Međunarodne organizacije rada (MOR) u području zdravlja i sigurnosti na radu,
- uzimajući u obzir ciljeve održivog razvoja Ujedinjenih naroda do 2030., a posebno cilj 8.8 naslovljen „Zaštita radničkih prava i promicanje sigurnog radnog okruženja”,
- uzimajući u obzir Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom, čije su stranke EU i sve njegove države članice,
- uzimajući u obzir izvješće Međuvladinog panela UN-a o klimatskim promjenama (IPCC) naslovljeno „AR6 Climate Change 2021: The Physical Science Basis” (Klimatske promjene 2021.: znanstveni dokazi),
- uzimajući u obzir europski okvir za djelovanje u području mentalnog zdravlja za razdoblje 2021. – 2025. Svjetske zdravstvene organizacije ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2000/78/EZ od 27. studenoga 2000. o uspostavi općeg okvira za jednako postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 3. veljače 2021. naslovljenu „Europski plan za borbu protiv raka” (COM(2021)0044),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 28. lipnja 2021. naslovljenu „Strateški okvir EU-a za zdravlje i sigurnost na radu za razdoblje 2021. – 2027. – Sigurnost i zdravlje na radu u svijetu rada koji se mijenja” (COM(2021)0323),
- uzimajući u obzir mišljenje stručne skupine Komisije za učinkovite načine ulaganja u zdravlje od 23. lipnja 2021. naslovljeno „Supporting mental health of health workforce and other essential workers” (Potpora mentalnom zdravlju zdravstvenih radnika i drugih ključnih radnika),
- uzimajući u obzir europski stup socijalnih prava, a posebno njegova načela 5. , koji su Parlament, Vijeće i Komisija zajednički proglasili 17. studenoga 2017.,
- uzimajući u obzir akcijski plan Komisije za provedbu europskog stupa socijalnih prava od 4. ožujka 2021.,

⁽¹⁾ Nacrtna rezolucija o europskom okviru za djelovanje u području mentalnog zdravlja za razdoblje 2021. – 2025. Svjetske zdravstvene organizacije, 71. sjednica Regionalnog odbora za Europu, 13. – 15. rujna 2021.

⁽²⁾ SL L 303, 2.12.2000., str. 16.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- uzimajući u obzir Izjavu iz Porta Europskog vijeća od 8. svibnja 2021.,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća iz listopada 2019. o „ekonomiji dobrobiti”, u kojima se naglašava ključna važnost promicanja mentalnog zdravlja na radnom mjestu,
- uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 20. listopada 2021. naslovljeno „Health & Safety at Work – EU Strategic Framework (2021-2027)” (Zdravlje i sigurnost na radu – strateški okvir EU-a (2021. – 2027.)),
- uzimajući u obzir okvir EU-a za djelovanje u području mentalnog zdravlja i dobrobiti usvojen na završnoj konferenciji o zajedničkom djelovanju za psihičko zdravlje i dobrobit održanoj 21. i 22. siječnja 2016. ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir strategiju EU-a za prava osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. – 2030.,
- uzimajući u obzir prvo zajedničko izvješće o provedbi Okvirnog sporazuma europskih socijalnih partnera o digitalizaciji (2021.),
- uzimajući u obzir smjernice Europske agencije za sigurnost i zdravlje na radu (EU-OSHA) od 24. travnja 2020. naslovljene „COVID-19: povratak na radno mjesto – Prilagođavanje radnih mjesta i zaštita radnika”,
- uzimajući u obzir izvješće agencije EU-OSHA od 22. listopada 2021. naslovljeno „Telework and health risks in the context of the COVID-19 pandemic: evidence from the field and policy implications” (Rad na daljinu i zdravstveni rizici u kontekstu pandemije bolesti COVID-19: dokazi s terena i utjecaj na politiku),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. rujna 2018. o načinima reintegracije radnika koji se oporavljaju od ozljede ili bolesti na kvalitetna radna mjesta ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Rezoluciju od 19. lipnja 2020. o europskoj zaštiti prekograničnih i sezonskih radnika u kontekstu krize prouzročene bolešću COVID-19 ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. prosinca 2020. o jakoj socijalnoj Europi za pravednu tranziciju ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 21. siječnja 2021. s preporukama Komisiji o pravu na isključivanje ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 16. rujna 2021. o pravednim radnim uvjetima, pravima i socijalnoj zaštiti radnika koji rade preko platformi – novi oblici zapošljavanja povezani s digitalnim razvojem ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 20. listopada 2021. s preporukama Komisiji o zaštiti radnika od azbesta ⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja (A9-0023/2022),

⁽³⁾ https://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/other/guides_for_applicants/h2020-SC1-BHC-22-2019-framework-for-action_en.pdf

⁽⁴⁾ SL C 433, 23.12.2019., str. 9.

⁽⁵⁾ SL C 362, 8.9.2021., str. 82.

⁽⁶⁾ SL C 445, 29.10.2021., str. 75.

⁽⁷⁾ SL C 456, 10.11.2021., str. 161.

⁽⁸⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0385.

⁽⁹⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0427.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- A. budući da se pri utvrđivanju i provedbi svih politika i aktivnosti Unije mora zajamčiti visok stupanj zaštite zdravlja ljudi;
- B. budući da je prema definiciji Svjetske zdravstvene organizacije, „zdravlje [...] stanje potpunog fizičkog, mentalnog i društvenog blagostanja, a ne samo odsustvo bolesti ili nesposobnosti”⁽¹⁰⁾;
- C. budući da je prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji „mentalno zdravlje stanje blagostanja u kojem pojedinac može iskoristiti svoje sposobnosti, u kojem se može nositi s uobičajenim životnim stresom, može raditi produktivno i može doprinijeti svojoj zajednici”⁽¹¹⁾;
- D. budući da je 2018. u skupini zemalja EU-27 zabilježeno više od 3 300 nesreća sa smrtnim posljedicama i 3,1 milijun nesreća bez smrtnih posljedica; budući da svake godine više od 200 000 radnika umre od bolesti povezanih s radom⁽¹²⁾; budući da ti podaci ne uključuju sve nesreće uzrokovane neprijavljenim radom, zbog čega se može pretpostaviti da stvarne brojke uvelike premašuju službene statističke podatke⁽¹³⁾; budući da je prema podacima Europske zaklade za poboljšanje životnih i radnih uvjeta (Eurofound) iz 2017. godine 20 % radnih mjesta u Europi bilo „loše kvalitete” i da je time povećan rizik za fizičko ili psihičko zdravlje radnika; budući da je 14 % radnika izloženo visokoj razini psihosocijalnih rizika⁽¹⁴⁾; budući da 23 % europskih radnika smatra da im je zbog posla ugrožena sigurnost ili zdravlje; budući da je europsko istraživanje o radnim uvjetima iz 2015. pokazalo da je 21 % radnih mjesta u Europi bilo „na visokoj razini”⁽¹⁵⁾; budući da je terenski rad za europsko istraživanje o radnim uvjetima stavljen na čekanje 2020. zbog izbijanja pandemije bolesti COVID-19, ali je ponovno pokrenut u srpnju 2021. i da se objava rezultata očekuje do kraja 2022.;
- E. budući da je rizik od ozljede na radu više od tri puta veći za radnike koji rade na radnom mjestu manje od četiri tjedna nego za radnike koji rade na radnom mjestu dulje od godinu dana⁽¹⁶⁾;
- F. budući da silazni trendovi u pogledu broja nesreća i smrtnih slučajeva na radnom mjestu nisu isti u svim zemljama;
- G. budući da je cilj europskog plana za borbu protiv raka smanjiti opterećenje povezano s rakom za pacijente, njihove obitelji i zdravstvene sustave; budući da je rak najčešći uzrok smrtnih slučajeva povezanih s radom i čini 52 % svih smrtnih slučajeva povezanih s radom u EU-u; budući da se procjenjuje da karcinogene tvari svake godine uzrokuju 100 000 smrtnih slučajeva uzrokovanih rakom povezanim s radom⁽¹⁷⁾; budući da su različite agencije, dionici i Svjetska zdravstvena organizacija uvrstili između 50 i 70 tvari ili skupina tvari na prioritetne popise karcinogenih, mutagenih i reproduktivno toksičnih tvari na radnom mjestu za koje su potrebne obvezujuće granične vrijednosti; budući da radnici na radnom mjestu mogu biti izloženi mješavini tvari koje mogu povećati opasnost od oboljenja, imati nepoželjne učinke na njihov reproduktivni sustav i među ostalim uzrokovati smanjenu plodnost ili neplodnost te negativno utjecati na razvoj fetusa i laktaciju;

⁽¹⁰⁾ <https://www.who.int/about/governance/constitution>

⁽¹¹⁾ Informativni članak Svjetske zdravstvene organizacije naslovljen „Mental health: strengthening our response” (Mentalno zdravlje: pružanje odlučnijeg odgovora), ožujak 2018. <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/mental-health-strengthening-our-response>

⁽¹²⁾ Priopćenje za medije Europske komisije o sigurnosti i zdravlju na radu u promjenjivom svijetu rada, 28. lipnja 2021. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hr/IP_21_3170

⁽¹³⁾ Eurostat, statistički podaci o nesrećama na radu, studeni 2020.

⁽¹⁴⁾ Eurofound, „Sixth European Working Conditions Survey – Overview report (2017 update)” (Šesto europsko istraživanje o radnim uvjetima – pregled (ažurirana inačica iz 2017.)), Eurofound, Ured za publikacije Europske unije, Luxembourg, 2017.

⁽¹⁵⁾ Struktura kvalitete radnih mjesta upućuju na to da je stanje složenije od jednostavne podjele na radna mjesta visoke i niske kvalitete. U analizi se radnici prema kvaliteti radnih mjesta svrstavaju u pet profila: poslovi „na visokoj razini” (21 % radnika); poslovi „koji se obavljaju neometano” (25 %); „aktivni fizički” poslovi (21 %); poslovi „pod pritiskom” (13 %); i poslovi „loše kvalitete” (20 %). Struktura ocjena kvalitete radnog mjesta razlikuje se među profilima, što ide u prilog pretpostavci da kvaliteta radnog mjesta ovisi o različitim dimenzijama.

⁽¹⁶⁾ <https://www.safetyandhealthmagazine.com/articles/14053-new-workers-higher-risk>

⁽¹⁷⁾ EU-OSHA, „Međunarodna usporedba troškova nesreća i bolesti povezanih s radom”, 2017.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- H. budući da izloženost azbestu svake godine odnosi oko 88 000 života u Europi, uzrokujući 55 – 75 % slučajeva raka pluća povezanog s radnim mjestom, te budući da je azbest glavni uzrok raka pluća odgovoran za 45 % takvih slučajeva ⁽¹⁸⁾; budući da se procjenjuje da će se stope smrtnosti od te izloženosti nastaviti povećavati sve do kraja ovog desetljeća i u sljedećem desetljeću ⁽¹⁹⁾; budući da je azbest, iako je zabranjen u EU-u od 2005., i dalje često prisutan u zgradama javne uprave, školama, stambenim zgradama, infrastrukturi, objektima za javni prijevoz i vodoopskrbnim mrežama; budući da je 80 % slučajeva raka povezanih s radom koji su priznati u državama članicama povezano s azbestom;
- I. budući da je uspostavljena poveznica između čimbenika kao što su zračenje, stres, organizacija rada i radni uvjeti te raka povezanog s radom; budući da se broj slučajeva raka kože kao jedne od najraširenijih profesionalnih bolesti povećava zbog različitih čimbenika kao što su klimatske promjene, dok se samo vrlo mali dio tumora kože koji su povezani s radom priznaje kao profesionalna bolest; budući da se radnici na otvorenom, posebno oni koji rade u poljoprivrednom, šumarskom, građevinskom i turističkom sektoru, suočavaju sa znatnim rizikom od raka kože koji nije melanom zbog povišene razine izloženosti ultraljubičastom zračenju (UV); budući da se radnici u zdravstvenom sektoru i sektoru hitnih službi, koji imaju ključnu ulogu u pripravnosti i odgovoru na hitne situacije, kao što su vatrogasci i medicinske sestre, također suočavaju sa sličnom vrstom izloženosti i dodatnim stresom zbog povećanog radnog opterećenja, što može dovesti do povećanja psihosocijalnih rizika; budući da još ne postoji zajednički europski pristup sprečavanju izloženosti ultraljubičastom zračenju ⁽²⁰⁾; budući da trenutačno ne postoje pouzdani i usporedivi podaci na razini EU-a o izloženosti čimbenicima rizika od raka na radnom mjestu ⁽²¹⁾; budući da se oko 2 % europskog opterećenja povezanog s rakom može pripisati ionizirajućem zračenju te da je izloženost radonu i njegovim produktima raspadanja u zatvorenim prostorima drugi vodeći uzrok raka pluća u Europi ⁽²²⁾ ⁽²³⁾;
- J. budući da klimatske promjene već imaju i da će i dalje imati štetan utjecaj na ljudsko zdravlje, sigurnost na radu i radne uvjete; budući da će prema najnovijem izvješću Međuvladinog panela o klimatskim promjenama na radne uvjete sve više utjecati znatne promjene vremenskih obrazaca kao što su toplinski valovi i obilne kiše; budući da povećana izloženost visokim temperaturama na radnom mjestu pogoršava rizike od toplinskih moždanih udara, dehidracije, umora, manjka koncentracije i komplikacija kroničnih bolesti; budući da klimatske promjene utječu i na bolesti povezane s radom izazvane biološkim agensima jer primjerce porast temperature može utjecati na geografsku rasprostranjenost vektora bioloških agensa (krpelja, komaraca), čime se olakšava širenje bolesti koje su nove u određenoj regiji; budući da je ključno prilagoditi radne prakse kako bi se uzeli u obzir učinci klimatskih promjena ⁽²⁴⁾;
- K. budući da dobro psihosocijalno radno okruženje poboljšava psihičku i fizičku dobrobit radnika; budući da psihosocijalni rizici mogu nastati zbog lošeg osmišljavanja, organizacije i upravljanja radom, kao i zbog lošeg društvenog konteksta rada, te mogu dovesti do negativnih psiholoških, fizičkih i društvenih ishoda kao što su stres, anksioznost, sindrom izgaranja na poslu i depresija, koji pripadaju drugoj najvećoj skupini samoprijavljenih zdravstvenih problema povezanih s radom ⁽²⁵⁾; budući da stres povezan s radom može znatno povećati rizik od izazivanja ili pogoršanja mišićno-koštanih poremećaja, bolesti srca, autoimunih bolesti ili reumatskih/kroničnih upalnih bolesti ⁽²⁶⁾; budući da se, prema podacima Eurofounda i agencije EU-OSHA, 25 % radnika u Europi suočava s prekomjernim stresom povezanim s radom; budući da 51 % radnika u EU-u tvrdi da je stres česta pojava na radnom

⁽¹⁸⁾ Takala, J., radni dokument – „Eliminating occupational cancer in Europe and global” (Suzbijanje raka povezanog s radom na europskoj i svjetskoj razini), 2015., str. 6.

⁽¹⁹⁾ „Global Asbestos Disaster” (Azbest – katastrofa svjetskih razmjera), International Journal of Environmental Research and Public Health, 2018.

⁽²⁰⁾ <https://www.euractiv.com/section/health-consumers/infographic/the-economic-impact-of-non-melanoma-skin-cancer-on-the-society-and-the-welfare-system/>

⁽²¹⁾ EU-OSHA, istraživanje o izloženosti radnika čimbenicima rizika od raka, 20. svibnja 2020.

⁽²²⁾ Informativni članak Svjetske zdravstvene organizacije naslovljen „Radon and health” (Radon i zdravlje), 2. veljače 2021. <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/radon-and-health>

⁽²³⁾ Europski parlament, DG IPOL, „Strengthening Europe in the fight against cancer – Going further” (Jačanje Europe u borbi protiv raka – brzim korakom naprijed), srpanj 2020., [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/642388/IPOL_STU\(2020\)642388_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/642388/IPOL_STU(2020)642388_EN.pdf).

⁽²⁴⁾ IPCC, šesto izvješće o procjeni, regionalni informativni članak – Europa. https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/downloads/factsheets/IPCC_AR6_WGI_Regional_Fact_Sheet_Europe.pdf

⁽²⁵⁾ Eurostat, ključni statistički podaci o samoprijavljenim zdravstvenim problemima i čimbenicima rizika povezanih s radom, rujan 2021.

⁽²⁶⁾ EU OSHA, „Musculoskeletal disorders: association with psychosocial risk factors at work” (Povezanost mišićno-koštanih poremećaja s čimbenicima psihosocijalnog rizika na radnom mjestu), 2021.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

mjestu i da je gotovo 80 % rukovoditelja zabrinuto zbog stresa povezanog s radom⁽²⁷⁾, što pokazuje da je većina poduzeća zabrinuta zbog psihosocijalnih rizika⁽²⁸⁾; budući da je više od polovice izgubljenih radnih dana u EU-u posljedica stresa povezanog s radom⁽²⁹⁾; budući da se pristupi psihosocijalnim rizicima i zakonodavstvo u tom području znatno razlikuju u različitim državama članicama; budući da obraćanje pozornosti na strategije koje se provode na radnom mjestu može pozitivno utjecati na mentalno zdravlje i dobrobit europskog stanovništva; budući da bi sprečavanje problema s mentalnim zdravljem i promicanje mentalnog zdravlja također doprinijelo smanjenju povezanih ponašanja rizičnih za zdravlje kao što su konzumacija alkohola, droga i duhana, tjelesna neaktivnost i loša prehrana; budući da su poboljšane razine psihičke i fizičke dobrobiti izravno povezane s boljom učinkovitošću na radnom mjestu;

- L. budući da radna mjesta, u skladu s povezanim logističkim resursima, mogu imati važnu ulogu u javnom zdravlju promicanjem zdravog načina života, poticanjem bavljenja sportom i tjelesnom aktivnošću te širim promicanjem svih aspekata zdravlja među zaposlenicima;
- M. budući da zdravstvena pismenost ima ključnu ulogu u pripremi na zdravstvene prijetnje i ublažavanju njihova učinka te doprinosi tome da stanovništvo bolje razumije protumjere i procjenu rizika od različitih prijetnji zdravlju;
- N. budući da je zbog pandemije bolesti COVID-19 postalo jasno da je potrebno zajamčiti sigurnost i zaštitu radnika, pa tako i njihovog mentalnog zdravlja; budući da je zbog pandemije postalo jasno koliko je važno ulagati u javno zdravlje; budući da je pandemija bolesti COVID-19 prouzročila brzo povećanje rada na daljinu, pri čemu je gotovo polovica svih zaposlenika u EU-u tijekom mjera ograničenja kretanja barem dio svojeg radnog vremena radila od kuće⁽³⁰⁾, uz istodobno povećanje obiteljskih obveza; budući da je dokazano da trajni rad na daljinu ima velik utjecaj na organizaciju radnog vremena jer se povećava fleksibilnost i stalna dostupnost radnika⁽³¹⁾, često nauštrb ravnoteže između privatnog i poslovnog života; budući da se očekuje da će se mogućnost trajnog rada na daljinu i rada na daljinu i dalje iskorištavati u većoj mjeri nego prije krize uzrokovane bolešću COVID-19 ili da će čak doći do daljnjeg porasta⁽³²⁾; budući da je rad na daljinu služio kao zaštitna mjera tijekom krize i da su s pomoću njega očuvana radna mjesta koja se inače ne bi mogla zadržati⁽³³⁾; budući da rad na daljinu također omogućuje radnicima da svoje radno vrijeme i raspored prilagode vlastitim osobnim i obiteljskim potrebama⁽³⁴⁾; budući da neke studije upućuju na to da se percepcija rada na daljinu znatno poboljšala od početka pandemije, što je pak dovelo do preferiranja hibridnih načina rada⁽³⁵⁾;
- O. budući da je za osobe koje redovito rade od kuće vjerojatnost da će raditi više od 48 sati tjedno više nego dvostruko veća te da postoji rizik da će se odmarati kraće od 11 sati od jednog do drugog radnog dana; budući da gotovo 30 % takvih radnika na daljinu navodi da svaki dan ili nekoliko puta tjedno rade tijekom slobodnog vremena, u usporedbi s manje od 5 % radnika koji rade u uredima te da je vjerojatnije da će radnici na daljinu raditi izvan redovnog radnog vremena; budući da su psihosocijalni rizici najčešći zdravstveni rizici povezani s radom na daljinu⁽³⁶⁾; budući da je veća učestalost rada na daljinu također dovela do veće učestalosti fizičkih problema kao što su mišićno-koštane bolesti povezane s dugotrajnim sjedenjem, lošim ergonomskim uvjetima, dugim radnim vremenom i stresom povezanim s radom;

⁽²⁷⁾ Eurofound i EU-OSHA, „Psychosocial risks in Europe: Prevalence and strategies for prevention” (Psihosocijalni rizici u Europi: prevalencija i strategije za prevenciju), Ured za publikacije Europske unije, Luxembourg, 2014.

⁽²⁸⁾ EU-OSHA, Psihosocijalni rizici i stres na radnom mjestu <https://osha.europa.eu/hr/themes/psychosocial-risks-and-stress>

⁽²⁹⁾ EU OSHA, „OSH in figures: stress at work – facts and figures” (Sigurnost i zdravlje na radu: činjenice i brojke), 2009.

⁽³⁰⁾ Eurofound, „Living, working and COVID-19” (Život, rad i COVID-19), Ured za publikacije Europske unije, Luxembourg, 2020.

⁽³¹⁾ Eurofound i Međunarodna organizacija rada, „Rad u bilo koje vrijeme na bilo kojem mjestu i njegov učinak na svijet rada”, Ured za publikacije Europske unije, Luxembourg, i Međunarodna organizacija rada, Ženeva, 2017.

⁽³²⁾ Europski sindikalni institut, „Teleworking in the aftermath of the Covid-19 pandemic: enabling conditions for a successful transition” (Rad na daljinu nakon pandemije bolesti COVID-19: uvjeti koji omogućuju uspješan prijelaz), 2021.

⁽³³⁾ Eurofound i Zajednički istraživački centar Europske komisije, „Što se upravo dogodilo? Ograničenja kretanja zbog bolesti COVID-19 i promjene na tržištu rada”, Ured za publikacije Europske unije, Luxembourg, 2021.

⁽³⁴⁾ Eurofound, „Rad na daljinu i mobilni rad koji se temelji na IKT-u: fleksibilan rad u digitalnom dobu”, Serija o novim oblicima zapošljavanja, Ured za publikacije Europske unije, Luxembourg, 2020.

⁽³⁵⁾ Microsoft Work Trend Index, „The next major disrupt is hybrid work – are we ready?” (Sljedeća velika promjena bit će hibridni rad – jesmo li spremni?), 2021.

⁽³⁶⁾ EU-OSHA, „Telework and health risks in the context of the COVID-19 pandemic: evidence from the field and policy implications”, (Rad na daljinu i zdravstveni rizici u kontekstu pandemije bolesti COVID-19: dokazi s terena i utjecaj na politiku), Ured za publikacije Europske unije, Luxembourg, 2021.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- P. budući da promjenjivo tržište rada može utjecati na zdravlje i sigurnost na radu te na radne uvjete zbog demografskih promjena, uvođenja novih tehnologija kao što su nanotehnologije i umjetna inteligencija, kao i nove inačice postojećih alata ili strojeva, zbog prisutnosti novih tvari i kemijskih proizvoda te pojave novih vrsta radnih mjesta; budući da sve više radnika prelazi na rad putem platformi, netradicionalan rad ili netipično zapošljavanje;
- Q. budući da je uslijed krize uzrokovane bolešću COVID-19 razotkrivena ranjivost nestandardnih radnika, uključujući radnike koji rade na digitalnim radnim mjestima ili putem platformi i samozaposlene radnike; budući da je vrlo vjerojatno da će udio rada putem platformi u tržištu rada i dalje bilježiti rast; budući da samozaposleni radnici nisu obuhvaćeni područjem primjene strateškog okvira za zdravlje i sigurnost na radu jer nisu obuhvaćeni zakonodavstvom EU-a o zdravlju i sigurnosti na radu; budući da radnici koji rade putem platformi mogu biti izloženi povećanim zdravstvenim i sigurnosnim rizicima koji nisu ograničeni na fizičko zdravlje, već mogu utjecati i na psihosocijalno zdravlje zbog nepredvidljivog radnog vremena, intenziteta rada, konkurentnog okruženja, preopterećenosti informacijama i izoliranosti; budući da algoritamsko upravljanje predstavlja nove izazove za budućnost rada jer može dovesti do stavljanja prekomjernog pritiska na radnike da rade brže i učinkovitije; budući da taj način upravljanja može ugroziti cestovnu sigurnost radnika koji rade putem platformi u sektoru prijevoza i dostave, posebno biciklista kao ranjivih sudionika u cestovnom prometu, te ugroziti sigurnost drugih sudionika u cestovnom prometu; budući da žene koje rade putem platformi, osobito vozačice i radnice koje pružaju usluge čišćenja i njegovanja u privatnim domovima, mogu biti izložene povećanom riziku od seksualnog uznemiravanja i nasilja i da će se možda suzdržati od prijavljivanja takvog ponašanja zbog nepostojanja instrumenata za prijavljivanje ili osobnog kontakta s nadređenim ili zbog straha od dobivanja negativnih ocjena i gubitka budućih poslova; budući da se seksualno uznemiravanje i nasilje nedovoljno prijavljuju u slučajevima rada putem platformi⁽³⁷⁾;
- R. budući da je pandemija bolesti COVID-19 pokazala da radna mjesta mogu imati veliku ulogu u širenju zaraze; budući da je nesigurnost radnih i životnih uvjeta sezonskih radnika u Europi, posebno u poljoprivrednom sektoru, već bila dobro dokumentirana prije krize uzrokovane bolešću COVID-19⁽³⁸⁾; budući da su uznemirujuća izvješća o kršenju prava prekograničnih i sezonskih radnika u pogledu radnih i životnih uvjeta pokazala da se situacija dodatno pogoršala tijekom pandemije; budući da kratkoročno angažirani radnici često žive u grupnom smještaju, što otežava ograničavanje socijalnih kontakata i povećava rizik od zaraze; budući da je došlo do velikog broja zaraženih bolešću COVID-19 u industrijama kao što je prerada hrane; budući da u manje sigurnim oblicima zapošljavanja kao što su privremeni rad, lažno samozapošljavanje ili rad u lancima podugovaranja radnici redovito nemaju pristup uslugama i osposobljavanju u području sigurnosti i zdravlja na radu; budući da je cilj Europskog nadzornog tijela za rad (ELA) osigurati pravednu mobilnost radne snage pružanjem pomoći državama članicama i Komisiji u djelotvornoj primjeni i provedbi prava Unije u području mobilnosti radne snage i koordinaciji sustava socijalne sigurnosti unutar EU-a, uključujući prijavljivanje sumnji na nepravilnosti, kao što su kršenje radnih uvjeta i zdravstvenih i sigurnosnih pravila, u slučaju da su takve nepravilnosti uočene tijekom obavljanja zadaća;
- S. budući da prevencija, podizanje razine osviještenosti, aktivnosti povezane s dobrobiti, promicanje kulture zdravlja i sigurnosti na radnom mjestu mogu dovesti do pozitivnih rezultata u obliku poboljšanja zdravlja zaposlenika, kao i u obliku novih mogućnosti zapošljavanja ili volontiranja;
- T. budući da inspekcije rada imaju važnu ulogu u provedbi politika u području zdravlja i sigurnosti na radu na regionalnoj i lokalnoj razini; budući da se u preporuci Međunarodne organizacije rada poziva na jednog inspektora rada na 10 000 radnika kako bi se provele učinkovite i pravovremene inspekcije čiji je cilj iskorijeniti sve oblike zloupotrebe; budući da prema istraživanju agencije EU-OSHA 88 % poslodavaca navodi da je poštovanje zakonodavstva glavni razlog zbog kojeg se bave pitanjem zdravlja i sigurnosti na radu⁽³⁹⁾;

⁽³⁷⁾ Međunarodna organizacija rada, „World Employment and Social Outlook 2021., The role of digital labour platforms in transforming world of work” (Izgledi za zapošljavanje i socijalni izgledi 2021.: uloga digitalnih radnih platformi u preobrazbi svijeta rada), <https://www.ilo.org/global/research/global-reports/weso/2021/lang-en/index.htm>
<https://eige.europa.eu/publications/gender-equality-index-2020-digitalisation-and-future-work>

⁽³⁸⁾ Europska konfederacija sindikata, informativni dokument pod naslovom „National measures targeting seasonal workers to address labour shortages (particularly in the agricultural sector)” (Nacionalne mjere za sezonske radnike kako bi se riješio problem nedostatka radne snage (posebno u poljoprivrednom sektoru), 29. svibnja 2020. https://www.etuc.org/sites/default/files/publication/file/2020-05/Covid-19%20Briefing%20Seasonal%20Workers%20Final_updated%2029%20May%202020.pdf

⁽³⁹⁾ EU-OSHA, *Europsko istraživanje poduzeća o novim rizicima i rizicima u nastajanju (ESENER-3)*, 2019. <https://www.enshpo.eu/pdfs/news01.pdf>

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- U. budući da je pandemija bolesti COVID-19 dovela do izrazito zahtjevnog radnog okruženja za zdravstvene radnike; budući da su zahtjevno radno okruženje i strahovi za vlastitu sigurnost i sigurnost članova obitelji ostavili negativne psihološke posljedice; budući da su zdravstveni djelatnici izloženi stresu, anksioznosti i depresiji u usporedbi sa stručnjacima u drugim sektorima⁽⁴⁰⁾; budući da Europska unija mora izvući pouke iz krize uzrokovane bolešću COVID-19 i uspostaviti učinkovit sustav za koordinaciju odgovora na sve vrste budućih prijetnji javnom zdravlju, uključujući prevenciju, pripravnost i planiranje odgovora na radnom mjestu;
- V. budući da je pandemija bolesti COVID-19 bacila svjetlo na rodnu neravnopravnost i uzrokovala njezino pogoršanje; budući da žene čine većinu najizloženijih ključnih radnika u zdravstvenom, socijalnom i obrazovnom sektoru te sektoru skrbi; budući da su na vrhuncu pandemije te radnice imale dugo radno vrijeme i da su prijavljivale da im je teško uskladiti poslovni i privatni život; budući da su ta zanimanja, iako se smatraju ključnima, i dalje neka od najpodcijenjenijih i nedovoljno plaćenih zanimanja u EU-u; budući da su žene posebno izložene visokom riziku od krize uzrokovane bolešću COVID-19 i da su teže pogođene gospodarskim i socijalnim posljedicama koje iz nje proizlaze⁽⁴¹⁾;
- W. budući da je važno primijeniti rodnu perspektivu na zdravlje i sigurnost na radu jer radnici, ovisno o spolu, mogu biti izloženi različitim vrstama tvari ili rizika i biti osjetljiviji na njih; budući da bi se u kontekstu prava na isključivanje trebalo uzeti u obzir i rodne aspekte;
- X. budući da je rješavanje problema izloženosti opasnim tvarima i drugim čimbenicima rizika na radnom mjestu posebno važno za ublažavanje neravnopravnosti u području zdravlja jer neke kategorije radnika koji pripadaju najranjivijim skupinama također mogu biti u većoj mjeri izložene takvim čimbenicima rizika; budući da su osobe s invaliditetom, mladi i starije osobe posebno ranjivi u kontekstu krize uzrokovane bolešću COVID-19; budući da će vjerojatno biti nerazmjerno pogođeni te da će im trebati posebna potpora, što se pri pružanju odgovora na pandemiju mora uzeti u obzir u strategiji sigurnosti i zdravlja na radu; budući da osobe s invaliditetom ili kroničnim bolestima ili osobe koje se oporavljaju od ozljede ili bolesti mogu zatražiti individualiziranu potporu i prilagodbu radnog mjesta ako žele sudjelovati na tržištu rada; budući da istraživanja pokazuju da su te skupine izložene visokom riziku od pojave problema s mentalnim zdravljem; budući da nedovoljno planiranje prilagodbi i uzimanje u obzir posebnih potreba na radnom mjestu, uključujući postupke hitne evakuacije, posebno za radnike s invaliditetom, može dovesti do fizičkog, mentalnog i psihološkog opterećenja koje može ugroziti zdravlje i sigurnost tih radnika, posebno ako još nije u potpunosti omogućen pristup digitalnim radnim alatima za osobe s invaliditetom;
- Y. budući da se u Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom, koja je u EU-u stupila na snagu 2011., navodi da „[č]e države stranke [...] poduzeti djelotvorne i prikladne mjere, uključujući pritom i vršnjačku pomoć, kako bi omogućile osobama s invaliditetom stjecanje i održavanje najveće moguće neovisnosti, i potpunu tjelesnu, mentalnu, društvenu i profesionalnu sposobnost, te punu uključenost i sudjelovanje u svim područjima života” te da one „priznaju pravo na rad osobama s invaliditetom, na ravnopravnoj osnovi s drugima; [uključujući] pravo na mogućnost zarađivanja za život od rada, slobodno odabranog ili prihvaćenog na tržištu rada i u radnom okruženju koje je otvoreno, uključujući i dostupno osobama s invaliditetom”;
- Z. budući da su, prema podacima Eurofounda⁽⁴²⁾, građani EU-a neravnopravni u pogledu mogućnosti povratka na posao tijekom ili nakon ozljede ili bolesti; budući da se samo svaki treći radnik u EU-u čije su svakodnevne aktivnosti ozbiljno ili donekle ograničene kroničnom bolešću izjašnjava da je njegovo radno mjesto prilagođeno njegovim

⁽⁴⁰⁾ da Silva Neto, AM et al., „Psychological effects caused by the COVID-19 pandemic in health professionals: A systematic review with meta-analysis”, (Psihološki učinci pandemije bolesti COVID-19 na zdravstvene djelatnike: sustavni pregled s metaanalizom), „Progress in neuro-psychopharmacology & biological psychiatry” (Napredak u neuropsihofarmakologiji i biološkoj psihijatriji), 10. siječnja 2021.

⁽⁴¹⁾ Infografika Europskog parlamenta, „Utjecaj pandemije koronavirusa na žene”, 1. ožujka 2021. <https://www.europarl.europa.eu/news/hr/headlines/society/20210225STO98702/utjecaj-pandemije-koronavirusa-na-zene-infografika>; Europski institut za ravnopravnost spolova: <https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/essential-workers>

⁽⁴²⁾ Eurofound, informativni članak pod naslovom „Just one in three workers with limiting chronic disease in adapted workplace” (Tek svaki treći radnik s ograničavajućom kroničnom bolesti radi na prilagođenom radnom mjestu), 15. listopada 2019., <https://www.eurofound.europa.eu/news/news-articles/just-one-in-three-workers-with-limiting-chronic-disease-in-adapted-workplace>

četvrtak, 10. ožujka 2022.

zdravstvenim problemima; budući da je Eurofound također istaknuo da je ne samo vjerojatnije da će radnici s niskim stupnjem obrazovanja i niskokvalificiranim zanimanjima patiti od kronične bolesti i suočavati se s ograničenjima u svojim svakodnevnim aktivnostima, nego da je i manje vjerojatno da će im radno mjesto biti prilagođeno njihovim potrebama;

- AA. budući da su se posljednjih godina znatno produbile znanstvene spoznaje o izloženosti različitim opasnostima; budući da bi stoga trebalo ažurirati EU-ov popis profesionalnih bolesti; budući da se u Preporuci Komisije 2003/670/EZ od 19. rujna 2003. o europskom popisu profesionalnih bolesti ⁽⁴³⁾ preporučuje da države članice što prije uključe propise ili administrativne odredbe o naknadama za profesionalne bolesti u svoja nacionalna zakonodavstva; budući da bi države članice svojim nacionalnim zakonodavstvima trebale jamčiti da svaki radnik ima pravo na naknadu za profesionalne bolesti ako boluje od bolesti za koju se može dokazati da je profesionalna po svojoj prirodi i podrijetlu; budući da trenutačna neusklađenost u pogledu priznavanja profesionalnih bolesti može dovesti do diskriminacije nekih radnika u EU-u čije zemlje imaju više ili niže razine priznavanja profesionalnih bolesti;
- AB. budući da bi visoki standardi u pogledu zdravlja i sigurnosti na radu, ravnoteža između poslovnog i privatnog života, radno okruženje prilagođeno dobi, manja kvantitativna potražnja i autonomija u pogledu radnog vremena mogli omogućiti starijim osobama da dobrovoljno ostanu na tržištu rada i potaknuti ih na to; budući da posebnu pozornost treba posvetiti potrebama radnika na fizički ili psihološki vrlo zahtjevnim radnim mjestima;
- AC. budući da se prometne nesreće s motornim vozilima povezane s radom događaju na radnom mjestu i tijekom vožnje u poslovne svrhe, i to uglavnom službenih vozila; budući da države članice različito prijavljuju nesreće sa smrtnim posljedicama i smrtne slučajeve na cestama povezane s radom, što otežava usporedbu statističkih podataka o prometnim nesrećama povezanim s radom; budući da se procjenjuje da prometne nesreće povezane s radom čine između jedne četvrtine i više od jedne trećine svih smrtnih slučajeva povezanih s radom; budući da na razini EU-a ne postoji standardizirana definicija smrtnog slučaja na cesti povezanog s radom; budući da je na razini EU-a postavljeno nekoliko ciljnih vrijednosti za smanjenje smrtnosti od prometnih nesreća, ali se nijedna ne odnosi izravno na prometne nesreće povezane s radom;
- AD. budući da tradicionalni zdravstveni rizici kao što su ručno prenošenje teških tereta, buka, neugodni položaji tijela pri radu i ponavljanje istih pokreta rukama i dalje predstavljaju opasnost za mnoge radnike te su kao takvi istaknuti u petom istraživanju Eurofounda o radnim uvjetima ⁽⁴⁴⁾; budući da se u čimbenike rizika od reumatskih i mišićno-koštanih bolesti na radnom mjestu ubrajaju vibracije, dizanje teškog tereta, rad sa zaslonima te rukovanje strojevima i teškom opremom; budući da od svih profesionalnih bolesti mišićno-koštane bolesti uzrokuju najveći gubitak produktivnosti ⁽⁴⁵⁾;
- AE. budući da su kardiovaskularne i respiratorne bolesti povezane s radom drugi najveći uzročnik smrtnih slučajeva povezanih s radom; budući da se one izravno povezuju s povećanim mentalnim naporima, opterećenjem na radnom mjestu, dugim radnim vremenom, mentalnim poremećajima, nesigurnošću radnih mjesta i tjelesnom neaktivnošću ⁽⁴⁶⁾;
- AF. budući da se zdravlje i sigurnost na radu moraju smatrati etičkom i društvenom dužnošću te strogo zakonskom obvezom koju poduzetnici moraju ispuniti;
1. pozdravlja strateški okvir Komisije, a posebno uvođenje pristupa kojim se broj nesreća i bolesti povezanih s radom nastoji svesti na nulu („vizija nulte stope”), uključujući nadolazeći novi pregled socijalnih pokazatelja nesreća sa smrtnim posljedicama na radu; međutim, izražava žaljenje zbog toga što razina ambicioznosti strategije za sigurnost i zdravlje na radu nije u skladu s ciljem vizije nulte stope i poziva Komisiju da iznese prijedloge koji bi odgovarali tim ambicijama; poziva

⁽⁴³⁾ SL L 238, 25.9.2003., str. 28.

⁽⁴⁴⁾ Eurofound, Europsko istraživanje o radnim uvjetima za 2021. <https://www.eurofound.europa.eu/hr/surveys/2021/europsko-istrazivanje-o-radnim-uvjetima-za-2021>

⁽⁴⁵⁾ https://eular.org/myUploadData/files/eular_vision_paper_on_eu_health_policy_branded.pdf

⁽⁴⁶⁾ Niedhammer I., Bertrais S., Witt K. (2021.), Psycho social work exposure and health outcomes: a meta-review of 72 literature reviews with meta-analysis (Psihosocijalna izloženost na radu i posljedice na zdravlje: metapregled 72 pregleda literature s metaanalizom), Scand J Work Environ Health 2021; 47(7):489. – 508.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

na izradu plana za smanjenje broja nesreća i smrtnih slučajeva na radu, uz odgovarajuće financiranje na razini EU-a i nacionalnoj razini kako bi države članice ostvarile nultu stopu smrtnih slučajeva; naglašava da vizija nulte stope ne bi smjela dovesti do nedovoljnog prijavljivanja nesreća i bolesti povezanih s radom; poziva Komisiju da viziju nulte stope primjenjuje na sve ozljede i nesreće, kao i fizičko i mentalno trošenje; poziva Komisiju i države članice da se znatno više usredotoče na strategije prevencije, primjerice jačanjem inspektorata rada, nacionalnih zdravstvenih i sigurnosnih službi i dijaloga sa socijalnim partnerima kako bi se zajamčilo da svi zaposlenici, bez obzira na vrstu ili veličinu poslodavca, imaju pravo na najvišu moguću razinu zaštite u području zdravlja i sigurnosti; poziva na ambicioznu provedbu i praćenje novog strateškog okvira za sigurnost i zdravlje na radu za razdoblje 2021. – 2027., imajući isto tako u vidu učinak pandemije bolesti COVID-19; poziva na redovito ažuriranje strateškog okvira i poboljšanje postojećih nacionalnih strategija u skladu s promjenama na tržištima rada te usporednom digitalnom i zelenom tranzicijom; smatra da je potrebna snažna suradnja sa socijalnim partnerima i zakonodavno djelovanje u pogledu nekoliko aspekata politike EU-a koji se odnose na zdravlje i sigurnost na radu kako bi se nadopunile razne neobvezujuće mjere predviđene za ostvarenje vizije nulte stope; poziva da se naglasak jasno stavi na sudjelovanje radnika i na jačanje savjetovanja sa socijalnim partnerima u okviru primjene vizije nulte stope; pozdravlja činjenicu da će se sastanak na vrhu o sigurnosti i zdravlju na radu predviđen za 2023. posebno usredotočiti na napredak u pogledu primjene vizije nulte stope;

2. poziva Komisiju da u europskom planu za borbu protiv raka poveća svoje ambicije u pogledu borbe protiv raka povezanog s radom; poziva na to da se Direktiva 2004/37/EZ o zaštiti radnika od rizika zbog izloženosti karcinogenim ili mutagenim tvarima na radu⁽⁴⁷⁾ redovito ažurira u ambicioznom roku, među ostalim, na način da se direktivom bez odgode utvrde granične vrijednosti za profesionalnu izloženost za najmanje 25 dodatnih prioritarnih tvari, nakon predstavljanja akcijskog plana i do kraja 2022. i nakon savjetovanja sa Savjetodavnim odborom za zdravlje i sigurnost na radu; u tom pogledu naglašava potrebu da Komisija osigura dovoljno osoblja, među ostalim u relevantnim odjelima i tijelima; naglašava da bi uspostava sveobuhvatnih nacionalnih registara za sve države članice mogla omogućiti prikupljanje podataka o svim relevantnim karcinogenim tvarima diljem Europe; poziva na blisku suradnju između institucija EU-a i relevantnih agencija, država članica i relevantnih dionika, uz snažno uključivanje socijalnih partnera u aktivno korištenje podataka prikupljenih kako bi se pratile potrebne zakonodavne i nezakonodavne mjere za borbu protiv raka povezanog s radom; poziva države članice da se pobrinu za to da svi radnici imaju pravo prestati s radom kada su suočeni s neposrednom opasnošću i iznimno opasnim radnim uvjetima, u skladu s nacionalnom praksom;

3. pozdravlja Komisijinu predanost da u Direktivi 2004/37/EZ izmijeni granične vrijednosti za izloženost olovu, njegovim spojevima i diizocijanatima; napominje da, iako Odbor za procjenu rizika Europske agencije za kemikalije (ECHA) preporučuje atmosfersku graničnu vrijednost od 4 µg/m³ i biološku graničnu vrijednost od 150 µg olova po litri krvi, što je korak u pravom smjeru, se predloženom biološkom graničnom vrijednošću na odgovarajući način ne štite žene, a posebno trudnice⁽⁴⁸⁾; poziva Komisiju da zajamči da se u svakom prijedlogu za izmjenu graničnih vrijednosti za izloženost olovu i njegovim spojevima uspostavi jednaka zaštita za sve radnike bez obzira na njihov spol; pozdravlja Komisijinu predanost tome da doda endokrine disruptore kao kategoriju posebno zabrinjavajućih tvari u skladu s Uredbom (EZ) br. 1907/2006⁽⁴⁹⁾ (Uredba REACH) te da ih klasificira u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008⁽⁵⁰⁾ (Uredba CLP); naglašava da bi radnici trebali biti zaštićeni od izloženosti endokrinim disruptorima zakonodavstvom EU-a; naglašava da automatizacija i robotizacija određenih aktivnosti može značajno smanjiti rizik izloženosti radnika karcinogenima na radnom mjestu; ističe potrebu za daljnjim mjerama za sprečavanje, otkrivanje i bolje prepoznavanje slučajeva raka povezanog s radom u noćnim smjenama; poziva Komisiju da posebnu pozornost posveti skupinama koje su posebno izložene opasnim kemikalijama, kao što su radnici u kemijskoj i poljoprivrednoj industriji, ili posebno ranjivim radnicima kao što su trudnice ili dojilje;

⁽⁴⁷⁾ Direktiva 2004/37/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o zaštiti radnika od rizika zbog izloženosti karcinogenim ili mutagenim tvarima na radu, (SL L 158, 30.4.2004., str. 50.).

⁽⁴⁸⁾ Europski sindikalni institut, „Occupational Exposure Limits (OELs) for lead and lead compounds & equality of treatment of women and men at work” (Granične vrijednosti za profesionalnu izloženost olovu i njegovim spojevima te jednako postupanje prema ženama i muškarcima na radnom mjestu), 14. prosinca 2020.

⁽⁴⁹⁾ Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) (SL L 396, 30.12.2006., str. 1.).

⁽⁵⁰⁾ Uredba (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označavanju i pakiranju tvari i smjesa (SL L 353, 31.12.2008., str. 1.).

četvrtak, 10. ožujka 2022.

4. pozdravlja činjenicu da se Komisija obvezala da će 2022. predstaviti zakonodavni prijedlog za daljnje smanjenje izloženosti radnika azbestu; poziva Komisiju da pojača svoje ambicije i predstavi europsku strategiju za uklanjanje svog azbesta u skladu s Rezolucijom Parlamenta s preporukama Komisiji o zaštiti radnika od azbesta; poziva Komisiju da bude ambiciozna u svojim nastojanjima da ukloni sav azbest i da izmijeni Direktivu 2009/148/EZ⁽⁵¹⁾ u pogledu minimalnih zahtjeva za certificirano osposobljavanje radnika izloženih azbestu te da, kao prioritet, ažurira graničnu vrijednost za izloženost azbestu, koja bi trebala iznositi 0,001 vlakana/cm³ (1 000 vlakana/m³); poziva Komisiju da iznese prijedlog okvirne direktive EU-a za nacionalne strategije uklanjanja azbesta; poziva Komisiju da ažurira Direktivu 2010/31/EU⁽⁵²⁾ radi obveznog pregleda zgrada i naknadnog uklanjanja azbesta i drugih opasnih tvari prije početka radova na obnovi, čime bi se zabranilo brtvljenje i inkapsulacija materijala koji sadržavaju azbest koji se tehnički mogu ukloniti; poziva Komisiju da predstavi zakonodavni prijedlog kojim se uzimaju u obzir postojeći nacionalni propisi, kao i procjena učinka najučinkovitijih modela obveznog pregleda zgrada, koji se sastoji od površinske dijagnoze prisutnosti azbesta koju provodi stručno tijelo s odgovarajućim kvalifikacijama i dozvolama, prije prodaje ili najma zgrada te da uspostavi minimalne zahtjeve za potvrde o azbestu za zgrade izgrađene prije 2005. ili prije godine ekvivalentne nacionalne zabrane azbesta; poziva Komisiju i države članice da omoguće bolje priznavanje bolesti povezanih s azbestom i bolje naknade za takve bolesti svim izloženim radnicima kako bi se zaštitilo zdravlje građevinskih i drugih radnika u zelenoj tranziciji; poziva na uporabu analitičke transmisivne elektronske mikroskopije ili podjednako naprednih metoda za brojanje vlakana, gdje je to moguće;

5. smatra da se Direktiva Vijeća 89/391/EEZ o uvođenju mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja radnika na radu⁽⁵³⁾ možda neće pokazati dovoljno djelotvornom za svijet rada u 21. stoljeću i najnovije promjene na tržištima rada, uključujući procjenu psihosocijalnih rizika i upravljanje njima; stoga smatra da bi je trebalo dopuniti kako bi se ojačao taj aspekt; podsjeća na svoj zahtjev da Komisija u strateški okvir za sigurnost i zdravlje na radu uvrsti pravo na isključivanje i posebice da u sklopu tog okvira osmisli nove psihosocijalne mjere; u tom pogledu poziva Komisiju da poveća ambicioznost strateškog okvira za sigurnost i zdravlje na radu; poziva Komisiju da u dogovoru sa socijalnim partnerima predloži direktivu o psihosocijalnim rizicima i dobrobiti na radnom mjestu u cilju učinkovite prevencije psihosocijalnih rizika na radnom mjestu, kao što su anksioznost, depresija, sindrom izgaranja na poslu i stres, uključujući rizike uzrokovane strukturnim problemima kao što je organizacija rada (tj. loše upravljanje, loše planiranje rada ili neusklađenost znanja i sposobnosti radnika s dodijeljenim zadaćama); poziva Komisiju i države članice da uspostave mehanizme za sprečavanje takvih rizika i ponovno vraćanje predmetnih zaposlenika na radno mjesto te da prijeđu s pojedinačnih mjera na pristup organizacije rada u skladu s općim načelima hijerarhije preventivnih mjera iz Direktive 89/391/EEZ; poziva Komisiju da pripremi smjernice o minimalnom broju članova osoblja koji pružaju usluge povezane sa zdravljem na radu potrebnom kako bi se osigurao odgovarajući nadzor zdravlja na radu⁽⁵⁴⁾; smatra da bi zaštita i promicanje mentalnog zdravlja trebali biti sastavni dio planova pripravnosti u području sigurnosti i zdravlja na radu za buduće zdravstvene krize; naglašava da bi posebnu pozornost trebalo posvetiti mentalnom zdravlju zdravstvenih radnika i drugih ključnih radnika; u tom pogledu pozdravlja mišljenje stručne skupine za učinkovite načine ulaganja u zdravlje o potpori mentalnom zdravlju zdravstvenih radnika i drugih ključnih radnika, poziva Komisiju i države članice da osiguraju odgovarajuće praćenje i provedbu tih preporuka;

6. naglašava da je važno osigurati odgovarajuće mogućnosti za podnošenje odštetnih zahtjeva za radnike oboljele od profesionalnih bolesti; poziva Komisiju da, uz savjetovanje sa socijalnim partnerima, nadopuni Preporuku Komisije iz 2003. o europskom popisu profesionalnih bolesti bolestima kao što su mišićno-koštani poremećaji povezani s radom, poremećaji mentalnog zdravlja povezani s radom, a posebno depresija, sindrom izgaranja na poslu, anksioznost i stres, sve bolesti povezane s azbestom i rak kože te reumatske i kronične upale; poziva Komisiju da tu preporuku, nakon savjetovanja sa socijalnim partnerima, pretvori u direktivu kojom bi se uspostavio minimalni popis profesionalnih bolesti i utvrdili minimalni zahtjevi za njihovo priznavanje i odgovarajuća naknada za oboljele osobe;

⁽⁵¹⁾ Direktiva 2009/148/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o zaštiti radnika od rizika povezanih s izlaganjem azbestu na radu, (SL L 330, 16.12.2009., str. 28.).

⁽⁵²⁾ Direktiva 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetske učinkovitosti zgrada, (SL L 153, 18.6.2010., str. 13.).

⁽⁵³⁾ SL L 183, 29.6.1989., str. 1.

⁽⁵⁴⁾ Preporuka ILO-a br. 171 o uslugama povezanim sa zdravljem na radu. https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/?p=NORMLEX-PUB:12100:0::NO::P12100_INSTRUMENT_ID:312509

četvrtak, 10. ožujka 2022.

7. naglašava činjenicu da se radnice suočavaju sa sve većim izazovima u pogledu zdravlja i dobrobiti na radu, posebno u sektorima zdravstva i skrbi; pozdravlja činjenicu da Komisija u području sigurnosti i zdravlja na radu sve veću pozornost pridaje rodnoj perspektivi; poziva Komisiju i države članice da uključe rodnu perspektivu u relevantne politike i da pri uvođenju mjera za zaštitu zdravlja i sigurnosti na radu uzimaju u obzir rodne razlike; poziva Komisiju da predstojeću zakonodavnu inicijativu o sprečavanju i suzbijanju rodno uvjetovanog nasilja nad ženama i nasilja u obitelji temelji na okvirnom sporazumu o uznemiravanju i nasilju na radnom mjestu; poziva Komisiju i države članice da se pobrinu za to da se preventivne i zaštitne mjere usmjerene na iskorjenjivanje nasilja, diskriminacije i uznemiravanja u radnom okruženju, uključujući nasilje i uznemiravanje od trećih strana (tj. od strane kupaca, klijenata, posjetitelja ili pacijenata), u relevantnim slučajevima primjenjuju bez obzira na razlog i uzrok uznemiravanja te da nisu ograničene na slučajeve koji se temelje na diskriminaciji; poziva vlade država članica da ratificiraju Konvenciju Međunarodne organizacije rada br. 190 i Konvenciju br. 206 kako bi se uspostavili potrebni zakoni i mjere politike namijenjeni sprečavanju i suzbijanju nasilja i uznemiravanja u radnom okruženju;

8. poziva Komisiju i države članice da razviju strategije za pripremu na sve stariju radnu snagu, veću zastupljenost zaposlenika s kroničnim bolestima i potrebu za prilagodbom radnog mjesta potrebama zaposlenika s invaliditetom, da aktivno podupiru reintegraciju i nediskriminaciju te prilagođavaju radne uvjete za osobe s invaliditetom ili kroničnim bolestima i osobe koje se oporavljaju od bolesti; naglašava potrebu za definiranjem i provedbom prilagođenih i individualiziranih strategija kako bi se olakšali procesi oporavka i rehabilitacije radnika; ističe da bi takve strategije trebale uključivati promicanje obrazovanja, osposobljavanja i cjeloživotnog učenja za osobe svih dobnih skupina, kao i bolju ravnotežu između poslovnog i privatnog života te promicanje međugeneracijske razmjene iskustava na radnom mjestu; naglašava da bi posebnu pozornost trebalo posvetiti i njegovateljima;

9. poziva Komisiju da u okviru strategije za prava osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. – 2030. državama članicama i poslodavcima ponudi jasne i ambiciozne smjernice o izmjenama i razumnim prilagodbama radnih mjesta potrebama osoba s invaliditetom; poziva Komisiju da u tom pogledu provede ambicioznu izmjenu Direktive 2000/78/EZ o jednakom postupanju; ustraje u tome da je jednako važno obratiti pozornost na položaj radnika s kroničnim bolestima;

10. poziva Komisiju i države članice da u svojim strategijama za sigurnost i zdravlje na radu posebnu pozornost posvete mladim radnicima, s posebnim naglaskom na radnike mlađe od 18 godina; podsjeća da statistički podaci pokazuju da je vjerojatnije da će ozbiljnu nesreću na radu doživjeti osobe u dobi od 18 do 24 godine nego starije osobe zbog nedovoljnog iskustva, osposobljavanja i nadzora, slabe informiranosti o pravima i dužnostima poslodavaca, nepriznavanja njihovih potreba od strane poslodavaca i izloženosti nesigurnim radnim uvjetima, što dovodi do pojave profesionalnih bolesti u mladoj dobi ili kasnije tijekom života⁽⁵⁵⁾;

11. podsjeća da radnici koji rade putem platformi mogu biti izloženi povećanim zdravstvenim i sigurnosnim rizicima i za rad na radnom mjestu i za rad putem internetskih platformi; budući da ti rizici nisu ograničeni na fizičko zdravlje, već mogu utjecati i na psihosocijalno zdravlje zbog nepredvidljivog radnog vremena, intenziteta rada, konkurentnog okruženja, preopterećenosti informacijama i izoliranosti; pozdravlja Komisijin prijedlog direktive o poboljšanju uvjeta za rad putem platformi kako bi se poboljšali radni uvjeti radnika koji rade putem platformi; naglašava da bi svi radnici koji rade putem platformi trebali imati pravo na naknadu u slučaju ozljeda na radu i profesionalnih bolesti te da bi im se trebala pružiti socijalna zaštita, uključujući zdravstveno osiguranje i osiguranje u slučaju invaliditeta, uvođenjem oborive pretpostavke radnog odnosa za radnike koji rade putem platformi, u skladu s nacionalnim definicijama utvrđenima u zakonodavstvu ili kolektivnim ugovorima država članica; u tom pogledu ponovno ističe svoju rezoluciju od 16. rujna 2021. o pravednim radnim uvjetima, pravima i socijalnoj zaštiti radnika koji rade preko platformi – novi oblici zapošljavanja povezani s digitalnim razvojem;

⁽⁵⁵⁾ <https://osha.europa.eu/hr/themes/young-workers>

četvrtak, 10. ožujka 2022.

12. poziva Komisiju i države članice da zajamče da svi radnici koji imaju ugovor o radu ili su u radnom odnosu kako je definirano nacionalnim pravom, kolektivnim ugovorima ili praksom, uključujući nestandardne radnike⁽⁵⁶⁾, kao i stvarno i lažno samozaposlene osobe te mobilne radnike, budu obuhvaćeni zakonodavstvom i politikama u području sigurnosti i zdravlja na radu; naglašava ključnu ulogu kolektivnog pregovaranja u jamčenju najviših standarda zdravlja i sigurnosti na radu; naglašava da je europskim i međunarodnim ljudskim pravima svim radnicima zajamčeno pravo na organiziranje i osnivanje sindikata te učlanjivanje u sindikat, sudjelovanje u kolektivnom pregovaranju, poduzimanje zajedničkih mjera za obranu svojih prava i zaštitu u okviru kolektivnih ugovora, bez obzira na njihov radni status⁽⁵⁷⁾;

13. poziva Komisiju da uključi pitanja zdravlja i sigurnosti u sve strategije i politike EU-a o zelenoj i digitalnoj tranziciji, uključujući i one o umjetnoj inteligenciji; naglašava da rješenja na radnom mjestu koja se temelje na umjetnoj inteligenciji moraju biti etički prihvatljiva i antropocentrična, transparentna i pravedna te ne bi trebala dovoditi do nikakvih štetnih posljedica za zdravlje i sigurnost radnika; poziva Komisiju da, nakon savjetovanja sa socijalnim partnerima, razmotri predstavljanje zakonodavne inicijative u kojoj bi se razjasnile obveze i odgovornosti u pogledu sigurnosti i zdravlja na radu u vezi sa sustavima umjetne inteligencije i novim načinima rada; naglašava da su obrazovanje i osposobljavanje radnika te mjere za osiguravanje učinkovitih strategija za sigurnost i zdravlje na radu potrebni da bi radnici mogli uvesti i upotrebljavati umjetnu inteligenciju na radnom mjestu; ističe da umjetna inteligencija i digitalizacija uvjerljivo olakšavaju sinergiju čovjeka i stroja te donose gospodarske i društvene koristi, kao i nove prilike za poduzeća, ali i zabrinutost u pogledu sigurnosti i zdravlja na radu, primjerice zbog pojave novih oblika praćenja i rukovođenja radnika na temelju prikupljanja velikih količina podataka u stvarnom vremenu, što može dovesti do pravnih, regulatornih i etičkih implikacija; posebno poziva na uvođenje zaštitnih mjera za suzbijanje štetnih učinaka algoritamskog upravljanja na zdravlje i sigurnost radnika; naglašava da algoritmi koji se primjenjuju u području rada moraju biti transparentni, nediskriminirajući i etički prihvatljivi te da algoritamske odluke moraju biti odgovorne, osporive i, prema potrebi, reverzibilne te da se stoga na njih treba primjenjivati ljudski nadzor; naglašava ulogu socijalnih partnera u predviđanju novih profesionalnih rizika koji proizlaze iz razvoja disruptivnih tehnologija;

14. podsjeća da klimatske promjene izravno utječu na zdravlje radnika; podsjeća da će sve češća pojava ekstremnih vremenskih uvjeta dovesti do većeg broja tjelesnih ozljeda i da bi klimatske promjene također mogle povećati rizik od raka kože, izloženosti prašini i psihosocijalnih rizika; naglašava da situaciju može pogoršati i neodgovarajuća organizacija rada; ističe ulogu socijalnih partnera u predviđanju novih profesionalnih rizika koji proizlaze iz klimatskih promjena; podsjeća da su zdravlje i sigurnost radnika u nadležnosti EU-a i da bi u skladu s Direktivom 89/391/EEZ radnike trebalo zaštititi od svih rizika, uključujući nove rizike; poziva Komisiju da temeljito i hitno procijeni nove i nadolazeće rizike za zdravlje i sigurnost na radu koji proizlaze iz klimatskih promjena kako bi se radnike bolje zaštitilo od izloženosti visokim temperaturama, prirodnom UV zračenju i drugim povezanim opasnostima, uključujući one sigurnosne;

15. poziva na jačanje zaštite od izloženosti UV zračenju na razini EU-a, posebno u okviru zakonodavstva o zdravlju i sigurnosti na radu za radnike koji obavljaju poslove na otvorenom; stoga poziva Komisiju da izmijeni Direktivu 2006/25/EZ o izloženosti radnika rizicima od fizičkih čimbenika (umjetnog optičkog zračenja)⁽⁵⁸⁾ i da u područje primjene uključi sunčevo zračenje; poziva Komisiju da procijeni provedbu i učinkovitost važećih mjera za zaštitu radnika izloženih ionizirajućem zračenju kao što su posade zrakoplova, zaposlenici nuklearnih elektrana, radnici u relevantnim industrijskim okruženjima, istraživači, zdravstveni djelatnici i veterinari zaposleni u sektorima radiologije, radioterapije ili nuklearne medicine te da prema potrebi preispita te mjere kako bi uspostavila odgovarajuće mjere;

16. poziva Komisiju da u okviru trenutačne međuinstitucijske strukture uspostavi mehanizam ranog upozoravanja kako bi se utvrdilo gdje su potrebne prilagodbe i izmjene postojećih direktiva o sigurnosti i zdravlju na radu koje se odnose na često promjenjiva područja i na koje, primjerice, mogu utjecati novi znanstveni podaci o opasnim proizvodima ili promjene

⁽⁵⁶⁾ <https://www.ilo.org/global/topics/non-standard-employment/lang-en/index.htm>

⁽⁵⁷⁾ U članku 23. Opće deklaracije o ljudskim pravima navodi se da „svatko ima pravo osnivati i pristupiti sindikatima kako bi zaštitio svoje interese”; Konvencija Međunarodne organizacije rada br. 87 o slobodi udruživanja i zaštiti prava na organiziranje, 1948.; i Konvencija Međunarodne organizacije rada br. 98 o pravu na organiziranje i kolektivno pregovaranje.

⁽⁵⁸⁾ Direktiva 2006/25/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2006. o minimalnim zdravstvenim i sigurnosnim zahtjevima u odnosu na izloženost radnika rizicima koji proizlaze iz fizičkih čimbenika (umjetnog optičkog zračenja). (SL L 114, 27.4.2006., str. 38.).

četvrtak, 10. ožujka 2022.

na tržištu rada i u radnim uvjetima u okviru usporedne digitalne i zelene tranzicije; naglašava posebnu potrebu za uključivanjem sektorskih socijalnih partnera u taj mehanizam jer su oni prvi koji se suočavaju s promjenjivim situacijama;

17. poziva države članice da razviju nacionalne politike za zaštitu zdravlja i sigurnosti na radu kao temeljni dio javne nabave;

18. poziva Komisiju da u budućim trgovinskim sporazumima EU-a promiče šire pitanje dostojanstvenog rada i da zajamči da se standardi zdravlja i sigurnosti na radu na odgovarajući način uzimaju u obzir kao dio obveza u pogledu radnih i socijalnih standarda; poziva Komisiju da podrži zemlje kandidatkinje u usklađivanju njihovih pravnih okvira s pravnom stečevinom EU-a u području sigurnosti i zdravlja na radu; poziva Komisiju i države članice da blisko surađuju s Međunarodnom organizacijom rada i Svjetskom zdravstvenom organizacijom kako bi se promicalo pravo na sigurne i zdrave radne uvjete u okviru temeljnih načela i prava u području rada koje je utvrdila Međunarodna organizacija rada te kako bi se zajamčilo da akteri u globalnim lancima opskrbe poštuju ta načela; pozdravlja namjeru Komisije da na razini EU-a predloži zabranu proizvoda nastalih prisilnim radom;

19. pozdravlja cilj jačanja suradnje sa zemljama koje su partneri EU-a, regionalnim i međunarodnim organizacijama i drugim međunarodnim platformama kako bi se na globalnoj razini podignuli standardi zdravlja i sigurnosti na radu; poziva Komisiju da aktivno podupire uključivanje prava na sigurne i zdrave radne uvjete u okvir temeljnih načela i prava na radu Međunarodne organizacije rada;

20. smatra da bi se u prekograničnim regijama trebalo promicati zajedničko prekogranično osposobljavanje zdravstvenih djelatnika i osoblja u području javnog zdravlja te njihova međusobna razmjena najboljih primjera iz prakse;

Plan pripravnosti za buduće zdravstvene krize: pouke izvučene iz pandemije bolesti COVID-19 i posljedica koje je ostavila na rad

21. naglašava da je ključno izvući pouke iz pandemije bolesti COVID-19 i povećati pripravnost za moguće zdravstvene krize u budućnosti; podržava poziv državama članicama da u okviru svojih nacionalnih strategija za sigurnost i zdravlje na radu izrade planove pripravnosti za buduće krize, uz savjetovanje s nacionalnim socijalnim partnerima, među ostalim za provedbu smjernica i alata EU-a; naglašava potrebu za učinkovitim mehanizmima EU-a za koordinaciju tih planova; smatra da bi kvalitetnije priopćavanje provjerenih informacija trebalo biti u središtu svakog plana pripravnosti u području zdravlja; smatra da bi zaštita i promicanje mentalnog zdravlja trebali biti sastavni dio planova pripravnosti u području sigurnosti i zdravlja na radu za buduće zdravstvene krize te naglašava da bi posebnu pozornost trebalo posvetiti mentalnom zdravlju zdravstvenih radnika i drugih ključnih radnika; pozdravlja namjeru Komisije da pokrene dubinsku procjenu učinaka pandemije i učinkovitosti okvira EU-a i nacionalnih okvira za sigurnost i zdravlje na radu kako bi se uspostavili hitni postupci i smjernice za brzo uvođenje, provedbu i praćenje mjera tijekom mogućih budućih zdravstvenih kriza, u bliskoj suradnji s akterima u području javnog zdravlja; poziva države članice da posebnu pozornost posvete prekograničnim regijama u cilju jačanja suradnje; smatra da bi proglašenje izvanrednog javnozdravstvenog stanja u EU-u, kako je predviđeno budućom uredbom⁽⁵⁹⁾ o ozbiljnim prekograničnim prijetnjama zdravlju, trebalo potaknuti provedbu mjera predviđenih nacionalnim planovima pripravnosti država članica u području sigurnosti i zdravlja na radu, kao i njihovu koordinaciju na razini EU-a;

22. podsjeća da se Komisija obvezala da će procijeniti jesu li potrebne daljnje mjere za poboljšanje djelovanja postojećeg regulatornog okvira EU-a za zdravlje i sigurnost te jesu li potrebne izmjene Direktive 2000/54/EZ o biološkim agensima na radu; poziva Komisiju da bez odgode provede ciljano preispitivanje Direktive na temelju pouka izvučenih iz pandemije bolesti COVID-19 u svrhu bolje pripravnosti i planiranja odgovora te povećanja otpornosti u zdravstvenim krizama na svim radnim mjestima; naglašava da bi se tim preispitivanjem trebalo zajamčiti da je Direktiva prikladna za odgovor na pandemiju, da se njome omogućuje lakša izrada nacionalnih planova za hitne slučajeve u slučaju izbijanja pandemije i pismenih uputa poslodavca na različitim jezicima o rizicima za sigurnost i zdravlje na radu, sanitarnim mjerama i organizaciji rada za sve radnike u slučaju takvog izbijanja bolesti; pozdravlja namjeru Komisije da bolest COVID-19 uključi u Preporuku o europskom popisu profesionalnih bolesti;

⁽⁵⁹⁾ Komisijin prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća od 11. studenoga 2020. o ozbiljnim prekograničnim prijetnjama zdravlju i o stavljanju izvan snage Odluke br. 1082/2013/EU (COM(2020)0727). Parlament je 14. rujna i 11. studenoga 2021. usvojio amandmane na prijedlog (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0377 i P9_TA(2021)0449).

četvrtak, 10. ožujka 2022.

23. poziva Komisiju i države članice da daju prednost jačanju i prikladnom financiranju istraživanja i prikupljanja podataka o zdravlju i sigurnosti na radu na razini EU-a i na nacionalnoj razini, posebno u pogledu uzroka i učinaka na mentalno zdravlje, psihosocijalnih i ergonomske rizika te mišićno-koštanih poremećaja, bolesti krvožilnog sustava na radnom mjestu, raka povezanog s radom i kroničnih upalnih bolesti u svim sektorima, te da provedu detaljnu procjenu zdravstvenih i sigurnosnih problema i učinaka na promjenjivi svijet rada, uključujući mogućnosti i izazove, koji su povezani s povremenim i trajnim radom na daljinu te pravom na isključivanje, kako bi se analizirao utjecaj spola, dobi i invaliditeta; poziva Komisiju da nakon savjetovanja sa socijalnim partnerima na temelju tih istraživanja poduzme daljnje zakonodavne i nezakonodavne mjere za zaštitu zdravlja i sigurnosti radnika;

24. poziva Komisiju da provede dodatno istraživanje ekonomskih troškova koji nastaju zbog isključenosti iz zdravstvenog sustava i radnog mjesta;

25. poziva Komisiju da predstavi zakonodavni okvir s ciljem uspostave minimalnih zahtjeva za rad na daljinu diljem Unije koji ne bi negativno utjecao na uvjete zapošljavanja radnika na daljinu; napominje da bi taj okvir trebalo razviti uz savjetovanje s državama članicama i europskim socijalnim partnerima, uz puno poštovanje nacionalnih modela tržišta rada i uzimajući u obzir okvirne sporazume socijalnih partnera o radu na daljinu i digitalizaciji; naglašava da bi se tim okvirom trebalo pojasniti radne uvjete, među ostalim u pogledu osiguravanja i upotrebe opreme te odgovornost za tu opremu, uključujući postojeće i nove digitalne alate, te zajamčiti da se takav rad obavlja na dobrovoljnoj osnovi te da su prava, ravnoteža privatnog i poslovnog života, radno opterećenje i standardi učinkovitosti radnika na daljinu jednaki onima za usporedive radnike koji rade u prostorijama poslodavca; naglašava da bi se ta zakonodavna inicijativa trebala temeljiti na sveobuhvatnoj procjeni, uključujući procjenu psihosocijalnih rizika povezanih s digitalnim radom i radom na daljinu te radnim okruženjima u kojima ne postoji jasna granica između poslovnog i privatnog života; poziva Komisiju i države članice da osiguraju uključivu tehnologiju i omoguće pristup osobama s invaliditetom koje prelaze na rad na daljinu i/ili su u strukovnom osposobljavanju na daljinu;

26. poziva Komisiju da, uz savjetovanje sa socijalnim partnerima, predloži direktivu o minimalnim standardima i uvjetima kako bi se zajamčilo da svi radnici mogu učinkovito ostvariti svoje pravo na isključivanje i uredila upotreba postojećih i novih digitalnih alata za potrebe rada u skladu s Rezolucijom od 21. siječnja 2021. s preporukama Komisiji o pravu na isključivanje i uzimajući u obzir okvirni sporazum socijalnih partnera o digitalizaciji;

27. pozdravlja činjenicu da se Komisija obvezala osuvremeniti zakonodavni okvir za sigurnost i zdravlje na radu preispitivanjem Direktive 89/654/EEZ⁽⁶⁰⁾ i Direktive 90/270/EEZ⁽⁶¹⁾ o minimalnim sigurnosnim i zdravstvenim zahtjevima na radnom mjestu i pri radu sa zaslonima; poziva Komisiju da u tom pogledu bude ambicioznija i da bez daljnjeg odgađanja predloži širu i sveobuhvatniju direktivu o sprečavanju i postupanju u slučaju mišićno-koštanih poremećaja i reumatskih bolesti povezanih s radom te poziva države članice da pojačaju svoja istraživanja i prikupljanje podataka; poziva Komisiju da se pobrine za to da tom direktivom budu obuhvaćeni svi rizici povezani s radom koji mogu dovesti do reumatskih/kroničnih upalnih i mišićno-koštanih bolesti, kao što su dizanje teškog tereta, ponavljanje pokreta, vibracije ili dugotrajno stajanje/sjedenje; podsjeća da je vjerojatnije da će od mišićno-koštanih bolesti oboljeti žene; podsjeća Komisiju da se u prijedlogu o mišićno-koštanim poremećajima povezanim s radom posebna pozornost u procjeni, prevenciji i liječenju tih bolesti mora posvetiti razlikama među spolovima; poziva Komisiju i države članice da razmotre uvođenje fleksibilnog radnog vremena za radnike koji pate od mišićno-koštanih poremećaja ili reumatskih/kroničnih upalnih bolesti; poziva Komisiju i države članice da riješe problem profesionalnih rizika povezanih s bolestima krvožilnog sustava;

28. poziva Komisiju i države članice da potiču poduzeća na promicanje zdravlja radnika, koristeći se logističkim resursima koji su im na raspolaganju, davanjem preporuka o zdravom načinu života, poticanjem bavljenja fizičkom aktivnošću na način da se u poduzeću osiguraju posebne prostorije za takve aktivnosti ili da se olakša pristup namjenskim vanjskim strukturama, poticanjem osnivanja internih sportskih timova, izgradnjom garaža za bicikliste, poticanjem dobre prehrane osiguravanjem zdravih, uravnoteženih i raznolikih jela u kantini poduzeća i postavljanjem automata za prodaju

⁽⁶⁰⁾ Direktiva Vijeća 89/654/EEZ od 30. studenoga 1989. o minimalnim sigurnosnim i zdravstvenim zahtjevima na radnom mjestu. (SL L 393, 30.12.1989., str. 1.).

⁽⁶¹⁾ Direktiva Vijeća 90/270/EEZ od 29. svibnja 1990. o minimalnim zahtjevima u pogledu sigurnosti i zaštite zdravlja pri radu sa zaslonima, (SL L 156, 21.6.1990., str. 14.).

četvrtak, 10. ožujka 2022.

prirodnih pića, postavljanjem znakova kojima se zaposlenike poziva da ne zagađuju područja oko zajedničkih ulaza i izlaza tvarima kao što je dim cigareta, kao i bilo kojim drugim obrazovnim mjerama koje bi mogle služiti tom cilju, kao što je promicanje Europskog kodeksa protiv raka; naglašava pozitivan učinak odgovarajućeg obrazovanja i osposobljavanja rukovoditelja i radnika odgovornih za osoblje na sprečavanje psihosocijalnih rizika i uznemiravanja na radnom mjestu; poziva Komisiju i države članice da se pobrinu za to da rukovoditelji i radnici odgovorni za osoblje prije preuzimanja svojih dužnosti na radnom mjestu pohađaju ili završe odgovarajuće osposobljavanje, uključujući osposobljavanje u području prevencije psihosocijalnih rizika i tečajeve za suzbijanje uznemiravanja; poziva države članice i socijalne partnere da pokrenu inicijative za poboljšanje zdravstvenog i sigurnosnog osposobljavanja predstavnika i rukovoditelja u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i praksom; poziva države članice da podrže aktivno sudjelovanje zaposlenim u provedbi preventivnih mjera u vezi sa zdravljem i sigurnošću na radu te da zajamče obuku predstavnika za zaštitu na radu koja nadilazi osnovne module;

29. podsjeća na brojne slučajeve kršenja prava radnika tijekom pandemije bolesti COVID-19, posebno prava mobilnih radnika, uključujući prekogranične i sezonske radnike te radnike migrante, koji su bili izloženi nezdravim ili nesigurnim životnim i radnim uvjetima, kao što su loši ili prenapučeni smještaj, i kojima nisu pružene odgovarajuće informacije o njihovim pravima; ponovno poziva Komisiju da poduzme hitne mjere za poboljšanje uvjeta zapošljavanja te radnih, zdravstvenih i sigurnosnih uvjeta mobilnih radnika i radnika migranata, kao što su prekogranični, upućeni i sezonski radnici, među ostalim preispitivanjem uloge agencija za privremeno zapošljavanje, agencija za zapošljavanje, drugih posrednika i podizvođača kako bi se utvrdili nedostaci u zaštiti, imajući u vidu načelo jednakog postupanja i posebne zdravstvene i sigurnosne izazove s kojima se suočavaju mobilni radnici i radnici migranti, kao što su pristup odgovarajućoj opremi i objektima, kvalitetan smještaj, siguran prijevoz i pristojni obroci⁽⁶²⁾, te da uzme u obzir da je potrebno preispitivanje postojećeg zakonodavnog okvira kako bi se uklonili utvrđeni nedostaci i osigurala zaštita od posljedica pandemije, uzimajući u obzir pouke izvučene iz pandemije bolesti COVID-19; poziva Komisiju i države članice da zajamče da je smještaj radnika, kada ga organizira poslodavac, siguran, dostojanstven i u skladu s minimalnim standardima; ističe ulogu Europskog nadzornog tijela za rad u pomaganju državama članicama i Komisiji da djelotvorno provode i primjenjuju pravo EU-a u području mobilnosti radne snage te koordiniraju sustav socijalne sigurnosti unutar EU-a; naglašava da je potrebno razmotriti preispitivanje mandata Europskog nadzornog tijela za rad u okviru evaluacije koja se treba provesti 2024. kako bi se obuhvatile odredbe o zdravlju i sigurnosti na radu; poziva Europsku agenciju za sigurnost i zdravlje na radu i Europsko nadzorno tijelo za rad da surađuju kako bi poduprli Komisiju i države članice u poboljšanju zdravlja i sigurnosti na radu mobilnih radnika i radnika migranata; poziva Komisiju da istraži kako digitalni alati mogu pomoći u jačanju prekograničnog jamčenja provedbe standarda sigurnosti i zdravlja na radu za sve mobilne radnike, uključujući samozaposlene i mobilne državljane trećih zemalja na koje se primjenjuju pravila EU-a o mobilnosti radne snage unutar EU-a; poziva Komisiju da u bliskoj suradnji s Europskim nadzornim tijelom za rad i nakon odgovarajuće procjene podnese zakonodavni prijedlog o europskoj iskaznici socijalne sigurnosti za sve mobilne radnike i državljane trećih zemalja na koje se primjenjuju pravila EU-a o mobilnosti unutar EU-a, čime bi se relevantnim nacionalnim tijelima i socijalnim partnerima pružio instrument za poboljšanje provedbe pravila EU-a o mobilnosti radne snage i koordinaciji sustava socijalne sigurnosti na tržištu rada na pravedan i učinkovit način kako bi se osigurali jednaki uvjeti u EU-u, među ostalim u pogledu zaštite zdravlja i sigurnosti mobilnih radnika, u skladu s Rezolucijom Parlamenta od 25. studenoga 2021. o uvođenju europske iskaznice socijalne sigurnosti radi poboljšanja digitalne primjene prava iz sustava socijalne sigurnosti i pravedne mobilnosti⁽⁶³⁾;

30. naglašava potrebu da se sigurnost i zdravlje na radu uzimaju u obzir pri javnoj nabavi i u tom pogledu poziva države članice da predlože nacionalne politike kojima bi se to jamčilo; poziva Komisiju da podijeli najbolje primjere iz prakse o tome kako uključiti sigurnost i zdravlje na radu u pravila o javnoj nabavi i kako uključiti klauzule o sigurnosti i zdravlju na radu u nacionalno zakonodavstvo u skladu s Direktivom o javnoj nabavi;

Primjena i provedba

31. naglašava ključnu ulogu nacionalnih inspektorata rada u osiguravanju poštovanja zakonodavstva o zdravlju i sigurnosti i sprječavanju bolesti i ozljeda povezanih s radom; poziva države članice da osiguraju odgovarajuća financijska sredstva za nacionalne inspektorate rada i da provedu preporuku Međunarodne organizacije rada o jednom inspektoru rada na 10 000 radnika kako bi se provodile brze i učinkovite inspekcije i zaustavili svi oblici zloupotrebe; poziva Komisiju da provede studiju o tome kako nacionalni inspektorati rada provode inspekcije te o opsegu i sadržaju tih inspekcija te da objavi rezultate te studije, među ostalim u pogledu broja otkrivenih prekršaja i određivanja učinkovitih, proporcionalnih

⁽⁶²⁾ https://www.ilo.org/global/about-the-ilo/newsroom/news/WCMS_075505/lang-en/index.htm

⁽⁶³⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0473.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

i odvratajućih sankcija, kako bi se utvrdila njihova sposobnost jamčenja poštovanja postojećih pravila o sigurnosti i zdravlju na radu s ciljem osiguravanja jednakih uvjeta za dostatnu zaštitu; poziva Komisiju da za praćenje te studije uspostavi posebnu tripartitnu radnu skupinu zaduženu za jamčenje poštovanja pravila u okviru nadležnosti Savjetodavnog odbora za sigurnost i zdravlje na radu; poziva Komisiju i države članice da pojednostave standarde zdravlja i sigurnosti na radu u svim politikama te da poboljšaju preventivne mjere i jamčenje poštovanja postojećih pravila i zakonodavstva o zdravlju i sigurnosti na radu; u tom pogledu ističe ulogu socijalnih partnera i nacionalnih zdravstvenih i sigurnosnih službi; poziva Komisiju i države članice da osiguraju bolju koordinaciju, suradnju i osposobljavanje na razini EU-a;

32. poziva Komisiju i države članice da svim radnicima osiguraju odgovarajuća financijska sredstva i pristup mogućnostima za osposobljavanje i učenje u području zdravlja i sigurnosti u cilju borbe protiv nesreća i bolesti na radu; naglašava potrebu za bliskom suradnjom sa socijalnim partnerima u tom pogledu;

33. poziva Komisiju da riješi problem neujednačenosti nacionalnih zakonodavstava o zdravlju i sigurnosti na radu, koja dovodi do nepoštenog tržišnog natjecanja, ne samo na unutarnjem tržištu nego i u odnosu na treće zemlje;

34. poziva Komisiju da započne procjenu rada zdravstvenih i sigurnosnih službi i izvučenih pouka u području vanjskog pružanja zdravstvenih i sigurnosnih usluga od uvođenja odredbi iz članka 7. stavka 3. Direktive 89/391/EEZ; potiče Komisiju da izradi preporuke za bolje pružanje vanjskih zdravstvenih i sigurnosnih usluga na nacionalnoj razini u cilju bolje prevencije rizika na radnom mjestu;

35. poziva države članice da izvijeste o ostvarenju ciljnih vrijednosti utvrđenih u nacionalnim strategijama za sigurnost i zdravlje na radu te da osiguraju odgovarajuća financijska sredstva za potporu ostvarenju tih ciljnih vrijednosti; naglašava da bi socijalni partneri trebali biti u potpunosti uključeni u provedbu nacionalnih planova za sigurnost i zdravlje na radu ili u daljnje povezane postupke; naglašava potrebu za priznavanjem i uključivanjem socijalnih partnera i predstavnika u području zdravlja i sigurnosti na radnom mjestu u osmišljavanje, provedbu i jamčenje izvršenja zakonodavnog okvira za sigurnost i zdravlje na radu; poziva Komisiju da započne istraživanje koncepata i praksi kojima se omogućuje bolje sudjelovanje radnika i njihovih predstavnika u sindikatima i radničkim vijećima u svim fazama procjene rizika i politika sigurnosti i zdravlja na radu na razini poduzeća te da pokrene financirane programe za poboljšanje sudjelovanja radnika u aktivnostima poduzeća u području sigurnosti i zdravlja na radu; poziva države članice da povuku sve nacionalne zakone koji ometaju kolektivno pregovaranje, među ostalim osiguravanjem da sindikati imaju pristup radnim mjestima u svrhu organizacije, razmjene informacija i savjetovanja, jačajući zastupljenost radnika i na taj način osiguravajući odgovarajuće zdravstvene i sigurnosne standarde na radnom mjestu;

36. ističe da paket za mobilnost i njegove inicijative, uključujući Komisijine smjernice o pravilima o trajanju vožnje i odmora, mogu poboljšati zdravlje i sigurnost na radu; poziva države članice da povećaju nadzor nad cestama i zajamče usklađenost s tim pravilima, među ostalim da se pobrinu za to da poslodavci osiguraju odgovarajuće rasporede za vozače kako bi se spriječio prekomjerno radno opterećenje, a tako i povećala sigurnost na cestama; poziva Komisiju i države članice da u svojim nacionalnim strategijama za sigurnost na cestama postave jasne ciljne vrijednosti za smanjenje broja smrtnih slučajeva u prometnim nesrećama povezanim s radom; poziva Komisiju da predstavi slične inicijative za poboljšanje zdravlja i sigurnosti radnika u zrakoplovnom i pomorskom sektoru; poziva Komisiju da se pobrine za to da države članice izvješćuju i dostavljaju statističke podatke o prometnim nesrećama povezanim s radom;

37. naglašava da bi svi radnici trebali biti na odgovarajući način zaštićeni bez obzira na veličinu poduzeća i da bi potporu trebalo posebno pružiti mikropoduzećima i MSP-ovima kako bi im se pomoglo u ispravnoj primjeni pravila o sigurnosti i zdravlju na radu; ističe ulogu agencije EU-OSHA u pružanju alata i standarda mikropoduzećima i MSP-ovima koji su im potrebni za procjenu rizika za osoblje i provedbu odgovarajućih preventivnih mjera; smatra da bi agenciju EU-OSHA trebalo ojačati kako bi se bolje promicala zdrava i sigurna radna mjesta diljem Unije i dodatno razvile inicijative za poboljšanje prevencije na radnom mjestu u svim sektorima djelatnosti;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

o

o o

38. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji te vladama i parlamentima država članica.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

P9_TA(2022)0072

Rodno osviještena politika u Europskom parlamentu – godišnje izvješće za 2020.**Rezolucija Europskog parlamenta od 10. ožujka 2022. o rodno osviještenoj politici u Europskom parlamentu – godišnje izvješće za 2020. (2021/2039(INI))**

(2022/C 347/11)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članke 2. i 3. Ugovora o Europskoj uniji i članke 8., 10. i 19. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir članke 21. i 23. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,
- uzimajući u obzir Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Istanbulska konvencija), koja je stupila na snagu 1. kolovoza 2014.,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 5. ožujka 2020. naslovljenu „Unija ravnopravnosti: strategija za rodnu ravnopravnost 2020. – 2025.” (COM(2020)0152),
- uzimajući u obzir Prijedlog direktive Vijeća od 2. srpnja 2008., koji je podnijela Komisija, o provedbi načela jednakog postupanja prema osobama bez obzira na njihovu vjeroispovijest ili uvjerenje, invaliditet, dob ili seksualnu orijentaciju (COM(2008)0426 – horizontalna direktiva o suzbijanju diskriminacije),
- uzimajući u obzir Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenoga 2012., koji je podnijela Komisija, o povećanju ravnoteže spolova među savjetodavnim članovima uprava trgovačkih društava uvrštenih na burzama te o drugim povezanim mjerama (COM(2012)0614 – direktiva o ženama u upravnim odborima),
- uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2019/1158 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o ravnoteži između poslovnog i privatnog života roditelja i pružatelja skrbi i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2010/18/EU ⁽¹⁾ („Direktiva o ravnoteži između poslovnog i privatnog života”),
- uzimajući u obzir posebno izvješće Revizorskog suda 10/2021 naslovljeno „Uključivanje rodno osviještene politike u proračun EU-a: vrijeme je da se riječi pretoče u djela”,
- uzimajući u obzir izvješće Europskog ombudsmana od 17. prosinca 2018. o dostojanstvu na radnome mjestu u institucijama i agencijama EU-a,
- uzimajući u obzir studiju Službe Europskog parlamenta za istraživanja (EPRS) iz 2021. naslovljenu „Rodno osviještena politika u Europskom parlamentu: trenutačno stanje”,
- uzimajući u obzir studiju iz 2021. koju je naručio Resorni odjel Parlamenta za prava građana i ustavna pitanja na zahtjev Odbora za prava žena i rodnu ravnopravnost (FEMM) naslovljenu „Rodna ravnopravnost: gospodarska vrijednost skrbi iz perspektive primjenjivih sredstava EU-a”,
- uzimajući u obzir brošuru o ženama u Europskom parlamentu iz 2021.,

---

⁽¹⁾ SL L 188, 12.7.2019., str. 79.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- uzimajući u obzir radionicu održanu 16. ožujka 2021. na zahtjev odbora FEMM naslovljenu „Primjena rodno osviještene politike u paketu EU-a za oporavak”,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. ožujka 2003. o rodno osviještenoj politici u Europskom parlamentu ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 18. siječnja 2007. o rodno osviještenoj politici u radu odbora ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 22. travnja 2009. o rodno osviještenoj politici u radu svojih odbora i izaslanstava ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 7. svibnja 2009. o rodno osviještenoj politici u vanjskim poslovima EU-a i izgradnji mira/država ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. siječnja 2019. o rodno osviještenoj politici u Europskom parlamentu ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 24. studenoga 2016. o pristupanju EU-a Istanbulskoj konvenciji o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 28. studenoga 2019. o pristupanju EU-a Istanbulskoj konvenciji i drugim mjerama za borbu protiv rodno uvjetovanog nasilja ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 26. listopada 2017. o borbi protiv spolnog uznemiravanja i zlostavljanja u EU-u ⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. rujna 2018. o mjerama za sprječavanje i borbu protiv zlostavljanja i spolnog uznemiravanja na radnom mjestu, na javnim mjestima i u političkom životu u EU-u ⁽¹⁰⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 21. siječnja 2021. o Strategiji EU-a za rodnu ravnopravnost ⁽¹¹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. prosinca 2020. o potrebi za posebnim sastavom Vijeća za rodnu ravnopravnost ⁽¹²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 26. studenoga 2020. o analizi europskih izbora ⁽¹³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 21. siječnja 2021. o rodnoj perspektivi tijekom i poslije razdoblja krize uzrokovane bolešću COVID-19 ⁽¹⁴⁾,
- uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za prava žena i rodnu ravnopravnost (A9-0021/2022),

⁽²⁾ SL C 61 E, 10.3.2004., str. 384.

⁽³⁾ SL C 244 E, 18.10.2007., str. 225.

⁽⁴⁾ SL C 184 E, 8.7.2010., str. 18.

⁽⁵⁾ SL C 212 E, 5.8.2010., str. 32.

⁽⁶⁾ SL C 411, 27.11.2020., str. 13.

⁽⁷⁾ SL C 224, 27.6.2018., str. 96.

⁽⁸⁾ SL C 232, 16.6.2021., str. 48.

⁽⁹⁾ SL C 346, 27.9.2018., str. 192.

⁽¹⁰⁾ SL C 433, 23.12.2019., str. 31.

⁽¹¹⁾ SL C 456, 10.11.2021., str. 208.

⁽¹²⁾ SL C 445, 29.10.2021., str. 150.

⁽¹³⁾ SL C 425, 20.10.2021., str. 98.

⁽¹⁴⁾ SL C 456, 10.11.2021., str. 191.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- A. budući da je rodna ravnopravnost jedno od temeljnih načela EU-a; budući da je rodno osviještena politika globalno priznata strategija kojom se jamči integracija rodne perspektive pri osmišljavanju, provedbi i ocjenjivanju svih politika, programa i mjera u cilju promicanja rodne ravnopravnosti i borbe protiv diskriminacije; budući da su rodna pitanja sveprisutna, uključujući u područjima koja nisu bila u središtu pozornosti, kao što su oporezivanje, trgovina i zelena tranzicija; budući da se rodna ravnopravnost mora postići primjenom međusektorskog pristupa kojim se obuhvaćaju sva područja rada unutar Parlamenta;
- B. budući da su, unatoč napretku u području rodne ravnopravnosti u nekim područjima, žene i dalje izložene rodno uvjetovanoj diskriminaciji u javnoj i privatnoj sferi te da još ima mnogo prostora za poboljšanje, među ostalim u pogledu fragmentirane provedbe rodno osviještene politike u svim područjima politika i institucijama na razini EU-a i na nacionalnoj razini;
- C. budući da se rodna diskriminacija često preklapa s drugim vrstama diskriminacije na drugim osnovama, što dovodi do višestrukih i složenih oblika diskriminacije određenih skupina koje istodobno djeluju i međusobno komuniciraju tako da su neodvojive;
- D. budući da rodno osviještene mjere uključuju, među ostalim, kvote, mjere za postizanje ravnoteže između poslovnog i privatnog života, politike protiv uznemiravanja, rodno osjetljive postupke zapošljavanja, procjene utjecaja na rodnu ravnopravnost, rodne pokazatelje, izradu proračuna kojim se uzima u obzir rodna perspektiva i rodno osjetljive evaluacije za donošenje rodno osjetljivog zakonodavstva, upotrebu rodno neutralnog jezika i rodno osjetljivu komunikaciju;
- E. budući da OECD definira rodnu ravnotežu kao „pravednu raspodjelu životnih mogućnosti i resursa između žena i muškaraca i/ili jednaku zastupljenost žena i muškaraca”;
- F. budući da Europski institut za ravnopravnost spolova (EIGE) horizontalnu segregaciju definira kao „koncentraciju žena i muškaraca u različitim sektorima i zanimanjima”;
- G. budući da nije postignut dovoljan napredak u rješavanju problema spolnog uznemiravanja i spolnog nasilja nakon četiri godine pokreta #MeToo i da je potrebno napraviti još mnogo toga unutar institucija EU-a i šire; budući da istraživanja pokazuju da je uznemiravanje raširenije nego što se smatra i da se o njemu izrazito malo izvještava;
- H. budući da se rodno osviještena politika mora primjenjivati i u proračunskom postupku; budući da donošenje rodno osjetljivog proračuna ne podrazumijeva samo financiranje specifičnih inicijativa za rodnu ravnopravnost, već je potrebno razumjeti učinak proračunskih i političkih odluka na rodnu ravnopravnost te sukladno tome prilagoditi javne rashode i prihode; budući da bi se proračunska sredstva i pružanje usluga trebali dodjeljivati u skladu s utvrđenim potrebama temeljenim na podacima, uključujući kvalitativne podatke o rodnim učincima;
- I. budući da je Revizorski sud istaknuo da u proračunskom ciklusu EU-a rodna ravnopravnost nije na odgovarajući način uzeta u obzir; budući da je Revizorski sud preporučio Komisiji da procijeni i izvijesti o tome obuhvaćaju li planovi država članica za oporavak i otpornost aspekt rodne ravnopravnosti;
- J. budući da se sve institucije EU-a vode Ugovorima i strategijom EU-a za rodnu ravnopravnost za razdoblje 2020. – 2025.; budući da bi Parlament trebao biti predvodnik za druga parlamentarna tijela u promicanju rodne ravnopravnosti, učiti iz najboljih praksi drugih parlamentarnih tijela u pogledu rodno osviještene politike njihovih struktura i postupaka te uzeti u obzir dobre primjere uvođenja rodne perspektive u javnom i privatnom sektoru te civilnom društvu; budući da rodno osviještena politika još uvijek nije u potpunosti integrirana u prakse i pravila

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Parlamenta ⁽¹⁵⁾; budući da su na saslušanjima koja je organizirala većina parlamentarnih odbora od početka tekućeg saziva do studenoga 2020. žene činile manje od 50 % nazočnih; budući da je, među ostalim, za Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj, Odbor za ribarstvo, Odbor za predstavke te Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja taj udio bio manji od 25 %;

K. budući da je pandemija bolesti COVID-19 uvelike utjecala na ravnotežu između poslovnog i privatnog života u Parlamentu te da je, zbog digitalnih alata, često dovela do duljeg radnog vremena i za zastupnike i za osoblje; budući da rad od kuće nije zamjena za skrb o djeci; budući da Parlament, kao poslodavac i institucija koja služi kao uzor za društvo u cjelini, može profitirati od motivirane radne snage i zdravog okruženja te da bi zaposlenici trebali imati mogućnost uskladiti poslovni i privatni život tijekom cijele karijere;

Opće napomene

1. ponovno potvrđuje svoju snažnu predanost rodnoj ravnopravnosti i podržava rodno osviještenu politiku kao jedan od svojih službenih političkih pristupa za postizanje te ravnopravnosti; žali zbog fragmentirane provedbe rodno osviještene politike u svim područjima politika i institucijama na razini EU-a; naglašava da je rodna ravnopravnost zajednička odgovornost koja zahtijeva djelovanje svih institucija EU-a, država članica i agencija, u partnerstvu s civilnim društvom, organizacijama žena, socijalnim partnerima i privatnim sektorom;

2. ističe da žene čine polovicu stanovništva i da su stoga izložene višestrukim oblicima diskriminacije; naglašava da mjere za postizanje rodne ravnopravnosti trebaju uključivati pristup koji obuhvaća različite oblasti kako nitko ne bi bio zapostavljen i kako bi se uklonili svi oblici diskriminacije, uključujući i višestruke oblike diskriminacije; naglašava potrebu za uspostavljanjem participativnih procesa koji uključuju sve relevantne aktere i objedinjuju pristupe odozgo prema dolje i odozdo prema gore;

3. pozdravlja sve veću uključenost žena u politiku, ali naglašava da smo daleko od postizanja rodnoeg pariteta i da su žene s javnim profilom, kao što su političarke i aktivistice, često meta uznemiravanja s namjerom da ih se odvratiti od sudjelovanja u javnom životu i sferama donošenja odluka; naglašava da se feminističko zakonodavstvo ili politike kojima se nastoji postići rodna ravnopravnost u svim područjima ne mogu osmisliti bez zastupljenosti žena u postupku donošenja odluka; podsjeća na važnost rodno osjetljivog radnog okruženja kako bi se poboljšala zastupljenost žena na svim razinama Parlamenta, uključujući u klubovima zastupnika i uredima zastupnika u EP-u;

4. primjećuje da, osim kvantitativnih i kvalitativnih podataka o broju žena na različitim položajima, ne postoji dovoljno podataka o rodno osviještenoj politici u institucijama EU-a; stoga poziva na sastavljanje sveobuhvatnih rodnoeg statistika i obvezuje se na stvaranje kvalitativnih pokazatelja o rodnoj ravnopravnosti kako bi se prikupili dodatni podaci razvrstani po spolu radi daljnjeg povećanja rodne ravnopravnosti;

5. pozdravlja priručnik EIGE-a pod nazivom „Rodno osviješteni parlamenti” koji je usmjeren na pet ključnih područja kojima se treba posvetiti: jednake mogućnosti za izbor u parlament, jednake mogućnosti utjecaja na radne postupke Parlamenta, odgovarajući prostor u parlamentarnom programu za interese i pitanja žena, izrada rodno osjetljivog zakonodavstva i usklađenost sa simboličnom funkcijom parlamenta;

6. pozdravlja činjenicu da su svi odbori Parlamenta donijeli akcijske planove za rodnu ravnopravnost; međutim, primjećuje da se ti planovi u nedovoljnoj mjeri prate i provode; stoga poziva odbore da prate svoje akcijske planove za rodnu ravnopravnost kako bi se mjerio napredak i zajamčila njihova provedba; naglašava da je Mreža Parlamenta za rodno osviještenu politiku odgovorna za uključivanje rodno uključivog pristupa u radno okruženje i rad odbora i izaslanstava;

⁽¹⁵⁾ Ahrens, P., „Glavom kroz zid? Institucionalizacija rodno osviještene politike u Europskom parlamentu” (*Working against the tide? Institutionalizing Gender Mainstreaming in the European Parliament*), *Razmatranje rodne perspektive u Europskom parlamentu: strukture, politike i praksa*, ur. P. Ahrens i A. L. Rolandsen, Rowman & Littlefield International, 2019., str. 85. – 101.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

7. pozdravlja novu odredbu Poslovnika Parlamenta donesenu 2019., kojom se utvrđuje obveza donošenja akcijskog plana za rodnu ravnopravnost u cilju uključivanja rodne perspektive u sve aktivnosti Parlamenta na svim razinama i u svim fazama; pozdravlja donošenje akcijskog plana za rodnu ravnopravnost u srpnju 2020. i plana za njegovu provedbu u travnju 2021.; zahtijeva pripremu izvješća o redovitom praćenju napretka u provedbi akcijskog plana za rodnu ravnopravnost; žali zbog toga što akcijski plan i plan za rodnu ravnopravnost nisu javno dostupni i što su većina uključenih mjera formulirane kao načela bez jasnih ciljeva i obveza, što upućuje na nedostatak političkog angažmana u njihovoj provedbi;

8. poziva na još snažniju strukturiranu suradnju među svim institucijama EU-a u primjeni rodno osviještene politike kako bi se lakše postigla rodna ravnopravnost; smatra da bi Parlament i klubovi zastupnika trebali udružiti snage radi poboljšanja rodne ravnopravnosti i borbe protiv antifeminističkih i antirodnh pokreta, koji su također uvijek antidemokratski, kako u Europi, tako i diljem svijeta;

Mogućnosti izbora u Parlament

9. prima na znanje da se postotak žena u Europskom parlamentu od kraja posljednjeg mandata blago smanjio s oko 39,6 % na 39,1 %; pozdravlja vodeću ulogu Parlamenta u tom području, uključujući napredak Parlamenta u pogledu političke zastupljenosti žena, koja je viša od prosjeka od 30,4 % u nacionalnim parlamentima država članica i znatno je viša od svjetskog prosjeka od 25,2 % u nacionalnim parlamentima; pozdravlja činjenicu da su neke države članice i političke stranke uvele pravila kako bi se osigurala rodna ravnoteža na njihovim izbornim listama te ustraje u tome da je u predstojećoj reviziji izbornog zakona EU-a⁽¹⁶⁾ potrebno osigurati rodnu ravnotežu putem zaključenih lista ili drugih jednakovrijednih metoda kako bi kandidatkinje i kandidati imali jednake mogućnosti da budu izabrani;

10. potiče države članice da pri izradi revizija svojih izbornih zakona uzmu u obzir potrebu za rodno uključivim parlamentima; dodatno potiče nacionalne političke stranke da uvedu kvote pri odlučivanju o izbornim kandidatima, čak i ako to zakonom nije predviđeno; poziva u tu svrhu na razmjenu mehanizama potpore i najboljih praksi s političkim strankama; naglašava da, kako bi se zajamčila zastupljenost kandidatkinja, unutarnja stranačka organizacija i postupci moraju biti rodno osjetljivi tako da uključuju mjere kao što su izričito rješavanje pitanja rodne ravnopravnosti u stranačkim pravilima, utvrđivanje rodnh kvota za funkcije na kojima se donose odluke i uspostava funkcionalnih foruma za lobiranje, zagovaranje i raspravu, uključujući ženske ogranke i odbore;

11. žali zbog toga što postupci zapošljavanja u Parlamentu nisu u dovoljnoj mjeri rodno osjetljivi i traži da službe Parlamenta i klubovi zastupnika unaprijede te postupke kako bi se izbjegla diskriminacija i povećala prisutnost žena u područjima u kojima su nedovoljno zastupljene, kako u administraciji, tako i u klubovima zastupnika; traži donošenje konkretnih mjera za ublažavanje tog nedostatka;

Mogućnosti utjecanja na radne postupke Parlamenta

12. pozdravlja potpuno rodno uravnoteženo Predsjedništvo Parlamenta s osam potpredsjednica od njih ukupno 14 i dvije kvestorice od njih ukupno pet; napominje, međutim, da samo tri od sedam klubova zastupnika Parlamenta imaju žene kao predsjednice ili supredsjednice, 8 od 25 predsjednika odbora su trenutačno žene, a 15 od 43 predsjednika izaslanstava su žene; poziva na poboljšanje rodne ravnoteže u vodstvu odbora, izaslanstava i klubova zastupnika; pozdravlja izmjenu članka 213. stavka 1. Poslovnika kojom se zahtijeva da predsjedništvo svakog odbora bude rodno uravnoteženo; međutim, žali zbog toga što će ta izmjena stupiti na snagu tek na početku prve sjednice nakon sljedećih izbora za Parlament koji će se održati 2024.;

13. poziva na to da se rodna ravnoteža osigura na svim razinama rada na plenarnim sjednicama te u odborima i izaslanstvima, među ostalim i pri imenovanju koordinatora, izvjestitelja i izvjestitelja u sjeni te pri raspodjeli vremena za izlaganje;

⁽¹⁶⁾ U skladu s člankom 223. UFEU-a i izbornim zakonom EU-a kako je utvrđen Izbornim aktom iz 1976. o izboru predstavnika Europskog parlamenta neposrednim općim izborima iz 1976., kako je izmijenjen 2002. (SL L 278, 8.10.1976., str. 5.).

četvrtak, 10. ožujka 2022.

14. traži da se uvedu mjere za rješavanje problema horizontalne segregacije kako bi se postigla rodna ravnoteža u različitim odborima i okončala rodna koncentracija portfelja, pri čemu se manje vrednuju područja s većim udjelom žena;
15. poziva klubove zastupnika i njihova tajništva da donesu interna pravila i druge relevantne mjere, kao što su kodeksi ponašanja i alati za rodno osviještenu politiku, osposobljavanje i praćenje kako bi se zajamčila rodna ravnopravnost u njihovu unutarnjem funkcioniranju, posebno u pogledu imenovanja i raspodjele uloga i odgovornosti; poziva na to da se klubovima zastupnika stave na raspolaganje smjernice o najboljim praksama i savjeti, uključujući osposobljavanje osoblja i zastupnika o rodno osviještenoj politici, kako bi oni bolje razumjeli i provedli koncept rodno osviještene politike u svojem unutarnjem funkcioniranju;
16. poziva relevantne glavne uprave da se pobrinu za to da odabir autora studija bude rodno uravnotežen;
17. napominje da, unatoč svom ostvarenom napretku i uloženom trudu, još uvijek nije postignuta rodna ravnopravnost na svim razinama uprave Parlamenta; pozdravlja činjenicu da je na razini direktora postignut paritet, ali žali zbog toga što žene predstavljaju samo 23,1 % glavnih direktora i 39,3 % načelnika odjela; u tom pogledu pohvaljuje cilj uprave Parlamenta da žene do 2024. budu na 50 % položaja srednjeg i višeg rukovodstva i 40 % rukovodećih položaja u upravi; poziva na to da se ženama da prednost pri zapošljavanju ako su one nedovoljno zastupljene, a relevantne zasluge kandidata su jednake; naglašava potrebu za uspostavom i jačanjem stručnog znanja o rodnim pitanjima na upravljačkoj razini; poziva na provedbu programa mentorstva;
18. traži prikupljanje podataka o vertikalnoj i horizontalnoj zastupljenosti osoblja klubova zastupnika i anonimiziranih podataka o razlikama u plaćama parlamentarnih asistenata, osoblja klubova zastupnika i administrativnog osoblja kako bi se zajamčila transparentnost plaća;
19. zahtijeva da se redovito prikupljaju podaci razvrstani po spolu o udjelu parlamentarnog osoblja koje radi na nepuno radno vrijeme; poziva na poduzimanje mjera na temelju postojećih podataka ⁽¹⁷⁾ kako bi se uklonila velika neravnoteža i ocijenilo kako Parlament može pružiti dodatnu potporu ako se osoblje želi vratiti na rad na puno radno vrijeme;
20. naglašava da uznemiravanje na radnom mjestu predstavlja ozbiljan napad na psihičko i fizičko zdravlje osobe, zbog čega se ona osjeća nesigurno na radnom mjestu ili u nekim slučajevima ne može obavljati svoj posao; konstatira da je mnogo veća vjerojatnost da će žene biti izložene spolnom uznemiravanju nego muškarci; smatra da, unatoč svim dosadašnjim naporima da se ostvari politika nulte stope uznemiravanja, i dalje postoje slučajevi spolnog uznemiravanja u Parlamentu te da bi trebalo povećati napore za sprečavanje spolnog uznemiravanja; stoga ponovno poziva na provedbu sljedećih mjera kako bi se poboljšale politike protiv uznemiravanja:
- (a) objavu vanjske procjene Savjetodavnog odbora nadležnog za prijave u slučaju uznemiravanja koje se odnose na zastupnike;
- (b) provedbu, od strane vanjskih i transparentno odabranih revizora, neovisne evaluacije postojećeg Odbora Parlamenta za borbu protiv uznemiravanja koji se bavi pritužbama na spolno uznemiravanje među osobljem u pogledu njegove učinkovitosti i, ako je potrebno, svih izmjena koje treba predložiti što je prije moguće i prije kraja ovog parlamentarnog saziva kako bi se osigurala neovisnost od političkog utjecaja i rodna ravnoteža te izbjegli sukobi interesa u postojećim strukturama;
- (c) osiguranje sveobuhvatnije i cjelovitije analize pritužbi i pravnih lijekova te promjenu sastava savjetodavnih odbora i odbora za borbu protiv uznemiravanja kako bi se osiguralo da neovisni stručnjaci s dokazanim stručnim znanjem u pogledu rješavanja pitanja uznemiravanja na radnom mjestu, uključujući liječnike, terapeute i pravne stručnjake, postanu formalni članovi s punim pravom glasa;
- (d) uvođenje obvezne edukacije za borbu protiv uznemiravanja za sve zastupnike koja će biti lako dostupna, među ostalim tako što će biti dostupna na svim službenim jezicima ili će se nuditi usmeno prevođenje, i usmjeravanje aktivnosti informiranja u pojedinačnim izaslanstvima i klubovima zastupnika;

⁽¹⁷⁾ Kako su prikupljeni u brošuri o ženama u Europskom parlamentu iz 2021.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

(e) uvođenje obvezne edukacije o politici Parlamenta o nultoj stopi uznemiravanja za sve osobe koje redovito rade u prostorima Parlamenta, čime će im se pružiti alati za prepoznavanje i prijavljivanje svih oblika uznemiravanja, posebno spolnog uznemiravanja, kao i prilagođene informacije o dostupnim strukturama potpore, čime će te strukture potpore postati općepoznatije i lakše dostupne;

21. obvezuje se da će zastupnicima, osoblju klubova zastupnika, akreditiranim parlamentarnim asistentima i administrativnom osoblju zajamčiti dobru ravnotežu između poslovnog i privatnog života, primjerice određivanjem radnog vremena pogodnog za postizanje ravnoteže između poslovnog i privatnog života te suradnjom s Komisijom i Vijećem kako bi se pronašlo zajedničko rješenje za sastanke u kojima sudjeluju tri institucije; traži reviziju mjera za postizanje ravnoteže između poslovnog i privatnog života kako bi se poboljšao i ojačao trenutni okvir, uzimajući pritom u obzir, među ostalim, učinke rada na daljinu nakon pandemije bolesti COVID-19 i uravnoteženje fleksibilnih radnih struktura s potrebama snažnog Parlamenta koji dobro funkcionira;

22. poziva na povećanje neprenosivog roditeljnog i očinskog dopusta za osoblje Parlamenta nakon rođenja djeteta na ukupno šest mjeseci za svakog roditelja tijekom prve godine; naglašava da bi šest mjeseci roditeljskog dopusta trebalo moći iskoristiti tijekom prve tri godine djetetova života; žali zbog toga što osoblje institucija EU-a pri korištenju roditeljskog dopusta prima samo fiksnu naknadu, a ne 100 % svoje plaće, što uvelike odvraća od korištenja tog dopusta; traži da roditeljski dopust bude u potpunosti plaćen; pozdravlja naknade koje su dostupne obiteljima zaposlenika Parlamenta;

23. posebno zahtijeva da se zastupnicima u Parlamentu izmjenom Statuta zastupnika u Europskom parlamentu prizna roditeljni, očinski i roditeljski dopust; osim toga, traži provedbu rješenja kojima se zastupnicima jamči mogućnost da nastave raditi na roditeljnog, očinskog ili roditeljskog dopustu, kao što su zadržavanje mogućnosti glasovanja na daljinu tijekom dopusta ili ispitivanje mogućnosti privremene zamjene, čime bi se osiguralo da birači ne budu bez zastupnika dok je njihov zastupnik na dopustu i da zastupnici neće biti pod pritiskom da se odmah vrate na posao; naglašava da bi odluka o korištenju privremene zamjene bila izbor relevantnog zastupnika;

24. poziva službe Parlamenta da ispituju utjecaj menopauze na radni život zaposlenica Parlamenta; naglašava da bi se to trebalo temeljiti na dokazima i uključivati smjernice o upravljanju zdravljem i životnim stilom u pogledu simptoma srednje životne dobi i simptoma menopauze uz primjenu nacionalnih i međunarodnih smjernica; poziva na to da se menopauza uzme u obzir u politikama koje se bave upravljanjem bolovanjima i nazočnošću;

Istaknutost rodne perspektive u parlamentarnim aktivnostima

25. pozdravlja rad odbora FEMM, Skupine na visokoj razini za rodnu ravnopravnost i raznolikost te Mreže za rodno osviještenu politiku kao vodećih tijela koja osiguravaju provedbu rodno osviještene politike u Parlamentu; međutim, poziva na bližu i strukturiraniju suradnju i koordinaciju među tim tijelima, posebno u izvanrednim okolnostima kao što su kriza uzrokovana bolešću COVID-19 i njezine posljedice, putem redovitih sastanaka radi razmjene informacija i izdavanja zajedničkih tematskih izvješća;

26. pozdravlja novu inicijativu Konferencije predsjednika izaslanstava da se sva izaslanstva pozovu da imenuju članove koji će biti zaduženi za rodno osviještenu politiku i pohvaljuje suradnju između Mreže za rodno osviještenu politiku i zastupnika odgovornih za rodna pitanja i raznolikost u izaslanstvima;

27. poziva na uključivanje Mreže za rodno osviještenu politiku u Poslovnik kako bi se u obzir uzela njezina uloga promicanja rodno osviještene politike u aktivnostima parlamentarnih odbora i izaslanstava; traži da se uspostave potrebni resursi za izvršavanje njezinih funkcija i izradu relevantnih preporuka; poziva na to da se stalna točka rasprave uvrsti u dnevni red sjednica odbora;

28. pozdravlja osposobljavanje Europskog instituta za ravnopravnost spolova (EIGE) za zastupnike o procjenama utjecaja na rodnu ravnopravnost i izradi proračuna s obzirom na rodnu ravnopravnost, koje je bilo prilagođeno Parlamentu; potiče bližu suradnju s EIGE-om kako bi se organizirala redovita obuka u području rodno osviještene politike za zastupnike, osoblje klubova zastupnika, parlamentarne asistente, parlamentarne službe i osoblje tajništava odbora; podsjeća na važnost pružanja programa prilagođenih konkretnim potrebama i znanju na političkoj i administrativnoj razini;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

29. ističe da odbor FEMM, kao punopravni odbor zadužen za prava žena i rodnu ravnopravnost, radi na mnogim horizontalnim pitanjima koja često dotiču rad drugih odbora; napominje da se uključivanje prijedloga odbora FEMM u obliku mišljenja ili amandmana razlikuje među drugim odborima; pozdravlja predanost plana da se preko relevantnih službi i tijela prikupljaju jasni pokazatelji za mjerenje toga je li doprinos odbora FEMM uključen u rad drugih odbora i konačno stajalište Parlamenta; poziva na sustavno, transparentno i odgovorno praćenje integracije prijedloga odbora FEMM, što je ključno kako bi se osigurala pravilna provedba načela rodne ravnopravnosti i rodno osviještene politike;

30. naglašava važnost amandmana koje odbor FEMM iznosi u svojim mišljenjima kako bi se zajamčila rodno osviještena politika; traži, u kontekstu izvješća o vlastitoj inicijativi, poboljšanje suradnje među odborima u utvrđivanju rasporeda kako bi se osiguralo dovoljno vremena između dostupnosti nacrt izvješća vodećeg odbora i glasanja u odboru da bi odbor FEMM mogao iznijeti svoje stajalište u obliku amandmana na nacrt izvješća; naglašava da su zastupnici u Mreži za rodno osviještenu politiku odgovorni za uključivanje mjera za rodno osviještenu politiku u svoje odbore; žali zbog toga što je taj rad do sada obavljao sporadično i smatra da bi ga trebalo provoditi na strukturiranijoj osnovi;

31. poziva na to da sva službena putovanja odbora i izaslanstava budu rodno uravnotežena i da se ispita dimenzija rodne ravnopravnosti; osim toga, poziva da se u programe službenih putovanja uključe sastanci s organizacijama koje promiču rodnu ravnopravnost;

32. pozdravlja činjenicu da je u planu provedbe akcijskog plana za rodnu ravnopravnost preuzeta obveza da svim saslušanjima, radionicama i konferencijama koje organiziraju odbori i druga tijela prisustvuju rodno uravnotežena povjerenstva i stručnjaci kompetentni za ispitivanje dimenzije rodne ravnopravnosti i prava žena u određenom području interesa; traži da se utvrde jasni ciljevi za provedbu te odredbe;

33. pohvaljuje Tjedan rodne ravnopravnosti, koji se prvi put održao 2020. u Parlamentu, na kojem su svi parlamentarni odbori i izaslanstva bili pozvani da u svojim područjima nadležnosti održe događanja o rodnoj ravnopravnosti; pozdravlja nastavak te uspješne inicijative i činjenicu da je na tom događanju 2021. sudjelovalo 16 odbora i šest izaslanstava, a organizirano je 21 događanje; poziva sva tijela Parlamenta, uključujući odbore i izaslanstva koja to još nisu učinila, da se redovito pridružuju toj inicijativi, kojom se podiže razina osviještenosti i jača suradnja, te da joj doprinesu;

34. traži od Mreže za rodno osviještenu politiku, Skupine na visokoj razini za rodnu ravnopravnost i raznolikost, odbora FEMM i Odbora za proračune i proračunski nadzor da razviju i donesu posebne smjernice za provedbu rodno osviještene politike i rodno osviještenu izradu proračuna;

35. pozdravlja studiju EPRS-a o rodno osviještenoj politici u Parlamentu; napominje, međutim, da EPRS treba redovito ponavljati tu studiju na temelju kvantitativnih i kvalitativnih rodničkih statistika i podataka razvrstanih po spolu, koje bi službe Parlamenta trebale sustavno prikupljati i stavljati na raspolaganje u okviru svojeg akcijskog plana za rodnu ravnopravnost;

36. pozdravlja prijevod rodno neutralnih jezičnih smjernica na sve službene jezike EU-a; žali zbog nedovoljne provedbe tih smjernica i zahtijeva dodatne mjere za podizanje razine osviještenosti i posebno osposobljavanje pravnika lingvisti Parlamenta; zahtijeva redovitu reviziju smjernica i njihovih prijevoda kako bi se zajamčilo da one odražavaju promjene na svakom jeziku i da ostanu točne;

37. obvezuje se da će osigurati dodjelu dovoljno sredstava i ljudskih resursa za rodno osviještenu politiku i poboljšati suradnju i koordinaciju među različitim tijelima koja se bave rodnom ravnopravnošću i raznolikošću u Parlamentu;

Izrada zakonodavstva s rodnom perspektivom

38. naglašava važnost procjena utjecaja na rodnu ravnopravnost za izradu zakonodavnih prijedloga i rodno osviještenih evaluacija zakonodavnih inicijativa; žali zbog toga što se rodno uvjetovani učinci rijetko uzimaju u obzir u Komisijinim procjenama učinka i što se u smjernicama Komisije za procjenu učinka za višegodišnji financijski okvir (VFO) za razdoblje

četvrtak, 10. ožujka 2022.

2021. – 2027. preporučuje da se rodna ravnopravnost uzima u obzir pri donošenju politika samo kada je takvo postupanje „razmjerno”; traži od Komisije da promijeni svoj pristup, provede i objavi procjenu učinka na rodnu ravnopravnost za svaki zakonodavni prijedlog te da u svoje prijedloge izričito uključi ciljeve i pokazatelje uspješnosti povezane s rodom; obvezuje se na provedbu procjene učinka na rodnu ravnopravnost za svako zakonodavno izvješće o vlastitoj inicijativi s ciljem uključivanja rodne perspektive; obvezuje se na istraživanje novih metoda i alata za poboljšanje rodno osviještene politike u zakonodavnom postupku;

39. žali zbog toga što se, općenito gledajući, rodno osviještena politika još uvijek ne primjenjuje u cijelom proračunu EU-a i što se doprinos proračuna postizanju rodne ravnopravnosti ne prati na odgovarajući način; poziva na sustavnu provedbu rodno osviještene politike u proračunu EU-a; naglašava da rodna perspektiva mora biti integrirana u sve razine proračunskog postupka kako bi se prihodi i rashodi upotrebljavali u cilju postizanja ciljeva rodne ravnopravnosti; pozdravlja mjere predviđene u akcijskom planu Parlamenta za rodnu ravnopravnost o izradi proračuna kojim se uzima u obzir rodna perspektiva i zahtjeva njihovu provedbu što je prije moguće;

40. pohvaljuje pregovarače Parlamenta za uključivanje rodno osviještene politike kao horizontalnog načela u VFO za razdoblje 2021. – 2027.; posebno pozdravlja obvezu Komisije da najkasnije do kraja 2022. uvede metodologiju za mjerenje relevantnih rashoda programa koji se financiraju u okviru VFO-a za razdoblje 2021. – 2027.; poziva Komisiju da poboljša odgovornost i proračunsku transparentnost, primijeni novu metodologiju na sve programe financiranja EU-a i provede rodno osviještenu izradu proračuna u reviziji trenutačnog VFO-a na sredini razdoblja; potiče Komisiju da u tom pogledu djeluje u skladu s preporukama Revizorskog suda;

41. pozdravlja činjenicu da su opći cilj ublažavanja socijalnih i gospodarskih posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19, posebno na žene, te zahtjev o uključivanju objašnjenja o tome kako bi se mjerama u nacionalnim planovima za oporavak i otpornost doprinijelo rodnoj ravnopravnosti uključeni u Uredbu o Mehanizmu za oporavak i otpornost⁽¹⁸⁾; međutim, žali zbog toga što zahtjev odbora FEMM da se u nacionalne planove uvrsti posebno poglavlje o rodnoj ravnopravnosti nije ispunjen; ističe da se rodno osjetljivo izvješćivanje i rodno osviještene mjere ne mogu zamijeniti samo socijalnim praćenjem i socijalnim ulaganjima; smatra da rodna ravnopravnost zaslužuje vlastitu metodologiju za njezino uključivanje u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost te podsjeća da je EIGE razvio odgovarajuću metodologiju;

42. poziva Komisiju da pomno prati provedbu Mehanizma za oporavak i otpornost, posebno u pogledu postojećih odredbi povezanih s rodnom ravnopravnošću, te da u tablicu pokazatelja za oporavak i otpornost uključi relevantne pokazatelje za praćenje učinka nacionalnih planova na rodnu ravnopravnost i iznosa dodijeljenih i potrošenih sredstava za potporu tom cilju; ističe potrebu za uključivanjem rodne ravnopravnosti u strukturu gospodarskog upravljanja EU-a i u europski semestar;

43. žali zbog toga što u nekoliko programa financiranja EU-a sa znatnim potencijalom za doprinos rodnoj ravnopravnosti, kao što su europski strukturni i investicijski fondovi, zajednička poljoprivredna politika i Erasmus, rodna ravnopravnost nije djelotvorno uzeta u obzir;

44. naglašava da je socijalni dijalog ključan instrument za sve strane uključene u postupke donošenja odluka te je stoga presudan za poboljšanje rodne ravnopravnosti u svim institucijama EU-a;

45. poziva Komisiju da poboljša institucionalni okvir za podupiranje rodno osviještene politike i da svoju predanost rodno osviještenoj politici pretoči u konkretne mjere; traži od Komisije da donese provedbeni plan za rodno osviještenu politiku u svim područjima politike;

46. žali zbog toga što Komisija nema cjelovitu strategiju za osposobljavanje o rodno osviještenoj politici te svojim zaposlenicima nudi samo jedan, neobavezni uvodni tečaj; potiče Komisiju da razvije strategiju osposobljavanja o rodno osviještenoj politici, da osigura da osposobljavanje bude dostupno svom osoblju i da u potpunosti iskoristi alate i stručno znanje EIGE-a o rodno osviještenoj politici;

⁽¹⁸⁾ SL L 57, 18.2.2021., str. 17.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

47. poziva Komisiju da prikupljene podatke sustavno raščlanjuje s obzirom na spol i da uzme u obzir rodnu dimenziju pri ocjenjivanju programa EU-a i izvješćivanju o njima; poziva Komisiju da u predstojeće zakonodavne prijedloge uključi zahtjev za sustavnim prikupljanjem podataka razvrstanih po spolu i relevantnih pokazatelja rodne ravnopravnosti za sve programe te da uključi rodno osjetljive zahtjeve za praćenje i evaluaciju; ističe važnost rodno osjetljivog praćenja i evaluacije kako bi se uspješnije ostvarili ciljevi rodno osviještene politike;

48. žali zbog nedovoljne predanosti Vijeća kada je riječ o donošenju zakonodavstva uz rodnu perspektivu i ponavlja svoje zahtjeve da se deblokira EU-ova ratifikacija Istanbulske konvencije, horizontalne direktive za borbu protiv diskriminacije, kojom će se osigurati da se u okviru borbe protiv rodne diskriminacije uzme u obzir međusektorska dimenzija, te direktive o ženama u upravnim odborima;

49. potiče države članice da potpuno prenesu i provode Direktivu o ravnoteži između poslovnog i privatnog života te poziva Komisiju da to učinkovito nadzire;

50. ponavlja svoj poziv Vijeću i Europskom vijeću da uspostave sastav Vijeća za rodnu ravnopravnost, s obzirom na to da su EU-u potrebni platforma za međuvladinu razmjenu iskustava o rodnoj ravnopravnosti i formalni forum za ministre i državne tajnike odgovorne za rodnu ravnopravnost, kako bi se u svim politikama i zakonodavstvu EU-a ojačala rodno osviještena politika, razvio dijalog i suradnja među državama članicama, razmijenile najbolje prakse i zakonodavstvo, deblokirali pregovori o glavnim predmetima povezanim s rodnom ravnopravnošću, pružili zajednički odgovori na probleme diljem EU-a i osiguralo da se o pitanjima rodne ravnopravnosti raspravlja na najvišoj političkoj razini;

51. poziva na bolju i učinkovitiju provedbu rodno osviještene politike na Konferenciji o budućnosti Europe kroz povećanu koordinaciju među relevantnim parlamentarnim tijelima kako bi se povećala rodna dimenzija doprinosa radnih skupina te rasprava i prijedloga na plenarnoj sjednici Konferencije;

52. osim toga, poziva na mjere kojima se osigurava rodno osviještena politika i na konkretne ciljne mjere za postizanje rodne ravnopravnosti, kao što su zakonodavstvo, preporuke i politike povezane s rodno uvjetovanim nasiljem, transparentnošću plaća i skrbi;

Rodna ravnopravnost i raznolikost u simboličkoj funkciji Parlamenta

53. naglašava da bi Parlament, kako bi djelovao na rodno osjetljiv način, trebao biti svjestan i obratiti pozornost na simbolična značenja koja se prenose unutar institucije i koja ona prenosi svojom komunikacijskom strategijom i uređenjem fizičkih prostora; traži da se pojačaju njegovi napori u tim područjima;

54. zahtijeva usvajanje konkretnih ciljeva kojima će se osigurati rodna ravnoteža pri imenovanju i ponovnom imenovanju zgrada, dvorana i fizičkih prostora u Parlamentu;

55. pozdravlja obvezu sadržanu u planu da se provede analiza prostora namijenjenih za skrb o djeci u prostorima Parlamenta, uključujući prostore za dojenje, te traži da se preuzme obveza da će ih se prema potrebi preurediti nakon što se izradi dogovorena prethodna analiza njihova trenutnog stanja;

56. traži da se provede analiza rasporeda i uređenja sanitarnih čvorova u Parlamentu kako bi se procijenila potreba za njihovom prilagodbom zahtjevima svih rodova, među ostalim mjerama kao što su uvođenje rodno neutralnih WC-a i povećanje broja WC-a sa zasebnim kantama za otpatke i umivaonicima kako bi se olakšala uporaba menstrualnih čašica i drugih higijenskih proizvoda;

57. traži reviziju komunikacijske strategije Parlamenta, među ostalim mjerama kao što su uspostava protokola za žalovanje nad žrtvama femicida i revizija internetske stranice Parlamenta kako bi se u njezinom glavnom izborniku uveo poseban odjeljak o rodnoj ravnopravnosti, relevantne informacije o ključnim predmetima, kao što je postupak EU-a za ratifikaciju Istanbulske konvencije, te ažuriranje informacija o povijesti i sastavu Parlamenta kako bi se u obzir uzelo rod;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Zaključne primjedbe

58. ponovno poziva na provođenje revizije ⁽¹⁹⁾ kako bi se utvrdila trenutačna situacija u pogledu rodne ravnopravnosti i rodno osviještene politike te kako bi se iznijele preporuke kako za političku, tako i za administrativnu stranu aktivnosti Parlamenta; predlaže da se revizijom obuhvate sva područja i pokazatelji razvijeni u okviru alata za „rodno osjetljive parlamente” EIGE-a te da se njome utvrde pravila kojima se olakšava ili blokira rodna ravnopravnost u svakom aspektu koji se analizira, u cilju usmjeravanja na ta pravila u Akcijskom planu Parlamenta za ravnopravnost spolova; poziva na to da se u tu reviziju uključi procjena utjecaja na rodnu ravnopravnost u pogledu provedbe fiksnog zahtjeva za rodnu ravnotežu u svim parlamentarnim strukturama, uključujući odbore, izaslanstva i službena putovanja;

59. ističe da su neka područja obuhvaćena akcijskim planom i planom za rodnu ravnopravnost neodvojivo povezana s političkom organizacijom klubova te je stoga potrebna politička rasprava u kojoj sudjeluju svi klubovi; poziva na osnivanje privremene radne skupine u okviru Konferencije predsjednika koja bi se sastojala od predstavnika svakog kluba zastupnika i kojom bi predsjedali stalni izvjestitelji Parlamenta za rodno osviještenu politiku radi usmjeravanja rada u tom području, provedbe ove rezolucije i koordinacije sa Skupinom na visokoj razini za jednakost spolova i raznolikost, Predsjedništvom Parlamenta, odborom FEMM i mrežom za rodno osviještenu politiku, kada je to potrebno; potiče klubove zastupnika da uspostave tu radnu skupinu do sredine 2022.;

o

o o

60. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću i Komisiji.

⁽¹⁹⁾ SL C 323, 11.8.2021., str. 33.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

P9_TA(2022)0073

Akcijski plan EU-a za rodnu ravnopravnost III

Rezolucija Europskog parlamenta od 10. ožujka 2022. o Akcijskom planu EU-a za rodnu ravnopravnost III (2021/2003(INI))

(2022/C 347/12)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a od 18. prosinca 1979. o ukidanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW) i Opću preporuku br. 30 Odbora UN-a za ukidanje diskriminacije žena o ženama u sprečavanju sukoba, u situacijama u sukobima i nakon sukoba od 18. listopada 2013.,
- uzimajući u obzir Pekinšku deklaraciju iz 1995. i Platformu za djelovanje proizašlu iz Četvrte svjetske konferencije o pravima žena te ishode njihovih revizijskih konferencija,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima osoba s invaliditetom (CRPD) i činjenicu da je u EU-u stupila na snagu 21. siječnja 2011. u skladu s Odlukom Vijeća 2010/48/EZ od 26. studenoga 2009. o sklapanju Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom od strane Europske zajednice ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 3. ožujka 2021. naslovljenu „Unija ravnopravnosti: Strategija o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. – 2030.” (COM(2021)0101),
- uzimajući u obzir Program održivog razvoja do 2030. koji je UN donio u rujnu 2015. i njegove ciljeve održivog razvoja, a osobito ciljeve br. 1, 4, 5, 8, 10 i 17,
- uzimajući u obzir Konvenciju Međunarodne organizacije rada (MOR) o jednakosti plaća iz 1951. (br. 100),
- uzimajući u obzir Konvenciju MOR-a o diskriminaciji u odnosu na zaposlenje i zanimanje (br. 111) iz 1958. godine,
- uzimajući u obzir Konvenciju MOR-a br. 190 o nasilju i uznemiravanju (br. 190) iz 2019.,
- uzimajući u obzir preporuku MOR-a o najnižim razinama socijalne zaštite (br. 202) iz 2012.,
- uzimajući u obzir Četvrtu ženevsku konvenciju o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949.,
- uzimajući u obzir Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a o ženama, miru i sigurnosti 1325 (2000.), 1820 (2008.), 1888 (2009.), 1889 (2009.), 1960 (2010.), 2106 (2013.), 2122 (2013.), 2242 (2015.), 2467 (2019.) i 2493 (2019.),
- uzimajući u obzir Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Istanbulska konvencija) od 11. svibnja 2011.,
- uzimajući u obzir Konvenciju Vijeća Europe o suzbijanju trgovanja ljudima od 16. svibnja 2005. i o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja od 25. listopada 2007.,
- uzimajući u obzir Međunarodnu konferenciju o stanovništvu i razvoju (ICPD), koja je održana u Kairu 1994., njezin akcijski program te ishode njezinih revizijskih konferencija kao i sastanak na vrhu u Nairobiju 2019. (ICPD+25), kojim je obilježena 25. obljetnica konferencije,

⁽¹⁾ SL L 23, 27.1.2010., str. 35.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- uzimajući u obzir Akcijski plan iz Addis Abebe, donesen na Trećoj međunarodnoj konferenciji o financiranju razvoja održanoj u srpnju 2015.,
- uzimajući u obzir zajedničku inicijativu EU-a i UN-a pod nazivom „Spotlight” čiji je cilj uklanjanje svih oblika nasilja nad ženama i djevojčicama,
- uzimajući u obzir članak 2. i članak 3. stavak 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) te članak 8., članak 153. stavak 1. i članak 208. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir članak 23. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,
- uzimajući u obzir Globalnu strategiju Europske unije za vanjsku i sigurnosnu politiku iz lipnja 2016.,
- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i Visokog predstavnika Europske unije za vanjske poslove i sigurnost od 25. studenoga 2020. naslovljenu „Akcijski plan EU-a za rodnu ravnopravnost (GAP III): ambiciozan plan za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena u vanjskom djelovanju EU-a za razdoblje 2021.–2025.” (JOIN(2020)0017) i popratni zajednički radni dokument službi naslovljen „Ciljevi i pokazatelji za uspostavu okvira provedbe Akcijskog plana za rodnu ravnopravnost (GAP III) (2021. – 2025.)” (SWD(2020)0284),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 11. prosinca 2019. naslovljenu „Europski zeleni plan” (COM(2019)0640),
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/522 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. ožujka 2021. o uspostavi Programa djelovanja Unije u području zdravlja (program „EU za zdravlje”) za razdoblje 2021. 2027. i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 282/2014 (?),
- uzimajući u obzir sažeto izvješće glavnog tajnika UN-a naslovljeno „Utjecaj bolesti COVID-19 na žene” i objavljeno 9. travnja 2020.,
- uzimajući u obzir izvješće Fonda UN-a za stanovništvo naslovljeno „Učinak pandemije bolesti COVID-19 na planiranje obitelji i suzbijanje rodno uvjetovanog nasilja, genitalnog sakaćenja žena i dječjih brakova”, objavljeno 27. travnja 2020.,
- uzimajući u obzir Globalnu strategiju Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) za brže uklanjanje raka vrata maternice kao javnozdravstvenog problema, pokrenutu u studenome 2020.,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 5. ožujka 2020. naslovljenu „Unija ravnopravnosti: Strategija za rodnu ravnopravnost 2020. – 2025.” (COM(2020)0152),
- uzimajući u obzir Smjernice EU-a o borcima za ljudska prava,
- uzimajući u obzir Akcijski plan EU-a za žene, mir i sigurnost 2019. – 2024. od 5. srpnja 2019.,
- uzimajući u obzir Forum generacijske ravnopravnosti, održan u Meksiku od 29. do 31. ožujka 2021. i u Parizu od 30. lipnja do 2. srpnja 2021. te obveze najavljene u cilju ubrzanja napretka u postizanju rodne ravnopravnosti diljem svijeta kao i Globalni plan za ubrzanje postizanja rodne ravnopravnosti i novog Sporazuma o ženama, miru i sigurnosti i humanitarnom djelovanju koji je pokrenut kao rezultat Forumu,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/947 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. lipnja 2021. o uspostavi Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa (?),

---

(?) SL L 107, 26.3.2021., str. 1.

(?) SL L 209, 14.6.2021., str. 1.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 31. svibnja 2018. o provedbi zajedničkog radnog dokumenta službi Komisije (SWD(2015)0182) naslovljenog „Rodna jednakost i jačanje položaja žena: vanjskim odnosima EU-a u razdoblju 2016. 2020. do preobrazbe života djevojčica i žena” ⁽⁴⁾,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. veljače 2020. o strategiji EU-a za okončanje genitalnog sakaćenja žena diljem svijeta ⁽⁵⁾,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. veljače 2020. o prioritetima EU-a za 64. sjednicu Komisije UN-a o statusu žena ⁽⁶⁾,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 23. listopada 2020. o rodnoj ravnopravnosti u vanjskoj i sigurnosnoj politici EU-a ⁽⁷⁾,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 21. siječnja 2021. o rodnoj perspektivi tijekom i poslije razdoblja krize uzrokovane bolešću COVID-19 ⁽⁸⁾,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 21. siječnja 2021. o premošćivanju digitalnog jaza između spolova: sudjelovanje žena u digitalnom gospodarstvu ⁽⁹⁾,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 24. lipnja 2021. o 25. obljetnici Međunarodne konferencije o stanovništvu i razvoju (ICPD25) (sastanak na vrhu u Nairobiju) ⁽¹⁰⁾,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 24. lipnja 2021. o stanju u pogledu seksualnog i reproduktivnog zdravlja i prava u EU-u u kontekstu zdravlja žena ⁽¹¹⁾,
  - uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir mišljenja Odbora za vanjske poslove, Odbora za međunarodnu trgovinu i Odbora za proračune,
  - uzimajući u obzir zajedničko izvješće Odbora za razvoj i Odbora za prava žena i rodnu ravnopravnost (A9-0025/2022),
- A. budući da je rodna ravnopravnost jedna od vrijednosti Europske unije te temeljno i univerzalno ljudsko pravo;
- B. budući da je rodno uvjetovano nasilje u svim svojim oblicima, a u prvom redu femicid, najekstremniji oblik rodne neravnopravnosti; budući da se rodno uvjetovano nasilje tumači kao ekstremni oblik diskriminacije i kršenje ljudskih prava;
- C. budući da je potrebno poštovati prava žena te poduzeti korake za borbu protiv svih oblika iskorištavanja, nasilja, ugnjetavanja i neravnopravnosti između žena i muškaraca; budući da se, kako bi se spriječilo rodno uvjetovano nasilje, moraju dovesti u pitanje rodne norme zbog kojih se perpetuiraju nejednakosti te da se takva praksa mora primijeniti i pri donošenju i provedbi učinkovitih zakonodavnih mjera i reformi, među ostalim mjerama;
- D. budući da je rodno uvjetovano nasilje i uzrok i posljedica strukturnih nejednakosti kao i nedostatka ravnopravne raspodjele moći; budući da je za borbu protiv nasilja potrebno razumijevanje njegovih uzroka i čimbenika koji mu doprinose; budući da je rodna nejednakost duboko ukorijenjena u društvenim vrijednostima koje se temelje na rodnim stereotipima; budući da je uključivanje muškaraca i dječaka u borbu za rodnu ravnopravnost i cilj i preduvjet za ostvarenje održive i stvarne ravnopravnosti;

⁽⁴⁾ SL C 76, 9.3.2020., str. 168.

⁽⁵⁾ SL C 294, 23.7.2021., str. 8.

⁽⁶⁾ SL C 294, 23.7.2021., str. 58.

⁽⁷⁾ SL C 404, 6.10.2021., str. 202.

⁽⁸⁾ SL C 456, 10.11.2021., str. 191.

⁽⁹⁾ SL C 456, 10.11.2021., str. 232.

⁽¹⁰⁾ SL C 81, 18.2.2022., str. 63.

⁽¹¹⁾ SL C 81, 18.2.2022., str. 43.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- E. budući da se nasilje nad ženama i djevojčicama očituje u vidu različitih oblika nasilja koji se međusobno ne isključuju, među ostalim i u internetskom nasilju; budući da je prema procjenama više od polovine (58 %) od 14 000 žena i djevojčica iz 31 zemlje doživjelo uznemiravanje i zlostavljanje na internetu;
- F. budući da se žene s interseksijskim identitetima i ranjivostima suočavaju s povećanim rizikom od nasilja i zlostavljanja;
- G. budući da su EU i UN pokrenuli inicijativu „Spotlight” s ciljem borbe protiv nasilja, uključujući seksualno nasilje, nad ženama i djevojčicama;
- H. budući da jeseksualno iskorištavanje težak oblik nasilja i iskorištavanja koji ponajviše pogađa žene i djevojčice; budući da EU treba poduprijeti partnerske zemlje kako bi one mogle povećati financijska sredstva za socijalnu potporu i pristup javnim uslugama za žrtve trgovine ljudima i seksualnog iskorištavanja, uz psihološku i socijalnu potporu stručnjaka, te uvesti specijalizirane usluge usmjerene na potpunu socijalnu i ekonomsku uključenost ranjivih žena i djevojčica kako bi ih se oslobodilo od seksualnog iskorištavanja;
- I. budući da pristup zdravstvenim uslugama te uslugama povezanim sa spolnim i reproduktivnim zdravljem i pravima mora biti univerzalan; budući da su zdravstvena prava, posebno prava na spolno i reproduktivno zdravlje, temeljna prava žena koja bi trebala ojačati te ih nikako ne bi trebalo slabiti ili ukinuti; budući da je sve učestaliji određeni oblik diskursa koji prijete očuvanju spolnih i reproduktivnih prava unutar i izvan EU-a;
- J. budući da su žene u svojoj raznolikosti suočene s isprepletenim oblicima strukturne diskriminacije na temelju rase, etničkog podrijetla, religije ili uvjerenja, invaliditeta, zdravlja, socioekonomskog položaja, socijalnog statusa, dobi, društvenog sloja, izbjegličkog ili migrantskog statusa te seksualne orijentacije i rodnog identiteta, koji se trebaju tumačiti kao barijera punom ostvarenju temeljnih prava;
- K. budući da je za globalno znanje i upravljanje ključno prikupljati raščlanjene i mjerljive podatke o rodnoj neravnopravnosti i pritom u obzir uzimati interseksijske čimbenike;
- L. budući da su prava žena i djevojčica ugrožena i da se prostor za djelovanje organizacija civilnog društva, osobito organizacija za prava žena te feminističkih i lokalnih organizacija, smanjuje u brojnim državama EU-a kao i državama izvan Unije; budući da su širom svijeta zabilježeno zabrinjavajuće nazadovanje u pogledu prava žena i pripadnika skupine LGBTQI+, što uključuje ograničavanje spolnog i reproduktivnog zdravlja i prava te zabranjivanje spolnog odgoja i rodnih studija;
- M. budući da je osnaživanje žena i djevojčica te osiguravanje prikladnih financijskih sredstava za organizacije civilnog društva koje brane prava žena i djevojčica u partnerskim zemljama ključno za formiranje novih društvenih stavova i konsenzusa koji potiču rodnu ravnopravnost; budući da je aktivno sudjelovanje ženskih organizacija na terenu ključno za uspješnu provedbu GAP-a III;
- N. budući da su žene i djevojčice neproporcionalno pogođene sve većim brojem izvanrednih situacija, poput onih uzrokovanih oružanim sukobima, prirodnim katastrofama i klimatskim promjenama;
- O. budući da su pandemija bolesti COVID-19 te mjere ograničenja kretanja koje su posljedično uvedene u velikoj mjeri utjecale na žene i djevojčice i produbile već postojeće rodne neravnopravnosti, pri čemu su osobito utjecale na pristup obrazovanju i zdravstvenoj skrbi, naročito spolnom i reproduktivnom zdravlju i pravima, te na ravnotežu između poslovnog i privatnog života; budući da to dovodi do povećanja rodno uvjetovanog nasilja te društvenih i gospodarskih nejednakosti;
- P. budući da je pandemija nerazmjerno utjecala na žene; budući da su oko 70 % socijalnih i zdravstvenih radnika koji su se na prvoj crti borili protiv pandemije bolesti COVID-19 činile žene, bez obzira na to je li bilo riječ o medicinskim sestrama, liječnicama ili čistačicama; budući da su žene koje rade od kuće, nezaposlene žene ili žene zaposlene na nepuno radno vrijeme izložene još većem pritisku jer su nastavile obavljati većinu kućanskih poslova i obiteljske skrbi; budući da dostupni podaci upućuju na to da je tijekom ograničenja kretanja radi suzbijanja bolesti COVID-19 porastao broj žena žrtava nasilja i uznemiravanja;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- Q. budući da u područjima znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike (STEM) nema dovoljno studentica;
- R. budući da je ravnopravna zastupljenost, sudjelovanje i utjecaj žena i muškaraca u političkom životu preduvjet za postojanje istinski demokratskog društva; budući da konstruktivan angažman žena i djevojčica u sprečavanju i rješavanju sukoba te obnovi povećava održivost mira;
- S. budući da će borba protiv nejednakosti biti od presudne važnosti za oporavak koji će uslijediti nakon pandemije bolesti COVID-19; budući da bi sudjelovanje, zastupljenost i vodstvo djevojčica i žena trebali biti prioritet u procesu oblikovanja, provedbe i evaluacije mjera za borbu protiv nejednakosti;
- T. budući da poštovanje ljudskog dostojanstva i rodna ravnopravnost i dalje predstavljaju izazove na koje valja odgovoriti; budući da se nijedna zemlja na svijetu neće približiti postizanju cilja rodne ravnopravnosti prije 2030.;
- U. budući da bi GAP III trebao biti okvir za aktivni doprinos vanjskog djelovanja EU-a u borbi protiv rodne neravnopravnosti; budući da bi Akcijski plan GAP-a za ravnopravnost spolova III (GAP III) trebao biti potpuno proveden kao ključan instrument za sprečavanje diskriminacije i marginalizacije žena i djevojčica te za osiguravanje njihova dostojanstva, te da bi u suradnji s lokalnim partnerima i organizacijama civilnog društva u sklopu tog plana trebalo zagovarati uključivanje rodnih pitanja u sve programe međunarodne suradnje kao i integraciju ravnopravnosti spolova u nacionalne planove i strategije;
- V. budući da bi pristup suradnji EU-a i država članica u pogledu rodnih pitanja u partnerskim zemljama trebale odlikovati veća razina strategije, koordinacije i sustavnosti; budući da su misije i delegacije EU-a one koje prve moraju osigurati provedbu GAP-a III; budući da je stručnost članova njihova osoblja od presudne važnosti za osiguravanje njegove uspješne provedbe; budući da bi Komisija delegacijama trebala zajamčiti tehničku pomoć u pokretanju provedbenih planova na razini pojedinačnih zemalja;
1. pozdravlja novi Akcijski plan EU-a za rodnu ravnopravnost III za razdoblje 2021. 2025. i činjenicu da se u njemu poziva na rodno ravnopravan svijet; pozdravlja i nastavak te nadogradnju rada, stečenih iskustava i postignuća ostvarenih u okviru GAP-a II; pozdravlja unapređenja, obveze i sveobuhvatne ciljeve akcijskog plana GAP III, a posebno činjenicu da je njegov status radnog dokumenta podignut na onaj zajedničke komunikacije, kako je zatražio Parlament u svojoj Rezoluciji od 23. listopada 2020. o rodnoj ravnopravnosti u vanjskoj i sigurnosnoj politici EU-a;
  2. pozdravlja uključivu prirodu postupka savjetovanja provedenog u svrhu prikupljanja informacija za izradu nacrtu GAP-a III i razmatranje preporuka Parlamenta, država članica, kontaktnih točaka EU-a za rodna pitanja, a osobito organizacija civilnog društva za prava žena;
  3. izražava žaljenje zbog činjenice da Vijeće nije postiglo jednoglasnu odluku o zaključcima zbog prigovora četiriju država članica na riječ „rod”, čime se ometa službeno prihvaćanje Akcijskog plana, te naglašava da je to jasan znak nazadovanja u pogledu rodne ravnopravnosti i prava žena; ponavlja svoj poziv na uspostavljanje nove skupine Vijeća koja bi povezala ministre EU-a i državne tajnike nadležne za rodnu ravnopravnost kako bi se olakšalo uključivanje rodne osviještenosti u sve politike EU-a, uključujući vanjsku i sigurnosnu politiku; poziva na ulaganje napora u zajedničko stajalište EU-a i snažno djelovanje kako bi se jedinstveno osudilo nazadovanje u pogledu rodne ravnopravnosti;
  4. ističe da EU ima važnu ulogu u postizanju rodno ravnopravnog svijeta i da u tu svrhu partnerske zemlje treba podupirati u rješavanju problema rodne diskriminacije; poziva EU da bude primjer i poziva šest država članica koje još nisu ratificirale i provele Istanbulsku konvenciju da to učine u najkraćem mogućem roku; poziva Europsku službu za vanjsko djelovanje da promiče ratifikaciju Istanbulske konvencije u okviru političkih dijaloga s partnerskim zemljama Vijeća Europe;
  5. oštro osuđuje povlačenje Turske iz Istanbulske konvencije; smatra da je protivljenje Istanbulskoj konvenciji o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji još jedan korak koji u pitanje dovodi status Turske kao zemlje kandidatkinje za članstvo u EU-u;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Djelotvorniji angažman Unije i učinkovita provedba

6. poziva na potpunu provedbu i prioritizaciju GAP-a III u svim vanjskim djelovanjima EU-a na temelju primjene rodno transformativnog i intersekcijskog pristupa, uključujući i u pogledu geografskog opsega i područja djelovanja tog akcijskog plana, kao i na integraciju dimenzije roda u sva područja vanjskog djelovanja, bez obzira na to je li riječ o poslovanju, razvojnoj politici, humanitarnoj pomoći ili sigurnosti; ponovo ističe da mjere za provedbu GAP-a III moraju biti vođene potrebom da se uklone glavni uzroci rodne neravnopravnosti te da moraju omogućiti smisleno sudjelovanje i uključivanje muškaraca, žena i skupina u nepovoljnom položaju; navodi da su ograničeno financiranje i manjak osoblja jedne od temeljnih prepreka u provedbi ciljeva EU-a u pogledu rodne ravnopravnosti i rodno osviještene politike; ponavlja da se pri svakom nastojanju da se ispune ciljevi utvrđeni GAP-om III mora uzeti u obzir raznolikost žena; podsjeća na to da bi GAP-om III trebalo osigurati usklađenost politika radi razvoja te da u tu svrhu valja primijeniti sustavne procjene utjecaja na rodnu ravnopravnost kako bi se izbjegao negativan utjecaj politika EU-a na prava žena i djevojčica i na rodnu ravnopravnost; poziva Komisiju da zajamči potrebne praktične i političke alate radi osiguravanja neometanog prijenosa principa Akcijskog plana za rodnu ravnopravnost u djelovanje i praksu; poziva EU da bude ambiciozan u promicanju ciljeva koji će dovesti do poštovanja ljudskih prava i istinske rodne ravnopravnosti među vanjskim partnerima s kojima EU želi surađivati;

7. poziva na uspostavu opsežnog i sveobuhvatnog programa osposobljavanja koji bi popratio provedbu GAP-a III, konkretno, u području rodno osviještene politike, rodno osjetljive izrade proračuna, ocjene rodnog učinka kao i rodno uvjetovanog nasilja; naglašava potrebu za ulaganjem u znanje, resurse i interno stručno znanje o rodnoj ravnopravnosti u delegacijama EU-a kako bi one GAP III mogle provesti na odgovarajući način; poziva na maksimalno prilagođavanje programâ osposobljavanja lokalnim i nacionalnim kontekstima u kojima se GAP III provodi; poziva na to da se zainteresiranim lokalnim partnerima omogućiti besplatan i lak pristup tečajevima osposobljavanja te povezanim alatima;

8. ističe potrebu za redovitim, vanjskom i neovisnom ocjenom rezultata GAP-a III na svakoj razini i u svakoj fazi u pogledu postavljenih i mjerljivih ciljeva kao i za tim da se doprinos civilnog društva, nevladinih organizacija i drugih relevantnih dionika na terenu uzima u obzir na transparentan i uključiv način; traži sustavnu provedbu detaljnih rodni analiza i upotrebu rodno osjetljivih pokazatelja i statističkih podataka razvrstanih po spolu; ustraje u tome da bi se u ocjeni GAP-a III trebala evaluirati provedba svih politika EU-a relevantnih za vanjsko djelovanje EU-a; poziva na to da se u GAP III uključe jasni alati za praćenje ukupnih izdataka za rodnu ravnopravnost i da se ocijeni kvalitativni učinak tih inicijativa na promicanje rodne ravnopravnosti; očekuje da se u relevantni radni dokument hitno dodaju specifične i mjerljive osnovne i ciljne vrijednosti, pokazatelji i djelovanja koji nedostaju kao i odgovarajući planovi provedbe te rokovi za sve ciljeve; ističe važnost programiranja instrumenta Globalna Europa, koji nudi jedinstvenu priliku za operacionalizaciju ciljeva GAP-a III;

9. poziva misije i delegacije EU-a, države članice, partnerske zemlje te lokalne i regionalne vlasti da blisko surađuju na provedbi GAP-a III koristeći sve diplomatske i programske alate koji su im na raspolaganju i upotrebljavajući u tu svrhu odgovarajuće smjernice koje razvijaju i dijele delegacije; podsjeća da točke za kontakt o pitanjima rodne ravnopravnosti imaju središnje mjesto i poziva na jačanje njihove uloge i vidljivosti; pozdravlja uvođenje provedbenih planova na razini pojedinačnih zemalja i ustraje u tome da se svi oni objave i prevedu kako bi se osigurala dostupnost za lokalno civilno društvo i lokalne organizacije;

10. poziva Komisiju da ojača sinergiju s UN-om, partnerskim zemljama i međunarodnim dionicima kako bi zajednički napredovali i ispunili međunarodne ciljeve povezane s rodnom ravnopravnosti u Programu 2030. i njegovim ciljevima održivog razvoja, Pekinškoj deklaraciji i njenoj platformi za djelovanje te u programu djelovanja Međunarodne konferencije o stanovništvu i razvoju i konferencijama posvećenima njegovu preispitivanju;

11. poziva na uspostavu bliskih veza s lokalnim organizacijama civilnog društva, posebno onima koje se bore za prava žena i djevojčica, uključujući pripadnice ranjivih zajednica, te s ministarstvima kao i regionalnim i lokalnim vlastima u partnerskim zemljama kako bi se povećala učinkovitost provedbe GAP-a III i njegovih provedbenih planova na razini pojedinačnih zemalja te odgovornost zemalja za njihovu provedbu; nadalje, poziva na politiku na godišnjoj osnovi i na politički dijalog s Europskim parlamentom u vezi s provedbom GAP-a III koji bi obuhvaćao dionike, a posebno lokalne

četvrtak, 10. ožujka 2022.

vlasti, civilno društvo i organizacije žena; ponovo ističe poziv misijama i delegacijama EU-a na pokretanje konstruktivnog dijaloga s organizacijama civilnog društva te na razmjenu informacija o načinu na koji se njihov doprinos iskoristio i preveo u rodne politike;

12. pozdravlja usmjerenost GAP-a III na mlade kao pokretače promjene; poziva EU da se pobrine za to da žene i djevojčice kao i organizacije za prava žena i lokalne organizacije, pogotovo organizacije pod vodstvom djevojčica i mladih te one koje pružaju humanitarnu pomoć na prvoj liniji i kojima upravljaju žene, smisleno sudjeluju i imaju vodeću ulogu u provedbi GAP-a III u svojim zemljama, što će postići u vidu financiranja i osposobljavanja; ponovo ističe važnost te dodanu vrijednost stručnog znanja i dugoročnog angažmana s lokalnim aktivistima, lokalnim organizacijama i/ili drugim stručnjacima kao i relevantnim dionicima u području rodni pitanja kako bi se projekti u tom području prilagodili lokalnom socioekonomskom i kulturnom kontekstu;

13. poziva na jaču i sustavnu suradnju među dionicima uključenima u provedbu GAP-a III, među ostalim, i među glavnim upravama Komisije; snažno potiče države članice i delegacije EU-a da lokalne i regionalne vlasti smatraju ključnim akterima u razvojnoj politici s obzirom na to da su na demokratskoj razini koja je najbliža građanima i na najboljem položaju za promicanje rodne ravnopravnosti i održivog razvoja; naglašava potrebu za bliskom suradnjom s ruralnim zajednicama i vođama zajednica kako bi svugdje povećali doseg programa za rodnu ravnopravnost;

14. poziva na uključivanje posebnog cilja za financiranje organizacija za ženska prava i organizacija civilnog društva; poziva na višegodišnje, fleksibilno, izravno, primjereno i dostatno financiranje lokalnih organizacija civilnog društva i mreža u svoj njihovoj raznolikosti, posebno onih koje se bore za prava žena, djevojčica i drugih ranjivih zajednica, te organizacija za ljudska prava koje rade na poboljšanju pravnog okvira zemalja; poziva Komisiju da predloži pojednostavljene mehanizme i prakse financiranja kako bi se manjim lokalnim organizacijama omogućio pristup financijskim sredstvima EU-a za rodnu ravnopravnost; osuđuje sve oblike represije feminističkih aktivista, među ostalim i boraca za ljudska prava žena, te poziva sve vlade da štite i podržavaju civilno društvo i da surađuju s njim;

15. naglašava da su borci za ljudska prava žena u iznimno ranjivom položaju, osobito u područjima sukoba te sukobima i stanjima nakon sukoba; pozdravlja poziv na promicanje sigurnog okruženja za borce za ljudska prava žena i suradnju s njima te poziva Komisiju da ih zaštiti odgovarajućim mjerama i mehanizmima kao i da dodjeli namjenska sredstava delegacijama EU-a;

16. poziva delegacije EU-a da kada je riječ o aktivistima koji se bore za prava žena strogo provode Smjernice EU-a o borcima za ljudska prava, posebno u kontekstu njihove obveze izvještavanja o vladinim tijelima koja su odgovorna za kršenje ljudskih prava, te da po potrebi aktivistima pruže zakonita pravna sredstava; poziva potpredsjednika Komisije/ Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da svake godine izvješćuje Parlament o provedbi Smjernica EU-a o borcima za ljudska prava;

17. ističe da je za učinkovitu provedbu GAP-a III potrebno osigurati dostatno financiranje u procesu programiranja EU-a; potiče na bolju koordinaciju GAP-a III s drugim inicijativama, kao što je „Spotlight”, čiji bi se proračun trebao povećati i čiju učinkovitost treba unaprijediti u skladu s nedavnom srednjoročnom procjenom, oslanjajući se pritom na lekcije iz novog konteksta koji je stvorila pandemija bolesti COVID-19; pozdravlja inicijativu „Spotlight” i njezin cilj da se uklone svi oblici nasilja nad ženama i djevojčicama; poziva na obnavljanje sredstava dodijeljenih toj inicijativi po završetku trenutnog programa 2022. te na produljenje programa tijekom cijelog višegodišnjeg razdoblja financiranja i diljem podregija;

18. ističe da je cilj br. 5 održivog razvoja postizanje rodne ravnopravnosti i poboljšanje položaja svih žena i djevojčica te da se taj cilj treba horizontalno integrirati u različita područja u nadležnosti Unije; izražava žaljenje zbog toga što je cilj br. 5 održivog razvoja među tri cilja s najmanje financijske potpore; sa zadovoljstvom primjećuje da se u GAP-u III rodna ravnopravnost smatra međusektorskim prioritetom vanjskog djelovanja EU-a u njegovu radu na politikama i programima; ponovo ističe potrebu za primjerenom integracijom rodno osviještene politike u sve sektore djelovanja EU-a te da bi, u skladu s GAP-om III, prioriteti Globalne Europe u partnerskim zemljama kao i inicijative Tim Europa trebali biti rodno transformativni, naročito kada je riječ o humanitarnoj pomoći;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

19. pozdravlja činjenicu da će se u 85 % svih novih vanjskih djelovanja rodna pitanja morati odrediti kao važan ili glavni cilj; pozdravlja namjeru Europske komisije da 5 % novih programa vanjskog djelovanja ima za glavni cilj postizanje rodne ravnopravnosti; isto tako pozdravlja uključivanje barem jednog djelovanja po državi članici koje za glavni cilj ima rodnu ravnopravnost; podsjeća da je cilj od 5 % već arhiviran 2019. i poziva da se u GAP III uključe snažnije ambicije, povećana podrška i konkretno namjensko financiranje za rodno usmjerene inicijative; poziva na to da se 20 % službene razvojne pomoći u svakoj zemlji izdvaja za programe u kojima je rodna ravnopravnost jedan od glavnih ciljeva; poziva na to da se odredi konkretna ciljna vrijednost od 85 % sredstava službene razvojne pomoći EU-a koja se izdvaja za programe u kojima je rodna ravnopravnost glavni ili važan cilj; poziva EU i države članice, jer to ujedno od njih i očekuje, da se obvežu na to da se službena razvojna pomoć ne troši na projekte koji bi mogli poništiti postignuća u području rodne ravnopravnosti ili im naštetiti; ističe da bi postavljene ciljeve trebalo kvantificirati i namjenskim financiranjem, a ne samo postotkom programa;

20. apelira na Komisiju i ESVD da predvode svojim primjerom i da se usredotoče na vlastite unutarnje strukture; naglašava važnost rodno osjetljivog vodstva u postizanju rodne ravnopravnosti i pravilne provedbe GAP-a III; pozdravlja predanost jamčenju rodno uravnoteženog upravljanja u sjedištu ESVD-a i vanjskim službama Komisije, delegacijama EU-a te misijama zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP); međutim, izražava žaljenje zbog toga što je ESVD daleko od ostvarivanja cilja od 50 % žena na rukovodećim položajima i poziva trenutnog potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da prema planu u punom opsegu primjeni načelo rodne ravnopravnosti na svim hijerarhijskim razinama; pozdravlja obvezu uvođenja osposobljavanja o rodnoj ravnopravnosti i GAP-u III za sve rukovoditelje u glavnom stožeru i delegacijama EU te poziva na uvođenje navedene mjere kao obavezne te na njezino proširivanje na cjelokupno osoblje vanjskog djelovanja Unije;

21. primjećuje da bi ESVD trebao preuzeti vodeću ulogu u nastojanjima da rodna pitanja postanu ključna sastavnica vanjskog djelovanja te da bi trebao poticati i politički podupirati delegacije EU-a da učine isto na razini partnerskih zemalja; ističe da u mandatnim pismima i opisima radnih mjesta voditelja delegacija treba postojati posebno upućivanje na rodnu ravnopravnost, u okviru provedbe GAP-a III, te da je važno da delegacije EU-a i države članice sustavno surađuju i međusobno se savjetuju kako bi se osigurala potpuna integracija GAP-a i njegova rodno transformativnog i intersekcijskog pristupa utemeljenog na ljudskim pravima u planiranje višegodišnjih okvirnih programa; pozdravlja obvezu iz GAP-a III da se osigura da sve delegacije EU-a i glavni stožeri vanjskih službi imaju savjetnike za rodna pitanja/kontaktne osobe/točke za rodna pitanja, ali ističe da bi to trebala biti radna mjesta s punim radnim vremenom i dostatnim sredstvima za obavljanje zadataka; ponovo poziva na imenovanje savjetnika za rodna pitanja u vojne misije ZSOP-a;

22. poziva Komisiju i ESVD da prikupe relevantne podatke o ljudskim resursima raščlanjene po spolu kako bi se procijenili broj nominacija, kandidati koji su ušli u uži izbor, postupci odabira, produljenja ugovora i trajanje mandata kao i drugi kriteriji te pratio napredak i provodili sustavni razgovori sa ženama i pripadnicima skupina u nepovoljnom položaju o razlozima njihova napuštanja radnog mjesta;

23. izražava žaljenje zbog toga što je važno pitanje raznolikosti svrstano u portfelj savjetnika ESVD-a za rodna pitanja i raznolikost te poziva ESVD da prida potrebnu važnost rodnoj ravnopravnosti i Programu za žene, mir i sigurnost kao i raznolikosti i uključenosti te da uspostavi po jednu ulogu za svako od navedenih područja i osnaži te uloge, njihove mandate, resurse i ovlasti; poziva na imenovanje posebnog savjetnika za rodna pitanja u svakoj upravi ESVD-a koji će biti izravno podređen savjetniku ESVD-a za rodna pitanja i raznolikost kao i na poticanje osoblja na blisku suradnju s Europskim institutom za ravnopravnost spolova;

24. naglašava da je rodna ravnopravnost ljudsko pravo, ključno za održivi razvoj i pametna gospodarstva, i da od nje koristi imaju i žene i muškarci u svojoj njihovoj raznolikosti, uključujući i zajednicu LGBTIQI+; konstatira da drugi oblici nejednakosti produbljuju rodnu neravnopravnost; ističe da nejednakosti imaju dalekosežne socioekonomske posljedice na cjelokupna društva i da bi tu činjenicu u obzir trebali uzeti akteri koji se opiru promjenama; naglašava da će obveze EU-a biti učinkovitije ako se djelovanje EU-a provodi u skladu s intersekcijskim pristupom rodnoj ravnopravnosti; ponavlja poziv da se u svim mjerama EU-a vodi računa o intersekcijskim identitetima te da se prizna da žene i djevojčice u svojoj raznolikosti nisu jednako pogođene rodnom neravnopravnošću;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

25. pozdravlja uključivanje interseksionalnosti kao temeljnog načela GAP-a III, ali izražava žaljenje zbog nedostatka ciljeva, pokazatelja i posebnih mjera potrebnih za njegovo provođenje; ističe obvezu Komisije i ESVD-a da štite skupine u nepovoljnom položaju i da omoguće pripadnicima skupine LGBTIQ+ da ostvare svoja prava diljem svijeta;

26. pozdravlja to što se u GAP-u III upućuje na potencijal postupka pristupanja EU-u za promicanje rodne ravnopravnosti u zemljama kandidatkinjama i potencijalnim zemljama kandidatkinjama; naglašava potrebu za snažnim političkim dijalogom i tehničkom pomoći kako bi se rodna ravnopravnost uključila u politike proširenja i susjedstva; poziva Komisiju i ESVD da dodatno iskoriste pristupne pregovore kao sredstvo na temelju kojeg će proširenje odvijati u korist žena;

27. pozdravlja činjenicu da se GAP-om III pokušava riješiti pitanje iznimne ranjivosti žena i djevojčica migrantica; poziva da se posebna pozornost posveti položaju žena i djevojčica u pokretu, na migracijskim rutama ili u kampovima, a osobito poziva na to da im se zajamči pristup vodi, sanitarnim uslugama i higijeni, spolnom i reproduktivnom zdravlju i pravima te zdravstvenoj skrbi za majke;

Sedam područja djelovanja

Uklanjanje svih oblika rodno uvjetovanog nasilja

28. pozdravlja činjenicu da je prvo područje djelovanja GAP-a III usmjereno na uklanjanje svih oblika rodno uvjetovanog nasilja; poziva na intenzivniju primjenu snažnijeg, koordiniranog i holističkog djelovanja u borbi protiv femicida i svih vrsta rodno uvjetovanog nasilja nad ženama i djevojčicama na internetu i izvan njega, posebno u sukobima i kriznim situacijama, zbog kojih žene i djevojčice dopijevaju u ranjiviji položaj, i s posebnim naglaskom na žene i djevojčice za koje je veća vjerojatnost da će postati žrtvama nasilja, kao što su žene i djevojčice s invaliditetom; ističe da u cilju kriminalizacije svih oblika rodno uvjetovanog nasilja treba surađivati s partnerskim zemljama;

29. poziva na hitno djelovanje u pogledu uklanjanja glavnih uzroka nasilja nad ženama i djevojčicama uz primjenu rodno transformativnog i interseksijskog pristupa, osobito uzimajući u obzir da je tijekom pandemije došlo do velikog porasta femicida i drugih oblika rodno uvjetovanog nasilja; pozdravlja usmjerenost Komisije na promicanje prevencije koju ostvaruje na temelju osporavanja štetnih rodni normi; u tom pogledu ističe da je suradnja s partnerskim zemljama i organizacijama civilnog društva ključna u borbi protiv rodni stereotipa u svakom aspektu društvenog života; poziva delegacije EU-a i države članice da upotrijebe sva moguća diplomatska sredstva kako bi promicale donošenje zakonodavstva kojim se predviđa strukturna rodna ravnopravnost u svakom aspektu;

30. podsjeća da bi obvezna obuka za cjelokupno osoblje ESVD-a, Komisije, delegacija EU-a i misija i operacija ZSOP-a trebala obuhvaćati sveobuhvatne programe za identifikaciju žrtava seksualnog i/ili rodno uvjetovanog nasilja povezanog sa sukobima kao i programe njihova sprečavanja, uz obuku za cjelokupno osoblje EU-a, uključujući vojno i policijsko osoblje; snažno potiče EU da iskoristi sav moguć utjecaj da se pobrine za prijavljivanje, identifikaciju, kazneni progon i kažnjavanje počinitelja masovnih silovanja u ratu, u skladu s međunarodnim kaznenim pravom; podsjeća na to da se Rimskim statutom osigurava trajni pravni okvir za opsežno tretiranje seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja kao zločina protiv čovječnosti te stoga poziva EU da aktivno podrži neovisnu i ključnu aktivnost Međunarodnog kaznenog suda na političkom i financijskom planu; pozdravlja uključivanje seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja među kriterije za nametanje sankcija u okviru globalnog režima sankcija EU-a na području ljudskih prava te potiče države članice da se time učinkovito koriste;

31. ističe da prisilni i dječji brakovi predstavljaju kršenje ljudskih prava koje djevojčice čini naročito podložnima nasilju i zlostavljanju; podsjeća da je sakaćenje ženskih spolnih organa, koje broji 200 milijuna žrtava diljem svijeta i 500 000 žrtava samo u EU-u, međunarodno priznato kao kršenje ljudskih prava te da je svake godine najmanje tri milijuna djevojčica u riziku od genitalnog sakaćenja; ističe da su genitalno sakaćenje žena i prisilni brakovi napad na ljudsko dostojanstvo žena; poziva na integraciju mjera za povećanje razine osviještenosti o genitalnom sakaćenju žena i prisilnim brakovima te za njihovo sprečavanje, posebno u kontekstu sukoba i kriznih situacija; poziva Komisiju da osigura usklađeni dugoročan pristup okončanju prakse genitalnog sakaćenja žena unutar i izvan EU-a na temelju poboljšane sinergije između unutarnjih i vanjskih programa EU-a; ponavlja svoj poziv da se mjere za sprečavanje genitalnog sakaćenja žena uključe u sva područja politike u njezinu vanjskom djelovanju;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

32. podsjeća da žene i djevojčice predstavljaju većinu žrtava trgovanja ljudima i seksualnog iskorištavanja; poziva na snažnije vodstvo i nadzor Komisije i država članica kao i na intenzivniju međunarodnu suradnju kako bi se okončale navedene štetne prakse koje dovode do spomenutih oblika ropstva; podsjeća da se ranjivost žena u pogledu trgovanja ljudima i seksualnog iskorištavanja povećava u vremenima gospodarske krize, oružanih sukoba te u kriznim situacijama; poziva na daljnju integraciju borbe protiv trgovine ženama i djevojčicama u ciljeve GAP-a III i na veće sinergije sa Strategijom EU-a za borbu protiv trgovine ljudima (2021. – 2025.);

Osiguranje pristupa žena zdravstvu te spolnim i reproduktivnim pravima

33. ponovno ističe da su spolno i reproduktivno zdravlje i prava ljudska prava kao i temeljni elementi ljudskog dostojanstva i osnaživanja žena; izražava zabrinutost zbog nazadovanja u pogledu rodne ravnopravnosti i prava žena, sve učestalije ženomrzacke konzervativne retorike te porasta organiziranih vjerskih i drugih skupina, koji ugrožavaju poštovanje spolnog i reproduktivnog zdravlja i prava unutar i izvan Europske unije; naglašava da se povratom na ranije zakonodavne odredbe o pobačaju ugrožava zaštita zdravlja, prava i dostojanstva žena te se društveno i ekonomski najranjivije žene dovode u veću opasnost; primjećuje da bi EU na globalnoj razini trebao predvoditi svojim primjerom u pogledu promicanja spolnog i reproduktivnog zdravlja i prava bez prisile, nasilja, diskriminacije i zlostavljanja; stoga poziva sve države članice da osiguraju univerzalan pristup spolnom i reproduktivnom zdravlju i pravima na svojim teritorijima;

34. izražava žaljenje zbog toga što je u brojnim svjetskim regijama pristup uslugama u području spolnog i reproduktivnog zdravlja, uključujući sigurnom i zakonitom pobačaju, u velikoj mjeri ograničen i često kriminaliziran; osim toga, ističe da su najčešće žrtve toga siromašne žene, žene koje žive na ruralnim područjima i žene iz manjinskih skupina; ističe da naglasak treba staviti na sve dobne skupine, među ostalim na djevojčice i djevojke, te da im treba pružiti relevantne informacije, obrazovanje i pristup spolnom i reproduktivnom zdravlju i pravima, uključujući prenatalnu skrb, siguran i zakonit pobačaj te kontracepciju; ističe da je važno i dalje osporavati diskriminirajuće norme koje ženama, djevojčicama i LGBTQI+ osobama otežavaju ostvarivanje njihova spolnog i reproduktivnog zdravlja i prava kao i stereotipe koji dovode do diskriminacije marginaliziranih žena tijekom poroda;

35. naglašava važnost povećanja dostupnosti kontracepcijskih sredstava u partnerskim zemljama, posebno za djevojke adolescentske dobi; potvrđuje da sve žene i djevojčice adolescentske dobi imaju pravo same donositi slobodne i utemeljene odluke u pogledu svojeg spolnog i reproduktivnog zdravlja i prava; podsjeća da je kvaliteta zdravstvene skrbi za majke važan pokazatelj razvoja zemlje; smatra da bi EU trebao pomoći partnerskim zemljama da ispoštuju pravo na zdravlje u kontekstu trudnoće i poroda uspostavljanjem primjerenih zdravstvenih usluga za majke, čime bi se učinkovito smanjila smrtnost novorođenčadi kao i smrtni slučajevi povezani s komplikacijama tijekom poroda;

36. poziva na to da se GAP-om III u okviru humanitarne pomoći EU-a i država članica, i u vidu osposobljavanja humanitarnih aktera i financiranja, glavni prioritet daje rodnoj ravnopravnosti te spolnom i reproduktivnom zdravlju i pravima kao i preuzimanju odgovornosti te pristupu pravosuđu i pravnim sredstvima u slučajevima rodno uvjetovanog nasilja i kršenja spolnih i reproduktivnih prava;

37. poziva na to da se u GAP-u III spolnom i reproduktivnom zdravlju i pravima prida veća važnost s obzirom na to da je pandemija ostavila teške posljedice na živote žena i djevojčica u zemljama partnerima te im se u programiranju Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa dodijeli i istodobno koordinira adekvatno, fleksibilno, kontinuirano i ciljano financiranje; poziva Komisiju, Europsku službu za vanjsko djelovanje i države članice da spolno i reproduktivno zdravlje i prava smatraju prioritetom u postupku izrade programa vanjskog djelovanja EU-a, među ostalim i u zajedničkoj izradi programa; ističe ključnu ulogu nevladinih organizacija kao pružatelja usluga i zagovornika spolnog i reproduktivnog zdravlja i prava;

38. podsjeća na važnost spolnog i reproduktivnog zdravlja i prava za tijelo i autonomiju žena i djevojčica te insistira na tome da se s njima postupa kao s pitanjima iz domene javnog zdravlja dostupnima svima, bez diskriminacije; poziva na osiguravanje univerzalnog pristupa sveobuhvatnom spolnom odgoju prilagođenom dobi, učinkovitoj kontracepciji,

četvrtak, 10. ožujka 2022.

prevenciji HIV-a i spolno prenosivih infekcija te sigurnom i zakonitom pobačaju; poziva na to da se programima sveobuhvatnog spolnog odgoja rješavaju pitanja međuljudskih odnosa, seksualne orijentacije, rodne ravnopravnosti, rodni normi, sprečavanja rodno uvjetovanog nasilja i pristanka te da se pružaju informacije o pubertetu, menstrualnom ciklusu, trudnoći i porodu, kontracepciji i sprečavanju spolno prenosivih bolesti;

39. ističe da je u djelovanjima povezanim sa spolnim i reproduktivnim zdravljem i pravima potrebno u obzir uzeti dob, na primjer, osiguravanjem pristupačnih informacija i usluga prilagođenih mladima; ističe da bi EU trebao poticati partnerske zemlje na uključivanje tih pitanja u svoje nacionalne planove javnog zdravlja; poziva EU i države članice da se obvežu na ostvarivanje ciljeva GAP-a III u pogledu spolnog i reproduktivnog zdravlja i prava te da pripreme provedbene planove na razini zemalja u kojima se prednost daje spolnom i reproduktivnom zdravlju i pravima;

40. ustraje u tome da je nužno poticati pristup obrazovanju na svim razinama i u svim okolnostima kako bi se smanjio broj ranih brakova i adolescentskih trudnoća kao i ekonomska ovisnost; poziva na ulaganje većih napora u smanjivanje izostajanja kako bi se djevojkama koje postanu majke omogućilo da se vrate u školu, dovrše svoje obrazovanje te uključe na tržište rada;

41. poziva na mjere za borbu protiv izostanka djevojčica iz škole za vrijeme menstruacije poboljšanjem sanitarnih uvjeta, higijenskih usluga i struktura za menstrualnu higijenu u školskim prostorima te rješavanjem problema menstrualnog siromaštva i borbom protiv stigmatizacije u tom području, između ostalog, i radom sa ženama, djevojčicama, muškarcima i dječacima; poziva na veću sinergiju između programa usmjerenih na zdravlje, spolno i reproduktivno zdravlje i prava te na vodu, sanitarne i higijenske usluge u školama i individualnu potporu djevojčicama;

42. podsjeća na interseksijske nejednakosti i razlike koje postoje među ženama i muškarcima u pogledu pristupa zdravstvenoj skrbi i njezine kvalitete, s obzirom na to da se u sklopu zdravstvene skrbi i usluga ne vodi dovoljno računa o rodnoj dimenziji; poziva na osiguravanje univerzalnog pristupa informacijama te prevenciji, dijagnostici, skrbi i liječenju ženskih bolesti, kao što su endometriozna i rak vrata maternice, te spolno prenosivih bolesti kao što je HIV; poziva Europsku uniju da podrži provedbu Globalne strategije SZO-a za bržu eliminaciju raka vrata maternice;

43. poziva zemlje partnere da adekvatno financiraju i ojačaju svoje javnozdravstvene sustave te da provode istraživanja o zdravlju žena diljem svijeta kako bi unaprijedili znanje o pitanjima roda i spola u područjima prevencije bolesti, dijagnoze, liječenja i istraživanja; nadalje, poziva na podizanje razine osviještenosti među građanima o zdravstvenim pitanjima povezanim s rodom;

44. ističe da države članice trebaju usvojiti politiku javnog zdravlja kojom se poseban naglasak stavlja na promicanje zdravlja i na prevenciju bolesti jamčenjem besplatne, univerzalne i visokokvalitetne zdravstvene skrbi te osiguranjem dostupnosti potrebnih sredstava za suočavanje s glavnim problemima u području javnog zdravlja;

Promicanje ekonomske i socijalne ravnopravnosti i prava te osiguravanje autonomije žena i djevojčica

45. ponavlja da su kriza te gospodarske i društvene posljedice pandemije bolesti COVID-19 nerazmjerno utjecale na pristup žena tržištu rada; podsjeća na to da je važno i potrebno da EU podupre razvoj interseksijske rodne dimenzije i njezino uključivanje u sve planove oporavka nakon pandemije bolesti COVID-19 u partnerskim zemljama te u inicijative Tima Europa; naglašava potrebu za rodno osjetljivim odgovorom na bolest COVID-19 pri provedbi GAP-a III kako bi se uzele u obzir jedinstvene okolnosti žena i djevojčica i potaklo stvaranje prilika nakon krize; poziva Komisiju da uključi rodnu dimenziju i rodno transformativna djelovanja u sve mjere povezane s pandemijom bolesti COVID-19 u zemljama partnerima, između ostalog i u planove i mjere za oporavak, te da podupre projekte, posebno financijske, kako bi se njima obuhvatila dimenzija rodne ravnopravnosti; ističe da bi novi oblici financiranja kao što su rodne obveznice (engl. gender bonds) mogli oživjeti nacionalna gospodarstva i istovremeno omogućiti osnaživanje žena;

46. smatra da je rad ključan u borbi protiv nejednakosti; podržava kolektivno pregovaranje kao sredstvo ne samo poboljšanja radnih uvjeta nego i odgovaranja na problem neravnopravnosti muškaraca i žena;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

47. pozdravlja namjeru Komisije da zatraži usklađenost s relevantnim konvencijama Međunarodne organizacije rada (MOR) i UN-a o rodnoj ravnopravnosti u nadolazećoj reviziji Uredbe o općem sustavu povlastica; poziva Komisiju da rodnu ravnopravnost na učinkovit način uključi u sva poglavlja o trgovini i održivom razvoju i da zajamči da trgovina i ulaganja ne produbljuju rodnu neravnopravnost; ističe da bi u svim procjenama utjecaja povezanim s trgovinom trebalo voditi računa o stajalištima organizacija civilnog društva;

48. ustraje u tome da financijska potpora za žene treba ići ukorak s obrazovanjem, pristupom informacijama, jačanjem njihovih vještina i osvješćivanjem o njihovim temeljnim pravima;

49. poziva Komisiju i države članice da surađuju s partnerskim zemljama kako bi spriječile uznemiravanje žena u radnom okruženju i pronašle rješenje za taj problem te da potaknu ratifikaciju Konvencije MOR-a protiv nasilja i uznemiravanja (br. 190);

50. poziva da se u okviru GAP-a III promiču gospodarske aktivnosti žena i njihov pristup potrebnim ekonomskim i društvenim alatima, resursima i socijalnoj zaštiti, posebno u kontekstu kriznih situacija; ističe da je sudjelovanje žena u globalnom gospodarstvu važno za održivi razvoj te za održiv i uključiv gospodarski rast, koji su suštinski povezani s globalnim ciljem iskorjenjivanja siromaštva, kako je naveden u ciljevima održivog razvoja; poziva Komisiju i države članice da podupiru i promiču rodno osjetljive mehanizme socijalne zaštite, uključujući prijenose gotovinskih sredstava, kako bi se povećao kapacitet partnerskih zemalja za reakciju na krizne situacije i vanjske utjecaje;

51. poziva EU i partnerske zemlje da donesu mjere kako bi se pomoglo povećati izgleda žena za zapošljavanje i kako bi im se osigurala pristojna radna mjesta, pristup financiranju i poslovnim prilikama, među ostalim, podupiranjem lokalnih organizacija kojima upravljaju žene i poticanjem njihova sudjelovanja u sindikatima; ističe važnost poboljšanja pristupa, npr. mikrokreditima, kako bi se olakšali i potaknuli malo poduzetništvo i kreativnost žena;

52. ističe da treba razmotriti komplementarnost drugih mjera za osiguranje učinkovitosti, kao što su zaštita od rodno uvjetovanog nasilja i pristup dostojanstvenom radu i cjenovno pristupačnoj skrbi za djecu i starce; poziva EU i njegove države članice da osnaže i zaštite majke i očeve diljem svijeta te da surađuju s partnerskim zemljama kako bi se zajamčio odgovarajući roditeljski, očinski i roditeljski dopust kao i na to da uz ulaganja u usluge skrbi o djeci i obrazovanje donesu u praktične mjere kako bi se zajamčila ta zaštita;

53. naglašava da bi EU trebao podupirati stvaranje obvezujućeg instrumenta za poslovanje i ljudska prava u okviru UN-a kako bi se u potpunosti zajamčilo ostvarivanje ljudskih prava i prava žena;

54. poziva Komisiju i države članice da surađuju s partnerskim zemljama u financiranju i promicanju mjera kojima se nastoji riješiti problem nerazmjernog tereta neplaćenog rada koji snose žene te da podupiru mjere kojima se ženama koje rade u neformalnom gospodarstvu olakšava prijelaz u formalno gospodarstvo; ističe da bi žene i muškarci trebali ravnomjerno među sobom dijeliti obveze neplaćene skrbi i kućanske obveze; poziva na to da poduzmu konkretni koraci prema prepoznavanju, smanjenju i preraspodjeli neplaćene skrbi i rada u kućanstvu;

55. poziva na aktivno promicanje uloge žena i njihovog sudjelovanja u gospodarstvu i društvu te na priznavanje njihovih građanskih i zakonskih prava, među ostalim pravo vlasništva, pravo pristupa bankovnom kreditu i pravo sudjelovanja u različitim sektorima gospodarstva i političkom životu, u prvom redu u vidu promicanja rodno osjetljivih makroekonomskih politika; izražava žaljenje zbog činjenice da se u mnogim okolnostima ne poštuje pravo na jednaku plaću za jednak rad jednake vrijednosti, ni unutar ni izvan EU-a, čak i ako je utvrđen u zakonu, te ističe da treba odgovoriti na temeljni uzrok te diskriminacije;

56. ističe da je ključno da privatni sektor sudjeluje u postizanju ciljeva navedenih u GAP-u III te da se smatra odgovornim ako pri obavljanju poduzetničkih aktivnosti dođe do kršenja prava žena; poziva Komisiju da u svoj budući zakonodavni prijedlog o korporativnoj dužnoj pažnji uključi i rodnu perspektivu;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

57. ističe da je ekonomsko i socijalno osnaživanje žena ključno za održiv i uključiv razvoj i rast; poziva na globalno djelovanje da se djevojčicama i ženama osigura pristup visokokvalitetnom obrazovanju i kvalitetnom osposobljavanju u području vještina kao i da se osiguraju učinkoviti alati kojima bi im se olakšao pristup tržištu rada, naročito u kriznim situacijama ili u slučaju raseljavanja; toplo preporučuje da partnerske zemlje uz potporu iz proračuna EU-a povećaju ulaganja u kvalitetno i uključivo obrazovanje; ističe da se potpora iz proračuna EU-a, čija je učinkovitost u području obrazovanja već dokazana, i dalje upotrebljava kao preferirani način financiranja kako bi se osigurao pristup uključivom i kvalitetnom obrazovanju za sve u zemljama u razvoju; pozdravlja namjeru povećanja ukupnog iznosa sredstava za obrazovanje, pri čemu bi 10 % proračuna za humanitarnu pomoć bilo namijenjeno financiranju obrazovanja u kriznim situacijama;

58. naglašava potrebu za podupiranjem izdašnih ulaganja u zdravstvene i obrazovne usluge, cjenovno pristupačno stanovanje te siguran, cjenovno pristupačan i dostupan javni prijevoz u ruralnim i urbanim područjima kako bi se zadovoljile potrebe građana i doprinijelo neovisnosti, ravnopravnosti i emancipaciji žena; podsjeća da se posebna pažnja tim pitanjima mora posvetiti u nestabilnim zemljama i zemljama koje su izašle iz sukoba i u kojima će EU provoditi i razvojne projekte kako bi se riješili problemi nedostatnih prava žena na stanovanje, zemljište i vlasništvo;

59. izražava zabrinutost zbog povećanja digitalnog jaza između spolova u mnogim zemljama, koji onemogućuje jednak pristup informacijama i digitalnim uslugama; naglašava važnost promicanja digitalne pismenosti, ali i pristupa digitalnim alatima i njihove cjenovne pristupačnosti kao i njihovu važnost u pristupu tržištu rada; poziva na povećano i ciljano financiranje i stipendije kako bi se ženama i djevojčicama omogućio pristup visokom obrazovanju i strukovnom osposobljavanju, osobito u cilju promicanja digitalnog i tehnološkog obrazovanja djevojčica i sudjelovanja žena u području STEM-a, te kako bi se poduprli projekti koje vode žene; pozdravlja namjeru da se u okviru GAP-a III smanji digitalni jaz između žena i muškaraca i tako omogući istinski uključiva digitalna tranzicija;

60. podsjeća na to da se žene, a posebno one koje se suočavaju s intersekcijskom diskriminacijom, mogu susresti s poteškoćama u pristupu digitalnim uslugama i povezanoj infrastrukturi; poziva na to da se ženama i djevojčicama, pogotovo onima koje žive u ruralnim i udaljenim područjima, omogući bolji, univerzalan, siguran i zaštićen pristup digitalnim alatima i osposobljavanju u području njihove upotrebe;

61. ističe potrebu za potporom pružanju javnih i privatnih usluga u okviru rodno osjetljivih digitalnih kanala, tehnologija i usluga (npr. e-uprava, digitalne financijske usluge) kojima će se poboljšati uključenost i sudjelovanje žena i djevojčica u društvu; poziva države članice da se uhvate u koštac s problemom digitalne isključenosti svih ranjivih skupina u društvu te da im omoguće pristup obrazovanju u području informacijskih i komunikacijskih tehnologija, uzimajući pritom u obzir različite čimbenike koji određuju pristup žena obrazovanju kao i uspostavljajući besplatne digitalne pristupne točke;

62. traži da EU pruži potporu partnerskim zemljama za modernizaciju i digitalizaciju javne uprave kako bi se osiguralo da te zemlje imaju pouzdane podatke o stanovništvu u kojima je zabilježeno svako rođenje;

63. uviđa da izvanredne situacije, kao što su oružani sukobi i gospodarske krize te raseljavanje, dovode u pitanje obrazovanje i osposobljavanje žena i djevojčica; ponavlja da je pristup žena sredstvima za život i mogućnostima rada ozbiljno ugrožen tijekom izvanrednih situacija te stoga naglašava važnost dodjele potrebnih sredstava u takvim slučajevima, posebno lokalnim organizacijama koje vode žene i postojećim strukturama, kako bi se poboljšale strukture kojima se u dugoročnom razdoblju jamči ispravan razvoj njihova obrazovanja, vještina i pristupa radnim mjestima;

64. konstatira da nesigurnost opskrbe hranom asimetrično pogađa žene kao i da one posjeduju nerazmjerno manje zemljišta, stoke i druge imovine; poziva Komisiju i države članice da s ciljem osnaživanja žena u poljoprivredi podupru cilj postizanja rodne ravnopravnosti u prehrambenom i poljoprivrednom sektoru, financijske prilike te pristup osposobljavanju; napominje važnost podupiranja partnerskih zemalja u provedbi zakonskih, političkih i institucionalnih reformi kako bi se ženama omogućila jednaka prava na gospodarske resurse, a posebno pristup i kontrola nad zemljištem i drugim oblicima vlasništva;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

65. poziva EU da promiče gospodarske i trgovinske politike u skladu s ciljevima održivog razvoja i ciljevima GAP-a III; podsjeća na svoje prethodno stajalište o trgovini i rodnoj ravnopravnosti izneseno u Rezoluciji od 13. ožujka 2018. o rodnoj ravnopravnosti u trgovinskim sporazumima EU-a ⁽¹²⁾; poziva EU da i dalje podržava i uvodi trgovinske politike kojima se smanjuju socioekonomske razlike te osigurava visoka razina zaštite i poštovanja temeljnih sloboda i ljudskih prava, među ostalim rodne ravnopravnosti;

66. pozdravlja činjenicu da se u GAP-u III poziva na promicanje rodne ravnopravnosti u sklopu provedbe trgovinske politike EU-a; poziva Komisiju, Vijeće i ESVD da promiču i podupiru uključivanje posebnog poglavlja o rodu u sve trgovinske i investicijske sporazume EU-a, uključujući pritom i obveze promicanja rodne ravnopravnosti i osnaživanja žena; poziva Komisiju da u *ex ante* i *ex post* procjene učinka uključi utjecaj trgovinske politike i sporazuma EU-a s obzirom na rod;

67. ističe svoje prethodno stajalište kojim poziva na uključivanje posebnog poglavlja o trgovini i rodnoj ravnopravnosti te osnaživanju žena u nadolazećoj modernizaciji Sporazuma o pridruživanju između EU-a i Čilea; sa zanimanjem prati napredak u pogledu poglavlja o trgovini i rodnoj ravnopravnosti u pregovorima;

68. podsjeća na svoju Rezoluciju od 25. studenoga 2010. o ljudskim pravima i društvenim i okolišnim standardima u međunarodnim trgovinskim sporazumima ⁽¹³⁾;

69. konstatira da trgovinska politika nije rodno neutralna te da je bolje prikupljanje podataka iskazanih po rodu, zajedno s jasnim pokazateljima, potrebno kako bi se primjereno ocijenili različiti učinci trgovinske politike na žene i muškarce; ponovno poziva EU i države članice da slijede primjer paketa mjera koji je razvila Konferencija UN-a o trgovini i razvoju te da u *ex ante* procjene učinka i *ex post* evaluacije uključe rodni učinak trgovinske politike i trgovinskih sporazuma EU-a u pojedinim zemljama i sektorima; poziva Komisiju da surađuje s međunarodnim partnerima, kao što je Svjetska trgovinska organizacija (WTO), te lokalnim vlastima i organizacijama na prikupljanju podataka, analiziranju učinka trgovine na žene i iskorištavanju podataka za izradu konkretnih prijedloga za poboljšanje uloge žena u međunarodnom trgovinskom sustavu i promicanje uključivog gospodarskog rasta; naglašava da se pojačanom suradnjom među međunarodnim organizacijama kao što su WTO, Međunarodni trgovinski centar i UN te stvaranjem mreža koje uključuju akademsku zajednicu, organizacije civilnog društva i parlamente mogu postići bolja razmjena najboljih praksi i metoda za prikupljanje podataka te uključivanje rodne perspektive u području trgovine; ustraje na tome da rodna pitanja ne bi trebala biti ograničena na poglavlje o trgovini i održivom razvoju;

70. poziva Komisiju da se aktivno uključi u nedavno osnovanu neformalnu radnu skupinu WTO-a za trgovinu i rodna pitanja kako bi se na 12. ministarskoj konferenciji donijela odlučna ministarska deklaracija koja bi mogla poslužiti kao plan provedbe Deklaracije iz Buenos Airesa iz 2017.; naglašava da je neformalna radna skupina za trgovinu i rodna pitanja prvi korak prema trajnijoj platformi u WTO-u u svrhu rasprave o pitanjima povezanim s trgovinom i rodnom ravnopravnošću; poziva Komisiju da nastavi proaktivno surađivati s drugim članicama WTO-a kako bi se pridonijelo radu neformalne radne skupine i da razmotri mogućnost osnivanja stalne radne skupine;

71. podsjeća na svoj zahtjev Komisiji da sastav unutarnjih savjetodavnih skupina bude rodno uravnotežen, da se njihova nadzorna uloga dodatno proširi te da se u okviru svakog sporazuma o slobodnoj trgovini uspostavi odbor za trgovinu i rodnu ravnopravnost čija bi zadaća bila utvrđivanje nedostataka;

72. poziva Komisiju da pažljivo ocijeni učinak trgovinskih sporazuma na sektore s visokim postotkom radnica, kao što su odjevna industrija i poljoprivredna proizvodnja malih razmjera; podsjeća da je gospodarska kriza uzrokovana bolešću COVID-19 snažno utjecala na te sektore te povećala rizik od porasta nejednakosti, diskriminacije i iskorištavanja radnica;

⁽¹²⁾ SL C 162, 10.5.2019., str. 9.

⁽¹³⁾ SL C 99 E, 3.4.2012., str. 31.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

73. poziva Komisiju da osigura da je na raspolaganju dovoljno sredstava za promicanje temeljnih vrijednosti rodne ravnopravnosti u svojoj trgovinskoj i investicijskoj politici i da objavi dodijeljena sredstva te da se pobrine za to da tajništva institucija EU-a nadležnih za trgovinsku politiku i pregovore raspolazu dovoljnim znanjem i tehničkim kapacitetima za uključivanje rodne perspektive u cjelokupni postupak trgovinskih pregovora i oblikovanja politika uspostavom kontaktnih točaka za rodna pitanja;

74. poziva na uključivanje izvršivih odredbi u sva poglavlja o trgovini i održivom razvoju na temelju poštovanja temeljnih radnih standarda Međunarodne organizacije rada i relevantnih konvencija, osobito Konvencije br. 189 o radnicima u kućanstvu, Konvencije br. 156 o radnicima s obiteljskim obvezama, Konvencije o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena iz 1979., Konvencije br. 111 o diskriminaciji u pogledu zaposlenja i zanimanja, Konvencije br. 100 o jednakosti plaća radnika i radnica za rad jednake vrijednosti te Konvencije br. 190 protiv nasilja i uznemiravanja; isto tako poziva da se te konvencije uvrste na popis konvencija u preispitivanju posebnog dogovora o poticajima za održivi razvoj i dobro upravljanje (GSP+);

75. pozdravlja međunarodni sporazum s radionice Međunarodne organizacije za normizaciju (ISO) (ISO/IWA 34) o globalnim definicijama povezanim sa ženskim poduzetništvom, čiji je cilj olakšati oblikovanje politika, prikupljanje podataka te pristup izgradnji kapaciteta, financiranju i tržištima za ekonomsko osnaživanje žena;

76. pozdravlja sve što je Europska investicijska banka (EIB) dosad postigla kad je riječ o rodnoj ravnopravnosti u njezinim politikama kreditiranja te je poziva da uloži još više truda te da u svojem mandatu za vanjsko kreditiranje posebno i što je više moguće uzme u obzir političke ciljeve GAP-a III;

77. ističe da bi EIB i druge relevantne europske razvojne financijske institucije trebale bi biti u potpunosti usklađene s GAP-om III; poziva EIB da uzme u obzir ciljeve GAP-a III pri pružanju potpore poduzetnicima u partnerskim zemljama provođenjem ex ante procjena učinka koje bi se trebale provoditi za svaki projekt koji EIB financira; poziva i na stalno praćenjem operacija na terenu;

Poticanje sudjelovanja i vodstva žena, djevojčica i mladih žena

78. ističe važnost vodstva i sudjelovanja žena i djevojčica na svim razinama donošenja odluka te da je ravnopravno sudjelovanje žena u javnom i političkom životu od presudne važnosti za dobro upravljanje i oblikovanje politika; naglašava da je važno da žene pri pregovorima budu zastupljene na obje strane i na svim razinama vanjskog djelovanja; ponavlja da cijele zajednice imaju koristi od boljih i trajnijih rješenja kada su žene i djevojčice ravnopravno uključene u vodeće položaje; primjećuje da su žene nedovoljno zastupljene na svim razinama političkog i javnog života te da je napredak u tom smislu spor;

79. poziva na financiranje programa koji potiču osposobljavanje, građanski angažman i sudjelovanje žena, uključujući promicanje participativnih pristupa na razini zajednice i posebnih obrazovnih aktivnosti za djevojčice i mlade žene, s obzirom na to da njih diskriminacija najviše pogađa; poziva na uključivanje žena u sve razine donošenja odluka, vlasti, vodstva i položaja, što će se postići provedbom reforme javne uprave, programâ i aktivnosti kao što su umrežavanje, razmjene, mentorstvo i sponzorstvo, te se zalaže za to da se lokalne organizacije za prava žena i organizacije kojima su na čelu žene i koje pružaju humanitarnu pomoć na prvoj liniji uključe u strukture za humanitarnu koordinaciju i odlučivanje;

Uključivanje žena u mirovne i sigurnosne procese

80. naglašava važnost uloge žena i civilnog društva u promicanju dijaloga, stvaranju koalicija, mirovnom posredovanju i pružanju različitih perspektiva o tome što znače mir i sigurnost, posebno kada je riječ o sprečavanju i rješavanju sukoba te obnovi nakon sukoba; poziva EU da promiče veće sudjelovanje žena u održavanju mira i daljnjoj izgradnji mira te da podupre i prepozna žene, mlade žene, djevojčice i borkinje za ljudska prava kao ključne pokretače promjena kao i da im zajamči podršku i zaštitu; ističe da su poštovanje i puno ostvarenje ljudskih prava žena temelji demokratskog i uključivog društva;

81. pozdravlja integraciju Akcijskog plana EU-a za žene, mir i sigurnost u GAP III te poziva na njegovu učinkovitu provedbu; ističe važnu ulogu već uspostavljenih i uspješnih lokalnih inicijativa za izgradnju mira kojima su na čelu žene i borkinje za ljudska prava te poziva EU da podupre, unaprijedi i sustavno uključi te inicijative u savjetovanja za izgradnju mira, koordinaciju i proces donošenja odluka;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

82. poziva ESVD da provede sustavnu analizu sukoba s integriranom rodnom perspektivom koja se temelji na rodnoj analizi i rodno uključivoj analizi sukoba, posebno u pogledu misija i operacija u okviru ZSOP-a i aktivnosti u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći; naglašava potrebu za dostatnim sredstvima za izgradnju i jačanje stručnog znanja i kapaciteta EU-a za provođenje analiza rizika i sukoba s integriranom rodnom perspektivom, što bi trebalo uključivati obraćanje posebne pozornosti na rodnu ravnopravnost te osiguravanje smislenog sudjelovanja žena i skupina u nepovoljnom položaju;

83. ističe važnost povezivanja koncepta ljudske sigurnosti i rodno pristupa; poziva EU da primijeni koncept ljudske sigurnosti iz Rezolucije Opće skupštine UN-a 66/290 i iz svojeg Programa za žene, mir i sigurnost; ustraje u tome da sigurnost mora biti usredotočena na ljudske živote i njihovu zaštitu od prijetnji kao što su nasilje, nedostatak obrazovanja, zdravstvene skrbi, hrane ili ekonomske neovisnosti; poziva Komisiju, ESVD i države članice da razviju i promiču program UN-a za razoružanje; ustraje u postojanju feminističke vanjske politike o razoružanju i neširenju oružja;

84. naglašava da su žene nerazmjerno pogođene seksualnim nasiljem povezanim sa sukobima i drugim kršenjima ljudskih prava koja ne budu kažnjena, uključujući veći rizik od trgovine ljudima; ističe potrebu primjerene i cjelovite skrbi za žene i djevojčice žrtve seksualnog nasilja u zonama i zemljama u sukobu kao i učinkovite i brze odštete; primjećuje da taj sustav već dobro funkcionira ondje gdje se provodi te da omogućuje i ponovnu integraciju žrtava u društvo; podsjeća na važnost borbe protiv stigmatizacije žrtava; poziva na kontinuiranu potporu mjera kojima se ženama u područjima zahvaćenim sukobima i u kriznim situacijama osiguravaju paketi s ključnim potrebštinama za spolno i reproduktivno zdravlje i prava, u vidu financiranja organizacija na prvoj liniji obrane i organizacija kojima upravljaju žene;

85. podsjeća na to da oružani sukobi neproporcionalno utječu na žene i djevojčice; izražava žaljenje zbog uporabe seksualnog nasilja kao ratnog oružja i ustraje u tome da je potreban hitan odgovor na takvo nasilje kao i borba protiv nekažnjavanja, odnosno privođenje počinitelja pravdi; isto tako ističe da su žene često prve žrtve raseljavanja stanovništva u zonama sukoba, a često i gubitka ekonomske neovisnosti te nedostatka pristupa obrazovanju i pouzdanim uslugama u području spolnog i reproduktivnog zdravlja; ustraje u tome da je potrebno osigurati pristup obrazovanju i zapošljavanju za stanovništvo koje je raseljeno zbog sukoba i prirodnih katastrofa; poziva Komisiju i države članice da surađuju s partnerskim zemljama i njihovim oružanim snagama kako bi se osigurala propisna provedba Četvrte ženevske konvencije o zaštiti civilnih osoba u vrijeme rata s posebnim naglaskom na sprječavanje i kažnjavanje seksualnog nasilja;

86. izražava žaljenje zbog činjenice da se u GAP-u III u nedovoljnoj mjeri razmatra kulturna baština u svim zemljama kao i uloga žena u njezinoj zaštiti i razvoju; poziva Komisiju i ESVD da razviju programe usmjerene na zaštitu i prepoznavanje kulturne baštine i tradicija koje su razvile žene, a koje često ostaju neprimijećene, posebno tijekom cijelog ciklusa sukoba;

Osiguravanje rodno osjetljivog humanitarnog djelovanja

87. izražava žaljenje zbog toga što se komunikacijom Komisije o humanitarnom djelovanju EU-a: novi izazovi, ista načela (COM(2021)0110) u dovoljnoj mjeri ne obuhvaća pitanje rodne perspektive u humanitarnom okruženju; poziva Komisiju da iznese konkretnije prijedloge o posebnim rashodima, programima, praćenju i ocjeni aktivnosti povezanih s rodnom u humanitarnom okruženju te da razradi mjere za daljnji razvoj prilagođenog i učinkovitog rodno osjetljivog humanitarnog djelovanja EU-a, s obzirom na priliku koju predstavlja trostruko povezivanje humanitarne pomoći, razvoja i mira u zaštiti prava žena i djevojčica te promicanju rodne ravnopravnosti u svim kontekstima;

Izgradnja zelenog i digitalnog društva

88. pozdravlja uključivanje prioritetnog područja o klimatskim promjenama u GAP III, s obzirom na to da klimatske promjene nisu rodno neutralne i da produbljuju problem rodne neravnopravnosti, naročito kada je riječ o siromašnima, mladima i autohtonom stanovništvu, posebno u ranjivim okruženjima; cijeni odlučnost Unije da u pogledu rodne dimenzije djeluje u okviru zelene tranzicije uslijed intesekcijskog i nerazmjernog utjecaja klimatskih promjena na žene i djevojčice, pogotovo u zemljama u razvoju; ističe potrebu za uključivanjem, uvažavanjem i osnaživanjem žena i djevojčica pri izradi

četvrtak, 10. ožujka 2022.

i provedbi učinkovitih pristupa za ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu na njih u partnerskim zemljama, osiguravajući na taj način učinkovito i rodno transformativno djelovanje EU-a u području klime; poziva EU da bude primjer drugima tako što će bez odgode uključiti rodnu perspektivu i ciljeve rodne ravnopravnosti u europski zeleni plan i s njim povezane inicijative;

89. ponavlja da je rodna ravnopravnost preduvjet za održiv razvoj te za postizanje pravedne i poštene tranzicije pri kojoj nitko nije izostavljen; ponavlja stoga svoj zahtjev da se ubrzo nakon europskog zelenog plana uvede „diplomacija za ostvarenje zelenog plana” koja bi podrazumijevala rodnu i interseksijsku perspektivu i kojom bi se žene i djevojčice, uključujući žene pripadnice autohtonih naroda, uključile u donošenje strateških odluka o prilagodbi klimatskim promjenama;

90. ističe da su u brojnim regijama žene i njihove organizacije predvodnice u pronalaženju rješenja i osiguravanju stručnog znanja u području poljoprivrede, klime, energije i očuvanja bioraznolikosti te da isto djeluju na prvoj crti borbe protiv klimatskih promjena; poziva da ih se podupre primjerenim i fleksibilnim financiranjima, odredbama iz zakonodavnih okvira te pristupom zemljištu i resursima kao i suradnjom s privatnim i financijskim sektorom; ponovno ističe ulogu rodno osjetljive prilagodbe, uključujući klimatski pametnu poljoprivredu, smanjenje rizika od katastrofa, kružno gospodarstvo i održivo upravljanje prirodnim izvorima;

91. poziva na poticanje pristupa i osposobljavanja žena i djevojčica kada je riječ o digitalnim alatima kao i na promicanje prisutnosti žena u zanimanjima u području STEM-a;

92. ističe da su društvene mreže izvor rodno uvjetovane diskriminacije i uznemiravanja; ističe da vlade trebaju uložiti veće napore kako bi u većoj mjeri regulirale te mreže kao i digitalne platforme s ciljem borbe protiv rodno uvjetovanog nasilja na internetu i kiberzlostavljanja; uviđa da je to velika prepreka pristupu žena i djevojčica digitalnim prostorima i sudjelovanju u njima te da znatno otežava njihovo političko sudjelovanje, pogotovo za žene i djevojke s interseksijskim identitetima, koje prijavljuju veće stope uznemiravanja na internetu; poziva na uspostavu ciljanih mehanizama zaštite za žene na internetu i na veće sudjelovanje žena u osmišljavanju, proizvodnji i razvoju primjena umjetne inteligencije s ciljem borbe protiv perpetuiranja stereotipa i predrasuda; poziva na provedbu odgovarajućih odredbi kaznenog prava kako bi se suzbili zlostavljanje na internetu, prijeteće poruke, seksualno uznemiravanje i dijeljenje privatnih slika bez pristanka;

93. konstatira da e-trgovina ima potencijal povezivanja većeg broja poduzetnica s međunarodnim tržištima; ipak, poziva Komisiju da pruži potporu ženama u usvajanju novih tehnologija kao što je lanac blokova, kojima se na temelju njihove suradničke prirode, anonimnosti i učinkovitosti određenim ženama može pomoći u prevladavanju određenih diskriminirajućih pravnih i kulturnih prepreka u trgovini, poboljšanju njihova pristupa financiranju kao i u njihovu uključivanju u globalne lance vrijednosti;

Stvaranje istinske generacije ravnopravnosti

94. ponavlja vodeću ulogu koju Unija mora imati na multilateralnoj razini u podržavanju feminističke diplomacije kako bi se proveli međunarodni sporazumi koji obuhvaćaju prava žena i djevojčica te njihovo osnaživanje; poziva EU, njegove države članice, Komisiju i ESVD da se obvežu na postizanje napretka prema feminističkoj vanjskoj, sigurnosnoj i razvojnoj politici koja bi uključivala rodno transformativnu perspektivu te da rodnu ravnopravnost postavi kao ključni element svog vanjskog djelovanja i prioriteta;

95. pozdravlja 33 milijarde eura koje su vlade diljem svijeta, privatni sektor i civilno društvo obećali na Forumu generacijske ravnopravnosti u Parizu; poziva na uspostavu međunarodnog i učinkovitog sustava odgovornosti te poziva Komisiju na godišnje praćenje i konkretnu provedbu donesenih obveza;

96. podsjeća na obvezu Komisije da iz vanjskog proračuna izdvoji 4 milijarde eura za žene i djevojčice te poveća financiranje za organizacije žena; poziva na to da se te obveze pojase, primjereno prate i prenesu u praksu te da se utvrde jasne polazne i ciljne vrijednosti;

97. podsjeća na to da su međugeneracijski dijalog te uključivanje i sudjelovanje muškaraca i dječaka u promicanju rodne ravnopravnosti ključni za društvene promjene i postizanje istinske generacije ravnopravnosti;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

98. pozdravlja to što se u GAP-u III prepoznaje važnost aktivnog uključivanja muškaraca i dječaka u promicanje promjena u društvenim stajalištima i, samim time, širih strukturnih promjena; naglašava važnost stvaranja praktičnih načina za uključivanje muškaraca i dječaka kao pokretača promjena postavljanjem dodatnih pokazatelja i ciljeva vezanih uz njihovo uključivanje i osiguravanja pozitivnih rezultata GAP-a III i za muškarce i dječake;

o

o o

99. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću, Komisiji i potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

P9_TA(2022)0074

Vladavina prava i posljedice presude Suda Europske unije

Rezolucija Europskog parlamenta od 10. ožujka 2022. o vladavini prava i posljedicama presude Suda Europske unije (2022/2535(RSP))

(2022/C 347/13)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 2., članak 3. stavak 1., članak 4. stavak 3., članke 6., 7. i 13., članak 14. stavak 1., članak 16. stavak 1., članak 17. stavke 1., 3. i 8., članak 19. stavak 1. drugi podstavak i članak 49. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) te članke 265., 310., 317. i 319. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) 2020/2092 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o općem režimu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije ⁽¹⁾ („Uredba o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava”),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. ožujka 2021. o primjeni Uredbe (EU, Euratom) 2020/2092 o mehanizmu uvjetovanosti u pogledu vladavine prava ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. lipnja 2021. o stanju vladavine prava u Europskoj uniji i primjeni Uredbe (EU, Euratom) 2020/2092 o uvjetovanosti ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. srpnja 2021. o izradi smjernica za primjenu općeg režima uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir tužbu koju je Parlament podnio 29. listopada 2021. zbog propuštanja djelovanja u predmetu C-657/21, *Europski parlament / Komisija*, koji je trenutačno u tijeku pred Sudom Europske unije,
- uzimajući u obzir izvješća Komisije o vladavini prava od 30. rujna 2020. (COM(2020)0580) i od 20. srpnja 2021. (COM(2021)0700),
- uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća usvojene 11. prosinca 2020.,
- uzimajući u obzir sudsku praksu Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava,
- uzimajući u obzir presude Suda Europske unije od 16. veljače 2022. u predmetima C-156/21 i C-157/21 ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir odluku Suda Europske unije od 3. lipnja 2021. u predmetu C-650/18 kojom je odbijena tužba Mađarske protiv rezolucije Parlamenta od 12. rujna 2018. kojom je pokrenut postupak za utvrđivanje postojanja očite opasnosti da država članica teško prekrši vrijednosti na kojima se temelji Europska unija ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ SL L 433 I, 22.12.2020., str. 1.

⁽²⁾ SL C 494, 8.12.2021., str. 61.

⁽³⁾ SL C 67, 8.2.2022., str. 86.

⁽⁴⁾ SL C 99, 1.3.2022., str. 146.

⁽⁵⁾ Presuda od 16. veljače 2022., *Mađarska / Europski parlament i Vijeće Europske unije*, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97 i presuda od 16. veljače 2022., *Republika Poljska / Europski parlament i Vijeće Europske unije*, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98.

⁽⁶⁾ Presuda od 3. lipnja 2021., *Mađarska/Parlament*, C-650/18, ECLI:EU:C:2021:426.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- uzimajući u obzir rješenje Suda Europske unije od 14. srpnja 2021. i njegovu presudu od 15. srpnja 2021. ⁽⁷⁾, u kojima se navodi da stegovni sustav za suce u Poljskoj nije u skladu s pravom EU-a,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. rujna 2018. o prijedlogu kojim se Vijeće poziva da, u skladu s člankom 7. stavkom 1. Ugovora o Europskoj uniji, utvrdi da postoji očita opasnost da Mađarska teško prekrši vrijednosti na kojima se temelji Europska unija ⁽⁸⁾,
  - uzimajući u obzir obrazloženi prijedlog Komisije od 20. prosinca 2017. u skladu s člankom 7. stavkom 1. UEU-a u pogledu vladavine prava u Poljskoj: Prijedlog odluke Vijeća o utvrđivanju da postoji očita opasnost da Republika Poljska teško prekrši vladavinu prava (COM(2017)0835),
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 1. ožujka 2018. o odluci Komisije o aktiviranju članka 7. stavka 1. UEU-a u pogledu situacije u Poljskoj ⁽⁹⁾,
  - uzimajući u obzir pisma koja je Komisija 17. studenoga 2021. poslala Poljskoj i Mađarskoj u skladu s člankom 6. stavkom 4. Uredbe o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava,
  - uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika te Prilog VI. Poslovniku,
- A. budući da se Europska unija temelji na vrijednostima poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina, kako je utvrđeno člankom 2. UEU-a;
- B. budući da se, u skladu s Uredbom o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava, vladavina prava mora tumačiti u svjetlu vrijednosti i načela iz članka 2. UEU-a, koja uključuju temeljna prava i nediskriminaciju; budući da smatra da bi Komisija trebala upotrijebiti sve dostupne instrumente, uključujući Uredbu o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava, kako bi riješila problem kontinuiranog kršenja demokracije i temeljnih prava u cijeloj Uniji, uključujući napade na slobodu medija i novinare, migrante, prava žena, prava LGBTIQ osoba te slobodu udruživanja i okupljanja; poziva Komisiju da djeluje i da vodi računa o tome pri primjeni Uredbe o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava;
- C. budući da se očita opasnost od teškog kršenja vrijednosti iz članka 2. UEU-a od strane države članice ne odnosi samo na pojedinačne države članice u kojima se takav rizik materijalizira, već utječe i na druge države članice, njihovo uzajamno povjerenje te samu prirodu Unije i temeljna prava njezinih građana na temelju prava Unije;
- D. budući da se vrijednostima iz članka 2. UEU-a sam identitet Europske unije definira kao zajednički pravni poredak te stoga Europska unija mora moći braniti te vrijednosti u granicama svojih ovlasti koje su joj dodijeljene Ugovorima;
- E. budući da je Uredba o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava stupila na snagu 1. siječnja 2021. i da je od tog datuma u cijelosti obvezujuća te se izravno primjenjuje u svim državama članicama;
- F. budući da su u toj uredbi jasno utvrđeni njezina primjenjivost, svrha i područje primjene; budući da u skladu s člankom 17. stavkom 1. UEU-a Komisija „osigurava primjenu Ugovora i mjera koje na temelju njih donose institucije”;
- G. budući da činjenica da predsjednica Komisije nije bila nazočna na plenarnoj raspravi 16. veljače 2022. pokazuje nepoštovanje obveze Komisije da, ako se to od nje zatraži, prednost da svojoj nazočnosti na plenarnim sjednicama Parlamenta u odnosu na druga usporedna događanja ili pozive, kako je utvrđeno u Okvirnom sporazumu o odnosima između Europskog parlamenta i Europske komisije ⁽¹⁰⁾;

⁽⁷⁾ Rješenje potpredsjednika Suda od 14. srpnja 2021., *Europska komisija / Republika Poljska*, C-204/21 R, ECLI:EU:C:2021:593 i presuda od 15. srpnja 2021., *Europska komisija / Republika Poljska*, C-791/19, ECLI:EU:C:2021:596.

⁽⁸⁾ SL C 433, 23.12.2019., str. 66.

⁽⁹⁾ SL C 129, 5.4.2019., str. 13.

⁽¹⁰⁾ SL L 304, 20.11.2010., str. 47.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- H. budući da je predsjednica von der Leyen u svojoj izjavi za medije od 16. veljače 2022. najavila da će Komisija, uzimajući u obzir presude Suda Europske unije, u predstojećim tjednima donijeti smjernice kojima će se dodatno pojasniti kako se taj mehanizam primjenjuje u praksi;
- I. budući da primjena Uredbe o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava nije podložna donošenju smjernica, koje nisu dio Uredbe, i da se smjernicama ne smije potkopavati namjera suzakonodavaca, kao ni mijenjati, širiti ili sužavati područje primjene teksta Uredbe;
- J. budući da je svrha Uredbe o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava zaštititi proračun i financijske interese Unije od posljedica koje proizlaze iz povreda načela vladavine prava;
- K. budući da je neprihvatljivo da Komisija i Vijeće od prosinca 2021. odbijaju započeti pregovore o međuinstitucijskom sporazumu o jedinstvenom mehanizmu za demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava utemeljenom na dokazima koji bi se primjenjivao na razini EU-a, na što je Parlament pozvao u svojoj zakonodavnoj inicijativi od 7. listopada 2020.⁽¹¹⁾;
- L. budući da i dalje nisu ispunjena tri uvjeta za isplatu sredstava iz Mehanizma za oporavak i otpornost Poljskoj, koje je predsjednica Komisije spomenula 19. listopada 2021.;
- M. budući da u skladu s člankom 319. UFEU-a „Europski parlament, na temelju preporuke koju donosi Vijeće, daje razrješnicu Komisiji u odnosu na izvršenje proračuna“;
- N. budući da nas je aktualni rat u Ukrajini podsjetio na zajedničku dužnost da učinkovito štitimo demokraciju, vladavinu prava i naše vrijednosti utvrđene u članku 2. UEU-a, koristeći sva sredstva koja su nam na raspolaganju;
- O. budući da u skladu s člankom 234. UFEU-a Europski parlament ima pravo glasovati o nepovjerenju Komisiji;
- P. budući da je Komisija nažalost odlučila postupiti u skladu s neobvezujućim zaključcima Europskog vijeća od 11. prosinca 2020., iako bi trebala biti „potpuno neovisna“, a njezini članovi ne bi trebali tražiti ni primati „naputke od bilo koje vlade ili koje druge institucije, tijela, ureda ili subjekta“ (članak 17. stavak 3. UEU-a, članak 245. UFEU-a) te iako bi trebala biti „odgovorna Europskom parlamentu“ (članak 17. stavak 8. UEU-a) i osiguravati „primjenu Ugovorâ i mjera koje na temelju njih donose institucije“ (članak 17. stavak 1. UEU-a);
1. pozdravlja presude Suda Europske unije od 16. veljače 2022.⁽¹²⁾ i u njima iznesene zaključke da je mehanizam uvjetovanosti u pogledu vladavine prava u skladu s pravom EU-a, čime su potvrđene primjerenost pravne osnove i usklađenost režima s člankom 7. UEU-a i načelom pravne sigurnosti te nadležnosti EU-a u pogledu vladavine prava u državama članicama, te zaključak da tužbe koje su Mađarska i Poljska podnijele protiv Uredbe o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava treba odbiti;
2. poziva Komisiju da hitno djeluje i da odmah primijeni mehanizam uvjetovanosti u pogledu vladavine prava slanjem pisane obavijesti u skladu s člankom 6. stavkom 1. Uredbe o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava i da o tome izravno obavijesti Parlament te očekuje da svi događaji obuhvaćeni područjem primjene Uredbe u razdoblju od 14 mjeseci od njezina stupanja na snagu u siječnju 2021. moraju biti dio obavijesti; naglašava da je krajnje vrijeme da Komisija ispuni svoje dužnosti čuvarice Ugovora i da odmah reagira na ozbiljna kršenja načela vladavine prava koja su u tijeku u nekim državama članicama, a koja predstavljaju ozbiljnu opasnost za financijske interese Unije u pogledu pravedne, zakonite i nepristrane raspodjele sredstava EU-a, posebno u okviru podijeljenog upravljanja; upozorava na to da svako daljnje odgađanje može imati ozbiljne posljedice;
3. ističe da nedjelovanje i blagi pristup prema oligarhijskim strukturama i sustavnom kršenju vladavine prava oslabljuje cijelu Europsku uniju i narušava povjerenje njezinih građana; ističe da je potrebno osigurati da novac poreznih obveznika nikada ne završi u džepovima onih koji potkopavaju zajedničke vrijednosti EU-a;

⁽¹¹⁾ SL C 395, 29.9.2021., str. 2.

⁽¹²⁾ U predmetima C-156/21 i C-157/21, kako je prethodno navedeno.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

4. žali zbog neodgovarajućeg odgovora Komisije na presude Suda Europske unije od 16. veljače 2022. bez obzira na njezinu predanost dovršenju smjernica o primjeni mehanizma vladavine prava; međutim, ponavlja da je tekst Uredbe o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava jasan i da za njegovu primjenu nije potrebno dodatno tumačenje, kao i to da su zakonodavci nisu u tu svrhu delegirali nikakve ovlasti Komisiji; naglašava da je Sud Europske unije posebno priznao da države članice ne mogu tvrditi da nisu u mogućnosti dovoljno precizno odrediti bitni sadržaj Uredbe i zahtjeve koji iz nje proizlaze; u tom kontekstu ističe da postupak izrade smjernica, koje nisu pravno obvezujuće i nisu dio Uredbe, ni u kojem slučaju ne smije dovesti do daljnjeg kašnjenja u primjeni Uredbe te posebno naglašava da je Komisija dužna provoditi zakonodavstvo EU-a bez obzira na raspored održavanja izbora u državama članicama;
5. napominje da je Parlament u skladu s člankom 265. UFEU-a u listopadu 2021. pokrenuo postupak protiv Komisije pred Sudom Europske unije zbog njezina propuštanja djelovanja i neprimjene Uredbe, što je zatraženo u dvjema rezolucijama 2021., slijedom nezadovoljavajućih odgovora Komisije i njezina pokušaja da odugovlačenjem dobije na vremenu; podsjeća da je taj predmet⁽¹³⁾ trenutačno u fazi pisanog postupka, u kojoj uključene strane – Komisija i Parlament – svoje argumente podnose u pisanom obliku; žali zbog činjenice da Komisija još nije odgovorila na poziv Parlamenta da aktivira članak 6. stavak 1. Uredbe i da nije poslala pisane obavijesti predmetnim državama članicama, već je samo u studenome 2021. poslala zahtjeve za informacije Mađarskoj i Poljskoj;
6. žali zbog toga što Vijeće nije uspjelo ostvariti značajan napredak u provedbi vrijednosti Unije u tekućim postupcima u okviru članka 7. kao odgovor na prijeteće zajedničkim europskim vrijednostima u Poljskoj i Mađarskoj; ističe da su zbog neuspjeha Vijeća da djelotvorno primijeni članak 7. UFEU-a i dalje ugroženi integritet zajedničkih europskih vrijednosti, uzajamno povjerenje i vjerodostojnost Unije u cjelini; potiče francusko predsjedništvo i buduća predsjedništva da redovito organiziraju saslušanja; u tom pogledu pozdravlja prvo saslušanje koje je francusko predsjedništvo sazvalo 22. veljače 2022. i drugo saslušanje planirano za 30. svibnja 2022.; preporučuje da Vijeće dotičnim državama članicama, kao daljnje postupanje nakon saslušanja, uputi konkretne preporuke, kako je predviđeno u članku 7. stavku 1. UFEU-a, te da navede rokove za provedbu tih preporuka;
7. stoga poziva francusko predsjedništvo da ispuni svoju predanost „humanoj Europi” te da odlučno doprinese jačanju vladavine prava i zaštiti temeljnih prava, kako je utvrđeno u njegovu programu predsjedanja EU-om, u kojem se vladavina prava opisuje kao „ključni preduvjet za pravilno funkcioniranje Unije”; potiče francusko predsjedništvo da podrži brzu i pravilnu primjenu i provedbu Uredbe o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava;
8. ističe da je zbog sve većeg pogoršanja stanja u pogledu vladavine prava u nekim državama članicama potreban konstruktivan dijalog o daljnjem razvoju instrumenata EU-a u području vladavine prava;
9. naglašava da bi Komisija pri poduzimanju svih mjera u skladu s Uredbom trebala osigurati potpunu transparentnost te bi o tome trebala u potpunosti i pravodobno obavještavati Parlament, za razliku od pristupa koji je primijenila u studenome 2021. pri slanju pisama u kojima je u skladu s Uredbom tražila informacije;
10. poziva Komisiju da zajamči da krajnji primatelji ili korisnici sredstava EU-a ne budu lišeni koristi od sredstava EU-a u slučaju primjene sankcija u okviru mehanizma uvjetovanosti u pogledu vladavine prava, kako je navedeno u članku 5. podstavcima 4. i 5. Uredbe;
11. ističe da bi se mehanizam uvjetovanosti u pogledu vladavine prava trebao primjenjivati i na proračun Unije i na instrument NextGenerationEU; nadalje naglašava da bi se odobrenje nacionalnih planova u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost trebalo uvjetovati ispunjenjem svih 11 kriterija utvrđenih u članku 19. Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost i Prilogu V. toj uredbi; očekuje od Komisije da prije odobravanja sporazuma o partnerstvu i programa kohezijske politike isključi sve rizike povezane s programima u okviru kohezijske politike koji doprinose zloupotrebi sredstava EU-a ili kršenju vladavine prava; poziva Komisiju da strože primjenjuje Uredbu o zajedničkim odredbama i Financijsku uredbu kako bi se suzbilo diskriminirajuće korištenje financijskih sredstava EU-a, posebno kad je riječ o politički motiviranom korištenju sredstava;
12. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju prosljedi Komisiji, Vijeću i državama članicama.

⁽¹³⁾ C-657/21.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

P9_TA(2022)0075

Europski okvir za porez po odbitku

Rezolucija Europskog parlamenta od 10. ožujka 2022. o europskom okviru za porez po odbitku (2021/2097(INI))

(2022/C 347/14)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članke 12., 45., 49., 58., 63., 64., 65., 113., 115. i 116. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir Prijedlog direktive Vijeća od 11. studenoga 2011. o zajedničkom sustavu oporezivanja isplate kamata i licencije između povezanih trgovačkih društava različitih država članica (COM(2011)0714) koji je podnijela Komisija,
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2011/96/EU od 30. studenoga 2011. o zajedničkom sustavu oporezivanja koji se primjenjuje na matična društva i društva kćeri iz različitih država članica ⁽¹⁾ („Direktiva o matičnim društvima i društvima kćerima”),
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća (EU) 2016/1164 od 12. srpnja 2016. o utvrđivanju pravila protiv praksi izbjegavanja poreza kojima se izravno utječe na funkcioniranje unutarnjeg tržišta ⁽²⁾ i Direktive Vijeća (EU) 2017/952 od 29. svibnja 2017. o izmjeni Direktive (EU) 2016/1164 u pogledu hibridnih neusklađenosti s trećim zemljama ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2003/49/EZ od 3. lipnja 2003. o zajedničkom sustavu oporezivanja isplate kamata i licencije između povezanih trgovačkih društava različitih država članica ⁽⁴⁾ („Direktiva o kamata i licencijama”),
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2014/107/EU od 9. prosinca 2014. o izmjeni Direktive 2011/16/EU u pogledu obvezne automatske razmjene informacija u području oporezivanja ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća (EU) 2018/822 od 25. svibnja 2018. o izmjeni Direktive 2011/16/EU u pogledu obvezne automatske razmjene informacija u području oporezivanja u odnosu na prekogranične aranžmane o kojima se izvješćuje ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir prijedloge Komisije od 25. listopada 2016. o zajedničkoj osnovici poreza na dobit (COM(2016)0685) i od 25. listopada 2016. o zajedničkoj konsolidiranoj osnovici poreza na dobit (COM(2016)0683), paket mjera za digitalno oporezivanje ⁽⁷⁾ i stajalište Parlamenta o tim prijedlozima,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 18. svibnja 2021. naslovljenu „Oporezivanje poslovanja za 21. stoljeće” (COM(2021)0251),
- uzimajući u obzir svoje stajalište usvojeno u prvom čitanju od 11. rujna 2012. o Prijedlogu direktive Vijeća o zajedničkom sustavu oporezivanja isplate kamata i licencije između povezanih trgovačkih društava različitih država članica ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ SL L 345, 29.12.2011., str. 8.

⁽²⁾ SL L 193, 19.7.2016., str. 1.

⁽³⁾ SL L 144, 7.6.2017., str. 1.

⁽⁴⁾ SL L 157, 26.6.2003., str. 49.

⁽⁵⁾ SL L 359, 16.12.2014., str. 1.

⁽⁶⁾ SL L 139, 5.6.2018., str. 1.

⁽⁷⁾ Paket obuhvaća komunikaciju Komisije od 21. ožujka 2018. naslovljenu „Vrijeme je za uspostavljanje modernog, pravednog i učinkovitog poreznog standarda za digitalno gospodarstvo” (COM(2018)0146), Prijedlog direktive Vijeća od 21. ožujka 2018. o utvrđivanju pravila o oporezivanju dobiti trgovačkih društava od znatne digitalne prisutnosti (COM(2018)0147) koji je podnijela Komisija, Prijedlog direktive Vijeća od 21. ožujka 2018. o zajedničkom sustavu poreza na digitalne usluge kojim se oporezuju prihodi od pružanja određenih digitalnih usluga (COM(2018)0148) koji je podnijela Komisija i preporuke Komisije od 21. ožujka 2018. o oporezivanju dobiti trgovačkih društava od znatne digitalne prisutnosti (C(2018)1650).

⁽⁸⁾ SL C 353 E, 3.12.2013., str. 196.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- uzimajući u obzir svoju preporuku Vijeću i Komisiji od 13. prosinca 2017. nakon istrage o pranju novca, izbjegavanju plaćanja poreza i utaji poreza ⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir postupanje Komisije slijedom svake od navedenih rezolucija Parlamenta ⁽¹⁰⁾,
- uzimajući u obzir izvješće Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala od 23. rujna 2020. o sustavima porezne prijevare Cum/Ex i Cum/Cum te programima povrata poreza po odbitku,
- uzimajući u obzir preporuku Komisije od 19. listopada 2009. o postupcima za oslobađanje od poreza po odbitku ⁽¹¹⁾,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 11. studenoga 2011. o dvostrukom oporezivanju na jedinstvenom tržištu (COM(2011)0712),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 15. srpnja 2020. naslovljenu „Akcijski plan za pravedno i jednostavno oporezivanje kojim se podupire strategija oporavka” (COM(2020)0312),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 24. rujna 2020. naslovljenu „Unija tržišta kapitala za građane i poduzeća – novi akcijski plan” (COM(2020)0590),
- uzimajući u obzir Kodeks postupanja Komisije iz 2017. u vezi s porezom po odbitku,
- uzimajući u obzir izvješće Europskog nadzornog tijela za bankarstvo od 11. svibnja 2020. o sustavima porezne prijevare Cum/Ex i Cum/Cum te programima povrata poreza po odbitku,
- uzimajući u obzir konačno izvješće Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala od 23. rujna 2020. o preispitivanju Uredbe o zlouporabi tržišta,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije od 24. ožujka 2017. naslovljeno „Ubrzavanje uspostave unije tržišta kapitala: otklanjanje nacionalnih prepreka tokovima kapitala” (COM(2017)0147),
- uzimajući u obzir studiju Promatračnice EU-a za porez iz listopada 2021. naslovljenu „Učinci prihoda od globalnog minimalnog poreza: procjene po zemljama”,
- uzimajući u obzir studiju Promatračnice EU-a za porez od 22. studenoga 2021. naslovljenu „Novi oblici poreznog natjecanja u Europskoj uniji: Empirijska istraga”,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost ⁽¹²⁾,
- uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije od 22. siječnja 2021. naslovljen „Smjernice za države članice – Planovi za oporavak i otpornost” (SWD(2021)0012),
- uzimajući u obzir izjavu Uključivog okvira OECD-a i skupine G20 za smanjenje porezne osnovice i premještanje dobiti od 1. srpnja 2021. o rješenju s dva stupa kojim se odgovara na porezne izazove koji proizlaze iz digitalizacije gospodarstva,
- uzimajući u obzir projekt OECD-a za ugovorna oslobođenja i poboljšanje usklađenosti (TRACE),

⁽⁹⁾ SL C 369, 11.10.2018., str. 132.

⁽¹⁰⁾ Zajedničko daljnje postupanje od 16. ožujka 2016. u vezi s uvođenjem transparentnosti, koordinacije i konvergencije u politike poreza na dobit u Uniji i rezolucijama odbora TAXE 1, daljnje postupanje od 16. studenoga 2016. u vezi s rezolucijom Europskog parlamenta o odlukama o porezima i ostalim mjerama slične prirode ili učinka, daljnje postupanje iz travnja 2018. u vezi s preporukom odbora PANA, daljnje postupanje od 26. ožujka 2019. u vezi s rezolucijom o skandalu Cum-Ex i daljnje postupanje od 27. kolovoza 2019. u vezi s rezolucijom odbora TAX3.

⁽¹¹⁾ SL L 279, 24.10.2009., str. 8.

⁽¹²⁾ SL L 57, 18.2.2021., str. 17.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- uzimajući u obzir Komisijinu početnu procjenu učinka od 28. rujna 2021. o inicijativi naslovljenoj „Novi sustav EU-a za izbjegavanje dvostrukog oporezivanja i sprečavanje zlouporabe poreza u području oporezivanja po odbitku”,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. studenoga 2015. o odlukama o porezima i ostalim mjerama slične prirode ili učinka ⁽¹³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 6. srpnja 2016. o odlukama o porezima i ostalim mjerama slične prirode ili učinka ⁽¹⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 29. studenoga 2018. o skandalu Cum-Ex: financijski kriminal i nedostaci u postojećem pravnom okviru ⁽¹⁵⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 26. ožujka 2019. o financijskom kriminalu, utaji poreza i izbjegavanju plaćanja poreza ⁽¹⁶⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 21. siječnja 2021. o reformi EU-ova popisa poreznih oaza ⁽¹⁷⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. rujna 2021. o provedbi zahtjeva EU-a za razmjenu poreznih informacija: napredak, stečena iskustva i prepreke koje treba prevladati ⁽¹⁸⁾,
- uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku (A9-0011/2022),
- A. budući da države članice i dalje gube porezne prihode zbog štetnih poreznih praksi i da se prihod izgubljen zbog izbjegavanja plaćanja poreza na dobit procjenjuje na između 36 – 37 milijardi EUR ⁽¹⁹⁾ i 160 – 190 milijardi EUR godišnje ⁽²⁰⁾;
- B. budući da neovisna istraživanja ⁽²¹⁾ pokazuju da države članice EU-a kolektivno gube više prihoda od poreza na dobit jer oni odlaze drugim državama članicama EU-a umjesto trećim zemljama;
- C. budući da veliki priljevi naknada za licenciju, kamata ili dividendi u određenoj jurisdikciji upućuju na to da se dobit preusmjerava isključivo u svrhu smanjenja poreznog opterećenja;
- D. budući da se agresivne strukture poreznog planiranja mogu grupirati u tri glavna kanala: i. isplata licencije, ii. isplata kamata i iii. transfernih cijena ⁽²²⁾, čime se pokazuje važnost pasivnih tokova prihoda u izbjegavanju i utaji poreza;
- E. budući da su u sklopu Uključivog okvira OECD-a i skupine G20 za smanjenje porezne osnovice i premještanje dobiti dogovorene ključne sastavnice reforme međunarodnog poreznog sustava koja se sastoji od dva stupa kako bi se odgovorilo na izazove koji proizlaze iz digitalizacije gospodarstva, uključujući minimalnu efektivnu stopu poreza na dobit od 15 %;
- F. budući da je Promatračnica EU-a za porez procijenila da će provedba drugog stupa sporazuma OECD-a i skupine G20 dovesti do trenutnog povećanja poreznih prihoda za 27 država članica u iznosu od 63,9 milijardi EUR;

⁽¹³⁾ SL C 366, 27.10.2017., str. 51.

⁽¹⁴⁾ SL C 101, 16.3.2018., str. 79.

⁽¹⁵⁾ SL C 363, 28.10.2020., str. 102.

⁽¹⁶⁾ SL C 108, 26.3.2021., str. 8.

⁽¹⁷⁾ SL C 456, 10.11.2021., str. 177.

⁽¹⁸⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0392.

⁽¹⁹⁾ Izvješće Komisije od 18. svibnja 2021. naslovljeno „Godišnje izvješće o oporezivanju za 2021.”.

⁽²⁰⁾ Dover, R. et al., „Uvođenje transparentnosti, koordinacije i konvergencije u politike poreza na dobit u Europskoj uniji, prvi dio (*Bringing transparency, coordination and convergence to corporate tax policies in the European Union, Part I*): Procjena razmjera agresivnog korporativnog poreznog planiranja” (*Assessment of the magnitude of aggressive corporate tax planning*), Europski parlament, Glavna uprava za usluge parlamentarnih istraživanja, Odjel za europsku dodanu vrijednost, rujna 2015.

⁽²¹⁾ Tørsløv, T., Wier, L. i Zucman, G., „*The Missing Profits of Nations*”, radni dokument 24701, lipanj 2018., dostupno na: <https://www.nber.org/papers/w24701>

⁽²²⁾ https://ec.europa.eu/taxation_customs/system/files/2018-03/taxation_papers_71_atp_.pdf

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- G. budući da porez po odbitku može smanjiti rizik od utaje i izbjegavanja plaćanja poreza, ali može dovesti i do dvostrukog oporezivanja; budući da takav porez predstavlja izvor prihoda država članica za financiranje javne potrošnje te su učinkovit alat za osiguravanje domaće porezne osnovice i borbu protiv premještanja dobiti u jurisdikcije s niskim porezima;
- H. budući da bi promjene u sustavu poreza po odbitku na razini EU-a i država članica trebalo integrirati u postojeće i buduće odredbe o suzbijanju izbjegavanja poreza, kao što je provedba navedenog sporazuma u okviru Uključivog okvira OECD-a i skupine G20 za smanjenje porezne osnovice i premještanje dobiti;
- I. budući da porezne prijevare Cum-Ex i Cum-Cum uključuju povrat poreza na dividendu po odbitku na koje korisnici nisu imali pravo, što je prema procjenama porezne obveznike u razdoblju od 2000. do 2020. koštalo oko 140 milijardi EUR u 2020; budući da se većina tih zahtjeva smatra nezakonitima i da objave o njima predstavljaju dosad najveći skandal s poreznim prijevarama u Europskoj uniji;
- J. budući da složeni, dugotrajni, skupi i nestandardizirani postupci povrata povećavaju rizik od poreznih prijevara i izbjegavanja plaćanja poreza, kao što to pokazuju otkrića povezana s prijevarama Cum-Ex, uz istodobno povećanje administrativnog opterećenja za prekogranična ulaganja, posebno za mala i srednja poduzeća (MSP) i male ulagače, te mogu obeshrabiliti prekogranična ulaganja i stvoriti prepreku integraciji tržišta i napretku unije tržišta kapitala;
- K. budući da je stajalište Europskog parlamenta o uniji tržišta kapitala izneseno u njegovoj rezoluciji od 8. listopada 2020. naslovljenoj „Daljnji razvoj unije tržišta kapitala: poboljšanje pristupa financiranju na tržištima kapitala, posebno za MSP-ove, te daljnje jačanje sudjelovanja malih ulagatelja”⁽²³⁾; budući da je EU i dalje predan dovršetku unije tržišta kapitala i promicanju istinskog europskog tržišta koje potiče prekogranična ulaganja; budući da je Komisija u svojoj komunikaciji iz 2020. naslovljenoj „Unija tržišta kapitala za građane i poduzeća – novi akcijski plan” najavila cilj ublažavanja poreznog opterećenja u prekograničnim ulaganjima kao jednu od ključnih mjera;
- L. budući da je Komisija u prošlosti uvela neobvezujuće mjere za olakšavanje postupaka podnošenja zahtjeva za povrat poreza, uključujući Kodeks o postupanju u vezi s porezom po odbitku i preporuku o pojednostavnjenju postupaka za podnošenje zahtjeva za prekogranično oslobođenje od poreza po odbitku, što je polučilo tek ograničene rezultate; budući da se ni paket TRACE OECD-a⁽²⁴⁾ ne primjenjuje u velikoj mjeri;
- M. budući da je Komisija procijenila da su ukupni troškovi postupaka povrata poreza po odbitku 2016. iznosili oko 8,4 milijarde EUR, uglavnom zbog izgubljenih poreznih olakšica, troškova postupaka povrata i oportunističkih troškova⁽²⁵⁾, zbog čega su izgledi za prekogranična ulaganja manje privlačni;
- N. budući da se Direktivom o kamatama i licencijama (IRD) i Direktivom o matičnim društvima i društvima kćerima predviđa oslobođenje od određenih prekograničnih plaćanja koja se izvršavaju unutar EU-a i koja su povezana s kamatama, licencijama i dividendama od poreza po odbitku s ciljem ukidanja dvostrukog oporezivanja;
- O. budući da je Sud Europske unije 26. veljače 2019. donio presudu u nekoliko predmeta u vezi s danskim sustavom poreza po odbitku u pogledu dividendi i kamata koje danska poduzeća plaćaju poduzećima u drugim državama članicama EU-a, s važnim posljedicama za primjenu Direktive o kamatama i licencijama i Direktive o platnim uslugama; budući da ti predmeti potvrđuju važnost pouzdanih informacija o stvarnom vlasništvu i ekonomskoj svrsi primatelja pasivnog dohotka;

⁽²³⁾ SL C 395, 29.9.2021., str. 89.

⁽²⁴⁾ Uvodni govor Paula Gisbyja (Accountancy Europe) na javnom saslušanju pododbora FISC u Europskom parlamentu 27. listopada 2021.

⁽²⁵⁾ Izvješće Komisije od 24. ožujka 2017. naslovljeno „Ubrzavanje uspostave unije tržišta kapitala: otklanjanje nacionalnih prepreka tokovima kapitala” (COM(2017)0147).

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- P. budući da se u uvodnoj izjavi 3. Direktive o kamatama i licencijama navodi da je „potrebno osigurati da se isplate kamata i licencije oporezuju samo jednom u državi članici“;
- Q. budući da su pregovori o reviziji Direktive o kamatama i licencijama zaustavljeni u Vijeću od 2012. zbog različitih stajališta država članica o mogućnosti uključivanja efektivne minimalne porezne stope za licencije i kamate; budući da Komisija smatra da bi se prenošenjem drugog stupa Uključivog okvira OECD-a i skupine G20 za smanjenje porezne osnovice i premještanje dobiti trebao utrti put za dogovor o prijedlogu preinake Direktive o kamatama i licencijama koji se razmatra ⁽²⁶⁾;
- R. budući da se Komisija obvezala predložiti zakonodavnu inicijativu za uvođenje zajedničkog, standardiziranog sustava na razini EU-a za oslobođenje od poreza po odbitku na izvoru, popraćenog mehanizmom razmjene informacija i suradnje među poreznim upravama ⁽²⁷⁾;
- S. budući da su visoki standardi suradnje među državama članicama u pogledu oporezivanja, u granicama Ugovora i europskog pravnog okvira, i dalje ključni za zaštitu i očuvanje cjelovitosti jedinstvenog tržišta;

Okončanje prakse premještanja dobiti

1. napominje da je, unatoč stalnim naporima, sustav poreza po odbitku među državama članicama i dalje u velikoj mjeri rascjepkan kad je riječ o stopama i postupcima za oslobađanje, što je dovelo do rupa u zakonu i pravne nesigurnosti; nadalje napominje da se postojeći sustav zloupotrebljava za premještanje dobiti, da omogućuje agresivno porezno planiranje i stvara neželjeni učinak dvostrukog oporezivanja uz prepreke prekograničnim ulaganjima na jedinstvenom tržištu;
2. pozdravlja znatan napredak postignut posljednjih godina u borbi protiv štetnih poreznih praksi, i na razini EU-a i na međunarodnoj razini, pri čemu naglašava da je potrebna bolja primjena postojećih zakona i da bi, u svjetlu sve većih dokaza o prijenosu dobiti, štetnom poreznom natjecanju i prijevarama, posebno nakon otkrića prijevara CumEx, mogle biti potrebne zakonodavne mjere u nastojanju da se uklone porezne prepreke za prekogranična ulaganja;
3. pozdravlja sporazum postignut u sklopu Uključivog okvira OECD-a i skupine G20 o reformi koja se sastoji od dva stupa, uključujući globalnu minimalnu efektivnu stopu poreza na dobit; smatra da je to važan korak prema okončanju prakse premještanja dobiti u jurisdikcije s niskim porezima, smanjenju štetnog poreznog natjecanja među teritorijima i jamstvu da poduzeća plaćaju svoj dio poreza u svakoj jurisdikciji; napominje, međutim, da sporazum uključuje klauzule o izuzeću i isključenje de minimis te da je područje primjene usmjereno na multinacionalna poduzeća s ukupnim konsolidiranim prometom od najmanje 750 milijuna EUR;
4. zadovoljan je što je 137 zemalja i jurisdikcija podržalo sporazum postignut u sklopu Uključivog okvira OECD-a i skupine G20 o reformi koja se sastoji od dva stupa; sa zadovoljstvom primjećuje da su sve članice skupine G20 i OECD-a te sve države članice EU-a pristupile sporazumu; pozdravlja činjenicu da je Komisija predstavila zakonodavni prijedlog za provedbu drugog stupa u skladu sa sporazumom ubrzo nakon što je OECD izradio svoja ogledna pravila; poziva Vijeće da brzo donese taj prijedlog, uzimajući pritom u obzir stajalište Parlamenta, kako bi stupio na snagu 2023.; smatra da je ograničavanje poreznog natjecanja dio provedbe međunarodnog sporazuma;
5. podsjeća da porez po odbitku može biti obrambena mjera koju države članice poduzimaju protiv zemalja koje se nalaze na EU-ovu popisu nekooperativnih jurisdikcija u porezne svrhe; traži od Komisije da razmotri podnošenje zakonodavnog prijedloga kojim bi se poboljšale koordinirane obrambene mjere protiv zemalja uvrštenih na popis s obzirom na to da njihova diskrecijska primjena u pojedinačnim državama članicama nije bila učinkovita kako se očekivalo; u tom pogledu ističe da se mora uzeti u obzir i provedba sporazuma OECD-a i skupine G20, posebno drugog stupa;
6. ponavlja svoj zahtjev da Komisija podnese zakonodavni prijedlog poreza po odbitku na razini EU-a kako bi se zajamčilo da se plaćanja ostvarena u Uniji oporezuju barem jedanput prije nego izađu iz nje ⁽²⁸⁾; potiče Komisiju da u ovaj prijedlog uključi snažne mjere protiv zlouporabe;

⁽²⁶⁾ Komunikacija Komisije od 18. svibnja 2021. o oporezivanju poslovanja za 21. stoljeće (COM(2021)0251).

⁽²⁷⁾ Akcijski plan Komisije za pravedno i jednostavno oporezivanje kojim se podupire strategija oporavka.

⁽²⁸⁾ Rezolucija Europskog parlamenta od 6. srpnja 2016. o odlukama o porezima i ostalim mjerama slične prirode ili učinka, stavak 26.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

7. napominje da je jednostavan, dosljedan i pravedan porezni sustav ključan čimbenik za jačanje konkurentnosti EU-a; žali što je i dalje prisutno smanjenje porezne osnovice i premještanje dobiti budući da ne postoje ni zajednički porez po odbitku na izlazna plaćanja trećim zemljama ni zajednička pravila i postupci kojima se učinkovitije osigurava oporezivanje tokova dividendi, naknada za licencije i kamata unutar EU-a, uključujući moguću minimalnu efektivnu poreznu stopu; ističe da bi rješavanje problema premještanja dobiti trebalo biti jedna od glavnih zadataka EU-a u nadolazećim godinama;
8. podsjeća da je Komisija, u kontekstu europskog semestra i ocjene nacionalnih planova za oporavak i otpornost, utvrdila da je potrebno provesti više reformi kako bi se riješilo pitanje agresivnog poreznog planiranja u šest država članica, u kojima bi se nepostojanje ili ograničena primjena poreza po odbitku na izlazna plaćanja vjerojatno zloupotrijebila za agresivno porezno planiranje i proizvoljno biranje najpovoljnijeg ugovora;
9. poziva Komisiju da inzistira na provedbi preporuka u kontekstu Europskog semestra i ocjeni nacionalnih planova za oporavak i otpornost u pogledu agresivnog poreznog planiranja, a posebno isplate kamata, licencija i dividendi;
10. naglašava da sustav uspostavljen u okviru Direktive o kamatama i licencijama i Direktive o platnim uslugama, zajedno s nepostojanjem zajedničkih pravila i postupaka kojima se osigurava oporezivanje tokova dividendi, kamata i naknada za licenciju unutar EU-a, može dovesti do toga da ti tokovi napuste EU bez oporezivanja i dospiju u treće jurisdikcije s niskim porezima, što dovodi do znatnih gubitaka prihoda; naglašava da je to pitanje potrebno riješiti barem pravilima protiv smanjenja porezne osnovice;
11. poziva Komisiju i države članice da uspostave zajednički i standardizirani okvir poreza po odbitku kojim bi se smanjila složenost za ulagače, zaustavila praksa proizvoljnog biranja najpovoljnijeg ugovora i osiguralo da se sve dividende, kamate, kapitalni dobiti, isplate licencija, plaćanja profesionalnih usluga i odgovarajuća ugovorna plaćanja ostvarena u EU-u oporezuju po efektivnoj stopi;
12. podsjeća na svoje stajalište usvojeno u prvom čitanju 11. rujna 2012. o reviziji Direktive o kamatama i licencijama; žali zbog toga što je revizija te Direktive u Vijeću blokirana od 2012. zbog različitih stajališta država članica o mogućnosti uključivanja efektivne minimalne porezne stope za licencije i kamate; apelira na Vijeće da brzo nastavi i zaključi pregovore o Direktivi o kamatama i licencijama u svjetlu EU-ove provedbe drugog stupa;
13. napominje da se u situaciji u kojoj ne postoji efektivna minimalna porezna stopa na isplate dividendi dioničarima može poticati izbjegavanje plaćanja poreza; poziva Komisiju da analizira to pitanje i procijeni najbolje zakonodavne mogućnosti za njegovo rješavanje, uključujući mogućnost revizije Direktive o platnim uslugama;
14. podsjeća da nedavna istraživanja ⁽²⁹⁾ pokazuju velike razlike u primjeni poreza po odbitku u državama članicama – stope mogu varirati između 0 % i 35 % – te ukazuje na činjenicu da su stope poreza po odbitku u poreznim ugovorima često niže od standardnih stopa;
15. potiče sve države članice da dovrše ratifikaciju Multilateralne konvencije o provedbi mjera povezanih s poreznim ugovorima radi sprečavanja smanjenja porezne osnovice i premještanja dobiti; poziva Komisiju da standardize te Konvencije uključujući u reformu EU-ova popisa nekooperativnih poreznih jurisdikcija i njegovih kriterija;
16. potiče države članice da revidiraju sve važeće porezne ugovore potpisane s trećim zemljama kako bi se osigurala usklađenost s novim globalnim standardima; traži od Komisije da državama članicama predloži razmjernu mjeru u pogledu njihovih postojećih bilateralnih poreznih sporazuma kako bi se zajamčilo da uključuju opća pravila protiv zlouporabe;
17. poziva Komisiju da, u svjetlu poreznog pravila iz drugog stupa, procijeni kao izraditi smjernice EU-a za pregovore o poreznim sporazumima između država članica i zemalja u razvoju;

⁽²⁹⁾ Van 't Riet, M. and Lejour, A., „A Common Withholding Tax On Dividend, Interest And Royalties In The European Union”, 2020.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Jačanje borbe protiv prakse dividendne arbitraže

18. podsjeća da je u listopadu 2018. u jednoj istrazi otkriveno da je 11 država članica izgubilo do 55,2 milijarde EUR poreznih prihoda zbog prijevара CumEx i Cum-Cum, ali da je novim procjenama iz istrage objavljene u listopadu 2021. utvrđeno da gubitak javnih prihoda za razdoblje 2000. – 2020. iznosi oko 140 milijardi EUR; zabrinut je zbog toga što se ti programi i dalje iskorištavaju nauštrb javnih financija EU-a; zabrinut je zbog mogućeg postojanja drugih shema sa sličnim štetnim učinkom, kao što je Cum-Fake; napominje da je njemački sud u Karlsruheu u srpnju 2021. presudio da su programi Cum-Ex nezakoniti i stoga predstavljaju poreznu prijevаru;

19. prima na znanje istragu i završno izvješće Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) i Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA) o poreznim prijevarama Cum-Ex, Cum-Cum i povrata poreza po odbitku, koja je zatražio Parlament; poziva Komisiju da procijeni moguća rješenja za rješavanje tih programa, odnosno mogućnost poveživanja povrata poreza s temeljnom raspodjelom dividendi, posebno pomoću jedinstvenog identifikatora, i/ili tako što će se jednom subjektu u svakoj državi članici povjeriti odgovornost za ubiranje poreza po odbitku i izdavanje relevantne porezne potvrde kako bi se spriječio višestruki povrat poreza na isti porez po odbitku i da porezne uprave mogu lako otkriti zlouporabu u postupcima povrata;

20. naglašava da su otkrića u vezi s prijevarama Cum-Ex utjecala na integritet tržišta i povjerenje ulagača; poziva Komisiju da razmotri zaključke završnog izvješća Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) o preispitivanju Uredbe o zlouporabi tržišta kako bi se analiziralo je li došlo do njezina kršenja te da razmotri jesu li u tom pogledu potrebne izmjene te Uredbe; ističe da se europska tijela, uključujući Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo (EBA) i Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA), moraju provoditi svoje nadzorne odgovornosti;

21. poziva Komisiju da predloži mjere za poboljšanje suradnje i uzajamne pomoći između poreznih tijela, nadzornih tijela financijskih tržišta i, prema potrebi, tijela kaznenog progona u pogledu otkrivanja programa povrata poreza po odbitku i pokretanju istrage u vezi s njima; ističe preporuku Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) ⁽³⁰⁾ Komisiji da ukloni trenutačna pravna ograničenja za razmjenu informacija između tijela za nadzor financijskih tržišta i poreznih tijela; poziva Komisiju da u predstojećim zakonodavnim prijedlozima pruži pravnu osnovu za razmjenu relevantnih informacija između tih tijela, posebno za označavanje sumnjivih aktivnosti;

22. dijeli zabrinutost Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) da sustavi povrata poreza po odbitku često nisu ograničeni samo na EU ⁽³¹⁾ te stoga naglašava važnost kontinuirane međunarodne suradnje u tom području;

23. ističe napore Komisije i inicijative Parlamenta za jačanje porezne suradnje među državama članicama, primjerice program Fiscalis;

24. ističe da, iako je Direktivom Vijeća 2014/107/EU olakšana razmjena informacija, postoje i druge prepreke otkrivanju poreznih prijevара Cum-Ex i Cum-cum, uključujući kašnjenja u podmirivanju transakcija vrijednosnih papira, opseg razmjene informacija o kapitalnim dobitcima i nedovoljnu spontanu razmjenu informacija; podsjeća na preporuke iz Rezolucije od 16. rujna 2021. o provedbi zahtjeva EU-a za razmjenu poreznih informacija: napredak, stečena iskustva i prepreke koje treba prevladati;

25. naglašava da bi trebalo uzeti u obzir ulogu posrednika i poziva Komisiju i države članice da izrade odgovarajuće mjere kako bi se spriječila njihova uloga u olakšavanju zlouporabe i izbjegavanja plaćanja poreza; podsjeća da su Direktivom (EU) 2018/822 (DAC 6) uvedena pravila o obveznom otkrivanju prekograničnih aranžmana i obveze za posrednike da prijavljuju potencijalno štetne porezne aranžmane; poziva Komisiju da ocijeni u kojoj su mjeri ta pravila doprinijela otkrivanju štetnih poreznih aranžmana kao što su porene prijevаre Cum-cum i Cum-Ex te u kojoj su mjeri imala odvrćajući učinak;

26. poziva Komisiju da proširi obveznu razmjenu informacija na prakse dividendne arbitraže i sve informacije o kapitalnim dobitcima, uključujući odobravanje povrata poreza na dividende i kapitalne dobitke; nadalje, poziva Komisiju da procijeni učinak proširenja zahtjeva za izvješćivanje na prekogranične aranžmane za upravljanje imovinom klijenata koji su fizičke osobe, uzimajući u obzir administrativno opterećenje koje bi se stvorilo; u tom okviru ističe važnost točnih i potpunih informacija o stvarnim vlasnicima;

⁽³⁰⁾ Konačno izvješće Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala od 23. rujna 2020. o preispitivanju Uredbe o zlouporabi tržišta.

⁽³¹⁾ Ibid, stavak 617.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Uklanjanje prepreka prekograničnim ulaganjima na jedinstvenom tržištu

27. snažno pozdravlja namjeru Komisije da do kraja 2022. iznese prijedlog o uspostavi zajedničkog i standardiziranog sustava za porez po odbitku, popraćen mehanizmom za razmjenu informacija i suradnju među poreznim upravama država članica; isto tako potiče Komisiju da, uz potpuno poštovanje nadležnosti EU-a, radi na uklanjanju razlika u porezima po odbitku u EU-u;
28. traži da se tim prijedlogom razmotri potreba za usklađenom provedbom koja bi trebala zamijeniti porezne ugovore među državama članicama; poziva Komisiju da pruži smjernice o ugovornim odredbama kojima bi se države članice mogle koristiti u svojim bilateralnim sporazumima s trećim zemljama;
29. podsjeća na predanost Komisije dovršetku unije tržišta kapitala; u tom pogledu poziva Komisiju da do 2022. provede procjenu učinka provedbe mjera uključenih u akcijski plan pokrenut 2019.;
30. primjećuje da države članice još nisu na zadovoljavajući način provele preporuku Komisije o provedbi postupaka oslobađanja od poreza po odbitku na izvoru koji dobro funkcioniraju ili, ako to nije moguće, o uspostavi brzih i standardiziranih postupaka povrata, koja je izdana u okviru preporuke Komisije od 19. listopada 2009. o postupcima oslobađanja od poreza po odbitku;
31. potiče Komisiju da predloži zajednički i standardizirani postupak EU-a za povrat poreza po odbitku za sve države članice; ističe da bi takvo usklađivanje bilo posebno korisno malim ulagačima, koji često odustaju od dovršavanja postupaka povrata zbog previsokih troškova koji proizlaze iz tih razlika, te bi se time poboljšali jednaki uvjeti za sve;
32. poziva Komisiju da, među ostalim i u okviru tog usklađivanja, uvede pravila o izuzećima i odbicima te standardizirani format i postupak za zahtjeve za povrat i da riješi problem trenutnog nedostatka jedinstvene definicije „stvarnog vlasnika”, neusklađenosti rokova za podnošenje zahtjeva i povrat te jezičnih barijera; naglašava važnost sprječavanja mogućnosti prijevare u novom okviru;
33. smatra da je povrat poreza po odbitku i dalje uglavnom proces koji se temelji na papirnatim dokumentima, koji kao postupak ne samo da je sporiji i predstavlja veće opterećenje za porezne obveznike i dodatno otežava postupak za inozemne ulagače, već je i podložniji prijevarama; naglašava da se pravilnim funkcioniranjem, jednostavnim, brzim, standardiziranim i digitalnim postupcima povrata poreza po odbitku te poboljšanom suradnjom među nacionalnim poreznim upravama može smanjiti administrativno opterećenje, nesigurnost u prekograničnim ulaganjima i utaja poreza te istodobno ubrzati postupci za ulagače i porezna tijela, što predstavlja poboljšanje u odnosu na status quo;
34. prima na znanje potencijal tehnologije decentraliziranog vođenja evidencije transakcija (DLT) za povećanje učinkovitosti sustava oporezivanja po odbitku u svakoj zemlji, ali i za olakšavanje neometanih postupaka među različitim nacionalnim sustavima i sprečavanje prijevare; u tom pogledu poziva Komisiju da uzme u obzir postojeća digitalna rješenja u državama članicama, da procijeni kako iskoristiti tehnologije lanca blokova kako bi se spriječila utaja i izbjegavanje plaćanja poreza, uz potpuno poštovanje pravila EU-a o zaštiti podataka, te da razmotri uspostavu pilot-projekta; naglašava, međutim, da tehnologija sama po sebi ne može u potpunosti riješiti probleme koji proizlaze iz nedostatka zajedničkog okvira;
35. ističe da se Direktivom o platnim uslugama i Direktivom o kamatama i licencijama postupno ukidaju porezi po odbitku na isplate dividendi, kamata i licencija na razini povezanih poduzeća u EU-u koji dosežu određene pragove, u cilju smanjenja rizika od dvostrukog oporezivanja; napominje da se porezi po odbitku nastavljaju povećavati za ulagače koji nisu dosegli te pragove te da su postupci za oslobođenje od plaćanja poreza ili porezne olakšice u ovom slučaju uređeni ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja;
36. pozdravlja mogućnost koju je iznijela Komisija da uspostavi potpuno funkcionalan zajednički EU-ov sustav oslobađanja od poreza na izvoru, koji bi dugoročno mogao biti pouzdano rješenje; ističe da prelazak na tu vrstu sustava ne može biti štetan za borbu protiv zlouporabe poreza niti olakšati, izravno ili neizravno, premještanje dobiti u jurisdikcije s niskim porezima ili dvostruko neoporezivanje; naglašava da je preduvjet za oslobađanje od poreza na izvoru taj da određena država članica, u svakom slučaju, poštuje zakonodavstvo EU-a provedbom sporazuma postignutog u sklopu Uključivog okvira OECD-a i skupine G20;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

37. podsjeća na načelo OECD-a o oporezivanju poslovne aktivnosti tamo gdje se ona odvija; poziva Komisiju i države članice da analiziraju druge opcije kao što je alternativni sustav „oslobođenja od poreza na temelju rezidentnosti”, prema kojem bi država članica rezidentnosti u kojoj je dohodak prijavljen poreznim kreditima nadoknadila državi članici izvora sve poreze po odbitku, uz jamstvo da neće doći do dvostrukog oporezivanja i ograničavanjem rizika od zlouporabe;

38. prima na znanje inicijativu OECD-a TRACE koja ovlaštenim posrednicima omogućuje da traže povrat poreza po odbitku na portfeljna ulaganja; podsjeća da je samo jedna država članica provela projekt TRACE; potiče druge da procijene rezultate u pogledu smanjenja administrativnog opterećenja, učinka na porezne prihode i rizike od prijevara;

o

o o

39. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

P9_TA(2022)0076

Europski semestar za koordinaciju ekonomskih politika: godišnji pregled održivog rasta za 2022.**Rezolucija Europskog parlamenta od 10. ožujka 2022. o europskom semestru za koordinaciju ekonomskih politika: godišnji pregled održivog rasta 2022. (2022/2006(INI))**

(2022/C 347/15)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 121. stavak 2. i članak 136.,
- uzimajući u obzir Protokol br. 1 Ugovorima o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir Protokol br. 2 Ugovorima o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti,
- uzimajući u obzir Ugovor o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju u ekonomskoj i monetarnoj uniji,
- uzimajući u obzir Pariški sporazum Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama i ciljeve održivog razvoja,
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2011/85/EU od 8. studenoga 2011. o zahtjevima za proračunske okvire država članica ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU) br. 1177/2011 od 8. studenoga 2011. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1467/97 o ubrzanju i pojašnjenju provedbe postupka u slučaju prekomjernog deficita ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1173/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o učinkovitoj provedbi proračunskog nadzora u europodručju ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1174/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o provedbenim mjerama za ispravljanje prekomjernih makroekonomskih neravnoteža u europodručju ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1175/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1466/97 o jačanju nadzora stanja proračuna i nadzora i koordinacije ekonomskih politika ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 472/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o jačanju gospodarskog i proračunskog nadzora država članica europodručja koje su u poteškoćama ili kojima prijete ozbiljne poteškoće u odnosu na njihovu financijsku stabilnost ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ SL L 306, 23.11.2011., str. 41.⁽²⁾ SL L 306, 23.11.2011., str. 33.⁽³⁾ SL L 306, 23.11.2011., str. 1.⁽⁴⁾ SL L 306, 23.11.2011., str. 8.⁽⁵⁾ SL L 306, 23.11.2011., str. 12.⁽⁶⁾ SL L 306, 23.11.2011., str. 25.⁽⁷⁾ SL L 140, 27.5.2013., str. 1.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 473/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o zajedničkim odredbama za praćenje i procjenu nacrtu proračunskih planova i osiguranju smanjenja prekomjernog deficita država članica u europodručju ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) 2020/2092 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o općem režimu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije ⁽⁹⁾ („Uredba o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava”),
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost ⁽¹⁰⁾ (Uredba o RRF-u),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 27. svibnja 2020. naslovljenu „Europa na djelu: „Europa na djelu: oporavak i priprema za sljedeću generaciju” (COM(2020)0456),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 2. lipnja 2021. naslovljenu „Koodinacija ekonomskih politika u 2021.: prevladavanje pandemije bolesti COVID-19, potpora oporavku i modernizacija gospodarstva” (COM(2021)0500),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 4. ožujka 2021. naslovljenu „Akcijski plan za provedbu europskog stupa socijalnih prava” (COM(2021)0102),
- uzimajući u obzir Socijalnu obvezu iz Porta koju su 7. svibnja 2021. potpisali Vijeće, Komisija, Parlament i socijalni partneri,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 24. studenoga 2021. naslovljenu „Godišnji pregled održivog rasta 2022.” (COM(2021)0740),
- uzimajući u obzir Komisijino izvješće od 24. studenoga 2021. naslovljeno „Izvješće o mehanizmu upozoravanja za 2022.” (COM(2020)0741) i Komisijinu Preporuku od 24. studenoga 2021. za preporuku Vijeća o ekonomskoj politici europodručja (COM(2020)0742),
- uzimajući u obzir izvješće Europskog odbora za systemske rizike od 16. veljače 2021. naslovljeno „Utjecaj mjera potpore za zaštitu realnog gospodarstva od pandemije bolesti COVID-19 na financijsku stabilnost”,
- uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije od 27. svibnja 2020. „Utvrđivanje potreba za oporavak Europe”,
- uzimajući u obzir jesensku gospodarsku prognozu Komisije od 11. studenoga 2021.,
- uzimajući u obzir procjenu Europskog fiskalnog odbora od 16. lipnja 2021. o fiskalnoj politici prikladnoj za europodručje u 2022.,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 6. lipnja 2021. naslovljenu „Nadzor Europskog parlamenta nad aktualnom procjenom nacionalnih planova za oporavak i otpornost koju provode Komisija i Vijeće”,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. studenoga 2020. o Planu ulaganja za održivu Europu – Kako financirati zeleni plan,
- uzimajući u obzir godišnje izvješće Europskog fiskalnog odbora od 10. studenoga 2021.,

⁽⁸⁾ SL L 140, 27.5.2013., str. 11.

⁽⁹⁾ SL L 433 I, 22.12.2020., str. 1.

⁽¹⁰⁾ SL L 57, 18.2.2021., str. 17.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 8. srpnja 2021. o reviziji makroekonomskog zakonodavnog okvira za snažniji učinak na europsko realno gospodarstvo, poboljšanu transparentnost donošenja odluka i demokratsku odgovornost ⁽¹⁾,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 1. ožujka 2022. o ruskoj agresiji na Ukrajinu ⁽¹²⁾,
  - uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir mišljenja Odbora za proračune i Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku (A9-0034/2022),
- A. budući da europski semestar ima važnu ulogu u koordinaciji gospodarskih i proračunskih politika u državama članicama i time štiti makroekonomsku stabilnost ekonomske i monetarne unije; budući da se tim procesom ne bi trebali zanemariti ciljevi europskog stupa socijalnih prava i europskog zelenog plana, kao ni druga pitanja povezana s financijskim sektorom i oporezivanjem; budući da integracija tih pitanja ne bi smjela umanjivati uglavnom ekonomsku i fiskalnu prirodu europskog semestra;
- B. budući da se prema zimskoj ekonomskoj prognozi Komisije očekuje da će stopa rasta BDP-a u 2022. iznositi 4,0 % BDP-a i za europodručje i za svih 27 država članica EU-a, ali se očekuje da će 2023. pasti na 2,7 % za europodručje odnosno 2,8 % za 27 država članica EU-a;
- C. budući da zimska ekonomska prognoza Komisije pokazuje znatne razlike u brzini oporavka među državama članicama u 2021., uz razlike u rastu BDP-a u rasponu od 2,8 % do 13,7 %;
- D. budući da je kriza uzrokovana pandemijom bolesti COVID-19 dovela do povećanja socijalnih, teritorijalnih, međugeneracijskih, gospodarskih i rodno uvjetovanih nejednakosti;
- E. budući da je prema zimskoj ekonomskoj prognozi Komisije prosječna stopa nezaposlenosti u europodručju tijekom 2021. pala na 7,0 %, a u svih 27 država članica EU-a na 6,4 %;
- F. budući da je zbog dosad nezabilježene gospodarske recesije 2020. i mjera poduzetih kao odgovor na pandemiju udio državnog duga u BDP-u 2021. porastao na 100 % u europodručju i 92,1 % u 27 država članica EU-a;
- G. budući da su za povećanje produktivnosti i globalne konkurentnosti EU-a potrebne strukturne, socijalno uravnotežene i održive reforme kojima se potiče rast te odgovarajuća razina ulaganja;
- H. budući da gospodarski oporavak nakon pandemije zahtijeva brzu i učinkovitu provedbu Mehanizma za oporavak i otpornost; budući da bi se svi planovi za oporavak i otpornost trebali odnositi na svaki od šest stupova te na opće i posebne ciljeve Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost te poštovati njezina horizontalna načela;
- I. budući da su tijekom postupka europskog semestra utvrđena problematična područja povezana s vladavinom prava;
- J. budući da su aspekti povezani s mogućom budućnošću fiskalnog okvira EU-a obrađeni u posebnom izvješću o vlastitoj inicijativi Europskog parlamenta;
- K. budući da su aspekti zapošljavanja i socijalne politike godišnjeg pregleda održivog rasta obrađeni u dvostrukom izvješću Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja Parlamenta naslovljenom „Europski semestar za usklađivanje ekonomske politike: aspekti zapošljavanja i socijalne politike u godišnjem pregledu održivog rasta za 2022.“;
- L. budući da će aspekti povezani s primjenom Mehanizma za oporavak i otpornost biti obrađeni u posebnom izvješću o vlastitoj inicijativi Europskog parlamenta;

⁽¹⁾ SL C 99, 1.2.2022., str. 191.

⁽¹²⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0052.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Gospodarski izgledi za EU

1. konstatira da se europsko gospodarstvo od strašnih posljedica globalne pandemije uzrokovane bolešću COVID-19 oporavlja brže od očekivanog; ističe ključnu važnost koju pravodobne i inovativne političke intervencije imaju i koje će i dalje imati u ublažavanju posljedica pandemije za europsko gospodarstvo;
2. naglašava da će sukob u Ukrajini i stroge sankcije protiv Ruske Federacije neizbježno imati negativne učinke na gospodarstvo EU-a; poziva Komisiju da utvrdi i omogućiti sredstva i načine rješavanja ekonomskih i socijalnih posljedica sankcija;
3. zabrinut je zbog pojave novih varijanti, lokaliziranih ograničenja kretanja zbog pandemije, povećanih cijena energije, inflacijskog pritiska, poremećaja na strani ponude i novog nedostatka radne snage; napominje da bi ti rizici mogli stvoriti znatnu neizvjesnost i ugroziti izgledi za gospodarski rast u nadolazećim mjesecima i odgoditi prijelaz na održivije, digitalno, konkurentno gospodarstvo otporno na promjene u budućnosti;
4. napominje da se očekuje da će sve države članice do kraja 2022. dosegnuti razinu proizvodnje koju su imale prije pandemije; zabrinut je zbog činjenice da se brzina oporavka razlikuje među državama članicama i regijama, uz znatne razlike i nejednakosti među državama članicama u 2021.; napominje, međutim, da se očekuje da će oporavak biti ujednačeniji 2022. i 2023.; ističe činjenicu da su predviđene stope rasta za EU 2022. i 2023. niže od predviđenog globalnog gospodarskog rasta BDP-a;
5. uviđa da je kriza izazvana pandemijom bolesti COVID-19 bila posebno teška za poduzeća, uglavnom mala i srednja poduzeća (MSP-ove), u turizmu, ugostiteljstvu i kulturi; naglašava da su države članice koje su više ovisile o tim uslugama pretrpjele najteže ekonomske posljedice;
6. prepoznaje ideju europske solidarnosti na kojoj se temelji uspostava Mehanizma za oporavak i otpornost; ističe da će transparentno i uspješno uvođenje Mehanizma za oporavak i otpornost pomoći da gospodarstva i društva EU-a postanu bogatija, održivija, uključivija, konkurentnija, otpornija i bolje pripremljena za zelenu i digitalnu tranziciju te će doprinijeti poticanju ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije;

Odgovorne i održive fiskalne politike

7. napominje da će se opća klauzula o odstupanju iz Pakta o stabilnosti i rastu nastaviti primjenjivati i u 2022., a njezina deaktivacija očekuje se od 2023. pod uvjetom da prestane temeljno opravdanje njezine aktivacije;
8. smatra da je nužna revizija okvira gospodarskog upravljanja EU-a; slaže se s Europskim fiskalnim odborom da je važno utvrditi jasan put prema revidiranom fiskalnom okviru, po mogućnosti prije deaktivacije opće klauzule o odstupanju;
9. prima na znanje namjeru Komisije da pruži smjernice o fiskalnim politikama za razdoblje koje prethodi deaktivaciji opće klauzule o odstupanju, odražavajući specifičnu gospodarsku situaciju svake države članice i rasprave o okviru gospodarskog upravljanja; u tom pogledu podsjeća na svoju Rezoluciju od 8. srpnja 2021. o reviziji makroekonomskog zakonodavnog okvira;
10. uvjeren je da je koordinacija nacionalnih fiskalnih politika i dalje ključna za podupiranje oporavka; napominje da se predviđa da će opći smjer fiskalne politike, uzimajući u obzir nacionalne proračune i Mehanizam za oporavak i otpornost, u 2022. i dalje biti poticajan za oporavak i da će osigurati postupan prijelaz u fiskalnoj politici; slaže se s Komisijom da bi države članice s niskim ili srednjim razinama duga trebale težiti ili zadržati poticajni smjer fiskalne politike, a države članice s visokim razinama duga iskoristiti Mehanizam za oporavak i otpornost za financiranje dodatnih ulaganja za potporu oporavku, istodobno provodeći razboritu fiskalnu politiku kojom se neće, međutim, spriječiti javna ulaganja koja su potrebna za financiranje sektora od strateške važnosti za oporavak i otpornost europskih gospodarstava i društava; slaže se s Komisijom da bi sve države članice trebale očuvati ili općenito očuvati svoja nacionalna ulaganja;
11. naglašava da su i državni prihodi i državna potrošnja ključni za jamčenje održivosti javnih financija; poziva države članice da poduzmu mjere za borbu protiv poreznih prijevара, izbjegavanja plaćanja poreza, utaje poreza i pranja novca te da provode održive i socijalno uravnotežene reforme kojima se potiče rast;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Uravnotežene, uključive i održive strukturne reforme i ulaganja kojima se potiče rast

12. smatra da je ključno koordinirati napore u području nacionalnih reformi i ulaganja te razmjenu najboljih praksi kako bi se povećala konvergencija i otpornost naših gospodarstava, promicao održiv i uključiv rast te poboljšali institucionalni okviri za povećanje nacionalne predanosti i odgovornosti;

13. naglašava da Mehanizam za oporavak i otpornost predstavlja nezabilježenu i jedinstvenu priliku za sve države članice da riješe sve strukturne izazove i potrebe za ulaganjima, uključujući pravednu, zelenu i digitalnu tranziciju; ustraje u tome da se svim planovima za oporavak i otpornost obuhvate svi zahtjevi Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost, posebno šest stupova; ističe međudjelovanje europskog semestra i Mehanizma za oporavak i otpornost; poziva države članice da u najvećoj mogućoj mjeri iskoriste tu priliku i da preobrazu svoja gospodarstva i učine ih održivima, konkurentnijima i otpornijima na buduće šokove; ističe ulogu Europskog parlamenta u provedbi Mehanizma za oporavak i otpornost, kako je utvrđeno u Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost;

14. podsjeća na to da bi Mehanizam za oporavak i otpornost i svaki od nacionalnih planova za oporavak i otpornost trebali u potpunosti poštovati Uredbu o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava te da se mjerama navedenim u tim planovima ne bi smjele kršiti vrijednosti EU-a iz članka 2. Ugovora o Europskoj uniji; ustraje u tome da, kako bi zajamčila ostvarenje tog cilja, Komisija treba osigurati da niti jedan projekt ili mjera ne budu neusklađeni s tim vrijednostima tijekom faza ocjenjivanja i provedbe te od Komisije traži da poduzme potrebne mjere za reviziju;

15. ističe da je pandemija bolesti COVID-19 znatno utjecala na žene; naglašava važnost povećanja sudjelovanja žena u gospodarstvu, uključujući uključivo sudjelovanje u digitalnom gospodarstvu i digitalnoj transformaciji, te važnost osiguravanja uključivijeg rasta kao dijela rješenja za oporavak nakon pandemije, što će pomoći u povećanju broja radnih mjesta, gospodarskog blagostanja i konkurentnosti diljem EU-a;

16. napominje da se mnoge države članice suočavaju i sa neoptimalnom razinom privatnog i javnog ulaganja i sa starim i novim strukturnim izazovima koji ometaju njihov potencijal rasta; stoga ističe da su rješavanje strukturnih izazova i povećanje privatnog i javnog ulaganja ključni za održiv oporavak i kontinuirani rast; smatra da je provedba reformi za rješavanje starih i novih strukturnih slabosti ključna ne samo za poboljšanje sposobnosti suočavanja s postojećim izazovima, već i za postizanje dvostruke tranzicije na održiv, pravedan i uključiv način te za smanjenje socijalnih nejednakosti; ističe nedostatak odgovornosti na nacionalnoj razini kao jedan od glavnih nedostataka u provedbi reformi usmjerenih na rješavanje strukturnih nedostataka;

17. zabrinut je zbog toga što je Komisija utvrdila makroekonomske slabosti povezane s neravnotežama i prekomjernim neravnotežama u 12 država članica; zabrinut je zbog toga što su priroda i izvor neravnoteža u državama članicama uglavnom isti kao i prije pandemije te da bi pandemija također mogla pogoršati neravnoteže i gospodarske razlike; poziva države članice da iskoriste dosad nezabilježenu priliku koju pruža Mehanizam za oporavak i otpornost kako bi se znatno smanjile postojeće makroekonomske neravnoteže, posebno uključivanjem ambicioznih reformskih mjera u nacionalne planove svih država članica; naglašava da je dobro izvršenje ključno kako bi se u potpunosti iskoristila ta mogućnost;

18. napominje da visoke razine javnog duga mogu postati element makroekonomske nestabilnosti, posebno ako monetarna politika Europske središnje banke postane manje akomodativna; naglašava važnost odgovarajućeg regulatornog okvira i političkih strategija kojima se može kombinirati smanjenje udjela duga u BDP-u s odgovarajućom razinom privatnih i javnih ulaganja kojom se može osigurati održiv gospodarski rast, visoka konkurentnost i socijalna kohezija;

19. prepoznaje važnost postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže za otkrivanje, sprečavanje i rješavanje problema makroekonomskih neravnoteža u EU-u; ističe da će biti potrebno stalno praćenje i oprez i da bi države članice na nove neravnoteže trebale odgovoriti reformama za jačanje gospodarske i socijalne otpornosti i promicanje digitalne transformacije te zelene i pravedne tranzicije; naglašava da u tom pogledu Komisija ima važnu ulogu u pozivanju vlada na odgovornost;

20. podsjeća da je ciklus europskog semestra dobro uhodan okvir na temelju kojeg države članice EU-a koordiniraju svoje fiskalne, ekonomske, socijalne politike i politike zapošljavanja; naglašava da bez koordiniranih napora za provedbu digitalne i ekološke tranzicije te za rješavanje određenih pitanja povezanih s financijskim sektorom europska gospodarstva

četvrtak, 10. ožujka 2022.

mogu pretrpjeti dugotrajnu štetu, čime se ugrožavaju svi pokušaji promicanja održivih i vjerodostojnih fiskalnih politika; stoga poziva Komisiju da na odgovarajući način razmotri sve te elemente u budućim postupcima europskog semestra, a da pritom ne dovede u pitanje trenutani pristup koji se temelji na fiskalnim i proračunskim politikama;

Demokračičniji europski semestar

21. ističe važnost započinjania opsežne rasprave i odgovarajuće uključenosti nacionalnih parlamenata i Europskog parlamenta u postupak europskog semestra; ponavlja svoj poziv na jačanje demokračske uloge Parlamenta u okviru gospodarskog upravljanja i poziva Vijeće i Komisiju da uzmu u obzir njegove rezolucije;

22. poziva Komisiju da i Parlament i Vijeće, u njihovu svojstvu suzakonodavaca, jednako dobro informira o svim aspektima koji se odnose na primjenu okvira gospodarskog upravljanja EU-a, među ostalim i o pripremnim fazama;

23. napominje da bi se Komisija, Vijeće i predsjednik Euroskupine trebali redovito pojavljivati pred nadležnim odborom Parlamenta kako bi pružili informacije i razmijenili mišljenja o najnovijim gospodarskim i političkim događajima;

24. poziva na predanu koordinaciju sa socijalnim partnerima i drugim relevantnim dionicima na nacionalnoj i europskoj razini u cilju jačanja demokračske odgovornosti i transparentnosti;

o

o o

25. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

P9_TA(2022)0078

Položaj novinara i boraca za ljudska prava u Meksiku**Rezolucija Europskog parlamenta od 10. ožujka 2022. o položaju novinara i boraca za ljudska prava u Meksiku (2022/2580(RSP))**

(2022/C 347/16)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Meksiku,
  - uzimajući u obzir Sporazum o gospodarskom partnerstvu, političkoj koordinaciji i suradnji između Europske zajednice i njezinih država članica, s jedne strane, i Sjedinjenih Meksičkih Država, s druge strane ⁽¹⁾ (Globalni sporazum EU-a i Meksika), koji je na snazi od 2000., te modernizirani Sporazum,
  - uzimajući u obzir dijaloge na visokoj razini o ljudskim pravima između EU-a i Meksika te dijalog na visokoj razini o multilateralnim pitanjima,
  - uzimajući u obzir smjernice EU-a o borcima za ljudska prava te o slobodi izražavanja na internetu i izvan njega,
  - uzimajući u obzir lokalnu izjavu Europske unije, Norveške i Švicarske od 15. veljače 2022. o ubojstvu novinara Hebera Lopeza Vasqueza,
  - uzimajući u obzir zajedničku izjavu Međuameričke komisije za ljudska prava, njezinog posebnog izvjestitelja za slobodu izražavanja i meksičkog ureda Visokog povjerenika UN-a za ljudska prava od 28. siječnja 2022. u kojoj se osuđuje ubojstvo Marie de Lourdes Maldonado López,
  - uzimajući u obzir izjavu Ureda visokog povjerenika UN-a za ljudska prava od 19. listopada 2020. naslovljenu „Stručnjak UN-a potiče Meksiko da poveća zaštitu boraca za ljudska prava”,
  - uzimajući u obzir Akcijski plan UN-a za sigurnost novinara i problem nekažnjivosti iz 2012.,
  - uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima od 16. prosinca 1966.,
  - uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima od 10. prosinca 1948.,
  - uzimajući u obzir članak 144. stavak 5. i članak 132. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da Meksiko bilježi dramatičan porast nasilja, kršenja ljudskih prava i napada na novinare i borce za ljudska prava, uključujući borce za zaštitu okoliša, autohtono stanovništvo i zajednice te borce za prava žena; budući da široko rasprostranjeno nasilje u Meksiku i dalje raste, što se vidjelo tijekom lokalnih i regionalnih izbora u lipnju 2021., i budući da se stanje vladavine prava ozbiljno pogoršava; budući da zabrinjavajući i drastičan broj novinara i boraca za ljudska prava, posebno onih koji istražuju korupciju u kojoj su upleteni javni dužnosnici ili razotkrivaju rad kriminalnih kartela povezanih s drogom, posebno na lokalnoj razini, trpe upozorenja, uznemiravanja, prijetnje, silovanja, napade te prisilno nestaju ili su čak ubijeni te se nalaze pod nadzorom tijela vlasti ili kriminalnih skupina; budući da je 27. veljače 2022. došlo do masovnog ubojstva u kojem je ubijeno 17 osoba;
- B. budući da Meksiko, prema mišljenju različitih nevladinih organizacija i međunarodnih organizacija, odavno slovi kao najopasnije i najsmrtonosnije mjesto za novinare izvan službenog ratnog područja; budući da je prema podacima Reportera bez granica 2021. Meksiko treću godinu zaredom bio najopasnija zemlja za novinare na svijetu te se prema svjetskom indeksu slobode medija za 2021. od ukupno 180 zemalja nalazio na 143. mjestu;

⁽¹⁾ SL L 276, 28.10.2000., str. 45.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- C. budući da je 2022. zabilježen najsmrtonosniji početak godine za novinare u Meksiku, kada je ubijeno najmanje šest novinara; budući da su ubojstva Lourdes Maldonado Lopez, Margarita Martíneza, Joséa Luiza Gamboe, Hebera Lópeza Vásqueza i Roberta Toleda samo nekoliko dramatičnih primjera napada na novinare i medijske djelatnike; budući da novinari rade u lošim radnim uvjetima i mnogi nemaju pristup zdravstvenim uslugama i uslugama skrbi o mentalnom zdravlju; budući da se od posljednjih predsjedničkih izbora u srpnju 2018. stanje pogoršalo, pri čemu je prema službenim izvorima ubijeno najmanje 47 novinara;
- D. budući da je prema podacima Ministarstva unutarnjih poslova od prosinca 2018. u Meksiku ubijeno najmanje 68 boraca za ljudska prava; budući da postoji visoka razina nasilja nad ženama i broj femicida i da je, unatoč nekim institucionalnim koracima, broj nestalih osoba iznimno zabrinjavajući;
- E. budući da je predsjednik López Obrador u dnevnim medijima često koristio populističku retoriku kako bi ocrnjivao i zastrašivao neovisne novinare, vlasnike medija i aktiviste; budući da retorika zlostavljanja i stigmatizacije stvara atmosferu stalne tenzije prema neovisnim novinarima; budući da je pod izlikom borbe protiv lažnih vijesti meksička vlada uspostavila platformu u državnom vlasništvu na kojoj se prikazuju, stigmatiziraju i napadaju kritički mediji; budući da su u veljači 2022. novinari održali prosvjede u 13 od ukupno 32 države Meksika, zahtijevajući veću sigurnost i istrage napada na novinare;
- F. budući da je od siječnja 2022. Savezni mehanizam za zaštitu boraca za ljudska prava i novinara odredio mjere zaštite za 1 518 osoba, tj. 1 023 boraca za ljudska prava i 495 novinara; budući da je mehanizam narušen ozbiljnim nedostacima u pogledu iznosa financijskih sredstava i broja dostupnog osoblja, nedostatkom odgovarajućeg praćenja, nedostatkom koordinacije s državnim vladama i kašnjenjima u provedbi zaštitnih mjera, često nauštrb ljudskih života; budući da je ubijeno najmanje devet korisnika koji su bili obuhvaćeni programom zaštite;
- G. budući da meksička država radi na stvaranju nacionalnog sustava za prevenciju i zaštitu boraca za ljudska prava i novinara koji će se temeljiti na Općem zakonu o sprečavanju i zaštiti napada na borce za ljudska prava i novinare te će uključivati donošenje nacionalnog modela prevencije, stvaranje nacionalne evidencije napada i provedbu nacionalnog protokola za zaštitu;
- H. budući da institucionalizirana i raširena korupcija, uz podršku manjkavog pravosudnog sustava, uzrokuje rašireni problem nekažnjavanja, pri čemu oko 95 % ubojstava novinara ostaje nekažnjeno; budući da, kao što je istaknuo Ured posebnog izvjestitelja za slobodu izražavanja Međuameričke komisije za ljudska prava, to nekažnjavanje šalje poruku prihvaćanja nasilja te potiče nove zločine i stvara učinak autocenzure; budući da meksička vlada nije na odgovarajući način provela reforme potrebne za smanjenje nasilja i nekažnjavanja, uključujući zločine protiv novinara i boraca za ljudska prava;
- I. budući da postoje čvrste naznake da je meksička država alate za telefonsko hakiranje namijenjene borbi protiv terorizma i kartela, uključujući špijunski program Pegasus, upotrijebila protiv novinara i boraca za ljudska prava;
- J. budući da je Meksiko u studenome 2020. ratificirao Sporazum iz Escazúa, koji uključuje snažnu zaštitu boraca za zaštitu okoliša; budući da bi Meksiku provedba tog sporazuma trebala biti prioritet;
- K. budući da je Kongresu nedavno predstavljen zabrinjavajući zakonodavni prijedlog kojim se svim nevladinim organizacijama koje primaju inozemna financijska sredstva želi zabraniti da pokušaju utjecati na zakonodavstvo ili da sudjeluju u strateškim sudskim postupcima;
- L. budući da nekoliko ustavnih reformi izbornog sustava i pravosudnog sustava, koje je pokrenula vlada Lópeza Obradora, izazivaju sumnje u stabilnost vladavine prava i pravnu sigurnost;
- M. budući da je strateško partnerstvo EU-a i Meksika omogućilo prisniju suradnju između EU-a i Meksika oko globalno značajnih pitanja, a osobito kvalitetniji dijalog, koordinaciju i razmjenu u područjima kao što su sigurnost, ljudska prava, izborne reforme, regionalni razvoj te regulatorne i trgovinske politike; budući da Meksiko i Europska unija dijele zajedničke vrijednosti;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- N. budući da Globalni sporazum između EU-a i Meksika uključuje klauzule o ljudskim pravima i demokraciji u člancima 1. i 39.; budući da je dijalog na visokoj razini o ljudskim pravima između EU-a i Meksika koji se vodio 2020. završio sporazumom o zajedničkom radu u Meksiku na povećanju zaštite boraca za ljudska prava;
1. osuđuje prijetnje, uznemiravanje i ubojstva novinara i boraca za ljudska prava u Meksiku, uključujući borce za zaštitu okoliša te autohtono stanovništvo i zajednice; poziva vlasti da ta ubojstva istraže brzo, temeljito, neovisno i nepristrano, a u slučaju novinara i medijskih djelatnika, u skladu s odobrenim protokolom za istragu kaznenih djela protiv slobode izražavanja;
  2. izražava najdublje suosjećanje, solidarnost i sućut svim žrtvama i njihovim obiteljima; ponavlja svoju zabrinutost zbog ozračja nesigurnosti i neprijateljstva s kojim se suočavaju borci za ljudska prava i novinari te izražava solidarnost s njima;
  3. naglašava da su sloboda govora na internetu i izvan njega, sloboda medija i sloboda okupljanja ključni mehanizmi za funkcioniranje zdrave demokracije; poziva meksičke vlasti da poduzmu sve potrebne korake kako bi zajamčile zaštitu i stvaranje sigurnog okruženja za novinare i borce za ljudska prava u skladu s utvrđenim međunarodnim standardima, među ostalim rješavanjem pitanja raširene korupcije, neodgovarajućeg osposobljavanja i resursa, suučesništva nekih dužnosnika i manjkavosti pravosudnih sustava na državnoj i saveznoj razini, što vodi do tako visokih stopa nekažnjavanja;
  4. sa zabrinutošću primjećuje da najviši organi meksičke vlasti sustavno i oštro kritiziraju novinare i njihov rad te osuđuje česte napade na slobodu medija, a osobito na novinare i medijske djelatnike; ponavlja da novinari mogu obavljati svoj posao samo u okruženju bez prijetnji, bez fizičkog, psihološkog ili moralnog nasilja ili drugih činova zastrašivanja i uznemiravanja te poziva meksičke vlasti da poštuju i štite najviše standarde za zaštitu slobode govora, slobode okupljanja i slobode izbora;
  5. poziva vlasti, a posebno najviše organe, da se suzdrže od objavljivanja bilo kakvih priopćenja kojima bi se moglo stigmatizirati borce za ljudska prava, novinare i medijske djelatnike, pogoršati stav prema njima ili pogrešno prikazati njihov istraživački rad; poziva te vlasti da javno istaknu ključnu ulogu boraca za ljudska prava i novinara u demokratskim društvima;
  6. potiče vladu Meksika da poduzme konkretne, brze i učinkovite mjere za jačanje nacionalnih, državnih i lokalnih institucija te da provede niz hitnih, sveobuhvatnih i usklađenih strategija za sprječavanje, zaštitu, osiguravanje odštete i jamčenje odgovornosti kako bi se zajamčilo da borci za ljudska prava i novinari mogu nastaviti sa svojim aktivnostima bez straha od odmazde i bez ograničenja, u skladu s preporukama Visoke povjerenice UN-a za ljudska prava i Međuameričke komisije za ljudska prava; preporučuje da Meksiko pri rješavanju pitanja sigurnosti novinara i boraca za ljudska prava uzme u obzir rodnu perspektivu;
  7. potiče Savezni mehanizam za zaštitu boraca za ljudska prava i novinara da ispuni svoje obećanje i poveća svoje financiranje i resurse te uspostavi brže postupke kojima bi se omogućilo da korisnici mogu biti i borci i novinari, kako bi se spasili životi i zajamčila sigurnost onih koji su ugroženi, među ostalim uvođenjem sigurnosnih mjera za njihove obitelji, kolege i odvjetnike; naglašava da bi vladina tijela i institucije na razini svake države i na lokalnoj razini trebale na učinkovit način biti uključene u politike zaštite javnosti;
  8. potiče meksičku vladu da poduzme mjere za jačanje državnih institucija i konsolidaciju vladavine prava kako bi se riješili određeni strukturni problemi koji pogoduju kršenju ljudskih prava te poziva na uključivanje civilnih organizacija koje djeluju u području ljudskih prava u taj proces; pozdravlja osnivanje Nacionalnog povjerenstva za potragu (CNB) čiji je cilj pronaći masovne grobnice diljem zemlje i poduzeti korake za utvrđivanje i objavu stvarnog broja nestalih osoba;
  9. poziva meksičku vladu da u potpunosti surađuje s tijelima UN-a i da uputi trajni poziv na posjet svim predstavnicima posebnih postupaka Vijeća UN-a za ljudska prava, osobito posebnoj izvjestiteljici UN-a za slobodu mišljenja i izražavanja, te da s njima proaktivno surađuje;
  10. pozdravlja nedavni posjet Odbora UN-a za prisilne nestanke Meksiku i činjenicu da je vlada priznala nadležnost tog odbora da razmatra slučajeve iz Meksika, čime se obiteljima žrtava omogućuje da se obrate tom odboru nakon što iscrpe pravna sredstva na nacionalnoj razini;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

11. poziva sve države članice, Europsku službu za vanjsko djelovanje i Delegaciju EU-a u Meksiku da svoje meksičke sugovornike obavijeste o svojoj zabrinutosti u pogledu ljudskih prava te da zaštita novinara i boraca za ljudska prava postane središnje pitanje u dijalogu između EU-a i Meksika; potiče Delegaciju EU-a i države članice da u potpunosti slijede smjernice EU-a o borcima za ljudska prava te o slobodi izražavanja na internetu i izvan njega kako bi se pružila odgovarajuća potpora radu boraca za ljudska prava i novinara;

12. ističe važnost Meksika kao strateškog partnera; podsjeća na važnost čvrstog i dubokog odnosa između EU-a i Meksika te ponovno potvrđuje svoju predanost produbljenju odnosa na temelju moderniziranog Globalnog sporazuma između EU-a i Meksika, kojim se dodatno jačaju odredbe o ljudskim pravima i omogućuje EU-u i Meksiku da raspravljaju o nizu pitanja kao što su ljudska prava s civilnim društvom, uključujući novinare, borce za ljudska prava i druge dionike na multilateralnoj razini;

13. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, državama članicama, aktualnom predsjedništvu Zajednice latinoameričkih i karipskih zemalja, glavnom tajniku Organizacije američkih država, Europsko-latinskoameričkoj parlamentarnoj skupštini i predsjedniku, vladi i Kongresu Meksika.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

P9_TA(2022)0079

Mjanmar, jednu godinu nakon državnog udara**Rezolucija Europskog parlamenta od 10. ožujka 2022. o Mjanmaru, jednu godinu nakon državnog udara (2022/2581(RSP))**

(2022/C 347/17)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Mjanmaru, odnosno svoje rezolucije od 7. srpnja 2016. ⁽¹⁾, 15. prosinca 2016. ⁽²⁾ i 14. rujna 2017. o Mjanmaru ⁽³⁾, posebno o stanju etničke skupine Rohingya, od 14. lipnja 2018. o položaju izbjeglica iz naroda Rohingya, osobito o patnjama djece ⁽⁴⁾, od 13. rujna 2018. o Mjanmaru, posebno slučaj novinara Wa Lonea i Kyaw Soe Ooa ⁽⁵⁾, od 19. rujna 2019. o Mjanmaru, a posebno o položaju etničke skupine Rohingya ⁽⁶⁾, od 11. veljače 2021. o situaciji u Mjanmaru ⁽⁷⁾ i od 7. listopada 2021. o stanju ljudskih prava u Mjanmaru, uključujući položaj vjerskih i etničkih skupina ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU) 2022/238 od 21. veljače 2022. o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Mjanmaru/Burmi ⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 22. veljače 2021. o Mjanmaru,
- uzimajući u obzir Odluku Vijeća (ZVSP) 2021/711 od 29. travnja 2021. o restriktivnim mjerama s obzirom na stanje u Mjanmaru/Burmi ⁽¹⁰⁾,
- uzimajući u obzir zajedničku izjavu Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku u ime Europske unije te ministara vanjskih poslova Albanije, Australije, Kanade, Novog Zelanda, Norveške, Republike Koreje, Švicarske, Ujedinjene Kraljevine i Sjedinjenih Američkih Država od 1. veljače 2022. o jednogodišnjoj obljetnici vojnog udara u Mjanmaru,
- uzimajući u obzir izjave Visokog predstavnika u ime EU-a od 31. siječnja 2022. o kontinuiranoj eskalaciji nasilja u Mjanmaru, od 8. studenoga i 6. prosinca 2021. o stanju u Mjanmaru, od 13. listopada 2021. o potpori radu posebnog izaslanika Udruženja država jugoistočne Azije (ASEAN) i od 30. travnja 2021. o ishodu sastanka čelnika ASEAN-a,
- uzimajući u obzir izjavu glasnogovornice Europske službe za vanjsko djelovanje od 11. siječnja 2022. o posljednjoj kazni izrečenoj državnoj savjetnici Daw Aung San Suu Kyi,
- uzimajući u obzir smjernice EU-a o promicanju i zaštiti slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja,
- uzimajući u obzir konsenzus ASEAN-a u pet točaka od 24. travnja 2021.,
- uzimajući u obzir izjavu predsjednika ASEAN-a od 2. veljače 2022. o stanju u Mjanmaru,
- uzimajući u obzir izjave o Mjanmaru koje su dali visoka povjerenica UN-a za ljudska prava 23. rujna 2021. i posebni izvjestitelj UN-a za stanje ljudskih prava u Mjanmaru 22. rujna 2021.,

⁽¹⁾ SL C 101, 16.3.2018., str. 134.

⁽²⁾ SL C 238, 6.7.2018., str. 112.

⁽³⁾ SL C 337, 20.9.2018., str. 109.

⁽⁴⁾ SL C 28, 27.1.2020., str. 80.

⁽⁵⁾ SL C 433, 23.12.2019., str. 124.

⁽⁶⁾ SL C 171, 6.5.2021., str. 12.

⁽⁷⁾ SL C 465, 17.11.2021., str. 135.

⁽⁸⁾ Usvojeni tekstovi P9_TA(2021)0417.

⁽⁹⁾ SL L 40, 21.2.2022., str. 8.

⁽¹⁰⁾ SL L 147, 30.4.2021., str. 17.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- uzimajući u obzir izvješće Ureda visokog povjerenika UN-a za ljudska prava od 16. rujna 2021. o stanju ljudskih prava u Mjanmaru,
- uzimajući u obzir izjavu Vijeća sigurnosti UN-a od 29. prosinca 2021. o stanju u Mjanmaru,
- uzimajući u obzir izjavu za medije Vijeća sigurnosti UN-a od 2. veljače 2022. o stanju u Mjanmaru,
- uzimajući u obzir izjavu koja se pripisuje glasnogovorniku glavnog tajnika UN-a od 30. siječnja 2022. o stanju u Mjanmaru,
- uzimajući u obzir izjavu visoke povjerenice UN-a za ljudska prava od 28. siječnja 2022. o stanju u Mjanmaru,
- uzimajući u obzir izvješća posebnog izvjestitelja UN-a za stanje ljudskih prava u Mjanmaru od 22. veljače 2022. naslovljenu: „Omogućavanje zlodjela: prijenosi oružja država članica UN-a mjanmarskoj vojsci”,
- uzimajući u obzir zaključak javnih saslušanja od 28. veljače 2022. o prigovorima Mjanmara u predmetu koji se odnosi na primjenu Konvencije o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida (*Gambija protiv Mjanmara*),
- uzimajući u obzir Rezoluciju Opće skupštine UN-a br. 75/287 od 18. lipnja 2021. o stanju u Mjanmaru,
- uzimajući u obzir izvješće Ureda UN-a za koordinaciju humanitarnih pitanja iz prosinca 2021. naslovljeno „Pregled humanitarnih potreba – Mjanmar”,
- uzimajući u obzir izjavu koja se pripisuje posebnoj izaslanici glavnog tajnika UN-a za Mjanmar od 27. prosinca 2021.,
- uzimajući u obzir izvješća glavnog tajnika UN-a o Mjanmaru i o stanju ljudskih prava muslimanske etničke skupine Rohingya i ostalih manjina u Mjanmaru,
- uzimajući u obzir izvješće Neovisnog istražnog mehanizma UN-a za Mjanmar za 2021.,
- uzimajući u obzir izvješće Neovisne međunarodne misije za utvrđivanje činjenica o Mjanmaru od 22. kolovoza 2019. naslovljeno „Seksualno i rodno uvjetovano nasilje u Mjanmaru i rodno utemeljeni učinak etničkih sukoba u toj zemlji”,
- uzimajući u obzir izvješća nadzornog mehanizma Međunarodne organizacije rada za Mjanmar,
- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948. godine,
- uzimajući u obzir Ženevske konvencije iz 1949. i njihove dodatne protokole,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida iz 1948.,
- uzimajući u obzir članak 25. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima iz 1966.,
- uzimajući u obzir članak 144. stavak 5. i članak 132. stavak 4. Poslovnika,

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- A. budući da je 1. veljače 2021. vojska Mjanmara, poznata kao Tatmadaw, uz očito kršenje Ustava Mjanmara i rezultata izbora iz studenog 2020., uhitila predsjednika Wina Myinta i državnu savjetnicu Aung San Suu Kyi te vodeće članove vlade, preuzela zakonodavnu, pravosudnu i izvršnu vlast državnim udarom i proglasila jednogodišnje izvanredno stanje; budući da je u kolovozu 2021. glavni zapovjednik vojne hunte Min Aung Hlaing objavio da samoga sebe imenuje predsjednikom vlade i da će se izvanredno stanje produljiti do kolovoza 2023.; budući da je prema ustavu samo Win Myint, kao predsjednik Mjanmara, ovlašten proglasiti izvanredno stanje;
- B. budući da su kao odgovor na vojno preuzimanje vlasti u brojnim gradovima u Mjanmaru izbili mirni prosvjedi i demonstracije kojima se traži povratak demokracije; budući da su sudjelovale različite skupine, uključujući Pokret građanskog neposlušta; budući da su sigurnosne snage upotrijebile prekomjernu i smrtonosnu silu protiv prosvjednika; budući da se otpor naroda nastavlja, a da se nasilje kojim Tatmadaw reagira svakodnevno povećava;
- C. budući da su Odbor koji predstavlja mjanmarski parlament Pyidaungsu Hluttaw i vlada nacionalnog jedinstva osnovani kako bi zastupali demokratske želje naroda Mjanmara;
- D. budući da su se 24. travnja 2021. čelnici ASEAN-a u Jakarti sastali s Minom Aungom Hlaingom, glavnim zapovjednikom vojne hunte, i postigli konsenzus u pet točaka; budući da vojna hunta do danas nije poduzela nikakve mjere za provedbu tog konsenzusa u pet točaka; budući da je od usvajanja konsenzusa u pet točaka došlo samo do eskalacije i drastičnog povećanja nasilja;
- E. budući da je u svibnju 2021. vojna hunta poduzela prve korake prema raspuštanju političke stranke Aung San Suu Kyi koja je bila na vlasti do državnog udara u veljači 2021.; budući da su državna savjetnica Aung San Suu Kyi i predsjednik Win Myint i dalje u zatvoru te su im izrečene prve kazne iz niza optužbi protiv njih; budući da je Aung San Suu Kyi prvotno osuđena na četiri godine zatvora, kasnije smanjenih na dvije, ali je ukupno protiv nje podignuto najmanje desetak optužbi;
- F. budući da je hunta odgovorna za ubojstva, prisilne nestanke, mučenja i silovanja te druga kaznena djela seksualnog nasilja; budući da od 1. veljače 2021. dolazi do nezakonitih uhićenja političara, boraca za ljudska prava, vladinih dužnosnika, predstavnika civilnog društva, vjerskih aktera, mirnih prosvjednika i pisaca ili im se određuje kućni pritvor; budući da se u najnovijem priopćenju za medije Ureda visokog povjerenika UN-a za ljudska prava od 28. siječnja 2022. navodi da je od državnog udara ubijeno najmanje 1 500 osoba i da su vojne vlasti proizvoljno uhitile najmanje 11 787 osoba; budući da je 21. siječnja 2022. hunta pritvorila 649 članova oporbene Nacionalne lige za demokraciju i da ih je 14 umrlo u pritvoru ili ubrzo nakon što su pritvoreni; budući da su do 4. ožujka 2022. vojni sudovi izrekli smrtnu presudu za 84 osobe; budući da je između veljače 2021. i siječnja 2022. zabilježeno najmanje 4924 sukoba i 1724 napada na civile;
- G. budući da su meta hunte žene, nad kojima su počinjena izvansudska pogubljenja, nad kojima se vrše proizvoljna pritvaranja, seksualni napadi i rodno uvjetovano nasilje; budući da je među osobama pritvorenima od 1. veljače 2021. više od 2000 žena; budući da su u prosincu 2021. sigurnosne snage hunte tijekom napada, ispitivanja i okupljanja protiv hunte ubile 94 žene;
- H. budući da se vjerske i etničke manjine u Mjanmaru suočavaju s kršenjem slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja i drugih ljudskih prava; budući da je od početka državnog udara zabilježeno više od 35 dokumentiranih napada na crkve i druge vjerske objekte te na vjernike, uključujući kršćane i muslimane;
- I. budući da vojska istodobno povećava pritisak na medije u Mjanmaru, a sve je veći broj novinara koji su proizvoljno uhićeni, pritvoreni i optuženi kako bi se ušutkali mediji i iskorijenila sloboda izražavanja; budući da se hunta sve više koristi alatima nadzora i cenzure s pomoću ograničavanja telekomunikacija i interneta; budući da je 21. siječnja 2022. hunta pritvorila 120 novinara i ubila troje, čime je Mjanmar postao druga zemlja u svijetu po najvećem broju novinara u pritvoru; budući da je vojska optužila 12 medijskih kuća za kaznena djela i/ili im oduzela dozvole za rad;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- J. budući da je od državnog udara ubijeno najmanje 27 sindikalnih aktivista, a uhićeno je 116 radnika i članova sindikata; budući da je 16 organizacija za radnička prava proglašeno nezakonitima i da su mnoge od njih bile prisiljene djelovati u tajnosti kako bi se zaštitile; budući da je dva tjedna nakon državnog udara vojska uvela znatne promjene u Kazneni zakon i Zakon o kaznenom postupku, koji su postali primarne pravne odredbe koje se koriste za optužbe protiv onih koji se protive vojnom režimu, uključujući vođe sindikata i borce za radnička prava;
- K. budući da se hunta sastoji od istih snaga koje su 2017. pokrenule genocidne napade i koje i dalje provode politike genocida i segregacije nad pripadnicima naroda Rohingya; budući da oko 600 000 Rohingya i dalje živi u državi Rakhine te su žrtve stalnih diskriminirajućih politika i praksi, sustavnih kršenja temeljnih prava, proizvoljnih uhićenja, pritvaranja u prenapučenim kampovima za raseljene osobe i vrlo ograničenog pristupa obrazovanju i zdravstvenoj skrbi; budući da sukladno mjanmarskom Zakonu o državljanstvu pripadnici naroda Rohingya „nisu državljani” ili su „strani državljani s boravištem” te im se stoga uskraćuje državljanstvo, čime se njihova nesigurna situacija dodatno pogoršava; budući da progono manjine Rohingya nije okončan unatoč brojnim pozivima međunarodne zajednice;
- L. budući da hunta u Mjanmaru odbija ozbiljno istražiti kršenja ljudskih prava pripadnika naroda Rohingya te počinitelje pozvati na odgovornost; budući da vlasti odbijaju surađivati s mehanizmima UN-a; budući da je zbog toga Međunarodni kazneni sud pokrenuo istragu posebno usmjerenu na položaj manjine Rohingya;
- M. budući da je od prosinca 2021. vojna hunta povećala broj zračnih napada na sela u regijama etničkih manjina, što je tragično obuhvatilo najmanje 200 000 civila; budući da je prema podacima UN-a u prosincu 2021. vojska ubila nekoliko nenaoružanih osoba, uključujući petero maloljetnika koji su spaljeni živi;
- N. budući da je glavni tajnik UN-a upozorio da „rizik od velikog oružanog sukoba zahtijeva zajednički pristup sprečavanju višedimenzionalne katastrofe u srcu jugoistočne Azije i šire”;
- O. budući da je više od 453 000 novoraseljenih osoba, od kojih su većina žene i djeca, još uvijek zarobljeno u zonama sukoba, uz još 370 400 osoba koje su već živjele u stanju dugotrajne raseljenosti prije veljače 2021. i gotovo milijun izbjeglica iz Mjanmara koji se nalaze u susjednim zemljama; budući da UN procjenjuje da 14,4 milijuna ljudi diljem Mjanmara treba humanitarnu pomoć, među kojima je 5 milijuna djece, a njih 13,3 milijuna je u opasnosti od nesigurnosti opskrbe hranom i gladi, što je porast u odnosu na 2,8 milijuna prije vojnog preuzimanja vlasti; budući da je u prosincu 2021. Ured UN-a za koordinaciju humanitarnih pitanja objavio plan humanitarnog odgovora za 2022. u kojem se navodi da je potrebno 826 milijuna USD kako bi se doprlo do 6,2 milijuna ljudi kojima je potrebna životno važna humanitarna pomoć;
- P. budući da je režim ozbiljno ograničio i namjerno ometao pristup humanitarnoj pomoći i njezinu distribuciju, da je uništio infrastrukturu u područjima u kojima je potrebna pomoć, da je uhitio zdravstvene radnike, potrebite lišio lijekova i kisika te uhitio i ubio crkvene vođe i lokalne volontere koji su pružali humanitarnu pomoć;
- Q. budući da se humanitarno stanje u Mjanmaru pogoršalo i zbog nemarnog postupanja hunte u pogledu krize uzrokovane bolešću COVID-19; budući da je vojska upotrijebila mjere namijenjene borbi protiv bolesti COVID-a 19 kako bi suzbila prodemokratske aktiviste, borce za ljudska prava i novinare; budući da je hunta zatvorila bolnice te se okomila na medicinske djelatnike, što je dovelo do kolapsa zdravstvenog sustava uslijed porasta bolesti COVID-19 diljem zemlje; budući da su postrojbe uništile medicinske potrepštine i opremu te da su okupirale desetke medicinskih objekata, zbog čega su se stanovnici Mjanmara klonili zdravstvenih ustanova u strahu da bi mogli biti pritvoreni ili ustrijeljeni; budući da su prenapučeni zatvori i opće zanemarivanje zdravlja zatvorenika doprinijeli povećanju broja infekcija koronavirusom;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- R. budući da Tatmadaw i njegovi generali protuzakonito osiguravaju financijska sredstva nezakonitom prodajom drva, dragulja, plina i nafte te da su suočeni s raširenim optužbama za korupciju; budući da još nisu uspostavljene odgovarajuće mjere dužne pažnje kako bi se utvrdili izvori dragulja koje kupuju europska poduzeća i potrošači; budući da su prihodi od plina vojski najveći izvor prihoda u stranoj valuti te da se procjenjuje da godišnje iznose 1 milijardu USD od carina, poreza, tantijema, naknada, tarifa i drugih vrsta prihoda; budući da je 19 banaka s međunarodnim poslovanjem uložilo više od 65 milijardi USD u 18 poduzeća koja imaju izravne i dugotrajne poslovne veze s mjanmarskom vojskom ili državnim subjektima koje vojska pokušava kontrolirati nakon državnog udara;
- S. budući da je EU 21. veljače 2022. najavio donošenje dodatnih sankcija protiv pojedinaca i subjekata zbog njihova sudjelovanja u teškim kršenjima ljudskih prava u Mjanmaru; budući da je državno poduzeće za naftu i plin Mjanmara (MOGE), jedan od subjekata uvrštenih na popis, poduzeće u državnom vlasništvu koje je od prošlogodišnjeg državnog udara pod kontrolom vojne hunte; budući da se izuzećem od režima sankcija subjektima iz EU-a koji posluju u području industrije nafte i plina i koji ostaju u Mjanmaru izričito dopušta da obavljaju financijske transakcije s MOGE-om;
- T. budući da vojna hunta prima borbene zrakoplove i oklopna vozila iz Kine i Rusije; budući da su se oni, od prošlogodišnjeg državnog udara, koristili protiv civilnog stanovništva; budući da je Srbija odobrila izvoz raketa i topništva za mjanmarsku vojsku; budući da su Kina i Rusija uložile brojne političke, vojne i gospodarske napore kako bi se legitimizirala hunta; budući da obje države, kao najveći dobavljači oružja zemlji, imaju veze s oružanim snagama Mjanmara; budući da su obje zemlje u više navrata blokirale pokušaje Vijeća sigurnosti UN-a da se dogovori oko izjava o stanju u Mjanmaru;
- U. budući da je mjanmarska hunta izrazila potporu Putinovom ratu protiv Ukrajine;
- V. budući da je posebni izvjestitelj UN-a o stanju ljudskih prava u Mjanmaru u službenoj izjavi naveo da rašireni i sustavni vojni napadi na narod Mjanmara po svemu sudeći predstavljaju zločine protiv čovječnosti i ratne zločine prema međunarodnom pravu; budući da je posebni izvjestitelj UN-a izričito izjavio da bi začetnici i počinitelji državnog udara i povreda prava trebali biti pozvani na odgovornost;
- W. budući da Komisija do danas još nije pokrenula istragu u skladu s člankom 19. stavkom 1. točkom (a) Uredbe o OSP-u⁽¹⁾ u cilju suspenzije trgovinskih povlastica u korist Mjanmara, kao što je Parlament službeno zatražio u lipnju 2018., u rujnu 2018., u rujnu 2019., u veljači 2021. i listopadu 2021.;
1. oštro osuđuje državni udar od 1. veljače 2021. koji je počinio Tatmadaw pod vodstvom glavnog zapovjednika Min Aung Hlainga te masovna ubojstva i raširena kršenja ljudskih prava nad stanovništvom Mjanmara koja su uslijedila;
  2. poziva Tatmadaw da u potpunosti poštuje ishod demokratskih izbora održanih u studenome 2020., da ponovno uspostavi civilnu vladu i okonča izvanredno stanje; podržava Odbor koji predstavlja mjanmarski parlament Pyidaungsu Hluttaw, vladu nacionalnog jedinstva i savjetodavno vijeće nacionalnog jedinstva kao jedine legitimne predstavnike demokratskih izbora naroda Mjanmara;
  3. poziva mjanmarsku vojsku da smjesta prestane sa svakom vrstom nasilja i napada na mjanmarsko stanovništvo u svim dijelovima zemlje, da odmah i bezuvjetno oslobodi Aung San Suu Kyi i sve druge političke zatvorenike, uključujući vjerske vođe, te da poduzme korake kako bi se uspostavio put prema dijalogu i pomirenju sa svim uključenim stranama, uključujući vladu nacionalnog jedinstva, Odbor koji predstavlja mjanmarski parlament Pyidaungsu Hluttaw i predstavnike svih uključenih etničkih skupina, osiguravajući pritom da se u potpunosti poštuju temeljne slobode izražavanja, udruživanja i mirnog okupljanja, kao i vjeroispovijesti ili uvjerenja;
  4. zgrožen je nad zločinima koje je Tatmadaw počinio nad etničkim i vjerskim skupinama u Mjanmaru; oštro osuđuje napade Tatmadawa u savezним državama Kayin, Kajah, Kachin, Shan i Chin i regijama Magwe i Sagaing koji su doveli do masovnog raseljavanja, smrtnih stradanja civila, uključujući djecu, uništavanja vjerskih zgrada i drugih kršenja ljudskih prava i humanitarnog prava;

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 978/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o primjeni sustava općih carinskih povlastica, (SL L 303, 31.10.2012., str. 1.).

četvrtak, 10. ožujka 2022.

5. ponovno osuđuje kršenja ljudskih prava te sustavne i raširene napade na narod Rohingya; naglašava da će EU nastaviti pomno pratiti postupanje vojnog vodstva prema manjinama u toj zemlji, uključujući prema narodu Rohingya;
6. osuđuje progon kršćana u toj zemlji; odlučno poziva Tatmadaw da prestane s ubijanjem i pritvaranjem kršćana te da prekine s granatiranjima i napadima na crkve; naglašava da je međunarodna zajednica izrazila duboku zabrinutost zbog nasilnih napada na kršćanske zajednice u Mjanmaru;
7. osuđuje svaku vrstu nasilja koje hunta provodi nad svojim građanima, kao i druge oblike uznemiravanja, posebno prema borcima za ljudska prava, aktivistima civilnog društva i novinarima; žali zbog ograničenja prava na slobodu izražavanja i drugih ljudskih prava; potiče huntu da ukloni sva ograničenja u pogledu telekomunikacija i interneta, uključujući blokiranje internetskih stranica neovisnih medija i platforme društvenih medija;
8. oštro osuđuje i odbacuje svako seksualno i rodno uvjetovano nasilje koje je počinila vojska kao dio namjerne strategije zastrašivanja, terorizma i kažnjavanja civilnog stanovništva, uključujući etničke manjine; osuđuje sve oblike nasilja nad ženama koji predstavljaju ozbiljno kršenje ljudskih prava i dostojanstva žena i djevojaka;
9. osuđuje porast kršenja radničkih prava, posebno u tekstilnom sektoru, te napade na sindikate i borce za radnička prava te njihovo zlostavljanje; poziva na hitan prekid nasilja nad radnicima i sindikatima te na zaštitu prava sindikata i njihovih članova, uključujući pravo na slobodno djelovanje;
10. osuđuje napade vojnih vlasti na zdravstvene radnike i objekte kao i njihov odgovor na pandemiju bolesti COVID-19; potiče huntu da ponovno uvede strategiju za sprečavanje širenja zaraze i sustav za praćenje kontakata te da osigura pristup stanovništva zdravstvenim uslugama i cjepivu; traži od Komisije da u tom pogledu poveća svoju potporu, među ostalim osiguranjem doza cjepiva protiv bolesti COVID-19, te da zajamči da ta cjepiva dođu do građana Mjanmara;
11. žali zbog toga što Vijeće sigurnosti UN-a nije raspravljalo o nacrtu rezolucije o Mjanmaru i poziva države članice EU-a i Europsku službu za vanjsko djelovanje da povećaju pritisak na Vijeće sigurnosti UN-a kako bi se zauzeo jedinstven pristup u donošenju ciljanih sankcija, uključujući globalne zabrane putovanja i zamrzavanje imovine vodstva hunte i konglomerata u vojnom vlasništvu, te uvođenje globalnog sveobuhvatnog embarga na oružje Mjanmaru i obustavu sve izravne i neizravne opskrbe, prodaje ili prijenosa oružja i proizvoda s dvojnog namjenom, streljiva i druge vojne i sigurnosne opreme, kao i pružanja obuke ili druge vojne i sigurnosne pomoći; poziva države članice i pridružene zemlje da zadrže embargo na izravnu i neizravnu opskrbu, prodaju ili prijenos, uključujući provoz, pretovar i posredovanje, sveg oružja, streljiva i druge vojne, sigurnosne i nadzorne opreme i sustava, kao i osiguravanje obuke, održavanja i drugih oblika vojne i sigurnosne pomoći; ističe da Međunarodni kazneni sud treba dodatno istražiti situaciju;
12. oštro osuđuje što Kina, Rusija i Srbija oružjem i vojnom opremom opskrbljuju Tatmadaw; naglašava da su zemlje koje, poput Kine, Rusije i Srbije, isporučuju oružje mjanmarskoj hunti izravno odgovorne za zločine počinjene tim oružjem;
13. oštro osuđuje potporu koju mjanmarska hunta pruža ruskom nezakonitom ratu u Ukrajini;
14. smatra da konsenzus ASEAN-a u pet točaka još nije doveo ni do kakvih rezultata; poziva ASEAN, njegove članice, a posebno njegova posebnog izaslanika za Mjanmar da proaktivnije iskoriste svoju posebnu ulogu u Mjanmaru, da surađuju s posebnim izaslanikom UN-a i sa svim uključenim stranama, posebno s vladom nacionalnog jedinstva i predstavnicima civilnog društva, prije svega ženama i etničkim skupinama, kako bi se barem promicala učinkovita i smisljena provedba konsenzusa u pet točaka s ciljem postizanja održivog i demokratskog rješenja trenutačne krize u bliskoj budućnosti; žali zbog posjeta kambodžanskog premijera Huna Sena vojnom čelniku Mjanmara Min Aung Hlaingu 7. siječnja 2022., što, kao prvi posjet šefa države hunti nakon državnog udara, predstavlja čin davanja legitimiteta hunti;
15. potiče sve strane uključene u krizu u Mjanmaru da omoguće siguran i neometan pristup humanitarnoj pomoći i humanitarnim radnicima; poziva Komisiju da pri pružanju humanitarne pomoći prestane surađivati s huntom, čime bi se spriječilo da se humanitarna pomoć koristi u vojne svrhe; traži od Komisije da preusmjeri i poveća humanitarnu pomoć,

četvrtak, 10. ožujka 2022.

uključujući zdravstvenu skrb, preko prekograničnih kanala, lokalnih humanitarnih mreža, etničkih pružatelja usluga te organizacija koje djeluju u zajednici i organizacija civilnog društva; traži od Komisije da analizira kako najbolje provesti razvojne projekte s tim skupinama i da u skladu s time usmjeri razvojnu pomoć;

16. osuđuje prisilno vraćanje izbjeglica iz susjednih zemalja u Mjanmar, što je u suprotnosti s načelom zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja; poziva susjedne zemlje, posebno Tajland, Indiju i Kinu, da osiguraju pristup izbjeglicama koje prelaze granicu; poziva te vlade da zajamče pristup humanitarnih organizacija i lokalnih organizacija civilnog društva područjima s interno raseljenim osobama uz njihove granice s Mjanmarom;

17. poziva EU, njegove države članice i međunarodnu zajednicu da hitno ispune svoje financijske obveze u odnosu na UN-ov Plan humanitarne pomoći za Mjanmar za 2021.;

18. pozdravlja četiri kruga sankcija EU-a zbog vojnog udara i naknadne represije; odlučno poziva Vijeće da na popis fizičkih i pravnih osoba, subjekata i tijela koji podliježu mjerama ograničavanja uvrsti Državno upravno vijeće kao subjekt umjesto njegovih pojedinačnih članova; pozdravlja odluku EU-a o dodavanju MOGE-a na popis sankcioniranih subjekata; poziva Vijeće da poništi izuzeće kojim se izričito dopušta subjektima iz EU-a koji posluju u području industrije nafte i plina i koji su i dalje prisutni u Mjanmaru da provode financijske transakcije s MOGE-om te potiče države članice da se suzdrže od provedbe tog izuzeća; potiče Komisiju i države članice EU-a da zajamče da povlačenje europskih poduzeća koja poštuju sankcije ne ide u korist hunti, u skladu s Vodećim načelima UN-a o poslovanju i ljudskim pravima, među ostalim pojašnjenjem da se dionice poduzeća ne mogu prodati ili prenijeti MOGE-u ili drugim poduzećima hunte u okviru provedbe sankcija; ističe da je ključna daljnja međunarodna koordinacija s jurisdikcijama sličnih stavova; također poziva Vijeće da se u daljnjem krugu sankcija usredotoči na rezerve središnje banke; naglašava da bi za to bilo potrebno uvesti zamrzavanje imovine i zabranu međunarodnih financijskih transfera za dvije banke u državnom vlasništvu, Mjanmarskoj banci za vanjsku trgovinu i Mjanmarskoj investicijskoj i komercijalnoj banci;

19. potiče EU i njegove države članice da istraže sve mogućnosti za privođenje pravdi i pozivanje na odgovornost za teške međunarodne zločine koje su počinile sigurnosne snage, uključujući zločine protiv čovječnosti počinjene nakon državnog udara, kao i zločine protiv čovječnosti, ratne zločine i genocid počinjene tijekom desetljeća u Rakhineu i drugim manjinskim regijama, te da podrže Vijeće sigurnosti UN-a u upućivanju predmeta Međunarodnom kaznenom sudu, formalno podupirući predmet koji je Gambija pokrenula protiv Mjanmara pred Međunarodnim sudom u vezi s Konvencijom o genocidu, te da se pobrinu za to da se i dalje u potpunosti financira i podupire Neovisni istražni mehanizam za Mjanmar;

20. poziva Komisiju da pomno prati treba li pokrenuti istragu o ukidanju programa „Sve osim oružja” kako bi se suspendirale trgovinske povlastice u korist Mjanmara u određenim sektorima, posebno u poduzećima koja pripadaju pripadnicima mjanmarske vojske, te da propisno obavještava Parlament o koracima koje treba poduzeti;

21. naglašava da lokalna i multinacionalna poduzeća koja posluju u Mjanmaru moraju poštovati ljudska prava i prestati omogućavati prestati omogućavati njihova daljnja kršenja; snažno apelira na poduzeća sa sjedištem u EU-u da se pobrinu za to da nemaju nikakve veze sa sigurnosnim snagama Mjanmara, njihovim pojedinačnim pripadnicima ili subjektima u njihovu vlasništvu ili pod njihovom kontrolom te da ne pridonose, izravno ili neizravno, vojnom zatiranju demokracije i ljudskih prava;

22. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi legitimnom predsjedniku i vladi nacionalnog jedinstva Mjanmara, Odboru koji predstavlja Pyidaungsu Hluttaw, državnoj savjetnici Mjanmara, Tatmadawu, potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Komisiji, Vijeću, vladama i parlamentima država članica, državama članicama ASEAN-a, glavnom tajniku ASEAN-a, Međuvladinoj komisiji ASEAN-a za ljudska prava, glavnom tajniku Ujedinjenih naroda, posebnom izvijestitelju UN-a za stanje ljudskih prava u Mjanmaru, visokom povjereniku UN-a za izbjeglice i Vijeću UN-a za ljudska prava.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

P9_TA(2022)0080

Uništavanje kulturne baštine u Gorskom Karabahu

Rezolucija Europskog parlamenta od 10. ožujka 2022. o uništavanju kulturne baštine u Gorskom Karabahu (2022/2582(RSP))

(2022/C 347/18)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Armeniji i Azerbajdžanu,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. veljače 2006. o kulturnoj baštini u Azerbajdžanu ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. veljače 2022. o provedbi zajedničke vanjske i sigurnosne politike – godišnje izvješće za 2021. ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir zajedničku izjavu od 9. prosinca 2021. koju su dali predsjednica Izaslanstva za odnose s južnim Kavkazom, stalni izvijestitelj Europskog parlamenta za Armeniju i stalna izvijestiteljica Europskog parlamenta za Azerbajdžan o nalogima Međunarodnog suda od 7. prosinca 2021. u predmetima između Armenije i Azerbajdžana,
- uzimajući u obzir izvješća Europske komisije protiv rasizma i netolerancije (ECRI) Vijeća Europe,
- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 18. ožujka 2020. naslovljenu „Politika Istočnog partnerstva u razdoblju nakon 2020.: Jačanje otpornosti – Istočno partnerstvo koje donosi koristi za sve” (JOIN(2020)0007),
- uzimajući u obzir Gospodarski i investicijski plan za zemlje Istočnog partnerstva,
- uzimajući u obzir izjavu supredsjedateljâ skupine Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESS) iz Minska od 11. studenoga 2021. u kojoj se ponavlja važnost zaštite povijesnih i kulturnih lokaliteta u regiji,
- uzimajući u obzir naloge Međunarodnog suda (ICJ) od 7. prosinca 2021.,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća o pristupu EU-a kulturnoj baštini u sukobima i krizama od 21. lipnja 2021.,
- uzimajući u obzir Konvenciju UNESCO-a o zaštiti svjetske kulturne i prirodne baštine od 16. studenoga 1972.,
- uzimajući u obzir Deklaraciju UNESCO-a o namjernom uništavanju kulturne baštine od 17. listopada 2003.,
- uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima od 16. prosinca 1966.,
- uzimajući u obzir Europsku kulturnu konvenciju, revidiranu Europsku konvenciju o zaštiti arheološke baštine i Okvirnu konvenciju za zaštitu nacionalnih manjina, čije su stranke Armenija i Azerbajdžan,
- uzimajući u obzir Hašku konvenciju iz 1954. o zaštiti kulturnih dobara u slučaju oružanog sukoba, čije su stranke Armenija i Azerbajdžan, i njezin Protokol, koji se primjenjuje na okupirana područja, te Drugi protokol o pojačanoj zaštiti kulturnih dobara, kojim se zabranjuje „svaka preinaka ili promjena namjene kulturnih dobara s namjerom prikrivanja ili uništenja kulturnih, povijesnih ili znanstvenih dokaza”,

⁽¹⁾ SL C 290 E, 29.11.2006., str. 421.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0039.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima od 10. prosinca 1948.,
  - uzimajući u obzir Međunarodnu konvenciju o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije od 21. prosinca 1965.,
  - uzimajući u obzir članak 144. stavak 5. i članak 132. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da se uništavanjem ili oskrvnućem bilo kojeg spomenika ili predmeta kulturne, vjerske ili nacionalne baštine krše načela Europske unije;
- B. budući da je nakon prekida vatre 9. studenoga 2020. godine 1 456 uglavnom armenskih spomenika stavljeno pod azerbajdžansku kontrolu; budući da je tijekom rata 2020. Azerbajdžan namjerno i u znatnoj mjeri oštetio armensku kulturnu baštinu, posebno tijekom granatiranja Katedrale Svetog Spasitelja (Katedrala Ghazanchetsots) u Šuši, te uništio, prenamijenio ili oštetio druge crkve i groblja tijekom i nakon sukoba, na primjer crkvu Zoravor Surb Astvatsatsin u blizini grada Mehakavana i samostan apostola Jegiša u selu Madagiz u Gorskom Karabahu; budući da je predsjednik Alijev tijekom obilaska armenske crkve iz 12. stoljeća u mjestu Cakuri obećao da će ukloniti armenske natpise;
- C. budući da je, kako je navedeno u Deklaraciji UNESCO-a o namjernom uništavanju kulturne baštine iz 2003., kulturna baština važna sastavnica kulturnog identiteta zajednica, skupina i pojedinaca te socijalne kohezije, tako da njezino namjerno uništavanje može imati negativne posljedice na ljudsko dostojanstvo i ljudska prava;
- D. budući da uništavanje lokaliteta, artefakata i predmeta kulturne baštine doprinosi eskalaciji neprijateljstava, uzajamne mržnje i rasnih predrasuda između društava i unutar njih;
- E. budući da je poštovanje manjina, uključujući zaštitu njihove kulturne baštine, dio europske politike susjedstva; budući da je cilj europske politike susjedstva uspostaviti partnerstvo s Armenijom i Azerbajdžanom na temelju zajedničkih vrijednosti;
- F. budući da je posljednji oružani sukob u Gorskom Karabahu i njegovoj okolini završio sporazumom o potpunom prekidu vatre u Gorskom Karabahu i njegovoj okolini između Armenije, Azerbajdžana i Rusije, koji je potpisan 9. studenoga 2020. i stupio na snagu 10. studenoga 2020.;
- G. budući da se u Gorskom Karabahu nalaze brojne crkve, džamije, hačkari i groblja;
- H. budući da je 7. prosinca 2021. Međunarodni sud u svojem nalogu naveo da Azerbajdžan „mora poduzeti sve potrebne mjere za sprečavanje i kažnjavanje vandalizma i oskrvnuća armenske kulturne baštine, uključujući, ali ne ograničavajući se na crkve i druga mjesta bogoslužja, spomenike, znamenitosti, groblja i artefakte”; budući da je Međunarodni sud Armeniji i Azerbajdžanu naredio da „poduzmu sve potrebne mjere kako bi spriječili poticanje i promicanje rasne mržnje”; budući da je Međunarodni sud naložio Azerbajdžanu da „od nasilja i tjelesnih ozljeda zaštiti sve osobe koje su tijekom sukoba 2020. zarobljene i dalje su u pritvoru”; budući da je Međunarodni sud u svojim nalogima naveo da se „obje strane trebaju suzdržati od bilo kakvih radnji koje bi mogle pogoršati ili produljiti spor pred Sudom ili otežati njegovo rješavanje”;
- I. budući da je UNESCO ponovio da su zemlje obvezne štiti kulturnu baštinu u skladu s odredbama Haške konvencije iz 1954. o zaštiti kulturnih dobara u slučaju oružanog sukoba te je predložio upućivanje neovisne misije stručnjaka kako bi se izradio preliminaran inventar značajnih kulturnih dobara kao prvi korak prema učinkovitoj zaštiti baštine te regije;
- J. budući da zaštita kulturne baštine ima ključnu ulogu u promicanju trajnog mira poticanjem tolerancije, međukulturnog i međuvjerskog dijaloga i uzajamnog razumijevanja, kao i demokracije i održivog razvoja;
- K. budući da kulturna dobra imaju veliku kulturnu, umjetničku, povijesnu i znanstvenu važnost te moraju biti zaštićena od nezakonitog prisvajanja, propadanja i uništavanja; budući da su armenske crkve i samostani dio najstarije kršćanske baštine na svijetu i dio zajedničke baštine čovječanstva;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- L. budući da su u predmetu pred Međunarodnim sudom iznesene ozbiljne optužbe o upletenosti azerbajdžanskih vlasti u uništavanje groblja, crkava i povijesnih spomenika u Gorskom Karabahu;
- M. budući da je dugotrajni sukob imao katastrofalan utjecaj na kulturnu baštinu Gorskog Karabaha i te regije; budući da tijekom posljednjih 30 godina Azerbajdžan nepovratno uništava vjersku i kulturnu baštinu, posebno u Autonomnoj Republici Nahičevanu, gdje je uništeno 89 armenskih crkava, 20 000 grobnica i više od 5 000 nadgrobnih spomenika; budući da se uništenje baštine dogodilo i u nekadašnjim područjima sukoba koje je Armenija vratila Azerbajdžanu, gdje su gotovo potpuno uništeni i opljačkani Agdam i Fuzuli;
- N. budući da je prvi rat u Gorskom Karabahu doveo do oštećenja ili uništenja azerbajdžanske kulturne baštine, uključujući kulturne i vjerske lokalitete koje su napustile interno raseljene osobe u regiji; budući da su ti lokaliteti uništeni, djelomično uništeni, zanemareni ili su demontirani za građevinski materijal;
- O. budući da se uklanjanje tragova armenske kulturne baštine u Gorskom Karabahu ne postiže samo njezinim oštećivanjem i uništavanjem, već i lažiranjem povijesti i pokušajima da je se predstavi kao „kavkasko albanskom”; budući da je 3. veljače 2022. azerbajdžanski ministar kulture Anar Karimov najavio osnivanje radne skupine odgovorne za uklanjanje „izmišljenih tragova koje su Armenci pisali po albanskim vjerskim hramovima”;
1. oštro osuđuje kontinuiranu azerbajdžansku politiku brisanja i negiranja armenske kulturne baštine u Gorskom Karabahu i njegovoj okolini, čime se krši međunarodno pravo i nedavna odluka Međunarodnog suda;
  2. potvrđuje da je brisanje armenske kulturne baštine dio šireg obrasca sustavne državne politike armenofobije, povijesnog revizionizma i mržnje prema Armencima koje potiču azerbajdžanske vlasti, uključujući dehumanizaciju, veličanje nasilja i teritorijalna potraživanja u pogledu Republike Armenije koje ugrožavaju mir i sigurnost u južnom Kavkazu;
  3. naglašava da kulturna baština ima univerzalnu dimenziju kao svjedočanstvo povijesti neodvojivo od identiteta naroda te da je međunarodna zajednica mora zaštititi i očuvati za buduće generacije; naglašava važnost bogate kulturne baštine u toj regiji; potiče sve države da poduzmu potrebne mjere kako bi osigurale zaštitu lokaliteta nematerijalne kulturne baštine koji se nalaze na području pod njihovom kontrolom; žali zbog činjenice da su sukobi u Gorskom Karabahu doveli do uništavanja, otimanja i pljačkanja zajedničke kulturne baštine, što je izazvalo daljnje nepovjerenje i animozitet;
  4. podsjeća da su povijesni revizionizam te oštećenje i uništavanje kulturne ili vjerske baštine u suprotnosti s nalogom Međunarodnog suda od 7. prosinca 2021., kao i s Rezolucijom Parlamenta od 20. svibnja 2021. ⁽³⁾;
  5. priznaje, kao i Ured tužitelja Međunarodnog suda, da kulturna baština predstavlja jedinstveno i važno svjedočanstvo kulture i identiteta naroda te da degradiranje i uništavanje kulturne baštine, materijalne ili nematerijalne, predstavlja gubitak za pogođene zajednice, kao i za cijelu međunarodnu zajednicu;
  6. pozdravlja središnju ulogu UNESCO-a u zaštiti kulturne baštine i promicanju kulture kao instrumenta za zbližavanje ljudi i poticanje dijaloga;
  7. pozdravlja prijedlog UNESCO-a o slanju neovisne misije stručnjaka i poziva da se ona bez odgode pošalje; naglašava da Azerbajdžan mora omogućiti neometan pristup svim lokalitetima kulturne baštine kako bi misija na licu mjesta izradila inventar i vidjela što se dogodilo tim lokalitetima;

⁽³⁾ Rezolucija Europskog parlamenta od 20. svibnja 2021. o ratnim zarobljenicima nakon najnovijeg sukoba Armenije i Azerbajdžana, (SL C 15, 12.1.2022., str. 156.).

četvrtak, 10. ožujka 2022.

8. snažno ustraje u tome da Azerbajdžan omogući UNESCO-u pristup lokalitetima kulturne baštine na područjima pod njegovom kontrolom kako bi mogao nastaviti s inventarom te kako bi Azerbajdžan osigurao njihovu zaštitu; potiče Azerbajdžan da osigura da se prije UNESCO-ove misije za procjenu ne provode intervencije na armenskim lokalitetima kulturne baštine te da se armenski i međunarodni stručnjaci za kulturnu baštinu konzultiraju prije intervencija na armenskim lokalitetima kulturne baštine i da su tijesno uključeni u takve intervencije; poziva na potpunu obnovu tih i drugih uništenih lokaliteta i na veću uključenost međunarodne zajednice, posebno UNESCO-a, u zaštitu svjetske baštine koja se nalazi u toj regiji;
9. poziva EU da aktivno sudjeluje u naporima za zaštitu ugrožene kulturne baštine u Gorskom Karabahu, posebno uvođenjem mehanizama za olakšavanje misije UNESCO-a za utvrđivanje činjenica; potiče sve inicijative, uključujući privatne, koje će doprinijeti očuvanju te baštine; predlaže korištenje Satelitskog centra EU-a (SatCen) za pružanje satelitskih snimaka kako bi se pomoglo u utvrđivanju vanjskog stanja ugrožene baštine u toj regiji;
10. naglašava da je zaštitu povijesne i kulturne baštine potrebno razmotriti u širem kontekstu rješavanja armensko-azerbajdžanskog sukoba i konačnog definiranja statusa Gorskog Karabaha; u tom kontekstu poziva Azerbajdžan da odbaci svoje maksimalističke ciljeve, militaristički pristup i teritorijalne zahtjeve prema Armeniji te da se u dobroj vjeri uključi u pregovore pod pokroviteljstvom OEES-ove skupine iz Minska o konačnom statusu Gorskog Karabaha;
11. ističe da se mjere navedene u nalogima Međunarodnog suda od 7. prosinca 2021. moraju poduzeti bez odgode; naglašava da bi međunarodna zajednica trebala odmah rješavati sve nove slučajeve uništavanja ili preinake kulturne baštine;
12. poziva Azerbajdžan da u potpunosti provede privremenu odluku Međunarodnog suda posebno tako što će se suzdržati od zabranjivanja armenskog jezika, uništavanja armenske kulturne baštine ili drugih vrsta uklanjanja povijesnih tragova armenske kulture ili od toga da Armencima onemogući pristup ili uživanje istih te tako što će obnoviti ili vratiti sve armenske kulturne i vjerske objekte i lokalitete, artefakte ili predmete;
13. ponavlja svoj poziv EU-u da uvrsti klauzulu o zaštiti arheoloških i povijesnih lokaliteta u akcijske planove kojima se usmjerava partnerstvo između EU-a i Armenije i Azerbajdžana, koji sudjeluju u europskoj politici susjedstva;
14. ističe da je poštovanje prava manjina, uključujući povijesnu, vjersku i kulturnu baštinu, ključan preduvjet za učinkovitu provedbu europske politike susjedstva te za stvaranje preduvjeta za poslijeratnu rehabilitaciju, istinsko pomirenje i dobrosusjedske odnose između Armenije i Azerbajdžana;
15. poziva vlade Azerbajdžana i Armenije da, uz potporu međunarodne zajednice, osiguraju učinkovite istrage svih navoda kršenja međunarodnog prava, uključujući zaštitu kulturne baštine;
16. poziva EU i države članice da nastave pružati potporu radu međunarodnih organizacija čiji je cilj zaštita kulturne i vjerske baštine;
17. poziva EU i države članice da nastave podupirati pružanje hitne humanitarne pomoći;
18. poziva EU i države članice da pruže potporu organizacijama civilnog društva u Armeniji i Azerbajdžanu koje istinski doprinose pomirenju;
19. poziva EU, UNESCO, Vijeće Europe i OEES da zajedno potiču i podupiru napore usmjerene na očuvanje kulturne i vjerske baštine;
20. poziva Komisiju da se služi svim dostupnim polugama kako bi se spriječili vandalizam, uništavanje ili preinaka kulturne baštine u Gorskom Karabahu;
21. ističe da su naponi koje međunarodna zajednica ulaže u očuvanje kulturne baštine ključni za postavljanje temelja za održivi mir u regiji;
22. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju prosljedi potpredsjedniku Europske komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Vijeću, Komisiji, vladi i predsjedniku Armenije, vladi i predsjedniku Azerbajdžana, glavnom tajniku Organizacije za europsku sigurnost i suradnju, glavnom tajniku Vijeća Europe, glavnom direktoru UNESCO-a i glavnom tajniku Ujedinjenih naroda.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

P9_TA(2022)0081

Izvješće o građanstvu EU-a za 2020.

Rezolucija Europskog parlamenta od 10. ožujka 2022. o Izvješću o građanstvu EU-a 2020.: Jačanje položaja građana i zaštita njihovih prava (2021/2099(INI))

(2022/C 347/19)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 2., članak 6. i članke 9. do 12. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) i članke 18. do 25. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir članak 21. i članke 39. do 46. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,
- uzimajući u obzir pravo na podnošenje predstavki Europskom parlamentu iz članka 24. stavka 2. i članka 227. UFEU -a i članka 44. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,
- uzimajući u obzir Direktivu 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji na slobodno kretanje i boravište na području države članice ⁽¹⁾ (Direktiva o slobodi kretanja),
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 94/80/EZ od 19. prosinca 1994. o utvrđivanju detaljnih aranžmana za ostvarivanje aktivnog i pasivnog biračkog prava na lokalnim izborima za građane Unije koji borave u državi članici čiji nisu državljani ⁽²⁾ i Direktivu Vijeća 93/109/EZ od 6. prosinca 1993. o utvrđivanju detaljnih aranžmana za ostvarivanje aktivnog i pasivnog biračkog prava na izborima za Europski parlament za građane Unije koji borave u državi članici čiji nisu državljani ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama) ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 2201/2003 od 27. studenoga 2003. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2003/109/EZ od 25. studenoga 2003. o statusu državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravištem ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije od 15. prosinca 2020. naslovljeno „Izvješće o građanstvu EU-a za 2020.: Jačanje položaja građana i zaštita njihovih prava” (COM(2020)0730),
- uzimajući u obzir izvješće Komisije od 15. prosinca 2020. u skladu s člankom 25. UFEU-a naslovljeno „O napretku prema uspostavljanju građanstva EU-a u praksi u razdoblju 2016. – 2020.” (COM(2020)0731),
- uzimajući u obzir rezultate javnog savjetovanja Komisije iz 2020. o pravima koja proizlaze iz građanstva EU-a i rezultate istraživanja Flash Eurobarometra br. 485 o građanstvu Europske unije i demokraciji objavljenog u srpnju 2020., koji pokazuju da su se tijekom pandemije bolesti COVID-19 mnogi građani EU-a susreli s poteškoćama u pristupu zdravstvenoj pomoći, potpori za skrb o djeci, informacijama o graničnim ograničenjima itd.,

⁽¹⁾ SL L 158, 30.4.2004., str. 77.

⁽²⁾ SL L 368, 31.12.1994., str. 38.

⁽³⁾ SL L 329, 30.12.1993., str. 34.

⁽⁴⁾ SL L 243, 15.9.2009., str. 1.

⁽⁵⁾ SL L 338, 23.12.2003., str. 1.

⁽⁶⁾ SL L 16, 23.1.2004., str. 44.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. prosinca 2017. naslovljenu „Izvješće o građanstvu EU-a za 2017.: Jačanje prava građana u Uniji demokratskih promjena” ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. veljače 2019. o provedbi Ugovora u vezi s građanstvom EU-a ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije od 17. lipnja 2020. o utjecaju demografskih promjena,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima osoba s invaliditetom,
- uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2016/2102 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o pristupačnosti internetskih stranica i mobilnih aplikacija tijela javnog sektora ⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir Strategiju Europske komisije za prava osoba s invaliditetom od 2021. do 2030.,
- uzimajući u obzir Zelenu knjigu o starenju od 27. siječnja 2021. naslovljenu „Poticanje međugeneracijske solidarnosti i odgovornosti” (COM(2021)0050),
- uzimajući u obzir informativno izvješće Europskog gospodarskog i socijalnog vijeća od 20. ožujka 2019. o stvarnom pravu osoba s invaliditetom da glasaju na izborima za Europski parlament,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 24. studenoga 2020. o Schengenskom sustavu i mjerama poduzetima tijekom krize uzrokovane bolešću COVID-19 ⁽¹⁰⁾ i Rezoluciju od 17. rujna 2020. pod nazivom „COVID-19: Koordinacija zdravstvenih procjena i klasifikacije rizika na razini EU-a te posljedice za Schengen i jedinstveno tržište” ⁽¹¹⁾,
- uzimajući u obzir Rezoluciju od 19. lipnja 2020. o europskoj zaštiti prekograničnih i sezonskih radnika u kontekstu krize prouzročene bolešću COVID-19 ⁽¹²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. srpnja 2020. o pravima osoba s intelektualnim poteškoćama i njihovih obitelji u vrijeme krize prouzročene bolešću COVID-19 ⁽¹³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 24. studenoga 2020. o snižavanju stopa beskućništva u EU-u ⁽¹⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 17. prosinca 2020. o europskoj građanskoj inicijativi „Minority SafePack – milijun potpisa za raznolikost u Europi” ⁽¹⁵⁾ i rezoluciju od 7. veljače 2018. o zaštiti i nediskriminaciji manjina u državama članicama EU-a ⁽¹⁶⁾,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 14. rujna 2021. o pravima pripadnika zajednice LGBTIQ u EU-u ⁽¹⁷⁾,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 7. listopada 2021. pod nazivom „Zaštita osoba s invaliditetom preko predstavljanja stečena iskustva” ⁽¹⁸⁾,

⁽⁷⁾ SL C 369, 11.10.2018., str. 11.

⁽⁸⁾ SL C 449, 23.12.2020., str. 6.

⁽⁹⁾ SL L 327, 2.12.2016., str. 1.

⁽¹⁰⁾ SL C 425, 20.10.2021., str. 7.

⁽¹¹⁾ SL C 385, 22.9.2021., str. 159.

⁽¹²⁾ SL C 362, 8.9.2021., str. 82.

⁽¹³⁾ SL C 371, 15.9.2021., str. 6.

⁽¹⁴⁾ SL C 425, 20.10.2021., str. 2.

⁽¹⁵⁾ SL C 445, 29.10.2021., str. 70.

⁽¹⁶⁾ SL C 463, 21.12.2018., str. 21.

⁽¹⁷⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0366.

⁽¹⁸⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0414.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 11. ožujka 2021. naslovljenu „Rad Europskog ombudsmana – godišnje izvješće za 2019.”⁽¹⁹⁾ i rezoluciju od 16. siječnja 2020. naslovljenu „Rad Europskog ombudsmana – godišnje izvješće za 2018.”⁽²⁰⁾,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 17. prosinca 2020. o ishodu razmatranja Odbora za predstavke tijekom 2019. godine⁽²¹⁾,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 16. prosinca 2021. o aktivnostima Odbora za predstavke tijekom 2020.⁽²²⁾,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za predstavke (PETI) pod nazivom „Interakcija s građanima: pravo na podnošenje predstavki, pravo na obraćanje Europskom ombudsmanu i europska građanska inicijativa”(A9-0018/2022),
- uzimajući u obzir nacrt izvješća odbora PETI od o godišnjem izvješću o radu Europskog ombudsmana 2020. (A9-0342/2021),
- uzimajući u obzir javna saslušanja o pitanjima povezanim s građanstvom EU-a koja je organizirao odbor PETI od 2018., a posebno saslušanje od 26. svibnja 2021. naslovljeno „Međuinstitucijski odnosi u obradi predstavki: uloga Komisije”; od 29. listopada 2020. naslovljeno „Građanstvo Unije: osnaživanje, uključivanje, sudjelovanje”, koje je Odbor za predstavke održao zajedno s Odborom za pravna pitanja, Odborom za ustavna pitanja i Odborom za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (LIBE); od 1. veljače 2018. o temi „Građanska prava nakon Brexita”, koje je Odbor za predstavke održao zajedno s Odborom za zapošljavanje i socijalna pitanja i odborom LIBE; i od 21. veljače 2018. o temi „Europska građanska inicijativa: procjena prijedloga Komisije za novu Uredbu o europskoj građanskoj inicijativi” koje je Odbor za predstavke održao zajedno s Odborom za ustavna pitanja,
- uzimajući u obzir javno saslušanje od 15. listopada 2020. pod nazivom „Minority SafePack – milijun potpisa za raznolikost u Europi”, koje su, zajedno s odborom PETI, organizirali Odbor za kulturu i obrazovanje i odbor LIBE,
- uzimajući u obzir međuparlamentarnu sjednicu odbora od 27. studenog 2018., koju su zajedno organizirali odbor PETI i Odbor za pravna pitanja na temu „Osnaživanje parlamenata i primjena prava građana u provedbi i primjeni prava Unije”,
- uzimajući u obzir studije koje je 2019., 2020. i 2021. naručio Resorni odjel za prava građana i ustavna pitanja na zahtjev odbora PETI naslovljene „Jačanje uloge i učinka predstavki kao instrumenta participativne demokracije – pouke iz perspektive građana 10 godina nakon stupanja na snagu Lisabonskog ugovora” (29. listopada 2021.), „Prepreke slobodnom kretanju duginih obitelji u EU-u” (8. ožujka 2021.), „Prepreke za sudjelovanje na lokalnim i europskim izborima unutar EU-a” (15. rujna 2020.) i „Postignuća Odbora za predstavke tijekom parlamentarnog saziva 2014. – 2019. i izazovi za budućnost” (3. srpnja 2019.),
- uzimajući u obzir radionice o pravima LGBTI+ osoba u EU-u i pravima osoba s invaliditetom koje je 22. ožujka 2021. odnosno 28. listopada 2020. za odbor PETI organizirao Resorni odjel za prava građana i ustavna pitanja,
- uzimajući u obzir Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju⁽²³⁾ (Sporazum o povlačenju),
- uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za predstavke (A9-0019/2022),

⁽¹⁹⁾ SL C 474, 24.11.2021., str. 82.

⁽²⁰⁾ SL C 270, 7.7.2021., str. 105.

⁽²¹⁾ SL C 445, 29.10.2021., str. 168.

⁽²²⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0507.

⁽²³⁾ SL C 384 I, 12.11.2019., str. 1.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- A. budući da je građanstvo EU-a jedno od najkonkretnijih postignuća EU-a ne temelju kojeg se građanima EU-a omogućuje niz temeljnih prava, između ostalog pravo na slobodno kretanje u EU-u, pravo na sudjelovanje u europskom demokratskom životu i pravo na zaštitu od diskriminacije, te im se jamče jednake mogućnosti;
- B. budući da je Brexit istaknuo važnost prava koja proizlaze iz građanstva EU-a i njihovu ključnu ulogu u svakodnevnom životu milijuna građana EU-a te je podigao razinu osviještenosti u EU-u o mogućem gubitku tih prava i njegovim posljedicama, što je vidljivo iz velikog broja predstavljeni koje su građani EU-a koji žive u Ujedinjenoj Kraljevini i građani Ujedinjene Kraljevine koji borave u jednoj od zemalja EU-a podnijeli u pogledu posljedica Brexita na njihov status kao građana EU-a;
- C. budući da je vladavina prava jedna od temeljnih vrijednosti Unije i budući da se njezinom zaštitom osigurava poštovanje temeljnih prava i demokracije;
- D. budući da je sloboda kretanja, koja svakom građaninu EU-a omogućuje da živi, radi ili studira i ima pristup zdravstvenom sustavu u bilo kojoj državi članici, jedan od temelja EU-a;
- E. budući da se aktivno građanstvo može osigurati samo ako su zadovoljene temeljne potrebe građana; budući da je zaštita koju pružaju minimalne plaće stoga od velike važnosti i preduvjet za postizanje cilja EU-a koji podrazumijeva da nitko neće biti zapostavljen;
- F. budući da se osobe suočene s nesigurnim radnim i životnim uvjetima često osjećaju marginaliziranima i manje ili uopće ne sudjeluju u društvenom životu, civilnom društvu i izborima;
- G. budući da se beskućnici ne suočavaju samo s nesigurnim životnim uvjetima, već često imaju slab ili nikakav pristup informacijama o svojim pravima i alatima za njihovu obranu;
- H. budući da se definicije ranjivih skupina, skupina u nepovoljnom položaju ili nedovoljno zastupljenih skupina uvelike razlikuju među državama članicama i mogu čak ovisiti o političkoj i socijalnoj situaciji u nekoj državi članici u određenom trenutku;
- I. budući da se brojni prekogranični i sezonski radnici suočavaju s teškim, nezdravim i nesigurnim radnim uvjetima, slabom ili nikakvom sigurnošću svojih radnih mjesta te nedovoljnim ili nepostojećim socijalnim osiguranjem i pristupom socijalnim naknadama; budući da mnogi prekogranični i sezonski radnici dolaze iz ranjivih društvenih skupina i regija; budući da je kriza uzrokovana bolešću COVID-19 pogoršala postojeći nesiguran položaj brojnih prekograničnih i sezonskih radnika, što je dovelo do odstupanja u provedbi postojećeg zakonodavstva o njihovoj zaštiti;
- J. budući da je pandemija bolesti COVID-19 donijela brojne potpuno nove izazove u pogledu slobodnog kretanja diljem EU-a, a mnoge su države članice kao izvanredne mjere uvele ograničenja putovanja i kontrole na unutarnjim granicama; budući da su građani EU-a podnijeli znatan broj predstavljeni u kojima su izrazili ozbiljnu zabrinutost zbog učinka nacionalnih izvanrednih mjera na njihovu slobodu putovanja, rada i studiranja u inozemstvu te na njihovu sposobnost izgradnje i održavanja prekograničnih obiteljskih veza;
- K. budući da pandemija posebno negativno utječe na položaj osoba s invaliditetom i starijih osoba te znatno ograničava njihovu sposobnost da ostvaruju svoja prava;
- L. budući da je odbor PETI primio velik broj predstavljeni u kojima se izražava zabrinutost zbog diskriminacije s kojom se općenito u EU-u suočavaju LGBTIQ osobe prilikom ostvarivanja svog prava na slobodu kretanja u EU-u, posebno tzv. dugine obitelji (tj. obitelji u kojima je najmanje jedan član LGBTIQ osoba), što štetno utječe na prava i interese njihove djece;
- M. budući da se u članku 21. stavku 1. Povelje izričito zabranjuje svaka diskriminacija temeljena na bilo kojoj osnovi kao što su spol, rasa, boja kože, etničko ili socijalno podrijetlo, genetska obilježja, jezik, vjera ili uvjerenje, političko mišljenje ili bilo koje drugo mišljenje, pripadnost nacionalnoj manjini, imovina, rođenje, invaliditet, dob ili spolna orijentacija, što je primarni odraz građanstva EU-a; budući da je ono istovremeno ključni dio uspješnog ostvarivanja slobode kretanja, kao što je vidljivo iz prethodno spomenutih predstavljeni;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- N. budući da oko 50 milijuna ljudi u EU-u pripada nekoj nacionalnoj manjini ili govori neki manjinski jezik; budući da Komisija nije poduzela nikakve zakonodavne korake kao odgovor na europsku građansku inicijativu „Minority SafePack – milijun potpisa za raznolikost u Europi”, unatoč činjenici da je velika većina zastupnika podržala tu inicijativu;
- O. budući da je dodjela i ukidanje državljanstva i dalje u nadležnosti država članica;
- P. budući da su predstavke pokazale da se mobilni građani i rezidenti EU-a i dalje suočavaju s poteškoćama u ostvarivanju svojih biračkih prava zbog administrativnog opterećenja, birokracije i jezičnih barijera u nekim državama članicama te zbog pogrešnih informacija ili nedostatka suradnje nekih nadležnih tijela država članica;
- Q. budući da se osobe s invaliditetom i dalje suočavaju s pravnim, praktičnim i fizičkim preprekama pri učinkovitom ostvarivanju svojeg pasivnog i aktivnog biračkog prava te prava na pristup informacijama o izbornim propisima, postupcima, programima i raspravama u obliku koji je prilagođen potrebama osoba s različitim vrstama invaliditeta te su stoga te osobe i dalje nedovoljno zastupljene na izborima; budući da su podaci o sudjelovanju podzastupljenih skupina na izborima i dalje ograničeni;
- R. budući da pravo građana EU-a na sudjelovanje u demokratskom životu EU-a ne uključuje samo glasovanje ili kandidiranje na europskim izborima; budući da se u Ugovorima spominje niz participativnih alata kojima je cilj poticanje izravnog angažmana građana s EU-om, uključujući pravo na podnošenje predstavi, pravo obraćanja Europskom ombudsmanu i pravo na podnošenje europske građanske inicijative;
- S. budući da u nekim državama članicama EU-a osobe bez državljanstva s dugotrajnim boravištem nisu u potpunosti uključene u demokratsko sudjelovanje, a posebno im je uskraćeno pravo na sudjelovanje na lokalnim i/ili europskim izborima; budući da Komisija nije sastavila preporuku o usklađivanju jednakih prava za manjine bez državljanstva, kao što su Romi, koja je predložena u europskoj građanskoj inicijativi „Minority SafePack – milijun potpisa za raznolikost u Europi”;
- T. budući da EU mora zaštititi građane EU-a koji borave u Ujedinjenoj Kraljevini, u skladu sa Sporazumom o povlačenju;
- U. budući da su starije osobe angažirana skupina građana koji daju važan i vrijedan doprinos društvu sudjelovanjem u volonterskim aktivnostima, društvenim inicijativama te pružanjem potpore i skrbi za uzdržavane osobe;
- V. budući da pristup robi i uslugama, uključujući javne usluge, sve više zahtijeva digitalne vještine;
- W. budući da digitalna transformacija donosi prilike, ali i predstavlja opasnost za sve generacije, posebno starije osobe; budući da tehnološke promjene mogu negativno utjecati na starije osobe koje nemaju odgovarajuće znanje, vještine i pristup digitalnoj tehnologiji; budući da su starije osobe često žrtve diskriminacije, nasilja, izolacije i usamljenosti, isključenosti i ograničenja u pogledu njihove autonomije, tj. zbog uvođenja digitalnih rješenja kojima se ne uzimaju u obzir njihove potrebe;

1. prima na znanje izvješće Komisije naslovljeno „Izvješće o građanstvu EU-a za 2020. – Osnaživanje građana i zaštita njihovih prava” i pozdravlja njezinu trajnu predanost poštovanju prava građana EU-a, među ostalim redovitim procjenama mogućnosti i prepreka ostvarivanju građanskih prava za skupine u nepovoljnom položaju, uključujući osobe s invaliditetom i starije osobe; žali zbog činjenice da su samo dvije od ukupno osamnaest mjera koje je predložila Komisija zakonodavne prirode; naglašava potrebu za sveobuhvatnom procjenom prava građana EU-a te za jasno definiranim i konkretnim obvezama, mjerama i zakonodavnim inicijativama za sljedeće tri godine; naglašava činjenicu da bi konačni cilj izvješćivanja o građanstvu EU-a, u skladu s postupkom iz članka 25. UFEU-a, bio poduzimanje konkretnih inicijativa usmjerenih na konsolidaciju prava i sloboda građana u okviru statuta građanstva EU-a, sličnom europskom stupu socijalnih prava, uključujući temeljna prava i slobode sadržane u Povelji, socijalna prava utvrđena u europskom stupu socijalnih prava i vrijednosti utvrđene u članku 2. UEU-a, kao ključne elemente europskog „javnog prostora”, uključujući, među ostalim,

četvrtak, 10. ožujka 2022.

model upravljanja relevantan za taj javni prostor, dostojanstvo, slobodu, vladavinu prava, demokraciju, pluralizam, toleranciju, pravdu, solidarnost, jednakost i nediskriminaciju, koji bi se uzeli u obzir u budućoj reformi Ugovora;

2. pozdravlja činjenicu da je Komisija poštovanje vladavine prava u državama članicama ponovno stavila u prvi plan;

3. naglašava da su neovisnost pravosuđa, pristup pravosuđu, sloboda izražavanja, sloboda traženja, primanja i širenja informacija te medijski pluralizam ključne sastavnice vladavine prava; poziva Komisiju da očuva te temeljne vrijednosti EU-a kada ih države članice krše;

4. ističe da svi instrumenti koji zadiru u pravo na privatnost i zaštitu osobnih podataka moraju imati ne samo pravnu osnovu, već moraju biti i nužni i razmjerni, kako je propisano Općom uredbom o zaštiti podataka i Poveljom;

5. podsjeća da je slobodu kretanja, okosnicu europskog projekta, ozbiljno narušila dosad nezabilježena zdravstvena kriza uzrokovana pandemijom bolesti COVID-19 i s tim povezane nacionalne izvanredne mjere, uključujući ograničenja putovanja i privremeno ponovno uvođenje kontrola na unutarnjim granicama; ponavlja da su te mjere imale znatan negativan učinak na privatni život, rad, obitelji te gospodarske i socijalne uvjete, što dokazuje i velik broj predstavki; naglašava da bi sve nacionalne izvanredne mjere trebale biti usklađene sa svojim početnim ciljem sprječavanja širenja pandemije bolesti COVID-19; u tom pogledu poziva Komisiju da nastavi pratiti mjere za suzbijanje bolesti COVID-19 i njihov učinak na prava građana EU-a; potiče države članice da postupno ukinu nacionalne izvanredne mjere čim one više ne budu potrebne; ističe da pandemija bolesti COVID-19 negativno utječe na dobrobit i mentalno zdravlje građana, posebno mladih i starijih osoba;

6. podsjeća da je povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz EU-a najviše utjecalo na građane EU-a koji su boravili u Ujedinjenoj Kraljevini i državljane Ujedinjene Kraljevine koji su boravili u jednoj od 27 država članica EU-a na kraju prijelaznog razdoblja; poziva Komisiju da pomno prati ispravnu provedbu dijela drugog Sporazuma o povlačenju o pravima građana kako bi se u potpunosti i učinkovito zaštitila prava građana koji su se koristili slobodom kretanja prije isteka prijelaznog razdoblja;

7. zabrinut je zbog brojnih prepreka s kojima se suočavaju tzv. dugine obitelji prilikom ostvarivanja prava na preseljenje u drugu državu članicu, a koje proizlaze iz razlika u nacionalnim zakonima o priznavanju istospolnih parova i pravnim odnosima roditelja i djece koji se odnose na te parove; potiče Komisiju i države članice da provedu preporuke iz rezolucije Europskog parlamenta o pravima LGBTIQ osoba u EU-u, uključujući njegov poziv Komisiji da ispita poštuju li sve države članice presudu od 5. lipnja 2018. u predmetu C-673/16, *Relu Adrian Coman i drugi protiv Inspectorul General pentrua Igrări i Ministerul Afacerilor Interne* ⁽²⁴⁾ te da tu presudu uključi u predstojeću reviziju smjernica iz 2009. o slobodnom kretanju;

8. žali zbog toga što mogućnosti za pravnu zaštitu koje su dostupne roditeljima i djeci u slučaju razdvajanja ili razvoda nisu iste u svim državama članicama, zbog čega se na stotine roditelja u EU-u obratilo Odboru za predstavke kako bi im pružio podršku u njihovim prekograničnim obiteljskim sporovima i slučajevima roditeljske otmice djeteta; poziva Komisiju i države članice da uvedu nediskriminirajuće sustave za praćenje slučajeva koji se odnose na djecu uključenu u prekogranične sporove oko skrbištva, kojima se u potpunosti poštuju temeljna prava djeteta;

9. podsjeća da nisu samo veliki globalni događaji ti koji predstavljaju izazov za slobodu kretanja; sa žaljenjem napominje da se građani EU-a, osobe s dugotrajnim boravištem koji su državljani druge države članice i članovi obitelji građana EU-a koji nisu državljani EU-a i dalje suočavaju s pravnim, administrativnim i praktičnim preprekama pri preseljenju u drugu državu članicu, što potvrđuju i brojne zaprimljene predstave o toj temi, posebno u pogledu postupaka za odobravanje boravka, građanskih ili socijalnih pitanja kao što su obiteljsko pravo ili mirovine, koordinacije sustava socijalne sigurnosti, pristupa zdravstvenim uslugama, zdravstvenog osiguranja, obrazovanja i poreznih sustava te priznavanja stručnih kvalifikacija; ističe da te prepreke često uključuju diskriminirajuće administrativne zahtjeve ili proizvoljne zahtjeve za

⁽²⁴⁾ Presuda Suda Europske unije od 5. lipnja 2018., *Relu Adrian Coman i drugi protiv Inspectorul General pentrua Igrări i Ministerul Afacerilor Interne*, C-673/16, EU:C:2018:385.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

dostavu dokumenata koji se obično ne izdaju u drugim državama članicama; naglašava da te prepreke često proizlaze iz nedostatka jasne definicije određenih pojmova u Direktivi o slobodi kretanja, kao što su „sveobuhvatno zdravstveno osiguranje” i „dostatna sredstva”; poziva Komisiju da u svoje praćenje provedbe Direktive o slobodi kretanja uključi diskriminirajuće administrativne prakse u državama članicama, posebno na lokalnoj razini, da poduzme potrebne provedbene mjere protiv takvih praksi i da pojasni pojmove koji nisu jasno definirani u Direktivi o slobodi kretanja u njezinim revidiranim smjernicama; nadalje poziva Komisiju i države članice da promiču daljnju suradnju u situacijama u kojima radnici primaju naknade i plaćaju doprinose u različitim državama članicama EU-a, i to jačanjem prekogranične razmjene informacija između različitih tijela socijalne sigurnosti kako bi se svi doprinosi mogli uzeti u obzir pri izračunu prava na mirovinu;

10. poziva države članice da uspostave mjere koordinacije i suradnje kako bi učinkovito riješile probleme dvostrukog oporezivanja registracije automobila, porezne diskriminacije i dvostrukog oporezivanja u bilo kojem prekograničnom kontekstu te da usmjere svoju pozornost na stvarno stanje prekogranične mobilnosti radne snage; smatra da problemi dvostrukog oporezivanja nisu dostatno riješeni postojećim bilateralnim poreznim konvencijama ili jednostranim radnjama države članice te da je potrebno usklađeno, pravovremeno djelovanje na razini EU-a;

11. pozdravlja najavu Komisije da će preispitati pravila o konzularnoj zaštiti; poziva Komisiju da u tu reviziju uključi procjenu dostupnosti konzularne zaštite za osobe s različitim vrstama invaliditeta; potiče Komisiju da osigura pomoć građanima EU-a iz država članica koje nemaju predstavništvo; potiče Komisiju i države članice da uvedu pravo na konzularnu zaštitu za osobe kojima je država članica izdala putnu ispravu, čak i ako nisu državljani te zemlje;

12. podsjeća da minimalne plaće imaju važnu ulogu u osiguravanju provedbe europskog stupa socijalnih prava i da nitko ne bude zapostavljen; ističe neizvjesne uvjete s kojima se suočavaju prekogranični i sezonski radnici, posebno nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19; poziva Komisiju i države članice da riješe slabosti s kojima se suočavaju prekogranični i sezonski radnici migranti u kontekstu krize uzrokovane bolešću COVID-19 te da osiguraju da se svim radnicima u EU-u osiguraju visoke razine socijalne zaštite i pravična, primjereno plaćena radna mjesta, među ostalim osiguravanjem učinkovite primjene i provedbe prava Unije povezanog s mobilnošću radne snage i pravom na jednaku plaću za jednak rad ili rad jednake vrijednosti; smatra da je taj pristup ključan kako bi se spriječila marginalizacija građana EU-a, kako bi ih se osnažilo da u potpunosti i aktivno sudjeluju u našim demokracijama i kako bi se zaštitila njihova prava koja proizlaze iz građanstva EU-a;

13. napominje da je nepostojanje mehanizma uzajamnog priznavanja statusa osobe s invaliditetom jedan od razloga zbog kojih se osobe s invaliditetom suočavaju s poteškoćama pri ostvarivanju svojih prava na slobodno kretanje, pristup obrazovanju, zapošljavanju i kulturnim dobrima; podržava razvoj uzajamno priznate iskaznice EU-a za osobe s invaliditetom kako bi se unutar EU-a osigurao jednak pristup određenim naknadama; poziva Komisiju i države članice da uvedu iskaznicu EU-a za osobe s invaliditetom kako bi se zajamčila sloboda kretanja osoba s invaliditetom;

14. apelira na sve države članice da ratificiraju Konvenciju UN-a o pravima osoba s invaliditetom (UNCPRD) te da potpišu njezin Protokol; potiče Komisiju da u kontekstu ratifikacije te konvencije poduzme potrebne mjere kako bi se osobama s invaliditetom omogućilo da ostvare svoja puna prava kao građani EU-a, bez ikakvog oblika diskriminacije;

15. zabrinut je zbog marginalizacije beskućnika zbog teških životnih uvjeta i nedostatka informacija s kojima se suočavaju; poziva države članice da poduzmu mjere za zaštitu beskućnika i njihovih prava, da na njih usmjere informativne kampanje o tim mjerama te da na taj način olakšaju njihovo uključivanje u društveni i politički život i civilno društvo;

16. pozdravlja namjeru Komisije, najavljenju u Izvješću o građanstvu EU-a za 2020., da ažurira direktive o glasačkim pravima mobilnih građana EU-a na lokalnim i europskim izborima (Direktive Vijeća 94/80/EZ i 93/109/EZ); u tom pogledu naglašava da je hitno potrebno ukloniti sve prepreke i poteškoće koje mobilne građaninje EU-a ometaju u ostvarivanju njihovog prava glasa, uključujući za osobe s invaliditetom, povećati i olakšati pružanje informacija o lokalnim i europskim izborima i postupcima glasovanja (po mogućnosti putem u potpunosti dostupne, jedinstvene platforme za razmjenu informacija na razini EU-a), poticati države članice, posebno na lokalnoj razini, da olakšaju ostvarivanje glasačkih prava mobilnih građana EU-a, kao i istražiti i uvesti mogućnost glasovanja na daljinu, uključujući elektroničko glasovanje, kako bi

četvrtak, 10. ožujka 2022.

se povećalo i olakšalo demokratsko sudjelovanje; naglašava da u svrhu glasovanja na daljinu države članice moraju osigurati transparentnost u osmišljavanju i uvođenju elektroničkih i internetskih sustava te mogućnost ručnog ili elektroničkog prebrojavanja, a da se pritom ne ugrozi tajnost glasovanja i zaštita osobnih podataka u skladu s primjenjivim pravom Unije; podsjeća da su u nekim državama članicama osobe s invaliditetom na koje se primjenjuju zaštitne mjere, kao što je skrbnništvo, automatski isključene iz političkog sudjelovanja i stoga im je uskraćeno pravo glasa; naglašava potrebu da se ukine to drastično rješenje kako bi se osobama s invaliditetom pružila potpora u određenim područjima života; u tom pogledu pozdravlja izjavu Komisije da će surađivati s državama članicama i Parlamentom kako bi se zajamčila politička prava osoba s invaliditetom na ravnopravnoj osnovi s drugima, a posebno kako bi se zajamčilo da to pravo mogu ostvariti na sljedećim europskim izborima;

17. poziva Komisiju i države članice da u okviru europske mreže za suradnju u području izbora razmjenjuju i promiču najbolje prakse o tome kako odgovoriti na posebne izborne potrebe skupina građana u nepovoljnom položaju kako bi se povećalo njihovo sudjelovanje na izborima i kako bi im se omogućilo da učinkovito mogu ostvariti svoja glasačka prava na sljedećim europskim izborima; u tom pogledu naglašava da je potrebno prikupiti sveobuhvatne podatke o nedovoljno zastupljenim kategorijama glasača i postići dogovor o osnovnim zajedničkim definicijama skupina u nepovoljnom položaju, koje mogu uključivati skupine kao što su LGBTIQ osobe, migranti i izbjeglice, osobe iz kućanstava s niskim primanjima, rasne, etničke ili jezične manjine te osobe s invaliditetom;

18. nadalje podsjeća da su biračka prava građana EU-a koji žive u inozemstvu često predmet predstavki; napominje da nekoliko država članica svojim državljanima uskraćuje pravo glasovanja na nacionalnim parlamentarnim izborima nakon preseljenja u drugu državu članicu EU-a; smatra da se oduzimanjem glasačkog prava građanima EU-a na temelju njihova boravka u inozemstvu, kao i nepriznavanjem njihova prava na glasovanje na nacionalnim izborima u njihovoj zemlji prebivališta, može ograničiti slobodu kretanja i dovesti do uskraćivanja temeljnog prava na političko sudjelovanje; ističe da je nekoliko država članica osobama s dugotrajnim boravištem koje su državljani druge države članice EU-a oduzelo pravo glasa na lokalnim i europskim izborima;

19. naglašava da je više od 60 % ispitanika koji su sudjelovali u javnom savjetovanju o Izvješću o europskom građanstvu za 2020. smatralo da nije dovoljno učinjeno kako bi se građane informiralo o njihovim pravima kao građana EU-a; poziva Komisiju i države članice da bolje informiraju građane EU-a o njihovim pravima i obvezama, i to u oblicima koji su dostupni osobama s različitim vrstama invaliditeta, te da osiguraju da se ostvarivanje tih prava jednako poštuje u njihovoj zemlji podrijetla kao i u bilo kojoj drugoj državi članici; naglašava važnost nacionalnih internetskih stranica na kojima se objašnjavaju prava građana EU-a i kako stupiti u kontakt sa zastupnicima u Europskom parlamentu te pratiti njihova glasovanja i odluke;

20. potiče države članice da u svojim školskim kurikulumima više prostora posvete političkom obrazovanju koje se tiče tema o EU-u, između ostalog o pravima građana EU-a, i da u skladu s time prilagode obrazovanje nastavnika; smatra da bi države članice u okviru svojih obrazovnih sustava trebale promicati školske posjete institucijama EU-a; naglašava da dostupno obrazovanje ima ključnu ulogu u pružanju informacija budućim građanima;

21. priznaje da trenutačni participativni okvir EU-a može nagnati građane da se pitaju koji kanal najbolje odgovara njihovim potrebama te ih odvratiti od uporabe dostupnih alata za komunikaciju s institucijama EU-a; poziva Komisiju i države članice da osiguraju odgovarajuće instrumente kojima će se zajamčiti da građani i rezidenti EU-a budu obaviješteni o svojem pravu na podnošenje predstavki Europskom parlamentu i pravu na obraćanje Europskom ombudsmanu kao sredstvu za zaštitu svojih prava i prijavljivanje kršenja, kao što je utvrđeno člankom 44. Povelje i člankom 227. UFEU-a;

22. poziva na uspostavu jedinstvene internetske kontaktne točke koja bi centralizirala sve participativne instrumente EU-a i pružala informacije, savjete i potporu u pogledu komunikacije s EU-om na svim službenim jezicima EU-a i u formatima dostupnima osobama s različitim vrstama invaliditeta, što bi korisnicima pomoglo da prepoznaju i koriste najprikladniji kanal, kako bi se građani približili EU-u i kako bi se ojačalo njihovo demokratsko sudjelovanje; vjeruje da bi takva jedinstvena kontaktna točka pojednostavnila upotrebu različitih participativnih instrumenata te bi se njihov potencijal u potpunosti iskoristio;

23. podsjeća na svoju potporu Konferenciji o budućnosti Europe; čvrsto vjeruje da je konferencija prilika za sudjelovanje u demokratskom procesu EU-a po načelu odozdo prema gore; ponavlja svoj poziv da se na konferenciji donesu konkretne preporuke koje će institucije morati uzeti u obzir i pretvoriti u djelovanje; poziva sve sudionike konferencije da osiguraju istinsko praćenje njezina ishoda;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

24. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću, Komisiji, Europskom ombudsmanu te vladama i parlamentima država članica, njihovim odborima za predstavke i nacionalnim ombudsmanima ili sličnim nadležnim tijelima.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

P9_TA(2022)0082

Pravedno i jednostavnije oporezivanje kojim se podupire strategija oporavka**Rezolucija Europskog parlamenta od 10. ožujka 2022. s preporukama Komisiji o pravednom i jednostavnijem oporezivanju kojim se podupire strategija oporavka (EP-ovo praćenje akcijskog plana Komisije iz srpnja i njegovih 25 inicijativa u području PDV-a, oporezivanja poslovanja i pojedinačnog oporezivanja) (2020/2254(INL))**

(2022/C 347/20)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 225. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 15. srpnja 2020. naslovljenu „Akcijski plan za pravedno i jednostavno oporezivanje kojim se podupire strategija oporavka” (COM(2020)0312),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 15. srpnja 2020. o dobrom poreznom upravljanju u EU-u i izvan njega (COM(2020)0313),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 7. travnja 2016. o akcijskom planu o PDV-u – Put k jedinstvenom europskom području PDV-a – vrijeme je za donošenje odluka (COM(2016)0148),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 3. ožujka 2021. naslovljenu „Godinu dana od izbijanja pandemije bolesti COVID-19: odgovor u okviru fiskalne politike” (COM(2021)0105),
- uzimajući u obzir prijedloge Komisije koji su u postupku usvajanja, posebno o zajedničkoj osnovici poreza na dobit (CCTB), zajedničkoj konsolidiranoj osnovici poreza na dobit (CCCTB) ⁽¹⁾ i paketu o digitalnom oporezivanju ⁽²⁾, kao i stajališta Europskog parlamenta o tim prijedlozima,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 15. siječnja 2019. naslovljenu „Prema učinkovitijem i demokratskijem odlučivanju o poreznoj politici EU-a” (COM(2019)0008),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 19. veljače 2020. naslovljenu „Izgradnja digitalne budućnosti Europe” (COM(2020)0067),
- uzimajući u obzir Uključivi okvir OECD-a i skupine G20 o akcijskom planu za smanjenje porezne osnovice i premještanje dobiti (BEPS) iz listopada 2015.,
- uzimajući u obzir privremeno izvješće u sklopu Uključivog okvira OECD-a i skupine G20 naslovljeno „Porezni izazovi koji proizlaze iz digitalizacije”, usvojeno 2018., i njegov Program rada za razvoj rješenja konsenzusa o poreznim izazovima koji proizlaze iz digitalizacije gospodarstva, donesen u svibnju 2019.,
- uzimajući u obzir izvješća o nacrtima prvog i drugog stupa koji su usvojeni 14. listopada 2020. u sklopu Uključivog okvira OECD-a i skupine G20, kao i rezultate gospodarske analize i procjene učinka koje je proveo OECD,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 18. svibnja 2021. naslovljenu „Oporezivanje poslovanja za 21. stoljeće” (COM(2021)0251),

⁽¹⁾ Prijedlog direktive Vijeća od 25. listopada 2016. o zajedničkoj osnovici poreza na dobit (CCTB), COM(2016)0685, i od 25. listopada 2016. o zajedničkoj konsolidiranoj osnovici poreza na dobit (CCCTB), COM(2016)0683.

⁽²⁾ Paket obuhvaća komunikaciju Komisije od 21. ožujka 2018. naslovljenu „Vrijeme je za uspostavljanje modernog, pravednog i učinkovitog poreznog standarda za digitalno gospodarstvo” (COM(2018)0146), Prijedlog direktive Vijeća od 21. ožujka 2018. o utvrđivanju pravila o oporezivanju dobiti trgovačkih društava od znatne digitalne prisutnosti (COM(2018)0147), Prijedlog direktive Vijeća od 21. ožujka 2018. o zajedničkom sustavu poreza na digitalne usluge kojim se oporezuju prihodi od pružanja određenih digitalnih usluga (COM(2018)0148) i preporuke Komisije od 21. ožujka 2018. o oporezivanju dobiti trgovačkih društava od znatne digitalne prisutnosti (C(2018)1650).

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- uzimajući u obzir Godišnje izvješće Komisije o oporezivanju 2021. Pregled poreznih politika u državama članicama EU-a, DG TAXUD, 18. svibnja 2021.,
  - uzimajući u obzir izvješće Međunarodnog monetarnog fonda naslovljeno „Taxing Multinationals in Europe” (Oporezivanje multinacionalnih poduzeća u Europi), Odjeli za europske i fiskalne poslove, 2021., br. 21/12,
  - uzimajući u obzir ishode raznih sastanaka na vrhu skupina G7, G8 i G20 održanih na temu međunarodnih poreznih pitanja,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. prosinca 2015. s preporukama Komisiji o uvođenju transparentnosti, koordinacije i konvergencije u politike poreza na dobit u Uniji ⁽³⁾,
  - uzimajući u obzir svoje rezolucije posebnih odbora TAXE, od 25. studenoga 2015. o odlukama o porezima i ostalim mjerama slične prirode ili učinka (TAX 1) ⁽⁴⁾, od 6. srpnja 2016. o odlukama o porezima i ostalim mjerama slične prirode ili učinka (TAX 2) ⁽⁵⁾ te od 26. ožujka 2019. o financijskom kriminalu, utaji poreza i izbjegavanju plaćanja poreza (TAX 3) ⁽⁶⁾,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju i preporuke od 13. prosinca 2017. nakon istrage o pranju novca, izbjegavanju plaćanja poreza i utaji poreza (PANA) ⁽⁷⁾,
  - uzimajući u obzir svoje izvješće o provedbi zahtjeva EU-a za razmjenu poreznih informacija: napredak, stečena iskustva i prepreke koje treba prevladati (2020/2046(INI)),
  - uzimajući u obzir svoje izvješće o reformi politike EU-a u području štetnih poreznih praksi (uključujući reformu Skupine za Kodeks o postupanju) (2020/2258(INI)),
  - uzimajući u obzir članke 47. i 54. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku (A9-0024/2022),
- A. budući da su dosad nezapamćeni učinci i razmjeri krize uzrokovane bolešću COVID-19 na gospodarstvo doveli do smanjenja poreznih prihoda i povećanja zaduženosti i fiskalnih rashoda radi zaštite društva i gospodarstva, što dovodi do naglog povećanja državnog duga; budući da izbjegavanje plaćanja poreza, porezna prijevара i utaja poreza ugrožavaju državne prihode te održivost javnih financija, poreznih sustava i porezne pravednosti; budući da je od ključne važnosti boriti se protiv izbjegavanja plaćanja poreza i utaje poreza te istodobno zadržati poreze na razinama kojima se podupire održiv rast gospodarstva, kao i gospodarski i socijalni oporavak Unije te dugoročniji izazovi, kao što su starenje stanovništva, ekološka i klimatska tranzicija i digitalizacija gospodarstva, a da se pritom ne ugrožavaju odgovarajući porezni prihodi;
- B. budući da se porezna incidencija prebacila s bogatstva na dohodak, s dohotka od kapitala na dohodak od rada i potrošnje, s multinacionalnih poduzeća na mala i srednja poduzeća te s financijskog sektora na realno gospodarstvo, kao i s mobilnijih na manje mobilne porezne obveznike;
- C. budući da brzi oporavak zahtijeva snažan odgovor gospodarske i fiskalne politike kojim se, među ostalim, osiguravaju: i. stvarni jednaki uvjeti za porezne obveznike i poduzeća, uz smanjenje ili eliminaciju poreznih olakšica koje nepravedno stvaraju lošije uvjete za MSP-ove, uključujući manje birokracije u cilju promicanja konkurentnosti, domaće trgovine i trgovine na jedinstvenom tržištu, zahvaljujući jednostavnom i predvidljivijem poreznom okruženju; ii. porezni prihodi za države članice radi financiranja oporavka, prelaska na ugljično neutralno gospodarstvo, smanjenja udjela duga u BDP-u i poticanja ulaganja; te iii. pravedno oporezivanje poduzeća i građana, povećanjem transparentnosti i povjerenja u društvo te poštenog tržišnog natjecanja, na temelju dogovorenih standarda te koordiniranih i digitaliziranih sustava izvješćivanja;

⁽³⁾ SL C 399, 24.11.2017., str. 74.

⁽⁴⁾ SL C 366, 27.10.2017., str. 51.

⁽⁵⁾ SL C 101, 16.3.2018., str. 79.

⁽⁶⁾ SL C 108, 26.3.2021., str. 8.

⁽⁷⁾ SL C 369, 11.10.2018., str. 132.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- D. budući da je Akcijski plan Komisije za pravedno i jednostavno oporezivanje kojim se podupire strategija oporavka („Akcijski plan”) dio šire porezne strategije Unije u području poreza na dodanu vrijednost (PDV), poslovanja i oporezivanja pojedinaca; budući da se Akcijskim planom utvrđuje dvojni pristup kojim se kombiniraju mjere za borbu protiv porezne prijevare i utaje poreza te pojednostavnjuju mjere za uklanjanje nepotrebnih prepreka i administrativnog opterećenja za porezne obveznike, osobito za građane i MSP-ove;
- E. budući da mala i srednja poduzeća čine 99 % poduzeća u Uniji i da su odgovorna za dva od tri radna mjesta u privatnom sektoru, ali trošak poštovanja poreznih pravila čini 30 % njihova poreznog opterećenja, dok za velika poduzeća ona čine samo 2 %;
- F. budući da postoji potreba za izgradnjom većeg uzajamnog povjerenja i suradnje među poreznim tijelima država članica te za razmjenom najboljih praksi među državama članicama u pogledu nacionalnih sustava izvješćivanja;
- G. budući da je u tematskom izvješću Europskog revizorskog suda za 2021. o razmjeni poreznih informacija u EU-u ⁽⁸⁾ utvrđeno da su informacije razmijenjene među državama članicama zastarjele, netočne i nepotpune;
- H. budući da u kontekstu digitalizacije i globalizacije gospodarstva trenutačna međunarodna pravila o porezu na dobit više nisu prikladna; budući da razvoj digitalizacije i veće oslanjanje na nematerijalnu imovinu te njihovo povećanje u lancima vrijednosti stvaraju izglede i izazove u pogledu sljedivosti gospodarskih operacija i oporezivih događaja, uključujući omogućavanje praksi izbjegavanja plaćanja poreza, posebno kada su te operacije prekogranične ili se odvijaju izvan Unije;
- I. budući da bi se oporezivanje dobiti poduzeća trebalo voditi načelom oporezivanja dobiti tamo gdje je ostvarena, usklađenijim i koordiniranim pristupom sustavu oporezivanja dobiti poduzeća u cijeloj Uniji moglo bi se dodatno omogućiti rješavanje problema nepoštenog tržišnog natjecanja uzrokovanog štetnim poreznim praksama koje narušavaju funkcioniranje jedinstvenog tržišta i često dovode do pogrešne raspodjele sredstava;
- J. budući da bolja suradnja između poreznih tijela Unije i nacionalnih poreznih tijela te povećana transparentnost u području oporezivanja dobiti poduzeća mogu poboljšati naplatu poreza i izvršenje poreznih obveza te su također potrebni za jačanje pravedne konkurentnosti na jedinstvenom tržištu, zahvaljujući čemu će rad poreznih tijela biti učinkovitiji; budući da se upotrebom tehnologije i digitalizacije koje su usmjerene na učinkovitiju upotrebu dostupnih podataka može poduprijeti učinkovitost i transparentnost poreznih tijela, smanjiti troškovi izvršenja obveza i povećati povjerenje javnosti; budući da napredak ostvaren u području digitalizacije i za porezne obveznike i za porezna tijela otvara alternativne mogućnosti za sustavno rješavanje određenih poreznih prijevare te također može olakšati oporezivanje mobilnih poreznih osnovica;

Opća razmatranja o Akcijskom planu Komisije za pravedno i jednostavno oporezivanje kojim se podupire strategija oporavka

1. pozdravlja Akcijski plan i podržava njegovu temeljitu provedbu; primjećuje da se većina od 25 mjera odnosi na PDV, što je primjereno zbog visoke razine gubitka prihoda u području PDV-a i potrebe da se podupru poduzeća, posebno MSP-ovi; međutim, smatra da bi se kao dopuna konkretnim zakonodavnim prijedlozima trebala provesti procjena utjecaja kako bi se bolje razumjeli mogući učinci na porezne obveznike i poduzeća; pozdravlja nedavni sporazum o stopama PDV-a u Vijeću, no i dalje je zabrinut zbog toga što konačni sustav PDV-a nije dobio potporu u Vijeću; poziva Komisiju da provjeri Akcijski plan s obzirom na međunarodna kretanja na razini Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD)/skupine G20 i u svjetlu pandemije bolesti COVID-19;
2. smatra iznimno važnom odluku Komisije da provede inicijative čiji je cilj jačanje suradnje među poreznim tijelima i veća usklađenost postupovnih pravila na cijelom jedinstvenom tržištu; pozdravlja inicijativu Komisije o programu EU-a za suradnju pri izvršavanju obveza kao načinu poticanja tješnje suradnje između poreznih tijela i poduzeća te preporučuje jasna pravila o prihvatljivosti i funkcioniranju, kao i moguće proširenje programa na pitanja povezana s PDV-om; pozdravlja i sa zanimanjem iščekuje zakonodavnu inicijativu Komisije za uvođenje zajedničkog, standardiziranog sustava na

⁽⁸⁾ Tematsko izvješće br. 03/2021 Europskog revizorskog suda od 26. siječnja 2021. „Razmjena poreznih informacija u EU-u: postavljen je čvrst temelj, ali postoje nedostaci u primjeni”.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

razini Unije za oslobođenje od poreza po odbitku na izvoru, popraćenog mehanizmom razmjene informacija i suradnje među poreznim tijelima; u tom pogledu poziva Komisiju da, kao odgovor na nedavna otkrića u vezi s prijevarama Cum-Ex i globalni porezni sporazum OECD-a i skupine G20, procijeni moguće koristi minimalne efektivne stope poreza po odbitku; poziva Komisiju da, u tom pogledu, ponovno pokrene raspravu o blokiranoj reviziji Direktive Vijeća 2003/49/EZ⁽⁹⁾ (Direktiva o kamatama i licencijama);

3. pozdravlja prijedlog Komisije da se zahtjevi koji se odnose na PDV moderniziraju, pojednostave i usklade primjenom izvješćivanja i elektroničkog izdavanja računa utemeljenog na transakcijama u stvarnom vremenu; napominje da takvo izvješćivanje treba biti prilagođeno poreznim obveznicima, a poreznim upravama omogućiti pregled raznih transakcija u stvarnom vremenu, čime se olakšava sprečavanje i otkrivanje prijevara i rizičnih gospodarskih subjekata; smatra da bi se zahtjevi u pogledu izvješćivanja i porezni obrasci trebali uskladiti među državama članicama; smatra da upotreba alata za rudarenje podataka TNA (analiza transakcijske mreže) predstavlja jednu od dostupnih opcija za smanjenje poreznih prijevara te potiče njegov daljnji razvoj i razmjenu najboljih praksi među državama članicama;

4. podsjeća da bi se svim poreznim mjerama, bilo da su privremene ili ne, trebalo izbjeći izvrtanje odluka o ulaganju te da bi one trebale služiti kao alat za podupiranje ostvarenja ciljeva Unije kako su navedeni u članku 3. stavku 3. Ugovora o Europskoj uniji, uključujući konkurentnost europskih poduzeća; naglašava da zahtjevi u pogledu izvješćivanja ne bi smjeli dovesti do nerazmjernog povećanja administrativnih troškova za gospodarske subjekte, posebno za mala i srednja poduzeća; napominje da bi za učinkovito rješavanje problema izgubljenih poreznih prihoda mogla biti potrebna bolja kvaliteta i moguće veće količine podataka; inzistira na načelu da se svi podaci koje porezna tijela prikupe od poreznih obveznika, u skladu s pravima poreznih obveznika, moraju dostaviti državama članicama samo jednom, uz najveću moguću sigurnost i poštovanje zakona o zaštiti podataka; prima na znanje potencijal podataka i digitalnih alata za smanjenje birokracije i pojednostavnjenje raznih obveza poreznih obveznika, posebno u području prijava PDV-a i rekapitulacijskih izvješća, te napominje da bi se umjetna inteligencija i razni softveri trebali upotrebljavati za maksimalno povećanje učinkovitosti upotrebe podataka; naglašava da je i dalje potrebno ulagati napore kako bi se povećala administrativna suradnja među državama članicama i smanjile prijave i utaja poreza; smatra da je potrebno ne samo povećati količinu razmijenjenih podataka, već i poboljšati njihovu kvalitetu, kako bi se uspostavio učinkovitiji sustav;

5. ističe da je raznolikost poreznih propisa država članica opterećujuća, posebno za mala i srednja poduzeća te start-up poduzeća koja posluju ili se spremaju trgovati na jedinstvenom tržištu jer se moraju nositi s do 27 različitih poreznih sustava; smatra da bi trebalo posvetiti dužnu pažnju višim troškovima izvršenja obveza koje snose mala i srednja poduzeća; naglašava da se MSP-ove ne bi smjelo dodatno kažnjavati financijskim opterećenjem povezanim s poslovanjem u okviru različitih nacionalnih sustava te da bi im prednosti jedinstvenog tržišta trebale biti lako dostupne;

6. ističe da bi se u strategiji održivog oporavka trebala uzeti u obzir održivost trenutačnih niskih kamatnih stopa i povećanje inflacije diljem Unije; smatra da porezno opterećenje ne bi smjelo prijeći s kapitalnih dobitaka na rad, kao što je to sada slučaj; u tom pogledu smatra da bi veću pozornost trebalo posvetiti velikom broju mobilnih radnika;

7. ponavlja važnost sredstava iz instrumenta Next Generation EU za gospodarski oporavak Unije i ističe priliku da se Mehanizam za oporavak i otpornost iskoristi za provedbu fiskalnih reformi i ulaganja koji vode do pravednijeg, održivijeg i bolje digitaliziranog fiskalnog sustava; podsjeća da je program Fiscalis za razdoblje 2021.–2027., s proračunom od 269 milijuna EUR, usmjeren na borbu protiv porezne nepravde i olakšanje prikupljanja prihoda za proračune Unije i država članica poticanjem bolje suradnje nacionalnih poreznih uprava u borbi protiv poreznih prijevara, utaje poreza i agresivnog poreznog planiranja;

8. prima na znanje da je procijenjeni gubitak prihoda zbog međunarodne utaje poreza od strane pojedinaca 2016. iznosio 46 milijardi EUR; primjećuje da je jedinstveno tržište narušeno štetnim poreznim praksama koje predstavljaju štetno porezno natjecanje; napominje da je, kao i Akcijski plan, objavljena i Komunikacija Komisije o dobrom poreznom upravljanju u EU-u i izvan njega s naglaskom na potrebi za poboljšanjem Kodeksa EU-a o postupanju pri oporezivanju

⁽⁹⁾ Direktiva Vijeća 2003/49/EZ od 3. lipnja 2003. o zajedničkom sustavu oporezivanja isplate kamata i licencije između povezanih trgovačkih društava različitih država članica (SL L 157, 26.6.2003., str. 49.).

četvrtak, 10. ožujka 2022.

poslovanja i kriterija sadržanima u EU-ovu popisu nekooperativnih jurisdikcija; žali zbog toga što je došlo do zastoja u vezi s tim pitanjima u Vijeću; prima na znanje ishod sastanak ECOFIN-a održanog 8. prosinca 2021.; u tom pogledu žali što se ministri financija država članica nisu mogli dogovoriti o reformi Kodeksa EU-a o postupanju pri oporezivanju poslovanja iz 1997. i podsjeća na Rezoluciju Europskog parlamenta od 7. listopada 2021. o reformi politike EU-a o štetnim poreznim praksama (uključujući reformu Skupine za Kodeks o postupanju); ponavlja svoju potporu namjeri Komisije da proširi područje primjene Skupine za Kodeks o postupanju kako bi se obuhvatile dodatne vrste režima i opći aspekti nacionalnih sustava poreza na dobit te potiče Komisiju da dodatno razvije koordinacijske mehanizme kao što su postupci stručnog pregleda u okviru Skupine za Kodeks o postupanju; preporučuje uključivanje režima povlaštenog poreza na osobni dohodak kako bi se obuhvatili posebni programi ili mjere za dodjelu državljanstva radi privlačenja iznimno mobilnih bogatih pojedinaca i digitalnih nomada, što bi moglo dovesti do ozbiljnog narušavanja jedinstvenog tržišta; poziva Komisiju da u okviru predstojećeg poreznog simpozija 2022. analizira poremećaje na jedinstvenom tržištu i predloži razmjerne korektivne mjere;

Pokretači promjene

9. smatra da su bolje procjene ukupnih poreznih gubitaka u Uniji i detaljna analiza njihovih sistemskih uzroka ključne za učinkovite prijedloge o načinima stvarnog smanjenja poreznih gubitaka; ističe da bolja dostupnost podataka koje pružaju poduzeća i porezne uprave može znatno doprinijeti boljim procjenama; ističe važnost baze statističkih podataka OECD-a o porezu na dobit i doprinosa država članica; nadalje žali zbog toga što Vijeće Europskom parlamentu nije dostavilo potrebne informacije u okviru izvješća o provedbi DAC-a; naglašava da prijevare u vezi s PDV-om kao što su „kružne prijevare” izravno utječu na vlastita sredstva koja se temelje na PDV-u, a time i na sastav prihoda Unije⁽¹⁰⁾; naglašava da su vrste prijevara u vezi s PDV-om višedimenzionalne i da se možda mijenjaju kako bi se prilagodile novom pravnom okviru, kao što je predloženi „konačni sustav”; poziva Komisiju da pokrene inicijativu za udruživanje napora država članica i uspostavu zajedničkog sustava prikupljanja statističkih podataka o „kružnim prijevarama” u području PDV-a; naglašava da bi se taj sustav mogao oslanjati na prakse koje se već provode u nekim državama članicama; prima na znanje osnivanje Promatračnice EU-a za porez i poziva Komisiju da pruži neovisnu procjenu dosadašnjeg rada u pogledu nastavka tog pripremnog djelovanja koje je pokrenuo Europski parlament na temelju pilot-projekta godišnjeg proračuna Unije;

10. podsjeća da su porezna transparentnost, pravednost i sigurnost utemeljene na jasnim pripadajućim pravima i dužnostima glavno načelo na kojem se gradi uzajamno povjerenje među poreznim obveznicima i poreznim upravama; u tom kontekstu podržava formalizaciju Povelje o pravima poreznih obveznika, veću dosljednost pravila o poreznoj rezidentnosti za pojedince i veću razmjenu informacija; smatra da je potrebno razmotriti mogućnost daljnjeg razvoja i utvrđivanja nedostataka u učinkovitom europskom mehanizmu za rješavanje sporova; smatra da bi ishod sporova trebao biti javno dostupan u obliku sažetka u kojem bi se, među ostalim, objavile ključne, ali ne poslovno osjetljive, informacije o efektivnoj poreznoj stopi koju plaća porezni obveznik;

11. primjećuje da novi oblici rada, kao što je rad na daljinu, donose i izazove i prilike za radnike i poslodavce; naglašava hitnu potrebu za boljim definiranjem pojma porezne rezidentnosti za pojedince s obzirom na nove radne aranžmane koji su se brzo razvili zbog pandemije bolesti COVID-19; naglašava da se države članice i dalje koriste različitim kriterijima za utvrđivanje statusa porezne rezidentnosti, čime se stvara rizik od dvostrukog oporezivanja ili dvostrukog neoporezivanja; u tom pogledu podsjeća na Akcijski plan u kojem je Komisija najavila da će 2022./2023. predstaviti zakonodavni prijedlog i razjasniti kada se porezni obveznici trebaju smatrati rezidentima u porezne svrhe ako djeluju na prekograničnoj razini u Uniji; sa zanimanjem iščekuje taj prijedlog Komisije čiji bi cilj trebao biti dosljednije utvrđivanje porezne rezidentnosti unutar jedinstvenog tržišta;

12. sa zanimanjem iščekuje Komisijin prijedlog DAC8 o proširenju automatske razmjene informacija na kriptoimovinu; u tom pogledu podsjeća na preporuke koje je donio Europski parlament i na koje se upućuje u izvješću o provedbi DAC-a;

⁽¹⁰⁾ Briefing odbora BUDG – Vlastita sredstva EU-a (2020.), [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/647459/IPOL_BRI\(2020\)647459_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/647459/IPOL_BRI(2020)647459_EN.pdf)

četvrtak, 10. ožujka 2022.

smatra da bi se porezna sigurnost povećala kad bi države članice imale zajedničko razumijevanje poreznih politika, poticaja i praksi kojima se ne narušava jedinstveno tržište; poziva Komisiju da predstavi analizu smjernica ili drugih mjera koje bi mogle pomoći u postizanju tog cilja;

13. pozdravlja mjere koje je Komisija poduzela u području sprečavanja i rješavanja sporova povezanih s dvostrukim oporezivanjem PDV-a;

14. napominje da postupak donošenja odluka u Uniji ne potiče promjene jer je porezna politika u nacionalnoj nadležnosti i podliježe jednoglasnom odlučivanju; podsjeća da se u članku 116. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) navodi da je potrebno otkloniti poremećaje uvjeta tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu koje prouzrokuju države članice; žali zbog toga što trenutačna situacija ponekad dovodi do neujednačene ili nedosljedne primjene poreznih propisa i kašnjenja u usklađivanju poreznih praksi ili standarda diljem Unije; poziva Komisiju i države članice da zajamče usklađenija i dosljednija porezna pravila i njihovu provedbu, da zaštite funkcioniranje jedinstvenog tržišta i da zajamče načelo oporezivanja ondje gdje se ostvaruje dobit; žali zbog činjenice da su prijedlozi kao što su CCCTB, revizija Direktive o kamatama i licencijama i reforma Kodeksa o postupanju pri oporezivanju poslovanja i dalje blokirani u Vijeću;

15. podsjeća na komunikaciju Komisije naslovljenu „Prema učinkovitijem i demokratskijem odlučivanju o poreznoj politici EU-a“; napominje da članak 116. UFEU-a još nije upotrijebljen u poreznim pitanjima, iako se to predlagalo u Akcijskom planu, te bi omogućio učinkovitije donošenje odluka u Vijeću; poziva Komisiju, Europski parlament i Vijeće da u okviru Konferencije o budućnosti Europe dodatno istraže postupak donošenja odluka koji se upotrebljava pri odlučivanju o poreznim politikama u kontekstu zaštite financijskih interesa Unije;

16. naglašava važnost brze razmjene informacija među državama članicama u borbi protiv poreznih prijevара; pozdravlja prijedlog o uspostavi mreže Eurofisc 2.0 u Akcijskom planu za daljnji razvoj Eurofisc-a; snažno podupire prijedlog Komisije da ga se proširi na izravno oporezivanje; podržava da Eurofisc postane središte Unije za porezne informacije koje ne služe samo za potrebe PDV-a; podsjeća da je Eurofisc, Unijinu mrežu stručnjaka za borbu protiv prijevara, radi njezine učinkovitosti potrebno ojačati te joj osigurati dostatna sredstva za provedbu zajedničkih analiza rizika, koordinaciju istraga i suradnju s Europskim uredom za borbu protiv prijevara (OLAF), Europolom i Uredom europskog javnog tužitelja, posebno u cilju istrage prijevara u vezi s PDV-om;

17. sa zanimanjem iščekuje reviziju Direktive Vijeća 2011/64/EU⁽¹⁾, kako je najavljeno u paketu Komisije za pravедno i jednostavno oporezivanje; primjećuje velike razlike u cijenama među državama članicama koje potiču prekograničnu kupnju; nadalje primjećuje pojavu novih proizvoda, kao što su e-cigarete, grijani duhanski proizvodi i novi duhanski proizvodi; sa zanimanjem iščekuje ambicioznu reviziju u pogledu stopa kako bi se bolje doprinijelo zdravstvenim ciljevima;

Izazovi u Unijinoj politici o PDV-u

18. primjećuje da je Unijin trenutačni sustav PDV-a i dalje previše složen, posebno za MSP-ove, i da podliježe prijevarama, a istodobno gospodarskim subjektima stvara visoke troškove izvršenja obveza⁽²⁾; napominje da se u državama članicama donose različite mjere za borbu protiv poreznih prijevara; podsjeća da bi se hitno trebalo pozabaviti modernizacijom sustava PDV-a i pomakom prema usklađenijem sustavu PDV-a u cijeloj Uniji⁽³⁾;

19. naglašava da bi rješavanje problema jaza PDV-a (razlika između očekivanih prihoda od PDV-a i stvarno prikupljenih iznosa PDV-a) i poreznih prijevara trebalo biti hitan prioritet Unije i država članica u gospodarstvu nakon pandemije bolesti COVID-19; izražava zabrinutost zbog razine jaza PDV-a koja je 2018. procijenjena na oko 140 milijardi EUR, pri čemu se 50 milijardi EUR odnosi na prekograničnu utaju poreza i porezne prijevара; sa zabrinutošću napominje da bi prema

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 2011/64/EU od 21. lipnja 2011. o strukturi i stopama trošarine koje se primjenjuju na prerađeni duhan (SL L 176, 5.7.2011., str. 24.).

⁽²⁾ Prema EPRS-ovoj procjeni europske dodane vrijednosti (rujan 2021.), str. 42., jaz PDV-a, uključujući prekograničnu utaju PDV-a i prijevара povezane s PDV-om, mogao bi se za 2020. procijeniti na oko 120 milijardi EUR.

⁽³⁾ Prema EPRS-ovoj procjeni europske dodane vrijednosti (rujan 2021.), str. 39., procijenjena dodana vrijednost proširene suradnje među državama članicama i potpuna provedba jedinstvene kontaktne točke mogle bi dovesti do smanjenja jaza PDV-a za procijenjenih 29 milijardi EUR i smanjenja troškova izvršenja obveza za poduzeća od procijenjenih 10 milijardi EUR.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

procjeni Komisije jaz PDV-a zbog krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19 mogao porasti na više od 160 milijardi EUR; napominje da složeni sastav jaza PDV-a zahtijeva višestruke mjere prilagođene specifičnim elementima čimbenika koji uzrokuju taj jaz;

20. ističe da je trenutačni sustav PDV-a i dalje rascjepkan, što dovodi do znatnog administrativnog opterećenja za poduzeća, posebno ona s prekograničnim poslovanjem te mala i srednja poduzeća, čime se smanjuju koristi od djelovanja na jedinstvenom tržištu, a državama članicama nameću troškovi zbog mogućih gubitaka prihoda; napominje da bi Komisija novim prijedlozima trebala uzeti u obzir posebne potrebe MSP-ova i stvoriti jednake uvjete, među ostalim uvođenjem, kada je to relevantno, zahtjeva koji se temelje na pragu;

21. pozdravlja uspostavu jedinstvene kontaktne točke Unije (OSS) čiji je cilj pojednostavniti izvršavanje poreznih obveza, posebno smanjenjem nesigurnosti na jedinstvenom tržištu i smanjenjem troškova prekograničnih operacija koje prekograničnim gospodarskim subjektima omogućuju lakše ispunjavanje obveza u vezi s PDV-om na e-prodaju unutar Unije; poziva Komisiju da procijeni kako proširiti područje primjene jedinstvene kontaktne točke kako bi se obuhvatio širi raspon usluga, posebno u pogledu svih transakcija robe između poduzeća i potrošača i prijenosa vlastitih dionica, čime bi se poduzećima omogućilo da se registriraju za PDV samo u jednoj zemlji; pozdravlja prijedlog o jedinstvenoj registraciji PDV-a;

22. prima na znanje inicijativu Komisije da preispita trenutačno oslobođenje od plaćanja PDV-a za financijske usluge i osiguranje, posebno nakon povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije i revizije nacionalnih pravila u tom području; naglašava da bi se takvom revizijom trebalo osigurati da pravila o PDV-u na financijske usluge odgovaraju trenutačnom digitalnom gospodarstvu, uključujući financijsku tehnologiju (FinTech), te da se na međunarodnoj razini očuvaju jednaki uvjeti za poduzeća iz Unije;

23. napominje da je Komisija u Akcijskom planu opisala dobro osmišljen porezni sustav koji ima važnu ulogu u podupiranju zelene tranzicije koji bi mogao pomoći u postizanju ciljeva europskog zelenog plana; u tom kontekstu sa zanimanjem iščekuje prijedlog revizije stopa PDV-a u području izuzeća u putničkom prijevozu, kako je najavljeno u paketu Komisije za pravedno i jednostavno oporezivanje; naglašava potrebu za uravnoteženjem kombinacije poreza kako bi se postupno smanjio učinak poreza na rad na radnike i radilo na pravednijem poreznom sustavu;

24. sa zabrinutošću napominje da neke države članice općenito ne izuzimaju donacije u naravi od PDV-a, zbog čega poduzeća uništavaju robu široke potrošnje, posebno povrate, iako je takvo izuzeće moguće u skladu s postojećom Direktivom Vijeća 2006/112/EZ⁽¹⁴⁾; poziva Komisiju da izda smjernice za države članice, u kojima će pojasniti da će izuzeća od PDV-a za donacije u naravi biti u skladu s postojećim zakonodavstvom Unije o PDV-u dok države članice ne usvoje prijedlog Direktive Vijeća (COM(2018)0020, posebno njezin članak 98. stavak 2.);

25. poziva Komisiju da analizira i istraži mogućnosti upotrebe tehnologije, na primjer umjetne inteligencije i drugog softvera, tako što će je primijeniti na prijavu PDV-a u stvarnom ili gotovo stvarnom vremenu u transakcijama među poduzećima, uzimajući u obzir zaštitu podataka i povjerljivost; napominje da će se najbolji rezultat postići ako se alati za analizu podataka uvedu i provedu unutar jedinstvenog tržišta ili ako se u cijeloj Uniji istodobno utvrde standardi za takvo izvješćivanje;

26. pozdravlja činjenicu da je Ured europskog javnog tužitelja započeo s radom u lipnju 2021.;

27. pozdravlja alat TNA i podržava uspostavu pojačane suradnje među članovima Eurofisca u cilju brzog otkrivanja tzv. kružnih prijevара; poziva Komisiju da poduzme korake prema učinkovitijoj upotrebi alata TNA i da se usredotoči na kvalitetu pruženih podataka jer on predstavlja ključni alat za borbu protiv prijevара povezanih s PDV-om; u tom pogledu poziva Komisiju da preispita kako se države članice koriste alatom TNA i da im pomogne u uvođenju smjernica za najbolje prakse; smatra da bi se, kako bi se smanjili troškovi izvršavanja obveza za porezne obveznike, dostavljeni podaci trebali

⁽¹⁴⁾ Direktiva Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL L 347, 11.12.2006., str. 1.).

četvrtak, 10. ožujka 2022.

generirati automatiziranim digitaliziranim sustavom za prijavu podataka poreznih obveznika poreznim tijelima ⁽¹⁵⁾ (kao što je sustav elektroničkog izdavanja računa iz Priloga ovom dokumentu);

Tekuće reforme međunarodnog i Unijinog poreznog sustava

28. prima na znanje smanjenje procijenjenog jaza ⁽¹⁶⁾ zbog izbjegavanja plaćanja poreza na dobit na oko 35 milijardi EUR godišnje u odnosu na prethodne procjene Komisije od 50 do 70 milijardi EUR prije uvođenja mjera protiv smanjenja porezne osnovice i premještanja dobiti te korelaciju između poboljšanja i zakonodavnih napora Komisije u području izbjegavanja plaćanja poreza; prima na znanje provedbu Direktive o suzbijanju izbjegavanja poreza iz 2019. i poziva Komisiju da izradi izvješće o evaluaciji njezina učinka i provedbe; naglašava da situacije u kojima neka poduzeća još uvijek mogu smanjiti svoje porezne obveze izbjegavanjem plaćanja poreza ili agresivnim poreznim planiranjem ugrožavaju pošteno tržišno natjecanje na jedinstvenom tržištu i često štete konkurentnosti MSP-ova; podsjeća da porezni jaz zbog izbjegavanja plaćanja poreza na dobit može iznositi do 190 milijardi ⁽¹⁷⁾ ako se uzmu u obzir posebni porezni aranžmani, neučinkovitost u naplati i druge prakse; nadalje naglašava da bi jednostrani posebni režimi kao što su niže stope poreza na dobit za neke porezne obveznike mogli predstavljati rizik za stabilne porezne osnovice u cijelom EU-u;

29. ističe da je trenutno globalno porezno okruženje zastarjelo i da se to može u potpunosti riješiti samo na globalnoj razini; pozdravlja povijesni sporazum s rješenjem od dva stupa postignut na razini skupina OECD/G20 u sklopu Uključivog okvira o raspodjeli prava oporezivanja i primjeni minimalne efektivne porezne stope od najmanje 15 % na globalnu dobit multinacionalnih poduzeća; smatra da je jedinstvena prilika da se međunarodne porezne strukture usklade s razvojem gospodarstva, i to dodatnim naporima u rješavanju narušavanja poštenog tržišnog natjecanja, što je bilo izraženo tijekom krize uzrokovane bolešću COVID-19 i istaknulo je probleme povezane s oporezivanjem velikih multinacionalnih poduzeća; napominje da se sporazumom od svih sudionika zahtijeva da „ukinu poreze na digitalne usluge i druge relevantne slične mjere (...) i da se obvežu da u budućnosti neće uvoditi takve mjere”; napominje da je u Uniji i izvan nje potrebno učinkovito provesti rješenje koje se sastoji od dva stupa kako bi se osigurala pravednija raspodjela dobiti i prava oporezivanja među zemljama u odnosu na najveća i najprofitabilnija multinacionalna poduzeća; pozdravlja zakonodavni prijedlog Komisije od 22. prosinca 2021. o provedbi oba stupa Uključivog okvira; poziva Vijeće da brzo donese takve prijedloge kako bi sporazum mogao stupiti na snagu do 2023.; pozdravlja prijedlog Komisije o korištenju fiktivnih poduzeća;

30. prima na znanje da su neke države članice poduzele jednostrane mjere koje su utjecale na međunarodne pregovore; napominje da će se Multilateralnom konvencijom od svih stranaka zahtijevati da postupno ukinu sve poreze na digitalne usluge i druge relevantne slične mjere u pogledu svih poduzeća te da se obvežu da neće uvesti takve mjere prije kraja 2023.;

Stvaranje uvjeta za novi Unijin program za oporezivanje poslovanja

31. podsjeća da bi se buduće opcije politika i političke odluke Unije u području oporezivanja poslovanja trebale temeljiti na poreznoj pravednosti, učinkovitosti i transparentnosti, pri čemu bi se trebala uzeti u obzir potreba za stabilnošću prihoda od poreza za države članice, s obzirom na odlučujuću ulogu koju države imaju u poticanju održivog gospodarskog oporavka od krize uzrokovane bolešću COVID-19, što bi trebalo dovesti do pravedne podjele poreza za sve vrste multinacionalnih poduzeća, uz istodobno smanjenje troškova izvršenja obveza za porezne obveznike, kao i uklanjanje izvora narušavanja poslovanja na jedinstvenom tržištu Unije, u trgovini i ulaganjima;

⁽¹⁵⁾ Predlaže se da se razmotri napuštanje postojećeg izvješćivanja i uspostavi usklađeni sustav izvješćivanja za prekogranične transakcije, što bi omogućilo lakše usklađivanje transakcija (kako je potvrđeno studijom EPRS-a).

⁽¹⁶⁾ COM(2020)0312, str. 5. Postoje i druge procjene, primjerice procjena Europskog parlamenta prema kojoj gubici uslijed financijskog kriminala, utaje poreza i izbjegavanja plaćanja poreza iznose 190 milijardi EUR. Na temelju sveobuhvatnog rada OECD-a iznesenog u izvješću o smanjenju porezne osnovice i premještanju dobiti (BEPS), mjera 11., globalni gubici prihoda prije uvođenja mjera protiv smanjenja porezne osnovice i premještanja dobiti iznosili su oko 100 – 240 milijardi USD ili 0,35 % svjetskog BDP-a. Komisija je procijenila da bi se otprilike 50 – 70 milijardi EUR gubitaka moglo pripisati Uniji prije nego što su se zemlje članice dogovorile o direktivama o suzbijanju izbjegavanja poreza I i II.

⁽¹⁷⁾ ibid.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

32. podržava argumentaciju za prijedlog Komisije o poslovanju u Europi: okvir za oporezivanje dobiti (BEFIT) koji se očekuje 2023. u cilju osmišljavanja novog jedinstvenog pravilnika Unije o porezu na dobit, koji bi se temeljio na formuli za raspodjelu i zajedničkoj poreznoj osnovici za oporezivanje dobiti za poduzeća, što će poduzećima donijeti jasnoću i predvidljivost, te odraziti konsenzus postignut u pregovorima OECD-a o 1. i 2. stupu; podsjeća da su se u prethodnim pokušajima Unije da definira zajednički pravilnik razmatrala tri čimbenika: rad, imovina i prodaja; smatra da bi usmjeravanje na jedan čimbenik imalo neuravnotežen učinak na porezne prihode država članica; poziva Komisiju da razmotri mjere kojima bi se olakšala provedba budućeg prijedloga BEFIT-a, posebno za mala i srednja poduzeća;

33. međutim, smatra da bi inicijativu BEFIT trebalo podupirati političkim procesom kako bi se izgradila politička potpora za promjene te da bi inicijativu trebala pratiti temeljita procjena učinka kako bi se osmislili budućí prijedlozi, čime bi se trebalo doprinijeti postizanju konsenzusa među državama članicama; sa zanimanjem iščekuje pojedinosti o inicijativi BEFIT i stoga poziva Komisiju da pokrene opsežan uključiv postupak savjetovanja s dionicima, državama članicama, uključujući njihove nacionalne parlamente, i Europskim parlamentom, te da započne dijalog sa stručnjacima i građanima o vodećim načelima prije nego što Komisija pokrene prijedlog o BEFIT-u 2023.; naglašava da bi uvođenje jedinstvenog poreznog pravilnika znatno pridonijelo smanjenju mogućnosti premještanja dobiti kroz sustave poreznog planiranja, dok bi se istodobno smanjili troškovi izvršenja obveza, posebno za prekogranične gospodarske operacije;

34. uviđa da novi program oporezivanja dobiti poduzeća uključuje mehanizam za rješavanje povlaštenog poreznog tretmana duga u odnosu na vlasnički kapital pomoću sustava poticaja, čime bi se pružila potpora otpornosti poduzeća u nepovoljnim ekonomskim okolnostima u budućnosti i uklonili poticaji kojima se prednost daje korporativnom modelu financiranja koji se previše oslanja na zaduživanje; prima na znanje namjeru Komisije da sastavi prijedlog o uvođenju olakšica za smanjenje povlaštenog poreznog tretmana duga i traži od Komisije da provede temeljitu procjenu učinka i uključi snažne odredbe protiv izbjegavanja plaćanja poreza kako bi se izbjeglo da se olakšice na vlasnički kapital koriste kao novi alat za smanjenje porezne osnovice;

35. podržava, u svrhu porezne transparentnosti, prikupljanje redovito ažuriranih podataka o efektivnim stopama poreza na dobit koje plaćaju najveća poduzeća u Uniji o svojoj ostvarenoj dobiti unutar Unije; takvo bi se mapiranje trebalo koristiti za procjenu učinkovitosti poreznog okvira i postojećih pravila;

36. traži da Komisija do 2022./2023. dostavi jedan ili više zakonodavnih prijedloga u skladu s preporukama iz priloga;

37. smatra da financijske implikacije traženog prijedloga treba potkrijepiti odgovarajućom dodjelom proračunskih sredstava;

o

o o

38. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju i popratne preporuke proslijedi Komisiji i Vijeću.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

PRILOG REZOLUCIJI:

PREPORUKE O SADRŽAJU TRAŽENOG PRIJEDLOGA

A. Pojednostavnjenje, smanjenje troškova izvršenja obveza za porezne obveznike

Preporuka A1 – Jedinствени postupak registracije PDV-a u Uniji i jedinствени europski PDV broj

Europski parlament poziva Komisiju da poduzme korake za donošenje jedinственог postupka registracije PDV-a u Uniji i jedinственог europskog PDV broja do 2023.

Takav bi postupak trebao:

- smanjiti troškove izvršenja obveza, posebno za MSP-ove koji posluju na jedinственом tržištu, predložiti identičan postupak za prijavu PDV-a u cijeloj Uniji (poštujući različite uvjete za registraciju u državama članicama).
- osigurati da registracija bude lako dostupna i da upotrebljava usklađene internetske platforme koje u cijeloj Uniji funkcioniraju na isti način, na dogovorenom minimalnom broju jezika, kako bi se omogućila lakša upotreba u cijeloj Uniji.

Preporuka A2 – Jednostavnije oporezivanje za europska društva (SE) i MSP-ove

Europski parlament poziva Komisiju da do 2023. uvede mjere za dodatno smanjenje troškova i složenosti oporezivanja MSP-ova i SE-ova.

- Komisija bi trebala predložiti nekoliko inicijativa navedenih u ovom izvješću, nakon kojih bi brzo trebali uslijediti konkretni prijedlozi za potporu MSP-ovima u gospodarstvu nakon pandemije bolesti COVID-19.
- Kako bi se dodatno pružila potpora SE-ovima i novoosnovanim (start-up) poduzećima, Europski parlament traži od Komisije da procijeni mogućnost uvođenja jedinственог paneuropskog režima poreza na dohodak za SE-ove i start-up poduzeća kako bi se smanjili njihovi troškovi povezani s izvršavanjem poreznih obveza, posebno u slučajevima u kojima posluju u više država članica. Sustav bi bio neobavezan za SE-ove (npr. ograničen prometom) i mogao bi se temeljiti na SE-u. Porezni prihodi od sustava dodijelili bi se državama članicama prema dogovorenoj formuli (npr. na temelju udjela zaposlenih rezidenata).

B. Veća sigurnost za porezne obveznike i/ili porezne uprave država članica

Preporuka B1 – Mehanizam rješavanja sporova za slučajeve u kojima dvije države članice ili više njih traži poreznu rezidentnost

Europski parlament poziva Komisiju da uzme u obzir iskustvo i identificira preostale nedostatke u postojećoj Direktivi Vijeća (EU) 2017/1852 o mehanizmima rješavanja poreznih sporova u Uniji te predloži učinkovite načine kako bi se riješili postojeći sukobi i nesigurnosti u pogledu rezidentnosti fizičkih osoba i poduzeća, što dovodi do rizika od dvostrukog oporezivanja. Poziva Komisiju da do 2023. objavi prijedloge o definiciji porezne rezidentnosti.

Europski parlament također podsjeća da bi ishod sporova trebao biti javno dostupan u obliku sažetka, na temelju postupka opisanog u članku 18. Direktive (EU) 2017/1852, te da bi trebao uključivati učinkovite porezne stope. Utvrđeni sustav mora osigurati da rokovi, koji odražavaju probleme nastale zbog spora s poreznim obveznicima, za dobivanje odluke budu pravno obvezujući i provodljivi. S obzirom na promjene u gospodarstvu nakon pandemije bolesti COVID-19, uključujući prelazak na rad na daljinu, Komisija bi trebala što prije procijeniti je li postojeće zakonodavstvo dostatno za smanjenje rizika od dvostrukog oporezivanja za porezne obveznike i, prema potrebi, provesti reviziju te Direktive ili, alternativno, predložiti nove mjere. Napominje se i da ta Direktiva nije dovoljno vidljiva i da bi Komisija trebala učiniti više kako bi građani bili svjesni da je taj mehanizam dostupan.

Preporuka B2 – Proširenje automatske razmjene informacija

Europski parlament poziva Komisiju da procijeni potrebu i najprikladniji način za proširenje automatske razmjene informacija među državama članicama kako bi se obuhvatile dodatne kategorije dohotka i imovine kao što je kriptoimovina (DAC8). Budući da su države članice pravno obvezne slati podatke samo za one kategorije za koje su informacije već dostupne, čini se da zbog toga nedostaje informacija o određenim kategorijama dohotka i imovine.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Preporuka B3 – Smjernice o pozitivnim poreznim poticajima

Europski parlament poziva Komisiju da izda smjernice o poreznim poticajima kojima se ne narušava jedinstveno tržište; Razlog tomu je činjenica da bi se porezna sigurnost za porezne obveznike i države članice ojačala kad bi države članice imale zajedničko razumijevanje o tome koji porezni poticaji povećavaju gospodarske rezultate u Uniji, a da se pritom ne ugrozi funkcioniranje jedinstvenog tržišta.

C. Smanjenje poreznog jaza i troškova izvršenja obveza**Preporuka C1 – E-računi**

Europski parlament poziva Europsku komisiju da:

- bez odgode i do 2022. uspostavi usklađenu zajedničku normu za elektroničko izdavanje računa u cijeloj Uniji kako bi se smanjili troškovi stvaranja rascjepkanog i različitog sustava u državama članicama.
- definira ulogu elektroničkog izdavanja računa u izvješćivanju u stvarnom vremenu.
- istraži mogućnost postupnog uvođenja obveznog elektroničkog izdavanja računa u cijeloj Uniji do 2023., s naglaskom na znatno smanjenje troškova izvršenja obveza, posebno za MSP-ove. Izdavanje računa trebalo bi se provoditi samo putem državnih/ovjerenih „sustava” uz potpunu zaštitu podataka.
- do 2023. ispita mogućnost da sustav pruža neke (ili sve) podatke/dokumente o izvršavanju poreznih obveza za relevantne porezne obveznike, uključujući odgovornost za usklađenost tih prijava (ili njihovih dijelova), posebno u pogledu smanjenja troškova izvršenja obveza i rizika za MSP-ove.

Preporuka C2 – Alternativa za smanjenje jaza PDV-a

Europski parlament poziva Komisiju da u cilju znatnog smanjenja jaza PDV-a u cijeloj Uniji, posebno u gospodarstvu nakon pandemije bolesti COVID-19, predloži mjere kojima bi se znatno smanjio utvrđeni jaz PDV-a, posebno jaz povezan s izuzećem za prekograničnu trgovinu u Uniji. Zahtjev može ispuniti jedna ili više sljedećih inicijativa do 2022. 2023.:

- ponovno pokretanje inicijative za konačan sustav kao najprirodnijeg i najučinkovitijeg načina za rješavanje poreznih prijevara povezanih s PDV-om, koje svake godine uzrokuju znatan gubitak.
- pojednostavljenje izvršenja obveza u vezi s PDV-om i dobivanje podataka za praćenje i suzbijanje poreznih prijevara ⁽¹⁾ kako bi se smanjilo administrativno opterećenje povezano s PDV-om u vezi s prekograničnom trgovinom; poziva Komisiju da postupno, ali brzo predloži daljnje proširenje područja primjene postojeće platforme OSS-a s B2C na B2B, posebno u odnosu na isporuke robe između poduzeća i potrošača za koje osoba odgovorna za plaćanje PDV-a nema poslovni nastan u državi članici u kojoj postoji obveza plaćanja PDV-a, u odnosu na određene isporuke usluga među poduzećima kada su isporučene usluge pretežno usluge među poduzećima i u vezi s člankom 196. Direktive 2006/112/EZ.
- osmišljavanje i predlaganje standarda za internetsko izvješćivanje o podacima za (u prvom redu) prekograničnu trgovinu u Uniji, po mogućnosti upotrebom podataka iz e-računa (ili iz neke druge mogućnosti, ali uz poštovanje načela da se podaci moraju dostaviti samo jednom), uključujući učinkovitu i vrlo sigurnu centraliziranu/decentraliziranu obradu podataka za otkrivanje prijevara. Podaci će zamijeniti sve postojeće zahtjeve u pogledu izvješćivanja u tom području i dovesti do smanjenja ukupnih troškova izvršenja obveza, posebno za MSP-ove. Prikupljeni podaci trebali bi se upotrebljavati uz poštovanje povjerljivosti i uzimajući u obzir sve relevantne zakone o zaštiti podataka. Može se razmotriti upotreba tehnologije lanca blokova (ili alternativne tehnologije), a programima koji se temelje na zajedničkim normama Unije mogli bi upravljati privatni dobavljači.

Preporuka C3 – Jedinstvena usklađena porezna prijava i jedinstvena kontaktna točka

Europski parlament poziva Komisiju da podnese zakonodavni prijedlog:

⁽¹⁾ Prema EPRS-ovoj procjeni europske dodane vrijednosti, scenarij proširene suradnje – razmjene informacija + jedinstvena kontaktna točka (OSS) potaknut će europsku dodanu vrijednost od oko 39 milijardi EUR.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Jedinstveni i usklađeni porez na dobit (CIT) radi potpore BEFIT-u u Uniji. Standardizirani pristup sadržaju i formatu porezne prijave mogao bi se upotrijebiti za pojednostavnjenje pripreme prijave. Takvom bi se opcijom pridonijelo pojednostavnjenju izvješćivanja o porezu na dobit i smanjenju potrebe za eksteralizacijom posla povezanog s izvršavanjem poreznih obveza, posebno za MSP-ove koji se bave prekograničnim poslovnim aktivnostima.

Preporuka C4 – Promatračnica za porez za praćenje i kvantificiranje trendova u europskom oporezivanju

Europski parlament pokrenuo je 2019., u okviru svojeg pripremnog rada, Promatračnicu EU-a za porez. Europski parlament poziva Komisiju da provede neovisnu procjenu obavljenog rada i predloži načine za nastavak te inicijative.

D. Novi koordinirani europski sustav poreza na dobit

Preporuka D1 – Rješavanje pitanja povlaštenog poreznog tretmana duga

Komisija je najavila inicijativu za ublažavanje povlaštenog poreznog tretmana duga kod odluka o korporativnom ulaganju koji je uzrokovan odbitkom kamata na financiranje zaduživanjem.

Europski parlament poziva Europsku komisiju da:

- provede temeljitu procjenu učinka i uključi snažne klauzule protiv izbjegavanja plaćanja poreza u buduću prijedlog olakšica za smanjenje povlaštenog poreznog tretmana duga; uzeti u obzir da se takav tretman može riješiti dopuštanjem novog odbitka troškova povezanih s financiranjem vlasničkim kapitalom ili smanjenjem mogućnosti odbitka kamata te podsjeća na ograničavanje smanjenja odbitka prekoračenih troškova zaduživanja na najviše 20 % zarade poreznog obveznika prije kamata, poreza i amortizacije (EBITDA) kao još jednog rješenja za smanjenje povlaštenog poreznog tretmana duga.

Preporuka D2 – Jedinstveni pravilnik o porezu za Uniju

U okviru budućeg BEFIT-a Europski parlament poziva Komisiju da:

- analizira različite elemente stvarne ekonomske aktivnosti poduzeća (prodaja, radna snaga, imovina).
- pokrene opsežno savjetovanje u kojem sudjeluju države članice, nacionalni parlamenti i Europski parlament.

E. Učinkovitost poreznih uprava, razmjena poreznih informacija i kvaliteta podataka

Preporuka E1 – Eurofisc 2.0

Europski parlament poziva Europsku komisiju da:

- ojača Eurofisc, Unijinu mrežu stručnjaka za borbu protiv prijevара, i osigura dostatna sredstva za provedbu zajedničkih analiza rizika, koordinaciju istraga i suradnju s Europskim uredom za borbu protiv prijevара (OLAF), Europolom i Uredom europskog javnog tužitelja, posebno u cilju istrage prijevара u vezi s PDV-om.
- iznese prijedlog o Eurofiscu 2.0. Ponavlja preporuke iz svoje Rezolucije od 16. rujna 2021. o provedbi zahtjeva EU-a za razmjenu poreznih informacija: napredak, stečena iskustva i prepreke koje treba prevladati. Napominje da bi mreža Eurofisc 2.0 mogla uvelike doprinijeti tome da porezne uprave učinkovito upotrebljavaju razmijenjene porezne informacije i kvaliteti razmijenjenih informacija.

III

(Pripremni akti)

EUROPSKI PARLAMENT

P9_TA(2022)0053

Regionalni ekonomski računi u poljoprivredi ***I

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 8. ožujka 2022. o Prijedlogu uredbe europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EZ) br. 138/2004 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regionalnih ekonomskih računa u poljoprivredi (COM(2021)0054 – C9-0020/2021 – 2021/0031(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

(2022/C 347/21)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2021)0054),
  - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 338. stavak 1 Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela Prijedlog Parlamentu (C9-0020/2021),
  - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
  - uzimajući u obzir privremeni sporazum koji je odobrio nadležni odbor u skladu s člankom 74. stavkom 4. Poslovnika te činjenicu da se predstavnik Vijeća pismom od 10. prosinca 2021. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
  - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj (A9-0282/2021),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
  2. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
  3. nalaže svojoj predsjednici da stajalište Parlamenta prosljedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

utorak, 8. ožujka 2022.

P9_TA(2022)0054

Mobilizacija Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji – zahtjev EGF/2021/006 ES/Cataluña Automotive – Španjolska

Rezolucija Europskog parlamenta od 8. ožujka 2022. o Prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom na temelju zahtjeva iz Španjolske – EGF/2021/006 ES/Cataluña automotive (COM(2022)0020 – C9-0015/2022 – 2022/0010(BUD))

(2022/C 347/22)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2022)0020 – C9-0015/2022),
  - uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/691 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o Europskom fondu za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom (EGF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1309/2013 (⁽¹⁾) („Uredba o EGF-u”),
  - uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje od 2021. do 2027. (⁽²⁾) (Uredba o VFO-u) te posebno njezin članak 8.,
  - uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava (⁽³⁾), a posebno njegovu točku 9.,
  - uzimajući u obzir pismo Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračune (A9-0038/2022),
- A. budući da je Unija uspostavila zakonodavne i proračunske instrumente kako bi pružila dodatnu potporu radnicima koji su pogođeni posljedicama globalizacije te tehnoloških i okolišnih promjena, kao što su promjene u tokovima svjetske trgovine, trgovinski sporovi, znatne promjene u trgovinskim odnosima Unije ili sastavu unutarnjeg tržišta, financijske ili gospodarske krize, kao i prijelaz na niskougljično gospodarstvo ili kao posljedica digitalizacije ili automatizacije;
- B. budući da bi financijski doprinos iz Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom (EGF) ponajprije trebao biti usmjeren na aktivne mjere politike tržišta rada i usluge prilagođene potrebama čiji je cilj brza reintegracija korisnika na dostojanstvena i održiva radna mjesta, pri čemu ih treba pripremiti na zelenije i digitalnije europsko gospodarstvo;
- C. budući da je Španjolska podnijela zahtjev EGF/2021/006 ES/Cataluña automotive za financijski doprinos iz EGF-a nakon što je 705 radnika proglašeno viškom u gospodarskom sektoru razvrstanom (⁽⁴⁾) u odjeljak 29 NACE-a Rev. 2 (Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica) u Kataloniji (ES51), regiji razine NUTS 2 u Španjolskoj, u referentnom razdoblju za podnošenje zahtjeva od 1. siječnja 2021. do 1. srpnja 2021.;
- D. budući da se zahtjev odnosi na 346 radnika koji su proglašeni viškom i koji su tijekom referentnog razdoblja prestali obavljati svoju djelatnost u tom gospodarskom sektoru, dok je 359 radnika proglašeno viškom prije ili nakon referentnog razdoblja zbog istih razloga koji su doveli do prestanka aktivnosti radnika koji su proglašeni viškom tijekom referentnog razdoblja te će se stoga smatrati prihvatljivim korisnicima;

(⁽¹⁾) SL L 153, 3.5.2021., str. 48.

(⁽²⁾) SL L 433 I, 22.12.2020., str. 11.

(⁽³⁾) SL L 433 I, 22.12.2020., str. 28.

(⁽⁴⁾) Obuhvaćena poduzeća: Aludyne Automotive Spain SLU, Bosch Sistemas de Frenado SLU, Continental Automotive Spain SA, Faurencia Interior Systems España SAU, Fico Transpar SA, Gruau Ibérica SLU, Magna Seating Spain SLU, Nobel Plastiques Iberia SA, Robert Bosch España (postrojenje u Castelletu), U-Shin Spain SLU.

utorak, 8. ožujka 2022.

- E. budući da se zahtjev temelji na intervencijskim kriterijima iz članka 4. stavka 2. točke (b) Uredbe o EGF-u kojima se traži prestanak djelatnosti za najmanje 200 radnika koji su proglašeni viškom u šestomjesečnom referentnom razdoblju u poduzećima koja posluju u istom gospodarskom sektoru definiranom u odjeljku NACE-a Rev. 2 i smještena su u jednoj regiji ili u dvjema susjednim regijama razine NUTS 2 u državi članici;
- F. budući da je 28. svibnja 2020. Nissan najavio zatvaranje svojeg postrojenja u Barceloni, što je dovelo do više od 2 500 izravnih otpuštanja i gubitka 8 000 radnih mjesta među dobavljačima; budući da su otpuštanja iz ovog zahtjeva koncentrirana u četiri okruga u pokrajini Barceloni (Barcelonès, Alt Penedés, Baix Llobregat i Vallès Oriental), gdje se nalazi velik broj poduzeća u automobilskom sektoru; budući da je broj radnika koji su proglašeni viškom u postupku kolektivnog otpuštanja od siječnja do lipnja 2021. u Kataloniji (7 993 osobe) već premašio broj radnika koji su proglašeni viškom 2020. (7 936 osoba) i da se u razdoblju 2018. – 2020. povećao broj ukinutih radnih mjesta u toj regiji;
- G. budući da Europski fond za prilagodbu globalizaciji ne smije premašiti najveći godišnji iznos od 186 000 000 EUR (u cijenama iz 2018.), kako je utvrđeno člankom 8. Uredbe o VFO-u;
1. slaže se s Komisijom da su uvjeti iz članka 4. stavka 2. točke (b) Uredbe o EGF-u ispunjeni i da Španjolska ima pravo na financijski doprinos u iznosu od 2 795 156 EUR u skladu s tom Uredbom, što predstavlja 85 % ukupnog troška od 3 288 419 EUR, koji obuhvaća izdatke za usluge prilagođene potrebama u iznosu od 3 138 300 EUR i rashode za provedbu EGF-a u iznosu od 150 119 EUR ⁽⁵⁾;
  2. prima na znanje da su španjolske vlasti zahtjev podnijele 23. rujna 2021. te da je Komisija ocjenjivanje zahtjeva dovršila 20. siječnja 2022. i o tome istoga dana obavijestila Parlament;
  3. napominje da se zahtjev odnosi na ukupno 705 radnika koji su proglašeni viškom i koji su prestali obavljati svoju djelatnost; nadalje napominje da Španjolska očekuje da će od ukupnog broja prihvatljivih korisnika njih 450 sudjelovati u tim mjerama (ciljani korisnici); ističe potrebu za transparentnošću u svim fazama postupka i traži da se u provedbu i evaluaciju paketa usluga uključe socijalni partneri;
  4. podsjeća da se očekuje da će socijalni učinci tih otpuštanja za Kataloniju biti veliki jer je automobilska industrija u toj regiji treći najvažniji sektor (nakon kemikalija i hrane), i u pogledu prometa i u pogledu zaposlenosti;
  5. ističe da je 34,9 % ciljanih korisnika starije od 54 godine, da su 44,4 % žene te da 50,4 % posjeduje niže srednjoškolsko obrazovanje ili manje; smatra da dob i razina obrazovanja ciljanih korisnika predstavljaju posebne izazove za ponovno zapošljavanje te stoga naglašava da je važno osigurati da se pri provedbi paketa usluga prilagođenih potrebama uzimaju u obzir dob, razina obrazovanja i kombinacije tih karakteristika;
  6. napominje da je Španjolska ciljanim korisnicima počela pružati usluge prilagođene potrebama 17. siječnja 2022. i da će stoga razdoblje prihvatljivosti za financijski doprinos iz EGF-a trajati od 17. siječnja 2022. do 24 mjeseca nakon datuma stupanja na snagu odluke o financiranju;
  7. podsjeća da se usluge prilagođene potrebama koje će se pružati otpuštenim radnicima u ukupnom postotku od 37,8 % financijske potpore sastoje od sljedećih mjera: radionice o metodologijama traženja posla, profesionalna orijentacija, osposobljavanja (horizontalne kompetencije, prekvalifikacija, usavršavanje i stažiranje, kao i strukovno osposobljavanje), potpora poduzetništvu, bespovratna sredstva za osnivanje poduzeća, intenzivna pomoć u traženju posla, uključujući pronalazak mogućnosti zapošljavanja lokalno ili regionalno, poučavanje nakon reintegracije na posao i razni financijski poticaji;

⁽⁵⁾ U skladu s člankom 7. stavkom 5. Uredbe o EGF-u.

utorak, 8. ožujka 2022.

8. pozdravlja činjenicu da je bilo planirano da usklađeni paket usluga prilagođenih potrebama bude u skladu sa španjolskom Strategijom za kružno gospodarstvo ⁽⁶⁾, koje se mora temeljiti na ciklusima netoksičnih materijala, i Strategijom održivog razvoja Katalonije ⁽⁷⁾ te da su zahtjev za doprinos iz EGF-a podržali predstavnici SOC-a ⁽⁸⁾ i CIAC-a ⁽⁹⁾ te Agència per la Competitivitat de l'Empresa (ACCIO) ⁽¹⁰⁾, u procesu u kojem su sudjelovali socijalni partneri ⁽¹¹⁾; napominje da bi mjere osposobljavanja trebale doprinosti širenju vještina potrebnih u digitalnom industrijskom dobu te u zelenom i resursno učinkovitom gospodarstvu, u skladu s člankom 7. stavkom 2. Uredbe o EGF-u;
9. pozdravlja činjenicu da poticaji obuhvaćaju troškove doprinosa za radnike koji su proglašeni viškom i imaju skrbničke odgovornosti u iznosu do 20 EUR dnevno ili za osobe koje se vrate na posao u iznosu od 350 EUR mjesečno, na najviše tri mjeseca; ističe da je svrha poticaja poduprijeti brzo ponovno zapošljavanje i potaknuti ostanak starijih radnika na tržištu rada;
10. naglašava da su španjolske vlasti potvrdile da za prihvatljive mjere nije dodijeljena pomoć iz drugih financijskih instrumenata ili fondova Unije;
11. ponovno ističe da pomoć iz EGF-a ne smije zamijeniti mjere za koje su odgovorna poduzeća na temelju nacionalnog prava ili kolektivnih ugovora, kao ni bilo kakve naknade ili prava korisnika pomoći iz EGF-a, kako bi se osigurala potpuna dodatnost te pomoći;
12. podsjeća da je dekarbonizacija prometnog sektora vrlo blizu; konstatira da će digitalna i zelena transformacija također utjecati i na tržište rada, posebno u automobilskom sektoru; u tom kontekstu ponovno ističe važnu ulogu koju bi Unija trebala imati u pružanju odgovarajućih kvalifikacija za pravednu transformaciju u skladu s europskim zelenim planom; snažno podupire činjenicu da će u razdoblju 2021. – 2027. EGF nastaviti iskazivati solidarnost sa pogođenim osobama i zadržati fokus na učinku restrukturiranja na radnike, te traži da se budućim zahtjevima u što većoj mjeri ostvari dosljednost politike; smatra da bi posebnu pozornost trebalo posvetiti kvalificiranom obrazovanju, uključujući strukovno osposobljavanje i promicanje takozvanog dvojnog sustava naukovanja, koji se pokazao učinkovitim u više država članica;
13. napominje da su svi postupovni zahtjevi ispunjeni; ističe potrebu za transparentnošću u svim fazama postupka; pozdravlja sudjelovanje socijalnih partnera u radnoj skupini zaduženoj za definiranje paketa mjera za koje se traži sufinanciranje EGF-a te poziva na uključivanje socijalnih partnera u provedbu i evaluaciju paketa usluga;
14. odobrava Odluku priloženu ovoj Rezoluciji;
15. nalaže svojoj predsjednici da potpiše ovu Odluku zajedno s predsjednikom Vijeća te da je da na objavu u *Službenom listu Europske unije*;
16. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju, zajedno s njezinim Prilogom, proslijedi Vijeću i Komisiji.

⁽⁶⁾ <https://www.miteco.gob.es/es/calidad-y-evaluacion-ambiental/temas/economia-circular/estrategia/>

⁽⁷⁾ Estrategia para el desarrollo sostenible de Cataluña

⁽⁸⁾ Servei Públic d'Ocupació de Catalunya

⁽⁹⁾ Cluster of the Automotive Industry of Catalonia (CIAC)

⁽¹⁰⁾ ACCIO je katalonska agencija za konkurentnost poduzeća.

⁽¹¹⁾ Comisiones Obreras, UGT, Fomento del Trabajo Nacional (FOMENT) i PIMEC (udruženje MSP-ova Katalonije).

utorak, 8. ožujka 2022.

PRILOG

ODLUKA EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom na temelju zahtjeva iz Španjolske (EGF/2021/006 ES/Cataluña automotive)

(Tekst ovog priloga nije naveden ovdje budući da odgovara konačnom aktu, Odluci (EU) 2022/458.)

---

utorak, 8. ožujka 2022.

P9_TA(2022)0055

Mobilizacija Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom – zahtjev EGF/2022/000 TA 2022 – Tehnička pomoć na inicijativu Komisije

Rezolucija Europskog parlamenta od 8. ožujka 2022. o prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom – EGF/2022/000 TA 2022 – Tehnička pomoć na inicijativu Komisije (COM(2022)0025 – C9-0025/2022 – 2022/0015(BUD))

(2022/C 347/23)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2022)0025 – C9-0025/2022),
  - uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/691 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o Europskom fondu za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom (EGF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1309/2013 ⁽¹⁾ („Uredba o EGF-u”),
  - uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027. ⁽²⁾, a posebno njezin članak 8.,
  - uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava ⁽³⁾ (Međuinstitucijski sporazum od 16. prosinca 2020.), a posebno njegovu točku 9.,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračune (A9-0037/2022),
- A. budući da je Unija uspostavila zakonodavne i proračunske instrumente kako bi pružila dodatnu potporu radnicima koji su pogođeni posljedicama globalizacije te tehnoloških i okolišnih promjena, kao što su promjene u tokovima svjetske trgovine, trgovinski sporovi, znatne promjene u trgovinskim odnosima Unije ili sastavu unutarnjeg tržišta, financijske ili gospodarske krize, kao i prijelaz na niskougljično gospodarstvo ili kao posljedica digitalizacije ili automatizacije;
- B. budući da bi pomoć Unije radnicima koji su proglašeni viškom trebala biti dinamična i dostupna što je brže i učinkovitije moguće, uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum od 16. prosinca 2020. u pogledu donošenja odluka o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom (EGF);
- C. budući da je Unija već proširila područje primjene EGF-a kako bi pružila financijsku potporu u slučaju velikih restrukturiranja, čime su obuhvaćeni i gospodarski učinci krize uzrokovane bolešću COVID-19;
- D. budući da je donošenjem nove Uredbe o EGF-u 2021. dodatno prošireno područje primjene EGF-a na velika restrukturiranja uzrokovana prijelazom na niskougljično gospodarstvo ili kao posljedica digitalizacije ili automatizacije, uz istodobno smanjenje potrebnog praga za aktivaciju EGF-a s 500 otpuštenih radnika na 200;
- E. budući da je člankom 8. stavkom 1. Uredbe Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 maksimalni godišnji iznos za EGF utvrđen na 186 milijuna EUR (u cijenama iz 2018.) i budući da je člankom 11. točkom 1. Uredbe o EGF-u predviđeno da se do 0,5 % tog iznosa može staviti na raspolaganje za tehničku pomoć na inicijativu Komisije;

⁽¹⁾ SL L 153, 3.5.2021., str. 48.

⁽²⁾ SL L 433 I, 22.12.2020., str. 11.

⁽³⁾ SL L 433 I, 22.12.2020., str. 28.

utorak, 8. ožujka 2022.

- F. budući da Komisija 2021. nije zatražila tehničku pomoć zbog nesigurnosti u pogledu općih operacija, posebno aktivnosti koje bi iziskivale fizičku prisutnost, uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19;
- G. budući da se tehnička pomoć može sastojati od tehničkih i administrativnih rashoda za provedbu EGF-a, kao što su aktivnosti pripreme, praćenja, kontrole, revizije i evaluacije, kao i prikupljanje podataka, među ostalim u vezi s korporativnim sustavima informacijske tehnologije, komunikacijskim aktivnostima i aktivnostima kojima se povećava vidljivost EGF-a kao fonda ili u pogledu posebnih projekata i drugih mjera tehničke pomoći;
- H. budući da predloženi iznos od 290 000 EUR predstavlja otprilike 0,14 % maksimalnog godišnjeg proračuna raspoloživog za EGF u 2022. godini;
1. slaže se s tim da se mjere koje je predložila Komisija financiraju kao tehnička pomoć u skladu s člankom 11. stavcima 1. i 4. te člankom 12. stavcima 2., 3. i 4. Uredbe o EGF-u;
  2. pozdravlja uspostavu posebne internetske stranice za EGF i poziva Komisiju da je redovito ažurira i proširuje kako bi se prema široj javnosti povećala vidljivost europske solidarnosti koje je EGF dokaz i povećala transparentnost djelovanja Unije;
  3. pozdravlja kontinuirani rad na standardizaciji postupaka za podnošenje zahtjeva za mobilizaciju EGF-a i upravljanje Fondom uz pomoć elektroničkog sustava razmjene podataka (Zajednički sustav upravljanja zajedničkim sredstvima), koji pruža mogućnost lakše i brže obrade zahtjeva i boljeg izvješćivanja;
  4. prima na znanje da će Komisija upotrijebiti raspoloživi proračun u okviru administrativne potpore za održavanje sastanaka stručne skupine osoba za kontakt u EGF-u, koja se sastoji od po dvoje člana iz svake države članice, i jednog seminara uz sudjelovanje provedbenih tijela EGF-a i socijalnih partnera radi poticanja umrežavanja među državama članicama;
  5. traži od Komisije da nastavi sustavno pozivati Parlament na te sastanke i seminare u skladu s mjerodavnim odredbama Okvirnog sporazuma o odnosima između Parlamenta i Komisije;
  6. poziva Komisiju da prilagodi najbolje prakse koje su razvijene tijekom pandemije bolesti COVID-19, kada je to primjereno i potrebno, te da ih ne ukine u potpunosti kada to okolnosti pandemije dopuste, nego da ih upotrijebi kao temelj za bolje metode rada i razmjene;
  7. ističe potrebu za daljnjim povećanjem opće osviještenosti i vidljivosti EGF-a; ističe činjenicu da se taj cilj može postići uključivanjem EGF-a u različite publikacije i audiovizualne aktivnosti Komisije u skladu s odredbama članka 11. stavka 1. Uredbe o EGF-u;
  8. podsjeća države podnositeljice zahtjeva na njihovu ključnu ulogu u širokom informiranju ciljanih korisnika, lokalnih i regionalnih vlasti, socijalnih partnera, medija i šire javnosti o aktivnostima koje se financiraju iz EGF-a, kako je navedeno u članku 12. Uredbe o EGF-u;
  9. odobrava Odluku priloženu ovoj Rezoluciji;
  10. nalaže svojoj predsjednici da potpiše ovu Odluku zajedno s predsjednikom Vijeća te da je da na objavu u *Službenom listu Europske unije*;
  11. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju, zajedno s njezinim Prilogom, proslijedi Vijeću i Komisiji.

utorak, 8. ožujka 2022.

PRILOG

ODLUKA EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom (EGF/2022/000 TA 2022 – Tehnička pomoć na inicijativu Komisije)

(Tekst ovog priloga nije naveden ovdje budući da odgovara konačnom aktu, Odluci (EU) 2022/457.)

---

srijeda, 9. ožujka 2022.

P9_TA(2022)0060

Prodavaonice koje su izuzete od poreza na francuskom terminalu izravne veze ispod Engleskog kanala *

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 9. ožujka 2022. o prijedlogu Direktive Vijeća o izmjeni Direktive 2008/118/EZ i Direktive (EU) 2020/262 (preinaka) u pogledu prodavaonica koje su izuzete od poreza na francuskom terminalu izravne veze ispod Engleskog kanala (COM(2021)0817 – C9-0016/2022 – 2021/0418(CNS))

(Posebni zakonodavni postupak – savjetovanje)

(2022/C 347/24)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog koji je Komisija uputila Vijeću (COM(2021)0817),
  - uzimajući u obzir članak 113. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, na temelju kojeg se Vijeće savještovalo s Parlamentom (C9-0016/2022),
  - uzimajući u obzir članak 82. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku (A9-0035/2022),
1. prihvaća Prijedlog Komisije;
  2. poziva Vijeće da ga obavijesti ako namjerava odstupiti od teksta koji je Parlament prihvatio;
  3. traži od Vijeća da se s njim ponovno savjetuje ako namjerava bitno izmijeniti tekst koji je Parlament prihvatio;
  4. nalaže svojoj predsjednici da stajalište Parlamenta prosljedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.
-

srijeda, 9. ožujka 2022.

P9_TA(2022)0061

Stope poreza na dodanu vrijednost *

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 9. ožujka 2022. o Nacrtu direktive Vijeća o izmjeni Direktive 2006/112/EZ u pogledu stopa poreza na dodanu vrijednost (14754/2021 – C9-0456/2021 – 2018/0005(CNS))

(Posebni zakonodavni postupak – ponovno savjetovanje)

(2022/C 347/25)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Nacrt Vijeća (14754/2021),
  - uzimajući u obzir Prijedlog koji je Komisija uputila Vijeću (COM(2018)0020),
  - uzimajući u obzir svoje stajalište od 3. listopada 2018. ⁽¹⁾,
  - uzimajući u obzir članak 113. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, na temelju kojeg se Vijeće ponovo savjetovalo s Parlamentom (C9-0456/2021),
  - uzimajući u obzir članke 82. i 84. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku (A9-0036/2022),
1. prihvaća Nacrt Vijeća;
  2. poziva Vijeće da ga obavijesti ako namjerava odstupiti od teksta koji je Parlament prihvatio;
  3. traži od Vijeća da se s njim ponovno savjetuje ako namjerava bitno izmijeniti tekst koji je Parlament prihvatio;
  4. nalaže svojoj predsjednici da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

⁽¹⁾ SL C 11, 13.1.2020., str. 211.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

P9_TA(2022)0067

Opći program djelovanja Unije za okoliš do 2030. ***I**Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 10. ožujka 2022. o Prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o Općem programu djelovanja Unije za okoliš do 2030. (COM(2020)0652 – C9-0329/2020 – 2020/0300(COD))****(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)**

(2022/C 347/26)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Parlamentu i Vijeću (COM(2020)0652),
  - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 192. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u skladu s kojima je Komisija podnijela Prijedlog Parlamentu (C9-0329/2020),
  - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
  - uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 27. siječnja 2021. ⁽¹⁾,
  - uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 5. veljače 2021. ⁽²⁾,
  - uzimajući u obzir privremeni sporazum koji je odobrio nadležni odbor u skladu s člankom 74. stavkom 4. Poslovnika te činjenicu da se predstavnik Vijeća pismom od 10. prosinca 2021. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
  - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir mišljenja Odbora za promet i turizam i Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane (A9-0203/2021),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju ⁽³⁾;
  2. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
  3. nalaže svojoj predsjednici da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

P9_TC1-COD(2020)0300**Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 10. ožujka 2022. radi donošenja Odluke (EU) 2022/... Europskog parlamenta i Vijeća o Općem programu djelovanja Unije za okoliš do 2030.***(S obzirom da je postignut sporazum Parlamenta i Vijeća, stajalište Parlamenta odgovara konačnom zakonodavnom aktu, Odluci (EU) 2022/591.)*⁽¹⁾ SL C 123, 9.4.2021., str. 76.⁽²⁾ SL C 106, 26.3.2021., str. 44.⁽³⁾ Ovo stajalište zamjenjuje amandmane usvojene na sjednici 8. srpnja 2021. (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0352).

četvrtak, 10. ožujka 2022.

P9_TA(2022)0069

Osnivanje Posebnog odbora za pandemiju bolesti COVID-19: stečena iskustva i preporuke za budućnost

Odluka Europskog parlamenta od 10. ožujka 2022. o osnivanju, nadležnostima, brojčanom sastavu i trajanju mandata „Posebnog odbora za pandemiju bolesti COVID-19: stečena iskustva i preporuke za budućnost” (2022/2584(RSO))

(2022/C 347/27)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog odluke Konferencije predsjednika,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. travnja 2020. o usklađenom djelovanju EU-a za suzbijanje pandemije bolesti COVID-19 i njezinih posljedica ⁽¹⁾,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. lipnja 2020. o stanju u schengenskom području nakon izbijanja bolesti COVID-19 ⁽²⁾,
  - uzimajući u obzir Rezoluciju od 19. lipnja 2020. o europskoj zaštiti prekograničnih i sezonskih radnika u kontekstu krize prouzročene bolešću COVID-19 ⁽³⁾,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. srpnja 2020. o strategiji za javno zdravlje EU-a nakon pandemije bolesti COVID-19 ⁽⁴⁾,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. rujna 2020. o bolesti COVID-19: Koordinacija zdravstvenih procjena i klasifikacije rizika na razini EU-a te posljedice za Schengen i jedinstveno tržište” ⁽⁵⁾,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. studenoga 2020. o utjecaju mjera donesenih uslijed pandemije bolesti COVID-19 na demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava ⁽⁶⁾,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. lipnja 2021. o odgovoru na globalni izazov bolesti COVID-19: učinci izuzeća od primjene Sporazuma WTO-a o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva na cjepiva, lijekove i opremu protiv bolesti COVID-19 te na povećanje proizvodnje i proizvodnih kapaciteta u zemljama u razvoju ⁽⁷⁾,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 21. listopada 2021. o transparentnosti EU-a u pogledu razvoja, nabave i distribucije cjepiva protiv bolesti COVID-19 ⁽⁸⁾,
  - uzimajući u obzir skup prijedloga Komisije o europskoj zdravstvenoj uniji od 11. studenoga 2020. i njezin Prijedlog uredbe o ozbiljnim prekograničnim prijetnjama zdravlju (COM(2020)0727),
  - uzimajući u obzir članak 207. Poslovnika,
- A. budući da je širenje bolesti COVID-19 milijune ljudi u Europi i svijetu stajalo života, da je prouzročilo nepopravljivu štetu, a više od milijarde ljudi zatvorilo u njihove domove;
- B. budući da su na razini EU-a poduzete mnoge mjere, među ostalim u okviru strategije EU-a za cjepiva i koordinacije zajedničkog europskog odgovora;

⁽¹⁾ SL C 316, 6.8.2021., str. 2.

⁽²⁾ SL C 362, 8.9.2021., str. 77.

⁽³⁾ SL C 362, 8.9.2021., str. 82.

⁽⁴⁾ SL C 371, 15.9.2021., str. 102.

⁽⁵⁾ SL C 385, 22.9.2021., str. 159.

⁽⁶⁾ SL C 415, 13.10.2021., str. 36.

⁽⁷⁾ SL C 67, 8.2.2022., str. 64.

⁽⁸⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0435.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- C. budući da je Tim Europa dao jedan od najvećih doprinosa COVAX-u, globalnoj inicijativi za osiguravanje pravičnog i ravnopravnog pristupa cjepivima protiv bolesti COVID-19;
  - D. budući da su, s obzirom na velik iznos financijskih sredstava kojima se rješavaju posljedice pandemije bolesti COVID-19, transparentnost i odgovornost javne potrošnje važne;
  - E. budući da je bolest COVID-19 nerazmjerno snažno pogodila žene, mlade ljude, osobe s invaliditetom i ranjive skupine te da je povećala globalne nejednakosti;
1. odlučuje osnovati „Posebni odbor za pandemiju bolesti COVID-19: stečena iskustva i preporuke za budućnost“, čija će zadaća biti istražiti kako europski odgovor na pandemiju i stečena iskustva mogu doprinijeti budućem djelovanju u sljedećim područjima:

Zdravstvo

- (a) odgovor EU-a, njegovih institucija i agencija na pandemiju, na bazi Paketa o zdravstvenoj uniji za jačanje prevencije kriza, pripravnosti i odgovora EU-a na prekogranične prijetnje zdravlju;
- (b) razina koordinacije i solidarnosti među državama članicama te spremnost zdravstvenih sustava na suočavanje s pandemijom i budućim prekograničnim prijetnjama zdravlju;
- (c) utjecaj pandemije na zdravlje, među ostalim na kontinuitet zdravstvene skrbi i prevencije, probire, dijagnoze, liječenja i praćenja nezaraznih bolesti, mentalnog zdravlja, „dugotrajnog COVID-a“ te spolnog i reproduktivnog zdravlja i prava;
- (d) utjecaj koji na pružanje zdravstvene skrbi ima manjak osoblja i dostupnost lijekova i medicinskih proizvoda, uključujući zaštitnu opremu, te utjecaj pandemije na pružanje njegovateljskih usluga, na štićenike i osoblje domova za starije, neformalne njegovatelje i osobe koje o njima ovise;
- (e) utjecaj pandemije na porast digitalnog zdravstva, telemedicine i telesavjetovanja, daljinskog praćenja, povezanih uređaja, digitalnih zdravstvenih platformi i zdravstvenih aplikacija;
- (f) strategija EU-a za cjepiva protiv bolesti COVID-19 i način na koji se njome uspjela osigurati isporuka sigurnih i učinkovitih cjepiva, uključujući pregovaranje o ugovorima o predviđenoj nabavi i ugovorima o zajedničkoj nabavi, transparentnost i provedbu ugovora i sporazuma o licenciranju te proizvodnju, skladištenje i distribuciju cjepiva, kao i pitanje pravne odgovornosti i ulogu farmaceutske industrije u prethodno navedenim stavkama te u području prijenosa tehnologije, aspekata zaštite patenata i transparentnosti lobiranja;
- (g) suradnja na znanstveno utemeljenim i koordiniranim mjerama upravljanja rizicima, uključujući savjetodavno povjerenstvo za COVID-19;
- (h) uloga i mandat Europskog tijela za pripravnost i odgovor na zdravstvene krize (HERA), Europske agencije za lijekove (EMA) i Europskog centra za sprečavanje i kontrolu bolesti (ECDC) te strategija za terapeutiku bolesti COVID-19 u razvoju dostupnih i cjenovno pristupačnih proizvoda;
- (i) oklijevanje s cijepljenjem i širenje dezinformacija u borbi protiv pandemije te dodatne mjere EU-a za borbu protiv tih pojava u budućnosti;
- (j) međusobna povezanost zdravlja životinja i zdravlja ljudi, posebno u pogledu zoonoza, u skladu s pristupom „Jedno zdravlje“;

Koordinirani pristup uz poštovanje demokracije i temeljnih prava

- (k) nužnost i proporcionalnost mjere zatvaranja granica država članica i drugih ograničenja slobodnog kretanja osoba i unutarnjeg tržišta te način na koji se ubuduće mogu izbjeći nepotrebna ograničenja, među ostalim razvojem zajedničkog pristupa u pogledu mjera koje se donose za putovanja;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- (l) utjecaj na individualna i temeljna prava ranjivih skupina te na nejednakost općenito;
- (m) različiti pristupi razvoju i primjeni tehnoloških alata u borbi protiv bolesti COVID-19, kao što su aplikacije za praćenje kontakata i digitalna potvrda EU-a o COVID-u;
- (n) upotreba različitih skupova podataka u državama članicama i pouke koje valja izvući u pogledu služenja istim podacima i kriterijima, posebno uloge skupova podataka koje pruža ECDC;
- (o) demokratski nadzor nad odgovorom na pandemiju, uključujući sudjelovanje Europskog parlamenta i parlamenata u državama članicama u donošenje odluka i transparentnost, uzimajući pritom u obzir rad Kontaktne skupine za COVID-19;

Društveni i gospodarski učinak

- (p) utjecaj na organizaciju rada, rad na daljinu i budućnost rada te posljedice pandemije na siromaštvo, nejednakost i socijalnu isključenost te utjecaj pandemije na sustave socijalne zaštite;
- (q) rješenja za prevladavanje prepreka u upotrebi digitalnih tehnologija i intenziviranje usavršavanja i prekvalificiranja radnika;
- (r) utjecaj na rodnu ravnopravnost, među ostalim na osobe kojima prijeto rodno uvjetovano nasilje i zlostavljanje u obitelji, te pozornost koja će se prilikom reagiranja na buduće prekogranične prijetnje zdravlju posvetiti uključivanju rodne perspektive u upravljanje krizom;
- (s) utjecaj pandemije na obrazovanje i osposobljavanje te na razvoj djece i mladih ljudi;
- (t) mjere za osiguravanje strateške autonomije EU-a u pogledu zdravlja i otpornosti lanaca opskrbe, uključujući opskrbu ključnim farmaceutskim i medicinskim proizvodima te drugim osnovnim proizvodima, kao i mjere za podupiranje i prilagođavanje istraživačkih politika EU-a u području zdravlja kako bi se rješavala trenutačna kriza i spriječilo njezino ponovno izbijanje, kao važan dio snažne industrijske politike EU-a;
- (u) utjecaj na sektore koji su najteže pogođeni pandemijom, kao što su kultura, ugostiteljstvo, turizam i promet, te brzina i primjerenost odgovora EU-a;

EU i svijet

- (v) upravljačka i koordinacijska uloga EU-a među državama članicama u vezi s međunarodnim aspektima pandemije, među ostalim u okviru Svjetske zdravstvene organizacije (WHO), Svjetske trgovinske organizacije (WTO) i drugih multilateralnih inicijativa kao što je COVAX, te mogućeg međunarodnog ugovora o pandemijama, revizija Međunarodnih zdravstvenih propisa (IHR) i potreba za usklađenim pristupom prema putnicima koji iz trećih zemalja stižu u EU;
- (w) pristup diplomaciji u području cjepiva i u kojoj mjeri ona doprinosi globalnoj solidarnosti, univerzalnoj i pravednoj mogućnosti pristupa osnovnim medicinskim proizvodima i cjepivima te ideji da „nitko nije siguran dok svi ne budu sigurni“;
- (x) uloga EU-a i država članica u rješavanju problema neadekvatne opskrbe i neravnopravnosti u pristupu cjepivima i medicinskim proizvodima protiv bolesti COVID-19 diljem svijeta tako što će se raditi na njihovoj cjenovnoj pristupačnosti i dostupnosti, uskim grlima opskrbnog lanca, trgovinskim preprekama, infrastrukturi i osiguravanju transparentnog lanca opskrbe te pružanju stručnog i tehničkog znanja;

2. naglašava da bi prema preporukama ovog posebnog odbora trebali postupati stalni nadležni odbori Parlamenta;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

3. odlučuje da se ovime neće utjecati na ovlasti, osoblje i dostupne resurse stalnih odbora Parlamenta u čijem su djelokrugu pitanja koja se odnose na donošenje, praćenje i provedbu zakonodavstva Unije povezanog s nadležnostima posebnog odbora ta da oni ostaju nepromijenjeni; naglašava da je potrebno osigurati dobru suradnju i protok informacija između posebnog odbora i relevantnih stalnih odbora;
  4. odlučuje da će, svaki put kada se u okviru rada posebnog odbora održava saslušanje s dokazima povjerljive naravi, svjedočenjima koja uključuju osobne podatke, razmjene gledišta ili saslušanja nadležnih tijela o povjerljivim informacijama, te sjednice biti zatvorene za javnost; nadalje odlučuje da će svjedoci i stručnjaci imati pravo na davanje izjava ili svjedočenje iza zatvorenih vrata;
  5. odlučuje da će se dnevni red, popis osoba pozvanih na javne sjednice, popis nazočnih te zapisnici s tih sjednica objavljivati;
  6. odlučuje da će se povjerljivi dokumenti koje posebni odbor zaprimi ocjenjivati u skladu s postupkom iz članka 221. Poslovnika Parlamenta; nadalje odlučuje da će se takve informacije upotrebljavati isključivo za potrebe sastavljanja konačnog izvješća posebnog odbora;
  7. odlučuje da će posebni odbor imati 38 članova;
  8. odlučuje da će mandat posebnog odbora trajati 12 mjeseci, nakon čega će Parlamentu podnijeti izvješće koje će, prema potrebi, sadržavati preporuke o mjerama ili inicijativama koje treba poduzeti.
-

četvrtak, 10. ožujka 2022.

P9_TA(2022)0070

Osnivanje Posebnog odbora za vanjsko upletanje u sve demokratske procese u Europskoj uniji, uključujući dezinformiranje

Odluka Europskog parlamenta od 10. ožujka 2022. o osnivanju, nadležnostima, brojčanom sastavu i trajanju mandata Posebnog odbora za vanjsko upletanje (INGE 2) u sve demokratske procese u Europskoj uniji, uključujući dezinformiranje (2022/2585(RSO))

(2022/C 347/28)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Konferencije predsjednika,
  - uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije o akcijskom planu za europsku demokraciju (COM(2020)0790),
  - uzimajući u obzir paket Akta o digitalnim uslugama, uključujući Prijedlog uredbe o jedinstvenom tržištu digitalnih usluga (Akt o digitalnim uslugama) i izmjeni Direktive 2000/31/EZ (COM(2020)0825), i Prijedlog uredbe o pravednim tržištima neograničenog tržišnog natjecanja u digitalnom sektoru (Akt o digitalnim tržištima) (COM(2020)0842),
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 20. listopada 2021. o Europskim medijima u digitalnom desetljeću: Akcijski plan za potporu oporavku i transformaciji ⁽¹⁾,
  - uzimajući u obzir Kodeks dobre prakse u suzbijanju dezinformacija iz 2018. te Smjernice za jačanje Kodeksa dobre prakse u suzbijanju dezinformacija iz 2021. (COM(2021)0262) te preporuke Europske skupine regulatora za audiovizualne medijske usluge za novi kodeks dobre prakse u suzbijanju dezinformacija iz listopada 2021.,
  - uzimajući u obzir Komisijin Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o otpornosti kritičnih subjekata od 16. prosinca 2020. (COM(2020)0829),
  - uzimajući u obzir instrumentarij EU-a za mjere ublažavanja rizika za kibersigurnost 5G tehnologije iz ožujka 2021.,
  - uzimajući u obzir tematsko izvješće Revizorskog suda br. 09/2021 naslovljeno „Dezinformacije koje utječu na EU: poduzeti su određeni koraci, ali problem nije riješen”,
  - uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjsku i sigurnosnu politiku od 10. lipnja 2020. naslovljenu „Borba protiv dezinformacija o bolesti COVID-19 – Prepoznavanje činjenica” (JOIN(2020)0008),
  - uzimajući u obzir izvješće Posebnog odbora za vanjsko upletanje u sve demokratske procese u Europskoj uniji, uključujući dezinformiranje (A9-0022/2022),
  - uzimajući u obzir članak 207. Poslovnika,
- A. budući da vanjsko upletanje predstavlja tešku povredu univerzalnih vrijednosti i načela na kojima se EU temelji, primjerice ljudskog dostojanstva, slobode, jednakosti, solidarnosti, poštovanja ljudskih prava i temeljnih sloboda, demokracije i vladavine prava; budući da postoje dokazi da zlonamjerni i autoritarni strani državni i nedržavni akteri pribjegavaju manipulaciji informacijama i drugim sličnim potezima radi upletanja u demokratske procese u EU-u; budući da se tim napadima građani obmanjuju i dovode u zabludu, da se utječe na njihove odluke na biralištu i da se osnažuju rasprave koje izazivaju razdor, dijele i polariziraju društvo te iskorištavaju njegove slabosti, da se promiče govor mržnje, pogoršava položaj ranjivih skupina za koje je vjerojatnije da će postati žrtve dezinformacija, narušava integritet demokratskih izbora i referenduma, potiče nepovjerenje u nacionalne vlade, javna tijela i liberalni demokratski poredak te da im je cilj destabilizacija europske demokracije;

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0428.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- B. budući da je Rusija uoči i tijekom vojne agresije na Ukrajinu, koja je započela 24. veljače 2022., provodila zlonamjernu kampanju dezinformiranja nezapamćenih razmjera s ciljem obmanjivanja domaćeg stanovništva i cijele međunarodne zajednice država;
- C. budući da su pokušaji upletanja državnih aktera iz trećih zemalja i nedržavnih aktera u funkcioniranje demokracije u EU-u i njegovim državama članicama te vršenje pritiska na vrijednosti iz članka 2. Ugovora o Europskoj uniji zlonamjernim upletanjem dio šireg trenda s kojim se suočavaju demokracije diljem svijeta;
- D. budući da se zlonamjerni akteri i dalje žele upletati u izborne procese te iskorištavaju otvorenost i pluralizam naših društava kako bi napadali demokratske procese i otpornost EU-a i njegovih država članica;
- E. budući da EU i njegove države članice trenutačno nemaju poseban režim sankcija povezanih sa stranim upletanjem i kampanjama dezinformiranja koje organiziraju strani državni akteri, što znači da ti akteri mogu sa sigurnošću pretpostaviti da će njihove kampanje za destabilizaciju EU-a proći bez posljedica za njih;
- F. budući da ne postoji zajednička definicija ni razumijevanje te pojave te da u postojećem zakonodavstvu i politikama na razini EU-a i na nacionalnoj razini kojima se nastoji otkriti, spriječiti i suzbiti strano upletanje i dalje ima mnogo nedostataka i propusta;
- G. budući da se očekuje da će se uoči lokalnih, regionalnih i nacionalnih izbora te izbora za Europski parlament 2024. strano upletanje, dezinformiranje i brojni napadi na demokraciju i prijetnje demokraciji biti sve brojniji i sofisticiraniji;
- H. budući da su prethodne preporuke Parlamenta za suzbijanje zlonamjernih operacija vanjskog upletanja u demokratske procese EU-a doprinijele općem razumijevanju EU-a i većoj osviještenosti o tom pitanju;
- I. budući da su saslušanja i rad Posebnog odbora INGE doprinijeli javnom priznavanju i kontekstualizaciji tih pitanja i omogućili da se postavi okvir za europsku raspravu o vanjskom upletanju u demokratske procese i dezinformiranje;
- J. budući da postoji potreba za daljnjim praćenjem tih preporuka;
- K. budući da je za rješavanje pitanja vanjskog zlonamjernog upletanja i dezinformiranja potrebna globalna multilateralna suradnja i potpora partnera sličnih stavova, između ostalih zastupnika u parlamentu; budući da su demokracije razvile napredne vještine i protustrategije za suočavanje s tim prijetnjama;
1. donosi odluku o osnivanju Posebnog odbora za vanjsko upletanje u sve demokratske procese u Europskoj uniji, uključujući dezinformiranje (INGE 2), sa sljedećim nadležnostima:
- (a) suradnja i savjetovanje sa stalnim odborima kad je riječ o njihovim ovlastima i odgovornostima u skladu s Prilogom VI. Poslovniku, nadzor postojećih i planiranih zakona i politika kako bi se otkrili mogući nedostaci, propusti i preklapanja koji bi se mogli iskoristiti za zlonamjerno upletanje u demokratske procese, među ostalim u pogledu sljedećih pitanja:
- i. politika koje doprinose demokratskim procesima EU-a, otpornosti putem osvješćivanja situacije, medijske i informacijske pismenosti, medijskog pluralizma, neovisnog novinarstva i obrazovanja;
  - ii. ometanja internetskih platformi, posebno dubinskom evaluacijom odgovornosti i učinaka koje vrlo velike internetske platforme imaju na demokraciju i demokratske procese u EU-u;
  - iii. kritične infrastrukture i strateških sektora;
  - iv. upletanja za vrijeme izbornih postupaka;
  - v. prikrivenog financiranja političkih aktivnosti koje dolazi od stranih aktera i donatora;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- vi. kibersigurnosti i otpornosti u pogledu kibernapada, ako su povezani s demokratskim procesima;
  - vii. uloge nedržavnih aktera;
  - viii. utjecaja upletanja na prava manjina i drugih diskriminiranih skupina;
  - ix. upletanja globalnih aktera putem kooptiranja elita, nacionalnih dijaspora, sveučilišta i kulturnih događaja;
  - x. odvracanja, pripisivanja odgovornosti i kolektivnih protumjera, uključujući sankcije;
  - xi. susjedstva i globalne suradnje te multilateralizma;
  - xii. upletanja aktera sa sjedištem u EU-u i trećim zemljama;
- (b) izrada prijedloga o tome kako ispraviti te nedostatke s ciljem poticanja pravne otpornosti EU-a i poboljšanja institucionalnog okvira EU-a, u bliskoj suradnji sa stalnim odborima u skladu s radnom praksom Posebnog odbora INGE 1;
- (c) bliska suradnja s drugim institucijama EU-a, tijelima država članica, međunarodnim organizacijama, civilnim društvom te državnim i nedržavnim partnerima u trećim zemljama kako bi se ojačalo djelovanje EU-a protiv hibridnih prijetnji i dezinformacija, s tim da se u svim javnim aktivnostima Posebnog odbora INGE 2 poštuju prioriteta utvrđeni u ovoj odluci;
- (d) detaljno i strogo praćenje provedbe izvješća Posebnog odbora INGE 1 uz evaluaciju koraka koje su poduzele institucije EU-a;
- (e) davanje doprinosa općoj institucijskoj otpornosti na vanjsko upletanje, hibridne prijetnje i dezinformacije uoči europskih izbora 2024.;
2. donosi odluku da sjednice Posebnog odbora moraju biti *zatvorene za javnost* u slučaju kad se vrši saslušanje u vezi s dokazima povjerljive prirode, svjedočenje koje uključuje osobne podatke, razmjene gledišta ili saslušanje nadležnih tijela o povjerljivim informacijama uključujući znanstvene studije ili njihove dijelove kojima je odobren status povjerljivosti u skladu s člankom 63. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾; nadalje donosi odluku da će svjedoci i stručnjaci imati pravo na davanje izjava ili svjedočenje iza zatvorenih vrata;
3. donosi odluku da se popis osoba pozvanih na javne sjednice, popis nazočnih te zapisnik s tih sjednica javno objavljuju;
4. donosi odluku da se povjerljivi dokumenti koje Posebni odbor zaprimi ocjenjuju u skladu s postupkom iz članka 221. Poslovnika Parlamenta; nadalje, donosi odluku da će se takve informacije upotrebljavati isključivo za potrebe sastavljanja konačnog izvješća posebnog odbora;
5. donosi odluku da Posebni odbor ima 33 člana;
6. donosi odluku da mandat Posebnog odbora traje 12 mjeseci i počinje na dan njegove konstituirajuće sjednice;
7. donosi odluku da će Posebni odbor, nakon pregleda provedbe izvješća Posebnog odbora INGE 1 i postojećeg zakonodavstva te nakon utvrđivanja nedostataka, propusta i preklapanja, utvrditi odgovarajuću pravnu osnovu za sve potrebne pravne akte i pripremiti osnovu za trajna institucionalna rješenja EU-a za rješavanje zlonamjernog stranog upletanja i dezinformiranja te po potrebi zatražiti da Komisija poduzme posebne institucionalne korake sastavljanjem, u skladu s člankom 54. Poslovnika, izvješća o vlastitoj inicijativi kojim se od Komisije traži da u tom pogledu podnese odgovarajući prijedlog.

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 79/117/EEZ i 91/414/EEZ (SL L 309, 24.11.2009., str. 1.).

četvrtak, 10. ožujka 2022.

P9_TA(2022)0071

Osnivanje istražnog odbora za istraživanje uporabe Pegasusa i ekvivalentnog špijuskog softvera za nadzor**Odluka Europskog parlamenta od 10. ožujka 2022. o osnivanju, nadležnostima, brojčanom sastavu i trajanju mandata Istražnog odbora za istraživanje uporabe Pegasusa i ekvivalentnog špijuskog softvera za nadzor te o određivanju predmeta istrage (2022/2586(RSO))**

(2022/C 347/29)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir zahtjev 290 zastupnika za osnivanje istražnog odbora koji bi ispitivao i istraživao navodna kršenja ili nepravilnosti u provedbi prava Unije u pogledu uporabe Pegasusa i ekvivalentnog špijuskog softvera za nadzor ugrađenog u mobilne uređaje iskorištavanjem slabih točki informatičke tehnologije („ekvivalentan špijunski softver za nadzor”),
- uzimajući u obzir Prijedlog Konferencije predsjednika,
- uzimajući u obzir članak 226. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir Odluku 95/167/EZ, Euratom, EZUČ Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije od 19. travnja 1995. o detaljnim odredbama o izvršavanju prava Europskog parlamenta na istragu ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir predanost Europske unije vrijednostima i načelima slobode, demokracije i poštovanja ljudskih prava i temeljnih sloboda te vladavine prava kako je navedeno u preambuli Ugovora o Europskoj uniji (UEU), a posebno u člancima 2., 6. i 21. tog ugovora,
- uzimajući u obzir članak 4. stavak 2. UEU-a, kojim se potvrđuje isključiva nadležnost država članica za očuvanje javnog poretka i zaštitu nacionalne sigurnosti,
- uzimajući u obzir članke 16. i 223. UFEU-a,
- uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”), a posebno njezine članke 7., 8., 11., 21. i 47., u kojima se priznaju posebna prava, slobode i načela koja su u njoj utvrđena, kao što su poštovanje privatnog i obiteljskog života te zaštita osobnih podataka, sloboda izražavanja i informiranja, pravo na nediskriminaciju te pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje, a koja se u potpunosti primjenjuje na države članice pri provedbi prava Unije, te njezin članak 52. stavak 1., kojim se omogućuje određeno ograničenje pri ostvarivanju temeljnih prava i sloboda,
- uzimajući u obzir Direktivu 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama) ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ SL L 113, 19.5.1995., str. 1.⁽²⁾ SL L 201, 31.7.2002., str. 37.⁽³⁾ SL L 119, 4.5.2016., str. 1.⁽⁴⁾ SL L 119, 4.5.2016., str. 89.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- uzimajući u obzir Odluku Vijeća (ZVSP) 2019/797 od 17. svibnja 2019. o mjerama ograničavanja protiv kibernetičkih napada koji predstavljaju prijetnju Uniji ili njezinim državama članicama ⁽⁵⁾, kako je izmijenjena Odlukom Vijeća (ZVSP) 2021/796 od 17. svibnja 2021. ⁽⁶⁾,
  - uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/821 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o uspostavi režima Unije za kontrolu izvoza, brokeringa, tehničke pomoći, provoza i prijenosa robe s dvojnog namjenom ⁽⁷⁾,
  - uzimajući u obzir Akt o izboru zastupnika u Europski parlament neposrednim općim izborima ⁽⁸⁾,
  - uzimajući u obzir Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, a posebno njezine članke 8., 9., 13. i 17., te protokole uz tu konvenciju,
  - uzimajući u obzir Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima ⁽⁹⁾,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. ožujka 2014. o programu nadzora Agencije za nacionalnu sigurnost SAD-a (NSA), nadzornim tijelima u različitim državama članicama i njihovu utjecaju na temeljna prava građana EU-a te o transatlantskoj suradnji u pravosuđu i unutarnjim poslovima ⁽¹⁰⁾ te svoje preporuke o jačanju informatičke sigurnosti u institucijama, tijelima i agencijama EU-a,
  - uzimajući u obzir članak 208. Poslovnika,
- A. budući da je nedavno otkriveno da je nekoliko zemalja, uključujući države članice, koristilo špijunski softver za nadzor Pegasus protiv novinara, političara, policijskih službenika, diplomata, odvjetnika, poslovnih ljudi, aktera civilnog društva i drugih aktera te da su takve prakse iznimno zabrinjavajuće i čini se da potvrđuju opasnost zlouporabe nadzorne tehnologije za potkopavanje ljudskih prava i demokracije;
1. odlučuje osnovati Istražni odbor za istraživanje navodnih kršenja ili nepravilnosti u provedbi prava Unije u pogledu uporabe Pegasus i ekvivalentnog špijunskog softvera za nadzor, ne dovodeći u pitanje nadležnost nacionalnih sudova ili sudova Unije;
  2. odlučuje da će Istražni odbor:
    - istraživati opseg navodnih kršenja ili nepravilnosti u provedbi prava Unije koji proizlaze iz uporabe Pegasus i ekvivalentnog špijunskog softvera za nadzor, prikupljati informacije o tome u kojoj mjeri države članice, uključujući, ali ne ograničavajući se na Mađarsku i Poljsku, ili treće zemlje, koriste intruzivan nadzor na način kojim se krše prava i slobode upisane u Povelju, te ocijeniti razinu rizika koju to predstavlja za vrijednosti sadržane u članku 2. UEU-a, kao što su demokracija, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava;
    - za obavljanje svojih dužnosti, prikupljati i analizirati informacije kako bi utvrdio:
    - uporabu i funkcioniranje Pegasus i ekvivalentnog špijunskog softvera za nadzor te njegov navodni negativan učinak na temeljna prava iz Povelje u slučajevima u kojima su države članice provodile pravo Unije;
    - postojeći pravni okvir unutar kojega su države članice nabavile i upotrebljavale Pegasus i ekvivalentan špijunski softver za nadzor;
    - jesu li tijela država članica upotrebljavala Pegasus i ekvivalentan špijunski softver za nadzor u političke, gospodarske ili druge neopravdane svrhe za špijuniranje novinara, političara, policijskih službenika, diplomata, odvjetnika, poslovnih ljudi, aktera civilnog društva ili drugih aktera, kršeći time pravo Unije i vrijednosti sadržane u članku 2. UEU-a ili prava sadržana u Povelji;

⁽⁵⁾ SL L 129 I, 17.5.2019., str. 13.

⁽⁶⁾ SL L 174 I, 18.5.2021., str. 1.

⁽⁷⁾ SL L 206, 11.6.2021., str. 1.

⁽⁸⁾ SL L 278, 8.10.1976., str. 5.

⁽⁹⁾ https://www.ohchr.org/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf

⁽¹⁰⁾ SL C 378, 9.11.2017., str. 104.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

- je li uporaba Pegasusa i ekvivalentnog špijunskog softvera za nadzor, koja je u suprotnosti s pravom Unije, negativno utjecala na demokratske procese u državama članicama u pogledu izbora na lokalnoj, nacionalnoj i europskoj razini;
  - navodna kršenja ili nepravilnosti u provedbi Direktive 2002/58/EZ u državama članicama, koji proizlaze iz uporabe Pegasusa i ekvivalentnog špijunskog softvera za nadzor, posebno u pogledu načela povjerljivosti komunikacija i zabrane slušanja, prisluškivanja, pohranjivanja ili drugih oblika presretanja odnosno nadzora nad komunikacijama i s time povezanim osobnim podacima o prometu;
  - je li uporaba Pegasusa i ekvivalentnog špijunskog softvera za nadzor u državama članicama predstavljala, uzrokovala ili pokazala kršenja Direktive (EU) 2016/680 i Uredbe (EU) 2016/679;
  - je li Komisija raspolagala dokazima o uporabi Pegasusa i ekvivalentnog špijunskog softvera za nadzor protiv pojedinaca;
  - jesu li države članice osigurale dostatne institucionalne i pravne zaštitne mjere kako bi se izbjegla nezakonita uporaba špijunskog softvera te imaju li osobe koje posumnjaju da su njihova prava prekršena uporabom špijunskog softvera pristup djelotvornom pravnom lijeku;
  - navodni propust država članica da djeluju u pogledu sudjelovanja subjekata u Uniji u razvoju, širenju ili financiranju programa Pegasus i ekvivalentnog špijunskog softvera za nadzor, uključujući lanac opskrbe u pogledu tehnologije i njezina korištenja, u mjeri u kojoj se time kršilo pravo Unije, uključujući Uredbu (EU) 2021/821, te uključujući situaciju u kojoj se softver za nadzor stavljen na tržište u određenu svrhu (npr. borba protiv terorizma) upotrebljavao u drugom kontekstu;
  - ulogu vlade Izraela i ostalih trećih zemalja u opskrbi država članica Pegasusom i ekvivalentnim špijunskim softverom za nadzor;
  - je li uporaba Pegasusa ili ekvivalentnog špijunskog softvera za nadzor od strane tijela država članica dovela do prijenosa osobnih podataka trećim zemljama, posebno, ali ne isključivo, poduzeću NSO Group te vladama trećih zemalja;
  - je li uporaba Pegasusa ili ekvivalentnog špijunskog softvera za nadzor, koja izravno ili neizravno uključuje subjekte povezane s EU-om, doprinijela nezakonitom špijuniranju novinara, političara, policijskih službenika, diplomata, odvjetnika, poslovnih ljudi, aktera civilnog društva ili drugih aktera u trećim zemljama te je li to dovelo do kršenja ili povreda ljudskih prava koje izazivaju ozbiljnu zabrinutost u pogledu ciljeva zajedničke vanjske i sigurnosne politike EU-a te je li takva uporaba bila u suprotnosti s vrijednostima iz članka 21. UFEU-a i Povelje, uzimajući također u obzir Vodeća načela Ujedinjenih naroda o poslovanju i ljudskim pravima te druga prava sadržana u međunarodnom pravu o ljudskim pravima;
  - postoje li dostatni razlozi da Vijeće u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike EU-a usvoji mjere ograničavanja ili sankcije protiv jedne ili više trećih zemalja kada se odlukom, donesenom u skladu s poglavljem 2. glave V. UFEU-a, predviđa prekid ili smanjenje gospodarskih ili financijskih odnosa, u skladu s člankom 215. stavkom 1. UFEU-a;
  - je li uporaba Pegasusa ili ekvivalentnog špijunskog softvera za nadzor od strane trećih zemalja utjecala na temeljna prava zajamčena pravom Unije te postoji li dovoljno razloga da Vijeće ponovno ocijeni sve sporazume o međunarodnoj suradnji u području slobode, sigurnosti i pravde sklopljene s trećim zemljama u skladu s člankom 218. UFEU-a;
  - izdati preporuke koje smatra potrebnima u tom pogledu;
  - izdati preporuke za zaštitu institucija EU-a, njihovih članova i osoblja od takvog špijunskog softvera za nadzor;
3. odlučuje da Istražni odbor svoje završno izvješće mora podnijeti u roku od 12 mjeseci od trenutka donošenja ove Odluke;
4. odlučuje da bi Istražni odbor pri svojem radu trebao voditi računa o svim relevantnim promjenama do kojih tijekom njegova mandata dođe u okviru njegove nadležnosti;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

5. naglašava da bi predsjednik i izvjestitelj Istražnog odbora, u cilju dobre suradnje i protoka informacija između Istražnog odbora i relevantnih stalnih odbora i pododbora, mogli biti uključeni u relevantne rasprave stalnih odbora i pododbora, i obratno, posebno za saslušanja u Istražnom odboru;
  6. odlučuje da bi sve preporuke Istražnog odbora trebalo uputiti relevantnim stalnim odborima i pododborima u njihovim područjima nadležnosti kako je utvrđeno u Prilogu VI. Poslovniku;
  7. odlučuje da Istražni odbor ima 38 članova;
  8. nalaže svojoj predsjednici da ovu Odluku da na objavu u *Službenom listu Europske unije*.
-

četvrtak, 10. ožujka 2022.

P9_TA(2022)0077

Baterije i otpadne baterije ***I

Amandmani koje je donio Europski parlament 10. ožujka 2022. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o baterijama i otpadnim baterijama, stavljanju izvan snage Direktive 2006/66/EZ i izmjeni Uredbe (EU) 2019/1020 (COM(2020)0798 – C9-0400/2020 – 2020/0353(COD)) ⁽¹⁾

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

(2022/C 347/30)

Amandman 1**Prijedlog uredbe****Uvodna izjava 2.**

Tekst koji je predložila Komisija

- (2) Baterije su bitan izvor energije i jedan od važnih pokretača održivog razvoja, zelene mobilnosti, čiste energije i klimatske neutralnosti. Očekuje se da će potražnja za baterijama u nadolazećim godinama brzo porasti, posebice u slučaju električnih vozila u cestovnom prijevozu u kojima se baterije upotrebljavaju za pogon, zbog čega to tržište sve više dobiva na strateškoj važnosti na globalnoj razini. U području tehnologije baterija nastavit će se znatan znanstveni i tehnički napredak. Imajući u vidu stratešku važnost baterija te kako bi se svim uključenim subjektima pružila pravna sigurnost i izbjegla diskriminacija, prepreke u trgovini i narušavanje tržišta baterija, potrebno je utvrditi pravila o parametrima održivosti, učinkovitosti, sigurnosti, skupljanju, recikliranju i prenamjeni baterija, kao i o informacijama o baterijama. Potrebno je stvoriti usklađen regulatorni okvir za upravljanje čitavim životnim ciklusom baterija koje se stavlja u na tržište Unije.

Izmjena

- (2) Baterije su bitan izvor energije i jedan od važnih pokretača održivog razvoja, zelene mobilnosti, čiste energije i klimatske neutralnosti. Očekuje se da će potražnja za baterijama u nadolazećim godinama brzo porasti, posebice u slučaju električnih vozila u cestovnom prijevozu **i lakih prijevoznih sredstava** u kojima se baterije upotrebljavaju za pogon, zbog čega to tržište sve više dobiva na strateškoj važnosti na globalnoj razini. U području tehnologije baterija nastavit će se znatan znanstveni i tehnički napredak. Imajući u vidu stratešku važnost baterija te kako bi se svim uključenim subjektima pružila pravna sigurnost i izbjegla diskriminacija, prepreke u trgovini i narušavanje tržišta baterija, potrebno je utvrditi pravila o parametrima održivosti, učinkovitosti, sigurnosti, skupljanju, recikliranju i prenamjeni baterija, kao i o informacijama o baterijama **za potrošače i gospodarske subjekte**. Potrebno je stvoriti usklađen regulatorni okvir za upravljanje čitavim životnim ciklusom baterija koje se stavlja u na tržište Unije.

⁽¹⁾ Predmet se vraća nadležnom odboru na međuinstitucijske pregovore u skladu s člankom 59. stavkom 4., četvrtim podstavkom (A9-0031/2022).

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 2
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 2.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (2a) *Ujedno je potrebno ažurirati zakonodavstvo Unije o gospodarenju baterijskim otpadom i poduzeti mjere za zaštitu okoliša i ljudskog zdravlja sprečavanjem ili smanjenjem štetnih učinaka stvaranja otpada i gospodarenja otpadom, smanjenjem učinka uporabe resursa i poboljšanjem učinkovitosti resursa. Takve su mjere ključne za prijelaz na kružno i klimatski neutralno gospodarstvo i netoksični okoliš te jamčenje dugoročne konkurentnosti i strateške neovisnosti Unije. S pomoću tih mjera mogu se stvoriti važne gospodarske prilike, povećavajući sinergije između kružnog gospodarstva i energetike, klime, prometa, industrije i istraživanja te štiteći okoliš i smanjujući emisije stakleničkih plinova.*

Amandman 3
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 10.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (10) Uredba bi se trebala primjenjivati na sve vrste baterija i akumulatora koji se stavljaju na tržište ili u uporabu u Uniji, bilo samostalno ili ugrađeni u uređaje ili na drugi način isporučeni uz električne i elektroničke uređaje i vozila. Ova bi se Uredba trebala primjenjivati neovisno o tome je li baterija osmišljena za određeni proizvod ili je namijenjena za opću uporabu te neovisno o tome je li ugrađena u proizvod ili se isporučuje zajedno s proizvodom u kojem bi se trebala upotrebljavati ili odvojeno od njega.

- (10) Uredba bi se trebala primjenjivati na sve vrste baterija i akumulatora koji se stavljaju na tržište ili u uporabu u Uniji, **bez obzira na to jesu li proizvedeni u Uniji ili uvezeni**, bilo samostalno ili ugrađeni u uređaje ili na drugi način isporučeni uz električne i elektroničke uređaje i vozila. Ova bi se Uredba trebala primjenjivati neovisno o tome je li baterija osmišljena za određeni proizvod ili je namijenjena za opću uporabu te neovisno o tome je li ugrađena u proizvod ili se isporučuje zajedno s proizvodom u kojem bi se trebala upotrebljavati ili odvojeno od njega.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 4
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 12.

Tekst koji je predložila Komisija

- (12) Unutar širokog područja primjene Uredbe primjereno je razlikovati različite kategorije baterija u skladu s njihovim dizajnom i uporabom, neovisno o kemijskom sastavu baterije. Klasificiranje u prijenosne baterije s jedne strane te industrijske baterije i automobilske baterije s druge strane u okviru Direktive 2006/66/EZ trebalo bi se dodatno razraditi kako bi se bolje odrazio razvoj uporabe baterija. Baterije koje služe za pogon u električnim vozilima i koje prema Direktivi 2006/66/EZ pripadaju kategoriji industrijskih baterija čine velik i rastući dio tržišta zbog brzog rasta udjela električnih vozila u cestovnom prijevozu. Stoga je primjereno klasificirati baterije za pogon cestovnih vozila kao novu kategoriju baterija za električna vozila. Baterije koje služe za pogon u drugim prijevoznim sredstvima, uključujući željeznički, vodni i zračni promet, i dalje pripadaju kategoriji industrijskih baterija na temelju ove Uredbe. Kategorija industrijskih baterija obuhvaća širok raspon baterija namijenjenih za industrijske aktivnosti, komunikacijsku infrastrukturu, poljoprivredne aktivnosti ili proizvodnju i distribuciju električne energije. Osim tog neispravnog popisa primjera, svaku bateriju koja nije prijenosna ni automobilska baterija ni baterija za električno vozilo treba smatrati industrijskom. Baterije koje se upotrebljavaju za pohranu energije u privatnim ili kućanskim okruženjima smatraju se industrijskim baterijama za potrebe ove Uredbe. **Nadalje, kako bi se osiguralo da se sve baterije koje se upotrebljavaju u lakim prijevoznim sredstvima, kao što su električni bicikli i romobili, klasificiraju kao prijenosne baterije, potrebno je pojasniti definiciju prijenosnih baterija te uvesti ograničenje mase za takve baterije.**

Izmjena

- (12) Unutar širokog područja primjene Uredbe primjereno je razlikovati različite kategorije baterija u skladu s njihovim dizajnom i uporabom, neovisno o kemijskom sastavu baterije. Klasificiranje u prijenosne baterije s jedne strane te industrijske baterije i automobilske baterije s druge strane u okviru Direktive 2006/66/EZ trebalo bi se dodatno razraditi kako bi se bolje odrazio razvoj **i tržišna raširenost** uporabe baterija. Baterije koje služe za pogon u električnim vozilima i koje prema Direktivi 2006/66/EZ pripadaju kategoriji industrijskih baterija čine velik i rastući dio tržišta zbog brzog rasta udjela električnih vozila u cestovnom prijevozu. Stoga je primjereno klasificirati baterije za pogon cestovnih vozila kao novu kategoriju baterija za električna vozila. Baterije koje služe za pogon u drugim prijevoznim sredstvima, uključujući željeznički, vodni i zračni promet, i dalje pripadaju kategoriji industrijskih baterija na temelju ove Uredbe. **Baterije koje se upotrebljavaju za pogon u lakim prijevoznim sredstvima, kao što su električni bicikli i električni romobili, nisu jasno razvrstane kao baterije u skladu s Direktivom 2006/66/EZ i čine znatan dio tržišta zbog njihove sve veće uporabe u održivoj gradskoj mobilnosti. Stoga je primjereno klasificirati baterije za pogon u lakim prijevoznim sredstvima kao novu kategoriju baterija, odnosno laka prijevozna sredstva.** Kategorija industrijskih baterija obuhvaća širok raspon baterija namijenjenih za industrijske aktivnosti, komunikacijsku infrastrukturu, poljoprivredne aktivnosti ili proizvodnju i distribuciju električne energije. Osim tog neispravnog popisa primjera, svaku bateriju koja nije prijenosna ni automobilska baterija **ni baterija za lako prijevozno sredstvo** ni baterija za električno vozilo treba smatrati industrijskom. Baterije koje se upotrebljavaju za pohranu energije u privatnim ili kućanskim okruženjima smatraju se industrijskim baterijama za potrebe ove Uredbe.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 5
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 13.

Tekst koji je predložila Komisija

- (13) Baterije bi trebalo dizajnirati i proizvoditi tako da se optimiziraju njihov učinak, trajnost i sigurnost te tako da se njihov ekološki otisak smanji na najmanju moguću mjeru. Primjereno je utvrditi specifične zahtjeve u pogledu održivosti za **punjive** industrijske baterije i baterije za električna vozila **s unutarnjom pohranom i kapacitetom većim od 2 kWh** jer su takve baterije segment tržišta za koji se očekuje da će se najviše povećati u nadolazećim godinama.

Izmjena

- (13) Baterije bi trebalo dizajnirati i proizvoditi tako da se optimiziraju njihov učinak, trajnost i sigurnost te tako da se njihov ekološki otisak smanji na najmanju moguću mjeru. Primjereno je utvrditi specifične zahtjeve u pogledu održivosti za industrijske baterije, **baterije za laka prijevozna sredstva** i baterije za električna vozila jer su takve baterije segment tržišta za koji se očekuje da će se najviše povećati u nadolazećim godinama.

Amandman 6
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 15.

Tekst koji je predložila Komisija

- (15) Uporaba opasnih tvari u baterijama trebala bi se ograničiti radi zaštite zdravlja ljudi i okoliša te radi smanjenja prisutnosti takvih tvari u otpadu. Stoga je, uz ograničenja utvrđena u Prilogu XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća⁽²⁹⁾ primjereno utvrditi ograničenja za živu i kadmij u određenim vrstama baterija. Baterije koje se upotrebljavaju u vozilima na koje se primjenjuje izuzeće iz Priloga II. Direktivi 2000/53/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁽³⁰⁾ trebalo bi izuzeti iz zabrane sadržavanja kadmija.

⁽²⁹⁾ Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL L 396, 30.12.2006., str. 1.).

⁽³⁰⁾ Direktiva 2000/53/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. rujna 2000. o otpadnim vozilima (SL L 269, 21.10.2000., str. 34.).

Izmjena

- (15) Uporaba opasnih tvari u baterijama trebala bi se ograničiti radi zaštite zdravlja ljudi i okoliša te radi smanjenja prisutnosti takvih tvari u otpadu. Stoga je, uz ograničenja utvrđena u Prilogu XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća⁽²⁹⁾ primjereno utvrditi ograničenja za živu, kadmij **i olovo** u određenim vrstama baterija. Baterije koje se upotrebljavaju u vozilima na koje se primjenjuje izuzeće iz Priloga II. Direktivi 2000/53/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁽³⁰⁾ trebalo bi izuzeti iz zabrane sadržavanja kadmija. **Komisija bi trebala, uz pomoć Agencije, izvršiti sveobuhvatnu i sustavnu procjenu opasnih tvari u baterijama. U toj bi se procjeni trebalo posebno usmjeriti na tvari sadržane u kemijskom sastavu baterija tvari koje se u velikim količinama upotrebljavaju na tržištu, tvari koje se razvijaju i pojavljuju te dostupnost odgovarajućih alternativa olovnim industrijskim i automobilskim baterijama te nikal-kadmijskim industrijskim baterijama.**

⁽²⁹⁾ Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL L 396, 30.12.2006., str. 1.).

⁽³⁰⁾ Direktiva 2000/53/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. rujna 2000. o otpadnim vozilima (SL L 269, 21.10.2000., str. 34.).

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 7
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 17.

Tekst koji je predložila Komisija

- (17) Postupak za donošenje novih i izmjene postojećih ograničenja opasnih tvari u baterijama trebao bi se u potpunosti uskladiti s Uredbom (EZ) br. 1907/2006. Radi osiguranja djelotvornog donošenja odluka, koordinacije i upravljanja povezanim tehničkim, znanstvenim i administrativnim aspektima ove Uredbe, **Europska agencija** za kemikalije, **osnovana** na temelju Uredbe (EZ) br. 1907/2006 („Agencija”), trebala bi izvršavati definirane zadaće u pogledu evaluacije rizika koji proizlaze iz tvari u proizvodnji i uporabi baterija te onih koji se mogu javiti nakon kraja životnog vijeka baterija, kao i u pogledu evaluacije socioekonomskih elemenata i analize alternativnih rješenja u skladu s relevantnim smjernicama Agencije. U skladu s tim, Odbor za procjenu rizika i Odbor za socioekonomsku analizu Agencije trebali bi olakšati izvršavanje određenih zadaća koje su povjerene Agenciji na temelju ove Uredbe.

Izmjena

- (17) Postupak za donošenje novih i izmjene postojećih ograničenja opasnih tvari u baterijama trebao bi se u potpunosti uskladiti s Uredbom (EZ) br. 1907/2006. Radi osiguranja djelotvornog donošenja odluka, koordinacije i upravljanja povezanim tehničkim, znanstvenim i administrativnim aspektima ove Uredbe, **trebala bi postojati dobra suradnja, koordinacija i razmjena informacija između država članica, Europske agencije** za kemikalije, **osnovane** na temelju Uredbe (EZ) br. 1907/2006 („Agencija”), **Komisije i zainteresiranih strana. Države članice ili Agencija trebale** bi izvršavati definirane zadaće u pogledu evaluacije rizika koji proizlaze iz tvari u proizvodnji i uporabi baterija te onih koji se mogu javiti nakon kraja životnog vijeka baterija, kao i u pogledu evaluacije socioekonomskih elemenata i analize alternativnih rješenja u skladu s relevantnim smjernicama Agencije. U skladu s tim, Odbor za procjenu rizika i Odbor za socioekonomsku analizu Agencije trebali bi olakšati izvršavanje određenih zadaća koje su povjerene Agenciji na temelju ove Uredbe.

Amandman 8
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 17.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (17 a) **Kako bi se osigurala usklađenost ove Uredbe s budućim izmjenama odredaba Uredbe (EZ) br. 1907/2006 ili budućim zakonodavstvom Unije o kriterijima održivosti za opasne tvari i kemikalije, Komisija bi trebala ocijeniti je li potrebno izmijeniti članak 6., članak 71. ili Prilog I. ovoj Uredbi ili sve navedene odredbe. Ovlašt za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije trebalo bi delegirati Komisiji u pogledu izmjene tih odredaba gdje je to potrebno.**

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 9
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 18.

Tekst koji je predložila Komisija

- (18) Očekivanom masovnom uporabom baterija u sektorima kao što su mobilnost i pohrana energije trebale bi se smanjiti emisije ugljika, no da bi se maksimalno iskoristio taj potencijal, nužno je da njihov cijeli životni ciklus ima nizak ugljični otisak. Prema dokumentu „Ekološki otisak proizvoda – pravila o kategorijama za punjive baterije visoke specifične energije za prijenosne primjene”⁽³¹⁾ klimatske **su** promjene druga najviše povezana kategorija učinka za baterije, nakon uporabe minerala i metala. Tehničkoj dokumentaciji za **punjive** industrijske baterije i baterije za električna vozila **s unutarnjom pohranom i kapacitetom većim od 2 kWh** koje se stavljaju na tržište Unije trebalo bi stoga priložiti deklaraciju o ugljičnom otisku, **koja bi se prema potrebi trebala odnositi na pojedinu proizvodnu seriju. Baterije se proizvode u serijama, koje se sastoje od određenih količina u određenim vremenskim okvirima.** Usklađivanje tehničkih pravila za izračun ugljičnog otiska za sve **punjive** industrijske baterije i baterije za električna vozila **s unutarnjom pohranom i kapacitetom većim od 2 kWh** koje se stavljaju na tržište Unije preduvjet je za uvođenje zahtjeva da se u tehničku dokumentaciju baterija uključi deklaracija o ugljičnom otisku te da se naknadno uspostave razredi učinkovitosti prema ugljičnom otisku, koji će omogućiti utvrđivanje baterija koje imaju ukupno manji ugljični otisak. Ne očekuje se da će zahtjevi u pogledu informacija i jasnog označivanja ugljičnog otiska baterija sami po sebi dovesti do promjena u ponašanju koje su potrebne da bi se osiguralo ostvarenje cilja Unije za dekarbonizaciju sektora mobilnosti i pohrane energije u skladu s međunarodno dogovorenim ciljevima u pogledu klimatskih promjena⁽³²⁾. Stoga će se uvesti maksimalni pragovi emisija ugljika na temelju posebne procjene učinka kojom će se odrediti te vrijednosti. Pri predlaganju maksimalnih pragova ugljičnog otiska Komisija će, među ostalim, uzeti u obzir relativnu raspodjelu vrijednosti ugljičnog otiska za baterije na tržištu, razmjer napretka u smanjenju ugljičnog otiska baterija stavljenih na tržište Unije te djelotvorni i potencijalni doprinos te mjere ciljevima Unije povezanim s održivom mobilnošću i klimatskom neutralnošću do 2050. Kako bi se osigurala transparentnost po pitanju ugljičnog otiska baterija i prelazak tržišta

Izmjena

- (18) Očekivanom masovnom uporabom baterija u sektorima kao što su mobilnost i pohrana energije trebale bi se smanjiti emisije ugljika, no da bi se maksimalno iskoristio taj potencijal, nužno je da njihov cijeli životni ciklus ima nizak ugljični otisak. Prema dokumentu „Ekološki otisak proizvoda – pravila o kategorijama za punjive baterije visoke specifične energije za prijenosne primjene”⁽³¹⁾ **staklenički plinovi koji ubrzavaju** klimatske promjene druga **su** najviše povezana kategorija učinka za baterije, nakon **rudarenja i** uporabe minerala i metala. Tehničkoj dokumentaciji za industrijske baterije, **baterije za laka prijevozna sredstva** i baterije za električna vozila koje se stavljaju na tržište Unije trebalo bi stoga priložiti deklaraciju o ugljičnom otisku. Usklađivanje tehničkih pravila za izračun ugljičnog otiska za sve industrijske baterije, **baterije za laka prijevozna sredstva** i baterije za električna vozila koje se stavljaju na tržište Unije preduvjet je za uvođenje zahtjeva da se u tehničku dokumentaciju baterija uključi deklaracija o ugljičnom otisku te da se naknadno uspostave razredi učinkovitosti prema ugljičnom otisku, koji će omogućiti utvrđivanje baterija koje imaju ukupno manji ugljični otisak. Ne očekuje se da će zahtjevi u pogledu informacija i jasnog označivanja ugljičnog otiska baterija sami po sebi dovesti do promjena u ponašanju koje su potrebne da bi se osiguralo ostvarenje cilja Unije za dekarbonizaciju sektora mobilnosti i pohrane energije u skladu s međunarodno dogovorenim ciljevima u pogledu klimatskih promjena⁽³²⁾. Stoga će se uvesti maksimalni pragovi emisija ugljika na temelju posebne procjene učinka kojom će se odrediti te vrijednosti. Pri predlaganju maksimalnih pragova ugljičnog otiska Komisija će, među ostalim, uzeti u obzir relativnu raspodjelu vrijednosti ugljičnog otiska za baterije na tržištu, razmjer napretka u smanjenju ugljičnog otiska baterija stavljenih na tržište Unije te djelotvorni i potencijalni doprinos te mjere ciljevima Unije povezanim s održivom mobilnošću i klimatskom neutralnošću **najkasnije** do 2050. Kako bi se osigurala transparentnost po pitanju ugljičnog otiska baterija i prelazak tržišta Unije na baterije s manjim ugljičnim otiskom, neovisno o tome gdje se proizvode, opravdano je uvesti postupno i kumulativno povećanje zahtjeva u pogledu ugljičnog otiska. Kao rezultat tih zahtjeva,

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Tekst koji je predložila Komisija

Unije na baterije s manjim ugljičnim otiskom, neovisno o tome gdje se proizvode, opravdano je uvesti postupno i kumulativno povećanje zahtjeva u pogledu ugljičnog otiska. Kao rezultat tih zahtjeva, smanjenje emisija ugljika tijekom životnog ciklusa baterija doprinijet će **cilju** Unije da do 2050. postane klimatski neutralna. Time bi se mogle omogućiti i druge politike na razini Unije i na nacionalnoj razini, kao što su poticaji ili kriteriji za zelenu javnu nabavu, kojima se potiče proizvodnja baterija s manjim utjecajima na okoliš.

- ⁽³¹⁾ Product Environmental Footprint – Category Rules for High Specific Energy Rechargeable Batteries for Mobile Applications (Ekološki otisak proizvoda – pravila o kategorijama za punjive baterije visoke specifične energije za prijenosne primjene), https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/pdf/PEFCR_Batteries.pdf
- ⁽³²⁾ Pariški sporazum (SL L 282, 19.10.2016., str. 4.) i Okvirna konvencija Ujedinjenih naroda o promjeni klime, dostupna na <https://unfccc.int/resource/docs/convkp/conveng.pdf>

Izmjena

smanjenje emisija ugljika tijekom životnog ciklusa baterija doprinijet će **klimatskim ciljevima** Unije, **prije svega** da **najkasnije** do 2050. postane klimatski neutralna. Time bi se mogle omogućiti i druge politike na razini Unije i na nacionalnoj razini, kao što su poticaji ili kriteriji za zelenu javnu nabavu, kojima se potiče proizvodnja baterija s manjim utjecajima na okoliš.

- ⁽³¹⁾ Product Environmental Footprint – Category Rules for High Specific Energy Rechargeable Batteries for Mobile Applications (Ekološki otisak proizvoda – pravila o kategorijama za punjive baterije visoke specifične energije za prijenosne primjene), https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/pdf/PEFCR_Batteries.pdf
- ⁽³²⁾ Pariški sporazum (SL L 282, 19.10.2016., str. 4.) i Okvirna konvencija Ujedinjenih naroda o promjeni klime, dostupna na <https://unfccc.int/resource/docs/convkp/conveng.pdf>

Amandman 10

Prijedlog uredbe

Uvodna izjava 18.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

- ^(18 a) **Maksimalni pragovi za ugljični otisak tijekom životnog ciklusa trebali bi biti otporni na promjene u budućnosti i progresivno se razvijati u skladu s najboljim dostupnim procesima izrade i proizvodnje. Stoga, prilikom donošenja delegiranog akta kojim se utvrđuje maksimalni prag ugljičnog otiska tijekom životnog ciklusa Europska komisija trebala bi uzeti u obzir najbolji dostupni proces izrade i proizvodnje te osigurati da odabrani tehnički kriteriji budu u skladu s ciljem ove Uredbe kako bi se osiguralo da baterije koje se stavljaju na tržište Unije jamče visoku razinu zaštite zdravlja ljudi, sigurnosti, imovine i okoliša.**

Izmjena

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 11
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 19.

Tekst koji je predložila Komisija

- (19) Određene tvari koje se nalaze u baterijama, kao što su kobalt, olovo, litij ili nikal, dobavljaju se iz ograničenih resursa koji nisu lako dostupni u Uniji, a neke Komisija smatra i kritičnim sirovinama. **Riječ je o području u kojem bi** Europa trebala povećati svoju stratešku neovisnost i povećati otpornost kao pripremu na moguće poremećaje u opskrbi uslijed zdravstvenih ili drugih kriza. Postizanju tog cilja pridonijet će poboljšanje kružnosti i učinkovitosti resursa uz povećano recikliranje i uporabu tih sirovina.

Izmjena

- (19) Određene tvari koje se nalaze u baterijama, kao što su kobalt, olovo, litij ili nikal, dobavljaju se iz ograničenih resursa koji nisu lako dostupni u Uniji, a neke Komisija smatra i kritičnim sirovinama. **U skladu s Industrijskom strategijom Unije, Europa bi** trebala povećati svoju stratešku neovisnost, **uključujući olakšavanjem ulaganja u tvornice koje proizvode baterije u ogromnim količinama**, i povećati otpornost kao pripremu na moguće poremećaje u opskrbi uslijed zdravstvenih ili drugih kriza. Postizanju tog cilja pridonijet će poboljšanje kružnosti i učinkovitosti resursa uz povećano recikliranje i uporabu tih sirovina. **Zamjena rijetkih sirovina alternativnim dostupnijim materijalima, uključujući obnovljive sirovine, ujedno bi pridonijela povećanju proizvodnje baterija u Uniji i strateške neovisnosti. Stoga je od ključne važnosti da Unija i države članice podupiru relevantne inicijative u području istraživanja i razvoja.**

Amandman 12
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 21.

Tekst koji je predložila Komisija

- (21) Kako bi se u obzir uzeo rizik opskrbe kobaltom, olovom, litijem i niklom te kako bi se procijenila njihova dostupnost, **ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije trebalo bi delegirati Komisiji u pogledu izmjene ciljeva** za minimalan udio recikliranog kobalta, olova, litija ili nikla prisutnog u aktivnim materijalima u baterijama.

Izmjena

- (21) Kako bi se u obzir uzeo rizik opskrbe kobaltom, olovom, litijem i niklom te kako bi se procijenila njihova dostupnost, **te uzimajući u obzir tehnički i znanstveni napredak, Komisija bi trebala procijeniti je li primjereno revidirati ciljeve** za minimalan udio recikliranog kobalta, olova, litija ili nikla prisutnog u aktivnim materijalima u baterijama **i, prema potrebi, podnijeti zakonodavni prijedlog u tu svrhu.**

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 13
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 21.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (21a) *Kako bi se uzele u obzir promjene u tehnologijama baterija koje utječu na vrste materijala koji se mogu uporabiti, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u pogledu dopunjavanja ove Uredbe kako bi se dodatne sirovine i odgovarajući ciljevi uključili na popis minimalnih udjela recikliranog sadržaja prisutnog u aktivnim materijalima u baterijama.*

Amandman 14
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 22.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (22) *Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za provedbu pravila o izračunavanju i provjeri, po modelu baterije i seriji po proizvodnom pogonu, količine kobalta, olova, litija ili nikla uporabljene iz otpada koja je prisutna u aktivnim materijalima u baterijama te zahtjevi u pogledu informacija za tehničku dokumentaciju, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti.*
- (22) *Kako bi se u cijeloj Uniji osigurali jedinstveni uvjeti za deklaraciju o uporabljenim materijalima koja se treba dostaviti u usklađenom obliku i za tehničku dokumentaciju, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za utvrđivanje formata i tehničke dokumentacije za deklaraciju o uporabljenim materijalima.*

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 15
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 23.

Tekst koji je predložila Komisija

- (23) Baterije koje se stavljaju na tržište Unije trebale bi biti trajne i visokoučinkovite. Stoga je potrebno utvrditi parametre učinkovitosti i trajnosti za prijenosne baterije **za opću uporabu**, kao i za **punjive** industrijske baterije te baterije za električna vozila. Kad su u pitanju baterije za električna vozila, neformalna Radna skupina za električna vozila i okoliš UNECE-a razvija zahtjeve u pogledu trajnosti u vozilima, stoga se ova Uredba **suzdržava od postavljanja dodatnih zahtjeva u pogledu trajnosti**. S druge strane, u području baterija za pohranu energije postojeće metode mjerenja za ispitivanje učinkovitosti i trajnosti baterija ne smatraju se dovoljno preciznima ni reprezentativnima da bi se njima omogućilo uvođenje minimalnih zahtjeva. Uvođenje minimalnih zahtjeva u pogledu učinkovitosti i trajnosti tih baterija trebalo bi biti popraćeno dostupnim odgovarajućim usklađenim normama ili zajedničkim specifikacijama.

Izmjena

- (23) Baterije koje se stavljaju na tržište Unije trebale bi biti trajne i visokoučinkovite. Stoga je potrebno utvrditi parametre učinkovitosti i trajnosti za prijenosne baterije, kao i za industrijske baterije, **baterije za laka prijevozna sredstva** te baterije za električna vozila. Kad su u pitanju baterije za električna vozila, neformalna Radna skupina za električna vozila i okoliš UNECE-a razvija zahtjeve u pogledu trajnosti u vozilima, stoga **bi** se ova Uredba **trebala uskladiti s njezinim zaključcima**. S druge strane, u području baterija za pohranu energije postojeće metode mjerenja za ispitivanje učinkovitosti i trajnosti baterija ne smatraju se dovoljno preciznima ni reprezentativnima da bi se njima omogućilo uvođenje minimalnih zahtjeva. Uvođenje minimalnih zahtjeva u pogledu učinkovitosti i trajnosti tih baterija trebalo bi biti popraćeno dostupnim odgovarajućim usklađenim normama ili zajedničkim specifikacijama.

Amandman 16
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 24.

Tekst koji je predložila Komisija

- (24) Kako bi se smanjio utjecaj životnog ciklusa baterija na okoliš, ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije trebalo bi delegirati Komisiji u pogledu izmjene parametara učinkovitosti i trajnosti te određivanja minimalnih vrijednosti za takve parametre u slučaju prijenosnih baterija **za opću uporabu** i punjivih industrijskih baterija.

Izmjena

- (24) Kako bi se smanjio utjecaj životnog ciklusa baterija na okoliš, ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije trebalo bi delegirati Komisiji u pogledu izmjene parametara učinkovitosti i trajnosti te određivanja minimalnih vrijednosti za takve parametre u slučaju prijenosnih baterija, **baterija za laka prijevozna sredstva** i punjivih industrijskih baterija.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 17
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 24.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (24a) **Kako bi se osigurala usklađenost pravila Unije o elektrokemijskoj učinkovitosti i trajnosti baterija za električna vozila u odnosu na tehničke specifikacije neformalne Radne skupine za električna vozila i okoliš UNECE-a i s obzirom na znanstveni i tehnički napredak, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u pogledu izmjene parametara elektrokemijske učinkovitosti i trajnosti i minimalnih vrijednosti tih parametara za baterije za električna vozila.**

Amandman 18
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 25.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (25) Neke nepunjive baterije za opću uporabu mogu podrazumijevati neučinkovito iskorištavanje resursa i energije. Trebali bi se odrediti objektivni zahtjevi u pogledu učinkovitosti i trajnosti takvih baterija kako bi se osiguralo da se na tržište stavlja manje nepunjivih prijenosnih baterija za opću uporabu s niskom učinkovitošću, **osobito ako bi se**, na temelju procjene životnog ciklusa, **alternativnom uporabom** punjivih baterija **dovelo** do ukupnih koristi za okoliš.
- (25) Neke nepunjive baterije za opću uporabu mogu podrazumijevati neučinkovito iskorištavanje resursa i energije. **Međutim, nepunjive baterije i dalje se upotrebljavaju za određene uređaje.** Trebali bi se odrediti objektivni zahtjevi u pogledu učinkovitosti i trajnosti takvih baterija kako bi se osiguralo da se na tržište stavlja manje nepunjivih prijenosnih baterija za opću uporabu s niskom učinkovitošću. **Komisija bi za posebne skupine korisnika koje koriste nepunjive baterije na temelju procjene životnog ciklusa trebala procijeniti bi li alternativna uporaba punjivih baterija dovela do ukupnih koristi za okoliš te je li stoga potrebno postupno ukinuti uporabu nepunjivih prijenosnih baterija za opću uporabu. Također bi trebalo biti moguće dopuniti zahtjeve ove Uredbe zahtjevima utvrđenima provedbenim mjerama u skladu s Direktivom 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ za određene proizvode napajane baterijama.**

⁽¹⁾ Direktiva 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda koji koriste energiju (SL L 285, 31.10.2009., str. 10.).

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 19
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 26.

Tekst koji je predložila Komisija

(26) Kako bi se osiguralo da prijenosne baterije koje su ugrađene u uređaje budu podložne odgovarajućem odvojenom skupljanju, obradi i visokokvalitetnom recikliranju nakon što postanu otpad, potrebne su odredbe kojima bi se osigurala mogućnost njihova uklanjanja i zamjene u takvim uređajima. Trebala bi postojati i mogućnost zamjene iskorištenih baterija kako bi se produljio očekivani životni vijek uređaja čiji su dio. Opće odredbe ove Uredbe mogu se nadopuniti zahtjevima utvrđenima za određene proizvode koji se napajaju baterijama u skladu s provedbenim mjerama u okviru Direktive 2009/125/EZ **Europskog parlamenta i Vijeća** ⁽³³⁾. Ako se zakonodavstvom Unije iz sigurnosnih razloga utvrđuju detaljniji zahtjevi u pogledu uklanjanja baterija iz proizvoda (npr. igračkaka), trebala bi se primjenjivati takva specifična pravila.

⁽³³⁾ *Direktiva 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda koji koriste energiju (SL L 285, 31.10.2009., str. 10.).*

Izmjena

(26) Kako bi se osiguralo da prijenosne baterije koje su ugrađene u uređaje budu podložne odgovarajućem odvojenom skupljanju, obradi i visokokvalitetnom recikliranju nakon što postanu otpad, potrebne su odredbe kojima bi se osigurala mogućnost njihova uklanjanja i zamjene u takvim uređajima. **Trebalo bi utvrditi pravila i za baterije za laka prijevozna sredstva.** Trebala bi postojati i mogućnost zamjene iskorištenih baterija kako bi se produljio očekivani životni vijek uređaja čiji su dio. Opće odredbe ove Uredbe mogu se nadopuniti zahtjevima utvrđenima za određene proizvode koji se napajaju baterijama u skladu s provedbenim mjerama u okviru Direktive 2009/125/EZ. Ako se zakonodavstvom Unije iz sigurnosnih razloga utvrđuju detaljniji zahtjevi u pogledu uklanjanja baterija iz proizvoda (npr. igračkaka), trebala bi se primjenjivati takva specifična pravila. **Također bi trebalo utvrditi odredbe kojima bi se osigurala mogućnost odstranjivosti i zamjenjivosti industrijskih baterija, automobilskih baterija i baterija za električna vozila, uzimajući pritom u obzir njihovu različitu prirodu i posebne sigurnosne zahtjeve.**

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 20
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 26.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (26a) *Neovisni stručni subjekti trebali bi moći ukloniti i zamijeniti automobilske baterije, baterije za električna vozila i industrijske baterije. Potrebno je utvrditi odredbe kojima se osigurava mogućnost uklanjanja, zamjene i rastavljanja tih baterija. Važno je da se sigurnost tih baterija nakon popravljivanja može ocijeniti na temelju odgovarajućih nerazornih ispitivanja. Kako bi se olakšalo popravljivanje automobilskih baterija, baterija za električna vozila i industrijskih baterija, ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije trebalo bi delegirati Komisiji u pogledu dopune ove Uredbe radi utvrđivanja kriterija u vezi s mogućnošću uklanjanja, zamjene i rastavljanja automobilskih baterija, baterija za električna vozila i industrijskih baterija. Kako bi se mogla procijeniti sigurnost tih baterija nakon popravka, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u pogledu utvrđivanja odgovarajućih nerazornih metoda ispitivanja.*

Amandman 21
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 26.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (26b) *Kako bi se dodatno smanjio otpad, u provedbenom zakonodavstvu o ekološkom dizajnu određenih proizvoda i u predstojećoj inicijativi o održivim proizvodima trebalo bi promicati interoperabilnost baterija, priključaka i punjača u svim vrstama proizvoda.*

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 22
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 26.c (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (26c) *Interoperabilnost punjača unutar određenih kategorija baterija mogla bi smanjiti količinu nepotrebnog otpada i troškova u korist potrošača i drugih krajnjih korisnika. Stoga bi trebalo biti moguće puniti baterije za električna vozila, laka prijevozna sredstva i punjive baterije ugrađene u posebne kategorije električne i elektroničke opreme korištenjem jedinstvenih punjača koji omogućavaju interoperabilnost unutar svake kategorije baterija. Stoga bi ova Uredba trebala obuhvaćati odredbe kojima se od Komisije zahtijeva da procijeni najbolji način za uvođenje usklađenih standarda za jedinstvene punjače koji će se primjenjivati na te kategorije baterija najkasnije od 1. siječnja 2026. Ta bi ocjena prema potrebi trebala biti popraćena zakonodavnim prijedlogom.*

Amandman 23
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 27.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (27) Pouzdane baterije neophodne su za rad i sigurnost mnogih proizvoda, uređaja i usluga. Stoga se baterije moraju dizajnirati i proizvoditi tako da se osigura njihov siguran rad i uporaba. Taj je aspekt posebice bitan za **sustave** za pohranu energije sa stacionarnom baterijom, koji u ovom trenutku nisu obuhvaćeni drugim zakonodavstvom Unije. Stoga bi za takve **sustave za pohranu energije** trebalo utvrditi parametre koje bi trebalo razmotriti u sigurnosnim ispitivanjima.

- (27) Pouzdane baterije neophodne su za rad i sigurnost mnogih proizvoda, uređaja i usluga. Stoga se baterije moraju dizajnirati i proizvoditi tako da se osigura njihov siguran rad i uporaba, **kako ne bi uzrokovale štetu ljudima, okolišu ili materijalnu štetu**. Taj je aspekt posebice bitan za **baterije u sustavima** za pohranu energije sa stacionarnom baterijom, koji u ovom trenutku nisu obuhvaćeni drugim zakonodavstvom Unije. Stoga bi za takve **baterije** trebalo utvrditi parametre koje bi trebalo razmotriti u sigurnosnim ispitivanjima **i dopuniti ih primjenjivim normama CEN-a, CENELEC-a i IEC-a**.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 24
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 28.

Tekst koji je predložila Komisija

- (28) Kako bi se krajnjim korisnicima pružile jasne, pouzdane i transparentne informacije o baterijama i njihovim glavnim svojstvima te otpadnim baterijama, kako bi se krajnjim korisnicima omogućilo da donose informirane odluke pri kupnji i odlaganju baterija te kako bi se subjektima za gospodarenje otpadom omogućilo da na ispravan način obrađuju otpadne baterije, baterije bi trebalo označiti. Na baterijama bi trebalo navesti sve potrebne informacije o njihovim glavnim svojstvima, uključujući njihov kapacitet i sadržaj određenih opasnih tvari. Kako bi se osigurala dostupnost informacija tijekom vremena, te bi se informacije trebale staviti na raspolaganje i putem QR kodova.

Izmjena

- (28) Kako bi se krajnjim korisnicima pružile jasne, pouzdane i transparentne informacije o baterijama i njihovim glavnim svojstvima te otpadnim baterijama, kako bi se krajnjim korisnicima omogućilo da donose informirane odluke pri kupnji i odlaganju baterija te kako bi se subjektima za gospodarenje otpadom omogućilo da na ispravan način obrađuju otpadne baterije, baterije bi trebalo označiti. Na baterijama bi trebalo navesti sve potrebne informacije o njihovim glavnim svojstvima, uključujući njihov kapacitet, **značajke proizvodnje** i sadržaj određenih opasnih tvari. Kako bi se osigurala dostupnost informacija tijekom vremena, te bi se informacije trebale staviti na raspolaganje i putem QR kodova **koji bi trebali biti u skladu sa smjernicama standarda ISO IEC 18004. QR kod koji je otisnut ili urezan na svim baterijama trebao bi omogućiti pristup putovnici za bateriju. Oznake i QR kodovi trebali bi biti dostupni osobama s invaliditetom u skladu sa zahtjevima utvrđenima u Direktivi (EU) 2019/882 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.**

⁽¹⁾ Direktiva (EU) 2019/882 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o zahtjevima za pristupačnost proizvoda i usluga (SL L 151, 7.6.2019., str. 70.).

Amandman 25
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 29.

Tekst koji je predložila Komisija

- (29) Informacije o učinkovitosti baterija važne su radi osiguranja da krajnji korisnici kao potrošači budu dobro i pravodobno informirani te posebice da imaju zajedničku osnovu za usporedbu različitih baterija prije kupnje. Stoga bi se prijenosne baterije **za opću uporabu** i automobilske baterije trebale označivati oznakom koja sadržava informacije o njihovu minimalnom prosječnom trajanju kad se upotrebljavaju za određene primjene. Uz to, važno je krajnjim korisnicima dati smjernice za odlaganje otpadnih baterija na odgovarajući način.

Izmjena

- (29) Informacije o učinkovitosti baterija važne su radi osiguranja da krajnji korisnici, **osobito** potrošači budu dobro i pravodobno informirani te posebice da imaju zajedničku osnovu za usporedbu različitih baterija prije kupnje. Stoga bi se prijenosne baterije, **baterije za laka prijevozna sredstva** i automobilske baterije trebale označivati oznakom koja sadržava informacije o njihovu minimalnom prosječnom trajanju kad se upotrebljavaju za određene primjene **te o njihovu očekivanom životnom vijeku**. Uz to, važno je krajnjim korisnicima dati smjernice za odlaganje otpadnih baterija na odgovarajući način.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 26
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 30.

Tekst koji je predložila Komisija

- (30) **Punjive industrijske** baterije i baterije za električna vozila **s unutarnjom pohranom i kapacitetom većim od 2 kWh trebaju sadržavati** sustav upravljanja baterijom u **kojemu se pohranjuju** podaci kako bi krajnji korisnik ili bilo koja treća strana koja djeluje u njegovo ime u svakom trenutku mogli utvrditi stanje i očekivani životni vijek baterija. Da bi se **baterija prenamijenila ili ponovno proizvela**, osoba koja je kupila bateriju ili treća strana koja djeluje u njezino ime treba u svakom trenutku imati pristup sustavu upravljanja baterijom radi procjene preostale vrijednosti baterije, olakšavanja ponovne uporabe, prenamjene ili ponovne proizvodnje baterije te radi stavljanja baterije na raspolaganje neovisnim agregatorima, kako je definirano u Direktivi (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁴⁾, koji upravljaju virtualnim elektranama u sklopu elektroenergetskih mreža. Taj bi se zahtjev trebao primjenjivati uz pravo Unije o homologaciji tipa vozila, uključujući tehničke specifikacije koje mogu proizlaziti iz rada neformalne Radne skupine za električna vozila i okoliš UNECE-a na temu pristupa podacima u električnim vozilima.

⁽³⁴⁾ Direktiva (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU (SL L 158, 14.6.2019., str. 125.).

Izmjena

- (30) Baterije **u sustavima za pohranu energije sa stacionarnom baterijom, baterije za laka prijevozna sredstva sadržavaju** i baterije za električna vozila **sadržavaju** sustav upravljanja baterijom u kojemu se pohranjuju podaci. U **tom bi se sustavu upravljanja baterijom trebali pohranjivati** podaci kako bi krajnji korisnik ili bilo koja treća strana koja djeluje u njegovo ime u svakom trenutku mogli utvrditi stanje, **sigurnost** i očekivani životni vijek baterija. Da bi se **olakšalo ponovno korištenje, prenamjena ili ponovna proizvodnja baterije**, osoba koja je kupila bateriju ili treća strana koja djeluje u njezino ime treba u svakom trenutku imati pristup sustavu upravljanja baterijom **„samo za čitanje“** radi procjene preostale vrijednosti baterije, olakšavanja **pripreme za ponovnu uporabu**, ponovne uporabe, **pripreme za prenamjenu**, prenamjene ili ponovne proizvodnje baterije te radi stavljanja baterije na raspolaganje neovisnim agregatorima, kako je definirano u Direktivi (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁴⁾, koji upravljaju virtualnim elektranama u sklopu elektroenergetskih mreža, **uključujući nužne funkcije koje omogućavaju djelovanje usluga komunikacije između vozila i mreže. Kako bi se pospješilo njihovo prihvaćanje i uporaba u Uniji, baterije za električna vozila i baterije za laka prijevozna sredstva trebale bi u vozilu imati na raspolaganju podatke samo za čitanje o stanju, napunjenosti, djelatnoj snazi i kapacitetu baterije u stvarnom vremenu. Sustav upravljanja baterijama za baterije za električna vozila trebao bi imati i komunikacijsku funkciju kako bi omogućio funkcije pametnog punjenja poput punjenja od vozila do mreže (vehicle-to-grid), dvosmjernog punjenja (vehicle-to-load), od vozila do vozila (vehicle-to-vehicle) i od vozila do prijenosne baterije (vehicle-to-powerbank) te od vozila do zgrade (vehicle-to-building)**. Taj bi se zahtjev trebao primjenjivati uz pravo Unije o homologaciji tipa vozila, uključujući tehničke specifikacije koje mogu proizlaziti iz rada neformalne Radne skupine za električna vozila i okoliš

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

UNECE-a na temu pristupa podacima u električnim vozilima. **Kad budu primjenjive u pravu Unije, tehničke specifikacije koje se temelje na globalnim tehničkim pravilnicima UNECE-a (UNECE GTR) trebale bi se smatrati referentnom vrijednošću za podatke o parametrima za utvrđivanje stanja i očekivanog životnog vijeka baterija koje treba sadržavati sustav upravljanja baterijom.**

- (³⁴) Direktiva (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU (SL L 158, 14.6.2019., str. 125).

Amandman 27

Prijedlog uredbe

Uvodna izjava 31.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (31) Određene zahtjeve specifične za proizvod u okviru ove Uredbe, među ostalim u pogledu učinkovitosti, trajnosti, prenamjene i sigurnosti, trebalo bi mjeriti s pomoću pouzdanih, preciznih i ponovljivih metoda u kojima se u obzir uzimaju općenito priznate suvremene metodologije mjerenja i izračuna. Kako bi se osiguralo da na unutarnjem tržištu ne bude prepreka trgovini, norme bi trebale biti usklađene na razini Unije. Takvim metodama i normama trebalo bi se u mjeri u kojoj je to moguće uzimati u obzir stvarnu uporabu baterija, one bi trebale odražavati ponašanje prosječnog potrošača i biti stabilne kako bi se njima suzbilo namjerno i nenamjerno zaobilaženje mjera. Nakon što se upućivanje na takvu normu donese u skladu s Uredbom (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (³⁵) i objavi u Službenom listu Europske unije, pretpostavka sukladnosti utvrđuje se s tim zahtjevima specifičnima za proizvod koji su doneseni na temelju ove Uredbe, pod uvjetom da ishod takvih metoda pokazuje da su za te bitne zahtjeve ostvarene minimalne vrijednosti. Ako u trenutku primjene zahtjeva specifičnih za proizvod nema objavljenih normi, Komisija bi trebala putem provedbenih akata donijeti zajedničke specifikacije, a sukladnost s takvim specifikacijama trebala bi omogućiti pretpostavku sukladnosti. U slučajevima u kojima se u kasnijoj fazi utvrde

- (31) Određene zahtjeve specifične za proizvod u okviru ove Uredbe, među ostalim u pogledu učinkovitosti, trajnosti, prenamjene i sigurnosti, trebalo bi mjeriti s pomoću pouzdanih, preciznih i ponovljivih metoda u kojima se u obzir uzimaju općenito priznate suvremene metodologije mjerenja, **normi** i izračuna. Kako bi se osiguralo da na unutarnjem tržištu ne bude prepreka trgovini, norme bi trebale biti usklađene na razini Unije. Takvim metodama i normama trebalo bi se u mjeri u kojoj je to moguće uzimati u obzir stvarnu uporabu baterija, one bi trebale odražavati ponašanje prosječnog potrošača i biti stabilne kako bi se njima suzbilo namjerno i nenamjerno zaobilaženje mjera. Nakon što se upućivanje na takvu normu donese u skladu s Uredbom (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (³⁵) i objavi u Službenom listu Europske unije, pretpostavka sukladnosti utvrđuje se s tim zahtjevima specifičnima za proizvod koji su doneseni na temelju ove Uredbe, pod uvjetom da ishod takvih metoda pokazuje da su za te bitne zahtjeve ostvarene minimalne vrijednosti. Kako bi se **izbjeglo udvostručenje normi, maksimalno povećala učinkovitost te kako bi se uključila najviša razina stručnosti i najsuvremenije znanje, Komisija bi od jedne europske organizacije za normizaciju ili više njih trebala zatražiti da izrade nacrt norme ako ona ne postoji.** Ako u trenutku

četrvtak, 10. ožujka 2022.

Tekst koji je predložila Komisija

nedostaci u zajedničkim specifikacijama, Komisija bi trebala putem provedbenih akata izmijeniti ili staviti izvan snage predmetne zajedničke specifikacije.

⁽³⁵⁾ Uredba (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o europskoj normizaciji, o izmjeni direktiva Vijeća 89/686/EEZ i 93/15/EEZ i direktiva 94/9/EZ, 94/25/EZ, 95/16/EZ, 97/23/EZ, 98/34/EZ, 2004/22/EZ, 2007/23/EZ, 2009/23/EZ i 2009/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 87/95/EEZ i Odluke br. 1673/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 316, 14.11.2012., str. 12.).

Izmjena

primjene zahtjeva specifičnih za proizvod nema objavljenih normi **te u slučaju nezadovoljavajućeg odgovora predmetne europske organizacije za normizaciju**, Komisija bi **u iznimnim i opravdanim slučajevima te nakon savjetovanja s relevantnim dionicima** trebala putem provedbenih akata donijeti zajedničke specifikacije, a sukladnost s takvim specifikacijama trebala bi omogućiti pretpostavku sukladnosti. U slučajevima u kojima se u kasnijoj fazi utvrde nedostaci u zajedničkim specifikacijama, Komisija bi trebala putem provedbenih akata izmijeniti ili staviti izvan snage predmetne zajedničke specifikacije.

⁽³⁵⁾ Uredba (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o europskoj normizaciji, o izmjeni direktiva Vijeća 89/686/EEZ i 93/15/EEZ i direktiva 94/9/EZ, 94/25/EZ, 95/16/EZ, 97/23/EZ, 98/34/EZ, 2004/22/EZ, 2007/23/EZ, 2009/23/EZ i 2009/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 87/95/EEZ i Odluke br. 1673/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 316, 14.11.2012., str. 12.).

Amandman 28

Prijedlog uredbe

Uvodna izjava 31.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(31a) Aktivno sudjelovanje u radu međunarodnih odbora za normizaciju važan je strateški preduvjet za stavljanje budućih tehnologija na tržište. U nekim slučajevima Unija nije dovoljno zastupljena u tim odborima. Stoga bi Komisija i države članice trebale aktivno podupirati rad europskih poduzeća u takvim međunarodnim odborima za normizaciju. Prije razmatranja mogućnosti donošenja normi u sekundarnom zakonodavstvu, Komisija bi trebala pažljivo ocijeniti rad ostvaren na međunarodnoj razini.

Amandman 29

Prijedlog uredbe

Uvodna izjava 31.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(31b) Komisija bi trebala osigurati da postoji dosljednost u pogledu usklađenih normi i zajedničkih specifikacija na temelju ove Uredbe te pri preispitivanju Uredbe (EU) br. 1025/2012.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 30
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 32.

Tekst koji je predložila Komisija

- (32) Kako bi se osigurao djelotvoran pristup informacijama za potrebe nadzora tržišta, kako bi se prilagodilo novim tehnologijama i osigurala otpornost u slučaju globalnih kriza, kao što je pandemija bolesti COVID-19, **trebalo bi biti moguće pružati** informacije o sukladnosti sa svim aktima Unije koji se primjenjuju na baterije putem interneta u obliku jedne EU izjave o sukladnosti.

Izmjena

- (32) Kako bi se osigurao djelotvoran pristup informacijama za potrebe nadzora tržišta, kako bi se prilagodilo novim tehnologijama i osigurala otpornost u slučaju globalnih kriza, kao što je pandemija bolesti COVID-19, informacije o sukladnosti sa svim aktima Unije koji se primjenjuju na baterije **mogle bi se predati** putem interneta u obliku jedne EU izjave o sukladnosti.

Amandman 31
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 35.

Tekst koji je predložila Komisija

- (35) Međutim, odabrani moduli ne odražavaju određene aspekte baterija i stoga ih je potrebno prilagoditi modulima odabranima za postupke ocjenjivanja sukladnosti. Kako bi se uzele u obzir novost i složenost zahtjeva u pogledu održivosti, sigurnosti i označivanja koji su utvrđeni u ovoj Uredbi i za potrebe osiguravanja sukladnosti baterija koje se stavljaju na tržište s pravnim zahtjevima, ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije trebalo bi delegirati Komisiji u pogledu izmjene postupaka ocjenjivanja sukladnosti dodavanjem koraka provjere ili mijenjanjem modula za ocjenjivanje na temelju promjena na tržištu baterija ili u lancu vrijednosti baterija.

Izmjena

- (35) Međutim, odabrani moduli ne odražavaju određene aspekte baterija i stoga ih je potrebno prilagoditi modulima odabranima za postupke ocjenjivanja sukladnosti. Kako bi se uzele u obzir novost i složenost zahtjeva u pogledu održivosti, sigurnosti, označivanja i **informiranja** koji su utvrđeni u ovoj Uredbi i za potrebe osiguravanja sukladnosti baterija koje se stavljaju na tržište s pravnim zahtjevima, ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije trebalo bi delegirati Komisiji u pogledu izmjene postupaka ocjenjivanja sukladnosti dodavanjem koraka provjere ili mijenjanjem modula za ocjenjivanje na temelju promjena na tržištu baterija ili u lancu vrijednosti baterija. **Potrebni su pouzdani postupci ocjenjivanja sukladnosti kako bi se osiguralo da postoji usklađenost sa zahtjevima u pogledu održivosti i obvezama u pogledu dužne pažnje u lancu opskrbe iz ove Uredbe.**

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 32
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 38.

Tekst koji je predložila Komisija

- (38) Zbog novosti i složenosti zahtjeva u pogledu održivosti, sigurnosti i označivanja za baterije te kako bi se osigurala dosljedna razina kvalitete pri ocjenjivanju sukladnosti baterija, potrebno je utvrditi zahtjeve za tijela koja provode prijavljivanje uključena u ocjenjivanje, prijavljivanje i praćenje prijavljenih tijela. Osobito bi trebalo osigurati da je tijelo koje provodi prijavljivanje objektivno i nepristrano kad je u pitanju njegovo djelovanje. Nadalje, od tijela koja provode prijavljivanje trebalo bi se zahtijevati da čuvaju povjerljivost prikupljenih informacija, no ipak bi trebala moći razmjenjivati informacije o prijavljenim tijelima s nacionalnim tijelima, tijelima koja provode prijavljivanje iz drugih država članica i Komisijom kako bi se osigurala dosljednost pri ocjenjivanju sukladnosti.

Izmjena

- (38) Zbog novosti i složenosti zahtjeva u pogledu održivosti, **učinkovitosti**, sigurnosti, označivanja **i informiranja** za baterije te kako bi se osigurala dosljedna razina kvalitete pri ocjenjivanju sukladnosti baterija, potrebno je utvrditi zahtjeve za tijela koja provode prijavljivanje uključena u ocjenjivanje, prijavljivanje i praćenje prijavljenih tijela. Osobito bi trebalo osigurati da je tijelo koje provodi prijavljivanje objektivno i nepristrano kad je u pitanju njegovo djelovanje **te da raspolaze dovoljnim brojem tehnički sposobnog osoblja da provodi njegove zadatke**. Nadalje, od tijela koja provode prijavljivanje trebalo bi se zahtijevati da čuvaju povjerljivost prikupljenih informacija, no ipak bi trebala moći razmjenjivati informacije o prijavljenim tijelima s nacionalnim tijelima, tijelima koja provode prijavljivanje iz drugih država članica i Komisijom kako bi se osigurala dosljednost pri ocjenjivanju sukladnosti.

Amandman 33
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 39.

Tekst koji je predložila Komisija

- (39) Bitno je da sva prijavljena tijela obavljaju svoje funkcije na jednakoj razini i pod uvjetima poštenog tržišnog natjecanja i autonomije. Zbog toga bi trebalo utvrditi zahtjeve za tijela za ocjenjivanje sukladnosti koja žele biti prijavljena kako bi pružala usluge ocjenjivanja sukladnosti. Ti bi se zahtjevi trebali nastaviti primjenjivati kao preduvjet za održavanje nadležnosti prijavljenog tijela. Kako bi se osigurala njegova autonomija, od prijavljenog tijela i njegovog osoblja trebalo bi se zahtijevati da budu neovisni u odnosu na gospodarske subjekte u lancu vrijednosti baterija te u odnosu na druga poduzeća, uključujući poslovna udruženja, matična društva i društva kćeri. Od prijavljenog tijela trebalo bi se zahtijevati da dokumentira svoju neovisnost i stavi tu dokumentaciju na raspolaganje tijelu koje provodi prijavljivanje.

Izmjena

- (39) Bitno je da sva prijavljena tijela obavljaju svoje funkcije na jednakoj razini i pod uvjetima poštenog tržišnog natjecanja i autonomije. Zbog toga bi trebalo utvrditi zahtjeve za tijela za ocjenjivanje sukladnosti koja žele biti prijavljena kako bi pružala usluge ocjenjivanja sukladnosti. Ti bi se zahtjevi trebali nastaviti primjenjivati kao preduvjet za održavanje nadležnosti prijavljenog tijela. Kako bi se osigurala njegova autonomija, od prijavljenog tijela i njegovog osoblja trebalo bi se zahtijevati da budu neovisni u odnosu na gospodarske subjekte u lancu vrijednosti baterija te u odnosu na druga poduzeća, uključujući poslovna udruženja, matična društva i društva kćeri. Od prijavljenog tijela trebalo bi se zahtijevati da dokumentira svoju neovisnost i stavi tu dokumentaciju na raspolaganje tijelu koje provodi prijavljivanje. **Također bi se trebali zahtijevati rotirajući timovi i odgovarajuća razdoblja hlađenja.**

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 34
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 42.

Tekst koji je predložila Komisija

- (42) S obzirom na to da bi se usluge koje nude prijavljena tijela u državi članici mogle odnositi na baterije koje se stavljaju na raspolaganje na tržištu u cijeloj Uniji, primjereno je drugim državama članicama **i** Komisiji dati priliku da iznesu svoje prigovore u pogledu pojedinog prijavljenog tijela. Radi osiguravanja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti prema kojima bi mogla od tijela koje provodi prijavljivanje zatražiti poduzimanje korektivnih mjera u slučaju da prijavljeno tijelo ne ispunjava ili da više ne ispunjava zahtjeve iz ove Uredbe.

Izmjena

- (42) S obzirom na to da bi se usluge koje nude prijavljena tijela u državi članici mogle odnositi na baterije koje se stavljaju na raspolaganje na tržištu u cijeloj Uniji, primjereno je drugim državama članicama, Komisiji, **gospodarskim subjektima i relevantnim dionicima** dati priliku da iznesu svoje prigovore u pogledu pojedinog prijavljenog tijela. **Komisija bi tijekom istražnog postupka trebala zatražiti savjet objekta Unije za ispitivanje određenog u skladu s Uredbom (EU) 2019/1020.** Radi osiguravanja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti prema kojima bi mogla od tijela koje provodi prijavljivanje zatražiti poduzimanje korektivnih mjera u slučaju da prijavljeno tijelo ne ispunjava ili da više ne ispunjava zahtjeve iz ove Uredbe.

Amandman 35
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 43.

Tekst koji je predložila Komisija

- (43) U cilju olakšavanja i ubrzavanja postupka ocjenjivanja sukladnosti, izdavanja potvrda i, naposljetku, pristupa tržištu te s obzirom na novost i složenost zahtjeva u pogledu održivosti, sigurnosti **i** označivanja za baterije, od presudne je važnosti da prijavljena tijela imaju stalan pristup svojoj potrebnoj opremi i prostorima za ispitivanje te da postupke primjenjuju bez stvaranja nepotrebnog opterećenja za gospodarske subjekte. Iz istog razloga te kako bi se osiguralo jednako postupanje sa svim gospodarskim subjektima, nužno je da prijavljena tijela dosljedno primjenjuju postupke ocjenjivanja sukladnosti.

Izmjena

- (43) U cilju olakšavanja i ubrzavanja postupka ocjenjivanja sukladnosti, izdavanja potvrda i, naposljetku, pristupa tržištu te s obzirom na novost i složenost zahtjeva u pogledu održivosti, sigurnosti, označivanja **i informiranja** za baterije, od presudne je važnosti da prijavljena tijela imaju stalan pristup svojoj potrebnoj opremi i prostorima za ispitivanje te da postupke primjenjuju bez stvaranja nepotrebnog opterećenja za gospodarske subjekte. Iz istog razloga te kako bi se osiguralo jednako postupanje sa svim gospodarskim subjektima, nužno je da prijavljena tijela dosljedno primjenjuju postupke ocjenjivanja sukladnosti.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 36
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 51.

Tekst koji je predložila Komisija

- (51) Kako bi se olakšala komunikacija između gospodarskih subjekata, tijela za nadzor tržišta i potrošača, gospodarski subjekti trebali bi u svojim podacima za kontakt **osim poštanske adrese** navesti i adresu internetskih stranica.

Izmjena

- (51) Kako bi se olakšala komunikacija između gospodarskih subjekata, tijela za nadzor tržišta i potrošača, gospodarski subjekti trebali bi u svojim podacima za kontakt navesti i **telefonski broj, poštansku adresu, adresu e-pošte** i adresu internetskih stranica.

Amandman 37
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 52.

Tekst koji je predložila Komisija

- (52) Potrebno je osigurati da baterije iz trećih zemalja koje ulaze na tržište Unije ispunjavaju zahtjeve iz ove Uredbe, bilo da se uvoze kao samostalne baterije ili se nalaze u drugim proizvodima, te posebice da proizvođači provedu odgovarajuće postupke ocjenjivanja sukladnosti u vezi s tim baterijama. Stoga je potrebno omogućiti uvoznicima da provjere da baterije koje stavljaju na tržište i u uporabu ispunjavaju zahtjeve iz ove Uredbe te da su oznaka CE na baterijama i dokumentacija koju sastavljaju proizvođači dostupne nacionalnim tijelima radi inspekcije.

Izmjena

- (52) Potrebno je osigurati da baterije iz trećih zemalja koje ulaze na tržište Unije ispunjavaju zahtjeve iz ove Uredbe **i relevantno primjenjivo zakonodavstvo Unije**, bilo da se uvoze kao samostalne baterije ili se nalaze u drugim proizvodima, te posebice da proizvođači provedu odgovarajuće postupke ocjenjivanja sukladnosti u vezi s tim baterijama. **Posebnu pozornost trebalo bi posvetiti jamčenju toga da je revizija zahtjeva iz ove Uredbe koji se odnose na postupak proizvodnje baterija, a koju provodi treća strana, pouzdana i neovisna. Stoga bi u potpunosti trebalo zajamčiti poštovanje deklaracije o ugljičnom otisku, obveza u pogledu recikliranog sadržaja te obveza u području ljudskih prava i dužne pažnje u vezi s lancem vrijednosti baterija utvrđenih u ovoj Uredbi.** Stoga je potrebno omogućiti uvoznicima da provjere da baterije koje stavljaju na tržište i u uporabu ispunjavaju zahtjeve iz ove Uredbe te da su oznaka CE na baterijama i dokumentacija koju sastavljaju proizvođači dostupne nacionalnim tijelima radi inspekcije. **Ta bi tijela trebala, osobito kad provode kontrole proizvoda koji na tržište Unije ulaze iz trećih zemalja, osigurati da postoji dosljedna provedba prava Unije učinkovitom i jedinstvenom razinom kontrole, u skladu s Uredbom (EU) 2019/1020.**

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 38
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 53.

Tekst koji je predložila Komisija

- (53) Pri stavljanju baterije na tržište ili u uporabu svaki uvoznik treba na bateriji naznačiti ime, registrirano trgovačko ime ili registrirani trgovački znak uvoznika te poštansku adresu. Trebalo bi omogućiti iznimke za slučajeve u kojima veličina baterije to ne dopušta. **To uključuje** slučajeve u kojima bi uvoznik trebao otvoriti ambalažu da bi na bateriju stavio ime i **adresu ili u kojima je baterija premala da bi se na njoj naveli ti podaci.**

Izmjena

- (53) Pri stavljanju baterije na tržište ili u uporabu svaki uvoznik treba na bateriji naznačiti ime, registrirano trgovačko ime ili registrirani trgovački znak uvoznika te poštansku adresu, **adresu e-pošte i telefonski broj.** Trebalo bi omogućiti iznimke za slučajeve u kojima veličina baterije to ne dopušta **jer je baterija premala za navođenje tih informacija. Trebalo bi omogućiti iznimke i za slučajeve u kojima bi uvoznik trebao otvoriti ambalažu da bi na bateriju stavio ime i druge podatke za kontakt. U tim iznimnim slučajevima uvoznik bi te informacije trebao navesti u dokumentu koji je priložen bateriji ili na drugi odmah dostupan način. Ako ambalaža postoji, ona bi se trebala koristiti za navođenje tih podataka.**

Amandman 39
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 56.

Tekst koji je predložila Komisija

- (56) S obzirom na to da su bliski tržištu, distributeri i uvoznici trebali bi biti uključeni u aktivnosti nadzora tržišta koje provode nacionalna tijela te bi se trebali pripremiti na aktivno sudjelovanje tako da tim tijelima pružaju sve potrebne informacije o predmetnoj bateriji.

Izmjena

- (56) S obzirom na to da su bliski tržištu, distributeri, uvoznici **i pružatelji usluga provođenja narudžbi, uključujući tržišta,** trebali bi biti uključeni u aktivnosti nadzora tržišta koje provode nacionalna tijela te bi se trebali pripremiti na aktivno sudjelovanje tako da tim tijelima pružaju sve potrebne informacije o predmetnoj bateriji.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 40
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 57.

Tekst koji je predložila Komisija

- (57) Osiguravanje sljedivosti baterije duž čitavog lanca opskrbe čini nadzor nad tržištem jednostavnijim i učinkovitijim. Učinkovitim sustavom sljedivosti olakšava se zadaća tijela za nadzor tržišta da prate gospodarske subjekte koji su stavili na tržište, na raspolaganje na tržištu ili u uporabu baterije koje ne ispunjavaju zahtjeve. Od gospodarskih subjekata trebalo bi se stoga tražiti da tijekom određenog razdoblja čuvaju podatke o svojim transakcijama baterija.

Izmjena

- (57) Osiguravanje sljedivosti baterije duž čitavog lanca opskrbe čini nadzor nad tržištem jednostavnijim i učinkovitijim **te omogućuje transparentnost za potrošače**. Učinkovitim sustavom sljedivosti olakšava se zadaća tijela za nadzor tržišta da prate gospodarske subjekte koji su stavili na tržište, na raspolaganje na tržištu ili u uporabu baterije koje ne ispunjavaju zahtjeve. Od gospodarskih subjekata trebalo bi se stoga tražiti da tijekom određenog razdoblja čuvaju podatke o svojim transakcijama baterija, **među ostalim i u elektroničkom obliku**.

Amandman 41
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 59.

Tekst koji je predložila Komisija

- (59) Ti materijali potječu iz svega nekoliko zemalja te, u nekim slučajevima, niski standardi upravljanja mogu pogoršati ekološke i društvene probleme. Rudarenje i rafiniranje kobalta i nikla povezani su s brojnim društvenim i ekološkim problemima, među ostalim s potencijalnom opasnošću za okoliš ili za zdravlje ljudi. Iako su utjecaji prirodnog grafita na društvo i okoliš manji, u njegovo rudarenje uvelike su uključene obrtničke i manje aktivnosti, koje se većinom odvijaju u neformalnim okruženjima i mogu ozbiljno utjecati na zdravlje i okoliš, među ostalim u slučaju izostanka redovnog zatvaranja i sanacije rudnika, što uzrokuje uništenje ekosustava i tla. Kada je u pitanju litij, očekivano povećanje njegove uporabe u proizvodnji baterija vjerojatno će prouzročiti dodatni pritisak na aktivnosti vađenja i rafiniranja, u pogledu čega se preporučuje uključivanje litija u područje primjene obveza dužne pažnje u lancu **opskrbe**. Očekivano veliko povećanje u potražnji za baterijama u Uniji ne bi trebalo doprinijeti povećanju takvih rizika za društvo i okoliš.

Izmjena

- (59) Ti materijali potječu iz svega nekoliko zemalja te, u nekim slučajevima, niski standardi upravljanja mogu pogoršati ekološke i društvene probleme. Rudarenje i rafiniranje kobalta, **bakra**, nikla, **željeza i boksita** povezani su s brojnim društvenim i ekološkim problemima, među ostalim s potencijalnom opasnošću za okoliš ili za zdravlje ljudi. Iako su utjecaji prirodnog grafita na društvo i okoliš manji, u njegovo rudarenje uvelike su uključene obrtničke i manje aktivnosti, koje se većinom odvijaju u neformalnim okruženjima i mogu ozbiljno utjecati na zdravlje i okoliš, među ostalim u slučaju izostanka redovnog zatvaranja i sanacije rudnika, što uzrokuje uništenje ekosustava i tla. Kada je u pitanju litij, očekivano povećanje njegove uporabe u proizvodnji baterija vjerojatno će prouzročiti dodatni pritisak na aktivnosti vađenja i rafiniranja, u pogledu čega se preporučuje uključivanje litija u područje primjene obveza dužne pažnje u lancu **vrijednosti baterija**. Očekivano veliko povećanje u potražnji za baterijama u Uniji ne bi trebalo doprinijeti povećanju takvih rizika za društvo i okoliš **izvan Unije**.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 42
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 60.

Tekst koji je predložila Komisija

- (60) Neke od predmetnih sirovina, kao što su kobalt, litij i prirodni grafit, smatraju se kritičnim sirovinama za EU⁽³⁸⁾, a njihova održiva nabava nužna je kako bi ekosustav baterija u EU-u mogao funkcionirati na odgovarajući način.

⁽³⁸⁾ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija, Pouzdanost opskrbe kritičnim sirovinama: put prema većoj sigurnosti i održivosti (COM(2020)0474).

Izmjena

- (60) Neke od predmetnih sirovina, kao što su **boksit**, kobalt, litij i prirodni grafit, smatraju se kritičnim sirovinama za EU⁽³⁸⁾, a njihova održiva nabava nužna je kako bi ekosustav baterija u EU-u mogao funkcionirati na odgovarajući način.

⁽³⁸⁾ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija, Pouzdanost opskrbe kritičnim sirovinama: put prema većoj sigurnosti i održivosti (COM(2020)0474).

Amandman 43
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 62.

Tekst koji je predložila Komisija

- (62) U Uniji su opći zahtjevi po pitanju dužne pažnje u odnosu na određene minerale i metale uvedeni Uredbom (EU) 2017/821 Europskog parlamenta i Vijeća⁽³⁹⁾. Međutim, tom Uredbom nisu obuhvaćeni minerali ni materijali koji se upotrebljavaju u proizvodnji baterija.

⁽³⁹⁾ Uredba (EU) 2017/821 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2017. o utvrđivanju obveza dužne pažnje u lancu opskrbe za uvoznike Unije koji uvoze kositar, tantal i volfram, njihove rude i zlato podrijetlom iz sukobima pogođenih i visokorizičnih područja (SL L 130, 19.5.2017., str. 1.)

Izmjena

- (62) **U Vodećim načelima Ujedinjenih naroda o poslovanju i ljudskim pravima i Smjernicama OECD-a za multinacionalna poduzeća propisano je da bi gospodarski subjekti trebali postupati s dužnom pažnjom kako bi ispunili svoju korporativnu odgovornost u pogledu ljudskih prava i okoliša.** U Uniji su opći zahtjevi po pitanju dužne pažnje u odnosu na određene minerale i metale uvedeni Uredbom (EU) 2017/821 Europskog parlamenta i Vijeća⁽³⁹⁾. Međutim, tom Uredbom nisu obuhvaćeni minerali ni materijali koji se upotrebljavaju u proizvodnji baterija.

⁽³⁹⁾ Uredba (EU) 2017/821 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2017. o utvrđivanju obveza dužne pažnje u lancu opskrbe za uvoznike Unije koji uvoze kositar, tantal i volfram, njihove rude i zlato podrijetlom iz sukobima pogođenih i visokorizičnih područja (SL L 130, 19.5.2017., str. 1.)

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 44
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 63.

Tekst koji je predložila Komisija

- (63) Stoga, s obzirom na očekivan eksponencijalni porast potražnje za baterijama u EU-u, **gospodarski subjekt koji stavlja bateriju na tržište EU-a trebao bi uvesti politiku dužne pažnje u lancu opskrbe. Stoga bi trebalo** utvrditi zahtjeve u cilju otklanjanja rizika za društvo i okoliš povezanih s vađenjem, obradom i trgovanjem određenim sirovinama za potrebe proizvodnje baterija.

Izmjena

- (63) **Odgovornost za poštovanje ljudskih prava, socijalnih prava, ljudskog zdravlja i okoliša trebala bi se primjenjivati na sve proizvodne operacije i ostale povezane poslovne odnose gospodarskog subjekta u cijelom lancu vrijednosti baterija.** Stoga, s obzirom na očekivan eksponencijalni porast potražnje za baterijama u EU-u **i činjenicu da određene sirovine, kemikalije i sekundarne sirovine koje se upotrebljavaju u proizvodnji baterija i pojavljuju u postupku obrade otpadnih baterija nose posebne rizike, trebalo bi** utvrditi određene zahtjeve **za postupak dužne pažnje u lancu vrijednosti baterija** u cilju otklanjanja rizika za društvo i okoliš povezanih s vađenjem, obradom i trgovanjem određenim sirovinama, **kemikalijama i sekundarnim sirovinama** za potrebe proizvodnje baterija, **obradom otpadnih baterija, samim proizvodnim procesom te svim ostalim povezanim poslovnim odnosima.**

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 45
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 64.

Tekst koji je predložila Komisija

- (64) Pri uvođenju **politike** dužne pažnje na temelju rizika, **ona** bi se **trebala** temeljiti na međunarodno priznatim načelima dužne pažnje iz Deset načela Globalnog sporazuma Ujedinjenih naroda ⁽⁴⁰⁾, Smjernica za procjenu društvenog životnog vijeka proizvoda ⁽⁴¹⁾, Trostrane deklaracije MOR-a o načelima za multinacionalna poduzeća i socijalnu politiku ⁽⁴²⁾ i Smjernica OECD-a o postupanju s dužnom pažnjom za odgovorno poslovno ponašanje ⁽⁴³⁾, koje su odraz zajedničkog razumijevanja među vladama i dionicima te bi ih trebalo prilagoditi posebnom kontekstu i okolnostima svakoga gospodarskog subjekta. Kad je riječ o vađenju, obradi i trgovanju prirodnim mineralnim resursima koji se upotrebljavaju za proizvodnju baterija, Smjernice OECD-a o dužnoj pažnji za odgovorne lance opskrbe mineralima iz sukobima pogođenih i visokorizičnih područja ⁽⁴⁴⁾ („Smjernice OECD-a o dužnoj pažnji”) odraz su dugotrajnih nastojanja vlada i dionika da uspostave dobru praksu u tom području.

⁽⁴⁰⁾ Deset načela **Globalnog sporazuma** Ujedinjenih naroda, dostupno na <https://www.unglobalcompact.org/what-is-gc/mission/principles>

⁽⁴¹⁾ UNEP Guidelines for Social Life Cycle Assessment of Products (Smjernice UNEP-a za procjenu društvenog životnog vijeka proizvoda), dostupno na <https://www.lifecycleinitiative.org/wp-content/uploads/2012/12/2009%20-%20Guidelines%20for%20sLCA%20-%20EN.pdf>

⁽⁴²⁾ **Trostrana deklaracija o načelima za multinacionalna poduzeća i socijalnu politiku**, dostupna na https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/-ed_emp/-emp_ent/-multi/documents/publication/wcms_094386.pdf

⁽⁴³⁾ OECD, OECD Due Diligence Guidance for Responsible Business Conduct (Smjernice OECD-a o postupanju s dužnom pažnjom za odgovorno poslovno ponašanje), 2018., dostupno na <http://mneguidelines.oecd.org/OECD-Due-Diligence-Guidance-for-Responsible-Business-Conduct.pdf>

⁽⁴⁴⁾ OECD, OECD Due Diligence Guidance for Responsible Supply Chains of Minerals from Conflict-Affected and High-Risk Areas: Third Edition (Smjernice OECD-a o dužnoj pažnji za odgovorne lance opskrbe mineralima iz sukobima pogođenih i visokorizičnih područja: treće izdanje, OECD Publishing, Pariz, <https://doi.org/10.1787/9789264252479-en>).

Izmjena

- (64) Pri uvođenju **postupka** dužne pažnje na temelju rizika, **on** bi se **trebao** temeljiti na međunarodno priznatim **standardima i** načelima dužne pažnje iz **Vodećih načela Ujedinjenih naroda o poslovanju i ljudskim pravima**, Deset načela Globalnog sporazuma Ujedinjenih naroda ⁽⁴⁰⁾, Smjernica za procjenu društvenog životnog vijeka proizvoda ⁽⁴¹⁾, Trostrane deklaracije MOR-a o načelima za multinacionalna poduzeća i socijalnu politiku ⁽⁴²⁾, **Smjernica OECD-a za multinacionalna poduzeća** i Smjernica OECD-a o postupanju s dužnom pažnjom za odgovorno poslovno ponašanje ⁽⁴³⁾, koje su odraz zajedničkog razumijevanja među vladama i dionicima te bi ih trebalo prilagoditi posebnom kontekstu i okolnostima svakoga gospodarskog subjekta. Kad je riječ o vađenju, obradi i trgovanju određenim prirodnim mineralnim resursima **iz visokorizičnih područja** koji se upotrebljavaju za proizvodnju baterija, Smjernice OECD-a o dužnoj pažnji za odgovorne lance opskrbe mineralima iz sukobima pogođenih i visokorizičnih područja ⁽⁴⁴⁾ („Smjernice OECD-a o dužnoj pažnji”) odraz su **međunarodno priznate norme za rješavanje specifičnih rizika od teških kršenja ljudskih prava povezanih s nabavljanjem određenih sirovina i trgovanjem njima u kontekstu sukoba i** dugotrajnih nastojanja vlada i dionika da uspostave dobru praksu u tom području.

⁽⁴⁰⁾ **Vodeća** načela Ujedinjenih naroda **o poslovanju i ljudskim pravima**, dostupno na https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/publications/guidingprinciplesbusinesshr_en.pdf

⁽⁴¹⁾ UNEP Guidelines for Social Life Cycle Assessment of Products (Smjernice UNEP-a za procjenu društvenog životnog vijeka proizvoda), dostupno na <https://www.lifecycleinitiative.org/wp-content/uploads/2012/12/2009%20-%20Guidelines%20for%20sLCA%20-%20EN.pdf>

⁽⁴²⁾ **OECD Guidelines for Multinational Enterprises (Smjernice OECD-a za multinacionalna poduzeća)**, dostupno na <http://mneguidelines.oecd.org/guidelines/>

⁽⁴³⁾ OECD, OECD Due Diligence Guidance for Responsible Business Conduct (Smjernice OECD-a o postupanju s dužnom pažnjom za odgovorno poslovno ponašanje), 2018., dostupno na <http://mneguidelines.oecd.org/due-diligence-guidance-for-responsible-business-conduct.htm>

⁽⁴⁴⁾ OECD, OECD Due Diligence Guidance for Responsible Supply Chains of Minerals from Conflict-Affected and High-Risk Areas: Third Edition (Smjernice OECD-a o dužnoj pažnji za odgovorne lance opskrbe mineralima iz sukobima pogođenih i visokorizičnih područja: treće izdanje, OECD Publishing, Pariz, <https://doi.org/10.1787/9789264252479-en>).

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 46
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 65.

Tekst koji je predložila Komisija

- (65) Prema **Smjernicama** OECD-a **o dužnoj pažnji** ⁽⁴⁵⁾, dužna pažnja je trajan, proaktivan i reaktivan proces putem kojeg poduzeća mogu osigurati da poštuju ljudska prava i ne pridonose sukobima ⁽⁴⁶⁾. Dužna pažnja na temelju rizika odnosi se na korake koje bi poduzeća trebala poduzeti radi utvrđivanja **i otklanjanja stvarnih i potencijalnih rizika kako bi se spriječili ili ublažili štetni učinci povezani** s njihovim aktivnostima ili odlukama o nabavi. Poduzeće može procijeniti rizik svojih aktivnosti i veza te poduzeti mjere za ublažavanje rizika u skladu s relevantnim normama na temelju nacionalnog i međunarodnog prava, preporuka međunarodnih organizacija o odgovornom poslovnom ponašanju, alata koje podupiru vlade, dobrovoljnih inicijativa privatnog sektora te internih politika i sustava poduzeća. Takvim se pristupom pomaže i u prilagodbi opsega mjera dužne pažnje razmjerima aktivnosti poduzeća ili odnosima u lancu opskrbe.

⁽⁴⁵⁾ **Stranica 15. Smjernica OECD-a o dužnoj pažnji.**

⁽⁴⁶⁾ OECD, OECD Guidelines for Multinational Enterprises (Smjernice OECD-a za multinacionalna poduzeća), OECD, Pariz, 2011. OECD, OECD Risk Awareness Tool for Multinational Enterprises in Weak Governance Zones (Alat OECD-a za podizanje razine osviještenosti o riziku za multinacionalna poduzeća u zonama slabog upravljanja), OECD, Pariz, 2006.; te Vodeća načela Ujedinjenih naroda o poslovanju i ljudskim pravima: provedba okvira Ujedinjenih naroda „Zaštita, poštovanje i pomoć” (Izvršće posebnog predstavnika glavnog tajnika za pitanje ljudskih prava te transnacionalnih korporacija i ostalih poduzeća, John Ruggie, A/HRC/17/31, 21. ožujka 2011.).

Izmjena

- (65) Prema **standardima i načelima UN-a, MOR-a i OECD-a**, dužna pažnja je trajan, proaktivan i reaktivan proces putem kojeg poduzeća mogu osigurati da poštuju ljudska prava **i okoliš te** ne pridonose sukobima ⁽⁴⁶⁾. Dužna pažnja na temelju rizika odnosi se na korake koje bi poduzeća trebala poduzeti radi utvrđivanja, **sprečavanja, uklanjanja, ublažavanja i uzimanja u obzir štetnih učinaka povezanih** s njihovim aktivnostima ili odlukama o nabavi. **Gospodarski subjekti trebali bi provesti informirano, učinkovito i smisleno savjetovanje s pogodnim zajednicama.** Poduzeće može procijeniti rizik svojih aktivnosti i veza te poduzeti mjere za ublažavanje rizika, **koje mogu uključivati traženje dodatnih informacija, pregovore s ciljem rješavanja situacije ili obustavu ili prekid suradnje s dobavljačima**, u skladu s relevantnim normama na temelju nacionalnog i međunarodnog prava, preporuka međunarodnih organizacija o odgovornom poslovnom ponašanju, alata koje podupiru vlade, dobrovoljnih inicijativa privatnog sektora te internih politika i sustava poduzeća. Takvim se pristupom pomaže i u prilagodbi opsega mjera dužne pažnje razmjerima aktivnosti poduzeća ili odnosima u lancu opskrbe. **Zahtjevi u pogledu dužne pažnje u vezi s lancem vrijednosti baterija trebali bi se primjenjivati na sve gospodarske subjekte, uključujući internetske platforme, koji stavljaju baterije na europsko tržište.**

⁽⁴⁶⁾ OECD, OECD Guidelines for Multinational Enterprises (Smjernice OECD-a za multinacionalna poduzeća), OECD, Pariz, 2011. OECD, OECD Risk Awareness Tool for Multinational Enterprises in Weak Governance Zones (Alat OECD-a za podizanje razine osviještenosti o riziku za multinacionalna poduzeća u zonama slabog upravljanja), OECD, Pariz, 2006.; te Vodeća načela Ujedinjenih naroda o poslovanju i ljudskim pravima: provedba okvira Ujedinjenih naroda „Zaštita, poštovanje i pomoć” (Izvršće posebnog predstavnika glavnog tajnika za pitanje ljudskih prava te transnacionalnih korporacija i ostalih poduzeća, John Ruggie, A/HRC/17/31, 21. ožujka 2011.).

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 47
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 65.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (65a) *Iako programi dužne pažnje u privatnom sektoru mogu podržavati gospodarske subjekte u njihovoj dužnoj pažnji, gospodarski subjekti trebali bi biti individualno odgovorni za poštovanje obveza dužne pažnje u vezi s lancem vrijednosti baterija utvrđenih ovom Uredbom.*

Amandman 48
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 65.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (65b) *Države članice gospodarskim bi subjektima, posebno malim i srednjim poduzećima, trebale pružiti posebnu tehničku pomoć kako bi mogli ispuniti zahtjeve u pogledu dužne pažnje u vezi s lancem vrijednosti baterija.*

Amandman 49
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 66.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (66) Trebalo bi donijeti ili izmijeniti obvezne politike dužne pažnje u lancu **opskrbe** i osvrnuti se barem na najčešće kategorije rizika za društvo i okoliš. Time bi trebalo obuhvatiti trenutačne i predvidive učinke, s jedne strane na društveni život, a osobito na ljudska prava, zdravlje i sigurnost ljudi, kao i na zaštitu sigurnosti i zdravlja na radu i radnička prava, a s druge strane, na okoliš, posebice na potrošnju vode, zaštitu tla, onečišćenje zraka i bioraznolikost, uključujući život zajednice.

- (66) Trebalo bi donijeti ili izmijeniti obvezne politike dužne pažnje u lancu **vrijednosti baterija** i osvrnuti se barem na najčešće kategorije rizika za društvo i okoliš. Time bi trebalo obuhvatiti trenutačne i predvidive učinke, s jedne strane na društveni život, a osobito na ljudska prava, zdravlje i sigurnost ljudi, kao i na zaštitu sigurnosti i zdravlja na radu i radnička prava, a s druge strane, na okoliš, posebice na potrošnju vode, zaštitu tla, onečišćenje zraka, **klimatske promjene** i bioraznolikost, uključujući život zajednice.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 50
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 67.

Tekst koji je predložila Komisija

(67) Kad je riječ o kategorijama društvenih rizika, politike dužne pažnje trebale bi se odnositi na rizike u lancu **opskrbe baterijama** povezane sa zaštitom ljudskih prava, uključujući zdravlje ljudi, zaštitu djece i rodnu ravnopravnost, u skladu s međunarodnim pravom o ljudskim pravima⁽⁴⁷⁾. Politike dužne pažnje trebale bi uključivati informacije o tome kako je gospodarski subjekt pridonio sprečavanju povreda ljudskih prava i o instrumentima koji su uvedeni u poslovnu strukturu subjekta radi borbe protiv korupcije i podmićivanja. Politikama dužne pažnje trebalo bi osigurati i ispravnu provedbu pravila iz temeljnih konvencija Međunarodne organizacije rada⁽⁴⁸⁾ kako su navedene u Prilogu I. **Trostrane deklaracije MOR-a**.

⁽⁴⁷⁾ Uključujući Opću deklaraciju o ljudskim pravima, Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima, Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima, Konvenciju o ukidanju svih oblika diskriminacije žena, Konvenciju o pravima djeteta i Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom.

⁽⁴⁸⁾ Osam temeljnih konvencija jesu: 1. Konvencija o slobodi udruživanja i zaštiti prava na organiziranje, 1948. (br. 87), 2. Konvencija o pravu na organiziranje i kolektivno pregovaranje, 1949. (br. 98), 3. Konvencija o prisilnom radu, 1930. (br. 29) (i njezin Protokol iz 2014.), 4. Konvencija o ukidanju prisilnog rada, 1957. (br. 105), 5. Konvencija o najnižoj dobi za zapošljavanje, 1973. (br. 138), 6. Konvencija o najgorim oblicima dječjeg rada, 1999. (br. 182), 7. Konvencija o jednakosti plaća, 1951. (br. 100), 8. Konvencija o diskriminaciji u odnosu na zaposlenje i zanimanje, 1958. (br. 111).

Izmjena

(67) Kad je riječ o kategorijama društvenih rizika, politike dužne pažnje **u vezi s lancem vrijednosti baterija** trebale bi se odnositi na rizike u lancu **vrijednosti baterija** povezane sa zaštitom ljudskih prava, uključujući zdravlje ljudi, **prava autohtonih naroda**, zaštitu djece i rodnu ravnopravnost, u skladu s međunarodnim pravom o ljudskim pravima⁽⁴⁷⁾. Politike dužne pažnje **u vezi s lancem vrijednosti baterija** trebale bi uključivati informacije o tome kako je gospodarski subjekt pridonio sprečavanju povreda ljudskih prava i o instrumentima koji su uvedeni u poslovnu strukturu subjekta radi borbe protiv korupcije i podmićivanja. Politikama dužne pažnje **u vezi s lancem vrijednosti baterija** trebalo bi osigurati i ispravnu provedbu pravila iz temeljnih konvencija Međunarodne organizacije rada⁽⁴⁸⁾ kako su navedene u Prilogu I. **Trostranoj deklaraciji MOR-a**.

⁽⁴⁷⁾ Uključujući Opću deklaraciju o ljudskim pravima, Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima, Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima, Konvenciju o ukidanju svih oblika diskriminacije žena, Konvenciju o pravima djeteta, Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom **i Deklaraciju UN-a o pravima autohtonih naroda**.

⁽⁴⁸⁾ Osam temeljnih konvencija jesu: 1. Konvencija o slobodi udruživanja i zaštiti prava na organiziranje, 1948. (br. 87), 2. Konvencija o pravu na organiziranje i kolektivno pregovaranje, 1949. (br. 98), 3. Konvencija o prisilnom radu, 1930. (br. 29) (i njezin Protokol iz 2014.), 4. Konvencija o ukidanju prisilnog rada, 1957. (br. 105), 5. Konvencija o najnižoj dobi za zapošljavanje, 1973. (br. 138), 6. Konvencija o najgorim oblicima dječjeg rada, 1999. (br. 182), 7. Konvencija o jednakosti plaća, 1951. (br. 100), 8. Konvencija o diskriminaciji u odnosu na zaposlenje i zanimanje, 1958. (br. 111).

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 51
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 68.

Tekst koji je predložila Komisija

- (68) Kad je riječ o kategorijama rizika za okoliš, politikama dužne pažnje trebalo bi otkloniti rizike u lancu **opskrbe baterijama** povezane sa zaštitom prirodnog okoliša i biološke raznolikosti u skladu s Konvencijom o biološkoj raznolikosti⁽⁴⁹⁾, koja uključuje i brigu o lokalnim zajednicama te zaštitu i razvoj tih zajednica.

⁽⁴⁹⁾ Kako je navedeno u Konvenciji o biološkoj raznolikosti, dostupnoj na <https://www.cbd.int/convention/text/> te posebice u Odluci COP VIII/28 „Dobrovoljne smjernice o procjeni učinka koja uključuje bioraznolikost”, dostupnoj na <https://www.cbd.int/decision/cop?id=11042>.

Izmjena

- (68) Kad je riječ o kategorijama rizika za okoliš, politikama dužne pažnje **u vezi s lancem vrijednosti baterija** trebalo bi otkloniti rizike u lancu **vrijednosti baterija** povezane sa zaštitom prirodnog okoliša i biološke raznolikosti u skladu s Konvencijom o biološkoj raznolikosti⁽⁴⁹⁾, koja uključuje i brigu o lokalnim zajednicama te zaštitu i razvoj tih zajednica. **Njime bi se trebali riješiti i rizici povezani s klimatskim promjenama, u skladu s Pariškim sporazumom i njegovim ciljem da se globalno zagrijavanje ograniči na ispod 1,5 °C u usporedbi s pređindustrijskim razinama, te rizici za okoliš obuhvaćeni ostalim međunarodnim konvencijama o okolišu.**

⁽⁴⁹⁾ Kako je navedeno u Konvenciji o biološkoj raznolikosti, dostupnoj na <https://www.cbd.int/convention/text/> te posebice u Odluci COP VIII/28 „Dobrovoljne smjernice o procjeni učinka koja uključuje bioraznolikost”, dostupnoj na <https://www.cbd.int/decision/cop?id=11042>.

Amandman 52
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 69.

Tekst koji je predložila Komisija

- (69) Obvezama u pogledu dužne pažnje u lancu **opskrbe** koje se odnose na utvrđivanje i ublažavanje rizika za društvo i okoliš povezanih sa sirovinama koje se upotrebljavaju u proizvodnji baterija trebalo bi se doprinijeti provedbi Rezolucije br. 19 UNEP-a o upravljanju mineralnim resursima, kojom se priznaje bitan doprinos sektora rudarstva ostvarenju Programa do 2030. i ciljevima održivog razvoja.

Izmjena

- (69) Obvezama u pogledu dužne pažnje u lancu **vrijednosti baterija** koje se odnose na utvrđivanje i ublažavanje rizika za društvo i okoliš povezanih sa sirovinama koje se upotrebljavaju u proizvodnji baterija trebalo bi se doprinijeti provedbi Rezolucije br. 19 UNEP-a o upravljanju mineralnim resursima, kojom se priznaje bitan doprinos sektora rudarstva ostvarenju Programa do 2030. i ciljevima održivog razvoja.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 53
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 69.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (69a) *Do štete može doći čak i ako je provedena dužna pažnja. Gospodarski subjekti trebali bi aktivno ublažiti tu štetu, samostalno ili u suradnji s drugim subjektima. Ti subjekti trebali bi biti odgovorni za štetne učinke koje oni ili subjekti koje kontroliraju ili koje mogu kontrolirati prouzročiti ili kojima doprinesu. Osobe koje su pretrpjele štetu trebale bi imati pravo na pravne lijekove te bi im se trebao zajamčiti pristup pravosuđu.*

Amandman 54
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 70.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (70) Drugi zakonodavni instrumenti EU-a kojima se utvrđuju zahtjevi u pogledu dužne pažnje **u lancu opskrbe** trebaju se primjenjivati u mjeri u kojoj u ovoj Uredbi ne postoje posebne odredbe istog cilja, naravi i učinka koje se mogu prilagoditi s obzirom na buduće zakonodavne izmjene.
- (70) *Drugi zakonodavni instrumenti EU-a kojima se utvrđuju zahtjevi u pogledu dužne pažnje trebaju se primjenjivati i na poduzeća u Uniji i na poduzeća s poslovnim nastanom izvan Unije koja namjeravaju staviti baterije na tržište Unije, kako bi se zajamčili jednaki uvjeti, u mjeri u kojoj u ovoj Uredbi ne postoje posebne odredbe istog cilja, naravi i učinka koje se mogu prilagoditi s obzirom na buduće zakonodavne izmjene.*

Amandman 55
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 71.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (71) Radi prilagodbe na promjene u lancu vrijednosti baterija, uključujući promjene u razmjeru i prirodi relevantnih rizika za društvo i okoliš, te na tehnički i znanstveni napredak u području baterija i kemijskog sastava baterija, ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije trebalo bi delegirati Komisiji u pogledu izmjene popisa sirovina i kategorija rizika te zahtjeva u pogledu dužne pažnje u lancu **opskrbe**.
- (71) *Radi prilagodbe na promjene u lancu vrijednosti baterija, uključujući promjene u razmjeru i prirodi relevantnih rizika za društvo i okoliš, te na tehnički i znanstveni napredak u području baterija i kemijskog sastava baterija, ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije trebalo bi delegirati Komisiji u pogledu izmjene popisa sirovina i kategorija rizika te zahtjeva u pogledu dužne pažnje u lancu **vrijednosti baterija**.*

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 56
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 71.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (71a) *Ako se u budućnosti donese zakonodavstvo Unije kojim se utvrđuju opća pravila o održivom korporativnom upravljanju i korporativnoj dužnoj pažnji, Komisija bi trebala procijeniti je li uslijed tog novog zakonodavstva Unije potrebno izmijeniti članak 39. stavke od 2. do 5. ili Prilog X. ili oboje. Ovlašt za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije trebalo bi delegirati Komisiji u pogledu odgovarajuće izmjene tih odredaba.*

Amandman 57
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 72.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (72) Usklađena pravila za gospodarenje otpadom nužna su kako bi se osiguralo da proizvođači i drugi gospodarski subjekti pri provedbi proširene odgovornosti proizvođača za baterije budu podložni istim pravilima u svim državama članicama. Što veća stopa odvojenog skupljanja otpadnih baterija i osiguravanje da se sve skupljene baterije recikliraju u procesima koji ostvaruju zajedničku minimalnu učinkovitost recikliranja potrebni su kako bi se postigla visoka razina oporabe materijala. U evaluaciji Direktive 2006/66/EZ utvrđeno je da su jedan od njezinih nedostataka nedovoljno detaljne odredbe, što dovodi do neujednačene provedbe, znatnih prepreka funkcioniranju tržišta recikliranja i neoptimalnih razina recikliranja. U skladu s tim, detaljnijim i usklađenijim pravilima trebalo bi se izbjeći narušavanje tržišnog natjecanja za skupljanje, obradu i recikliranje otpadnih baterija, osigurati ujednačenu provedbu zahtjeva u cijeloj Uniji, poboljšati usklađivanje kvalitete usluga gospodarenja otpadom koje pružaju gospodarski subjekti te olakšati uspostavu tržišta sekundarnih sirovina.

- (72) Usklađena pravila za gospodarenje otpadom nužna su kako bi se osiguralo da proizvođači i drugi gospodarski subjekti pri provedbi proširene odgovornosti proizvođača za baterije budu podložni istim pravilima u svim državama članicama **i kako bi se osigurala visoka razina zaštite ljudskog zdravlja i okoliša diljem Unije. Proširena odgovornost proizvođača može doprinijeti smanjenju ukupne uporabe resursa, posebno smanjenjem stvaranja baterijskog otpada i štetnih učinaka povezanih s gospodarenjem baterijskim otpadom.** Što veća stopa odvojenog skupljanja otpadnih baterija i osiguravanje da se sve skupljene baterije recikliraju u procesima koji ostvaruju zajedničku minimalnu učinkovitost recikliranja potrebni su kako bi se postigla visoka razina oporabe materijala. U evaluaciji Direktive 2006/66/EZ utvrđeno je da su jedan od njezinih nedostataka nedovoljno detaljne odredbe, što dovodi do neujednačene provedbe, znatnih prepreka funkcioniranju tržišta recikliranja i neoptimalnih razina recikliranja. U skladu s tim, detaljnijim i usklađenijim pravilima trebalo bi se izbjeći narušavanje tržišnog natjecanja za skupljanje, obradu i recikliranje otpadnih baterija, osigurati ujednačenu provedbu zahtjeva u cijeloj Uniji, poboljšati usklađivanje kvalitete usluga gospodarenja otpadom koje pružaju gospodarski subjekti te olakšati uspostavu tržišta sekundarnih sirovina.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 58
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 73.

Tekst koji je predložila Komisija

- (73) Ova se Uredba nadovezuje na pravila o gospodarenju otpadom i opća načela utvrđena u Direktivi 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁵⁰⁾, koja bi se trebala prilagoditi kako bi odražavala **poseban slučaj baterija**. Da bi se skupljanje otpadnih baterija organiziralo na najdjelotvorniji mogući način, bitno je da se to učini u bliskoj vezi s mjestom gdje se baterije prodaju u državi članici te blizu krajnjim korisnicima. Uz to, otpadne baterije mogu se skupljati zajedno s otpadnom električnom i elektroničkom opremom i otpadnim vozilima u okviru nacionalnih sustava skupljanja uspostavljenih na temelju Direktive 2012/19/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁵¹⁾ i Direktive 2000/53/EZ. Iako se postojećom Uredbom utvrđuju posebna pravila za baterije, postoji potreba za koherentnim i komplementarnim pristupom koji bi se nadovezao na postojeće strukture za gospodarenje otpadom i kojim bi ih se dodatno uskladilo. U skladu s tim i kako bi se učinkovito provela proširena odgovornost proizvođača u vezi s gospodarenjem otpadom, obveze bi se trebale utvrditi u odnosu na državu članicu u kojoj se baterije prvi put stavljaju na raspolaganje na tržištu.

⁽⁵⁰⁾ Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva (SL L 312, 22.11.2008., str. 3.)

⁽⁵¹⁾ Direktiva 2012/19/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi (OEEO) (SL L 197, 24.7.2012., str. 38.).

Izmjena

- (73) Ova se Uredba nadovezuje na pravila o gospodarenju otpadom i opća načela utvrđena u Direktivi 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁵⁰⁾, koja bi se trebala prilagoditi kako bi odražavala **posebna priroda baterijskog otpada**. Da bi se skupljanje otpadnih baterija organiziralo na najdjelotvorniji mogući način, bitno je da se to učini u bliskoj vezi s mjestom gdje se baterije prodaju u državi članici te blizu krajnjim korisnicima. **Otpadne baterije trebale bi se prikupljati odvojeno od ostalih tokova otpada, kao što su metali, papir i karton, staklo, plastika, drvo, tekstil i biološki otpad**. Uz to, otpadne baterije mogu se skupljati zajedno s otpadnom električnom i elektroničkom opremom i otpadnim vozilima u okviru nacionalnih sustava skupljanja uspostavljenih na temelju Direktive 2012/19/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁵¹⁾ i Direktive 2000/53/EZ. Iako se postojećom Uredbom utvrđuju posebna pravila za baterije, postoji potreba za koherentnim i komplementarnim pristupom koji bi se nadovezao na postojeće strukture za gospodarenje otpadom i kojim bi ih se dodatno uskladilo. U skladu s tim i kako bi se učinkovito provela proširena odgovornost proizvođača u vezi s gospodarenjem otpadom, obveze bi se trebale utvrditi u odnosu na državu članicu u kojoj se baterije prvi put stavljaju na raspolaganje na tržištu.

⁽⁵⁰⁾ Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva (SL L 312, 22.11.2008., str. 3.)

⁽⁵¹⁾ Direktiva 2012/19/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi (OEEO) (SL L 197, 24.7.2012., str. 38.).

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 59
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 76.

Tekst koji je predložila Komisija

- (76) Proizvođači bi trebali imati proširenu odgovornost proizvođača za upravljanje svojim baterijama u završnoj fazi životnog ciklusa. Prema tome, trebali bi financirati troškove **skupljanja, obrade i recikliranja svih skupljenih** baterija, izvješćivanje o baterijama i otpadnim baterijama te **davanje informacija krajnjim korisnicima i subjektima za gospodarenje otpadom o baterijama i primjerenoj ponovnoj uporabi i upravljanju otpadnim baterijama**. Obveze povezane s proširenom odgovornošću proizvođača trebale bi se primjenjivati na sve oblike opskrbe, uključujući prodaju na daljinu. Proizvođači bi trebali moći skupno ispunjavati te obveze putem organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača, koje u njihovo ime na sebe preuzimaju odgovornost. Proizvođači ili organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača trebali bi biti podložni ovlaštenju i trebali bi dokumentirati da imaju financijska sredstva za pokrivanje troškova koji proizlaze iz proširene odgovornosti proizvođača. Ako je to potrebno da bi se izbjeglo narušavanje unutarnjeg tržišta i kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za modulaciju financijskih doprinosa koji se isplaćuju organizacijama za kontrolu odgovornosti proizvođača, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti.

Izmjena

- (76) Proizvođači bi trebali imati proširenu odgovornost proizvođača za upravljanje svojim baterijama u završnoj fazi životnog ciklusa. **Trebalo bi se sastojati od skupa pravila kojima se definiraju posebne operativne i financijske obveze proizvođača proizvoda u kojima se odgovornost proizvođača proširuje na fazu životnog ciklusa proizvoda nakon potrošnje.** Prema tome, trebali bi financirati **barem** troškove **iz članka 8.a stavka 4. točke (a) Direktive 2008/98/EZ, uključujući troškove organizacije odvojenog skupljanja, pripreme za prenamjenu i ponovnu proizvodnju, obrade, pripreme za ponovnu uporabu i recikliranje otpadnih baterija, za izvješćivanje o baterijama i otpadnim baterijama te za kampanje podizanja svijesti kako bi se krajnje korisnike potaknulo na odgovarajući način odbacivanja otpadnih baterija.** Obveze povezane s proširenom odgovornošću proizvođača trebale bi se primjenjivati na sve oblike opskrbe, uključujući prodaju na daljinu **i putem interneta**. Proizvođači bi trebali moći skupno ispunjavati te obveze putem organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača, koje u njihovo ime na sebe preuzimaju odgovornost. Proizvođači ili organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača trebali bi biti podložni ovlaštenju i trebali bi dokumentirati da imaju financijska sredstva za pokrivanje troškova koji proizlaze iz proširene odgovornosti proizvođača. Ako je to potrebno da bi se izbjeglo narušavanje unutarnjeg tržišta i kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za modulaciju financijskih doprinosa koji se isplaćuju organizacijama za kontrolu odgovornosti proizvođača, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 60
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 76.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (76a) *Uvođenje zahtjeva u pogledu odgovornosti proizvođača trebalo bi doprinijeti smanjenju troškova i povećanju učinkovitosti te osiguranju jednakih uvjeta, uključujući za mala i srednja poduzeća i poduzeća za e-trgovinu, te bi se trebale izbjeći prepreke neometanom funkcioniranju unutarnjeg tržišta. Njima bi se trebalo pridonijeti i uključivanju troškova na kraju vijeka uporabe u cijene proizvoda te potaknuti proizvođače da poštuju odredbe o održivosti pri oblikovanju svojih proizvoda. Općenito, takvim bi se zahtjevima trebalo poboljšati upravljanje programima proširene odgovornosti proizvođača i transparentnost tih programa te smanjiti mogućnost nastanka sukoba interesa između organizacija za proširenu odgovornost proizvođača i subjekata za gospodarenje otpadom s kojima sklope ugovor. Ti bi se zahtjevi trebali primjenjivati na nove i postojeće programe proširene odgovornosti proizvođača.*

Amandman 61
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 77.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (77) Ovom bi Uredbom trebalo detaljno urediti proširenu odgovornost proizvođača za baterije te se stoga pravila o programima proširene odgovornosti proizvođača **utvrđena** u Direktivi 2008/98/EZ **ne bi trebala primjenjivati na baterije.**
- (77) Ovom bi Uredbom trebalo detaljno urediti proširenu odgovornost proizvođača za baterije te **bi** se stoga **trebala smatrati nadopunom** pravila o programima proširene odgovornosti proizvođača **utvrđenim** u Direktivi 2008/98/EZ, **koja bi predstavljala minimalne zahtjeve.**

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 62
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 78.

Tekst koji je predložila Komisija

- (78) Kako bi se osiguralo visokokvalitetno recikliranje u lancima **opskrbe baterijama**, potaknula uporaba kvalitetnih sekundarnih sirovina i zaštito okoliš, visoka razina skupljanja i recikliranja otpadnih baterija trebala bi biti pravilo. Skupljanje otpadnih baterija temeljan je i ključan korak u zatvaranju petlje za vrijedne materijale koji se nalaze u baterijama putem njihova recikliranja i u zadržavanju lanca vrijednosti baterija unutar Unije, čime se olakšava pristup oporabljenim materijalima koji se zatim mogu upotrebljavati za proizvodnju novih proizvoda.

Izmjena

- (78) Kako bi se osiguralo visokokvalitetno recikliranje u lancima **vrijednosti baterija**, potaknula uporaba kvalitetnih sekundarnih sirovina i zaštito okoliš, visoka razina skupljanja i recikliranja otpadnih baterija trebala bi biti pravilo. Skupljanje otpadnih baterija temeljan je i ključan korak u zatvaranju petlje za vrijedne materijale koji se nalaze u baterijama putem njihova recikliranja i u zadržavanju lanca vrijednosti baterija unutar Unije **te jačanja strateške neovisnosti u tom sektoru**, čime se olakšava pristup oporabljenim materijalima koji se zatim mogu upotrebljavati za proizvodnju novih proizvoda. **Odgovarajuće mjere koje se odnose na prikupljanje, obradu, pripremu za ponovnu uporabu, pripremu za prenamjenu i recikliranje otpadnih baterija trebalo bi uključiti u nacionalne planove gospodarenja otpadom. Planove gospodarenja otpadom država članica trebalo bi stoga ažurirati na temelju odredaba utvrđenih u ovoj Uredbi.**

četrvtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 63
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 79.

Tekst koji je predložila Komisija

- (79) Proizvođači svih baterija trebali bi biti odgovorni za financiranje i organiziranje odvojenog skupljanja otpadnih baterija. To bi trebali učiniti uspostavom mreže za skupljanje kojom bi se obuhvatilo čitavo područje država članica, koja bi bila blizu krajnjim korisnicima te koja nije usmjerena samo na područja i baterije za koje je skupljanje profitabilno. Mreža za skupljanje trebala bi uključivati sve distributere, ovlaštena postrojenja za obradu otpadne električne i elektroničke opreme i otpadnih vozila, reciklažna dvorišta i sve druge subjekte na njihovu inicijativu, kao što su javna tijela i škole. Kako bi se provjerila i poboljšala djelotvornost mreže za skupljanje i informativnih kampanja, trebalo bi provoditi redovita istraživanja sastava barem na razini NUTS 2 ⁽⁵³⁾ za miješani komunalni otpad i skupljenu otpadnu električnu i elektroničku opremu kako bi se utvrdila količina otpadnih prijenosnih baterija u tom otpadu.

⁽⁵³⁾ Uredba (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. o uspostavi zajedničke klasifikacije prostornih jedinica za statistiku (NUTS) (SL L 154, 21.6.2003., str. 1.).

Izmjena

- (79) Proizvođači svih baterija trebali bi biti odgovorni za **financiranje ili** financiranje i organiziranje odvojenog skupljanja otpadnih baterija. To bi trebali učiniti uspostavom mreže za **povrat i** skupljanje kojom bi se obuhvatilo čitavo područje država članica, koja bi bila blizu krajnjim korisnicima te koja nije usmjerena samo na područja i baterije za koje je skupljanje profitabilno. Mreža za skupljanje trebala bi uključivati sve distributere, ovlaštena postrojenja za obradu otpadne električne i elektroničke opreme i otpadnih vozila, reciklažna dvorišta i sve druge subjekte na njihovu inicijativu, kao što su javna tijela i škole. Kako bi se provjerila i poboljšala djelotvornost mreže za skupljanje i informativnih kampanja, trebalo bi provoditi redovita istraživanja sastava barem na razini NUTS 2 ⁽⁵³⁾ za miješani komunalni otpad i skupljenu otpadnu električnu i elektroničku opremu kako bi se utvrdila količina otpadnih prijenosnih baterija u tom otpadu.

⁽⁵³⁾ Uredba (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. o uspostavi zajedničke klasifikacije prostornih jedinica za statistiku (NUTS) (SL L 154, 21.6.2003., str. 1.).

Amandman 64
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 81.

Tekst koji je predložila Komisija

- (81) S obzirom na utjecaj na okoliš i gubitak materijala kad se otpadne baterije ne prikupljaju odvojeno i, posljedično, kad se ne obrađuju na ekološki prihvatljiv način, cilj skupljanja za prijenosne baterije koji je već utvrđen na temelju Direktive 2006/66/EZ trebao bi se i dalje primjenjivati i trebalo bi ga postupno povećavati. **U ovoj se Uredbi podrazumijeva da prijenosne baterije uključuju i baterije kojima se napajaju laka prijevozna sredstva. Budući da je na temelju trenutnog povećanja prodaje te vrste baterija teško izračunati količinu tih baterija koje se stavljaju na tržište i skupljaju na kraju životnog vijeka, te prijenosne baterije trebale bi se izuzeti iz trenutne stope skupljanja za prijenosne baterije. To bi se izuzeće trebalo preispitati zajedno s ciljem skupljanja za otpadne prijenosne baterije, čime bi se moglo obuhvatiti i promjene u metodologiji za izračunavanje stope skupljanja za prijenosne baterije. Komisija je dužna pripremiti izvješće kako bi se potkrijepilo takvo preispitivanje.**

Izmjena

- (81) S obzirom na utjecaj na okoliš i gubitak materijala kad se otpadne baterije ne prikupljaju odvojeno i, posljedično, kad se ne obrađuju na ekološki prihvatljiv način, cilj skupljanja za prijenosne baterije koji je već utvrđen na temelju Direktive 2006/66/EZ trebao bi se i dalje primjenjivati i trebalo bi ga postupno povećavati. **Kako bi se povećalo skupljanje i smanjili sigurnosni rizici, potrebno je procijeniti izvedivost i moguće koristi uspostavljanja sustava povratne naknade za baterije na razini Unije, osobito za prijenosne baterije za opću uporabu. Nacionalni sustavi povrata pologa ne bi trebali spriječiti usvajanje usklađenog sustava na razini Unije.**

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 65
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 82.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (82a) *Kako bi se ažurirala metodologija za izračun i provjeru cilja skupljanja baterija za laka prijevozna sredstva kako bi se odrazila količina koja je dostupna za skupljanje, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290 Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Od ključne je važnosti da se u usporedbi s postojećom metodologijom u novoj metodologiji zadrži ili poveća razina očekivanja u pogledu okoliša u vezi sa skupljanjem otpadnih baterija.*

Amandman 66
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 82.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (82b) *Komisija može razmotriti i uvođenje metodologije za izračun cilja odvojenog skupljanja kako bi se odrazila količina otpadnih prijenosnih baterija koja je dostupna za skupljanje. Od ključne je važnosti da se u usporedbi s postojećom metodologijom u novoj metodologiji zadrži ili poveća razina očekivanja u pogledu okoliša u vezi sa skupljanjem otpadnih baterija.*

Amandman 67
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 84.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (84) S obzirom na hijerarhiju otpada kako je utvrđena člankom 4. Direktive 2008/98/EZ, čiji su prioriteti sprečavanje nastanka otpada, priprema za ponovnu uporabu i recikliranje, te u skladu s člankom 11. stavkom 4. Direktive 2008/98/EZ i člankom 5. stavkom 3. točkom (f) Direktive 1999/31/EZ ⁽⁵⁴⁾, skupljene baterije ne bi trebalo **spaljivati ni odlagati na odlagalištima.**

⁽⁵⁴⁾ Direktiva Vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada (SL L 182, 16.7.1999., str. 1.).

- (84) S obzirom na hijerarhiju otpada kako je utvrđena člankom 4. Direktive 2008/98/EZ, čiji su prioriteti sprečavanje nastanka otpada, priprema za ponovnu uporabu i recikliranje, te u skladu s člankom 11. stavkom 4. Direktive 2008/98/EZ i člankom 5. stavkom 3. točkom (f) Direktive 1999/31/EZ ⁽⁵⁴⁾, skupljene baterije ne bi trebalo **podvrgavati operacijama energetske uporabe ili odlaganja.**

⁽⁵⁴⁾ Direktiva Vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada (SL L 182, 16.7.1999., str. 1.).

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 68
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 87.

Tekst koji je predložila Komisija

(87) Obrada i recikliranje izvan predmetne države članice ili izvan Unije trebali bi biti mogući samo ako je pošiljka otpadnih baterija u skladu s Uredbom (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁸⁾ i Uredbom Komisije (EZ) br. 1418/2007 ⁽⁵⁹⁾ i ako aktivnosti obrade i recikliranja ispunjavaju zahtjeve primjenjive na tu vrstu otpada u skladu s klasifikacijom u Odluci Komisije 2000/532/EZ, kako je izmijenjena ⁽⁶⁰⁾. Tu bi Odluku, kako je izmijenjena, trebalo preispitati tako da bude primjenjiva na sve kemijske sastave baterija. Ako se takva obrada ili recikliranje odvija izvan Unije, da bi se moglo uračunati u učinkovitost i ciljeve recikliranja, subjekt za čiji se račun oni izvršavaju trebao bi biti obvezan prijaviti ih nadležnom tijelu odgovarajuće države članice i dokazati da se obrada vrši u uvjetima koji su jednakovrijedni onima u okviru ove Uredbe. Kako bi se mogli utvrditi zahtjevi koji su potrebni da bi se takva obrada smatrala jednakovrijednom, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u pogledu utvrđivanja detaljnih pravila koja sadržavaju kriterije za procjenu jednakovrijednih uvjeta.

⁽⁵⁸⁾ Uredba (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o pošiljkama otpada (SL L 190, 12.7.2006., str. 1.).

⁽⁵⁹⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 1418/2007 od 29. studenoga 2007. o izvozu određenog otpada namijenjenog za uporabu navedenog u Prilogu III. ili III.A Uredbi (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća u određene zemlje na koje se ne primjenjuje Odluka OECD-a o kontroli prekograničnog kretanja otpada (SL L 316, 4.12.2007., str. 6.).

⁽⁶⁰⁾ 2000/532/EZ: Odluka Komisije od 3. svibnja 2000. koja zamjenjuje Odluku 94/3/EZ o popisu otpada u skladu s člankom 1. točkom (a) Direktive Vijeća 75/442/EEZ o otpadu i Odluku Vijeća 94/904/EZ o utvrđivanju popisa opasnog otpada u skladu s člankom 1. stavkom 4. Direktive Vijeća 91/689/EEZ o opasnom otpadu (SL L 226, 6.9.2000., str. 3.).

Izmjena

(87) Obrada, **priprema za ponovnu uporabu, priprema za prenamjenu** i recikliranje izvan predmetne države članice ili izvan Unije trebali bi biti mogući samo ako je pošiljka otpadnih baterija u skladu s Uredbom (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁸⁾ i Uredbom Komisije (EZ) br. 1418/2007 ⁽⁵⁹⁾ i ako aktivnosti obrade i recikliranja ispunjavaju zahtjeve primjenjive na tu vrstu otpada u skladu s klasifikacijom u Odluci Komisije 2000/532/EZ, kako je izmijenjena ⁽⁶⁰⁾. Tu bi Odluku, kako je izmijenjena, trebalo preispitati tako da bude primjenjiva na sve kemijske sastave baterija, **uključujući dodavanje oznaka za otpadne litij-ionske baterije, kako bi se omogućilo pravilno razvrstavanje litij-ionskih otpadnih baterija i izvješćivanje o njima.** Ako se takva obrada ili recikliranje odvija izvan Unije, da bi se moglo uračunati u učinkovitost i ciljeve recikliranja, subjekt za čiji se račun oni izvršavaju trebao bi biti obvezan prijaviti ih nadležnom tijelu odgovarajuće države članice **i s pomoću dokumentiranih dokaza dokazati nadležnom tijelu zemlje odredišta** da se obrada vrši u uvjetima koji su jednakovrijedni onima u okviru ove Uredbe **i u skladu s relevantnim zahtjevima u pogledu okoliša i zaštite ljudskog zdravlja sadržanih u drugom zakonodavstvu Unije.** Kako bi se mogli utvrditi zahtjevi koji su potrebni da bi se takva obrada smatrala jednakovrijednom, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u pogledu utvrđivanja detaljnih pravila koja sadržavaju kriterije za procjenu jednakovrijednih uvjeta.

⁽⁵⁸⁾ Uredba (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o pošiljkama otpada (SL L 190, 12.7.2006., str. 1.).

⁽⁵⁹⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 1418/2007 od 29. studenoga 2007. o izvozu određenog otpada namijenjenog za uporabu navedenog u Prilogu III. ili III.A Uredbi (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća u određene zemlje na koje se ne primjenjuje Odluka OECD-a o kontroli prekograničnog kretanja otpada (SL L 316, 4.12.2007., str. 6.).

⁽⁶⁰⁾ 2000/532/EZ: Odluka Komisije od 3. svibnja 2000. koja zamjenjuje Odluku 94/3/EZ o popisu otpada u skladu s člankom 1. točkom (a) Direktive Vijeća 75/442/EEZ o otpadu i Odluku Vijeća 94/904/EZ o utvrđivanju popisa opasnog otpada u skladu s člankom 1. stavkom 4. Direktive Vijeća 91/689/EEZ o opasnom otpadu (SL L 226, 6.9.2000., str. 3.).

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 69
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 87.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (87a) *U slučaju izvoza otpadnih baterija iz Unije radi pripreme za ponovnu uporabu, pripreme za prenamjenu ili recikliranja, nadležna tijela država članica trebala bi se zaista koristiti ovlastima iz članka 50. stavka 4. Uredbe (EZ) br. 1013/2006 kako bi zahtijevala dokumentirane dokaze za utvrđivanje usklađenosti sa zahtjevima iz ove Uredbe. Nadležna tijela država članica trebala bi moći surađivati s drugim relevantnim akterima, kao što su nadležna tijela u zemlji odredišta, neovisna treća tijela za provjeru ili organizacije za odgovornost proizvođača osnovane u okviru programa proširene odgovornosti proizvođača, koji mogu provoditi fizičke i druge provjere objekata u trećim zemljama.*

Amandman 70
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 88.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (88) **Industrijske baterije i baterije za električna vozila** koje više nisu prikladne za prvotnu svrhu za koju su proizvedene mogu se upotrebljavati u drugačiju svrhu kao stacionarne baterije za pohranu energije. Stvara se tržište za prenamjenu iskorištenih **industrijskih baterija i baterija za električna vozila** te kako bi se poduprla praktična primjena hijerarhije otpada, trebalo bi definirati specifična pravila kako bi se omogućila odgovorna prenamjena iskorištenih baterija, uzimajući pritom u obzir načelo opreznosti i osiguravajući sigurnost uporabe za krajnje korisnike. Svaka takva iskorištena baterija trebala bi se podvrgnuti procjeni stanja i dostupnog kapaciteta kako bi se utvrdila njezina primjerenost za bilo kakvu drugu uporabu osim izvorne svrhe. Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za provedbu odredbi povezanih s procjenom stanja baterija, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti.

- (88) Baterije koje više nisu prikladne za prvotnu svrhu za koju su proizvedene mogu se upotrebljavati u drugačiju svrhu kao stacionarne baterije za pohranu energije. Stvara se tržište za prenamjenu iskorištenih baterija te kako bi se poduprla praktična primjena hijerarhije otpada, trebalo bi definirati specifična pravila kako bi se omogućila odgovorna prenamjena iskorištenih baterija, uzimajući pritom u obzir načelo opreznosti i osiguravajući sigurnost uporabe za krajnje korisnike. Svaka takva iskorištena baterija trebala bi se podvrgnuti procjeni stanja i dostupnog kapaciteta kako bi se utvrdila njezina primjerenost za bilo kakvu drugu uporabu osim izvorne svrhe. **Baterije za koje se utvrdi da su prikladne za upotrebu različitu od izvorne namjene u idealnom bi slučaju trebalo prenamijeniti.** Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za provedbu odredbi povezanih s procjenom stanja baterija, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 71
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 89.

Tekst koji je predložila Komisija

- (89) Proizvođači i distributeri trebali bi aktivno sudjelovati u informiranju krajnjih korisnika o tome da se baterije trebaju odvojeno skupljati, da postoje dostupni programi skupljanja i da krajnji korisnici imaju važnu ulogu u osiguravanju ekološki optimalnog upravljanja otpadnim baterijama. Pri informiranju svih krajnjih korisnika, kao i izvješćivanju o baterijama, trebalo bi upotrebljavati suvremene informacijske tehnologije. Informacije bi se trebale pružati klasičnim načinima, primjerice u javnim prostorima, putem plakata i kampanja na društvenim mrežama, ili inovativnijim sredstvima, kao što je elektronički pristup internetskim stranicama s pomoću QR koda na bateriji.

Izmjena

- (89) Proizvođači i distributeri, **uključujući internetska tržišta**, trebali bi aktivno sudjelovati u informiranju krajnjih korisnika o tome da se baterije trebaju odvojeno skupljati, da postoje dostupni programi skupljanja i da krajnji korisnici imaju važnu ulogu u osiguravanju ekološki optimalnog upravljanja otpadnim baterijama, **osobito pružajući objašnjenja o tome kako bi sigurniji i čišći tok otpada mogao doprinijeti smanjenju izvoza otpada u treće zemlje i zatvorenoj petlji materijala unutar Unije**. Pri informiranju svih krajnjih korisnika, kao i izvješćivanju o baterijama, trebalo bi upotrebljavati suvremene informacijske tehnologije. Informacije bi se trebale pružati klasičnim načinima, primjerice u javnim prostorima, putem plakata i kampanja na društvenim mrežama, **i/** ili inovativnijim sredstvima, kao što je elektronički pristup internetskim stranicama s pomoću QR koda na bateriji **na pristupačan i razumljiv način**.

Amandman 72
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 90.

Tekst koji je predložila Komisija

- (90) Kako bi se omogućila provjera usklađenosti s obvezama i njihova djelotvornost u pogledu skupljanja i obrade baterija, predmetni subjekti trebaju o tome izvješćivati nadležna tijela. Proizvođači baterija i drugi subjekti za gospodarenje otpadom koji skupljaju baterije trebali bi podnositi izvješće za svaku kalendarsku godinu, prema potrebi, s podacima o prodanim baterijama i skupljenim otpadnim baterijama. Kad je riječ o obradi i recikliranju, obveze izvješćivanja trebali bi snositi subjekti za gospodarenje otpadom u slučaju obrade, odnosno subjekti za recikliranje u slučaju recikliranja.

Izmjena

- (90) Kako bi se omogućila provjera usklađenosti s obvezama i njihova djelotvornost u pogledu skupljanja i obrade baterija, predmetni subjekti trebaju o tome izvješćivati nadležna tijela. Proizvođači baterija i drugi subjekti za gospodarenje otpadom koji skupljaju baterije trebali bi podnositi izvješće za svaku kalendarsku godinu, prema potrebi, s podacima o prodanim baterijama i skupljenim otpadnim baterijama. Kad je riječ o obradi i recikliranju, obveze izvješćivanja trebali bi snositi subjekti za gospodarenje otpadom u slučaju obrade, odnosno subjekti za recikliranje u slučaju recikliranja. **Subjekti za gospodarenje otpadom koji obavljaju obradu u skladu s ovom Uredbom trebali bi podlijegati postupku odabira proizvođača relevantnih baterija ili organizacija za odgovornost proizvođača koje djeluju u njihovo ime, u skladu s člancima 8. i 8.a Direktive 2008/98/EZ.**

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 73
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 95.

Tekst koji je predložila Komisija

- (95) Uredbom (EU) 2019/1020 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶²⁾ utvrđuju se pravila o nadzoru tržišta i kontroli proizvoda koji ulaze na tržište Unije. Kako bi se osiguralo da proizvodi na koje se primjenjuje načelo slobodnog kretanja robe ispunjavaju zahtjeve kojima se predviđa visoka razina zaštite javnih interesa, kao što su zdravlje ljudi, sigurnost te zaštita imovine i okoliša, ta bi se Uredba trebala primjenjivati na baterije obuhvaćene ovom Uredbom. Uredbu (EU) 2019/1020 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.

⁽⁶²⁾ Uredba (EU) 2019/1020 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o nadzoru tržišta i sukladnosti proizvoda i o izmjeni Direktive 2004/42/EZ i uredbi (EZ) br. 765/2008 i (EU) br. 305/2011 (SL L 169, 25.6.2019., str. 1.).

Izmjena

- (95) Uredbom (EU) 2019/1020 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶²⁾ utvrđuju se pravila o nadzoru tržišta i kontroli proizvoda koji ulaze na tržište Unije. Kako bi se osiguralo da proizvodi na koje se primjenjuje načelo slobodnog kretanja robe ispunjavaju zahtjeve kojima se predviđa visoka razina zaštite javnih interesa, kao što su zdravlje ljudi, sigurnost te zaštita imovine i okoliša, ta bi se Uredba trebala primjenjivati na baterije obuhvaćene ovom Uredbom, **uključujući baterije proizvedene izvan Unije i koje ulaze na tržište Unije**. Uredbu (EU) 2019/1020 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.

⁽⁶²⁾ Uredba (EU) 2019/1020 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o nadzoru tržišta i sukladnosti proizvoda i o izmjeni Direktive 2004/42/EZ i uredbi (EZ) br. 765/2008 i (EU) br. 305/2011 (SL L 169, 25.6.2019., str. 1.).

Amandman 74
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 97.

Tekst koji je predložila Komisija

- (97) Trebao bi postojati postupak u okviru kojeg bi se zainteresirane strane informirale o mjerama koje se namjeravaju poduzeti u odnosu na baterije koje ugrožavaju zdravlje ljudi, sigurnost, imovinu ili okoliš. Taj bi postupak trebao i tijelima za nadzor tržišta u državama članicama omogućiti da u suradnji s relevantnim gospodarskim subjektima djeluju u ranoj fazi u odnosu na takve baterije. Radi osiguravanja jednakih uvjeta za provedbu ove Uredbe, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za donošenje akata kako bi se utvrdilo jesu li nacionalne mjere za neusklađene baterije opravdane.

Izmjena

- (97) Trebao bi postojati postupak u okviru kojeg bi se zainteresirane strane informirale o mjerama koje se namjeravaju poduzeti u odnosu na baterije koje ugrožavaju zdravlje ljudi, sigurnost, imovinu ili okoliš. Taj bi postupak trebao i tijelima za nadzor tržišta u državama članicama omogućiti da u suradnji s relevantnim gospodarskim subjektima djeluju u ranoj fazi u odnosu na takve baterije. Radi osiguravanja jednakih uvjeta za provedbu ove Uredbe, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za donošenje akata kako bi se **brzo** utvrdilo jesu li nacionalne mjere za neusklađene baterije opravdane.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 75
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 98.

Tekst koji je predložila Komisija

- (98) Tijela za nadzor tržišta trebala bi imati pravo zahtijevati od gospodarskih subjekata da poduzmu korektivne mjere na temelju nalaza prema kojima baterija ne ispunjava zahtjeve ove Uredbe ili gospodarski subjekt krši pravila o stavljanju baterije na tržište ili na raspolaganje na tržištu ili pravila o održivosti, sigurnosti, označivanju i dužnoj pažnji u lancu opskrbe.

Izmjena

- (98) Tijela za nadzor tržišta trebala bi imati pravo zahtijevati od gospodarskih subjekata da poduzmu korektivne mjere na temelju nalaza prema kojima baterija ne ispunjava zahtjeve ove Uredbe ili gospodarski subjekt krši pravila o stavljanju baterije na tržište ili na raspolaganje na tržištu ili pravila o održivosti, sigurnosti, označivanju, **informiranju** i dužnoj pažnji u lancu opskrbe.

Amandman 76
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 98.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (98a) **Kako bi se osigurala učinkovitost i dosljednost ispitivanja diljem Unije u okviru nadzora tržišta u pogledu baterija utvrđenom Uredbom (EU) 2019/1020 te zajamčilo neovisno tehničko i znanstveno savjetovanje tijekom evaluacija baterija koje predstavljaju opasnost, Komisija bi trebala odrediti objekte Unije za ispitivanje. Osim toga, usklađenost sa zakonodavnim okvirom Unije o baterijama koji je uspostavljen ovom Uredbom trebalo bi promicati i na nacionalnoj razini.**

Amandman 77
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 98.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (98b) **Slobodno kretanje robe u Uniji često je otežano preprekama postavljenima na nacionalnoj razini da bi se spriječilo potpuno ostvarenje unutarnjeg tržišta i smanjile mogućnosti poduzeća za poslovanje i razvoj, posebice MSP-ova, koji predstavljaju okosnicu gospodarstva Unije. Države članice stoga bi trebale u potpunosti iskoristiti mogućnost sklapanja međusobnih sporazuma kako bi se omogućila primjena arbitražnog postupka u cilju brzog rješavanja sporova povezanih s pristupom unutarnjem tržištu za baterije.**

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 78
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 99.

Tekst koji je predložila Komisija

- (99) Javna nabava bitan je sektor kad je riječ o smanjenju učinaka ljudskih aktivnosti na okoliš i poticanju preusmjeravanja tržišta prema održivijim proizvodima. Javni naručitelji kako su definirani u Direktivi 2014/24/EU⁽⁶³⁾ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktivi 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁶⁴⁾, i naručitelji kako su definirani u Direktivi 2014/25/EU, trebali bi pri nabavi baterija ili proizvoda koji sadržavaju baterije uzimati u obzir utjecaje na okoliš kako bi se promicalo i stimuliralo tržište za čistu i energetske učinkovitu mobilnost i pohranu energije te time doprinijelo ciljevima politika Unije o okolišu, klimatskim promjenama i energiji.

⁽⁶³⁾ Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 65.).

⁽⁶⁴⁾ Direktiva 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o nabavi subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetske i prometne snage sektoru poštanskih usluga i stavljanju izvan snage Direktive 2004/17/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 243.).

Izmjena

- (99) Javna nabava bitan je sektor kad je riječ o smanjenju učinaka ljudskih aktivnosti na okoliš i poticanju preusmjeravanja tržišta prema održivijim proizvodima. Javni naručitelji kako su definirani u Direktivi 2014/24/EU⁽⁶³⁾ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktivi 2014/25/EU⁽⁶⁴⁾ Europskog parlamenta i Vijeća⁶⁴, i naručitelji kako su definirani u Direktivi 2014/25/EU, trebali bi pri nabavi baterija ili proizvoda koji sadržavaju baterije uzimati u obzir utjecaje na okoliš **i osigurati učinkovitu usklađenost gospodarskih subjekata sa socijalnim i okolišnim zahtjevima** kako bi se promicalo i stimuliralo tržište za čistu i energetske učinkovitu mobilnost i pohranu energije te time doprinijelo ciljevima politika Unije o okolišu, klimatskim promjenama i energiji. **Osim toga, poboljšanje pristupa MSP-ova javnim natječajima na tržištu baterija te poticanje većeg broja lokalnih dionika i dionika iz Unije da se pridruže također bi znatno doprinijelo postizanju tih ciljeva.**

⁽⁶³⁾ Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 65.).

⁽⁶⁴⁾ Direktiva 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o nabavi subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetske i prometne snage sektoru poštanskih usluga i stavljanju izvan snage Direktive 2004/17/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 243.).

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 79
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 105.

Tekst koji je predložila Komisija

- (105) Komisija bi trebala donijeti provedbene akte koji se odmah primjenjuju i u kojima se utvrđuje opravdanost nacionalne mjere poduzete u pogledu sukladne baterije koja predstavlja rizik ako je, u propisno opravdanim slučajevima koji se odnose na zaštitu zdravlja ljudi, sigurnosti, imovine ili okoliša, to utemeljeno na razlozima krajnje hitnosti.

Izmjena

- (105) Komisija bi **bez odgode** trebala donijeti provedbene akte koji se odmah primjenjuju i u kojima se utvrđuje opravdanost nacionalne mjere poduzete u pogledu sukladne baterije koja predstavlja rizik ako je, u propisno opravdanim slučajevima koji se odnose na zaštitu zdravlja ljudi, sigurnosti, imovine ili okoliša, to utemeljeno na razlozima krajnje hitnosti.

Amandman 80
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 106.

Tekst koji je predložila Komisija

- (106) Države članice trebale bi utvrditi pravila o sankcijama koje se trebaju primjenjivati u slučaju povreda ove Uredbe te osigurati provedbu tih pravila. Predviđene sankcije trebale bi biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

Izmjena

- (106) Države članice trebale bi utvrditi pravila o sankcijama koje se trebaju primjenjivati u slučaju povreda ove Uredbe te osigurati provedbu tih pravila. Predviđene sankcije trebale bi biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. **Kako bi se osigurala usklađena provedba u cijeloj Uniji, ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije trebalo bi delegirati Komisiji u pogledu izrade usklađenih kriterija ili smjernica za sankcije te za naknadu štete pojedincima.**

Amandman 81
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 109.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (109a) **Pri provedbi ove Uredbe važno je uzeti u obzir učinke na okoliš, društvo i gospodarstvo. Štoviše, kako bi se osigurali jednaki uvjeti, važno je da se pri provedbi ove Uredbe u jednakoj mjeri uzimaju u obzir sve raspoložive relevantne tehnologije, ako omogućavaju potpunu usklađenost baterija s relevantnim zahtjevima iz ove Uredbe. Nadalje, gospodarskim subjektima ne bi se trebalo nametati prekomjerno administrativno opterećenje, osobito MSP-ovima.**

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 82
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 110.

Tekst koji je predložila Komisija

(110) S obzirom na to da cilj ove Uredbe – osiguravanje da unutarnje tržište funkcionira te da baterije stavljene na tržište ispunjavaju zahtjeve u pogledu visokog stupnja zaštite zdravlja ljudi, sigurnosti, imovine i okoliša – ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog potrebe za usklađenošću on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donositi mjere u skladu s načelom supsidijarnosti, kako je predviđeno u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti, kako je predviđeno u istome članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za postizanje tog cilja,

---

Izmjena

(110) S obzirom na to da cilj ove Uredbe – osiguravanje da unutarnje tržište funkcionira te da baterije stavljene na tržište **i aktivnosti povezane s otpadnim baterijama** ispunjavaju zahtjeve u pogledu visokog stupnja zaštite zdravlja ljudi, sigurnosti, imovine i okoliša – ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog potrebe za usklađenošću on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donositi mjere u skladu s načelom supsidijarnosti, kako je predviđeno u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti, kako je predviđeno u istome članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za postizanje tog cilja,

Amandman 83
Prijedlog uredbe
Članak 1. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. Ovom se Uredbom utvrđuju zahtjevi u pogledu održivosti, sigurnosti, označivanja i informacija kako bi se omogućilo stavljanje baterija na tržište ili u uporabu **te zahtjevi za skupljanje, obradu i recikliranje otpadnih baterija.**

Izmjena

1. Ovom se Uredbom utvrđuju **okolišni, gospodarski i socijalni** zahtjevi u pogledu održivosti, **zahtjevi u pogledu** sigurnosti, označivanja i informacija kako bi se omogućilo stavljanje baterija na tržište ili u uporabu.

Amandman 84
Prijedlog uredbe
Članak 1. – stavak 1.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1a. Osim toga, ovom se Uredbom utvrđuju mjere za zaštitu okoliša i ljudskog zdravlja sprečavanjem i smanjenjem stvaranja otpadnih baterija i štetnih učinaka proizvodnje takvih baterija i gospodarenja njima te smanjenjem ukupnog učinka uporabe resursa i poboljšanjem učinkovitosti takve uporabe.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 85

Prijedlog uredbe

Članak 1. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

2. Ova se Uredba primjenjuje na sve baterije, odnosno prijenosne baterije, automobilske baterije, baterije za električna vozila i industrijske baterije, bez obzira na njihov oblik, obujam, masu, dizajn, sastav materijala, uporabu ili namjenu. Odnosi se i na baterije ugrađene u druge proizvode ili dodane drugim proizvodima.

Izmjena

2. Ova se Uredba primjenjuje na sve baterije, odnosno prijenosne baterije, **baterije za laka prijevozna sredstva**, automobilske baterije, baterije za električna vozila i industrijske baterije, bez obzira na njihov oblik, obujam, masu, dizajn, sastav materijala, uporabu ili namjenu. Odnosi se i na baterije ugrađene u druge proizvode ili dodane drugim proizvodima.

Amandman 86

Prijedlog uredbe

Članak 1. – stavak 3. – točka ba (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ba) opremi posebno namijenjenoj za sigurnost nuklearnih postrojenja, kako je utvrđeno u članku 3. Direktive Vijeća 2009/71/Euratom ^(1a).

^(1a) *Direktiva Vijeća 2009/71/Euratom od 25. lipnja 2009. o uspostavi okvira Zajednice za nuklearnu sigurnost nuklearnih postrojenja (SL L 172, 2.7.2009., str. 18.).*

Amandman 87

Prijedlog uredbe

Članak 1. – stavak 3.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

3a. Uz iznimku poglavlja VII., ova se Uredba ne primjenjuje na baterije za koje proizvođač može dokazati da su osmišljene prije stupanja na snagu ove Uredbe.

Amandman 88

Prijedlog uredbe

Članak 2. – stavak 1. – točka 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(1) „baterija” znači svaki izvor električne energije proizvedene izravnim pretvaranjem kemijske energije koji se sastoji od jedne ili više nepunjivih ili punjivih baterijskih ćelija ili njihovih skupina;

(1) „baterija” znači svaki izvor električne energije proizvedene izravnim pretvaranjem kemijske energije koji se sastoji od jedne ili više nepunjivih ili punjivih baterijskih ćelija ili njihovih skupina, **kao što su baterijski sklopovi i baterijski moduli;**

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 89

Prijedlog uredbe

Članak 2. – stavak 1. – točka 6.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(6) „baterija s unutarnjom pohranom” znači baterija na koju nisu pričvršćeni nikakvi vanjski uređaji za pohranu energije;

Briše se.

Amandman 90

Prijedlog uredbe

Članak 2. – stavak 1. – točka 7. – alineja 3.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

— nije namijenjena za **industrijsku uporabu** i— nije namijenjena **isključivo** za **industrijsko korištenje** i

Amandman 91

Prijedlog uredbe

Članak 2. – stavak 1. – točka 7. – alineja 4.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

— nije baterija za električno vozilo ni automobilska baterija;

— nije **baterija za lako prijevozno sredstvo ni** baterija za električno vozilo ni automobilska baterija

Amandman 92

Prijedlog uredbe

Članak 2. – stavak 1. – točka 8.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(8) „prijenosne baterije za opću uporabu” znači prijenosne baterije u sljedećim uobičajenim oblicima: 4,5 volti (3R12), D, C, AA, AAA, AAAA, A23, 9 volti (PP3);

(8) „prijenosne baterije za opću uporabu” znači prijenosne baterije u sljedećim uobičajenim oblicima: 4,5 volti (3R12), **gumbasta ćelija**, D, C, AA, AAA, AAAA, A23, 9 volti (PP3);

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 93**Prijedlog uredbe****Članak 2. – stavak 1. – točka 9.***Tekst koji je predložila Komisija*

- (9) „lako prijevozno sredstvo” znači **vozilo** na kotačima koje **ima električni motor slabiji od 750 vata, u kojem putnici sjede dok se vozilo kreće i koje** se može napajati samo električnim motorom ili kombinacijom motora i ljudske snage;

Izmjena

- (9) „**baterija za lako prijevozno sredstvo**” znači **svaka baterija u vozilu** na kotačima koje se može napajati samo električnim motorom ili kombinacijom motora i ljudske snage, **uključujući vozila homologiranih kategorija iz Uredbe (EU) br. 168/2013^(1a) i čija je masa manja od 25 kg;**

^(1a) Uredba (EU) br. 168/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2013. o homologaciji i nadzoru tržišta vozila na dva ili tri kotača i četverocikala (SL L 60, 2.3.2013., str. 52.)

Amandman 94**Prijedlog uredbe****Članak 2. – stavak 1. – točka 10.***Tekst koji je predložila Komisija*

- (10) „automobilska baterija” znači svaka baterija koja se upotrebljava **samo** za pokretanje, osvjetljavanje ili paljenje automobila;

Izmjena

- (10) „automobilska baterija” znači svaka baterija koja se **ponajprije** upotrebljava za pokretanje, osvjetljavanje ili paljenje automobila **i necestovnih pokretnih strojeva ili za druge potporne funkcije;**

Amandman 95**Prijedlog uredbe****Članak 2. – stavak 1. – točka 11.***Tekst koji je predložila Komisija*

- (11) „industrijska baterija” znači svaka baterija koja je osmišljena za industrijsku uporabu i svaka druga baterija koja nije prijenosna baterija, baterija za električno vozilo ni automobilska baterija;

Izmjena

- (11) „industrijska baterija” znači svaka baterija koja je osmišljena **isključivo** za industrijsku uporabu i svaka druga baterija, **uključujući sve sustave za pohranu energije sa stacionarnom baterijom,** koja nije prijenosna baterija, **baterija za laka prijevozna sredstva,** baterija za električno vozilo ni automobilska baterija;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 96

Prijedlog uredbe

Članak 2. – stavak 1. – točka 12.

Tekst koji je predložila Komisija

- (12) „baterija za električno vozilo” znači svaka baterija koja je posebno osmišljena za pružanje **pogona hibridnim i električnim vozilima za cestovni prijevoz**;

Izmjena

- (12) „baterija za električno vozilo” znači svaka baterija koja je posebno osmišljena za pružanje **energije za pogon vozila kategorije L kako je predviđeno Uredbom (EU) br. 168/2013 i mase veće od 25 kg ili vozilima kategorija M, N ili O kako je predviđeno Uredbom (EU) 2018/858 Europskog parlamenta i Vijeća** ^(1a);

^(1a) Uredba (EU) 2018/858 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o homologaciji i nadzoru tržišta motornih vozila i njihovih prikolica te sustava, sastavnih dijelova i zasebnih tehničkih jedinica namijenjenih za takva vozila, o izmjeni uredaba (EZ) br. 715/2007 i (EZ) br. 595/2009 te o stavljanju izvan snage Direktive 2007/46/EZ (SL L 151, 14.6.2018., str. 1.).

Amandman 97

Prijedlog uredbe

Članak 2. – stavak 1. – točka 13.

Tekst koji je predložila Komisija

- (13) „**sustav** za pohranu energije sa stacionarnom baterijom” znači punjiva industrijska baterija **s unutarnjom pohranom** koja je posebno osmišljena za pohranu i isporuku električne energije u mrežu, neovisno o tome tko upotrebljava tu bateriju i gdje;

Izmjena

- (13) „**baterija unutar sustava** za pohranu energije sa stacionarnom baterijom” znači punjiva industrijska baterija koja je posebno osmišljena za pohranu i isporuku električne energije **kad je uključena u električnu mrežu**, neovisno o tome tko upotrebljava tu bateriju i gdje;

Amandman 98

Prijedlog uredbe

Članak 2. – stavak 1. – točka 21.

Tekst koji je predložila Komisija

- (21) „QR kod” znači matrični **crtični** kod koji vodi do informacija **o modelu baterije**;

Izmjena

- (21) „QR kod” znači **strojno čitljiv** matrični kod koji vodi do informacija **koje se zahtijevaju u skladu s ovom Uredbom**;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 99

Prijedlog uredbe

Članak 2. – stavak 1. – točka 22.

Tekst koji je predložila Komisija

(22) „sustav upravljanja baterijom” znači elektronički uređaj koji nadzire ili upravlja električnim i toplinskim funkcijama baterije, koji upravlja i pohranjuje podatke o parametrima za utvrđivanje stanja i očekivanog životnog vijeka baterija koji su utvrđeni u Prilogu VII. te koji komunicira s vozilom ili uređajem u koji je baterija ugrađena;

Izmjena

(22) „sustav upravljanja baterijom” znači elektronički uređaj koji nadzire ili upravlja električnim i toplinskim funkcijama baterije **kako bi utjecao na njezinu sigurnost, učinkovitost i životni vijek**, koji upravlja i pohranjuje podatke o parametrima za utvrđivanje stanja i očekivanog životnog vijeka baterija koji su utvrđeni u Prilogu VII. te koji komunicira s vozilom ili uređajem u koji je baterija ugrađena;

Amandman 100

Prijedlog uredbe

Članak 2. – stavak 1. – točka 26.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

(26a) „**priprema za prenamjenu**” znači svaki postupak kojim se dijelovi otpadne baterije ili ona cijela pripremaju tako da se mogu upotrebljavati za drukčiju namjenu ili primjenu od one za koju je baterija izvorno osmišljena;

Amandman 101

Prijedlog uredbe

Članak 2. – stavak 1. – točka 26.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

(26b) „**ponovna proizvodnja**” znači svaki postupak rastavljanja, obnove, zamjene komponenti rabljenih baterijskih sklopova, baterijskih modula i/ili baterijskih ćelija kako bi se baterija vratila na razinu učinkovitosti i kvalitete jednaku onoj izvorne baterije, za izvornu ili drugu svrhu;

Amandman 102

Prijedlog uredbe

Članak 2. – stavak 1. – točka 38.

Tekst koji je predložila Komisija

(38) „organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača” znači pravni subjekt koji financijski ili operativno organizira ispunjavanje obveza proširene odgovornosti proizvođača u ime više proizvođača;

Izmjena

(38) „organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača” znači pravni subjekt koji financijski ili **financijski i** operativno organizira ispunjavanje obveza proširene odgovornosti proizvođača u ime više proizvođača;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 103**Prijedlog uredbe****Članak 2. – stavak 1. – točka 39.**

Tekst koji je predložila Komisija

(39) „otpadna baterija” znači svaka baterija **za otpad** u smislu članka 3. stavka 1. Direktive 2008/98/EZ;

Izmjena

(39) „otpadna baterija” znači svaka baterija **ili baterijska ćelija obuhvaćena definicijom otpada** u smislu članka 3. stavka 1. Direktive 2008/98/EZ;

Amandman 104**Prijedlog uredbe****Članak 2. – stavak 1. – točka 40.**

Tekst koji je predložila Komisija

(40) „ponovna uporaba” znači cjelovita ili djelomična izravna ponovna uporaba baterije u **izvornu** svrhu za koju je baterija namijenjena;

Izmjena

(40) „ponovna uporaba” znači cjelovita ili djelomična izravna ponovna uporaba baterije **koja nije za otpad** u **istu** svrhu za koju je baterija namijenjena;

Amandman 105**Prijedlog uredbe****Članak 2. – stavak 1. – točka 41. – uvodni dio**

Tekst koji je predložila Komisija

(41) „opasna tvar” znači svaka tvar koja ispunjava kriterije za svrstavanje u bilo koji od **sljedećih** razreda ili kategorija opasnosti iz Priloga I. Uredbi (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁷⁾:

⁽⁶⁷⁾ Uredba (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006 (SL L 353, 31.12.2008., str. 1.).

Izmjena

(41) „opasna tvar” znači svaka tvar koja ispunjava kriterije za svrstavanje u bilo koji od razreda ili kategorija opasnosti iz Priloga I. Uredbi (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁷⁾:

⁽⁶⁷⁾ Uredba (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006 (SL L 353, 31.12.2008., str. 1.).

Amandman 106**Prijedlog uredbe****Članak 2. – stavak 1. – točka 41. – podtočka a**

Tekst koji je predložila Komisija

(a) **razredi opasnosti od 2.1. do 2.4., razredi opasnosti 2.6. i 2.7., razred opasnosti 2.8. tipovi A i B, razredi opasnosti 2.9., 2.10. i 2.12., razred opasnosti 2.13. i 2. kategorija, razred opasnosti 2.14. i 2. kategorija, razred opasnosti 2.15. tipovi od A do F;**

Izmjena

Briše se.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 107

Prijedlog uredbe

Članak 2. – stavak 1. – točka 41. – podtočka b

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(b) *razredi opasnosti od 3.1. do 3.6. i razred opasnosti 3.7., „štetni učinci na spolnu funkciju i plodnost ili na razvoj”, „štetni učinci na spolnu funkciju i plodnost ili na razvoj”, razred opasnosti 3.8., „učinci različiti od narkotičkih”, razredi opasnosti 3.9. i 3.10.;*

Briše se.

Amandman 108

Prijedlog uredbe

Članak 2. – stavak 1. – točka 41. – podtočka c

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(c) *razred opasnosti 4.1.;*

Briše se.

Amandman 109

Prijedlog uredbe

Članak 2. – stavak 1. – točka 41. – podtočka d

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(d) *razred opasnosti 5.1.;*

Briše se.

Amandman 110

Prijedlog uredbe

Članak 2. – stavak 1. – točka 36.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(36) „dužna pažnja u lancu **opskrbe**” znači obveze gospodarskog subjekta koji na tržište stavlja **punjivu industrijsku bateriju ili bateriju za električno vozilo** koje su povezane s njegovim sustavom upravljanja, upravljanjem rizikom, provjerama trećih strana koje provode prijavljena tijela i davanjem informacija u cilju utvrđivanja i otklanjanja stvarnih i potencijalnih rizika povezanih s nabavom, obradom i trgovanjem sirovinama potrebnima za proizvodnju baterija;

(36) „dužna pažnja u lancu **vrijednosti baterija**” znači obveze gospodarskog subjekta koji na tržište stavlja bateriju, **u pogledu kategorija rizika za društvo i okoliš**, a koje su povezane s njegovim sustavom upravljanja, upravljanjem rizikom, provjerama trećih strana koje provode prijavljena tijela i davanjem informacija u cilju utvrđivanja, **sprečavanja** i otklanjanja stvarnih i potencijalnih rizika povezanih s nabavom, obradom i trgovanjem sirovinama, **kemikalijama i sekundarnim sirovinama** potrebnima za proizvodnju baterija **i obradu otpadnih baterija u vezi s njegovim proizvodnim aktivnostima i ostalim povezanim poslovnim odnosima;**

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 111

Prijedlog uredbe

Članak 2. – stavak 1. – točka 36.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(36 a) „poslovni odnosi” znači odnosi između poduzeća i njegovih podružnica te komercijalni odnosi poduzeća duž njegova lanca vrijednosti, uključujući dobavljače i podizvođače, a koji su izravno povezani s poslovanjem, proizvodima ili uslugama poduzeća;

Amandman 112

Prijedlog uredbe

Članak 2. – stavak 1. – točka 36.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(36b) „visokorizična područja” znači područja na kojima su vlast i sigurnost slabe ili ne postoje, kao što su propale države i područja na kojima su prisutna raširena i sustavna kršenja međunarodnog prava, uključujući povrede ljudskih prava;

Amandman 113

Prijedlog uredbe

Članak 3. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1. Države članice ne smiju, iz razloga povezanih sa zahtjevima u pogledu održivosti, sigurnosti, označavanja i informacija za baterije ni s upravljanjem otpadnim baterijama obuhvaćenima ovom Uredbom zabraniti, ograničiti ni otežati stavljanje na raspolaganje na tržištu ni stavljanje u uporabu baterija koje su u skladu s ovom Uredbom.

1. Države članice ne smiju, iz razloga povezanih sa **socijalnim i okolišnim** zahtjevima u pogledu održivosti, sigurnosti, označavanja i informacija za baterije ni s upravljanjem otpadnim baterijama obuhvaćenima ovom Uredbom zabraniti, ograničiti ni otežati stavljanje na raspolaganje na tržištu ni stavljanje u uporabu baterija koje su u skladu s ovom Uredbom.

Amandman 114

Prijedlog uredbe

Članak 3. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2. Na trgovačkim sajmovima, izložbama, prezentacijama ili sličnim događajima države članice ne sprečavaju prikazivanje baterija koje nisu u skladu s ovom Uredbom pod uvjetom da je na vidljiv način jasno naznačeno da takve baterije nisu u skladu s ovom Uredbom **i da nisu na prodaju** dok ih se ne uskladi.

2. Na trgovačkim sajmovima, izložbama, prezentacijama ili sličnim događajima države članice ne sprečavaju prikazivanje baterija koje nisu u skladu s ovom Uredbom pod uvjetom da je na vidljiv način jasno naznačeno da takve baterije nisu u skladu s ovom Uredbom **te da nisu za stavljanje na raspolaganje na tržištu** dok ih se ne uskladi. **Tijekom prezentacija relevantni gospodarski subjekt poduzima odgovarajuće mjere kako bi zajamčio sigurnost osoba.**

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 115
Prijedlog uredbe
Članak 4. – naslov

Tekst koji je predložila Komisija

Zahtjevi u pogledu održivosti, sigurnosti, označivanja i informacija za baterije

Izmjena

Zahtjevi u pogledu održivosti, sigurnosti, označivanja i informacija **te dužne pažnje** za baterije

Amandman 116
Prijedlog uredbe
Članak 4. – stavak 1. – točka ba (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ba) zahtjeve u pogledu dužne pažnje utvrđene u članku 39.

Amandman 117
Prijedlog uredbe
Članak 4. – stavak 1.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1a. U slučaju baterija za električna vozila i automobilskih baterija stavljenih na tržište kao zamjena za neispravne baterije, primjenjuju se isti zahtjevi kao i za zamijenjene baterije, u skladu s načelom „popravljanja kao kad je bilo proizvedeno”.

Amandman 118
Prijedlog uredbe
Članak 4.– stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

2. Za sve aspekte koji nisu obuhvaćeni poglavljima II. i III., baterije ne smiju ugrožavati zdravlje ljudi, sigurnost, imovinu ni okoliš.

Izmjena

2. Za sve aspekte koji nisu obuhvaćeni poglavljima II. i III. **i člankom 39.** baterije ne smiju ugrožavati zdravlje ljudi, sigurnost, imovinu ni okoliš.

Amandman 119
Prijedlog uredbe
Članak 5. – stavak 1. – podstavak 1.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Osим toga, svaka država članica među nadležnim tijelima iz prvog podstavka utvrđuje jednu kontaktnu točku za potrebe komunikacije s Komisijom u skladu sa stavkom 3.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 120
Prijedlog uredbe
Članak 5. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

3. Do [tri mjeseca od datuma stupanja na snagu ove Uredbe] države članice obavješćuju Komisiju o **imenima i adresama nadležnih tijela imenovanih** u skladu sa stavkom 1. Države članice bez nepotrebnog odlaganja priopćavaju Komisiji svaku promjenu imena ili adrese **tih nadležnih tijela**.

Izmjena

3. Do [tri mjeseca od datuma stupanja na snagu ove Uredbe] države članice obavješćuju Komisiju o **imenu i adresi kontaktne točke imenovane** u skladu sa stavkom 1. Države članice bez nepotrebnog odlaganja priopćavaju Komisiji svaku promjenu imena ili adrese **kontaktne točke**.

Amandman 121
Prijedlog uredbe
Članak 6. – stavak 5.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

5a. U roku od šest mjeseci od izmjene Uredbe (EZ) br. 1907/2006 ili stupanja na snagu budućeg zakonodavstva Unije o kriterijima održivosti za opasne tvari i kemikalije, Komisija ocjenjuje je li uslijed te izmjene ili tog budućeg zakonodavstva Unije potrebno izmijeniti ovaj članak ili Prilog I. ovoj Uredbi ili oboje te prema potrebi donosi delegirani akt u skladu s člankom 73. ove Uredbe radi odgovarajuće izmjene tih odredaba.

Amandman 122
Prijedlog uredbe
Članak 6. – stavak 5.b (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

5b. Komisija do 31. prosinca 2025., uz pomoć Agencije, izvršava sustavno preispitivanje opasnih tvari u baterijama kako bi utvrdila potencijalne rizike za zdravlje ljudi ili okoliš. Ta procjena uzima u obzir mjeru u kojoj je uporaba opasne tvari nužna za zdravlje i sigurnost ili u kojoj je ključna za funkcioniranje društva, kao i dostupnost odgovarajućih alternativa iz perspektive okoliša i zdravlja. U tu svrhu Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće te razmatra poduzimanje odgovarajućih mjera, uključujući donošenje delegiranih akata iz drugog stavka.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 123
Prijedlog uredbe
Članak 7. – naslov

Tekst koji je predložila Komisija

Ugljični otisak baterija za električna vozila i **punjivih** industrijskih baterija

Izmjena

Ugljični otisak baterija za električna vozila, **baterija za laka prijevozna sredstva** i industrijskih baterija

Amandman 124
Prijedlog uredbe
Članak 7. – stavak 1. – podstavak 1. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

1. Uz baterije za električna vozila i **punjive** industrijske baterije **s unutarnjom pohranom i kapacitetom većim od 2 kWh** prilaže se tehnička dokumentacija koja za svaki model **i seriju** baterije u pojedinom proizvodnom pogonu sadržava deklaraciju o ugljičnom otisku izrađenu u skladu s delegiranim aktom iz drugog podstavka u kojoj se navode barem sljedeće informacije:

Izmjena

1. Uz baterije za električna vozila, **baterije za laka prijevozna sredstva** i industrijske baterije prilaže se tehnička dokumentacija koja za svaki model baterije u pojedinom proizvodnom pogonu sadržava deklaraciju o ugljičnom otisku izrađenu u skladu s delegiranim aktom iz drugog podstavka u kojoj se navode barem sljedeće informacije:

Amandman 125
Prijedlog uredbe
Članak 7. – stavak 1. – podstavak 1. – točka ca (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

(ca) **informacije o upotrijebljenim sirovinama, uključujući udio obnovljivog sadržaja;**

Amandman 126
Prijedlog uredbe
Članak 7. – stavak 1. – podstavak 1. – točka d

Tekst koji je predložila Komisija

(d) ukupan ugljični otisak baterije izračunan u kilogramima ekvivalenta ugljikova dioksida;

Izmjena

(d) ukupan ugljični otisak baterije izračunan u kilogramima ekvivalenta ugljikova dioksida **i ugljični otisak baterije, izračunan u kilogramima ekvivalenta ugljikova dioksida po jednom kWh ukupne energije pružene tijekom očekivanog vijeka trajanja baterijskog sustava;**

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 127

Prijedlog uredbe

Članak 7. – stavak 1. – podstavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Zahtjev u pogledu deklaracije o ugljičnom otisku iz prvog podstavka primjenjuje se od 1. srpnja 2024. na baterije za električna vozila i na **punjive** industrijske baterije.

Izmjena

Zahtjev u pogledu deklaracije o ugljičnom otisku iz prvog podstavka primjenjuje se od 1. srpnja 2024. na baterije za električna vozila, **baterije za laka prijevozna sredstva** i na industrijske baterije.

Amandman 128

Prijedlog uredbe

Članak 7. – stavak 1. – podstavak 3. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

Komisija najkasnije do 1. **srpnja** 2023. donosi:

Izmjena

Komisija najkasnije do 1. **siječnja** 2023. donosi:

Amandman 129

Prijedlog uredbe

Članak 7. – stavak 1. – podstavak 3. – točka a

Tekst koji je predložila Komisija

(a) delegirani akt na temelju članka 73. radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem metodologije **izračuna ukupnog** ugljičnog otiska baterije iz točke (d), u skladu s ključnim elementima utvrđenima u Prilogu II.;

Izmjena

(a) delegirani akt na temelju članka 73. radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem metodologije **za izračun i provjeru** ugljičnog otiska baterije iz točke (d), u skladu s ključnim elementima utvrđenima u Prilogu II.;

Amandman 130

Prijedlog uredbe

Članak 7. – stavak 1. – podstavak 4.

Tekst koji je predložila Komisija

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 73. za izmjenu zahtjeva u pogledu informacija utvrđenih u prvom podstavku.

Izmjena

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 73. za izmjenu zahtjeva u pogledu informacija utvrđenih u prvom podstavku **s obzirom na znanstveni i tehnički napredak.**

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 131

Prijedlog uredbe

Članak 7. – stavak 2. – podstavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Baterije za električna vozila i **punjive** industrijske baterije s **unutarnjom pohranom i kapacitetom većim od 2 kWh** moraju imati uočljivu, lako čitljivu i neizbrisivu oznaku koja pokazuje razred učinkovitosti prema ugljičnom otisku kojemu pojedina baterija pripada.

Izmjena

Baterije za električna vozila, **baterije za laka prijevozna sredstva** i industrijske baterije moraju imati uočljivu, lako čitljivu i neizbrisivu oznaku koja pokazuje **ugljični otisak baterije iz stavka 1. točke (d) te** razred učinkovitosti prema ugljičnom otisku kojemu pojedina baterija pripada.

Amandman 132

Prijedlog uredbe

Članak 7. – stavak 2. – podstavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

Zahtjevi u pogledu razreda učinkovitosti prema ugljičnom otisku iz prvog podstavka primjenjuju se od **1. siječnja 2026.** na baterije za električna vozila i na **punjive** industrijske baterije.

Izmjena

Zahtjevi u pogledu razreda učinkovitosti prema ugljičnom otisku iz prvog podstavka primjenjuju se od **1. srpnja 2025.** na baterije za električna vozila, **baterije za laka prijevozna sredstva** i na industrijske baterije.

Amandman 133

Prijedlog uredbe

Članak 7. – stavak 2. – podstavak 4. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

Komisija najkasnije do **31. prosinca** 2024. donosi:

Izmjena

Komisija najkasnije do **1. siječnja** 2024. donosi:

Amandman 134

Prijedlog uredbe

Članak 7. – stavak 3. – podstavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Za baterije za električna vozila i **punjive** industrijske baterije s **unutarnjom pohranom i kapacitetom većim** od 2 kWh uz svaki se model **i seriju** baterije u pojedinom proizvodnom pogonu prilaže tehnička dokumentacija koja pokazuje da je deklarirana vrijednost ugljičnog otiska tijekom životnog ciklusa niža od maksimalnog praga utvrđenog u delegiranom aktu koji Komisija donese u skladu s trećim podstavkom.

Izmjena

Za baterije za električna vozila, **baterije za laka prijevozna sredstva** i industrijske baterije s **nominalnom energijom većom** od 2 kWh uz svaki se model baterije u pojedinom proizvodnom pogonu prilaže tehnička dokumentacija koja pokazuje da je deklarirana vrijednost ugljičnog otiska tijekom životnog ciklusa niža od maksimalnog praga utvrđenog u delegiranom aktu koji Komisija donese u skladu s trećim podstavkom.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 135**Prijedlog uredbe****Članak 7. – stavak 3. – podstavak 2.***Tekst koji je predložila Komisija*

Zahtjev u pogledu maksimalnog praga ugljičnog otiska tijekom životnog ciklusa iz prvog podstavka primjenjuje se od 1. **srpnja** 2027. na baterije za električna vozila i na **punjive** industrijske baterije.

Izmjena

Zahtjev u pogledu maksimalnog praga ugljičnog otiska tijekom životnog ciklusa iz prvog podstavka primjenjuje se od 1. **siječnja** 2027. na sve baterije za električna vozila, **baterije za laka prijevozna sredstva** i industrijske baterije **s nominalnom energijom većom od 2 kWh**.

Amandman 136**Prijedlog uredbe****Članak 7. – stavak 3. – podstavak 3.***Tekst koji je predložila Komisija*

Komisija najkasnije do 1. srpnja **2026.** donosi delegirani akt u skladu s člankom 73. radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem maksimalnog praga ugljičnog otiska tijekom životnog ciklusa iz prvog podstavka. Komisija pri izradi tog delegiranog akta uzima u obzir relevantne ključne elemente utvrđene u Prilogu II.

Izmjena

Komisija najkasnije do 1. srpnja **2025.** donosi delegirani akt u skladu s člankom 73. radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem maksimalnog praga ugljičnog otiska tijekom životnog ciklusa iz prvog podstavka. Komisija pri izradi tog delegiranog akta uzima u obzir relevantne ključne elemente utvrđene u Prilogu II.

Amandman 137**Prijedlog uredbe****Članak 7. – stavak 3. – podstavak 4.***Tekst koji je predložila Komisija*

Uvođenjem maksimalnog praga ugljičnog otiska tijekom životnog ciklusa prema potrebi se pokreće postupak ponovne klasifikacije razredâ učinkovitosti baterija iz stavka 2. s obzirom na ugljični otisak.

Izmjena

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 73. radi izmjene maksimalnog praga ugljičnog otiska tijekom životnog ciklusa iz prvog podstavka na temelju najnovijih dostupnih podataka dostavljenih u skladu sa stavkom 1. Uvođenjem maksimalnog praga ugljičnog otiska tijekom životnog ciklusa prema potrebi se pokreće postupak ponovne klasifikacije razredâ učinkovitosti baterija iz stavka 2. s obzirom na ugljični otisak.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 138

Prijedlog uredbe

Članak 7. – stavak 3.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

3a. Komisija do 31. prosinca 2025. ocjenjuje izvedivost proširenja zahtjeva iz ovog članka na prijenosne baterije i zahtjeva iz stavka 3. za industrijske baterije s nominalnom energijom manjom od 2 kWh. U tu svrhu Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće te razmatra poduzimanje odgovarajućih mjera, uključujući donošenje zakonodavnih prijedloga.

Amandman 139

Prijedlog uredbe

Članak 8. – naslov

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Udio recikliranog sadržaja u industrijskim baterijama, baterijama za električna vozila i automobilskim baterijama

Udio recikliranog sadržaja u **prijenosnim baterijama, baterijama za laka prijevozna sredstva**, industrijskim baterijama, baterijama za električna vozila i automobilskim baterijama

Amandman 140

Prijedlog uredbe

Članak 8. – stavak 1. – podstavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Uz industrijske baterije, baterije za električna vozila i automobilske baterije **s unutarnjom pohranom i kapacitetom većim od 2 kWh** koje sadržavaju kobalt, olovo, litij ili nikal u aktivnim materijalima od 1. **siječnja 2027.** prilaže se tehnička dokumentacija koja sadržava informacije o količini kobalta, olova, litija ili nikla koji je oporabljen iz otpada i prisutan u aktivnim materijalima u svakom modelu **i seriji** baterija u pojedinom proizvodnom pogonu:

Uz **prijenosne baterije, uz iznimku prijenosnih baterija za opću uporabu, baterije za laka prijevozna sredstva**, industrijske baterije, baterije za električna vozila i automobilske baterije koje sadržavaju kobalt, olovo, litij ili nikal u aktivnim materijalima od 1. **srpnja 2025.** prilaže se tehnička dokumentacija s informacijama o količini kobalta, olova, litija ili nikla koji je oporabljen iz otpada i prisutan u aktivnim materijalima u svakom modelu baterija u pojedinom proizvodnom pogonu:

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 141

Prijedlog uredbe

Članak 8. – stavak 1. – podstavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Komisija do 31. prosinca **2025.** mora donijeti **provedbeni akt kojim se utvrđuje metodologija** izračuna i provjere količine kobalta, olova, litija ili nikla oporabljene iz otpada koji je prisutan u aktivnim materijalima u baterijama iz prvog podstavka **te** format **tehničke dokumentacije**. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 74. stavka 3.

Izmjena

Komisija do 31. prosinca **2023.** mora donijeti:

- (a) **delegirani akt u skladu s člankom 73. kako bi se ova Uredba nadopunila utvrđivanjem metodologije** izračuna i provjere količine kobalta, olova, litija ili nikla oporabljene iz otpada koji je prisutan u aktivnim materijalima u baterijama iz prvog podstavka.
- (b) **provedbeni akt kojim se utvrđuju format i tehnička dokumentacija za deklaraciju o oporabljenim materijalima**. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 74. stavka 3.

Amandman 142

Prijedlog uredbe

Članak 8. – stavak 2. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

2. Uz industrijske baterije, baterije za električna vozila i automobilske baterije **s unutarnjom pohranom i kapacitetom većim od 2 kWh** koje sadržavaju kobalt, olovo, litij ili nikal u aktivnim materijalima od 1. siječnja 2030. prilaže se tehnička dokumentacija koja pokazuje da te baterije sadržavaju sljedeće minimalne udjele kobalta, olova, litija ili nikla koji je oporabljene iz otpada i prisutan u aktivnim materijalima u svakom modelu **i seriji** baterija u pojedinom proizvodnom pogonu:

Izmjena

2. Uz **prijenosne baterije, uz iznimku prijenosnih baterija za opću uporabu, baterije za laka prijevozna sredstva**, industrijske baterije, baterije za električna vozila i automobilske baterije koje sadržavaju kobalt, olovo, litij ili nikal u aktivnim materijalima od 1. siječnja 2030. prilaže se tehnička dokumentacija koja pokazuje da te baterije sadržavaju sljedeće minimalne udjele kobalta, olova, litija ili nikla koji je oporabljene iz otpada i prisutan u aktivnim materijalima u svakom modelu baterija u pojedinom proizvodnom pogonu:

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 143

Prijedlog uredbe

Članak 8. – stavak 3. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

3. Uz industrijske baterije, baterije za električna vozila i automobilske baterije **s unutarnjom pohranom i kapacitetom većim od 2 kWh** koje sadržavaju kobalt, olovo, litij ili nikal u aktivnim materijalima od 1. siječnja 2035. prilaže se tehnička dokumentacija koja pokazuje da te baterije sadržavaju sljedeće minimalne udjele kobalta, olova, litija ili nikla koji je oporabljen iz otpada i prisutan u aktivnim materijalima u svakom modelu **i seriji** baterija u pojedinom proizvodnom pogonu:

Izmjena

3. Uz **prijenosne baterije, uz iznimku prijenosnih baterija za opću uporabu, baterije za laka prijevozna sredstva**, industrijske baterije, baterije za električna vozila i automobilske baterije koje sadržavaju kobalt, olovo, litij ili nikal u aktivnim materijalima od 1. siječnja 2035. prilaže se tehnička dokumentacija koja pokazuje da te baterije sadržavaju sljedeće minimalne udjele kobalta, olova, litija ili nikla koji je oporabljen iz otpada i prisutan u aktivnim materijalima u svakom modelu baterija u pojedinom proizvodnom pogonu:

Amandman 144

Prijedlog uredbe

Članak 8. – stavak 4.

Tekst koji je predložila Komisija

4. **Kad je to opravdano i primjereno** zbog raspoloživosti odnosno nedovoljne raspoloživosti kobalta, olova, litija ili nikla oporabljenog iz otpada, **Komisija je u skladu s člankom 73. ovlaštena do 31. prosinca 2027. donijeti delegirani akt za izmjenu ciljeva** iz stavaka 2. i 3.

Izmjena

4. **Nakon utvrđivanja metodologije iz stavka 1., a najkasnije do 31. prosinca 2027. Komisija procjenjuje je li, zbog trenutačne i predviđene** raspoloživosti odnosno nedovoljne raspoloživosti kobalta, olova, litija ili nikla oporabljenog iz otpada za 2030. i 2035. **i s obzirom na tehnički i znanstveni napredak, primjereno revidirati ciljeve** iz stavaka 2. i 3. **Komisija također procjenjuje u kojoj su mjeri ti cijevi ostvareni s pomoću otpada nastalog prije ili nakon potrošnje te je li primjereno ograničiti ostvarenje ciljeva samo na otpad koji je nastao nakon potrošnje. Na temelju procjene Komisija prema potrebi podnosi zakonodavni prijedlog.**

Amandman 145

Prijedlog uredbe

Članak 8. – stavak 4.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

4.a. **Ako je to opravdano zbog promjena u tehnologijama baterija koje utječu na vrstu materijala koji se mogu oporabiti, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 73. radi dopune ove Uredbe umetanjem dodatnih sirovina i ciljeva na popise utvrđene u stavicima 2. i 3.**

Izmjena

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 146
Prijedlog uredbe
Članak 9. – naslov

Tekst koji je predložila Komisija

Zahtjevi u pogledu učinkovitosti i trajnosti prijenosnih baterija
za opću uporabu

Izmjena

Zahtjevi u pogledu učinkovitosti i trajnosti prijenosnih baterija

Amandman 147
Prijedlog uredbe
Članak 9. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

---

1. Prijenosne baterije **za opću uporabu** od 1. siječnja 2027. moraju zadovoljavati vrijednosti za parametre elektrokemijske učinkovitosti i trajnosti iz Priloga III. utvrđene delegiranim aktom koji Komisija donese u skladu sa stavkom 2.

Izmjena

---

1. Prijenosne baterije od 1. siječnja 2027. moraju zadovoljavati vrijednosti za parametre elektrokemijske učinkovitosti i trajnosti iz Priloga III. utvrđene delegiranim aktom koji Komisija donese u skladu sa stavkom 2.

Amandman 148
Prijedlog uredbe
Članak 9. – stavak 2. – podstavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Komisija do **31. prosinca** 2025. mora donijeti delegirani akt u skladu s člankom 73. radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem minimalnih vrijednosti za parametre elektrokemijske učinkovitosti i trajnosti utvrđene u Prilogu III. koje prijenosne baterije za opću uporabu moraju zadovoljiti.

Izmjena

Komisija do **1. srpnja** 2025. mora donijeti delegirani akt u skladu s člankom 73. radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem minimalnih vrijednosti za parametre elektrokemijske učinkovitosti i trajnosti utvrđene u Prilogu III. koje prijenosne baterije, **uključujući prijenosne baterije** za opću uporabu, moraju zadovoljiti.

Amandman 149
Prijedlog uredbe
Članak 9. – stavak 2. – podstavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 73. radi izmjene parametara elektrokemijske učinkovitosti i trajnosti utvrđenih u Prilogu III. s obzirom na tehnički i znanstveni napredak.

Izmjena

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 73. radi izmjene **minimalnih vrijednosti i dodavanja dodatnih** parametara elektrokemijske učinkovitosti i trajnosti utvrđenih u Prilogu III. s obzirom na tehnički i znanstveni napredak.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 150

Prijedlog uredbe

Članak 9. – stavak 2. – podstavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

Komisija pri izradi delegiranog akta iz prvog podstavka razmatra potrebu za smanjenjem utjecaja prijenosnih baterija **za opću uporabu** na okoliš tijekom njihova životnog ciklusa i uzima u obzir relevantne međunarodne norme i sustave označivanja. Komisija osigurava i da odredbe iz tog delegiranog akta nemaju znatan negativan učinak na funkcionalnost tih baterija ni uređaja u koji su te baterije ugrađene, na cjenovnu pristupačnost i trošak za krajnje korisnike ni na konkurentnost industrije. **Proizvođačima predmetnih baterija i uređaja ne smije se nametati prekomjerno administrativno opterećenje.**

Izmjena

Komisija pri izradi delegiranog akta iz prvog podstavka razmatra potrebu za smanjenjem utjecaja prijenosnih baterija na okoliš **i povećanjem resursne učinkovitosti tih baterija** tijekom njihova životnog ciklusa i uzima u obzir relevantne međunarodne norme i sustave označivanja. Komisija osigurava i da odredbe iz tog delegiranog akta nemaju znatan negativan učinak na **sigurnost i** funkcionalnost tih baterija ni uređaja u koji su te baterije ugrađene, na cjenovnu pristupačnost i trošak za krajnje korisnike ni na konkurentnost industrije.

Amandman 151

Prijedlog uredbe

Članak 9. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

3. Komisija do 31. prosinca **2030.** mora procijeniti izvedivost mjera usmjerenih na ukidanje uporabe nepunjivih prijenosnih baterija za opću uporabu na temelju metodologije procjene životnog ciklusa u svrhu smanjenja njihova utjecaja na okoliš. U tu svrhu Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće te razmatra poduzimanje odgovarajućih mjera, uključujući donošenje zakonodavnih prijedloga.

Izmjena

3. Komisija do 31. prosinca **2027.** mora procijeniti izvedivost mjera usmjerenih na ukidanje uporabe nepunjivih prijenosnih baterija za opću uporabu na temelju metodologije procjene životnog ciklusa u svrhu smanjenja njihova utjecaja na okoliš **te održivih alternativnih rješenja za krajnje korisnike.** U tu svrhu Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće te razmatra poduzimanje odgovarajućih mjera, uključujući donošenje zakonodavnih prijedloga **o postupnom ukidanju, utvrđivanju zahtjeva o ekološkom dizajnu ili oboje, gdje je to korisno za okoliš.**

Amandman 152

Prijedlog uredbe

Članak 10. – naslov

Tekst koji je predložila Komisija

Zahtjevi u pogledu učinkovitosti i trajnosti **punjivih** industrijskih baterija **i** baterija za električna vozila

Izmjena

Zahtjevi u pogledu učinkovitosti i trajnosti industrijskih baterija, baterija za električna vozila **i baterija za laka prijevozna sredstva**

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 153

Prijedlog uredbe

Članak 10. – stavak 1. – podstavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Uz **punjive** industrijske baterije i baterije za električna vozila s **unutarnjom pohranom i kapacitetom većim od 2 kWh** od [12 mjeseci nakon stupanja Uredbe na snagu] prilaže se tehnička dokumentacija koja sadržava vrijednosti za parametre elektrokemijske učinkovitosti i trajnosti utvrđene u dijelu A Priloga IV.

Izmjena

Uz industrijske baterije, **baterije za laka prijevozna sredstva** i baterije za električna vozila od [12 mjeseci nakon stupanja Uredbe na snagu] prilaže se tehnička dokumentacija koja sadržava vrijednosti za parametre elektrokemijske učinkovitosti i trajnosti utvrđene u dijelu A Priloga IV.

Amandman 154

Prijedlog uredbe

Članak 10. – stavak 1.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

1a. Do 1. siječnja 2026. informacije o učinkovitosti i trajnosti industrijskih baterija, baterija za laka prijevozna sredstva i baterija za električna vozila iz stavka 1. moraju biti dostupne putem javno dostupnog dijela sustava elektroničke razmjene podataka kako je utvrđeno u članku 64. i Prilogu XIII. Informacije o učinkovitosti i trajnosti tih baterija potrošačima moraju biti dostupne prije kupnje.

Izmjena

Amandman 155

Prijedlog uredbe

Članak 10. – stavak 1.b (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

1b. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 73. radi izmjene parametara elektrokemijske učinkovitosti i trajnosti za baterije za električna vozila utvrđenih u Prilogu IV. s obzirom na tehnički i znanstveni napredak.

Izmjena

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 156

Prijedlog uredbe

Članak 10. – stavak 1.c (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1c. **Komisija donosi delegirani akt u skladu s člankom 73. radi izmjene parametara elektrokemijske učinkovitosti i trajnosti za baterije za električna vozila utvrđenih u Prilogu IV. u roku od šest mjeseci od usvajanja tehničkih specifikacija neformalne Radna skupina za električna vozila i okoliš UNECE-a u cilju osiguranja usklađenosti parametara s Prilogom IV. i tehničkim specifikacijama UNECE-a.**

Amandman 157

Prijedlog uredbe

Članak 10. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2. **Punjive** industrijske baterije **s unutarnjom pohranom i kapacitetom većim od 2 kWh** od 1. siječnja 2026. moraju zadovoljavati minimalne vrijednosti utvrđene delegiranim aktom koji Komisija donese u skladu sa stavkom 3. za parametre elektrokemijske učinkovitosti i trajnosti utvrđene u dijelu A Priloga IV.

2. Industrijske baterije, **baterije za laka prijevozna sredstva i baterije za električna vozila** od 1. siječnja 2026. moraju zadovoljavati minimalne vrijednosti **za specifične vrste baterija** utvrđene delegiranim aktom koji Komisija donese u skladu sa stavkom 3. za parametre elektrokemijske učinkovitosti i trajnosti utvrđene u dijelu A Priloga IV.

Amandman 158

Prijedlog uredbe

Članak 10. – stavak 3. – podstavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Komisija do 31. prosinca 2024. mora donijeti delegirani akt u skladu s člankom 73. radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem minimalnih vrijednosti za parametre elektrokemijske učinkovitosti i trajnosti utvrđene u dijelu A Priloga IV. koje **punjive** industrijske baterije **s unutarnjom pohranom i kapacitetom većim od 2 kWh** moraju zadovoljiti.

Komisija do 31. prosinca 2024. mora donijeti delegirani akt u skladu s člankom 73. radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem minimalnih vrijednosti za parametre elektrokemijske učinkovitosti i trajnosti utvrđene u dijelu A Priloga IV. Koje **baterije za laka prijevozna sredstva, baterije za električna vozila i** industrijske baterije moraju zadovoljiti.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 159

Prijedlog uredbe

Članak 10. – stavak 3. – podstavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Komisija pri izradi delegiranog akta iz prvog podstavka razmatra potrebu za smanjenjem utjecaja na okoliš **punjivih** industrijskih baterija **s unutarnjom pohranom i kapacitetom većim od 2 kWh** tijekom njihova životnog ciklusa i osigurava da zahtjevi utvrđeni tim aktom nemaju znatan negativan učinak na funkcionalnost tih baterija ni uređaja u koje su te baterije ugrađene, na cjenovnu pristupačnost baterija ili uređaja ni na konkurentnost industrije. **Proizvođačima predmetnih baterija i uređaja ne smije se nametati prekomjerno administrativno opterećenje.**

Izmjena

Komisija pri izradi delegiranog akta iz prvog podstavka razmatra potrebu za smanjenjem utjecaja na okoliš industrijskih baterija, **baterija za električna vozila i baterija za laka prijevozna sredstva** tijekom njihova životnog ciklusa i osigurava da zahtjevi utvrđeni tim aktom nemaju znatan negativan učinak na funkcionalnost tih baterija ni uređaja u koje su te baterije ugrađene, na cjenovnu pristupačnost baterija ili uređaja ni na konkurentnost industrije.

Amandman 160

Prijedlog uredbe

Članak 10. – stavak 3.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

3 a. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 73. radi izmjene minimalnih vrijednosti elektrokemijske učinkovitosti i trajnosti utvrđenih u Prilogu IV., s obzirom na tehnički i znanstveni napredak, kako bi se osigurala sinergije s minimalnim vrijednostima koje mogu proizići iz rada neformalne Radne skupine za električna vozila i okoliš UNECE-a te kako bi se izbjeglo nepotrebno preklapanje. Izmjena minimalnih vrijednosti elektrokemijske učinkovitosti i trajnosti ne dovodi do smanjenja razine učinkovitosti i trajnosti baterija za električna vozila.

Izmjena

Amandman 161

Prijedlog uredbe

Članak 11. – naslov

Tekst koji je predložila Komisija

Mogućnost uklanjanja i zamjene prijenosnih baterija

Izmjena

Mogućnost uklanjanja i zamjene prijenosnih baterija **i baterija za laka prijevozna sredstva**

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 162

Prijedlog uredbe

Članak 11. – stavak 1. – podstavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Krajnjem korisniku ili neovisnim subjektima mora biti omogućeno jednostavno uklanjanje ili zamjena prijenosnih baterija ugrađenih u uređaje tijekom čitavog životnog vijeka uređaja ako baterije imaju kraći životni vijek od uređaja, odnosno najkasnije do kraja životnog vijeka uređaja.

Izmjena

Do 1. siječnja 2024. prijenosne baterije ugrađene u uređaje i baterije za laka prijevozna sredstva moraju biti projektirane tako da se mogu jednostavno i sigurno ukloniti i zamijeniti upotrebom osnovnih i uobičajeno dostupnih alata i bez nanošenja štete uređaju ili baterijama. Krajnjem korisniku mora biti omogućeno uklanjanje ili zamjena prijenosnih baterija, a krajnjem korisniku ili neovisnim subjektima mora biti omogućeno uklanjanje i zamjena i baterija za laka prijevozna sredstva tijekom čitavog životnog vijeka uređaja ako baterije imaju kraći životni vijek od uređaja, odnosno najkasnije do kraja životnog vijeka uređaja. **Neovisnim subjektima mora biti omogućeno uklanjanje i zamjena baterijskih ćelija za laka prijevozna sredstva.**

Amandman 163

Prijedlog uredbe

Članak 11. – stavak 1. – podstavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Smatra se da se baterija jednostavno može zamijeniti ako se nakon uklanjanja iz uređaja može zamijeniti **sličnom** baterijom bez učinka na funkcioniranje **ili** učinkovitost tog uređaja.

Izmjena

Smatra se da se baterija jednostavno može zamijeniti ako se nakon uklanjanja iz uređaja **ili lakog prijevoznog sredstva** može zamijeniti **kompatibilnom** baterijom bez učinka na funkcioniranje, učinkovitost **ili sigurnost** tog uređaja **ili lakog prijevoznog sredstva**.

Amandman 164

Prijedlog uredbe

Članak 11. – stavak 1. – podstavak 2.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Prijenosne baterije i baterije za laka prijevozna sredstva dostupne su kao rezervni dio za opremu koju napajaju najmanje 10 godina nakon stavljanja posljednje jedinice modela na tržište, uz razumnu i nediskriminirajuću cijenu za neovisne subjekte i krajnje korisnike.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 165

Prijedlog uredbe

Članak 11. – stavak 1.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1a. Predmetni gospodarski subjekt u trenutku kupnje uređaja osigurava jasne i detaljne upute za uklanjanje i zamjenu te ih trajno stavlja na raspolaganje na svojim internetskim stranicama tijekom očekivanog životnog vijeka proizvoda i to na način koji je lako razumljiv krajnjim korisnicima, uključujući potrošače.

Amandman 166

Prijedlog uredbe

Članak 11. – stavak 1.b (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1b. Softver se ne smije upotrebljavati kako bi se utjecalo na zamjenu prijenosne baterije ili baterije za laka prijevozna sredstva ili njihovih ključnih sastavnih dijelova drugom kompatibilnom baterijom ili ključnim sastavnim dijelovima.

Amandman 167

Prijedlog uredbe

Članak 11. – stavak 2. – točka a

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(a) zbog sigurnosti, **učinkovitosti, medicinskih razloga ili cjelovitosti podataka** nužno kontinuirano napajanje energijom i trajna povezanost između uređaja i prijenosne baterije; **ili**

(a) zbog sigurnosti nužno kontinuirano napajanje energijom i trajna povezanost između uređaja i prijenosne baterije **te ako proizvođač može dokazati da ne postoji alternativno rješenje na tržištu;**

Amandman 168

Prijedlog uredbe

Članak 11. – stavak 2. – točka aa (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(aa) **zbog medicinskih razloga ili cjelovitosti podataka nužno kontinuirano napajanje energijom i trajna povezanost između uređaja i prijenosne baterije te ako proizvođač može dokazati da ne postoji alternativno rješenje na tržištu;**

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 169

Prijedlog uredbe

Članak 11. – stavak 2. – točka b

Tekst koji je predložila Komisija

(b) funkcioniranje baterije moguće samo kad je baterija ugrađena u strukturu uređaja.

Izmjena

(b) funkcioniranje baterije moguće samo kad je baterija ugrađena u strukturu uređaja **i proizvođač može dokazati da na tržištu ne postoji alternativno rješenje.**

Amandman 170

Prijedlog uredbe

Članak 11. – stavak 2. – podstavak 1.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Predmetni gospodarski subjekt dužan je, među ostalim označivanjem, obavijestiti krajnje korisnike na jasan i razumljiv način u trenutku kupnje uređaja o svakom slučaju u kojem se primjenjuje odstupanje predviđeno prvim podstavkom. U dostavljenim se informacijama navodi očekivani životni vijek baterije.

Amandman 171

Prijedlog uredbe

Članak 11. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

3. Komisija donosi smjernice za olakšavanje usklađene primjene odstupanja utvrđenih u stavku 2.

Izmjena

3. **Najkasnije 12 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe** Komisija donosi smjernice za olakšavanje usklađene primjene odstupanja utvrđenih u stavku 2.

Amandman 172

Prijedlog uredbe

Članak 11.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Članak 11.a

Mogućnost uklanjanja i zamjene automobilskih baterija, baterija za električna vozila i industrijskih baterija

1. **Automobilske baterije, industrijske baterije i baterije za električna vozila moraju biti lako uklonjive i zamjenjive, ako baterija ima kraći vijek trajanja od uređaja ili vozila u kojima se upotrebljava, od strane kvalificiranih neovisnih subjekata koji moraju moći sigurno isprazniti bateriju bez prethodnog rastavljanja baterijskog sklopa.**

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2. Industrijske baterije i baterije za električna vozila dizajniraju se tako da, među ostalim, elementi spajanja, pričvršćivanja ili brtvljenja omogućuju odstranjivost, zamjenjivost i rastavljanje kućišta, pojedinačnih baterijskih ćelija ili drugih ključnih komponenti bez oštećenja baterije.

3. Softver se ne smije upotrebljavati kako bi se utjecalo na zamjenu industrijskih baterija ili baterija za električna vozila ili njihovih ključnih komponenti drugom kompatibilnom baterijom ili ključnom komponentom.

4. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 73. kojima se utvrđuju detaljna pravila kojima se dopunjuju pravila iz ovog članka utvrđivanjem kriterija za uklanjanje, zamjenu i rastavljanje automobilskih baterija, baterija za električna vozila i industrijskih baterija, uzimajući u obzir tehnički i znanstveni napredak.

Amandman 173

Prijedlog uredbe

Članak 11.b (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Članak 11.b

Sigurnost popravljenih automobilskih baterija, industrijskih baterija, baterija za laka prijevozna sredstva i baterija za električna vozila

1. Sigurnost popravljenih automobilskih baterija, industrijskih baterija, baterija za laka prijevozna sredstva i baterija za električna vozila ocjenjuje se na temelju odgovarajućih nerazornih ispitivanja.

2. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 73. radi definiranja primjerenih metoda ispitivanja kako bi se osigurala sigurnost popravljenih baterija.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 174
Prijedlog uredbe
Članak 11.c (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Članak 11.c

Jedinstveni punjači

Komisija do 1. siječnja 2024. procjenjuje najbolji način za uvođenje usklađenih standarda za jedinstveni punjač, koji će se primjenjivati najkasnije od 1. siječnja 2026., za punjive baterije dizajnirane za električna vozila i laka prijevozna sredstva te punjive baterije ugrađene u posebne kategorije električne i elektroničke opreme obuhvaćene Direktivom 2012/19/EU.

Prilikom procjene iz stavka 1. Komisija uzima u obzir veličinu tržišta, smanjenje otpada te dostupnost i smanjenje troškova za potrošače i druge krajnje korisnike.

U tu svrhu Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće te razmatra poduzimanje odgovarajućih mjera, uključujući donošenje zakonodavnih prijedloga.

Komisijinom procjenom ne dovodi se u pitanje donošenje zakonodavstva kojim bi se ti jedinstveni punjači uveli ranije.

Amandman 175
Prijedlog uredbe
Članak 12. – naslov

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Sigurnost sustava za pohranu energije sa stacionarnom baterijom

Sigurnost **baterija unutar** sustava za pohranu energije sa stacionarnom baterijom

Amandman 176
Prijedlog uredbe
Članak 12. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1. Uz **sustave** za pohranu energije sa stacionarnom baterijom prilaže se tehnička dokumentacija koja pokazuje da su oni sigurni pri uobičajenom radu i uporabi, zajedno s dokazima da su uspješno ispitani s obzirom na sigurnosne parametre utvrđene u Prilogu V., za što se **trebaju primijeniti** suvremene metodologije ispitivanja.

1. Uz **baterije unutar sustava** za pohranu energije sa stacionarnom baterijom prilaže se tehnička dokumentacija koja pokazuje da su sigurne pri uobičajenom radu i uporabi, zajedno s dokazima da su uspješno ispitane s obzirom na sigurnosne parametre utvrđene u Prilogu V., za što se **primjenjuju** suvremene metodologije ispitivanja.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 177

Prijedlog uredbe

Članak 13. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. Baterije se od **1. siječnja 2027.** označuju oznakom koja sadržava informacije utvrđene u dijelu A Priloga VI.

Izmjena

1. Baterije se od ... **[24 mjeseca nakon stupanja na snagu ove Uredbe]** označuju oznakom koja sadržava informacije utvrđene u dijelu A Priloga VI. **i posebnim informacijama koje se zahtijevaju u skladu s Uredbom (EU) 2017/1369 Europskog parlamenta i Vijeća.**

Amandman 178

Prijedlog uredbe

Članak 13. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

2. Od 1. siječnja 2027. prijenosne i automobilske baterije označuju se oznakom koja sadržava informacije o njihovu kapacitetu, **a prijenosne baterije** označuju se oznakom koja sadržava informacije o njihovu minimalnom prosječnom trajanju kad se upotrebljavaju za određene primjene.

Izmjena

2. Od 1. siječnja 2027. prijenosne **baterije, baterije za laka prijevozna sredstva** i automobilske baterije označuju se oznakom koja sadržava informacije o njihovu **nominalnom** kapacitetu **i** označuju se oznakom koja sadržava informacije o njihovu minimalnom prosječnom trajanju kad se upotrebljavaju za određene primjene **i očekivanom životnom vijeku izraženom kao broj ciklusa i kalendarskih godina.**

Amandman 179

Prijedlog uredbe

Članak 13. – stavak 2.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2a. **Od 1. siječnja 2023. nepunjive prijenosne baterije za opću uporabu označuju se oznakom na kojoj se navodi „nepunjive“.**

Amandman 180

Prijedlog uredbe

Članak 13. – stavak 3. – podstavak 4.

Tekst koji je predložila Komisija

Ako je veličina baterije tolika da bi simbol bio manji od **0,5 cm × 0,5 cm**, bateriju nije potrebno označiti, već se simbol veličine najmanje 1 cm × 1 cm otiskuje na ambalaži.

Izmjena

Ako je veličina baterije tolika da bi simbol bio manji od **0,47 cm × 0,47 cm**, bateriju nije potrebno označiti, već se simbol veličine najmanje 1 cm × 1 cm otiskuje na ambalaži.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 181

Prijedlog uredbe

Članak 13. – stavak 3.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

3a. Od 1. srpnja 2023. baterije se označuju simbolom koji označava usklađen kod boja na temelju vrste baterije i njezina kemijskog sastava.

Amandman 182

Prijedlog uredbe

Članak 13. – stavak 5. – točka – aa (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(- aa) informacijama utvrđenima u dijelu Aa Priloga VI. od 1. siječnja 2025.;

Amandman 183

Prijedlog uredbe

Članak 13. – stavak 5. – točka b

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(b) informacijama iz stavka 2. za prijenosne i automobilske baterije od 1. siječnja 2027.;

(b) informacijama iz stavka 2. za prijenosne **baterije, baterije za laka prijevozna sredstva** i automobilske baterije od 1. siječnja 2027.;

Amandman 184

Prijedlog uredbe

Članak 13. – stavak 5. – točka ba (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ba) informacijama iz stavka 2.a za prijenosne baterije za opću uporabu od 1. siječnja 2023.;

Amandman 185

Prijedlog uredbe

Članak 13. – stavak 5. – točka e

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(e) izvješću iz članka 39. stavka 6. za **punjive industrijske baterije i baterije za električna vozila** od [12 mjeseci nakon stupanja ove Uredbe na snagu];

(e) izvješću iz članka 39. stavka 6. za **sve** baterije od [12 mjeseci nakon stupanja ove Uredbe na snagu];

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 186

Prijedlog uredbe

Članak 13. – stavak 5. – točka f

Tekst koji je predložila Komisija

- (f) deklaraciji o ugljičnom otisku iz članka 7. stavka 1. za baterije za električna vozila i za **punjive** industrijske baterije s **unutarnjom pohranom i kapacitetom većim od 2 kWh** od 1. srpnja 2024.;

Izmjena

- (f) deklaraciji o ugljičnom otisku iz članka 7. stavka 1. za baterije za električna vozila, **baterije za laka prijevozna sredstva** i za industrijske baterije od srpnja 2024.;

Amandman 187

Prijedlog uredbe

Članak 13. – stavak 5. –točka g

Tekst koji je predložila Komisija

- (g) razredu učinkovitosti prema ugljičnom otisku iz članka 7. stavka 2. za baterije za električna vozila i za **punjive** industrijske baterije s unutarnjom pohranom i **kapacitetom većim od 2 kWh** od 1. siječnja 2026.;

Izmjena

- (g) razredu učinkovitosti prema ugljičnom otisku iz članka 7. stavka 2. za baterije za električna vozila, **baterije za laka prijevozna sredstva** i za industrijske baterije s unutarnjom pohranom od 1. srpnja 2025.;

Amandman 188

Prijedlog uredbe

Članak 13. – stavak 5. – točka h

Tekst koji je predložila Komisija

- (h) količini kobalta, olova, litija ili nikla oporabljene iz otpada i prisutnog u aktivnim materijalima u bateriji u skladu s člankom 8. za **punjive** industrijske baterije, automobilske baterije i baterije za električna vozila s **unutarnjom pohranom i kapacitetom većim od 2 kWh** od 1. siječnja 2027.;

Izmjena

- (h) količini kobalta, olova, litija ili nikla oporabljene iz otpada i prisutnog u aktivnim materijalima u bateriji u skladu s člankom 8. za **prijenosne baterije, osim prijenosnih baterija za opću uporabu, baterije za laka prijevozna sredstva**, industrijske baterije, automobilske baterije i baterije za električna vozila od 1. srpnja 2025.;

Amandman 189

Prijedlog uredbe

Članak 13. – stavak 5. – podtočka ja (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

- (ja) **informacijama iz putovnice za baterije iz članka 65. za baterije za laka prijevozna sredstva, baterije za električna vozila i industrijske baterije od 1. siječnja 2026.**

Izmjena

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 190
Prijedlog uredbe
Članak 13. – stavak 6.

Tekst koji je predložila Komisija

6. Oznake i QR kod iz stavaka od 1. do 5. otiskuju se ili urezuju na bateriju tako da su uočljivi, čitljivi i neizbrisivi. Ako to nije moguće ili opravdano zbog prirode i veličine baterije, oznake se stavljaju na ambalažu i u dokumente priložene bateriji.

Izmjena

6. Oznake i QR kod iz stavaka od 1. do 5. otiskuju se ili urezuju na bateriju tako da su uočljivi, čitljivi i neizbrisivi. Ako to nije moguće ili opravdano zbog prirode i veličine baterije, oznake se stavljaju na ambalažu i u dokumente priložene bateriji. ***U slučaju ponovne proizvodnje ili prenamjene, oznake se ažuriraju novom oznakom koja odražava novi status baterije.***

Ako su baterije ugrađene u uređaje, oznake i QR kodovi iz stavaka 1., 2., 3. i 5. otiskuju se ili urezuju na uređaje tako da su uočljivi, čitljivi i neizbrisivi.

QR kod također osigurava pristup javno dostupnom dijelu putovnice za bateriju utvrđenom u skladu s člankom 65.

Amandman 191
Prijedlog uredbe
Članak 13. – stavak 6.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

6a. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 73. radi osiguravanja alternativnih vrsta pametnih oznaka umjesto QR koda ili uz njega s obzirom na tehnički i znanstveni napredak.

Amandman 192
Prijedlog uredbe
Članak 13. – stavak 7.

Tekst koji je predložila Komisija

7. Komisija do **31. prosinca** 2025. mora donijeti provedbene akte radi utvrđivanja usklađenih specifikacija za zahtjeve u pogledu označivanja iz stavaka 1. i 2. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 74. stavka 3.

Izmjena

7. Komisija do **1. srpnja** 2025. mora donijeti provedbene akte radi utvrđivanja usklađenih specifikacija za zahtjeve u pogledu označivanja iz stavaka 1. i 2. ***Kad je riječ o prijenosnim baterijama za opću uporabu, to bi označivanje trebalo obuhvaćati lako prepoznatljivu klasifikaciju njihove učinkovitosti i trajnosti.*** Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 74. stavka 3.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 193

Prijedlog uredbe

Članak 13. – stavak 7.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

7a. Komisija do 1. siječnja 2023. donosi provedbene akte radi utvrđivanja usklađenih specifikacija za zahtjeve u pogledu označivanja iz stavka 3. u vezi s usklađenim kodom boja. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 74. stavka 3.

Amandman 194

Prijedlog uredbe

Članak 14. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1. **Punjive industrijske** baterije i baterije za električna vozila s unutarnjom pohranom i kapacitetom većim od 2 kWh moraju uključivati sustav upravljanja baterijom koji sadržava podatke o parametrima za utvrđivanje stanja i očekivanog životnog vijeka baterija kako je utvrđeno u Prilogu VII.

1. Baterije **unutar stacionarnih sustava za pohranu energije**, baterije za električna vozila i baterije za laka prijevozna sredstva moraju uključivati sustav upravljanja baterijom koji sadržava podatke u stvarnom vremenu o parametrima za utvrđivanje stanja, sigurnosti i očekivanog životnog vijeka baterija kako je utvrđeno u Prilogu VII.

Amandman 195

Prijedlog uredbe

Članak 14. – stavak 2. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2. Pristup podacima u sustavu upravljanja baterijom iz stavka 1. u svakom se trenutku neselektivno omogućava pravnoj ili fizičkoj osobi koja je zakonito kupila bateriju ili bilo kojoj trećoj strani koja djeluje u njezino ime u sljedeće svrhe:

2. Pristup podacima **samo za čitanje** u sustavu upravljanja baterijom iz stavka 1. **te prijenosnim baterijama koje sadržavaju sustav upravljanja baterijom** u svakom se trenutku neselektivno omogućava pravnoj ili fizičkoj osobi koja je zakonito kupila bateriju ili bilo kojoj trećoj strani koja djeluje u njezino ime u sljedeće svrhe:

Amandman 196

Prijedlog uredbe

Članak 14. – stavak 2. – točka b

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(b) olakšavanje ponovne uporabe, prenamjene ili ponovne proizvodnje baterije;

(b) olakšavanje **pripreme za ponovnu uporabu**, ponovne uporabe, **pripreme za prenamjenu**, prenamjene ili ponovne proizvodnje baterije;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 197

Prijedlog uredbe

Članak 14. – stavak 2.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2a. Kad je riječ o baterijama za električna vozila i baterijama za laka prijevozna sredstva koje sadržavaju sustav upravljanja baterijom, proizvođači stavljaju na raspolaganje podatke u vozilu u stvarnom vremenu koji se odnose na stanje, napunjenost, djelatnu snagu i kapacitet baterije.

Amandman 198

Prijedlog uredbe

Članak 14. – stavak 2.b (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2b. Do 1. siječnja 2024. sustav upravljanja baterijom za baterije za električna vozila osmišljen je na takav način da može komunicirati sa sustavima pametnog punjenja uključujući funkcije punjenja od vozila do mreže (vehicle-to-grid), dvosmjernog punjenja (vehicle-to-load), od vozila do vozila (vehicle-to-vehicle), od vozila do prijenosne baterije (vehicle-to-powerbank) i od vozila do zgrade (vehicle-to-building).

Amandman 199

Prijedlog uredbe

Članak 14. – stavak 3. – podstavak 1.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 73. radi izmjene parametara za određivanje stanja i očekivanog životnog vijeka baterija kako je utvrđeno u Prilogu VII. s obzirom na tehnički i znanstveni napredak te radi osiguranja sinergija s parametrima koji mogu proizići iz rada neformalne Radne skupine za električna vozila i okoliš UNECE-a.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 200**Prijedlog uredbe****Članak 15. – stavak 1.***Tekst koji je predložila Komisija*

1. Za potrebe usklađenosti i provjere usklađenosti sa zahtjevima utvrđenima u člancima 9., 10., 12. i 13. te članku 59. stavku 5. točki (a) ove Uredbe, mjerenja i izračuni provode se primjenom pouzdane, točne i ponovljive metode kod koje se uzimaju u obzir općepriznate najsuvremenije metode i za čije se rezultate smatra da imaju nisku razinu nepouzdanosti, uključujući metode navedene u normama čiji su referentni brojevi u tu svrhu objavljeni u Službenom listu Europske unije.

Izmjena

1. Za potrebe usklađenosti i provjere usklađenosti sa zahtjevima utvrđenima u člancima 9., 10., **11.a**, 12. i 13. te članku 59. stavku 5. točki (a) ove Uredbe, mjerenja i izračuni provode se primjenom pouzdane, točne i ponovljive metode kod koje se uzimaju u obzir općepriznate najsuvremenije metode i za čije se rezultate smatra da imaju nisku razinu nepouzdanosti, uključujući metode navedene u normama čiji su referentni brojevi u tu svrhu objavljeni u Službenom listu Europske unije.

Amandman 201**Prijedlog uredbe****Članak 15. – stavak 2.***Tekst koji je predložila Komisija*

2. Za baterije koje su ispitane prema usklađenim normama ili dijelovima usklađenih normi na koje su upućivanja objavljena u Službenom listu Europske unije pretpostavlja se da su u skladu sa zahtjevima iz članka 9., 10. i 13. te članka 59. stavka 5. točke (a) u mjeri u kojoj su ti zahtjevi obuhvaćeni tim usklađenim normama.

Izmjena

2. Za baterije koje su ispitane prema usklađenim normama ili dijelovima usklađenih normi na koje su upućivanja objavljena u Službenom listu Europske unije pretpostavlja se da su u skladu sa zahtjevima iz članka 9., 10. i 13. te članka 59. stavka 5. točke (a) u mjeri u kojoj su ti zahtjevi obuhvaćeni tim usklađenim normama **ili njihovim dijelovima**.

Amandman 202**Prijedlog uredbe****Članak 16. – stavak 1. – podstavak 1. – uvodni dio***Tekst koji je predložila Komisija*

1. Komisija **je ovlaštena za donošenje provedbenih akata** kojima se propisuju zajedničke specifikacije za zahtjeve utvrđene u člancima 9., 10., 12. i 13. te članku 59. stavku 5. točki (a) ili ispitivanja iz članka 15. stavka 2. ako:

Izmjena

1. Komisija **u iznimnim slučajevima može, nakon savjetovanja s relevantnim europskim organizacijama za normizaciju i europskim dioničkim organizacijama koje primaju financijsku potporu Unije u okviru Uredbe (EU) br. 1025/2012, donijeti provedbene akte** kojima se propisuju zajedničke specifikacije za zahtjeve utvrđene u člancima 9., 10., **11.a**, 12. i 13. te članku 59. stavku 5. točki (a) ili ispitivanja iz članka 15. stavka 2. ako:

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 203

Prijedlog uredbe

Članak 16. – stavak 1. – podstavak 1.–točka b

Tekst koji je predložila Komisija

(b) Komisija primijeti nepotrebna odlaganja u donošenju zahtjevnih usklađenih normi ili ako smatra da relevantne usklađene norme **nisu dostatne**; ili

Izmjena

(b) Komisija primijeti nepotrebna odlaganja u donošenju zahtjevnih usklađenih normi, **odnosno prekoračenje rokova utvrđenih za organizaciju za normizaciju u zahtjevu za normizaciju**, ili ako **opravdano** smatra da relevantne usklađene norme **ne ispunjavaju u dovoljnoj mjeri kriterije opisane u zahtjevu za normizaciju**; ili

Amandman 204

Prijedlog uredbe

Članak 16. – stavak 3.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

3a. Komisija aktivno podupire industriju Unije i jača njezinu prisutnost u međunarodnim organizacijama za normizaciju nastojanjem da se postigne najveća moguća usklađenost između međunarodnih i europskih normi te promicanjem opće primjene europskih normi izvan Unije.

Amandman 205

Prijedlog uredbe

Članak 17. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. Prije stavljanja baterije na tržište ili u uporabu proizvođač ili njegov ovlašten zastupnik osigurava provođenje ocjenjivanja sukladnosti proizvoda sa zahtjevima iz poglavlja II. i III. ove Uredbe.

Izmjena

1. Prije stavljanja baterije na tržište ili u uporabu proizvođač ili njegov ovlašten zastupnik osigurava provođenje ocjenjivanja sukladnosti proizvoda sa zahtjevima iz poglavlja II. i III. **i članka 39.** ove Uredbe.

Amandman 206

Prijedlog uredbe

Članak 17. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

2. Ocjenjivanje sukladnosti baterija sa zahtjevima utvrđenima u člancima 6., 9., **10.**, 11., **12.**, 13. i 14. provodi se u skladu s postupkom utvrđenim u dijelu A Priloga VIII.

Izmjena

2. Ocjenjivanje sukladnosti baterija sa zahtjevima utvrđenima u člancima 6., 9., 11., 13. i 14. provodi se u skladu s postupkom utvrđenim u dijelu A Priloga VIII.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 207**Prijedlog uredbe****Članak 17. – stavak 3.***Tekst koji je predložila Komisija*

3. Ocjenjivanje sukladnosti baterija sa zahtjevima utvrđenima u člancima 7., 8. i 39. provodi se u skladu s postupkom utvrđenim u dijelu B Priloga VIII.

Izmjena

3. Ocjenjivanje sukladnosti baterija sa zahtjevima utvrđenima u člancima 7., 8., **10., 12.** i 39. provodi se u skladu s postupkom utvrđenim u dijelu B Priloga VIII.

Amandman 208**Prijedlog uredbe****Članak 17. – stavak 5.***Tekst koji je predložila Komisija*

5. Zapisi i prepiska koji se odnose na ocjenjivanje sukladnosti baterija sastavljaju se na službenom jeziku države članice u kojoj prijavljeno tijelo koje provodi postupke ocjenjivanja sukladnosti iz stavaka 1. i 2. ima poslovni nastan ili na jeziku koji to tijelo prihvaća.

Izmjena

5. Zapisi i prepiska koji se odnose na ocjenjivanje sukladnosti baterija sastavljaju se na službenom jeziku **ili jezicima** države članice u kojoj prijavljeno tijelo koje provodi postupke ocjenjivanja sukladnosti iz stavaka 1. i 2. ima poslovni nastan ili na jeziku koji to tijelo prihvaća.

Amandman 209**Prijedlog uredbe****Članak 17. – stavak 5.a (novi)***Tekst koji je predložila Komisija**Izmjena*

5 a. Ovaj se članak primjenjuje 12 mjeseci od datuma kada Komisija objavi popis prijavljenih tijela iz članka 30. stavka 2.

Amandman 210**Prijedlog uredbe****Članak 18. – stavak 1.***Tekst koji je predložila Komisija**Izmjena*

1. EU izjavom o sukladnosti potvrđuje se da je dokazano ispunjenje zahtjeva iz poglavlja II. i III.

1. EU izjavom o sukladnosti potvrđuje se da je dokazano ispunjenje zahtjeva iz poglavlja II. i III. **i članka 39.**

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 211

Prijedlog uredbe

Članak 18. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

2. EU **izjava** o sukladnosti ima strukturu uzorka navedenu u Prilogu IX., sadržava elemente određene u relevantnim modulima iz Priloga VIII. i redovito se ažurira. Prevodi se na jezik ili jezike koje zahtijeva država članica u kojoj je baterija stavljena na tržište ili u uporabu.

Izmjena

2. EU **izjavu** o sukladnosti **može se ispuniti elektronički i ona** ima strukturu uzorka navedenu u Prilogu IX., sadržava elemente određene u relevantnim modulima iz Priloga VIII. i redovito se ažurira. Prevodi se na jezik ili jezike koje zahtijeva država članica u kojoj je baterija stavljena na tržište ili u uporabu **ili je dostupna na tržištu.**

Amandman 212

Prijedlog uredbe

Članak 21. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Države članice Komisiji i ostalim državama članicama prijavljuju tijela za ocjenjivanje sukladnosti koja su ovlaštena za provođenje ocjenjivanja sukladnosti na temelju ove Uredbe.

Izmjena

Države članice Komisiji i ostalim državama članicama prijavljuju tijela za ocjenjivanje sukladnosti koja su ovlaštena za provođenje ocjenjivanja sukladnosti **treće strane** na temelju ove Uredbe.

Amandman 213

Prijedlog uredbe

Članak 23. – stavak 5.

Tekst koji je predložila Komisija

5. Tijelo koje provodi prijavljivanje raspolaže dostatnim brojem stručnog osoblja za pravilnu provedbu svojih zadaća.

Izmjena

5. Tijelo koje provodi prijavljivanje raspolaže dostatnim brojem stručnog osoblja **i dostatnim financijskim sredstvima** za pravilnu provedbu svojih zadaća.

Amandman 214

Prijedlog uredbe

Članak 25. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

3. Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti tijelo je treće strane neovisno u odnosu na bilo kakve poslovne veze i **model** baterije **koji** ocjenjuje, osobito u odnosu na proizvođače baterija, trgovinske partnere proizvođača baterija, dioničke ulagače u postrojenja proizvođača baterija te u odnosu na ostala prijavljena tijela i poslovna udruženja, matična društva i društva kćeri prijavljenih tijela.

Izmjena

3. Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti tijelo je treće strane neovisno u odnosu na bilo kakve poslovne veze i baterije **koje** ocjenjuje, osobito u odnosu na proizvođače baterija, trgovinske partnere proizvođača baterija, dioničke ulagače u postrojenja proizvođača baterija te u odnosu na ostala prijavljena tijela i poslovna udruženja, matična društva i društva kćeri prijavljenih tijela.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 215

Prijedlog uredbe

Članak 25. – stavak 6. – podstavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti u stanju je provoditi sve **aktivnosti** ocjenjivanja sukladnosti iz Priloga VIII. za koje je prijavljeno, bez obzira na to obavlja li te aktivnosti samo tijelo ili se one obavljaju u njegovo ime i pod njegovom odgovornošću.

Izmjena

Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti u stanju je provoditi sve **zadace** ocjenjivanja sukladnosti iz Priloga VIII. za koje je prijavljeno, bez obzira na to obavlja li te aktivnosti samo tijelo ili se one obavljaju u njegovo ime i pod njegovom odgovornošću.

Amandman 216

Prijedlog uredbe

Članak 25. – stavak 6. – podstavak 2. – točka a

Tekst koji je predložila Komisija

(a) internim osobljem s tehničkim znanjem te dostatnim i primjerenim iskustvom za obavljanje **aktivnosti** ocjenjivanja sukladnosti;

Izmjena

(a) internim osobljem s tehničkim znanjem te dostatnim i primjerenim iskustvom za obavljanje **zadaca** ocjenjivanja sukladnosti;

Amandman 217

Prijedlog uredbe

Članak 25. – stavak 6. – podstavak 2. – točka c

Tekst koji je predložila Komisija

(c) odgovarajućim politikama i postupcima za razlikovanje aktivnosti koje provodi kao prijavljeno tijelo i drugih **aktivnosti**;

Izmjena

(c) odgovarajućim politikama i postupcima za razlikovanje aktivnosti koje provodi kao prijavljeno tijelo i drugih **zadaca**;

Amandman 218

Prijedlog uredbe

Članak 25. – stavak 6. – podstavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti u svakom trenutku ima pristup **svoj** ispitnoj opremi ili postrojenjima koja su potrebna za svaki postupak ocjenjivanja sukladnosti i svaki model baterije za koji je prijavljeno.

Izmjena

Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti u svakom trenutku ima pristup **svim informacijama**, ispitnoj opremi ili postrojenjima koja su potrebna za svaki postupak ocjenjivanja sukladnosti i svaki model baterije za koji je prijavljeno.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 219

Prijedlog uredbe

Članak 25. – stavak 7. – točka c

Tekst koji je predložila Komisija

(c) odgovarajuće poznavanje i razumijevanje zahtjeva iz poglavlja II. i III., primjenjivih usklađenih normi iz članka 15. i zajedničkih specifikacija iz članka 16. te relevantnih odredaba zakonodavstva Unije o usklađivanju i nacionalnog zakonodavstva;

Izmjena

(c) odgovarajuće poznavanje i razumijevanje zahtjeva iz poglavlja II. i III. **i članka 39.**, primjenjivih usklađenih normi iz članka 15. i zajedničkih specifikacija iz članka 16. te relevantnih odredaba zakonodavstva Unije o usklađivanju i nacionalnog zakonodavstva;

Amandman 220

Prijedlog uredbe

Članak 25. – stavak 8. – podstavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Zajamčena je nepristranost tijela za ocjenjivanje sukladnosti, njegova najvišeg rukovodstva i osoblja odgovornog za provedbu **aktivnosti** ocjenjivanja sukladnosti.

Izmjena

Zajamčena je nepristranost tijela za ocjenjivanje sukladnosti, njegova najvišeg rukovodstva i osoblja odgovornog za provedbu **zadaca** ocjenjivanja sukladnosti.

Amandman 221

Prijedlog uredbe

Članak 25. – stavak 8. – podstavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Naknada za rad najvišeg rukovodstva i osoblja odgovornog za provedbu **aktivnosti** ocjenjivanja sukladnosti ne ovisi o broju provedenih ocjenjivanja ni o rezultatima tih ocjenjivanja.

Izmjena

Naknada za rad najvišeg rukovodstva i osoblja odgovornog za provedbu **zadaca** ocjenjivanja sukladnosti ne ovisi o broju provedenih ocjenjivanja ni o rezultatima tih ocjenjivanja.

Amandman 222

Prijedlog uredbe

Članak 25. – stavak 10.

Tekst koji je predložila Komisija

10. Osoblje tijela za ocjenjivanje sukladnosti čuva poslovnu tajnu koja se odnosi na sve podatke prikupljene pri provođenju njegovih **aktivnosti** ocjenjivanja sukladnosti u skladu s Prilogom VIII., osim u slučaju kad ih zahtijeva nadležno tijelo države članice u kojoj se provode njegove aktivnosti. Vlasnička su prava zaštićena.

Izmjena

10. Osoblje tijela za ocjenjivanje sukladnosti čuva poslovnu tajnu koja se odnosi na sve podatke prikupljene pri provođenju njegovih **zadaca** ocjenjivanja sukladnosti u skladu s Prilogom VIII., osim u slučaju kad ih zahtijeva nadležno tijelo države članice u kojoj se provode njegove aktivnosti. Vlasnička su prava zaštićena.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 223
Prijedlog uredbe
Članak 25. – stavak 11.

Tekst koji je predložila Komisija

11. Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti sudjeluje u odgovarajućim **aktivnostima** normizacije i aktivnostima koordinacijske skupine prijavljenog tijela osnovane u skladu s člankom 37. ili osigurava da je njegovo osoblje koje provodi ocjenjivanje sukladnosti informirano o tim **aktivnostima** te kao opće smjernice primjenjuje administrativne odluke i dokumente nastale kao rezultat rada te skupine.

Izmjena

11. Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti sudjeluje u odgovarajućim **zadacama** normizacije i aktivnostima koordinacijske skupine prijavljenog tijela osnovane u skladu s člankom 37. ili osigurava da je njegovo osoblje koje provodi ocjenjivanje sukladnosti informirano o tim **zadacama**, te kao opće smjernice primjenjuje administrativne odluke i dokumente nastale kao rezultat rada te skupine.

Amandman 224
Prijedlog uredbe
Članak 28. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

2. Zahtjevu za prijavu prilaže se opis aktivnosti ocjenjivanja sukladnosti, modula za ocjenjivanje sukladnosti utvrđenih u Prilogu VIII. i modela baterije za koji tijelo za ocjenjivanje sukladnosti tvrdi da je nadležno, kao i potvrda o akreditaciji koju je izdalo nacionalno akreditacijsko tijelo i kojom se potvrđuje da tijelo za ocjenjivanje sukladnosti ispunjava zahtjeve iz članka 25.

Izmjena

2. Zahtjevu za prijavu prilaže se opis aktivnosti ocjenjivanja sukladnosti, **jednog ili više** modula za ocjenjivanje sukladnosti utvrđenih u Prilogu VIII. i modela baterije za koji tijelo za ocjenjivanje sukladnosti tvrdi da je nadležno, kao i potvrda o akreditaciji koju je izdalo nacionalno akreditacijsko tijelo i kojom se potvrđuje da tijelo za ocjenjivanje sukladnosti ispunjava zahtjeve iz članka 25.

Amandman 225
Prijedlog uredbe
Članak 32. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. Komisija istražuje sve slučajeve u kojima sumnja ili je upozorena na sumnju u stručnost prijavljenog tijela ili njegovo stalno ispunjavanje preuzetih zahtjeva i obveza.

Izmjena

1. Komisija istražuje sve slučajeve u kojima sumnja ili je upozorena na sumnju, **osobito od strane gospodarskog subjekta ili drugih relevantnih dionika**, u stručnost prijavljenog tijela ili njegovo stalno ispunjavanje preuzetih zahtjeva i obveza.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 226

Prijedlog uredbe

Članak 32. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

3. Komisija osigurava da se sve informacije osjetljive prirode pribavljene tijekom istraga smatraju povjerljivima.

Izmjena

3. Komisija **može zatražiti savjet od objekta Unije za ispitivanje iz članka 68. točke (a)** i osigurava da se sve informacije osjetljive prirode pribavljene tijekom istraga smatraju povjerljivima.

Amandman 227

Prijedlog uredbe

Članak 33. – stavak 2. – podstavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Prijavljeno tijelo **provodi svoje aktivnosti** na razmjeran način, izbjegavajući nepotrebno opterećivanje gospodarskih subjekata i vodeći računa o veličini poduzeća, sektoru u kojem poduzeće posluje, strukturi poduzeća, stupnju složenosti baterije koja se ocjenjuje te masovnom ili serijskom karakteru proizvodnog procesa.

Izmjena

Prijavljeno tijelo **ocjenjuje sukladnost** na razmjeran način, izbjegavajući nepotrebno opterećivanje gospodarskih subjekata, **posebice malih i srednjih poduzeća**, i vodeći računa o veličini poduzeća, sektoru u kojem poduzeće posluje, strukturi poduzeća, stupnju složenosti baterije koja se ocjenjuje te masovnom ili serijskom karakteru proizvodnog procesa.

Amandman 228

Prijedlog uredbe

Članak 33. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

3. Ako prijavljeno tijelo utvrdi da proizvođač ne ispunjava zahtjeve utvrđene u **poglavljima II. i III.**, usklađene norme iz članka 15., zajedničke specifikacije iz članka 16. ili druge tehničke specifikacije, od njega zahtijeva da poduzme odgovarajuće korektivne mjere s obzirom na drugu i konačnu odluku o potvrđivanju, osim ako se nedostaci ne mogu ispraviti, jer tada potvrdu nije moguće izdati.

Izmjena

3. Ako prijavljeno tijelo utvrdi da proizvođač ne ispunjava zahtjeve utvrđene u **poglavlju II. ili III. ili u članku 39.**, usklađene norme iz članka 15., zajedničke specifikacije iz članka 16. ili druge tehničke specifikacije, od njega zahtijeva da poduzme odgovarajuće korektivne mjere s obzirom na drugu i konačnu odluku o potvrđivanju, osim ako se nedostaci ne mogu ispraviti, jer tada potvrdu nije moguće izdati.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 229
Prijedlog uredbe
Članak 35. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

2. Prijavljeno tijelo drugim **prijavljenim** tijelima koja provode slične aktivnosti ocjenjivanja sukladnosti kojima su obuhvaćene iste baterije dostavlja relevantne informacije o pitanjima u vezi s negativnim i, na zahtjev, pozitivnim rezultatima ocjenjivanja sukladnosti.

Izmjena

2. Prijavljeno tijelo drugim tijelima **prijavljenima u skladu s ovom Uredbom** koja provode slične aktivnosti ocjenjivanja sukladnosti kojima su obuhvaćene iste baterije dostavlja relevantne informacije o pitanjima u vezi s negativnim i, na zahtjev, pozitivnim rezultatima ocjenjivanja sukladnosti.

Amandman 230
Prijedlog uredbe
Članak 36. – naslov

Tekst koji je predložila Komisija

Razmjena iskustva

Izmjena

Razmjena iskustva **i dobrih primjera iz prakse**

Amandman 231
Prijedlog uredbe
Članak 36. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Komisija organizira razmjenu iskustava među nacionalnim tijelima država članica koja su odgovorna za politiku prijavljivanja.

Izmjena

Komisija organizira razmjenu iskustava **i dobrih primjera iz prakse** među nacionalnim tijelima država članica koja su odgovorna za politiku prijavljivanja.

Amandman 232
Prijedlog uredbe
Članak 37. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Komisija osigurava odgovarajuću koordinaciju i suradnju između **prijavljenih** tijela te pravilno upravljanje u obliku sektorske skupine ili skupina prijavljenih tijela.

Izmjena

Komisija osigurava odgovarajuću koordinaciju i suradnju između tijela **prijavljenih u skladu s ovom Uredbom** te pravilno upravljanje u obliku sektorske skupine, odnosno skupina prijavljenih tijela.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 233

Prijedlog uredbe

Članak 38. – stavak 1. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

1. **Pri stavljanju** baterije na tržište ili u uporabu, među ostalim u proizvođačeve vlastite svrhe, proizvođači osiguravaju da je baterija:

Izmjena

1. **Za sve** baterije **koje se stavljaju** na tržište **Unije** ili u uporabu **u Uniji**, među ostalim u proizvođačeve vlastite svrhe, proizvođači osiguravaju da je baterija:

Amandman 234

Prijedlog uredbe

Članak 38. – stavak 4. – podstavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Međutim, ako se jednom korisniku istodobno dostavlja nekoliko baterija, uz predmetnu **seriju ili** pošiljku može se priložiti jedan primjerak EU izjave o sukladnosti.

Izmjena

Međutim, ako se jednom korisniku istodobno dostavlja nekoliko baterija, uz predmetnu pošiljku može se priložiti jedan primjerak EU izjave o sukladnosti.

Amandman 235

Prijedlog uredbe

Članak 38. – stavak 8.

Tekst koji je predložila Komisija

8. Proizvođači na ambalaži baterije navode svoje ime, registrirano trgovačko ime ili registriran trgovački znak te poštansku i internetsku adresu na kojoj su dostupni. U poštanskoj adresi navodi se jedinstveno mjesto na kojem je proizvođač dostupan. Takve informacije moraju biti na jeziku koji krajnji korisnici i tijela za nadzor tržišta bez poteškoća razumiju te moraju biti jasne, razumljive i čitljive.

Izmjena

8. Proizvođači na ambalaži baterije navode svoje ime, registrirano trgovačko ime ili registriran trgovački znak te **telefonski broj**, poštansku **adresu, adresu e-pošte** i internetsku adresu na kojoj su dostupni. U poštanskoj adresi navodi se jedinstveno mjesto na kojem je proizvođač dostupan. Takve informacije moraju biti na jeziku koji krajnji korisnici i tijela za nadzor tržišta bez poteškoća razumiju te moraju biti jasne, razumljive i čitljive.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 236
Prijedlog uredbe
Članak 38. – stavak 11.

Tekst koji je predložila Komisija

11. Proizvođači koji smatraju ili imaju razloga vjerovati da određena baterija koju su stavili na tržište ili u uporabu nije u skladu sa zahtjevima utvrđenima u poglavljima II. i III. odmah poduzimaju potrebne korektivne mjere kako bi se ta baterija uskladila ili po potrebi povukla s tržišta ili opozvala. Nadalje, ako baterija predstavlja rizik, proizvođači o tome odmah obavješćuju nacionalno tijelo u državi članici u kojoj su bateriju stavili na raspolaganje na tržištu, te navode pojedinosti, osobito o neusklađenosti i o svim poduzetim korektivnim mjerama.

Izmjena

11. Proizvođači koji smatraju ili imaju razloga vjerovati da određena baterija koju su stavili na tržište ili u uporabu nije u skladu sa zahtjevima utvrđenima u poglavljima II. i III. odmah poduzimaju potrebne korektivne mjere kako bi se ta baterija uskladila ili po potrebi povukla s tržišta ili opozvala. Nadalje, ako **smatraju ili imaju razloga vjerovati da** baterija predstavlja rizik, proizvođači o tome odmah obavješćuju nacionalno tijelo u državi članici u kojoj su bateriju stavili na raspolaganje na tržištu, te navode pojedinosti, osobito o neusklađenosti i o svim poduzetim korektivnim mjerama.

(Horizontalna izmjena: izmjena „ako smatraju ili imaju razloga vjerovati da baterija predstavlja rizik” odnosi se na cijeli tekst. Ako bude prihvaćena, bit će potrebno unijeti odgovarajuće promjene u cijelom tekstu.

Amandman 237
Prijedlog uredbe
Članak 39. – naslov

Tekst koji je predložila Komisija

Obveza gospodarskih subjekata koji na tržište stavljaju **punjive industrijske baterije i baterije za električna vozila s unutarnjom pohranom i kapacitetom većim od 2 kWh** da **utvrde politike dužne pažnje** u lancu **opskrbe**

Izmjena

Obveza gospodarskih subjekata koji na tržište stavljaju baterije da **provedu dužnu pažnju** u lancu **vrijednosti**

Amandman 238
Prijedlog uredbe
Članak 39. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. Počevši od [12 mjeseci nakon stupanja Uredbe na snagu] gospodarski subjekt koji na tržište stavlja **punjive industrijske baterije i baterije za električna vozila s unutarnjom pohranom i kapacitetom većim od 2 kWh** mora ispunjavati obveze dužne pažnje u lancu **opskrbe** iz stavaka od 2. do 5. ovog članka i čuvati dokumentaciju koja dokazuje ispunjavanje tih obveza, uključujući rezultate provjere treće strane koju provode prijavljena tijela.

Izmjena

1. Počevši od [12 mjeseci nakon stupanja Uredbe na snagu] gospodarski subjekt koji na tržište stavlja baterije mora ispunjavati obveze dužne pažnje u lancu **vrijednosti** iz stavaka od 2. do 5. ovog članka i čuvati dokumentaciju koja dokazuje ispunjavanje tih obveza, uključujući rezultate provjere treće strane koju provode prijavljena tijela.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 239

Prijedlog uredbe

Članak 39. – stavak 2. – točka a

Tekst koji je predložila Komisija

- (a) donosi politiku društva o lancu **opskrbe** sirovinama iz Priloga X. točke 1. te je jasno priopćava dobavljačima i javnosti;

Izmjena

- (a) donosi politiku **dužne pažnje** društva o lancu **vrijednosti baterija među ostalim o** sirovinama iz Priloga X. točke 1. te je jasno priopćava dobavljačima i javnosti, **kao i o povezanim kategorijama socijalnih i okolišnih rizika iz Priloga X. točke 2.**;

Amandman 240

Prijedlog uredbe

Članak 39. – stavak 2. – točka b

Tekst koji je predložila Komisija

- (b) u svoju politiku lanca **opskrbe** ugrađuje norme koje su u skladu s normama **utvrđenima u politici uzornog lanca opskrbe iz Priloga II. Smjernicama OECD-a** o dužnoj pažnji;

Izmjena

- (b) u svoju politiku lanca **vrijednosti** ugrađuje norme koje su u skladu s **međunarodno priznatim** normama o dužnoj pažnji **utvrđenima u Prilogu X. točki 3.a.**;

Amandman 241

Prijedlog uredbe

Članak 39. – stavak 2. – točka c

Tekst koji je predložila Komisija

- (c) ustrojava svoje unutarnje sustave upravljanja kao potporu dužnoj pažnji u lancu **opskrbe** tako što rukovodećem osoblju dodjeljuje odgovornost za nadgledanje postupanja s dužnom pažnjom u lancu **opskrbe** te za vođenje evidencije o tim sustavima na najmanje pet godina;

Izmjena

- (c) ustrojava svoje unutarnje sustave upravljanja kao potporu dužnoj pažnji u lancu **vrijednosti** tako što rukovodećem osoblju dodjeljuje odgovornost za nadgledanje postupanja s dužnom pažnjom u lancu **vrijednosti** te za vođenje evidencije o tim sustavima na najmanje pet godina;

Amandman 242

Prijedlog uredbe

Članak 39. – stavak 2. – točka d – podstavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

- (d) uspostavlja i vodi sustav kontrola i transparentnosti za lanac **opskrbe**, uključujući lanac nadzora, sustav sljedivosti **ili identifikaciju** dionika na početku lanca **opskrbe**.

Izmjena

- (d) uspostavlja i vodi sustav kontrola i transparentnosti za lanac **vrijednosti**, uključujući lanac nadzora ili sustav sljedivosti, **uz utvrđivanje** dionika na početku lanca **vrijednosti**.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 243

Prijedlog uredbe

Članak 39. – stavak 2. – točka d – podstavak 2 – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

Taj se sustav potkrepljuje dokumentacijom koja sadržava sljedeće informacije:

Izmjena

Taj se sustav potkrepljuje dokumentacijom koja sadržava **barem** sljedeće informacije:

Amandman 244

Prijedlog uredbe

Članak 39. – stavak 2. – točka d – podstavak 2 – podtočka iii.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(iii a) ako sirovina potječe iz visokorizičnog područja, dodatne informacije u skladu s posebnim preporukama za gospodarske subjekte s početka lanca opskrbe, kao što je navedeno u Smjernicama OECD-a o dužnoj pažnji, kada je to relevantno, kao što su rudnik podrijetla, lokacija na kojoj se sirovine pročišćuju, na kojoj se njima trguje i na kojoj se obrađuju te na kojoj su plaćeni porezi, pristojbe i naknade za pristup;

Amandman 245

Prijedlog uredbe

Članak 39. – stavak 2. – točka d – podstavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

Zahtjevi utvrđeni u točki (d) mogu se provoditi sudjelovanjem u programima koje predvodi industrija;

Izmjena

Ne dovodeći u pitanje pojedinačnu odgovornost gospodarskih subjekata za njihove postupke dužne pažnje, zahtjevi utvrđeni u točki (d) mogu se provoditi u suradnji s drugim dionicima, uključujući sudjelovanjem u programima koje predvodi industrija na temelju ove Uredbe.

Amandman 246

Prijedlog uredbe

Članak 39. – stavak 2. – točka e

Tekst koji je predložila Komisija

(e) ugrađuje svoju politiku lanca **opskrbe** u ugovore i sporazume s dobavljačima, uključujući mjere upravljanja rizikom;

Izmjena

(e) ugrađuje svoju politiku lanca **vrijednosti** u ugovore i sporazume s dobavljačima, uključujući mjere upravljanja rizikom;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 247

Prijedlog uredbe

Članak 39. – stavak 2. – točka f

Tekst koji je predložila Komisija

(f) uspostavlja mehanizam za pritužbe kao mehanizam ranog upozoravanja na rizik ili **takav mehanizam** osigurava dogovorima o suradnji s drugim gospodarskim subjektima ili organizacijama ili olakšavanjem obraćanja vanjskom stručnjaku ili tijelu kao što je ombudsman.

Izmjena

(f) uspostavlja mehanizam za pritužbe kao mehanizam ranog upozoravanja na rizik **i sanacijski mehanizam u skladu s Vodećim načelima UN-a o poslovanju i ljudskim pravima** ili **takve mehanizme** osigurava dogovorima o suradnji s drugim gospodarskim subjektima ili organizacijama ili olakšavanjem obraćanja vanjskom stručnjaku ili tijelu kao što je ombudsman. **Takvim mehanizmima uzimaju se u obzir kriteriji mehanizama za pritužbe navedeni u Vodećim načelima UN-a o poslovanju i ljudskim pravima.**

Amandman 248

Prijedlog uredbe

Članak 39. – stavak 3. – podstavak 1.– točka a

Tekst koji je predložila Komisija

(a) utvrđuje i procjenjuje **štetne učinke** u svojem lancu **opskrbe povezane** s kategorijama rizika **navedenima** u Prilogu X. točki 2. na temelju informacija dostavljenih u skladu sa stavkom 2. s obzirom na norme svoje politike lanca opskrbe;

Izmjena

(a) utvrđuje i procjenjuje **rizik od štetnih učinaka** u svojem lancu **vrijednosti povezanih** s kategorijama rizika, **uključujući one navedene** u Prilogu X. točki 2. na temelju informacija dostavljenih u skladu sa stavkom 2., **kao i svih dodatnih relevantnih informacija koje su javno dostupne ili ih dostavljaju treće strane**, s obzirom na norme svoje politike lanca vrijednosti;

Amandman 249

Prijedlog uredbe

Članak 39. – stavak 3. – točka 1. – podtočka b – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

(b) kao odgovor na utvrđene rizike provodi strategiju koja je osmišljena tako da spriječi **ili** ublaži štetne posljedice tako što se:

Izmjena

(b) kao odgovor na utvrđene rizike provodi strategiju koja je osmišljena tako da spriječi, **riješiti ili** ublaži štetne posljedice tako što se:

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 250

Prijedlog uredbe

Članak 39. – stavak 3. – podstavak 1. – točka b – podtočka i.

Tekst koji je predložila Komisija

i. o nalazima procjene rizika u lancu **opskrbe** izvješćuje rukovodeće osoblje imenovano u tu svrhu;

Izmjena

i. o nalazima procjene rizika u lancu **vrijednosti** izvješćuje rukovodeće osoblje imenovano u tu svrhu;

Amandman 251

Prijedlog uredbe

Članak 39. – stavak 3. – podstavak 1. – točka b – podtočka ii.

Tekst koji je predložila Komisija

ii. donose mjere upravljanja rizikom usklađene s **Prilogom II. Smjernicama OECD-a o dužnoj pažnji**, s obzirom na njihovu sposobnost da utječu te, prema potrebi, poduzimaju korake da se izvrši pritisak na **dobavljače** koji mogu najdjelotvornije spriječiti ili ublažiti utvrđeni rizik;

Izmjena

ii. donose mjere upravljanja rizikom usklađene s **međunarodno priznatim normama dužne pažnje iz Priloga X. točke 3.a**, s obzirom na njihovu sposobnost da utječu te, prema potrebi, poduzimaju korake da se izvrši pritisak na **poslovne odnose** koji mogu najdjelotvornije spriječiti ili ublažiti utvrđeni rizik;

Amandman 252

Prijedlog uredbe

Članak 39. – stavak 3. – podstavak 1. – točka b – podtočka iii.

Tekst koji je predložila Komisija

iii. provodi plan upravljanja rizicima, prati i bilježi uspješnost napora za ublažavanje rizika, o tome izvješćuje rukovodeće osoblje imenovano u tu svrhu te razmatra mogućnost suspenzije ili prestanka suradnje s **dobavljačem** nakon neuspjelih pokušaja ublažavanja rizika na temelju relevantnih ugovornih aranžmana u skladu s odredbama od drugog podstavka do stavka 2.;

Izmjena

iii. provodi plan upravljanja rizicima, prati i bilježi uspješnost napora za ublažavanje rizika, o tome izvješćuje rukovodeće osoblje imenovano u tu svrhu te razmatra mogućnost suspenzije ili prestanka suradnje **u obliku poslovnog odnosa** nakon neuspjelih pokušaja ublažavanja rizika na temelju relevantnih ugovornih aranžmana u skladu s odredbama od drugog podstavka do stavka 2.;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 253

Prijedlog uredbe

Članak 39. – stavak 3. – podstavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Ako gospodarski subjekt iz stavka 1. radi na ublažavanju rizika dok nastavlja s trgovinom ili je privremeno suspendira, savjetuje se s **dobavljačima** i predmetnim dionicima, među ostalim s tijelima lokalne i središnje državne uprave, međunarodnim organizacijama ili organizacijama civilnog društva i pogođenim **trećim stranama** te s njima dogovara strategiju mjerljivog ublažavanja rizika u planu upravljanja rizicima.

Izmjena

Ako gospodarski subjekt iz stavka 1. radi na ublažavanju rizika dok nastavlja s trgovinom ili je privremeno suspendira, savjetuje se s **poslovnim partnerima** i predmetnim dionicima, među ostalim s tijelima lokalne i središnje državne uprave, međunarodnim organizacijama ili organizacijama civilnog društva i potencijalno pogođenim **zajednicama** te s njima dogovara strategiju mjerljivog ublažavanja rizika u planu upravljanja rizicima.

Amandman 254

Prijedlog uredbe

Članak 39. – stavak 3. – podstavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

Gospodarski subjekt iz stavka 1. utvrđuje i procjenjuje vjerojatnost štetnih učinaka u kategorijama rizika navedenima u Prilogu X. točki 2. u svojem lancu **opskrbe na temelju raspoloživih** izvješća o provjeri treće strane koju je obavilo prijavljeno tijelo u pogledu **dobavljača** u tom lancu te, prema potrebi, procjenjivanjem svojih praksi dužne pažnje. Ta izvješća o provjeri izrađuju se u skladu sa stavkom 4. prvim podstavkom. **U nedostatku takvih izvješća o provjeri treće strane u pogledu dobavljača gospodarski subjekt iz stavka 1. utvrđuje i procjenjuje rizike u svojem lancu opskrbe u okviru svojih sustava upravljanja rizicima. U tom slučaju gospodarski subjekti iz stavka 1. preko prijavljenog tijela provode provjere treće strane nad vlastitom dužnom pažnjom u lancu opskrbe u skladu sa stavkom 4. prvim podstavkom.**

Izmjena

Gospodarski subjekt iz stavka 1. utvrđuje i procjenjuje vjerojatnost štetnih učinaka u kategorijama rizika navedenima u Prilogu X. točki 2. u svojem lancu **vrijednosti**. **Gospodarski subjekt iz stavka 1. utvrđuje i procjenjuje rizike u svojem lancu vrijednosti u okviru svojih sustava upravljanja rizicima. U tom slučaju gospodarski subjekti iz stavka 1. preko prijavljenog tijela provode provjere treće strane nad vlastitom dužnom pažnjom u vezi s lancem u skladu sa stavkom 4. prvim podstavkom. Gospodarski subjekt također može upotrijebiti raspoloživa** izvješća o provjeri treće strane koju je obavilo prijavljeno tijelo u pogledu **poslovnih odnosa** u tom lancu te, prema potrebi, procjenjivanjem svojih praksi dužne pažnje. Ta izvješća o provjeri izrađuju se u skladu sa stavkom 4. prvim podstavkom.

Amandman 255

Prijedlog uredbe

Članak 39. – stavak 3.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

3a. Države članice osiguravaju uspostavljanje sustava odgovornosti u okviru kojeg gospodarski subjekti mogu, u skladu s nacionalnim pravom, odgovarati i otkloniti štetu nastalu potencijalnim ili stvarnim štetnim utjecajima na ljudska prava, okoliš ili dobro upravljanje koju su ona, ili trgovačka društva pod njihovom kontrolom, uzrokovala ili kojoj su pridonijela činom ili propustom.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 256

Prijedlog uredbe

Članak 39. – stavak 4. – podstavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

4. **Politike** dužne pažnje u lancu **opskrbe** gospodarskog subjekta iz stavka 1. provjerava prijavljeno tijelo („provjera treće strane”).

Izmjena

4. **Politiku i prakse** dužne pažnje u lancu **vrijednosti** gospodarskog subjekta iz stavka 1. provjerava prijavljeno tijelo („provjera treće strane”).

Amandman 257

Prijedlog uredbe

Članak 39. – stavak 4. – podstavak 2.– točka a

Tekst koji je predložila Komisija

(a) njezino područje primjene obuhvaća sve aktivnosti, postupke i sustave koje gospodarski subjekti upotrebljavaju za provedbu zahtjeva u pogledu dužne pažnje u lancu **opskrbe** u skladu sa stavicima 2., 3. i 5.;

Izmjena

(a) njezino područje primjene obuhvaća sve aktivnosti, postupke i sustave koje gospodarski subjekti upotrebljavaju za provedbu zahtjeva u pogledu dužne pažnje u lancu **vrijednosti** u skladu sa stavicima 2., 3. i 5.

Amandman 258

Prijedlog uredbe

Članak 39. – stavak 4. – podstavak 2. – točka b

Tekst koji je predložila Komisija

(b) cilj joj je utvrđivanje sukladnosti praksi dužne pažnje u lancu **opskrbe** gospodarskih subjekata koji stavljaju baterije na tržište u skladu sa stavicima 2., 3. i 5.;

Izmjena

(b) cilj joj je utvrđivanje sukladnosti praksi dužne pažnje u lancu **vrijednosti** gospodarskih subjekata koji stavljaju baterije na tržište u skladu sa stavicima 2., 3. i 5. **te, prema potrebi, izvršavanje provjera poduzeća i prikupljanje informacija od dionika;**

Amandman 259

Prijedlog uredbe

Članak 39. – stavak 4. – podstavak 2. – točka c

Tekst koji je predložila Komisija

(c) gospodarskim subjektima koji stavljaju baterije na tržište daje preporuke o poboljšanju njihovih praksi dužne pažnje u lancu **opskrbe**;

Izmjena

(c) gospodarskim subjektima koji stavljaju baterije na tržište daje preporuke o poboljšanju njihovih praksi dužne pažnje u lancu **vrijednosti**;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 260

Prijedlog uredbe

Članak 39. – stavak 5.

Tekst koji je predložila Komisija

5. Gospodarski subjekt iz stavka 1. tijelima za nadzor tržišta država članica na zahtjev stavlja na raspolaganje izvješća o svakoj provjeri treće strane u skladu sa stavkom 4. ili dokaz o usklađenosti s programom dužne pažnje u lancu **opskrbe** koji je Komisija priznala u skladu s člankom 72.

Izmjena

5. Gospodarski subjekt iz stavka 1. tijelima za nadzor tržišta država članica na zahtjev stavlja na raspolaganje izvješća o svakoj provjeri treće strane u skladu sa stavkom 4. ili dokaz o usklađenosti s programom dužne pažnje u lancu **vrijednosti** koji je Komisija priznala u skladu s člankom 72.

Amandman 261

Prijedlog uredbe

Članak 39. – stavak 6. – podstavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

6. Gospodarski subjekt iz stavka 1. svojim kupcima koji ga neposredno slijede u lancu opskrbe stavlja na raspolaganje sve informacije koje je pribavio i održavao u skladu sa svojim politikama dužne pažnje u lancu **opskrbe** poštujući poslovnu tajnu i druge interese koji se odnose na konkurentnost.

Izmjena

6. Gospodarski subjekt iz stavka 1. svojim kupcima koji ga neposredno slijede u lancu opskrbe stavlja na raspolaganje sve informacije koje je pribavio i održavao u skladu sa svojim politikama dužne pažnje u lancu **vrijednosti** poštujući poslovnu tajnu i druge interese koji se odnose na konkurentnost.

Amandman 262

Prijedlog uredbe

Članak 39. – stavak 6. – podstavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Gospodarski subjekt iz stavka 1. jednom godišnje javno izvješćuje, što je šire moguće, među ostalim putem interneta, o svojim politikama dužne pažnje u lancu **opskrbe**. To izvješće sadržava korake koje je taj gospodarski subjekt poduzeo radi ispunjavanja zahtjeva iz stavaka 2. i 3., uključujući nalaze o znatnim štetnim učincima u kategorijama rizika navedenima u Prilogu X. točki 2. i način njihova otklanjanja, kao i sažeto izvješće o provjerama treće strane u skladu s točkom 4., uključujući ime prijavljenog tijela, poštujući poslovnu tajnu i druge interese koji se odnose na konkurentnost.

Izmjena

Gospodarski subjekt iz stavka 1. jednom godišnje javno izvješćuje, što je šire moguće, među ostalim putem interneta, o svojim politikama dužne pažnje u lancu **vrijednosti s obzirom na sirovine sadržane u svakom modelu baterije stavljenom na tržište**. To izvješće sadržava korake koje je taj gospodarski subjekt poduzeo radi ispunjavanja zahtjeva iz stavaka 2. i 3., prikazane na način koji krajnji korisnik može lako razumjeti i koji omogućuje jasno utvrđivanje modela baterija o kojima je riječ, uključujući nalaze o znatnim štetnim učincima u kategorijama rizika navedenima u Prilogu X. točki 2. i način njihova otklanjanja, kao i sažeto izvješće o provjerama treće strane u skladu s točkom 4., uključujući ime prijavljenog tijela, poštujući poslovnu tajnu i druge interese koji se odnose na konkurentnost.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 263**Prijedlog uredbe****Članak 39. – stavak 7.***Tekst koji je predložila Komisija*

7. Komisija izrađuje smjernice u pogledu primjene zahtjeva za dužnu pažnju definiranih u stavcima 2. i 3. ovog članka u pogledu rizika za društvo i okoliš iz Priloga X. točke 2., a posebno u skladu s međunarodnim instrumentima iz Priloga X. **točke 3.**

Izmjena

7. Komisija izrađuje smjernice u pogledu primjene zahtjeva za dužnu pažnju definiranih u stavcima 2. i 3. ovog članka u pogledu rizika za društvo i okoliš iz Priloga X. točke 2., a posebno u skladu s međunarodnim instrumentima iz Priloga X. **točaka 3. i 3.a.**

Amandman 264**Prijedlog uredbe****Članak 39. – stavak 7.a (novi)***Tekst koji je predložila Komisija**Izmjena*

7 a. Države članice pružaju posebnu tehničku pomoć gospodarskim subjektima, posebno malim i srednjim poduzetima, u svrhu usklađenosti sa zahtjevima dužne pažnje u lancu vrijednosti utvrđenima u ovom članku. Državama članicama u pružanju takve tehničke pomoći mogu pomagati njihovi nacionalni centri kompetentnosti za baterije uspostavljeni u skladu s člankom 68.b.

Amandman 265**Prijedlog uredbe****Članak 39. – stavak 7.b (novi)***Tekst koji je predložila Komisija**Izmjena*

7b. Kako bi se državama članicama omogućilo da osiguraju usklađenost s ovom Uredbom u skladu s člankom 69., države članice odgovorne su za provedbu odgovarajućih provjera.

Provjere iz prvog podstavka provode se uz pristup koji se temelji na riziku, među ostalim i u slučajevima u kojima nadležno tijelo raspolaže relevantnim informacijama, kao što su one na temelju opravdane zabrinutosti trećih strana, u pogledu usklađenosti gospodarskog subjekta s ovom Uredbom.

Provjere iz prvog podstavka uključuju terenske inspekcije, među ostalim u prostorijama gospodarskog subjekta.

Gospodarski subjekti pružaju svu potrebnu pomoć kako bi se olakšala provedba provjera iz prvog podstavka, osobito u pogledu pristupa prostorijama i predočavanja dokumentacije i evidencije.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Kako bi se osigurala jasnoća zadaća i dosljednost djelovanja među nadležnim tijelima država članica, Komisija priprema smjernice s detaljnim opisom koraka koje trebaju slijediti nadležna tijela država članica koja provode provjere iz prvog podstavka. Te smjernice prema potrebi uključuju predložene dokumente kojima se olakšava provedba ove Uredbe.

Država članica vodi evidenciju o provjerama iz prvog podstavka, posebno navodeći prirodu i rezultate takvih provjera, kao i evidenciju o svim obavijestima o korektivnim mjerama izdanim u skladu s člankom 69.

Amandman 266

Prijedlog uredbe

Članak 39. – stavak 8. – točka aa (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(aa) izmjenjivanja popisa međunarodnih instrumenata u Prilogu X. u skladu s napretkom postignutim u okviru relevantnih međunarodnih foruma;

Amandman 267

Prijedlog uredbe

Članak 39. – stavak 8. – točka b

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

*(b) izmjenjivanja obveza gospodarskog subjekta iz stavka 1. koje su utvrđene stavcima od 2. do 4. s obzirom na izmjene Uredbe (EU) 2017/821 i **promjene preporuka** u pogledu dužne pažnje danih u Prilogu I. **Smjernicama OECD-a o dužnoj pažnji**.*

*(b) izmjenjivanja obveza gospodarskog subjekta iz stavka 1. koje su utvrđene stavcima od 2. do 4. s obzirom na izmjene Uredbe (EU) 2017/821 i **izmjenjivanja popisa međunarodno priznatih instrumenata** u pogledu dužne pažnje danih u Prilogu X. **točki 3.a**.*

Amandman 268

Prijedlog uredbe

Članak 39. – stavak 8. – točka ba (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

*(ba) **izrade i izmjenjivanja popisa visokorizičnih područja** uzimajući u obzir **Smjernice OECD-a o dužnoj pažnji**.*

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 269

Prijedlog uredbe

Članak 39. – stavak 8.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

8a. Ako se u budućnosti donese zakonodavstvo Unije kojim se utvrđuju opća pravila o održivom korporativnom upravljanju i korporativnoj dužnoj pažnji, odredbe utvrđene u stavcima od 2. do 5. ovog članka i Prilogu X. smatraju se dopunom tom budućem zakonodavstvu Unije.

U roku od šest mjeseci od stupanja na snagu budućeg zakonodavstva Unije kojim se utvrđuju opća pravila o održivom korporativnom upravljanju i korporativnoj dužnoj pažnji, Komisija procjenjuje je li uslijed tog novog zakonodavstva Unije potrebno izmijeniti stavke od 2. do 5. ovog članka ili Prilog X. te prema potrebi donosi delegirani akt u skladu s člankom 73. radi odgovarajuće izmjene tih odredaba.

Tim se delegiranim aktom ne dovode u pitanje obveze utvrđene u stavcima od 2. do 5. ovog članka ili Prilogu X. koje se odnose na gospodarske subjekte koji stavljaju baterije na tržište. Sve dodatne obveze u pogledu dužne pažnje primjenjive na gospodarske subjekte i utvrđene tim delegiranim aktom moraju biti takve da se njima osigurava barem jednaka razina zaštite kao u ovoj Uredbi te da se pritom ne stvara nepotrebno administrativno opterećenje.

Amandman 270

Prijedlog uredbe

Članak 40. – stavak 4. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

4. Ovlašteni zastupnik obavlja zadaće navedene u ovlaštenju koje mu je dao proizvođač. Ovlašteni zastupnik nadležnom tijelu na zahtjev dostavlja presliku ovlaštenja. Tim se ovlaštenjem omogućava ovlaštenom zastupniku najmanje da obavlja sljedeće aktivnosti:

4. Ovlašteni zastupnik obavlja zadaće navedene u ovlaštenju koje mu je dao proizvođač. Ovlašteni zastupnik **ima odgovarajuća financijska i organizacijska sredstva za obavljanje zadaća navedenih u ovlaštenju. Ovlašteni zastupnik** nadležnom tijelu na zahtjev dostavlja presliku ovlaštenja **na jeziku Unije koji određuje nadležno tijelo.** Tim se ovlaštenjem omogućava ovlaštenom zastupniku najmanje da obavlja sljedeće aktivnosti:

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 271
Prijedlog uredbe
Članak 40. – stavak 4.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

4a. Ako smatraju ili imaju razloga vjerovati da baterija predstavlja rizik, ovlaštene predstavnici bez odgode o tome obavješćuju tijelo nadležno za nadzor tržišta.

Amandman 272
Prijedlog uredbe
Članak 41. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1. Uvoznici stavljaju na tržište ili u uporabu samo baterije koje ispunjavaju zahtjeve iz poglavlja II. i III.

1. Uvoznici stavljaju na tržište ili u uporabu samo baterije koje ispunjavaju zahtjeve iz poglavlja II. i III. **i članka 39.**

Amandman 273
Prijedlog uredbe
Članak 41. – stavak 2. – podstavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Ako uvoznik smatra ili ima razloga vjerovati da baterija nije sukladna sa zahtjevima iz poglavlja II. i III., ne smije ju staviti na tržište ni u uporabu sve dok se ne osigura njezina sukladnost. Nadalje, ako baterija predstavlja rizik, uvoznik o tome obavješćuje proizvođača i tijela za nadzor tržišta.

Ako uvoznik smatra ili ima razloga vjerovati da baterija nije sukladna sa zahtjevima iz poglavlja II. i III. **i članka 39.** ne smije ju staviti na tržište ni u uporabu sve dok se ne osigura njezina sukladnost. Nadalje, ako **smatra ili ima razloga vjerovati da** baterija predstavlja rizik, uvoznik o tome **odmah** obavješćuje proizvođača i tijela za nadzor tržišta.

Amandman 274
Prijedlog uredbe
Članak 41. – stavak 6.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

6. Kada se to smatra prikladnim s obzirom na rizike koje baterija predstavlja, uvoznici s ciljem zaštite zdravlja ljudi i sigurnosti potrošača provode ispitivanja uzoraka baterija koje se stavljaju na tržište, istražuju i prema potrebi vode knjigu pritužbi o nesukladnim i opozvanim baterijama te o tom praćenju obavješćuju distributere.

6. Kada se to smatra prikladnim s obzirom na rizike koje baterija predstavlja, uvoznici s ciljem zaštite zdravlja ljudi, **okoliša** i sigurnosti potrošača provode ispitivanja uzoraka baterija koje se stavljaju na tržište, istražuju i prema potrebi vode knjigu pritužbi o nesukladnim i opozvanim baterijama te o tom praćenju obavješćuju distributere.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 275**Prijedlog uredbe****Članak 41. – stavak 7.***Tekst koji je predložila Komisija*

7. Uvoznici koji smatraju ili imaju razloga vjerovati da određena baterija koju su stavili na tržište ili u uporabu nije sukladna sa zahtjevima iz poglavlja II. i III. odmah poduzimaju potrebne korektivne mjere kako bi se osigurala sukladnost te baterije ili kako bi se baterija prema potrebi povukla s tržišta ili opozvala. Nadalje, ako baterija predstavlja rizik, uvoznici o tome odmah obavješćuju nacionalno tijelo u državi članici u kojoj su bateriju stavili na raspolaganje na tržištu i navode pojedinosti, posebno o neusklađenosti i o svim poduzetim korektivnim mjerama.

Izmjena

7. Uvoznici koji smatraju ili imaju razloga vjerovati da određena baterija koju su stavili na tržište ili u uporabu nije sukladna sa zahtjevima iz poglavlja II. i III. **i članka 39.** odmah poduzimaju potrebne korektivne mjere kako bi se osigurala sukladnost te baterije ili kako bi se baterija prema potrebi povukla s tržišta ili opozvala. Nadalje, ako **smatraju ili imaju razloga vjerovati da** baterija predstavlja rizik, uvoznici o tome odmah obavješćuju nacionalno tijelo u državi članici u kojoj su bateriju stavili na raspolaganje na tržištu i navode pojedinosti, posebno o neusklađenosti i o svim poduzetim korektivnim mjerama.

Amandman 276**Prijedlog uredbe****Članak 42. – stavak 2.– točka a***Tekst koji je predložila Komisija*

(a) **jesu** li proizvođač, **ovlašteni zastupnik proizvođača, uvoznik ili drugi distributeri registrirani** na državnom području države članice u skladu s člankom 46.;

Izmjena

(a) **je** li proizvođač **registriran** na državnom području države članice u skladu s člankom 46.;

Amandman 277**Prijedlog uredbe****Članak 42. – stavak 3.***Tekst koji je predložila Komisija*

3. Ako distributer smatra ili ima razloga vjerovati da baterija nije sukladna zahtjevima iz poglavlja II. i III., ne smije ju staviti na raspolaganje na tržištu sve dok se ne osigura njezina sukladnost. Nadalje, ako baterija predstavlja rizik, distributer o tome obavješćuje proizvođača ili uvoznika, kao i odgovarajuća tijela za nadzor tržišta.

Izmjena

3. Ako distributer smatra ili ima razloga vjerovati da baterija nije sukladna zahtjevima iz poglavlja II. i III. **i članka 39.**, ne smije ju staviti na raspolaganje na tržištu sve dok se ne osigura njezina sukladnost. Nadalje, ako **smatra ili ima razloga vjerovati da** baterija predstavlja rizik, distributer o tome obavješćuje proizvođača ili uvoznika, kao i odgovarajuća tijela za nadzor tržišta.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 278

Prijedlog uredbe

Članak 42. – stavak 5.

Tekst koji je predložila Komisija

5. Distributeri koji smatraju ili imaju razloga vjerovati da baterija koju su stavili na raspolaganje na tržištu nije sukladna sa zahtjevima iz poglavlja II. i III. odmah poduzimaju potrebne korektivne mjere kako bi se osigurala sukladnost te baterije ili kako bi se baterija prema potrebi povukla s tržišta ili opozvala. Nadalje, ako baterija predstavlja rizik, distributeri o tome odmah obavješćuju nacionalno tijelo u državama članicama u kojima su bateriju stavili na raspolaganje na tržištu i navode pojedinosti, posebno o neusklađenosti i o svim poduzetim korektivnim mjerama.

Izmjena

5. Distributeri koji smatraju ili imaju razloga vjerovati da baterija koju su stavili na raspolaganje na tržištu nije sukladna sa zahtjevima iz poglavlja II. i III. **i članka 39.** odmah poduzimaju potrebne korektivne mjere kako bi se osigurala sukladnost te baterije ili kako bi se baterija prema potrebi povukla s tržišta ili opozvala. Nadalje, ako **smatraju ili imaju razloga vjerovati da** baterija predstavlja rizik, distributeri o tome odmah obavješćuju nacionalno tijelo u državama članicama u kojima su bateriju stavili na raspolaganje na tržištu i navode pojedinosti, posebno o neusklađenosti i o svim poduzetim korektivnim mjerama.

Amandman 279

Prijedlog uredbe

Članak 42. – stavak 6.

Tekst koji je predložila Komisija

6. Na obrazložen zahtjev nacionalnog tijela distributeri tom tijelu dostavljaju sve podatke i tehničku dokumentaciju koji su potrebni za dokazivanje sukladnosti baterije sa zahtjevima iz poglavlja II. i III. na jeziku koji to tijelo bez poteškoća razumije. Te podatke i tehničku dokumentaciju dostavljaju u papirnatom ili elektroničkom obliku. Distributeri na zahtjev surađuju s nacionalnim tijelom u svim mjerama koje se poduzmu za otklanjanje rizika koje predstavljaju baterije koje su stavili na raspolaganje na tržištu.

Izmjena

6. Na obrazložen zahtjev nacionalnog tijela distributeri tom tijelu dostavljaju sve podatke i tehničku dokumentaciju koji su potrebni za dokazivanje sukladnosti baterije sa zahtjevima iz poglavlja II. i III. **i članka 39.** na jeziku koji to tijelo bez poteškoća razumije. Te podatke i tehničku dokumentaciju dostavljaju u papirnatom ili elektroničkom obliku. Distributeri na zahtjev surađuju s nacionalnim tijelom u svim mjerama koje se poduzmu za otklanjanje rizika koje predstavljaju baterije koje su stavili na raspolaganje na tržištu.

Amandman 280

Prijedlog uredbe

Članak 43. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Pružatelji usluga provođenja narudžbi osiguravaju da uvjeti tijekom skladištenja, pakiranja, adresiranja ili slanja baterija kojima rukuju ne ugroze sukladnost tih baterija sa zahtjevima iz poglavlja II. **i III.**

Izmjena

Pružatelji usluga provođenja narudžbi, **uključujući internetska tržišta,** osiguravaju da uvjeti tijekom skladištenja, pakiranja, adresiranja ili slanja baterija kojima rukuju ne ugroze sukladnost tih baterija sa zahtjevima iz poglavlja II., **III. i VII.**

Ne dovodeći u pitanje obvezu relevantnih gospodarskih subjekata iz poglavlja VI., pružatelji usluge provođenja narudžbi uz zahtjev iz prvog podstavka izvršavaju zadaće utvrđene člankom 40. stavkom 4. točkom (d) i člankom 40. stavkom 4.a

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 281

Prijedlog uredbe

Članak 44. – stavak 1. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

Uvoznik ili distributer smatra se proizvođačem za potrebe ove Uredbe i podliježe obvezama proizvođača u skladu s člankom 40. u *sljedećim slučajevima*:

Izmjena

Uvoznik ili distributer smatra se proizvođačem za potrebe ove Uredbe i podliježe obvezama proizvođača u skladu s člankom 38. u *bilo kojem sljedećem slučaju*:

Amandman 282

Prijedlog uredbe

Članak 44. – stavak 1. – točka b

Tekst koji je predložila Komisija

(b) uvoznik ili distributer izmijeni bateriju koja je već stavljena na tržište ili u uporabu na način koji može utjecati na njezinu usklađenost sa zahtjevima iz ove Uredbe;

Izmjena

(b) uvoznik ili distributer izmijeni bateriju koja je već stavljena na tržište ili u uporabu na način koji može utjecati na njezinu usklađenost sa zahtjevima iz ove Uredbe; *ili*

Amandman 283

Prijedlog uredbe

Članak 46. – stavak 2. – podstavak 2. – točka d

Tekst koji je predložila Komisija

(d) vrstu baterija koje proizvođač namjerava prvi put staviti na raspolaganje na tržištu na državnom području države članice, točnije prijenosne baterije, industrijske baterije, baterije za električna vozila ili automobilske baterije;

Izmjena

(d) vrstu baterija koje proizvođač namjerava prvi put staviti na raspolaganje na tržištu na državnom području države članice, točnije prijenosne baterije, *baterije za laka prijevozna sredstva*, industrijske baterije, baterije za električna vozila ili automobilske baterije;

Amandman 284

Prijedlog uredbe

Članak 46. – stavak 2. – podstavak 2. – točka da (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

(da) *kemijski sastav baterija koje proizvođač namjerava prvi put staviti na raspolaganje na tržištu na državnom području države članice*;

Izmjena

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 285

Prijedlog uredbe

Članak 46. – stavak 2. – podstavak 2. – točka f – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

(f) informacije o tome kako proizvođač ispunjava svoje obveze iz članka 47. i zahtjeve iz članka 48. odnosno članka 49.:

Izmjena

(f) informacije o tome kako proizvođač ispunjava svoje obveze iz članka 47. i zahtjeve iz članka 48., **članka 48.a** odnosno članka 49.:

Amandman 286

Prijedlog uredbe

Članak 46. – stavak 2. – podstavak 2. – točka f – podtočka i. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

i. zahtjevi iz točke (f) za prijenosne baterije ispunjavaju se dostavljanjem sljedećih podataka:

Izmjena

i. zahtjevi iz točke (f) za prijenosne baterije **i baterije za laka prijevozna sredstva** ispunjavaju se dostavljanjem sljedećih podataka:

Amandman 287

Prijedlog uredbe

Članak 46. – stavak 2. – podstavak 2. – točka f – podtočka i. – alineja 1.

Tekst koji je predložila Komisija

— deklaracije kojom se dokazuju mjere koje je proizvođač proveo kako bi ispunio obveze odgovornosti proizvođača iz članka 47., mjere provedene kako bi se ispunile obveze odvojenog skupljanja iz članka 48. stavka 1. s obzirom na količinu baterija koju proizvođač isporučuje te sustav kojim se osigurava pouzdanost podataka dostavljenih nadležnim tijelima,

Izmjena

— deklaracije kojom se dokazuju mjere koje je proizvođač proveo kako bi ispunio obveze odgovornosti proizvođača iz članka 47., mjere provedene kako bi se ispunile obveze odvojenog skupljanja iz članka 48. stavka 1. **i članka 48.a stavka 1.** s obzirom na količinu baterija koju proizvođač isporučuje te sustav kojim se osigurava pouzdanost podataka dostavljenih nadležnim tijelima,

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 288

Prijedlog uredbe

Članak 46. – stavak 2. – podstavak 2. – točka f – podtočka i.–alineja 2.

Tekst koji je predložila Komisija

- ako je to primjenjivo, naziva i podataka za kontakt, uključujući **poštanski broj i mjesto, ulicu i broj, zemlju**, broj telefona **i telefaksa**, internetsku adresu i e-adresu te nacionalni identifikacijski broj organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača kojoj je proizvođač povjerio ispunjavanje njegovih obveza proširene odgovornosti proizvođača u skladu s člankom 47. **stavkom 2.**, uključujući broj upisa u trgovački registar ili jednakovrijedni službeni registarski broj organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača, uključujući europski ili nacionalni porezni broj organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača, te ovlaštenje zastupanog proizvođača;

Izmjena

- ako je to primjenjivo, naziva i podataka za kontakt, uključujući **poštansku adresu**, broj telefona, internetsku adresu i e-adresu te nacionalni identifikacijski broj organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača kojoj je proizvođač povjerio ispunjavanje njegovih obveza proširene odgovornosti proizvođača u skladu s člankom 47. **stavcima 2. i 4.**, uključujući broj upisa u trgovački registar ili jednakovrijedni službeni registarski broj organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača, uključujući europski ili nacionalni porezni broj organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača, te ovlaštenje zastupanog proizvođača

Amandman 289

Prijedlog uredbe

Članak 46. – stavak 2. – podstavak 2. – točka f – podtočka i. – alineja 2.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

- ako je to primjenjivo, naziva i podataka za kontakt, uključujući **poštanski broj i mjesto, ulicu i broj, zemlju**, broj telefona **i telefaksa**, internetsku adresu i e-adresu te nacionalni identifikacijski broj organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača kojoj je proizvođač povjerio ispunjavanje njegovih obveza proširene odgovornosti proizvođača u skladu s člankom 47. **stavcima 2. i 4.**, uključujući broj upisa u trgovački registar ili jednakovrijedni službeni registarski broj organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača, uključujući europski ili nacionalni porezni broj organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača, te ovlaštenje zastupanog proizvođača;

Izmjena

- **ako organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača zastupa više od jednog proizvođača, odvojeno navodi kako svaki od zastupanih proizvođača ispunjava obveze iz članka 47.;**

Amandman 290

Prijedlog uredbe

Članak 46. – stavak 2. – podstavak 2. – točka f – podtočka ii.–alineja 2.

Tekst koji je predložila Komisija

- ako je to primjenjivo, nacionalnog identifikacijskog broja organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača kojoj je proizvođač povjerio ispunjavanje njegovih obveza proširene odgovornosti proizvođača u skladu s člankom 47. **stavcima 2. i 4.**, uključujući broj upisa u trgovački registar ili jednakovrijedni službeni registarski broj organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača, uključujući europski ili nacionalni porezni broj organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača, te ovlaštenje zastupanog proizvođača,

Izmjena

- ako je to primjenjivo, **naziva i podataka za kontakt, uključujući poštansku adresu, broj telefona, e-adresu i internetsku adresu te** nacionalnog identifikacijskog broja organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača kojoj je proizvođač povjerio ispunjavanje njegovih obveza proširene odgovornosti proizvođača u skladu s člankom 47. **stavcima 2. i 4.**, uključujući broj upisa u trgovački registar ili jednakovrijedni službeni registarski broj organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača, uključujući europski ili nacionalni porezni broj organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača, te ovlaštenje zastupanog proizvođača,

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 291

Prijedlog uredbe

Članak 46. – stavak 2.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2a. **Proizvođači koji isporučuju baterije preko komunikacije na daljinu registriraju se u državi članici kojoj prodaju. Ako takvi proizvođači nisu registrirani u državi članici kojoj prodaju, registriraju se preko svojeg ovlaštenog zastupnika.**

Amandman 292

Prijedlog uredbe

Članak 46. – stavak 3. – točka da (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(da) **moгу odbiti registraciju proizvođača u slučaju neusklađenosti ili nedovoljne usklađenosti s obvezom utvrđenom u stavku 2.**

Amandman 293

Prijedlog uredbe

Članak 46. – stavak 4.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

4a. **Proizvođači baterija dostavljaju internetskim tržištima informacije o svojoj registraciji ili ovlaštenim predstavnicima u državi članici kojoj prodaju.**

Amandman 294

Prijedlog uredbe

Članak 47. – stavak 1. – točka a

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(a) organiziranja odvojenog skupljanja otpadnih baterija u skladu s člancima 48. i 49. te organiziranja daljnjeg prijevoza, pripreme za prenamjenu i ponovnu proizvodnju, obrade i recikliranja otpadnih baterija, **uključujući** potrebne sigurnosne mjere, u skladu s člankom 56.;

(a) **pokrivanja minimalno troškova iz članka 8.a stavka 4. točke (a) Direktive 2008/98/EZ, uključujući troškove** organiziranja odvojenog skupljanja otpadnih baterija u skladu s člancima 48., 48.a i 49. te organiziranja daljnjeg prijevoza, pripreme za prenamjenu i ponovnu proizvodnju, obrade, **pripreme za ponovnu uporabu** i recikliranja otpadnih baterija **te** potrebne sigurnosne mjere, u skladu s člankom 56.;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 295

Prijedlog uredbe

Članak 47. – stavak 1. – točka c

Tekst koji je predložila Komisija

(c) promicanja odvojenog skupljanja baterija, među ostalim pokrivanjem troškova provedbe istraživanja u skladu s člankom 48. stavkom 1. u svrhu identifikacije baterija koje su krajnji korisnici nepropisno odložili u otpad;

Izmjena

(c) promicanja odvojenog skupljanja baterija, među ostalim pokrivanjem troškova **prikupljanja podataka i redovite** provedbe istraživanja u skladu s člankom 48. stavkom 1. u svrhu identifikacije baterija koje su krajnji korisnici nepropisno odložili u otpad;

Amandman 296

Prijedlog uredbe

Članak 47. – stavak 1. – točka da (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

(da) pokretanja kampanja i/ili gospodarskih inicijativa uključujući one iz Priloga IV. Direktivi 2008/98/EZ kako bi se krajnje korisnike potaknulo na odlaganje otpadnih baterija na način koji je u skladu s informacijama o sprečavanju otpadnih baterija i upravljanju otpadnim baterijama koje su im stavljene na raspolaganje u skladu s člankom 60. stavkom 1.;

Izmjena

Amandman 297

Prijedlog uredbe

Članak 47. – stavak 1. – točka e

Tekst koji je predložila Komisija

(e) financiranja aktivnosti iz točaka od (a) do (d).

Izmjena

(e) financiranja aktivnosti iz točaka od (a) do (da).

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 298

Prijedlog uredbe

Članak 47. – stavak 3. – točka a

Tekst koji je predložila Komisija

- (a) moraju imati potrebna organizacijska i **financijska** sredstva za ispunjavanje obveza proširene odgovornosti proizvođača iz stavka 1.;

Izmjena

- (a) moraju imati potrebna **financijska ili financijska i** organizacijska sredstva za ispunjavanje obveza proširene odgovornosti proizvođača iz stavka 1.;

Amandman 299

Prijedlog uredbe

Članak 47. – stavak 4. – točka a

Tekst koji je predložila Komisija

- (a) da su ti doprinosi prilagođeni **barem** prema vrsti i kemijskom sastavu baterija te, prema potrebi, uzimajući u obzir mogućnost punjenja i udio recikliranog sadržaja u proizvodnji baterija;

Izmjena

- (a) da su ti doprinosi prilagođeni **u skladu s kriterijima iz članka 8.a stavka 4. točke (b) Direktive 2008/98/EZ i** prema vrsti i kemijskom sastavu baterija te, prema potrebi, uzimajući u obzir mogućnost punjenja, **trajnost** i udio recikliranog sadržaja u proizvodnji baterija, **kao i mogućnost njihove ponovne proizvodnje ili prenamjene te njihov ugljični otisak;**

Amandman 300

Prijedlog uredbe

Članak 47. – stavak 4. – točka b

Tekst koji je predložila Komisija

- (b) da su ti doprinosi prilagođeni prema prihodima koje organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača ostvaruju iz ponovne uporabe i prodaje sekundarnih sirovina dobivenih iz baterija i otpadnih baterija;

Izmjena

- (b) da su ti doprinosi prilagođeni prema prihodima koje organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača ostvaruju iz ponovne uporabe, **ponovne proizvodnje, prenamjene** i prodaje sekundarnih sirovina dobivenih iz baterija i otpadnih baterija;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 301

Prijedlog uredbe

Članak 47. – stavak 5.

Tekst koji je predložila Komisija

5. Ako aktivnosti za ispunjavanje obveza iz stavka 1. točaka od (a) do (d), u skladu s člankom 48. stavkom 2., člankom 49. stavkom 3., člankom 53. stavkom 1., člankom 56. stavkom 1. te člankom 61. stavcima 1., 2. i 3. provodi treća strana koja nije proizvođač ni organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača, troškovi koje trebaju pokriti proizvođači ne smiju premašivati troškove potrebne za troškovno učinkovito provođenje tih aktivnosti. Ti troškovi utvrđuju se na transparentan način između predmetnih proizvođača i trećih strana i prilagođavaju se tako da se uzmu u obzir svi prihodi ostvareni ponovnom uporabom i prodajom sekundarnih sirovina dobivenih iz baterija i otpadnih baterija.

Izmjena

5. Ako aktivnosti za ispunjavanje obveza iz stavka 1. točaka od (a) do (d), u skladu s člankom 48. stavkom 2., **člankom 48.a stavkom 2.**, člankom 49. stavkom 3., člankom 53. stavkom 1., člankom 56. stavkom 1. te člankom 61. stavcima 1., 2. i 3. provodi treća strana koja nije proizvođač ni organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača, troškovi koje trebaju pokriti proizvođači ne smiju premašivati troškove potrebne za troškovno učinkovito provođenje tih aktivnosti. Ti troškovi utvrđuju se na transparentan način između predmetnih proizvođača i trećih strana i prilagođavaju se tako da se uzmu u obzir svi prihodi ostvareni ponovnom uporabom, **ponovnom proizvodnjom, prenamjenom** i prodajom sekundarnih sirovina dobivenih iz baterija i otpadnih baterija.

Amandman 302

Prijedlog uredbe

Članak 47. – stavak 6. – podstavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

6. **Organizacije** za kontrolu odgovornosti proizvođača **podnose** nadležnom tijelu zahtjev za ovlaštenje. Ovlaštenje se daje isključivo ako se dokaže da su mjere koje je **uspostavila** organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača dostatne za ispunjavanje obveza utvrđenih ovim **člankom** s obzirom na količinu baterija koje proizvođači u čije ime ta organizacija djeluje prvi put stavljaju na raspolaganje na tržištu na državnom području određene države članice. Nadležno tijelo redovito provjerava ispunjavaju li se i dalje uvjeti za ovlaštenje utvrđeni u stavcima 1., 3., 4. i 5. **Nadležna tijela utvrđuju pojedinosti postupka ovlaštenja i načine provjere usklađenosti, uključujući informacije koje u tu svrhu dostavlja proizvođač ili organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača.**

Izmjena

6. **Proizvođač ili organizacija** za kontrolu odgovornosti proizvođača **koja postupa u njegovo ime podnosi** nadležnom tijelu zahtjev za ovlaštenje. Ovlaštenje se daje isključivo ako se dokaže da su mjere koje je **uspostavio proizvođač ili** organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača dostatne **i da ima potrebna financijska ili financijska i organizacijska sredstva** za ispunjavanje obveza utvrđenih ovim **poglavljem** s obzirom na količinu baterija koje proizvođači u čije ime ta organizacija djeluje prvi put stavljaju na raspolaganje na tržištu na državnom području određene države članice **i da su u skladu s ostvarenjem ciljeva odvojenog skupljanja otpadnih baterija, razine recikliranja i učinkovitosti recikliranja utvrđenih ovom Uredbom.** Nadležno tijelo redovito, **a najmanje svake tri godine**, provjerava ispunjavaju li se i dalje uvjeti za ovlaštenje utvrđeni u stavcima 1., 3., 4. i 5. **Ovlaštenje se može povući ako ciljevi skupljanja iz članka 48. stavka 4. ili članka 48.a stavka 5. nisu ispunjeni ili ako proizvođač ili organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača krše članak 49. stavke 1., 2. ili 3.**

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 303

Prijedlog uredbe

Članak 47. – stavak 6. – podstavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača bez nepotrebne odgode obavješćuju nadležno tijelo o svim promjenama informacija sadržanih u zahtjevu za ovlaštenje, svim promjenama koje se odnose na uvjete ovlaštenja i trajnom prestanku rada.

Izmjena

Proizvođač ili organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača **koja postupuje u njegovo ime** bez nepotrebne odgode obavješćuju nadležno tijelo o svim promjenama informacija sadržanih u zahtjevu za ovlaštenje, svim promjenama koje se odnose na uvjete ovlaštenja i trajnom prestanku rada.

Amandman 304

Prijedlog uredbe

Članak 47. – stavak 9. – točka c

Tekst koji je predložila Komisija

(c) stopu odvojenog skupljanja otpadnih baterija i postignutu razinu recikliranja **i** učinkovitosti recikliranja na temelju količine baterija koju su proizvođači članovi organizacije prvi put stavili na raspolaganje na tržištu u predmetnoj državi članici;

Izmjena

(c) stopu odvojenog skupljanja otpadnih baterija i postignutu razinu recikliranja, učinkovitosti recikliranja **i razine oporabljениh materijala** na temelju količine baterija koju su proizvođači članovi organizacije prvi put stavili na raspolaganje na tržištu u predmetnoj državi članici;

Amandman 305

Prijedlog uredbe

Članak 47. – stavak 9. – točka da (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(da) postupku odabira subjekata za gospodarenje otpadom.

Amandman 306

Prijedlog uredbe

Članak 47. – stavak 10.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

10a. Kada subjekt provodi ponovnu uporabu, prenamjenu ili ponovnu proizvodnju baterije, proširena odgovornost proizvođača za tu bateriju prenosi se s proizvođača na taj subjekt.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 307
Prijedlog uredbe
Članak 47. – stavak 13.

Tekst koji je predložila Komisija

13. **Članci 8. i 8.a** Direktive 2008/98/EZ **ne primjenjuju se na baterije.**

Izmjena

13. **Zahtjevi u pogledu proširene odgovornosti proizvođača i opći minimalni zahtjevi za programe proširene odgovornosti proizvođača predviđeni u članku 8.a** Direktive 2008/98/EZ **smatraju se minimalnim zahtjevima i dopunjuju se odredbama utvrđenima ovom Uredbom.**

Amandman 308
Prijedlog uredbe
Članak 48. – stavak 1. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

1. Proizvođači ili, ako su imenovane u skladu s člankom 47. stavkom 2., organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača koje djeluju u njihovo ime osiguravaju skupljanje svih otpadnih prijenosnih baterija, neovisno o njihovoj prirodi, marki ili podrijetlu, na državnom području države članice u kojoj prvi put stavljaju baterije na raspolaganje na tržištu. U tu svrhu čine sljedeće:

Izmjena

1. Proizvođači ili, ako su imenovane u skladu s člankom 47. stavkom 2., organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača koje djeluju u njihovo ime osiguravaju **odvojeno** skupljanje svih otpadnih prijenosnih baterija, neovisno o njihovoj prirodi, **kemijskom sastavu**, marki ili podrijetlu, na državnom području države članice u kojoj prvi put stavljaju baterije na raspolaganje na tržištu. U tu svrhu čine sljedeće:

Amandman 309
Prijedlog uredbe
Članak 48. – stavak 1.–točka a

Tekst koji je predložila Komisija

(a) uspostavljaju **skupljališta** za **otpadne prijenosne baterije**;

Izmjena

(a) uspostavljaju **mjesta** za **povrat i skupljanje otpadnih prijenosnih baterija**;

Amandman 310
Prijedlog uredbe
Članak 48. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

3. **Kada odbacuju otpadne prijenosne baterije** na skupljalištima iz stavka 2., **krajnjim korisnicima** ne naplaćuje se naknada niti se oni obvezuju na kupnju nove baterije.

Izmjena

3. **Krajnji korisnici moraju imati mogućnost odbacivanja otpadnih prijenosnih baterija** na skupljalištima iz stavka 2. **te im se** ne naplaćuje naknada niti se oni obvezuju na kupnju nove baterije **niti se uvjetuje da je baterija kupljena kod proizvođača koji su uspostavili skupljališta.**

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 311

Prijedlog uredbe

Članak 48. – stavak 4. – podstavak 1. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

4. Proizvođači ili, ako su imenovane u skladu s člankom 47. stavkom 2., organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača koje djeluju u njihovo ime ostvaruju i **dugoročno** održavaju barem sljedeće ciljeve skupljanja otpadnih prijenosnih baterija, koji su izračunani kao postotci prijenosnih baterija, **isključujući baterije iz lakih prijevoznih sredstava**, koje pojedini proizvođač ili svi proizvođači obuhvaćeni organizacijom za kontrolu odgovornosti proizvođača prvi put stavljaju na raspolaganje na tržištu u određenoj državi članici:

Izmjena

4. Proizvođači ili, ako su imenovane u skladu s člankom 47. stavkom 2., organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača koje djeluju u njihovo ime ostvaruju i **godišnje** održavaju barem sljedeće ciljeve skupljanja otpadnih prijenosnih baterija, koji su izračunani kao postotci prijenosnih baterija koje pojedini proizvođač ili svi proizvođači obuhvaćeni organizacijom za kontrolu odgovornosti proizvođača prvi put stavljaju na raspolaganje na tržištu u određenoj državi članici:

Amandman 312

Prijedlog uredbe

Članak 48. – stavak 4.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

4a. Proizvođači ili, ako su imenovane u skladu s člankom 47. stavkom 2., organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača koje djeluju u njihovo ime ostvaruju i godišnje održavaju barem sljedeće ciljeve skupljanja otpadnih prijenosnih baterija za opću uporabu, koji su izračunani kao postotci prijenosnih baterija za opću uporabu koje pojedini proizvođač ili svi proizvođači obuhvaćeni organizacijom za kontrolu odgovornosti proizvođača prvi put stavljaju na raspolaganje na tržištu u određenoj državi članici:

- (a) 45 % do 31. prosinca 2023.;
- (b) 70 % do 31. prosinca 2025.;
- (c) 80 % do 31. prosinca 2030.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 313
Prijedlog uredbe
Članak 48.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Članak 48.a

Skupljanje otpadnih baterija za laka prijevozna sredstva

1. Proizvođači ili, ako su imenovane u skladu s člankom 47. stavkom 2., organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača koje postupaju u njihovo ime osiguravaju skupljanje svih otpadnih baterija za laka prijevozna sredstva na državnom području države članice u kojoj baterije prvi put stavljaju na raspolaganje na tržištu bez obzira na njihovu prirodu, kemijski sastav, marku ili podrijetlo.

2. Proizvođači otpadnih baterija za laka prijevozna sredstva ili, ako su imenovane u skladu s člankom 47. stavkom 2., organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača koje postupaju u njihovo ime preuzimaju od krajnjeg korisnika besplatno, i ne obvezujući ga da od njih kupi novu bateriju niti uvjetujući da je bateriju kupio od njih, sve otpadne baterije za laka prijevozna sredstva na državnom području države članice u kojoj baterije prvi put stavljaju na raspolaganje na tržištu bez obzira na njihov kemijski sastav, marku ili podrijetlo. U tu svrhu preuzimaju otpadne baterije za laka prijevozna sredstva od krajnjih korisnika ili od mjesta za povrat i skupljanje osiguranih u suradnji s:

- (a) distributerima baterija za laka prijevozna sredstva u skladu s člankom 50. stavkom 1.;
- (b) neovisnim subjektima koji popravljaju laka prijevozna sredstva;
- (c) javnim tijelima ili trećim stranama koje u njihovo ime gospodare otpadom u skladu s člankom 53.;

3. Mehanizmi za povrat uspostavljeni u skladu sa stavkom 2. obuhvaćaju cijelo državno područje države članice pri čemu se uzima u obzir broj stanovnika i gustoća naseljenosti, očekivana količina otpadnih baterija za laka prijevozna sredstva, pristupačnost za krajnje korisnike i blizina krajnjim korisnicima. Mehanizmi za povrat ne smiju biti ograničeni na područja u kojima je skupljanje otpadnih baterija za laka prijevozna sredstva i naknadno gospodarenje tim baterijama najprofitabilnije.

4. Kada odbacuju otpadne baterije za laka prijevozna sredstva na skupljalištima iz stavka 2., krajnji korisnici u svim slučajevima mogu vratiti sve otpadne prijenosne baterije na bilo koje skupljalište i ne naplaćuje im se naknada niti se oni obvezuju na kupnju nove baterije.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

5. Proizvođači ili, ako su imenovane u skladu s člankom 47. stavkom 2., organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača koje postupaju u njihovo ime ostvaruju i godišnje održavaju barem sljedeće ciljeve skupljanja baterija za laka prijevozna sredstva, koji su izračunani kao postotci količina baterija za laka prijevozna sredstva koje pojedini proizvođač ili svi proizvođači obuhvaćeni organizacijom za kontrolu odgovornosti proizvođača prvi put stavljaju na raspolaganje na tržištu u određenoj državi članici:

(a) 75 % do 31. prosinca 2025.;

(b) 85 % do 31. prosinca 2030.

Proizvođači ili, ako su imenovane u skladu s člankom 47. stavkom 2., organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača koje postupaju u njihovo ime izračunavaju stopu skupljanja iz prvog podstavka u skladu s delegiranim aktom donesenim u skladu s člankom 55. stavkom 2.b.

6. Skupljališta uspostavljena u skladu sa stavcima 1. i 2. ovog članka ne podliježu zahtjevima za izdavanje registracija ili dozvola iz Direktive 2008/98/EZ.

7. Proizvođači ili, ako su imenovane u skladu s člankom 47. stavkom 2., organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača podnose zahtjev za ovlaštenje nadležnom tijelu koje provjerava usklađenost s rješenjima uvedenima za osiguravanje ispunjavanja zahtjeva iz ovog članka. Ako organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača zatraži ovlaštenje, u zahtjevu za ovlaštenje moraju se jasno navesti aktivni proizvođači članovi koje ona zastupa.

8. Organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača osigurava da podaci koje posjeduje u pogledu zaštićenih informacija ili informacija koje se izravno mogu pripisati pojedinim proizvođačima ostanu povjerljivi. Nadležno tijelo može u okviru postupka ovlaštenja utvrditi uvjete koje je u tu svrhu potrebno ispuniti.

9. Ovlaštenje iz stavka 6. može se izdati samo ako se dokaznom dokumentacijom dokaže da su ispunjeni zahtjevi iz stavaka 1., 2. i 3. ovog članka i da su uspostavljena sva rješenja koja omogućavaju ostvarivanje i dugoročno održavanje barem cilja skupljanja iz stavka 5. Ako organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača zatraži ovlaštenje, ono se pribavlja kao dio ovlaštenja iz članka 47. stavka 6.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

10. Nadležno tijelo utvrđuje pojedini postupka izdavanja ovlaštenja iz stavka 7. kako bi osiguralo ispunjavanje zahtjeva utvrđenih u stavcima od 1. do 4. ovog članka te članku 56. To uključuje zahtjev da izvješće neovisnih stručnjaka za ex ante provjeru rješenja za skupljanje na temelju ovog članka bude sastavljeno na način kojim se osigurava ispunjavanje zahtjeva iz ovog članka. Uključuje i rokove za provjeru pojedinačnih koraka i donošenje odluke nadležnog tijela, koji ne smiju premašivati šest tjedana od podnošenja potpune dokumentacije zahtjeva.

11. Nadležno tijelo redovito, a najmanje svake tri godine, preispituje ispunjavaju li se i dalje uvjeti za ovlaštenje iz stavka 7. Ovlaštenje se može povući ako cilj skupljanja iz stavka 4. nije ispunjen ili ako proizvođač ili organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača počini bitnu povredu svojih obveza iz stavaka od 1. do 3.

12. Proizvođač ili, ako je imenovana u skladu s člankom 47. stavkom 2., organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača koja djeluje u njegovo ime odmah obavješćuje nadležno tijelo o svim promjenama uvjeta obuhvaćenih zahtjevom za odobrenje iz stavka 7., o svim promjenama koje se odnose na uvjete ovlaštenja iz stavka 8. i o trajnom prestanku rada.

13. Države članice svakih pet godina provode istraživanje sastava tokova skupljenog miješanog komunalnog otpada i otpadne električne i elektroničke opreme barem na razini NUTS 2 kako bi utvrdile udio otpadnih prijenosnih baterija u tom sastavu. Prvo takvo istraživanje mora se provesti do 31. prosinca 2023. Nadležna tijela na temelju prikupljenih informacija mogu pri izdavanju ili razmatranju ovlaštenja iz stavaka 7. i 10. tražiti od proizvođača prijenosnih baterija ili organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača da poduzmu korektivne mjere za proširenje svoje mreže povezanih skupljališta i provode kampanje za informiranje u skladu s člankom 60. stavkom 1. razmjerno udjelu otpadnih prijenosnih baterija u tokovima miješanog komunalnog otpada i otpadne električne i elektroničke opreme utvrđenom u istraživanju.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 314

Prijedlog uredbe

Članak 49. – stavak - 1. (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

-1. Proizvođači ili, ako su imenovane u skladu s člankom 47. stavkom 2., organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača koje postupaju u njihovo ime osiguravaju skupljanje svih otpadnih automobilskih baterija, industrijskih baterija i baterija za električna vozila na državnom području države članice u kojoj baterije prvi put stavljaju na raspolaganje na tržištu bez obzira na njihovu prirodu, kemijski sastav, marku ili podrijetlo.

Amandman 315

Prijedlog uredbe

Članak 49. – stavak 1. – podstavak 1. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1. Proizvođači automobilskih baterija, industrijskih baterija i baterija za električna vozila ili, ako su imenovane u skladu s člankom 47. stavkom 2., organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača preuzimaju od krajnjeg korisnika besplatno, i ne obvezujući ga da od njih kupi novu bateriju niti uvjetujući da je bateriju kupio od njih, sve otpadne automobilske baterije, industrijske baterije i baterije za električna vozila odgovarajuće vrste koje su prvi put stavile na raspolaganje na tržištu na državnom području te države članice. U tu svrhu prihvaćaju preuzimanje otpadnih automobilskih baterija, industrijskih baterija i baterija za električna vozila od krajnjih korisnika odnosno od **skupljališta** osiguranih u suradnji sa sljedećim dionicima:

1. Proizvođači automobilskih baterija, industrijskih baterija i baterija za električna vozila ili, ako su imenovane u skladu s člankom 47. stavkom 2., organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača preuzimaju od krajnjeg korisnika besplatno, i ne obvezujući ga da od njih kupi novu bateriju niti uvjetujući da je bateriju kupio od njih, sve otpadne automobilske baterije, industrijske baterije i baterije za električna vozila odgovarajuće vrste koje su prvi put stavile na raspolaganje na tržištu na državnom području te države članice. U tu svrhu prihvaćaju preuzimanje otpadnih automobilskih baterija, industrijskih baterija i baterija za električna vozila od krajnjih korisnika odnosno od **mjesta za povrat i skupljanje** osiguranih u suradnji sa sljedećim dionicima:

Amandman 316

Prijedlog uredbe

Članak 49. – stavak 1. – podstavak 1. – točka aa (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(aa) neovisnim subjektima koji provode ponovnu uporabu, ponovnu proizvodnju ili prenamjenu automobilskih baterija, industrijskih baterija i baterija za električna vozila;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 317

Prijedlog uredbe

Članak 49. – stavak 1. – podstavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Ako je otpadne industrijske baterije prethodno potrebno rastaviti u prostorima privatnih, nekomercijalnih korisnika, obveza proizvođača da preuzme te baterije obuhvaća pokrivanje troškova rastavljanja i skupljanja otpadnih baterija u prostorima tih korisnika.

Izmjena

Ako je otpadne industrijske baterije prethodno potrebno rastaviti u prostorima privatnih, nekomercijalnih korisnika, obveza proizvođača **ili, ako su imenovane u skladu s članom 47. stavkom 2., organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača** da preuzme te baterije obuhvaća pokrivanje troškova rastavljanja i skupljanja otpadnih baterija u prostorima tih korisnika

Amandman 318

Prijedlog uredbe

Članak 49. – stavak 3. – točka a

Tekst koji je predložila Komisija

(a) osigurati **skupljalištima** iz stavka 1. odgovarajuću infrastrukturu za odvojeno skupljanje otpadnih automobilskih baterija, industrijskih baterija i baterija za električna vozila koja ispunjava primjenjive sigurnosne zahtjeve te pokriti potrebne troškove koji nastanu u tim **skupljalištima** u vezi s aktivnostima povrata otpada. Spremnici za skupljanje i privremeno skladištenje takvih baterija u skupljalištu moraju biti odgovarajući s obzirom na količinu i opasnu prirodu otpadnih automobilskih baterija, industrijskih baterija i baterija za električna vozila koje će se vjerojatno skupljati u tim **skupljalištima**;

Izmjena

(a) Osigurati **mjestima za povrat i skupljanje** iz stavka 1. odgovarajuću infrastrukturu za odvojeno skupljanje otpadnih automobilskih baterija, industrijskih baterija i baterija za električna vozila koja ispunjava primjenjive sigurnosne zahtjeve te pokriti potrebne troškove koji nastanu u tim **mjestima za povrat i skupljanje** u vezi s aktivnostima povrata otpada. Spremnici za skupljanje i privremeno skladištenje takvih baterija u skupljalištu moraju biti odgovarajući s obzirom na količinu i opasnu prirodu otpadnih automobilskih baterija, industrijskih baterija i baterija za električna vozila koje će se vjerojatno skupljati u tim **mjestima za povrat i skupljanje**;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 319

Prijedlog uredbe

Članak 49. – stavak 4.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

4a. Države članice na godišnjoj osnovi prikupljaju informacije, uključujući utemeljene procjene, o količinama i kategorijama automobilskih baterija, industrijskih baterija i baterija za električna vozila koje su stavljene na njihovo tržište i dostupne za skupljanje u odnosu na količine koje su skupljene svim kanalima, pripremljene za ponovnu uporabu, reciklirane i oporabljene u državi članici te o baterijama u izvezenim vozilima / industrijskim proizvodima, razvrstane prema masi i kemijskom sastavu.

Amandman 320

Prijedlog uredbe

Članak 50. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1. Distributeri preuzimaju otpadne baterije od krajnjeg korisnika besplatno **i ne obvezujući ga da kupi novu** bateriju, neovisno o kemijskom sastavu ili podrijetlu otpadnih baterija. Povrat prijenosnih baterija osigurava se na maloprodajnom mjestu na kojem su kupljene ili u njegovoj neposrednoj blizini. Povrat otpadnih automobilskih baterija, industrijskih baterija i baterija za električna vozila osigurava se na maloprodajnom mjestu na kojem su kupljene ili u njegovoj neposrednoj blizini. Ta je obveza ograničena na vrste otpadnih baterija koje distributer ima, ili ih je imao, u ponudi kao nove baterije te, za prijenosne baterije, na količinu koju neprofesionalni krajnji korisnici obično odbacuju.

1. Distributeri preuzimaju otpadne baterije od krajnjeg korisnika besplatno **ili ne uvjetujući da je kupio** bateriju **od istog distributera**, neovisno o kemijskom sastavu ili podrijetlu otpadnih baterija. Povrat prijenosnih baterija osigurava se na maloprodajnom mjestu na kojem su kupljene ili u njegovoj neposrednoj blizini. Povrat **baterija za laka prijevozna sredstva**, otpadnih automobilskih baterija, industrijskih baterija i baterija za električna vozila osigurava se na maloprodajnom mjestu na kojem su kupljene ili u njegovoj neposrednoj blizini. Ta je obveza ograničena na vrste otpadnih baterija koje distributer ima, ili ih je imao, u ponudi kao nove baterije te, za prijenosne baterije, na količinu koju neprofesionalni krajnji korisnici obično odbacuju.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 321
Prijedlog uredbe
Članak 50. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

3. Distributeri predaju otpadne baterije koje su preuzeli proizvođačima ili organizacijama za kontrolu odgovornosti proizvođača koje su odgovorne za skupljanje tih baterija u skladu s člankom 48. odnosno člankom 49. ili subjektu za gospodarenje otpadom s ciljem obrade i recikliranja tih otpadnih baterija u skladu s člankom 56.

Izmjena

3. Distributeri predaju otpadne baterije koje su preuzeli proizvođačima ili organizacijama za kontrolu odgovornosti proizvođača koje su odgovorne za skupljanje tih baterija u skladu s člankom 48., **člankom 48.a** odnosno člankom 49. ili subjektu za gospodarenje otpadom s ciljem obrade i recikliranja tih otpadnih baterija u skladu s člankom 56. **Države članice mogu distributerima ograničiti mogućnost da otpadne baterije, ovisno o njihovoj vrsti, predaju proizvođačima ili organizacijama za kontrolu odgovornosti proizvođača ili subjektima za gospodarenje otpadom. Države članice osiguravaju da takva ograničenja nemaju negativan učinak na sustave skupljanja i recikliranja.**

Amandman 322
Prijedlog uredbe
Članak 50. – stavak 4.

Tekst koji je predložila Komisija

4. Obveze iz ovog članka primjenjuju se mutatis mutandis na subjekte koji baterijama opskrbljuju krajnje korisnike na temelju ugovora na daljinu. Ti subjekti osiguravaju dovoljan broj skupljališta koja obuhvaćaju cijelo državno područje određene države članice, uzimajući u obzir broj stanovnika i gustoću naseljenosti, očekivanu količinu **otpadnih** automobilskih i industrijskih baterija i baterija za električna vozila, dostupnost i blizinu krajnjim korisnicima, kako bi se krajnjim korisnicima omogućio povrat baterija.

Izmjena

4. Obveze iz ovog članka primjenjuju se mutatis mutandis na subjekte koji baterijama opskrbljuju krajnje korisnike na temelju ugovora na daljinu. Ti subjekti osiguravaju dovoljan broj skupljališta koja obuhvaćaju cijelo državno područje određene države članice, uzimajući u obzir broj stanovnika i gustoću naseljenosti, očekivanu količinu **otpada od prijenosnih baterija, baterija za laka prijevozna sredstva**, automobilskih i industrijskih baterija i baterija za električna vozila, dostupnost i blizinu krajnjim korisnicima, kako bi se krajnjim korisnicima omogućio povrat baterija.

Amandman 323
Prijedlog uredbe
Članak 50. – stavak 4.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

4a. U slučaju prodaje s isporukom, distributeri nude besplatan povrat baterija. Pri naručivanju baterije krajnji korisnik baterije mora biti obaviješten o mehanizmima za povrat iskorištene baterije.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 324
Prijedlog uredbe
Članak 50.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Članak 50.a

Sustavi povrata pologa za baterije

Komisija do 31. prosinca 2025. procjenjuje izvedivost i moguće koristi uspostave sustava povrata pologa za baterije na razini Unije, osobito za prijenosne baterije za opću uporabu. U tu svrhu Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće te razmatra poduzimanje odgovarajućih mjera, uključujući donošenje zakonodavnih prijedloga. Države članice pri uvođenju nacionalnih sustava povrata pologa za baterije obavješćuju Komisiju o tim mjerama. Nacionalni sustavi povrata pologa ne sprečavaju donošenje usklađenih sustava na razini Unije.

Amandman 325
Prijedlog uredbe
Članak 51. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

2. Krajnji korisnici odbacuju otpadne baterije u predviđenim skupljalištima za odvojeno skupljanje koja su uspostavljena u okviru posebnih aranžmana s proizvođačem ili organizacijom za kontrolu odgovornosti proizvođača, ili na temelju njih, u skladu s člancima 48. i 49.

Izmjena

2. Krajnji korisnici odbacuju otpadne baterije u predviđenim skupljalištima za odvojeno skupljanje koja su uspostavljena u okviru posebnih aranžmana s proizvođačem ili organizacijom za kontrolu odgovornosti proizvođača, ili na temelju njih, u skladu s člancima 48., **48.a** i 49.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 326**Prijedlog uredbe****Članak 52. – stavak 1.***Tekst koji je predložila Komisija*

Subjekti koji upravljaju postrojenjima za obradu otpada koja podliježu direktivama 2000/53/EZ i 2012/19/EU predaju otpadne baterije nastale obradom otpadnih vozila i otpadne električne i elektroničke opreme proizvođačima predmetnih baterija ili, ako su imenovane u skladu s člankom 47. stavkom 2. ove Uredbe, organizacijama za kontrolu odgovornosti proizvođača koje djeluju u njihovo ime ili subjektima za gospodarenje otpadom s ciljem njihove obrade i recikliranja u skladu sa zahtjevima iz članka 56. ove Uredbe. Subjekti koji upravljaju postrojenjima za obradu otpada vode evidenciju navedenih transakcija.

Izmjena

Subjekti koji upravljaju postrojenjima za obradu otpada koja podliježu direktivama 2000/53/EZ i 2012/19/EU predaju otpadne baterije nastale obradom otpadnih vozila i otpadne električne i elektroničke opreme proizvođačima predmetnih baterija ili, ako su imenovane u skladu s člankom 47. stavkom 2. ove Uredbe, organizacijama za kontrolu odgovornosti proizvođača koje djeluju u njihovo ime ili **ovlaštenim** subjektima za gospodarenje otpadom s ciljem njihove obrade i recikliranja u skladu sa zahtjevima iz članka 56. ove Uredbe. **Države članice mogu subjektima koji upravljaju postrojenjima za obradu otpada na koje se primjenjuje Direktiva 2000/53/EZ ili Direktiva 2012/19/EU ograničiti mogućnost da otpadne baterije, ovisno o njihovoj vrsti, predaju proizvođačima ili organizacijama za kontrolu odgovornosti proizvođača ili nekom drugom subjektu za gospodarenje otpadom. Države članice osiguravaju da takva ograničenja nemaju negativan učinak na sustave skupljanja i recikliranja.** Subjekti koji upravljaju postrojenjima za obradu otpada vode evidenciju navedenih transakcija.

Amandman 327**Prijedlog uredbe****Članak 53. – stavak 1.***Tekst koji je predložila Komisija*

1. Otpadne baterije koje potječu od privatnih, nekomercijalnih korisnika mogu se odbaciti u skupljalištima za odvojeno skupljanje koja uspostave javna tijela za gospodarenje otpadom.

Izmjena

1. Otpadne baterije koje potječu od privatnih, nekomercijalnih korisnika mogu se odbaciti u skupljalištima za odvojeno skupljanje koja uspostave javna tijela za gospodarenje otpadom. **Kada su uspostavljena za određenu vrstu baterije, javna tijela za gospodarenje otpadom ne smiju odbiti ponovno preuzimanje otpadnih baterija te vrste, uključujući ponovno korištene, prenamijenjene i ponovno proizvedene baterije.**

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 328

Prijedlog uredbe

Članak 53. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

2. Javna tijela za gospodarenje otpadom predaju skupljene otpadne baterije proizvođačima ili, ako su imenovane u skladu s člankom 47. stavkom 2., organizacijama za kontrolu odgovornosti proizvođača koje djeluju u njihovo ime ili subjektima za gospodarenje otpadom s ciljem obrade i recikliranja tih otpadnih baterija u skladu sa zahtjevima iz članka 56. ili pak sama provode obradu i recikliranje u skladu sa zahtjevima iz članka 56.

Izmjena

2. Javna tijela za gospodarenje otpadom predaju skupljene otpadne baterije proizvođačima ili, ako su imenovane u skladu s člankom 47. stavkom 2., organizacijama za kontrolu odgovornosti proizvođača koje djeluju u njihovo ime ili subjektima za gospodarenje otpadom s ciljem obrade i recikliranja tih otpadnih baterija u skladu sa zahtjevima iz članka 56. ili pak sama provode obradu i recikliranje u skladu sa zahtjevima iz članka 56. **Države članice mogu javnim tijelima za gospodarenje otpadom ograničiti mogućnost da otpadne baterije, ovisno o njihovoj vrsti, predaju proizvođačima ili organizacijama za kontrolu odgovornosti proizvođača ili subjektu za gospodarenje otpadom, ili da sami obavljaju obradu i recikliranje. Države članice osiguravaju da takva ograničenja nemaju negativan učinak na sustave skupljanja i recikliranja.**

Amandman 329

Prijedlog uredbe

Članak 54. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Dobrovoljna skupljališta otpadnih prijenosnih baterija predaju otpadne prijenosne baterije proizvođačima prijenosnih baterija ili trećim stranama koje djeluju u njihovo ime, uključujući organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača, ili subjektima za gospodarenje otpadom s ciljem obrade i recikliranja tih otpadnih baterija u skladu sa zahtjevima iz članka 56.

Izmjena

Dobrovoljna skupljališta otpadnih prijenosnih baterija predaju otpadne prijenosne baterije proizvođačima prijenosnih baterija ili trećim stranama koje djeluju u njihovo ime, uključujući organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača, ili **ovlaštenim** subjektima za gospodarenje otpadom s ciljem obrade i recikliranja tih otpadnih baterija u skladu sa zahtjevima iz članka 56. **Države članice mogu dobrovoljnim skupljalištima otpadnih prijenosnih baterija ograničiti mogućnost da te otpadne baterije predaju proizvođačima ili organizacijama za kontrolu odgovornosti proizvođača ili subjektu za gospodarenje otpadom. Države članice osiguravaju da takva ograničenja nemaju negativan učinak na sustave skupljanja i recikliranja.**

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 330
Prijedlog uredbe
Članak 55. – naslov

Tekst koji je predložila Komisija

Stope skupljanja za otpadne prijenosne baterije

---

*Izmjena*Stope skupljanja za otpadne prijenosne baterije **i otpadne baterije za laka prijevozna sredstva**

Amandman 331
Prijedlog uredbe
Članak 55. – stavak 1. – točka b

Tekst koji je predložila Komisija(b) **65** % do 31. prosinca 2025.;

Izmjena(b) **70** % do 31. prosinca 2025.;

Amandman 332
Prijedlog uredbe
Članak 55. – stavak 1. – točka c

Tekst koji je predložila Komisija(c) **70** % do 31. prosinca 2030.

Izmjena(c) **80** % do 31. prosinca 2030.

Amandman 333
Prijedlog uredbe
Članak 55. – stavak 1.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1a. Države članice dužne su ostvariti sljedeće minimalne ciljeve skupljanja otpadnih prijenosnih baterija za opću uporabu:

(a) **45** % do 31. prosinca 2023.;(b) **70** % do 31. prosinca 2025.;(c) **80** % do 31. prosinca 2030.

Amandman 334
Prijedlog uredbe
Članak 55. – stavak 2.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2a. Države članice dužne su ostvariti sljedeće minimalne ciljeve skupljanja otpadnih baterija za laka prijevozna sredstva:

(a) **75** % do 31. prosinca 2025.;(b) **85** % do 31. prosinca 2030.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 335
Prijedlog uredbe
Članak 55. – stavak 2.b (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2b. Komisija do 31. prosinca 2023. donosi delegirani akt u skladu s člankom 73. kako bi se ova Uredba dopunila utvrđivanjem detaljnih pravila o izračunu i provjeri stopa skupljanja za otpadne baterija za laka prijevozna sredstva kako bi se odrazila količina otpadnih baterija koja je dostupna za skupljanje.

Amandman 336
Prijedlog uredbe
Članak 55. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

3. Komisija do 31. prosinca **2030.** preispituje cilj utvrđen u stavku 1. točki (c) **i u okviru tog preispitivanja razmatra utvrđivanje cilja skupljanja za baterije kojima se napajaju laka prijevozna sredstva, s obzirom na kretanje tržišnog udjela, kao zaseban cilj ili kao dio preispitivanja cilja utvrđenog u stavku 1. točki (c) i u članku 48. stavku 4.** U tom se preispitivanju **može razmotriti** i uvođenje metodologije za izračun stope odvojenog skupljanja kako bi se odrazila količina otpadnih baterija koja je dostupna za skupljanje. U tu svrhu Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o rezultatima preispitivanja, a prema potrebi mu prilaže i zakonodavni prijedlog.

3. Komisija do 31. prosinca **2024.** preispituje cilj utvrđen u stavku 1. točki (c). U tom se preispitivanju **razmatra** i uvođenje metodologije za izračun cilja odvojenog skupljanja kako bi se odrazila količina otpadnih **prijenosnih** baterija koja je dostupna za skupljanje. U tu svrhu Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o rezultatima preispitivanja, a prema potrebi mu prilaže i zakonodavni prijedlog.

Amandman 337
Prijedlog uredbe
Članak 55. – stavak 4.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

4. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 73. radi izmjene metodologije izračuna stope skupljanja za prijenosne baterije utvrđene u Prilogu XI.

Briše se.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 338
Prijedlog uredbe
Članak 56. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. Skupljene otpadne baterije ne smiju se **ostavljati u odlagalištima** niti **spaljivati**.

Izmjena

1. Skupljene otpadne baterije ne smiju se **zbrinuti niti biti predmetom postupka uporabe energije**.

Amandman 339
Prijedlog uredbe
Članak 56. – stavak 4.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

4a. Države članice mogu uspostaviti programe poticaja za gospodarske subjekte koji ostvaruju veće prinose od odgovarajućih pragova utvrđenih u dijelovima B i C Priloga XII.

Amandman 340
Prijedlog uredbe
Članak 57. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. **Nad svim skupljenim otpadnim baterijama vrši se proces** recikliranja.

Izmjena

1. **Sve skupljene otpadne baterije podvrgavaju se pripremi za ponovnu uporabu, pripremi za prenamjenu ili procesu recikliranja, osim baterija koje sadržavaju živu, koje se odlažu na način koji ne dovodi ni do kakvih negativnih učinaka na zdravlje ljudi ili okoliš.**

Amandman 341
Prijedlog uredbe
Članak 57. – stavak 3.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

3a. Kako bi se omogućilo pravilno razvrstavanje otpadnih litij-ionskih baterija i izvješćivanje o njima, Komisija prema potrebi uključuje otpadne litij-ionske baterije na popis otpada naveden u Odluci 2000/532/EZ.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 342

Prijedlog uredbe

Članak 57. – stavak 4.

Tekst koji je predložila Komisija

4. Komisija do 31. prosinca 2023. donosi **provedbeni akt za utvrđivanje** detaljnih pravila za izračunavanje i provjeru učinkovitosti recikliranja i uporabe materijala. **Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 74. stavka 3.**

Izmjena

4. Komisija do 31. prosinca 2023. donosi **delegirani akt u skladu s člankom 73. kako bi se ova Uredba dopunila utvrđivanjem** detaljnih pravila za izračunavanje i provjeru učinkovitosti recikliranja i uporabe materijala.

Amandman 343

Prijedlog uredbe

Članak 57. – stavak 5.

Tekst koji je predložila Komisija

5. Komisija **je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 73. radi izmjene minimalnih** razina oporabljenih materijala za otpadne baterije utvrđenih u dijelovima B i C Priloga XII. s obzirom na tehnički i znanstveni napredak i nove tehnologije u području gospodarenja otpadom.

Izmjena

5. Komisija **do 31. prosinca 2027. ocjenjuje i predstavlja izvješće o napretku ostvarenom u pogledu učinkovitosti recikliranja i** razina oporabljenih materijala za otpadne baterije utvrđenih u dijelovima B i C Priloga XII. s obzirom na tehnički i znanstveni napredak i nove tehnologije u području gospodarenja otpadom. **Izvješću se prema potrebi prilaže zakonodavni prijedlog o povećanju minimalne učinkovitosti recikliranja i razina oporabljenih materijala.**

Amandman 344

Prijedlog uredbe

Članak 57. – stavak 5.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

5a. **Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 73. radi proširenja popisa kemijskog sastava baterija i materijala utvrđenog u dijelovima B i C Priloga XII. s obzirom na tehnički i znanstveni napredak i nove tehnologije u području gospodarenja otpadom.**

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 345**Prijedlog uredbe****Članak 58. – stavak 1.***Tekst koji je predložila Komisija*

1. Obrada i recikliranje mogu se provoditi izvan predmetne države članice ili izvan Unije pod uvjetom da je pošiljka otpadnih baterija u skladu s Uredbom (EZ) br. 1013/2006 i Uredbom (EZ) br. 1418/2007.

Izmjena

1. Obrada, **priprema za ponovnu uporabu, priprema za prenamjenu** i recikliranje mogu se provoditi izvan predmetne države članice ili izvan Unije pod uvjetom da je pošiljka otpadnih baterija u skladu s Uredbom (EZ) br. 1013/2006 i Uredbom (EZ) br. 1418/2007

Amandman 346**Prijedlog uredbe****Članak 58. – stavak 2.***Tekst koji je predložila Komisija*

2. Otpadne baterije izvezene iz Unije u skladu sa stavkom 1. uzimaju se u obzir za ispunjavanje obveza te postizanje učinkovitosti i ciljeva utvrđenih u člancima 56. i 57. samo ako subjekt za recikliranje ili drugi posjednik otpada koji izvozi otpadne baterije radi obrade i recikliranja **može dokazati** da je obrada provedena u uvjetima koji su jednakovrijedni zahtjevima iz ove Uredbe.

Izmjena

2. Otpadne baterije izvezene iz Unije u skladu sa stavkom 1. uzimaju se u obzir za ispunjavanje obveza te postizanje učinkovitosti i ciljeva utvrđenih u člancima 56. i 57. samo ako subjekt za recikliranje ili drugi posjednik otpada koji izvozi otpadne baterije radi obrade, **pripreme za ponovnu uporabu, pripreme za prenamjenu** i recikliranja **dostavi dokaznu dokumentaciju koju je odobrilo nadležno tijelo odredišta i kojom dokazuje** da je obrada provedena u uvjetima koji su jednakovrijedni zahtjevima iz ove Uredbe **i relevantnim zahtjevima koji se odnose na zaštitu okoliša i ljudskog zdravlja sadržanima u drugom zakonodavstvu Unije.**

Amandman 347**Prijedlog uredbe****Članak 58. – stavak 3.***Tekst koji je predložila Komisija*

3. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranog akta u skladu s člankom 73. radi utvrđivanja detaljnih pravila kojima se dopunjuju pravila iz stavka 2. ovog članka utvrđivanjem kriterija za procjenu jednakovrijednih uvjeta.

Izmjena

3. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranog akta u skladu s člankom 73. radi utvrđivanja detaljnih pravila kojima se dopunjuju pravila iz stavka 2. ovog članka utvrđivanjem kriterija za procjenu jednakovrijednih uvjeta **najkasnije 1. srpnja 2023.**

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 348

Prijedlog uredbe

Članak 59. – naslov

Tekst koji je predložila Komisija

Zahtjevi povezani s prenamjenom i ponovnom proizvodnjom industrijskih baterija i baterija za električna vozila

Izmjena

Zahtjevi povezani s prenamjenom i ponovnom proizvodnjom **baterija za laka prijevozna sredstva**, industrijskih baterija i baterija za električna vozila

Amandman 349

Prijedlog uredbe

Članak 59. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. Neovisnim subjektima omogućava se pristup sustavu upravljanja **punjivim industrijskim** baterijama i baterijama za električna vozila **s unutarnjom pohranom i kapacitetom većim od 2 kWh** pod istim uvjetima i odredbama, u svrhu ocjenjivanja i utvrđivanja stanja i preostalog životnog vijeka baterija u skladu s parametrima utvrđenima u Prilogu VII.

Izmjena

1. Neovisnim subjektima omogućava se pristup „**samo za čitanje**” sustavu upravljanja baterijama **za laka prijevozna sredstva i baterijama unutar sustava za pohranu energije sa stacionarnom baterijom** i baterijama za električna vozila **te u prijenosnim baterijama koje sadržavaju sustav upravljanja baterijom** pod istim uvjetima i odredbama, u svrhu ocjenjivanja i utvrđivanja stanja i preostalog životnog vijeka baterija u skladu s parametrima utvrđenima u Prilogu VII.

Amandman 350

Prijedlog uredbe

Članak 59. – stavak 1.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1a. Svi iskorišteni sustavi za pohranu energije sa stacionarnom baterijom i baterije za električna vozila procjenjuju se kako bi se utvrdilo jesu li prikladni za ponovnu uporabu, prenamjenu ili ponovnu proizvodnju. Ako procjena pokaže da su takve baterije prikladne za ponovnu uporabu, moraju se ponovno upotrijebiti. Ako procjena pokaže da nisu prikladne za ponovnu uporabu, ali jesu za prenamjenu ili ponovnu proizvodnju, moraju se prenamijeniti ili ponovo proizvesti.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 351**Prijedlog uredbe****Članak 59. – stavak 2.***Tekst koji je predložila Komisija*

2. Neovisnim subjektima koji provode djelatnosti prenamjene ili ponovne proizvodnje omogućava se odgovarajući pristup, pod istim uvjetima i odredbama, informacijama relevantnima za ispitivanje **punjivih** industrijskih baterija i baterija za električna vozila ili uređaja ili vozila u koje su ugrađene takve baterije, kao i komponenti takvih baterija, uređaja ili vozila i postupanje s njima, uključujući aspekte sigurnosti.

Izmjena

2. Neovisnim subjektima koji provode djelatnosti **pripreme za prenamjenu**, prenamjene ili ponovne proizvodnje omogućava se odgovarajući pristup, pod istim uvjetima i odredbama, informacijama relevantnima za ispitivanje **baterija za laka prijevozna sredstva**, industrijskih baterija i baterija za električna vozila ili uređaja ili vozila u koje su ugrađene takve baterije, kao i komponenti takvih baterija, uređaja ili vozila i postupanje s njima, uključujući aspekte sigurnosti.

Amandman 352**Prijedlog uredbe****Članak 59. – stavak 3.***Tekst koji je predložila Komisija*

3. Subjekti koji provode aktivnosti prenamjene ili ponovne proizvodnje baterija osiguravaju da se pregled, ispitivanje učinkovitosti, pakiranje i slanje baterija i njihovih komponenti izvršavaju u skladu s odgovarajućim uputama za kontrolu kvalitete i sigurnosnim uputama.

Izmjena

3. Subjekti koji provode aktivnosti **pripreme za prenamjenu**, prenamjene ili ponovne proizvodnje baterija osiguravaju da se pregled, ispitivanje učinkovitosti **i sigurnosti**, pakiranje i slanje baterija i njihovih komponenti izvršavaju u skladu s odgovarajućim uputama za kontrolu kvalitete i sigurnosnim uputama.

Amandman 353**Prijedlog uredbe****Članak 59. – stavak 4. – podstavak 1.***Tekst koji je predložila Komisija*

4. Subjekti koji provode djelatnosti prenamjene ili ponovne proizvodnje osiguravaju da su prenamijenjene ili ponovno proizvedene baterije u skladu s ovom Uredbom i relevantnim zahtjevima u pogledu proizvoda, zaštite okoliša i zaštite zdravlja ljudi utvrđenima drugim zakonodavstvom, kao i s tehničkim zahtjevima za konkretnu namjenu tih baterija kad se stavljaju na tržište.

Izmjena

4. Subjekti koji provode djelatnosti **pripreme za prenamjenu**, prenamjene ili ponovne proizvodnje osiguravaju da su prenamijenjene ili ponovno proizvedene baterije u skladu s ovom Uredbom i relevantnim zahtjevima u pogledu proizvoda, zaštite okoliša i zaštite zdravlja ljudi utvrđenima drugim zakonodavstvom, kao i s tehničkim zahtjevima za konkretnu namjenu tih baterija kad se stavljaju na tržište.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 354

Prijedlog uredbe

Članak 59. – stavak 4. – podstavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Baterija koja je prenamijenjena ili ponovno proizvedena ne podliježe obvezama utvrđenima u članku 7. stavcima 1., 2. i 3., članku 8. stavcima 1., 2. i 3., **članku 10. stavcima 1. i 2.** te članku 39. stavku 1. ako gospodarski subjekt koji stavlja prenamijenjenu ili ponovno proizvedenu bateriju na tržište može dokazati da je ta baterija, prije prenamijene ili ponovne proizvodnje, stavljena na tržište prije datuma na koji su te obveze postale primjenjive u skladu s tim člancima.

Izmjena

Baterija koja je prenamijenjena ili ponovno proizvedena ne podliježe obvezama utvrđenima u članku 7. stavcima 1., 2. i 3., članku 8. stavcima 1., 2. i 3., te članku 39. stavku 1. ako gospodarski subjekt koji stavlja prenamijenjenu ili ponovno proizvedenu bateriju na tržište može dokazati da je ta baterija, prije prenamijene ili ponovne proizvodnje, stavljena na tržište prije datuma na koji su te obveze postale primjenjive u skladu s tim člancima.

Amandman 355

Prijedlog uredbe

Članak 59. – stavak 4. – podstavak 2.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Subjekti koji na tržište stavljaju prenamijenjene ili ponovno proizvedene baterije smatraju se novim proizvođačima baterije te se stoga registriraju u skladu s člankom 46. i imaju proširenu odgovornost proizvođača u skladu s člankom 47.

Amandman 356

Prijedlog uredbe

Članak 59. – stavak 5. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

5. Kako bi se evidentiralo da otpadna baterija podvrgnuta postupku prenamijene ili ponovne proizvodnje više nije otpad, **korisnik baterije** na zahtjev nadležnog tijela **predočuje** sljedeće:

Izmjena

5. Kako bi se evidentiralo da otpadna baterija podvrgnuta postupku prenamijene ili ponovne proizvodnje više nije otpad, **subjekti koji provode aktivnosti prenamijene ili ponovne proizvodnje** na zahtjev nadležnog tijela **predočuju** sljedeće:

Amandman 357

Prijedlog uredbe

Članak 60. – stavak 1. – podstavak 1. – točka a

Tekst koji je predložila Komisija

(a) doprinos krajnjih korisnika sprečavanju nastanka otpada, uključujući pružanje informacija o dobrim praksama u pogledu uporabe baterija namijenjenih produljenju njihove uporabe i mogućnostima pripreme za njihovu ponovnu uporabu;

Izmjena

(a) doprinos krajnjih korisnika sprečavanju nastanka otpada, uključujući pružanje informacija o dobrim praksama **i preporuka** u pogledu uporabe baterija namijenjenih produljenju njihove uporabe i mogućnostima **ponovne uporabe**, pripreme za njihovu ponovnu uporabu, **pripreme za prenamijenu, prenamijene i ponovne proizvodnje**;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 358**Prijedlog uredbe****Članak 60. – stavak 1. – podstavak 1. – točka c***Tekst koji je predložila Komisija*

(c) sustavi za odvojeno skupljanje, pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje koji su dostupni za otpadne baterije;

Izmjena

(c) sustavi za odvojeno skupljanje, **mjesta za povrat i skupljanje**, pripremu za ponovnu uporabu, **pripremu za prenamjenu, prenamjenu, ponovnu proizvodnju** i recikliranje koji su dostupni za otpadne baterije;

Amandman 359**Prijedlog uredbe****Članak 60. – stavak 1. – podstavak 1. – točka f***Tekst koji je predložila Komisija*

(f) učinak tvari sadržanih u baterijama na okoliš i zdravlje ljudi, uključujući učinak uzrokovan nepropisnim odbacivanjem otpadnih baterija, kao što je odbacivanje baterija u okoliš ili zajedno s nerazvrstanim komunalnim otpadom.

Izmjena

(f) učinak tvari, **osobito opasnih tvari**, sadržanih u baterijama na okoliš i zdravlje ljudi, uključujući učinak uzrokovan nepropisnim odbacivanjem otpadnih baterija, kao što je odbacivanje baterija u okoliš ili zajedno s nerazvrstanim komunalnim otpadom.

Amandman 360**Prijedlog uredbe****Članak 60. – stavak 1. – podstavak 2. – točka b***Tekst koji je predložila Komisija*

(b) na jeziku koji bez poteškoća razumiju potrošači i ostali krajnji korisnici, a koji određuje predmetna država članica.

Izmjena

(b) na jeziku koji bez poteškoća razumiju potrošači i ostali krajnji korisnici **te koji je dostupan osobama s invaliditetom u skladu s Direktivom (EU) 2019/882**, a koji određuje predmetna država članica.

Amandman 361**Prijedlog uredbe****Članak 60. – stavak 2.***Tekst koji je predložila Komisija*

2. Distributerima i subjektima iz članaka 50., 52. i 53. te drugim subjektima za gospodarenje otpadom koji provode procese popravka, ponovne proizvodnje, pripreme za ponovnu uporabu, obrade i recikliranja proizvođači stavljaju na raspolaganje informacije o sigurnosnim i zaštitnim mjerama, među ostalim u pogledu sigurnosti na radu, koje se primjenjuju na skladištenje i skupljanje otpadnih baterija.

Izmjena

2. Distributerima i subjektima iz članaka 50., 52. i 53. te drugim subjektima za gospodarenje otpadom koji provode procese popravka, ponovne proizvodnje, pripreme za ponovnu uporabu, obrade i recikliranja proizvođači stavljaju na raspolaganje informacije o **komponentama i materijalima od koji su baterije sastavljene i o mjestu na kojem se nalaze sve opasne tvari u baterijama. Proizvođači stavljaju na raspolaganje informacije o sigurnosnim i zaštitnim mjerama**, među ostalim u pogledu sigurnosti na radu, koje se primjenjuju na skladištenje i skupljanje otpadnih baterija.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 362

Prijedlog uredbe

Članak 60. – stavak 3. – podstavak 1. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

3. Otkad se određeni model baterije počne isporučivati na državnom području države članice, proizvođači na zahtjev, elektroničkim putem, subjektima za gospodarenje otpadom koji provode aktivnosti popravka, ponovne proizvodnje, pripreme za ponovnu uporabu, obrade i recikliranja, u mjeri u kojoj je to potrebno tim subjektima za provođenje navedenih aktivnosti, stavljaju na raspolaganje sljedeće informacije specifične za taj model baterije koje se odnose na propisnu i ekološki prihvatljivu obradu otpadnih baterija:

Izmjena

3. Otkad se određeni model baterije počne isporučivati na državnom području države članice, proizvođači **besplatno i** na zahtjev, elektroničkim putem, subjektima za gospodarenje otpadom koji provode aktivnosti popravka, ponovne proizvodnje, pripreme za ponovnu uporabu, obrade i recikliranja, u mjeri u kojoj je to potrebno tim subjektima za provođenje navedenih aktivnosti, stavljaju na raspolaganje sljedeće informacije specifične za taj model baterije koje se odnose na propisnu i ekološki prihvatljivu obradu otpadnih baterija:

Amandman 363

Prijedlog uredbe

Članak 60. – stavak 3. – podstavak 1.– točka a

Tekst koji je predložila Komisija

(a) procese za osiguravanje rastavljanja vozila i uređaja na način koji omogućava uklanjanje ugrađenih baterija;

Izmjena

(a) procese za osiguravanje rastavljanja **lakih prijevoznih sredstava**, vozila i uređaja na način koji omogućava uklanjanje ugrađenih baterija;

Amandman 364

Prijedlog uredbe

Članak 60. – stavak 3. – podstavak 1. – točka b

Tekst koji je predložila Komisija

(b) sigurnosne i zaštitne mjere, među ostalim u pogledu sigurnosti na radu, koje se primjenjuju na procese skladištenja, prijevoza, obrade i recikliranja otpadnih baterija.

Izmjena

(b) sigurnosne i zaštitne mjere, među ostalim u pogledu sigurnosti na radu **i zaštite od požara**, koje se primjenjuju na procese skladištenja, prijevoza, obrade i recikliranja otpadnih baterija.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 365
Prijedlog uredbe
Članak 60. – stavak 4.

Tekst koji je predložila Komisija

4. Distributeri koji isporučuju baterije krajnjim korisnicima u svojim maloprodajnim prostorima **na vidljiv način** i putem svojih internetskih tržišta stavljaju na raspolaganje informacije iz stavaka 1. i 2. i informacije o načinu na koji krajnji korisnici mogu besplatno vratiti otpadne baterije u odgovarajuća skupljališta uspostavljena na maloprodajnim mjestima ili u ime tržišta. Ta je obveza ograničena na vrste baterija koje distributer ili trgovac ima, ili ih je imao, u ponudi kao nove baterije.

Izmjena

4. Distributeri koji isporučuju baterije krajnjim korisnicima u svojim maloprodajnim prostorima **trajno** i putem svojih internetskih tržišta, **na način koji je lako dostupan i jasno vidljiv krajnjim korisnicima baterije**, stavljaju na raspolaganje informacije iz stavaka 1. i 2. i informacije o načinu na koji krajnji korisnici mogu besplatno vratiti otpadne baterije u odgovarajuća skupljališta uspostavljena na maloprodajnim mjestima ili u ime tržišta. Ta je obveza ograničena na vrste baterija koje distributer ili trgovac ima, ili ih je imao, u ponudi kao nove baterije.

Amandman 366
Prijedlog uredbe
Članak 60. – stavak 5.

Tekst koji je predložila Komisija

5. Troškovi koje pokriva proizvođač na temelju članka 47. stavka 1. točke (e) prikazuju se zasebno krajnjem korisniku na prodajnom mjestu nove baterije. Navedeni troškovi ne smiju premašiti najbolju procjenu stvarno nastalih troškova.

Izmjena

5. Troškovi koje pokriva proizvođač na temelju članka 47. stavka 1. točke (e) prikazuju se zasebno krajnjem korisniku na prodajnom mjestu nove baterije. Navedeni troškovi ne smiju premašiti najbolju procjenu stvarno nastalih troškova **i ne smiju se dodavati konačnom trošku baterije koji se naplaćuje potrošaču na prodajnom mjestu.**

Amandman 367
Prijedlog uredbe
Članak 61. – stavak 1. – podstavak 1. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

1. Proizvođači prijenosnih baterija ili, ako su imenovane u skladu s člankom 47. stavkom 2., organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača koje djeluju u njihovo ime svake kalendarske godine izvješćuju nadležno tijelo o sljedećim informacijama u skladu s **kemijskom sastavu** baterija, **navodeći količine baterija kojima se napajaju laka prijevozna sredstva:**

Izmjena

1. Proizvođači prijenosnih baterija ili, ako su imenovane u skladu s člankom 47. stavkom 2., organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača koje djeluju u njihovo ime svake kalendarske godine izvješćuju nadležno tijelo o sljedećim informacijama u skladu s **kemijskim sastavom** baterija:

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 368

Prijedlog uredbe

Članak 61. – stavak 1. – podstavak 1. – točka aa (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (aa) **količini prijenosnih baterija za opću uporabu koje se prvi put stavljaju na raspolaganje na tržištu na državnom području određene države članice, isključujući prijenosne baterije za opću uporabu koje su u toj godini prije prodaje krajnjim korisnicima napustile državno područje te države članice;**

Amandman 369

Prijedlog uredbe

Članak 61. – stavak 1. – podstavak 1. – točka ba (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (ba) **količini otpadnih prijenosnih baterija za opću uporabu skupljenih u skladu s člankom 48., izračunanoj na temelju metodologije utvrđene u Prilogu XI.;**

Amandman 370

Prijedlog uredbe

Članak 61. – stavak 1. – podstavak 1. – točka da (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (da) **količini skupljenih otpadnih prijenosnih baterija izvezenih u treće zemlje za obradu, pripremu za ponovnu uporabu, pripremu za prenamjenu ili recikliranje.**

Amandman 371

Prijedlog uredbe

Članak 61. – stavak 1. – podstavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Ako subjekti za gospodarenje otpadom koji nisu proizvođači ili, ako su imenovane u skladu s člankom 47. stavkom 2., organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača koje djeluju u njihovo ime skupljaju otpadne prijenosne baterije od distributera ili drugih skupljališta za otpadne prijenosne baterije, svake kalendarske godine izvješćuju nadležno tijelo o količini skupljenih otpadnih prijenosnih baterija prema njihovu kemijskom sastavu, **navodeći količinu baterija kojima se napajaju laka prijevozna sredstva.**

Ako subjekti za gospodarenje otpadom koji nisu proizvođači ili, ako su imenovane u skladu s člankom 47. stavkom 2., organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača koje djeluju u njihovo ime skupljaju otpadne prijenosne baterije od distributera ili drugih skupljališta za otpadne prijenosne baterije, svake kalendarske godine izvješćuju nadležno tijelo o količini skupljenih otpadnih prijenosnih baterija prema njihovu kemijskom sastavu.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 372

Prijedlog uredbe

Članak 61. – stavak 1.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1a. Proizvođači baterija za laka prijevozna sredstva ili, ako su imenovane u skladu s člankom 47. stavkom 2., organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača koje postupaju u njihovo ime svake kalendarske godine izvješćuju nadležno tijelo o sljedećim informacijama prema kemijskom sastavu baterije, navodeći količine baterija kojima se napajaju laka prijevozna sredstva:

- (a) količini baterija za laka prijevozna sredstva koje se prvi put stavljaju na raspolaganje na tržištu na državnom području određene države članice, isključujući baterije za laka prijevozna sredstva koje su u toj godini prije prodaje krajnjim korisnicima napustile državno područje te države članice;
- (b) količini baterija za laka prijevozna sredstva skupljenih u skladu s člankom 48.a, izračunanoj na temelju metodologije utvrđene u delegiranom aktu koji se donosi u skladu s člankom 55. stavkom 2.b;
- (c) cilju skupljanja koji postigne proizvođač ili organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača u ime svojih članova;
- (d) količini skupljenih otpadnih baterija za laka prijevozna sredstva isporučenih odobrenim postrojenjima radi obrade i recikliranja; i
- (e) količini baterija isporučenih za ponovnu uporabu, prenamjenu i ponovnu proizvodnju.

Ako subjekti za gospodarenje otpadom koji nisu proizvođači ili, ako su imenovane u skladu s člankom 47. stavkom 2., organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača koje postupaju u njihovo ime skupljaju otpadne prijenosne baterije od distributera ili drugih mjesta za povrat i skupljanje otpadnih prijenosnih baterija, svake kalendarske godine izvješćuju nadležno tijelo o količini skupljenih otpadnih prijenosnih baterija prema njihovu kemijskom sastavu, navodeći količinu baterija za napajanje lakih prijevoznih sredstava.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Subjekti iz prvog i drugog podstavka izvješćuju nadležno tijelo o podacima iz prvog podstavka u roku od četiri mjeseca od kraja godine izvješćivanja za koju su podaci prikupljeni. Prvo razdoblje izvješćivanja obuhvaća prvu punu kalendarsku godinu nakon donošenja provedbenog akta kojim se utvrđuje format za izvješćivanje Komisije u skladu s člankom 62. stavkom 5. Format i postupke za izvješćivanje o podacima utvrđuju relevantna nadležna tijela.

Amandman 373

Prijedlog uredbe

Članak 61. – stavak 2. – točka ba (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ba) količini baterija isporučenih za ponovnu uporabu, prenamjenu i ponovnu proizvodnju;

Amandman 374

Prijedlog uredbe

Članak 61. – stavak 2. – točka bb (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(bb) količini skupljenih otpadnih automobilskih baterija, industrijskih baterija i baterija za električna vozila izvezenih u treće zemlje za obradu, pripremu za ponovnu uporabu, pripremu za prenamjenu ili recikliranje.

Amandman 375

Prijedlog uredbe

Članak 61. – stavak 3. – podstavak 1. – točka ba (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ba) količini skupljenih otpadnih automobilskih baterija, industrijskih baterija i baterija za električna vozila izvezenih u treće zemlje za obradu, pripremu za ponovnu uporabu, pripremu za prenamjenu ili recikliranje.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 376**Prijedlog uredbe****Članak 61. – stavak 5. – podstavak 1. – točka b***Tekst koji je predložila Komisija*

(b) količini otpadnih baterija koje se podvrgavaju procesu recikliranja;

Izmjena

(b) količini otpadnih koje se podvrgavaju **pripremi za prenamjenu i** procesu recikliranja;

Amandman 377**Prijedlog uredbe****Članak 62. – stavak 1. – podstavak 1. – uvodni dio***Tekst koji je predložila Komisija*

Države članice za svaku kalendarsku godinu javno stavljaju na raspolaganje sljedeće agregirane podatke o prijenosnim baterijama, automobilskim baterijama, industrijskim baterijama i baterijama za električna vozila u skladu s vrstama i kemijskim sastavom baterija te među prijenosnim baterijama posebno navode baterije kojima se napajaju laka prijevozna sredstva:

Izmjena

Države članice za svaku kalendarsku godinu javno stavljaju na raspolaganje sljedeće agregirane podatke o prijenosnim baterijama, **baterijama za laka prijevozna sredstva**, automobilskim baterijama, industrijskim baterijama i baterijama za električna vozila u skladu s vrstama i kemijskim sastavom baterija te među prijenosnim baterijama posebno navode baterije kojima se napajaju laka prijevozna sredstva:

Amandman 378**Prijedlog uredbe****Članak 62. – stavak 1. – podstavak 1. – točka b***Tekst koji je predložila Komisija*

(b) količinu otpadnih baterija skupljenih u skladu s člancima 48. i 49., izračunanu na temelju metodologije utvrđene u Prilogu XI;

Izmjena

(b) količinu otpadnih baterija skupljenih u skladu s člancima 48., **48.a** i 49., izračunanu na temelju metodologije utvrđene u Prilogu XI;

Amandman 379**Prijedlog uredbe****Članak 64. – stavak 1.a (novi)***Tekst koji je predložila Komisija**Izmjena***1a. Sustav ima sljedeće svrhe:**

(a) **podupiranje tijela za nadzor tržišta u njihovu obavljanju zadaća u skladu s ovom Uredbom i relevantnim delegiranim aktima, uključujući provedbu Uredbe od strane tih tijela;**

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(b) pružanje informacija javnosti o baterijama koje se stavljaju na tržište i zahtjevima u pogledu njihove održivosti i sigurnosti te informacijskih listova o baterijama;

(c) pružanje ažuriranih informacija o baterijama Komisiji i akreditiranim prerađivačima, subjektima u drugom vijeku trajanja i poduzećima za recikliranje.

Amandman 380**Prijedlog uredbe****Članak 64. – stavak 2.**

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2. Taj sustav sadržava podatke i informacije o **punjivim** industrijskim baterijama i baterijama za električna vozila **s unutarnjom pohranom i kapacitetom većim od 2 kWh**, kako je utvrđeno u Prilogu XIII. Ti podaci i informacije moraju biti takvi da omogućavaju razvrstavanje i pretraživanje, uz poštovanje otvorenih standarda uporabe za treće strane.

2. Taj sustav sadržava podatke i informacije o **baterijama za laka prijevozna sredstva**, industrijskim baterijama i baterijama za električna vozila kako je utvrđeno u Prilogu XIII. Ti podaci i informacije moraju biti takvi da omogućavaju razvrstavanje i pretraživanje, uz poštovanje otvorenih standarda uporabe za treće strane. **Sustav sadržava i bazu podataka koja se redovito ažurira i uključuje sve baterije obuhvaćene ovom Uredbom.**

Amandman 381**Prijedlog uredbe****Članak 64. – stavak 3.**

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

3. Gospodarski subjekti koji stavljaju na tržište **punjivu** industrijsku bateriju ili bateriju za električno vozilo **s unutarnjom pohranom** stavljaju informacije iz stavka 2. na raspolaganje elektroničkim putem, u strojno čitljivom formatu, s pomoću interoperabilnih i lako dostupnih podatkovnih usluga u formatu utvrđenom u skladu sa stavkom 5.

3. Gospodarski subjekti koji stavljaju na tržište **bateriju za laka prijevozna sredstvo**, industrijsku bateriju ili bateriju za električno vozilo stavljaju informacije iz stavka 2. na raspolaganje elektroničkim putem, u strojno čitljivom formatu, s pomoću interoperabilnih i lako dostupnih podatkovnih usluga u formatu utvrđenom u skladu sa stavkom 5.

Amandman 382**Prijedlog uredbe****Članak 64. – stavak 4.a (novi)**

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

4 a. Sustav ne zamjenjuje niti mijenja odgovornosti tijelâ za nadzor tržišta.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 383

Prijedlog uredbe

Članak 64. – stavak 5. – podstavak 1. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

5. Komisija do 31. prosinca 2024. donosi **provedbene akte kojima se utvrđuju:**

Izmjena

5. Komisija do 31. prosinca 2024. donosi **delegirani akt u skladu s člankom 73. radi dopune ove Uredbe uspostavom:**

Amandman 384

Prijedlog uredbe

Članak 64. – stavak 5. – podstavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 74. stavka 3.

Izmjena

Briše se.

Amandman 385

Prijedlog uredbe

Članak 65. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. Do 1. siječnja 2026. svaka industrijska baterija i baterija za električno vozilo koja se stavi na tržište ili u uporabu **i čiji je kapacitet veći od 2 kWh** mora imati elektroničku evidenciju („putovnica za bateriju”).

Izmjena

1. Do 1. siječnja 2026. svaka industrijska baterija, baterija za električno vozilo **i baterija za lako prijevozno sredstvo** koja se stavi na tržište ili u uporabu mora imati elektroničku evidenciju („putovnica za bateriju”).

Amandman 386

Prijedlog uredbe

Članak 65. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

3. Putovnica za bateriju povezana je s informacijama o osnovnim svojstvima svake vrste i modela baterije pohranjenima u izvorima podataka za sustav koji je uspostavljen u skladu s člankom 64. Gospodarski subjekt koji stavlja industrijsku bateriju ili bateriju za električno vozilo na tržište osigurava da su podaci sadržani u putovnici za bateriju točni, potpuni i ažurirani.

Izmjena

3. **Kad je riječ o industrijskim baterijama i baterijama za električna vozila**, putovnica za bateriju povezana je s informacijama o osnovnim svojstvima svake vrste i modela baterije pohranjenima u izvorima podataka za sustav koji je uspostavljen u skladu s člankom 64. Gospodarski subjekt koji stavlja industrijsku bateriju ili bateriju za električno vozilo na tržište osigurava da su podaci sadržani u putovnici za bateriju točni, potpuni i ažurirani.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 387

Prijedlog uredbe

Članak 65. – stavak 3.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

3a. Kad je riječ o baterijama za laka prijevozna sredstva, putovnica za bateriju sadržava informacije opisane u članku 13. stavku 5. točkama od (a) do (d) i točkama (i) i (j) te ažurirane informacije o bateriji povezane s promjenama njezina statusa.

Amandman 388

Prijedlog uredbe

Članak 65. – stavak 4.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

4. Putovnici za bateriju može se pristupiti na internetu putem elektroničkih sustava koji moraju biti interoperabilni sa sustavom uspostavljenim u skladu s člankom 64.

4. Putovnici za bateriju može se pristupiti na internetu putem elektroničkih sustava koji moraju biti interoperabilni sa sustavom uspostavljenim u skladu s člankom 64. **i putem QR koda iz članka 13. stavka 5.**

Amandman 389

Prijedlog uredbe

Članak 65. – stavak 5.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

5. Putovnica za bateriju omogućava pristup informacijama o vrijednostima za parametre učinkovitosti i trajnosti iz članka 10. stavka 1. kada se baterija stavlja na tržište i kad se njezin status promijeni.

5. Putovnica za bateriju omogućava pristup informacijama o vrijednostima za parametre učinkovitosti i trajnosti iz članka 10. stavka 1., **kao i informacijama o stanju baterije u skladu s člankom 14.** kada se baterija stavlja na tržište i kad se njezin status promijeni.

Amandman 390

Prijedlog uredbe

Članak 65. – stavak 6.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

6. Ako je promjena statusa posljedica aktivnosti **popravljanja ili** prenamjene, odgovornost za podatke o bateriji sadržane u putovnici za bateriju prenosi se na gospodarski subjekt za koji se smatra da stavlja industrijsku bateriju **ili** bateriju za električno vozilo na tržište ili koji je stavlja u uporabu.

6. Ako je promjena statusa posljedica aktivnosti prenamjene **ili ponovne proizvodnje**, odgovornost za podatke o bateriji sadržane u putovnici za bateriju prenosi se na gospodarski subjekt za koji se smatra da stavlja industrijsku bateriju, bateriju za električno vozilo **ili bateriju za lako prijevozno sredstvo** na tržište ili koji je stavlja u uporabu. **Zapis o prenamijenjenim ili ponovno proizvedenim baterijama povezuje se s evidencijom izvorne baterije.**

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 391

Prijedlog uredbe

Članak 65. – stavak 7. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

7. Komisija je ovlaštena za donošenje **provedbenih** akata za utvrđivanje pravila za razmjenu, istraživanje, objavljivanje i ponovnu uporabu podataka i informacija sadržanima u putovnici za bateriju te za pristup i upravljanje tim podacima i informacijama.

Izmjena

7. Komisija je ovlaštena za donošenje **delegiranih** akata **u skladu s člankom 73.** za utvrđivanje pravila za razmjenu, istraživanje, objavljivanje i ponovnu uporabu podataka i informacija sadržanima u putovnici za bateriju te za pristup i upravljanje tim podacima i informacijama.

Amandman 392

Prijedlog uredbe

Članak 65. – stavak 7. – podstavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 74. stavka 3.

Izmjena

Briše se.

Amandman 393

Prijedlog uredbe

Članak 66. – stavak 1. – podstavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. **Ako** tijela za nadzor tržišta **jedne države članice imaju dovoljno razloga vjerovati da određena baterija obuhvaćena ovom Uredbom predstavlja rizik za zdravlje ljudi ili sigurnost osoba, imovinu ili okoliš, procjenjuju ispunjava li predmetna baterija sve relevantne zahtjeve iz ove Uredbe.**

Izmjena

1. Tijela za nadzor tržišta **provode prikladne provjere baterija koje su stavljene na raspolaganje na internetu i izvan njega u odgovarajućim razmjerima, i to s pomoću provjere dokumenata i, prema potrebi, fizičkih i laboratorijskih provjera na temelju odgovarajućih uzoraka, a te provjere obuhvaćaju sve relevantne zahtjeve iz ove Uredbe. Tijela za nadzor tržišta mogu slati baterije u objekte Unije za ispitivanje iz stavka 68.a radi provedbe te procjene.**

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 394

Prijedlog uredbe

Članak 66. – stavak 1. – podstavak 1.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Komisija do ... [dvije godine nakon stupanja na snagu ove Uredbe] donosi provedbene akte kojima se određuju ujednačeni uvjeti provjera, kriteriji za određivanje učestalosti provjera i količina uzoraka koje treba provjeriti u skladu s člankom 11. stavkom 4. Uredbe (EU) 2019/1020.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 74. stavka 3.

Amandman 395

Prijedlog uredbe

Članak 66. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2. **Ako smatraju da neusklađenost nije ograničena samo na područje njihove države**, tijela za nadzor tržišta dostavljaju Komisiji i drugim državama članicama informacije o rezultatima procjene i mjerama koje su zahtijevala od gospodarskog subjekta.

2. Tijela za nadzor tržišta dostavljaju Komisiji i drugim državama članicama informacije o rezultatima procjene i mjerama koje su zahtijevala od gospodarskog subjekta.

Amandman 396

Prijedlog uredbe

Članak 66. – stavak 5. – točka a

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(a) činjenice da baterija ne ispunjava zahtjeve iz poglavlja II. ili III. ove Uredbe;

(a) činjenice da baterija ne ispunjava zahtjeve iz poglavlja II. ili III. **ili članka 39.** ove Uredbe;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 397

Prijedlog uredbe

Članak 66. – stavak 8.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

8 a. *Potrošačima se omogućuje unos informacija o baterijama koje predstavljaju rizik za potrošače u poseban odjeljak Sustava Zajednice za brzo informiranje (RAPEX) predviđen u članku 12. Direktive 2001/95/EZ. Komisija uzima u obzir primljene informacije i, prema potrebi, osigurava daljnje postupanje, uključujući prijenos informacija relevantnim nacionalnim tijelima.*

Komisija donosi provedbeni akt u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 74. stavka 2. kako bi utvrdila načine za prijenos informacija iz prvog podstavka, kao i za praćenje takvih informacija relevantnim nacionalnim tijelima radi daljnjeg postupanja.

Amandman 398

Prijedlog uredbe

Članak 67. – stavak 1. – podstavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1. Ako se nakon završetka postupka iz članka 66. stavaka 3. i 4. uloži prigovor na mjeru koju je poduzela država članica ili ako Komisija smatra da je neka nacionalna mjera u suprotnosti sa zakonodavstvom Unije, Komisija bez odgode započinje savjetovanje s državama članicama i relevantnim gospodarskim subjektom ili subjektima te ocjenjuje tu nacionalnu mjeru. Na temelju rezultata tog ocjenjivanja Komisija provedbenim aktom odlučuje je li nacionalna mjera opravdana.

1. Ako se nakon završetka postupka iz članka 66. stavaka 3. i 4. uloži prigovor na mjeru koju je poduzela država članica ili ako Komisija smatra da je neka nacionalna mjera u suprotnosti sa zakonodavstvom Unije, Komisija bez odgode započinje savjetovanje s državama članicama i relevantnim gospodarskim subjektom ili subjektima te ocjenjuje tu nacionalnu mjeru. **Komisija zaključuje to ocjenjivanje u roku od mjesec dana.** Na temelju rezultata tog ocjenjivanja Komisija provedbenim aktom odlučuje je li nacionalna mjera opravdana.

Amandman 399

Prijedlog uredbe

Članak 68. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1. Ako nakon provedbe ocjenjivanja u skladu s člankom 67. stavkom 1. država članica ustanovi da baterija, iako je sukladna sa zahtjevima iz poglavlja II. i III, ipak predstavlja rizik za zdravlje ljudi ili sigurnost osoba, za zaštitu imovine ili za okoliš, ta država članica zahtijeva od predmetnog gospodarskog subjekta da poduzme sve prikladne mjere kojima se osigurava da predmetna baterija pri stavljanju na tržište više ne predstavlja navedeni rizik, povuče bateriju s tržišta ili je opozove, u razumnom roku koji je razmjern prirodni riziku.

1. Ako nakon provedbe ocjenjivanja u skladu s člankom 67. stavkom 1. država članica ustanovi da baterija, iako je sukladna sa zahtjevima iz poglavlja II. i III, ipak predstavlja rizik **ili da se može razumno smatrati da predstavlja rizik** za zdravlje ljudi ili sigurnost osoba, za zaštitu imovine ili za okoliš, ta država članica zahtijeva od predmetnog gospodarskog subjekta da poduzme sve prikladne mjere kojima se osigurava da predmetna baterija pri stavljanju na tržište više ne predstavlja navedeni rizik, povuče bateriju s tržišta ili je opozove, u razumnom roku koji je razmjern prirodni riziku.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 400
Prijedlog uredbe
Članak 68. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

3. Država članica odmah obavješćuje Komisiju i druge države članice. Te informacije uključuju sve dostupne pojedinosti, a posebno podatke potrebne za identifikaciju predmetnih baterija, njihovo podrijetlo i lanac **opskrbe**, prirodu povezanog rizika te prirodu i trajanje poduzetih nacionalnih mjera.

Izmjena

3. Država članica odmah obavješćuje Komisiju i druge države članice. Te informacije uključuju sve dostupne pojedinosti, a posebno podatke potrebne za identifikaciju predmetnih baterija, njihovo podrijetlo i lanac **vrijednosti**, prirodu povezanog rizika te prirodu i trajanje poduzetih nacionalnih mjera.

Amandman 401
Prijedlog uredbe
Članak 68.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Članak 68.a

Objekt Unije za ispitivanje

1. Komisija do ... [dvije godine od stupanja na snagu ove Uredbe] utvrđuje objekt Unije za ispitivanje specijaliziran za baterije u skladu s člankom 21. stavkom 2. drugim podstavkom Uredbe (EU) 2019/1020.
2. Objekt Unije za ispitivanje služi kao centar kompetencija za:
  - (a) odstupajući od članka 21. stavka 6. točke (b) Uredbe (EU) 2019/1020, pružanje neovisnih tehničkih i znanstvenih savjeta Komisiji tijekom istraga iz članka 32. te Uredbe i tijekom ocjenjivanja iz članka 67. stavka 4. i članka 68. stavka 4. Uredbe;
  - (b) provođenje ispitivanja baterija na zahtjev tijela za nadzor tržišta u svrhu ocjenjivanja iz članka 66. stavka 1.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 402
Prijedlog uredbe
Članak 68.b (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Članak 68.b

Nacionalni centri kompetencija za baterije

1. Tijela za nadzor tržišta dogovaraju se s organizacijama koje predstavljaju gospodarske subjekte i istraživačkim centrima o osnivanju nacionalnog centra kompetencija za baterije u svakoj državi članici.
2. Nacionalni centri kompetencija za baterije iz stavka 1. provode radnje s ciljem promicanja usklađenosti, utvrđivanja neusklađenosti, podizanja svijesti i pružanja smjernica i tehničkih savjeta vezanih za zahtjeve iz ove Uredbe. Kada je potrebno, drugi dionici, kao što su organizacije koje predstavljaju krajnje korisnike, također mogu sudjelovati u djelovanju nacionalnih centara kompetencija za baterije.
3. U skladu s člankom 9. stavkom 2. Uredbe (EU) 2019/1020 tijela za nadzor tržišta i stranke iz stavka 1. dužna su osigurati da radnje koje provode nacionalni centri kompetencija za baterije ne dovedu do nepoštenog tržišnog natjecanja među gospodarskim subjektima i da ne utječu na objektivnost, neovisnost i nepristranost stranaka.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 403

Prijedlog uredbe

Članak 69. – stavak 1. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

1. Ne dovodeći u pitanje članak 66., ako određena država članica ustanovi da baterija koja nije obuhvaćena područjem primjene članka 68. nije usklađena s ovom Uredbom ili da je neki gospodarski subjekt prekršio obvezu utvrđenu ovom Uredbom, od predmetnog gospodarskog subjekta zahtijeva da otkloni tu neusklađenost. Takve neusklađenosti uključuju sljedeće:

Izmjena

1. Ne dovodeći u pitanje članak 66., ako određena država članica ustanovi da baterija koja nije obuhvaćena područjem primjene članka 68. nije usklađena s ovom Uredbom ili da je neki gospodarski subjekt prekršio obvezu utvrđenu ovom Uredbom, od predmetnog gospodarskog subjekta zahtijeva da otkloni tu neusklađenost. **Kako bi se olakšala ta zadaća, države članice uspostavljaju lako dostupne kanale za prijavljivanje neusklađenosti za potrošače.** Takve neusklađenosti uključuju sljedeće:

Amandman 404

Prijedlog uredbe

Članak 69. – stavak 1. – točka k

Tekst koji je predložila Komisija

(k) nisu ispunjeni zahtjevi iz članka 39. u pogledu politike dužne pažnje u lancu **opskrbe**.

Izmjena

(k) nisu ispunjeni zahtjevi iz članka 39. u pogledu politike dužne pažnje u lancu **vrijednosti**;

Amandman 405

Prijedlog uredbe

Članak 69. – stavak 1. – točka ka (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(k a) **nisu ispunjeni zahtjevi u pogledu putovnica za baterije iz članka 65.**

Amandman 406

Prijedlog uredbe

Članak 69. – stavak 3.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

3 a. **Nadležnim tijelima država članica dodjeljuju se istražne ovlasti u skladu s člankom 14. Uredbe (EU) 2019/1020 za provedbu odgovarajućih kontrola, na temelju rizika ili na temelju primljenih informacija, s ciljem otkrivanja moguće neusklađenosti.**

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 407
Prijedlog uredbe
Članak 69. – stavak 3.b (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

3b. Tijela za nadzor tržišta surađuju kako bi osigurala prekograničnu provedbu ove Uredbe u skladu s odredbama utvrđenima u poglavlju VI. Uredbe (EU) 2019/1020.

Amandman 408
Prijedlog uredbe
Članak 69. – stavak 3.c (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

3c. Države članice surađuju u okviru provedbene mreže i jedna drugoj pružaju potporu u postupku zbog povrede u slučaju prekogranične prodaje unutar Unije.

Amandman 409
Prijedlog uredbe
Članak 70. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1. Javni naručitelji, definirani u članku 2. stavku 1. Direktive 2014/24/EU odnosno članku 3. stavku 1. Direktive 2014/25/EU, ili naručitelji, definirani u članku 4. stavku 1. Direktive 2014/25/EU, pri nabavi baterija ili proizvoda koji sadržavaju baterije u slučajevima obuhvaćenima tim direktivama **uzimaju u obzir utjecaj baterija na okoliš tijekom** njihova životnog ciklusa kako bi osigurali da se taj utjecaj nabavljenih baterija svede na najmanju moguću mjeru.

1. Javni naručitelji, definirani u članku 2. stavku 1. Direktive 2014/24/EU odnosno članku 3. stavku 1. Direktive 2014/25/EU, ili naručitelji, definirani u članku 4. stavku 1. Direktive 2014/25/EU, pri nabavi baterija ili proizvoda koji sadržavaju baterije u slučajevima obuhvaćenima tim direktivama **prednost daju baterijama koje su ekološki najprihvatljivije na temelju** njihova cijelog životnog ciklusa kako bi osigurali da se taj utjecaj nabavljenih baterija svede na najmanju moguću mjeru.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 410
Prijedlog uredbe
Članak 71. – stavak 3.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

3a. Ako država članica smatra da uporaba neke tvari u proizvodnji baterija ili prisutnost neke tvari u baterijama u vrijeme njihova stavljanja na tržište ili u daljnjim fazama njihova životnog ciklusa, uključujući fazu otpada, predstavlja rizik za zdravlje ljudi ili okoliš i da se taj rizik ne kontrolira na odgovarajući način i da ga je potrebno urediti na razini Unije, obavještuje Agenciju da pripremi dosje koji je u skladu sa zahtjevima u pogledu dosjea za uvođenje ograničenja. Ako se u tom dosjeu dokaže da su potrebne dodatne mjere na razini Zajednice, uz mjere koje se već provode, država članica Agenciji dostavlja dosje radi pokretanja postupka uvođenja ograničenja.

Amandman 411
Prijedlog uredbe
Članak 71. – stavak 14.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

14a. U roku od šest mjeseci od izmjene Uredbe (EZ) br. 1907/2006 ili od stupanja na snagu budućeg zakonodavstva Unije o kriterijima održivosti za opasne tvari i kemikalije, Komisija ocjenjuje je li uslijed te izmjene Uredbe (EZ) br. 1907/2006 ili tog budućeg zakonodavstva Unije potrebna izmjena ovog članka te prema potrebi donosi delegirani akt u skladu s člankom 73. ove Uredbe radi odgovarajuće izmjene tih odredaba

Amandman 412
Prijedlog uredbe
Članak 72. – stavak 2.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2a. Priznati se mogu samo programi koje predvodi industrija koji ispunjavaju zahtjeve iz članka 39. i koje su provjerili akteri trećih strana.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 413

Prijedlog uredbe

Članak 73. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 6. stavka 2., članka 7. **stavaka 1., 2. i 3.**, članka 9. stavka 2., članka 10. stavka 3., članka 12. stavka 2., članka 17. stavka 4., članka 27. stavka 3., članka 39. stavka 8., članka 55. stavka 4., članka 56. stavka 4., članka 57. stavka 6., članka 58. stavka 3. i članka 70. stavka 2. dodjeljuju se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od [dana stupanja na snagu ove Uredbe]. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

Izmjena

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 6. stavka 2., članka 6. stavka 5.a, članka 7. stavka 1. **trećeg podstavka točke (a)**, članka 7. stavka 1. **četvrtog podstavka**, članka 7. stavka 2. **četvrtog podstavka točke (a)**, članka 7. stavka 3. **trećeg i četvrtog podstavka**, članka 8. stavka 1. **drugog podstavka točke (a)**, članka 8. stavka 4.a, članka 9. stavka 2. **drugog podstavka**, članka 10. **stavaka 1.b i 1.c**, članka 10. stavka 3. **prvog podstavka**, članka 10. stavka 3.a, članka 11.a stavka 4., članka 11.b stavka 2., članka 13. stavka 6.a, članka 14 stavka 3. **podstavka 1.a**, članka 12. stavka 2., članka 17. stavka 4., članka 39. stavka 8. i **članka 8.a**, članka 55. stavka 2.b, članka 56. stavka 4., članka 57. stavka 4., članka 57. stavka 5.a, članka 58. stavka 3., članka 64. stavka 5., članka 65. stavka 7., članka 70. stavka 3., članka 71. stavka 14.a i **članka 76. stavka 1.b** dodjeljuju se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od ...[dana stupanja na snagu ove Uredbe] Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 414

Prijedlog uredbe

Članak 73. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 6. stavka 2., članka 7. **stavaka 1., 2. i 3.**, članka 9. stavka 2., članka 10. stavka 3., članka 12. stavka 2., članka 17. stavka 4., članka 27. stavka 3., članka 39. stavka 8., članka 55. stavka 4., članka 56. stavka 4., članka 57. stavka 6., članka 58. stavka 3. i članka 70. stavka 2. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

Izmjena

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 6. stavka 2. članka 6. stavka 5.a, članka 7. stavka 1. **trećeg podstavka točke (a)**, članka 7. stavka 1. **četvrtog podstavka**, članka 7. stavka 2. **četvrtog podstavka točke (a)**, članka 7. stavka 3. **trećeg i četvrtog podstavka**, članka 8. stavka 1. **drugog podstavka točke (a)**, članka 8. stavka 4.a, članka 9. stavka 2. **drugog podstavka**, članka 10. **stavaka 1.b i 1.c**, članka 10. stavka 3. **prvog podstavka**, članka 10. stavka 3.a, članka 11.a stavka 4., članka 11.b stavka 2., članka 13. stavka 6.a, članka 14 stavka 3. **podstavka 1.a**, članka 12. stavka 2., članka 17. stavka 4., članka 39. stavka 8. i **članka 8.a**, članka 55. stavka 2.b, članka 56. stavka 4., članka 57. stavka 4., članka 57. stavka 5.a, članka 58. stavka 3., članka 64. stavka 5., članka 65. stavka 7., članka 70. stavka 3., članka 71. stavka 14.a i **članka 76. stavka 1.b**. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 415

Prijedlog uredbe

Članak 73. – stavak 6.

Tekst koji je predložila Komisija

6. Delegirani akt donesen na temelju članka 6. stavka 2., članka 7. **stavaka 1., 2. i 3.**, članka 9. stavka 2., članka 10. stavka 3., članka 12. stavka 2., članka 17. stavka 4., članka 27. stavka 3., članka 39. stavka 8., članka 55. stavka 4., članka 56. stavka 4., članka 57. stavka 6., članka 58. stavka 3. i članka 70. stavka 2. stupa na snagu samo ako Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne ulože nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće uložiti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Izmjena

6. Delegirani akt donesen na temelju 6. stavka 2., članka 6. stavka 5.a, članka 7. stavka 1. **trećeg podstavka točke (a)**, članka 7. stavka 1. **četvrtog podstavka**, članka 7. stavka 2. **četvrtog podstavka točke (a)**, članka 7. stavka 3. **trećeg i četvrtog podstavka**, članka 8. stavka 1. **drugog podstavka točke (a)**, članka 8. stavka 4.a, članka 9. stavka 2. **drugog podstavka**, članka 10. **stavaka 1.b i 1.c**, članka 10. stavka 3. **prvog podstavka**, članka 10. stavka 3.a, članka 11.a stavka 4., članka 11.b stavka 2., članka 13. stavka 6.a, članka 14 stavka 3. **podstavka 1.a**, članka 12. stavka 2., članka 17. stavka 4., članka 39. stavka 8. i **članka 8.a**, članka 55. stavka 2.b, članka 56. stavka 4., članka 57. stavka 4., članka 57. stavka 5.a, članka 58. stavka 3., članka 64. stavka 5., članka 65. stavka 7., članka 70. stavka 3., članka 71. stavka 14.a i **članka 76. stavka 1.b** stupa na snagu samo ako Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne ulože nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće uložiti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Amandman 416

Prijedlog uredbe

Članak 75. – stavak 1. – točka 2. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

(2) u Prilogu I. **sljedeća točka 71. dodaje se popisu** zakonodavstva Unije o usklađivanju:

Izmjena

(2) u Prilogu I. točka 21. **popisa** zakonodavstva Unije o usklađivanju **zamjenjuje se sljedećim**:

Amandman 417

Prijedlog uredbe

Članak 76. – stavak 1.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Komisija do 1. siječnja 2023. izrađuje usklađene kriterije ili smjernice za učinkovite, proporcionalne i odvratajuće sankcije te za naknadu štete pojedincima.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Ti kriteriji obuhvaćaju barem sljedeće vrste kršenja:

- davanje lažnih izjava tijekom postupaka ocjenjivanja sukladnosti iz poglavlja IV. i mjera iz članka 66. i 68.;
- krivotvorenje rezultata ispitivanja radi sukladnosti ili nadzora tržišta;
- uskraćivanje podataka ili tehničkih specifikacija koji bi mogli dovesti do opoziva baterije ili njezinih komponenti ili do odbijanja izdavanja deklaracije o sukladnosti ili njezina povlačenja.

Amandman 418

Prijedlog uredbe

Članak 76. – stavak 1.b (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Komisija do 1. siječnja 2023. donosi delegirane akte u skladu s člankom 73. kojima se dopunjuje ova Uredba utvrđivanjem kriterija za učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće sankcije te za naknadu štete pojedincima koji obuhvaćaju barem kršenja iz stavka 1.a.

Amandman 419

Prijedlog uredbe

Članak 77. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1. Komisija do 31. prosinca 2030. sastavlja izvješće o primjeni ove Uredbe te o njezinu utjecaju na okoliš i funkcioniranje unutarnjeg tržišta.

1. Komisija do 31. prosinca 2030. **i svakih pet godina nakon toga** sastavlja izvješće o primjeni ove Uredbe te o njezinu utjecaju na okoliš, **zdravlje ljudi** i funkcioniranje unutarnjeg tržišta **te ga podnosi i predstavlja Europskom parlamentu i Vijeću.**

Amandman 420

Prijedlog uredbe

Članak 77. – stavak 2. – podstavak 1. – točka c

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(c) zahtjeva u pogledu dužne pažnje u lancu **opskrbe** utvrđenih u člancima 39. i 72.;

(c) zahtjeva u pogledu dužne pažnje u lancu **vrijednosti baterija** utvrđenih u člancima 39. i 72.;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 421

Prijedlog uredbe

Članak 77. – stavak 2. – podstavak 1. – točka da (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(da) mjera koje se odnose na identifikaciju gospodarskih subjekata iz članka 45;

Amandman 422

Prijedlog uredbe

Članak 77. – stavak 2. – podstavak 1. – točka db (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(db) kršenja i učinkovitosti, proporcionalnosti i odvratajuće prirode sankcija kako je utvrđeno u članku 76.;

Amandman 423

Prijedlog uredbe

Članak 77. – stavak 2. – podstavak 1. – točka dc (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(dc) analize učinka Uredbe na konkurentnost sektora baterija i ulaganja u taj sektor te na administrativno opterećenje.

Amandman 424

Prijedlog uredbe

Članak 77. – stavak 2. – podstavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Izvešće **je** prema potrebi popraćeno zakonodavnim prijedlogom za izmjenu odgovarajućih odredbi ove Uredbe.

Izvešće **iz stavka 1.** prema potrebi **je** popraćeno zakonodavnim prijedlogom za izmjenu odgovarajućih odredbi ove Uredbe.

Amandman 425

Prijedlog uredbe

Članak 79. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Primjenjuje se **od 1. siječnja 2022.**

Primjenjuje se ... [šest mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe].

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 426

Prijedlog uredbe

Prilog I. – tablica – redak 3.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2a. Olovo

Prijenosne baterije, neovisno o tome jesu li ugrađene u uređaje, ne smiju sadržavati više od 0,01 % olova (izraženo kao metal olova) po masi.

CAS br. 7439-92-1

EZ br. 231-100-4 i njegovi spojevi

Amandman 427

Prijedlog uredbe

Prilog II. – točka 1. – stavak 1. – točka ca (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ca) „Procjena kvalitete podataka” znači semikvantitativna procjena kriterija kvalitete skupa podataka na temelju tehnološke, geografske i vremenske reprezentativnosti te preciznosti. Kvalitetom podataka smatra se dokumentirana kvaliteta skupa podataka.

Amandman 428

Prijedlog uredbe

Prilog II. – točka 2. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Usklađena pravila za izračun iz članka 7. nadovezuju se na ključne elemente uključene u ovaj Prilog, moraju biti u skladu s najnovijom verzijom Komisijine metode za mjerenje ekološkog otiska proizvoda⁽⁸⁰⁾ i relevantnim pravilima o kategorijama ekološkog otiska proizvoda (PEFCR)⁽⁸¹⁾ te moraju odražavati međunarodne sporazume i tehnička/znanstvena dostignuća u području procjene životnog ciklusa⁽⁸²⁾.

⁽⁸⁰⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013H0179&from=EN>

⁽⁸¹⁾ https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/pdf/PEFCR_guidance_v6.3.pdf

⁽⁸²⁾ Vidjeti https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/dev_methods.htm

Usklađena pravila za izračun iz članka 7. nadovezuju se na ključne elemente uključene u ovaj Prilog, moraju biti u skladu s najnovijom verzijom Komisijine metode za mjerenje ekološkog otiska proizvoda⁽⁸⁰⁾ i relevantnim pravilima o kategorijama ekološkog otiska proizvoda (PEFCR)⁽⁸¹⁾ te moraju odražavati međunarodne sporazume i tehnička/znanstvena dostignuća u području procjene životnog ciklusa⁽⁸²⁾. **Razvoj i ažuriranje metoda za mjerenje ekološkog otiska proizvoda i relevantnih PEFCR-ova moraju biti otvoreni i transparentni te na odgovarajući način uključivati organizacije civilnog društva, akademsku zajednicu i ostale zainteresirane strane.**

⁽⁸⁰⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013H0179&from=EN>

⁽⁸¹⁾ https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/pdf/PEFCR_guidance_v6.3.pdf

⁽⁸²⁾ Vidjeti https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/dev_methods.htm

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 429
Prijedlog uredbe
Prilog II. – točka 2.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2a. Potrošnja energije i obračunavanje

Pri izračunu intenziteta emisija ugljika za energiju koja se upotrebljava u različitim fazama životnog ciklusa baterija i procesima navedenima u točki 4. upotrebljavaju se podaci o prosječnim emisijama ugljika u zemlji u kojoj se odvijala određena djelatnost ili proces. Niži emisijski faktori upotrebljavaju se samo ako gospodarski subjekt može pouzdano dokazati da se u regiji u kojoj se odvijala predmetna aktivnosti i iz koje je dobavljena energija za gospodarski subjekt emitira manje ugljika od prosjeka zemlje ili da se u njegovim pojedinačnim procesima ili opskrbi energijom emitira manje ugljika od prosjeka zemlje. To se dokazuje dokazom o tome da je energija dobavljena iz predmetne regije i da se u njoj emitira manje ugljika ili izravnom vezom s obnovljivim izvorom energije ili izvorom energije s nižim udjelom ugljika, ili pak ugovorom kojim se dokazuje vremenska i geografska veza između opskrbe energijom i njezine uporabe od strane gospodarskog subjekta, koje mora potvrditi treća strana izjavom o provjeri.

Amandman 430
Prijedlog uredbe
Prilog II. – točka 4. – stavak 1. – tablica –redak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Dobavljanje sirovina i predobrada

Uključuje rudarenje i predobradu, sve do proizvodnje baterijskih ćelija i komponenti baterija (aktivnih materijala, separatora, elektrolita, kućišta te aktivnih i pasivnih komponenti baterije) te električnih/elektroničkih komponenti.

Izmjena

Dobavljanje sirovina i predobrada

Uključuje rudarenje i **druge relevantne izvore te** predobradu i **prijevoz svih sirovina i aktivnih materijala**, sve do proizvodnje baterijskih ćelija i komponenti baterija (aktivnih materijala, separatora, elektrolita, kućišta te aktivnih i pasivnih komponenti baterije) te električnih/elektroničkih komponenti.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 431

Prijedlog uredbe

Prilog II. – točka 4. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

Iz izračuna ugljičnog otiska tijekom životnog ciklusa **trebalo bi isključiti fazu uporabe jer ona nije pod izravnim utjecajem proizvođača, osim ako se pokaže da odluke proizvođača baterija u fazi dizajna mogu imati nezanemariv doprinos** tom učinku.

Izmjena

Faza uporabe može se isključiti iz izračuna ugljičnog otiska tijekom životnog ciklusa **samo ako proizvođači mogu pouzdano dokazati da odabiri u pogledu dizajna nisu doveli do nezanemarivog doprinosa** tom učinku.

Amandman 432

Prijedlog uredbe

Prilog II. – točka 5. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Posebice se svi podaci o aktivnosti povezani s anodom, katodom, elektrolitom, separatorom i kućištem ćelije baterije moraju odnositi na konkretan model baterije koji se proizvodi u određenom proizvodnom pogonu (tj. ne smiju se upotrebljavati nespecifični podaci o aktivnosti). Podaci o aktivnosti specifični za određenu bateriju upotrebljavaju se u kombinaciji s relevantnim sekundarnim skupovima podataka usklađenima s ekološkim otiskom proizvoda.

Izmjena

Posebice se svi podaci o aktivnosti povezani **sa sirovinama**, anodom, katodom, elektrolitom, separatorom i kućištem ćelije baterije moraju odnositi na konkretan model baterije koji se proizvodi u određenom proizvodnom pogonu (tj. ne smiju se upotrebljavati nespecifični podaci o aktivnosti). Podaci o aktivnosti specifični za određenu bateriju upotrebljavaju se u kombinaciji s relevantnim sekundarnim skupovima podataka usklađenima s ekološkim otiskom proizvoda.

Amandman 433

Prijedlog uredbe

Prilog II. – točka 5. – stavak 5. – alineja 1.

Tekst koji je predložila Komisija

— fazu dobavljanja sirovina i predobrade,

Izmjena

— fazu dobavljanja sirovina, **uključujući prijevoz**, i predobrade,

Amandman 434

Prijedlog uredbe

Prilog II. – točka 8. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Ovisno o raspodjeli vrijednosti iz deklaracija o ugljičnom otisku baterija koje se stavljaju na unutarnje tržište EU-a, utvrdit će se smislen broj razreda učinkovitosti, pri čemu će kategorija A označavati najbolji razred s utjecajem životnog ciklusa koji ima najmanji ugljični otisak kako bi se omogućilo razlikovanje na tržištu.

Izmjena

Ovisno o raspodjeli vrijednosti iz deklaracija o ugljičnom otisku baterija **i procjenama kvalitete podataka za baterije** koje se stavljaju na unutarnje tržište EU-a, utvrdit će se smislen broj razreda učinkovitosti, pri čemu će kategorija A označavati najbolji razred s utjecajem životnog ciklusa koji ima najmanji ugljični otisak kako bi se omogućilo razlikovanje na tržištu.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 435
Prijedlog uredbe
Prilog III. – naslov

Tekst koji je predložila Komisija

Parametri elektrokemijske učinkovitosti i trajnosti za prijenosne baterije **za opću uporabu**

Izmjena

Parametri elektrokemijske učinkovitosti i trajnosti za prijenosne baterije

Amandman 436
Prijedlog uredbe
Prilog III. – točka 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. Kapacitet baterije, električni naboj koji baterija može isporučiti **pod određenim skupom uvjeta.**

Izmjena

1. Kapacitet baterije, električni naboj koji baterija može isporučiti **u stvarnim uvjetima.**

Amandman 437
Prijedlog uredbe
Prilog III. – točka 3.

Tekst koji je predložila Komisija

3. Rok trajanja (učinkovitost u pogledu odgođenog pražnjenja), relativno smanjenje minimalnog prosječnog trajanja nakon određenog razdoblja i u specifičnim uvjetima.

Izmjena

3. Rok trajanja (učinkovitost u pogledu odgođenog pražnjenja), relativno smanjenje minimalnog prosječnog trajanja, **s kapacitetom izmjerenim na početku kao referentnom točkom**, nakon određenog razdoblja i u specifičnim uvjetima.

Amandman 438
Prijedlog uredbe
Prilog IV. – naslov

Tekst koji je predložila Komisija

Zahtjevi u pogledu elektrokemijske učinkovitosti i trajnosti **punjivih** industrijskih baterija i baterija za električna vozila

---

Izmjena

Zahtjevi u pogledu elektrokemijske učinkovitosti i trajnosti **baterija za laka prijevozna sredstva**, industrijskih baterija i baterija za električna vozila

Amandman 439
Prijedlog uredbe
Prilog IV. – dio A – stavak 1. – točka 3.

Tekst koji je predložila Komisija

3. unutarnji otpor (u Ω) **i** povećanje unutarnjeg otpora (u %);

Izmjena

3. unutarnji otpor (u Ω), povećanje unutarnjeg otpora (u %) **i elektrokemijska impedancija (u Ω)**

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 440

Prijedlog uredbe

Prilog IV. – dio A – stavak 1. – točka 5.

Tekst koji je predložila Komisija

5. **naznaka njihova očekivanog životnog vijeka** u uvjetima za koje su osmišljene.

Izmjena

5. **njihov očekivani životni vijek** u referentnim uvjetima za koje su osmišljene **u ciklusima i u kalendarskim godinama**.

Amandman 441

Prijedlog uredbe

Prilog IV. – dio A – stavak 1. – točka 5.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

5a. Samostalno pražnjenje.

Izmjena

Amandman 442

Prijedlog uredbe

Prilog IV. – dio A – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

„Nazivni kapacitet” znači ukupan broj ampersati (Ah) koje je moguće dobiti iz potpuno napunjene baterije u određenim uvjetima.

Izmjena

„Nazivni kapacitet” znači ukupan broj ampersati (Ah) koje je moguće dobiti iz potpuno napunjene baterije u određenim **referentnim** uvjetima.

Amandman 443

Prijedlog uredbe

Prilog IV. – dio A – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

„Gubitak kapaciteta” znači smanjenje količine naboja koju baterija s vremenom i pri uporabi može isporučiti pri nazivnom naponu u odnosu na izvorni nazivni kapacitet **koji je deklarirao proizvođač**.

Izmjena

„Gubitak kapaciteta” znači smanjenje količine naboja koju baterija s vremenom i pri uporabi može isporučiti pri nazivnom naponu u odnosu na izvorni izmjereni kapacitet.

Amandman 444

Prijedlog uredbe

Prilog IV. – dio A – stavak 4.

Tekst koji je predložila Komisija

„Snaga” znači količina energije koju baterija može pružiti tijekom određenog razdoblja.

Izmjena

„Snaga” znači količina energije koju baterija može pružiti tijekom određenog razdoblja **u referentnim uvjetima**.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 445**Prijedlog uredbe****Prilog IV. – dio A – stavak 6.***Tekst koji je predložila Komisija*

„Unutarnji otpor” znači otpor protoku struje u ćeliji ili bateriji, tj. zbroj elektroničkog otpora i ionskog otpora koji doprinosi ukupnom djelotvornom otporu, uključujući induktivna/kapacitivna svojstva.

Izmjena

„Unutarnji otpor” znači otpor protoku struje u ćeliji ili bateriji **u referentnim uvjetima**, tj. zbroj elektroničkog otpora i ionskog otpora koji doprinosi ukupnom djelotvornom otporu, uključujući induktivna/kapacitivna svojstva.

Amandman 446**Prijedlog uredbe****Prilog IV. – dio A – stavak 7.a (novi)***Tekst koji je predložila Komisija**Izmjena*

„**Samostalno pražnjenje**” znači smanjenje pohranjenog električnog naboja kad elektrode baterije nisu spojene (primjerice kad je baterija uskladištena ili se ne upotrebljava) tijekom duljeg vremenskog razdoblja (na primjer 48 sati, 168 sati, 720 sati) tako da napunjenost baterije s vremenom postupno opada.

Amandman 447**Prijedlog uredbe****Prilog V. – točka 6. – uvodni dio***Tekst koji je predložila Komisija**Izmjena***6. Širenje** topline**6. Zaštita od širenja** topline**Amandman 448****Prijedlog uredbe****Prilog V. – točka 7. – stavak 1.***Tekst koji je predložila Komisija**Izmjena***7. Mehaničko oštećenje uslijed vanjske sile (pad i udar)****7. Zaštita od mehaničkog oštećenja**

U tim se ispitivanjima simulira jedna ili više situacija u kojima se baterija nenamjerno **ispušta ili primi udarac teškog predmeta** te ostaje u radnom stanju za svrhu za koju je osmišljena. Kriteriji za simulaciju tih situacija trebaju odražavati uporabu u stvarnim uvjetima.

U tim se ispitivanjima simulira jedna ili više situacija u kojima se baterija nenamjerno **izlaže mehaničkom stresu** te ostaje u radnom stanju za svrhu za koju je osmišljena. Kriteriji za simulaciju tih situacija trebaju odražavati uporabu u stvarnim uvjetima.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 449
Prijedlog uredbe
Prilog V. – točka 9.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

9a. Ispitivanje vatrootpornosti

Cilj ispitivanja vatrootpornosti jest izložiti bateriju vatri i procijeniti rizik od eksplozije. Izmjerena oslobođena energija važan je pokazatelj sigurnosti.

Amandman 450
Prijedlog uredbe
Prilog V. – točka 9.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

9b. Emisije plinova – mjerenja opasnih tvari

Baterije bi mogle sadržavati znatne količine potencijalno opasnih tvari (npr. lako zapaljive elektrolite, korozivne i otrovne komponente). U određenim uvjetima može doći do ugrožavanja cjelovitosti baterije i ispuštanja opasnih plinova. Stoga je važno ispitivanjima utvrditi i kvantificirati tvari koje bi mogle nastati nepravilnom uporabom i zlouporabom baterija.

Amandman 451
Prijedlog uredbe
Prilog VI. – dio A – stavak 1. – točka 5.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

5. datum stavljanja na tržište;

Briše se.

Amandman 452
Prijedlog uredbe
Prilog VI. – dio A – stavak 1. – točka 5.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

5a. težina baterije;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 453**Prijedlog uredbe****Prilog VI. – dio A – stavak 1. – točka 7.**

Tekst koji je predložila Komisija

7. opasne tvari koje se nalaze u bateriji osim žive, kadmija ili olova;

Izmjena

7. opasne tvari koje se nalaze u bateriji **u koncentraciji većoj od 0,1 % masenog udjela**, osim žive, kadmija ili olova;

Amandman 454**Prijedlog uredbe****Prilog VI. – dio A – stavak 1. – točka 8.**

Tekst koji je predložila Komisija

8. kritične sirovine koje se nalaze u bateriji.

Izmjena

Briše se.

Amandman 455**Prijedlog uredbe****Prilog VI. – dio Aa (novi)**

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Aa Dodatne informacije o baterijama kojima se pristupa putem QR koda

- 1. Datum stavljanja na tržište.**
- 2. Kritične sirovine koje se nalaze u bateriji u koncentraciji većoj od 0,1 % masenog udjela.**
- 3. Informacije o potrošnji električne energije, drugih oblika energije i, po potrebi, drugih bitnih resursa tijekom uporabe.**

Amandman 456**Prijedlog uredbe****Prilog VI. – dio C – stavak 1.**

Tekst koji je predložila Komisija

QR kod mora biti 100 % **crn** i u veličini koju lako može očitati široko dostupan QR čitač, kao što su oni ugrađeni u ručne komunikacijske uređaje.

Izmjena

QR kod mora biti **u boji koja je u visokom kontrastu u odnosu na njegovu podlogu** i u veličini koju lako može očitati široko dostupan QR čitač, kao što su oni ugrađeni u ručne komunikacijske uređaje.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 457

Prijedlog uredbe

Prilog VIII. – dio A – točka 1. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Interna kontrola proizvodnje postupak je ocjenjivanja sukladnosti u kojem proizvođač ispunjava obveze iz točaka 2., 3. i 4. te osigurava i izjavljuje da baterija ispunjava zahtjeve utvrđene u člancima 6., 9., **10.**, 11., **12.**, 13. i 14. koji se primjenjuju na nju.

Izmjena

Interna kontrola proizvodnje postupak je ocjenjivanja sukladnosti u kojem proizvođač ispunjava obveze iz točaka 2., 3. i 4. te osigurava i izjavljuje da baterija ispunjava zahtjeve utvrđene u člancima 6., 9., 11., 13. i 14. koji se primjenjuju na nju.

Amandman 458

Prijedlog uredbe

Prilog VIII. – dio B. – točka 1. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Interna kontrola proizvodnje i nadzirana provjera postupak je ocjenjivanja sukladnosti u kojem proizvođač ispunjava obveze iz točaka 2., 3., 4. i 5. te osigurava i izjavljuje da baterija ispunjava zahtjeve utvrđene u člancima 7., 8. i 39. koji su primjenjivi.

Izmjena

Interna kontrola proizvodnje i nadzirana provjera postupak je ocjenjivanja sukladnosti u kojem proizvođač ispunjava obveze iz točaka 2., 3., 4. i 5. te osigurava i izjavljuje da baterija ispunjava zahtjeve utvrđene u člancima 7., 8., **10.**, **12.** i 39. koji su primjenjivi.

Amandman 507

Prijedlog uredbe

Prilog IX. – točka 4.

Tekst koji je predložila Komisija

4. Predmet izjave (identifikacija baterije kojom se omogućuje sljedivost): opis baterije.

Izmjena

4. Predmet izjave (identifikacija baterije kojom se omogućuje sljedivost **i koja, prema potrebi, može uključivati sliku baterije**): opis baterije.

Amandman 459

Prijedlog uredbe

Prilog X. – točka 1. – podtočka aa (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(aa) željezo;

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 460
Prijedlog uredbe
Prilog X.– točka 1. – podtočka ab (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ab) bakar;

Amandman 461
Prijedlog uredbe
Prilog X.– točka 1. – podtočka ac (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ac) boksit;

Amandman 462
Prijedlog uredbe
Prilog X.– točka 2. – podtočka a

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(a) zrak;

(a) zrak, **uključujući onečišćenje zraka;**

Amandman 463
Prijedlog uredbe
Prilog X.– točka 2. – podtočka b

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(b) voda;

(b) voda, **uključujući pristup vodi, onečišćenje i iscrpljivanje slatke vode, pitke vode, oceana i mora;**

Amandman 464
Prijedlog uredbe
Prilog X.– točka 2. – podtočka c

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(c) tlo;

(c) tlo, **uključujući kontaminaciju tla odlaganjem i obradom otpada;**

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 465
Prijedlog uredbe
Prilog X.– točka 2. – podtočka d

Tekst koji je predložila Komisija

(d) bioraznolikost;

Izmjena

(d) bioraznolikost, **uključujući štetu nanесenu divljim vrstama, flori, prirodnim staništima i ekosustavima;**

Amandman 466
Prijedlog uredbe
Prilog X.– točka 2. – podtočka da (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(da) klima, uključujući emisije stakleničkih plinova;

Amandman 467
Prijedlog uredbe
Prilog X.– točka 2. – podtočka db (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(db) gospodarenje otpadom, uključujući štetu prouzročenu jalovinom koja nastaje pri obavljanju rudarskih djelatnosti

Amandman 468
Prijedlog uredbe
Prilog I. – točka 2. – podtočka i

Tekst koji je predložila Komisija

(i) život u zajednici.

Izmjena

(i) život u zajednici, **uključujući zajednice autohtonih naroda;**

Amandman 469
Prijedlog uredbe
Prilog X.– točka 2. – podtočka ia (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ia) pristup informacijama, sudjelovanje javnosti u odlučivanju i pristup pravosuđu u pitanjima okoliša.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 470**Prijedlog uredbe****Prilog X.– točka 3. – podtočka c**

Tekst koji je predložila Komisija

(c) Konvenciju o biološkoj raznolikosti, Odluku COP VIII/28 – Dobrovoljne smjernice o procjeni učinka koja uključuje bioraznolikost;

Izmjena

(c) Konvenciju o biološkoj raznolikosti, **uključujući** Odluku COP VIII/28 – Dobrovoljne smjernice o procjeni učinka koja uključuje bioraznolikost;

Amandman 471**Prijedlog uredbe****Prilog X.– točka 3. – podtočka ca (nova)**

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ca) **Pariški sporazum UN-a;**

Amandman 472**Prijedlog uredbe****Prilog X.– točka 3. – podtočka cb (nova)**

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(cb) **osam temeljnih konvencija Međunarodne organizacije rada kako su definirane u Deklaraciji Međunarodne organizacije rada o temeljnim načelima i pravima na radu;**

Amandman 473**Prijedlog uredbe****Prilog X.– točka 3. – podtočka cc (nova)**

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(cc) **sve ostale međunarodne konvencije o okolišu koje su obvezujuće za Uniju ili njezine države članice,**

Amandman 474**Prijedlog uredbe****Prilog X.– točka 3. – podtočka d**

Tekst koji je predložila Komisija

(d) **Trostranu deklaraciju MOR-a o načelima za multinacionalna poduzeća i socijalnu politiku;**

Izmjena

Briše se.

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 475
Prijedlog uredbe
Prilog X.– točka 3. – podtočka e

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(e) *Smjernice OECD-a o postupanju s dužnom pažnjom za odgovorno poslovno ponašanje te*

Briše se.

Amandman 476
Prijedlog uredbe
Prilog X.– točka 3. – podtočka f

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(f) *Smjernice OECD-a o dužnoj pažnji za odgovorne lance opskrbe mineralima iz sukobima pogođenih i visokorizičnih područja.*

Briše se.

Amandman 477
Prijedlog uredbe
Prilog X. – točka 3. – podtočka fa (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(fa) *sve ostale međunarodne konvencije o ljudskim pravima koje su obvezujuće za Uniju ili njezine države članice.*

Amandman 478
Prijedlog uredbe
Prilog X. – točka 3.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

3a. Međunarodno priznata načela dužne pažnje koja se primjenjuju na zahtjeve dužne pažnje utvrđene u članku 39. ove Uredbe uključuju:

- (a) *Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima;*
- (b) *Smjernice OECD-a za multinacionalna poduzeća;*
- (c) *Trostranu deklaraciju MOR-a o načelima za multinacionalna poduzeća i socijalnu politiku;*
- (d) *Smjernice OECD-a o postupanju s dužnom pažnjom za odgovorno poslovno ponašanje;*
- (e) *Smjernice OECD-a o dužnoj pažnji za odgovorne lance opskrbe mineralima iz sukobima pogođenih i visokorizičnih područja.*

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 479
Prijedlog uredbe
Prilog XI. – točka 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. Proizvođači ili, ako su imenovane u skladu s člankom 47. stavkom 2., organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača koje djeluju u njihovo ime i države članice izračunavaju stopu skupljanja kao postotak koji se dobiva dijeljenjem mase otpadnih prijenosnih baterija, **ne uključujući otpadne baterije iz lakih prijevoznih sredstava**, skupljene u skladu s člankom 48. odnosno člankom 55. u određenoj kalendarskoj godini u državi članici s prosječnom masom takvih baterija koje proizvođači izravno prodaju krajnjim korisnicima ili koje isporučuju trećim stranama radi njihove prodaje krajnjim korisnicima u toj državi članici u toj godini i u prethodne dvije kalendarske godine.

Izmjena

1. Proizvođači ili, ako su imenovane u skladu s člankom 47. stavkom 2., organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača koje djeluju u njihovo ime i države članice izračunavaju stopu skupljanja kao postotak koji se dobiva dijeljenjem mase otpadnih prijenosnih baterija skupljene u skladu s člankom 48. odnosno člankom 55. u određenoj kalendarskoj godini u državi članici s prosječnom masom takvih baterija koje proizvođači izravno prodaju krajnjim korisnicima ili koje isporučuju trećim stranama radi njihove prodaje krajnjim korisnicima u toj državi članici u toj godini i u prethodne dvije kalendarske godine.

Amandman 480
Prijedlog uredbe
Prilog XI. – točka 1.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

- 1a. Proizvođači ili, ako su imenovane u skladu s člankom 47. stavkom 2., organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača koje djeluju u njihovo ime i države članice izračunavaju stopu skupljanja kao postotak koji se dobiva dijeljenjem mase otpadnih prijenosnih baterija za opću uporabu skupljenih u skladu s člankom 48. odnosno člankom 55. u određenoj kalendarskoj godini u državi članici s prosječnom masom takvih baterija koje proizvođači izravno prodaju krajnjim korisnicima ili koje isporučuju trećim stranama radi njihove prodaje krajnjim korisnicima u toj državi članici u toj godini i u prethodne dvije kalendarske godine.**

Izmjena

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 481
Prijedlog uredbe
Prilog XI. – točka 2.

Tekst koji je predložila Komisija

2. Proizvođači ili, ako su imenovane u skladu s člankom 47. stavkom 2., organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača koje djeluju u njihovo ime i države članice izračunavaju godišnju prodaju prijenosnih baterija, **ne uključujući baterije iz lakih prijevoznih sredstava**, krajnjim korisnicima u određenoj godini kao masu takvih baterija stavljenih na raspolaganje na tržištu prvi put na području države članice u predmetnoj godini, ne uključujući prijenosne baterije koje su u toj godini napustile područje države članice prije nego što su prodane krajnjim korisnicima.

Izmjena

2. Proizvođači ili, ako su imenovane u skladu s člankom 47. stavkom 2., organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača koje djeluju u njihovo ime i države članice izračunavaju godišnju prodaju prijenosnih baterija krajnjim korisnicima u određenoj godini kao masu takvih baterija stavljenih na raspolaganje na tržištu prvi put na području države članice u predmetnoj godini, ne uključujući prijenosne baterije koje su u toj godini napustile područje države članice prije nego što su prodane krajnjim korisnicima.

Amandman 482
Prijedlog uredbe
Prilog XI. – točka 2.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

- 2a. Proizvođači ili, ako su imenovane u skladu s člankom 47. stavkom 2., organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača koje djeluju u njihovo ime i države članice izračunavaju godišnju prodaju prijenosnih baterija za opću uporabu krajnjim korisnicima u određenoj godini kao masu takvih baterija stavljenih na raspolaganje na tržištu prvi put na području države članice u predmetnoj godini, ne uključujući prijenosne baterije za opću uporabu koje su u toj godini napustile područje države članice prije nego što su prodane krajnjim korisnicima.

Izmjena

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 483**Prijedlog uredbe****Prilog XII. – dio A – točka 4.***Tekst koji je predložila Komisija*

4. Moraju se uvesti posebne mjere opreza i sigurnosne mjere za obradu otpadnih baterija na bazi litija, koje se moraju zaštititi od izlaganja prekomjernoj toplini, vodi, oštećenjima uslijed pritiska i fizičkim oštećenjima tijekom rukovanja, razvrstavanja i skladištenja.

Izmjena

4. Moraju se uvesti posebne mjere opreza i sigurnosne mjere za obradu otpadnih baterija na bazi litija, koje se moraju zaštititi od izlaganja prekomjernoj toplini, vodi, oštećenjima uslijed pritiska i fizičkim oštećenjima tijekom rukovanja, razvrstavanja. **Moraju se skladištiti na suhom mjestu, ne smiju se izlagati visokim temperaturama, vatri ili izravnoj sunčevoj svjetlosti, moraju se pohranjivati orijentirane u uobičajenom položaju u kojem su ugrađene, u dobro prozračenim prostorima, zaštićene od vode i kiše. Otpadne baterije na bazi litija osim toga se prekrivaju visokonaponskim gumenim izolacijskim prekrivačem. Mjesto za skladištenje otpadnih baterija na bazi litija označava se znakom upozorenja, a na njemu se skladište samo baterije koje su dovoljno izolirane kako bi se spriječio slučaj kratkog spoja.**

Amandman 484**Prijedlog uredbe****Prilog XII. – dio B. – točka 1. – podtočka ba (nova)***Tekst koji je predložila Komisija**Izmjena*

- (b a) recikliranje 85 % prosječne mase nikal-kadmijских baterija;**

Amandman 485**Prijedlog uredbe****Prilog XII. – dio B. – točka 2. – podtočka ba (nova)***Tekst koji je predložila Komisija**Izmjena*

- (ba) recikliranje + 85 % prosječne mase nikal-kadmijских baterija;**

četvrtak, 10. ožujka 2022.

Amandman 486

Prijedlog uredbe

Prilog XII. – dio B. – točka 2. – podtočka bb (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(bb) *recikliranje 70 % prosječne mase ostalih otpadnih baterija.*

Amandman 487

Prijedlog uredbe

Prilog XII. – dio C – točka 1. – podtočka d

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(d) **35 %** za litij;

(d) **70 %** za litij;

Amandman 488

Prijedlog uredbe

Prilog XII. – dio C – točka 2. – podtočka d

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(d) **70 %** za litij;

(d) **90 %** za litij;

Amandman 489

Prijedlog uredbe

Prilog XIII. – točka 1. – podtočka ra (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ra) *stanje baterije (prvi životni ciklus, otpad, popravljena, prenamijenjena, reciklirana).*

ISSN 1977-1088 (elektroničko izdanje)
ISSN 1977-060X (tiskano izdanje)

Ured za publikacije
Europske unije
L-2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR